DİJİTAL KÜTÜPHANE KANALI

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

https://rantey.org

Yedek ve Duyuru Kanallarımız
Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

• Telegram: https://t.me/birkitapbir

• WhatsApp Kanalımız : https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4IvMoc0Y

PINK FLOYD

VE

MONARŞİNİN GLOBALLEŞMESİ

Serdar Öktem

2. BASKI

BEYAZ

PINK FLOYD VE MONARŞİNİN GLOBALLEŞMESİ

SERDAR ÖKTEM

BEYAZ

PINK FLOYD

VE

MONARŞİNİN GLOBALLEŞMESİ

Serdar Öktem

BEYAZ YAYINLARI

Beyaz Yayınları: 297

Pink Floyd ve Monarşinin Globalleşmesi
Serdar Öktem

Bu kitabın tüm Türkçe yayın hakları **Beyaz Yayınları**'na aittir.
Yayınevimizden yazılı izin alınmadan kısmen veya tamamen
alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopya edilemez,
çoğaltılamaz ve yayınlanamaz.

© Serdar Öktem 2014-2018.
© 2018, Beyaz Yayınları

Yayıncı: Hidayet Pınarbaşı
Genel Yayın Yönetmeni: Ali Pınarbaşı
Kapak Tasarımı: Kıvanç Öktem
Metin Tasarımı: Fatma Mamalı Şirin

Kapak Baskısı: Volkan Matbaası
Baskı: Güven Mücellit

Birinci Basım: Eylül 2014/İstanbul
İkinci Basım: Ocak 2018/İstanbul
E-kitap 1. Sürüm: Nisan 2018/İstanbul
Ocak 2018 tarihli 2. basım esas alınarak hazırlanmıştır.
ISBN: 978-975-599-234-1
Sertifika No: 15827

Yayın ve Dağıtım:
BEYAZ YAYINLARI
Çatalçeşme Sok. Yücer Han, No: 38, Kat: 2
Cağaloğlu/İSTANBUL
Tel: (0212) 522 38 68 Faks: (0212) 522 38 70
www.beyazyayinlari.com • beyazyayinlari1997@gmail.com

Sevgili okuyucu... ... ...

Yeniden merhaba, bu seferki merhaba sanırım biraz daha tatlı bir selam olacak, çünkü geçen sefer elde olmayan nedenlerle sizinle önsözde bile buluşamamıştık. Sanırım bir yazarın ilk dileği okuyucusuyla kitabın başındaki tanışmasıdır ki, tam olarak yeni tanışan iki insanın ilk karşılaşmasına benzer. Bu önsözde yazar, kitabını, başından geçenleri, belki onu nasıl yazdığını ve nelerden esinlendiğini anlatacaktır. Önemli olan yayıncının da bu küçücük isteğe özen göstermesidir. Bu kitabın Mayıs 1996'da Stüdyo İmge yayınlarından çıkan sürümü belki de bazılarınızın evinde mevcut, belki kızıyorsunuz aynı kitabı neden bir kere daha alıyorum diye, ama okudukça anlayacaksınız ki, bu kitap ile o kitabın arasında dağlar kadar fark var. Kitabın konusu ve içeriğini "Kanatlarımız Koparılırken" isimli önsözde bulacaksınız. Ben burada biraz olsun etik kavramına girmek istiyorum. Mayıs 1996'da çıkan sürümü bildiğiniz gibi önemli ölçüde kesilerek yayınlandı. Bu kesintiden yazarın asla haberi olmadı ve kitabın çıktığını başkalarından öğrendi. Adeta yangından mal kaçırırcasına yazarın hiçbir tasarrufu olmadan kesintiler-200 sayfa kadar-yapılmış, resimler yerleştirilmiş, kapak yapılmış ve kitap piyasaya verilmiştir. Dayanılan nokta sözleşmenin bir maddesidir, ancak sanırım yayıncılık etiği gereği yazara bir kez olsun söylenmesi gereken şeyler vardı. Burada bu kitabın sizlere ulaşması için yardımlarını hiç esirgemeyen her şeyden önce düşünce bazında ortak bir paydada olabilmekten sonsuz mutluluk duyduğum Hidayet Pınarbaşı kardeşime sonsuz teşekkür etmek istiyorum.

Ve sayın okuyucu, bizlere yani henüz dönmemişlere, bu dünyayı iyi kavramak ve doğru kavratmak konusunda çabalarını sürdürenlere gereken desteği verdiğiniz için sonsuz teşekkürler. Bu kitabı alarak öncelikle maddi desteğinizi verdiniz, bu destekten payıma düşen miktardan çok o desteğin getireceği yeni kitaplar ve ortaya çıkaracağı yeni yazarlar var ki, toplumsal değişimimizin motorları olacak olan bu unsurlar elbette ki maddi desteklerden çok çok önemli. Ayrıca bu kitabı okuyarak verdiğiniz manevi destek beni ve bu kitabı yayınlayan Beyaz Yayınlarını büyük bir onurla gönendiriyor. Çok teşekkürler...

Serdar Öktem

2. baskıya kısa giriş...

Aradan geçen üç yılda kitabımızın ilk baskısı tükendi ve şimdi ikinci baskıdayız. Elinizdeki kitap sizlere farklı bir kapak tasarımı ve boyda geliyor. Çağdaş kitap tasarımlarına biraz daha yaklaşmak ve bir renk katmak için bu uygulamaya yöneldik. Bu arada Pink Floyd bir albüm daha çıkardı ki, onun detaylarını bu kitapta bulacaksınız. Ancak kitabı biraz küçültebilmek adına şarkı sözlerinin bir kısmını kitaptan çıkararak web siteme aldık. Bu konu umarız rahatsızlık vermez sizlere. Şarkı sözleri bölümünde şarkı sözlerinin bulunduğu kişisel web sitemdeki şarkılara ait linkleri bulabileceksiniz. Bir kitabın ikinci baskıya girmesi yazar için elbette gurur kaynağıdır. Bunun için önce sizlere ve sonra yayımcım Hidayet Pınarbaşı kardeşime teşekkürü bir borç bilirim.

Serdar Öktem

Tüm sevdiklerime...

Bana her zaman büyük bir inançla destek veren, yardımlarını hiçbir zaman esirgemeyen anneme, merhum babama, bana dünyanın en kültürlü ve tatlı kardeşliğini sunan Kıvanç'a, bana farklı bir dünyanın kapılarını açan ve bütün zor zamanlarımda yanımda yer alan, bu ülkenin en önemli sanatçılarından biri olan dostum merhum Fikret Kızılok'a. Bana Fikret'inkinden sonra ikinci kanadımı takan karşılıksız dostluğunu asla esirgemeyip benimle habire viski içmek zorunda! kalan ve gecenin üçünde yazılarını bir tek bana okuyabilen şimdi bana küs olsa da hep dostum İlhan İrem'e, bana ikinci bir baba olan ve bilgisiyle ve sevgisiyle çok şey katan Ferdi Merter Fosforoğlu'na, her an yanımda ve arkamda olmayı başaran biricik eşim Türkan'a ve kızım Sanra Kumsal'a, üzdüğüm, kırdığım, sevdiğim ya da beni seven, hatta beni üzen tüm insanlara, 30 senelik bilgi biriktirmenin, bir senelik yazma süresinin, onun üstüne 20 senelik kitabın aslını yayınlama çabasının ve bir düşüncenin yok olmasına izin vermeyen yayımcım Hidayet Pınarbaşı'na, ve insan olma çabamda yanımdan hiç ayrılmayan tüm kardeşlerime...

Sonsuz teşekkürler...

Bu kitabı büyük bir sabırla okumayı düşünecek kadar deli olup satın alan tüm kanadı kopuk uçmayı düşleyenler bu kitap sizler için, uçabilirsek beraber uçalım yoksa beraber çakılalım yere... ... .

Serdar Öktem

İÇİNDEKİLER

SEVGİLİ OKUYUCU.....5
İKİNCİ BASKIYA KISA GİRİŞ.....7
TÜM SEVDİKLERİME.....8
KANATLARIMIZ KOPARILIRKEN.....11

1. KISIM: PINK FLOYD'UN ÖYKÜSÜ 13

1. BÖLÜM: ROGER KEITH BARRETT.....14
   DAVID GILMOUR.....21
   RICHARD (RICK) WILLIAM WRIGHT.....22
   NICHOLAS (NICK) BERKELEY MASON.....23
2. BÖLÜM: 1965.....24
3. BÖLÜM: PIPER AT THE GATES OF DAWN-1967.....41
4. BÖLÜM: A SAUCERFUL OF SECRETS-1968.....59
5. BÖLÜM: UMMAGUMMA-1969.....70
6. BÖLÜM: ATOM HEART MOTHER-1970.....74
7. BÖLÜM: 1971-MEDDLE.....92
8. BÖLÜM: OBSCURED BY CLOUDS-1972.....97
9. BÖLÜM: DARK SIDE OFTHE MOON-1973.....104
10. BÖLÜM: WISH YOU WERE HERE-1975.....115
11. BÖLÜM: ANIMALS 1976-1977.....125
12. BÖLÜM: THE WALL 1978-1979.....132
13. BÖLÜM: THE WALL (FİLM) -1982.....152
14. BÖLÜM: FINAL CUT-1983.....155
15. BÖLÜM: BİR EFSANENİN SONU 1984-1985-1986.....162
16. BÖLÜM: A MOMENTARY LAPSE OF REASON-1987.....170
17. BÖLÜM: DELICATE SOUND OF THUNDER-1988-1989.....180
18. BÖLÜM: LIVE IN BERLIN-1990-1991-1992-1993.....197

19. BÖLÜM: DIVISION BELL- 1994 216
20. BÖLÜM: PULSE-1995 225
21. BÖLÜM: ENDLESS RIVER-2014 248
22. BÖLÜM: NOTLAR 254

2. KISIM: BASINDA FLOYD'UN ÖYKÜSÜ 259

23. BÖLÜM: Başlarken 260
INVISIBLE TOUCH 261
PINK FLOYD 273
NO MAN'S LAND 282
DAILY DEPARTURES FROM REALITY 285
IS THERE ANYBODY OUT THERE? 287
NO CAMERAS, NO RECORDERS,
NO UMBRELLAS 296
WEIGHTY (Ağırlık) 301
EFFECTİVE-PİNK FLOYD- PULSE 321
ROGER WATERS İLE BİR RÖPORTAJ 323
NICK MASON İLE BİR RÖPORTAJ 326

3. KISIM: BILDERBERG'IN GİZLİ DÜNYASI 335

24. BÖLÜM: BILDERBERG DOSYASI 334

4. KISIM: MONARŞİK GLOBALİZM 349

25. BÖLÜM: MONARŞİK GLOBALİZM 348

5. KISIM: RÜZGARSIZ KANATLAR 379

26. BÖLÜM: RÜZGARSIZ KANATLAR 378
SONSÖZ 388
DİSKOGRAFİ 391
ŞARKI SÖZLERİ 403
KAYNAKÇA 517
FOTOĞRAFLARLA PINK FLOYD TURU 518

Kanatlarımız Koparılırken... ... ...

Sevgili okuyucu, okuyacağınız bu kitap bir yönüyle Pink Floyd'un doğuşundan bu yana tüm yaşadıklarını, konserlerini, albümlerini, tek tek kişiliklerini anlatmaya çalışacak, ama öte yandan da Pink Floyd'un Sistem içindeki yerini irdelemeyi deneyecek. Bu kitabın bir diğer yönü ise 1800'lerde kapitalizm, sonra emperyalizm, bugün ise globalizm (Küreselleşme) adını alan Sistemi mümkün olduğunca açmak, okuyucunun bizce bilinçli olarak gizlenen dünyanın yeniden yapılanmasının temellerini anlamasını, dünyaya biraz daha farklı gözlerle bakabilmesini sağlamak yönünde bir küçük adım atabilmektir. Yukarıda söylediklerimizde asla iddialı değiliz, yakın tarihe ilişkin yorumlarımızda hata yapabiliriz, ancak bu hatalar insani hatalardır, dolayısıyla şimdiden hoş görülmesini diliyorum.

Hepimiz dünya denilen küçücük bir hapishanede yaşıyoruz, gidecek hiçbir yerimiz yok. Dolayısıyla dünyada yaşayan herkes bu mekânın dirliği ve barışı için çalışmalı. Ne yazık ki, bu basit kuralı dünya insanları göz ardı ediyor ve gerek bireyler gerek uluslar ve birlikler yalnızca kendi çıkarları için çalışarak, gündelik karlar için koskoca bir dünyanın geleceğini mahvediyorlar. Bunu fark edip diğerlerini uyarmayı görev bilen insanlar ise ya satın alınıyorlar ya da eğer alınamazlarsa her ülkenin kendi özelliklerinin elverdiği ölçülerde yok ediliyorlar (Lennon ve Kennedy gibi).

Kitabı okumadan önce sonu hakkında bir ipucu vereyim; Türkiye de diğer ülkeler gibi bu dünya üzerinde bulunuyor ve ülkemiz de dünyadaki olaylardan en ufak noktasına kadar etkileniyor. Nedense bu, Türkiye'de pek

üzerinde düşünülmeyen bir konudur ve ülkemiz çoğu zaman dünyanın dışında, olaylardan etkilenmiyormuş gibi görünen bir konuma oturtulmak istenir ki, kökünden yanlıştır.

Evet, Pink Floyd ve monarşik globalizm ne menem şeylermiş hadi bir göz atalım... ... ...

BİRİNCİ KISIM

PINK FLOYD

1. BÖLÜM

SYD BARRETT (ROGER KEITH)

6 Ocak 1946

SYD Cambridge'te doğdu. 2 büyük erkek kardeşi ile bir kız kardeşi vardır. Cambridge erkek lisesinde aynı lisede okuyan Roger Waters'dan iki sınıf gerideydi. Oldukça konforlu yaşayan bir İngiliz orta sınıf ailesinin çocuğuydu. Babası henüz 12 yaşındayken öldü. Her zaman sanat ve müziğe yatkın gözüktü ve erken yaşlarda müzik ve resim okumaya karar verdi. Bakın Syd o yıllar için neler diyor, "İlk müzik enstrümanım bir Ukeleleydi (4 telli Hawai gitarı), sonra 11 yaşındayken ebeveynim bana bir banço aldı. Bir yıl sonra onlardan ucuz bir gitar almalarını istedim, gitar çalmayı da gitar metotlarından ve arkadaşlarımdan öğrendim. 15 yaşımda önemli bir adım attım kendi yaptığım bir amfiyle birlikte bir elektrikli gitar edindim ve ilk grubumu kurdum-Geoff Mott ve Mottoes- bu grupla partilerde ve evin çevresinde çalıyorduk. Bundan sonraki birkaç yıl içinde 12 telli bir gitarla bir bas gitar satın alıp Hollering blues isimli

grupla birlikte çalmaya başladım. Ve Londra'ya gitmeye karar verdim, bir süre sonra 3 çocukla tanıştım, lead gitar çalmaya başladım, epey isim aradıktan sonra kendimize Pink Floyd demeye karar verdik."

Evet, işte Syd'in kaderinin şekillendiği an. Eğer Londra'ya gelmeseydi, o hayatın içine dalmasaydı ve rüyalarının bir karabasana dönüştüğünü görmeseydi, belki de bugün mutlu bir insan olarak yaşamaya devam edecekti. Ne yazık ki, bugün Syd yalnız biri ve kimseyle görüşmeden aylarını geçirebilecek denli insanlardan uzaklaşmış. Belki de kişiliği bu denli ünlü olmayı kaldıracak kadar güçlü değildi, zaten sonucu hep birlikte gördük. Şimdi o yıllara geri dönelim. Syd müzik eğitimini Cambridge'te David Gilmour ile birlikte yaptı, daha sonra Gilmour grupta onun yerini aldığında birçok eleştirmen ikisinin gitar çalma tarzlarını ve tekniklerini karşılaştırdılar, özellikle slide teknikleri ve echo-box kullanımı üzerine yapılan eleştiriler David'i çok üzdü ve şöyle dedi: "İşin aslı şu, ben echo-box'u Syd'den yıllar önce kullanırdım, tabii slide'dı da. Elbette Syd çok iyi bir gitarist, ama bu teknikleri ondan aldığım iddiası çok saçma. Biz yıllarca beraber çaldık ve aynı müzikleri dinledik, etkilendiğimiz şeyler kesinlikle aynıydı, üstüne üstlük ona birçok gitar tekniğini de ben öğrettim. "

Teknik okuldan sonra Syd Londra'ya resim okumaya gitti, orada Roger Waters'la beraber oturmaya başladı. "Roger benden büyüktür, Londra'da mimarlık okuyordu, bense Cambridge'te okuyordum, iki şehir arasında gidip gelmek gerçekten çok yorucuydu. Roger'la birlikte bir minibüs aldık ve publarda zaman geçirmeye başladık. Sanırım gitar çalmaktan başka bir şeyle ilgilenmiyorduk, bu alette gittikçe ustalaşmaya başlamıştım. Cambridge'te sanat okulunda olduğumdan çok çalmadım ama müzik yazmaya ve profesyonelliğe orda adım attım. "Evet Roger ve Syd Londra'da müzik yazmaya başladılar. (Bu nokta-

da bazı kaynakların sadece Syd'in beste yaptığı gibi yanlış bilgilendirmeleri vardır ki, kesinlikle gerçekle ilgisi yoktur (S. Ö.) "Roger ve ben tamamen farklı şeyler yazıyorduk, kendi şarkılarımızı yazıyor ve çalıyorduk, bunlar birbirini çoğu zaman tutmuyordu ama bazen öyle şeyler çıkıyordu ki, bizi çok etkiliyordu. O günler hakkında söyleyebileceğim en önemli şey şu, o günler bir rüya gibiydi."

Şimdi biraz geriye gidip Syd'in bu noktaya nasıl geldiğine kısaca göz atalım. Müzik ve resme ilk ilgi duyduğu andan beri Syd, bir yandan da içki, sigara ve kadınlara merak sardı. Yakışıklılığı ile okulda dikkat çekiyor ve o da bunu değerlendirip bütün kızlarla birlikte olmak için her yola başvuruyordu. Bu arada evi de hafta sonları müzik yapar gibi yapan çocuklarla dolup taşmaya başlamıştı. İşte bu sıralar tüm gençlerin yaptığı gibi Syd'de uyuşturucu kullanmaya başladı. Uyuşturucunun bütün hayatını mahvedeceğini bilse acaba yine aynı şeyleri yapar mıydı, sanırız bu ayrı bir merak konusu... ... .

Evet artık Syd'in hayatında üç şey vardı: Müzik, kızlar ve uyuşturucu. Artık Syd bir pop yıldızı olmaya karar vermişti, o sıralar kimse Beatles dinlemezken, Syd'i derinden etkilemişti. Artık sürekli yeni akorlar bulmaya çalışıyor ve publarda gitarcıları seyrediyordu. Uzun süredir beraber olduğu Libby'yle bile ilgilenmez olmuştu. Bob Dylan ve Rolling Stones konserlerini üst üste seyredip Jagger'la uzun bir müzik tartışması yaptıktan sonra Rolling Stones'un ünlü olacağını artık biliyordu, akustik gitarını elektrik gitarla değiştirdi ve bir grupta çalmaya başladı. Cambrigde'te kalmaktan hoşnut değildi ve Chamberwell sanat kolejine girmek için başvurdu ama aynı gün Beatles konserini kaçırdı ve bu Syd'i çok üzdü, çünkü idollerinden birisi John Lennon'dı, sınavı çok kötü geçti, yine de okula kabul edildi ve okul açılana kadar geçen bekleme süresinde resim tekniğini geliştirmeye çalıştı, gittikçe daha soyut resimler yapmaya başladı ve 1964

sonbaharında okula başlamak üzere Londra'ya geldi ve Waters'la aynı eve yerleşti. Bu evde daha önce oturan Mason ve Wright ise ayrıldılar, Mason zengin ailesinin yanına döndü, Wright ise evlendi. Mason, Waters, Barrett ve Bob Klose birlikte çalmaya başlamışlardı, zaten çaldıkları belli oluyordu çünkü onlar çaldığında çıkan gürültüden bina sallanıyordu, en büyük destekçileri ev sahipleri Leonard'dı, bu yüzden gruba Leonard's Lodgers ismini koydular. Birkaç ay sonra Wright gruba katıldı, grubun beyni tabii ki Syd'di ve hemen bütün parçaları o yazıyordu. Ama grubun bir solisti yoktu ve Chris Dennis bu grubun solisti oldu. Syd, Georgia'lı iki yaşlı blues şarkıcısının isimlerinin baş harflerinden oluşturulacak ismin grubun ismi olması konusunda diretiyordu. Bu şarkıcıların isimleri Pink Anderson ve Floyd Council'dı, böylece ortaya çıkan Pink Floyd ismi bir kamyonetin arkasına pembe boyayla yazıldı... ... ...

Bu, Pink Floyd'un ilk kadrosuydu: Syd Barret (gitar), Roger Waters (bas), Bob Klose (gitar), Nick Mason (davul), Richard Wright (klavye), Chris Dennis (vokal).

Syd'in soyut resimleri okulda ilgi gördü ama bu seferde okul Syd'i doyurmamaya başladı (Bu bana yakından tanıdığım birini hatırlattı). Syd Effervescing Elephant ve Flutter by butterfly isimli iki şarkı yazdı. 1965'te Bir Sih tarikatı olan Sant Mant'a girdi, bu sadece bir yaz sürdü ve Syd uyuşturucuya geri döndü. Artık Pink Floyd ismiyle özdeşleşmiş bir uyuşturucu adı vardı ve çocuklar tehlikenin bilincinde olarak ya da olmayarak asit kullanmayı sürdürüyorlardı-Yazarın Notu: Londra'da yaşarken ne kadar İngiliz arkadaşım varsa Pink Floyd dinlediğimi duyduklarında çok uyuşturucu kullanıp kullanmadığımı sorarlardı!-Syd gittikçe daha fazla uyuşturucu alıyor, sürekli trip'te yaşıyor ama bir yandan da hem müzik hem resim olarak gittikçe daha fazla üretiyordu. En sevdiği uyuşturucu ise LSD idi. Syd artık bu dünyada değildi, ayık kaldığı zamanlar çok azdı ve dünyayı başkalarının gözüyle değil de uyuşturucu altındaki Syd'in gözleriyle görüyordu, resmiyle birlikte müziği de soyutlaşmıştı, deneysel çalışmalar yapıyor ve grup içinde gittikçe etkili olmaya başlıyordu, şu ana dek Rhythm and Blues çalan grup yavaş yavaş tarz değiştirmeye başladı. Bu arada Syd sürekli olarak seyircilere sırtını dönerek çalıyor, müzik cümleleri içinde istediği yere gidiyor, grubun diğer elemanları ise ona ayak uydurmaya çalışıyordu, peki ya seyirciler, seyirciler çalınanlardan genellikle bir şey anlamıyordu, ancak bu çok yoğun ve çok armonili, yani bir anlamda karman çorman müziği algılayabilen bazı kişiler bu duygunun muhteşem olduğunun farkına varıyorlardı, zamanla bu algı belli bir dinleyici kitlesine ulaştı, tabii müzikte Syd'in yoğun etkisinden söz etmemek imkânsız. Bu arada LSD kullanımı iyice üst düzeylere çıktığı için LSD etkisindeyken yaşadıkları çalıp yazdıklarının hemen tümünü oluşturuyordu, ayrıca çevresiyle ilişkisi kesilmişti, grup elemanları onunla bazen yazışarak anlaşabiliyorlardı.

ROGER WATERS

George Roger Waters 9 Eylül 1944'te Cambridge'te doğdu. John ve Duncan isimlerini taşıyan iki kardeşi vardır. O da Syd gibi Cambridge erkek lisesine gitti. 60'ların başında ilk eylemini Nükleer Silahsızlanma kampanyasına ve toplantılarına katılarak yaptı. Bir müzisyen olmaya nasıl karar verdiğini bakın nasıl anlatıyor "Regent Street Politeknikte mimari okuyordum, sanırım orada ciddi olmayan birkaç grup deneyimimiz olmuştu ama hiçbir yerde çalamadık, birçok ismimiz oldu en sevdiğimiz ise Megadeths idi. Sadece oturup kazanacağımız parayla neler yapacağımızı konuşurduk. Bursumun önemli bir kısmını bir İspanyol gitar almak için harcadım ve birkaç ders almak için gitar eğitim merkezine gittim, ama bütün o egzersizleri yapamadım. Okulda enstrümanlarıyla gelip bir şeyler çalanların takıldığı bir oda mutlaka bulunurdu, şimdi düşününce sanırım gitarımı daha önce almıştım, çünkü Shanty Town isimli şarkıyı öğrendiğimi anımsıyorum. Okulda öğrendiklerimizle kesinlikle ilgilenmiyordum, zaten aldığımız bütün bursu da aletlere yatırıyorduk. "Evet, grubun her zaman geri planda kalmaya çalışıp, Syd'den sonra beyni olan en ilgi çekici üyesindeyiz şimdi. Grubun en çok okuyan üyesi (diğer-

lerinin okuma oranını Türkiye ortalamasıyla sakın karşılaştırmayın), bütün yapıtlarında blues'un ve ağıtların yoğun etkisini hissetmemek olanaksız. Ayrıca Barrett sonrası yapıtlarda Waters'ın hemen tüm hayatını izleyebiliriz. Aslında o hiçbir zaman bunu itiraf etmedi ama the Wall'un onun ve Syd'in hayatından bölümler olduğu kesindir. Waters babasını ikinci dünya savaşında kaybetti ve uzun yıllar ona hem anne hem baba olan annesinin yoğun baskısını üzerinde hissetti-buna sevgide diyebiliriz-Neyse, Barrett'ı anlatırken Waters'tan da yeterince söz ettik, onunla ilgili ayrıntılı bilgiyi elinizdeki kitaptan sonra çıkacak olan Waters kitabında bulacaksınız. Elbette Waters'da Syd ve diğerleri gibi uyuşturucu kullanıyordu ama bunu asla aşırıya vardırmadı ve üretimini azamiye çıkarmakta kullandı diyebiliriz, ayrıca o ve diğerleri için içki her zaman uyuşturucudan önde geldi. Waters ilk zamanlar gitarını bile akort edemezdi ama zamanla gösterdiği gelişimle grubun gizli beyni olmayı başardı. Gruptan ayrıldıktan sonra çıkardığı albümler onun üstün müzikal yeteneğini ortaya koydu, ama yine de ileriki sayfalarda değineceğimiz gibi solo albümlerinde her zaman Pink Floyd'un eksikliğini hissettik.

DAVID GILMOUR

6 Mart 1946

David Gilmour Grantchester'da doğdu, babası bir genetik doktoruydu, eşinin ise tüm ilgi alanı gitar çalmaya uğraşan oğluydu, o yıllarda okul Barrett gibi Gilmour'u da sıkıyordu, sonunda Barrett ve Gilmour müzik çalabilecekleri bir yer buldular. Barrett'dan çok daha iyi bir gitarist olan Gilmour ona ilk gitar derslerini veren kişidir.

Gilmour'un gitara karşı olağanüstü bir yeteneği vardı, ama Syd'in de inanılmaz bir dehası, bu ikili ne yazık ki, zamanla halef selef oldular ve birçok eleştirmen tarafından birbirleriyle karşılaştırıldılar. Dave bir ara erkek modellik yaptı. Syd yeni yeni besteler yapmaya başladığında Dave, Jokers Wild isimli bir grupta çalıyordu, bu grupla birlikte Fransa'da bir yıl kaldı, sonra Britanya'ya döndü, grup dağılmıştı ve o beş parasızdı, uzun zamandan beri Syd'i görmemişti, diğerlerini ise hiç tanımıyordu, Pink Floyd bu arada epey yol almıştı ve Syd artık gruptan kopuyordu, böylece Dave, Pink Floyd'un beşinci elemanı olarak gruba katıldı (Ayrıntılara daha sonra değineceğiz). Grubun tüm elemanları gibi o da sessizliğini o günden bugüne dek korumuştur. Biz bu sessizliği gerek parçalarından gerekse zaman zaman az da olsa konuşmalarından çıkardığımız ipuçlarıyla bozmaya çalışacağız.

RICHARD (RICK) WILLIAM WRIGHT

28 TEMMUZ 1945

Rick Wright Londra'da doğdu. Ailesi Bridie ve Cedric'in ondan başka iki de kızları vardı; Selina ve Guinivere. O da Waters gibi Regent Street Politeknik'e gitti ve ikisi orada tanıştılar, tabii Nick Mason'la da orada tanıştı, 6 ay sonra aralarına Syd'i de alarak bir grup kurdular. Wright okuldan önce piyano, harmonium, harpsicord ve çello çalmayı öğrenmişti, Politeknikte ise mimari ve müzik bölümlerinde birlikte okumaya başladı. Okulda elektronikle ve elektronik kompozisyonlarla ilgilendi, özellikle öğretmeni Stockhausen'ın yazdıklarıyla. Bu öğrenim ve yeteneği daha sonraki yıllarda oluşacak Pink Floyd soundunun (Physedelic) ortaya çıkmasında önemli katkılarda bulundu.

NICHOLAS (NICK) BERKELEY MASON

27 Ocak 1945

Nick Mason Birmingham'da doğdu. Bill ve Sally Mason'un Sarah, Melanie ve Serena'yla birlikte 4 çocuğundan biridir. Ailesi son derece varlıklı kişilerdi, Londra'nın en zengin mahallerinden Hampstead'te büyüdü, pahalı bir özel okulda okudu, küçük yaşlardan itibaren piyano, keman ve davul çalmayı öğrendi, sonunda o da Politeknik'e geldi ve diğer çocuklarla tanıştı, sonunda Rick'le birlikte bir daire tuttu ama sonra yeniden ailesinin yanına döndü ve o daireye Syd'le Waters yerleşti. UFO kulüpteki başarılardan sonra okulu bir yıl bırakmaya karar verdi, bakın 1969'daki bir röportajda ne diyor: "Bir süper yıldız olma fikri çok hoşuma gitmişti, müzikten başka bir şey beni ilgilendirmiyordu. Seyredebildiğim kadar çok grup seyrediyordum ve Pop müziğin nasıl geliştirileceği konusu beynimi meşgul eden tek meseleydi".

2. BÖLÜM

1965

Evet, sanatçılarımızı kısaca tanıdık, şimdi grubun ilk albüme kadar geçen öyküsünü işleyelim isterseniz... ... .

Grubun ilk defa bir araya gelişi Waters ve Mason'ın Regent Street Politeknik'te okudukları ilk yıllara rastlar. Rick Wright'da aynı yıl okula girmiştir ve onlara katılışı bir yıl sonra gerçekleşir, nedenini Waters şöyle belirtiyor; bir yıl boyunca epeyce dürttükten sonra başardık". Bir orta sınıf grubu kurdular ve kendilerine Sigma 6 adını verdiler, grubun Ken Chapman isimli bir menajeri bile vardı, Ken onlar için "Sigma 6 kulüplerde ve partilerde çalmak için hazırdır" yazılı bir kart bastırdı... Waters: "Ken Chapman'ın şarkılarını öğrenmeye alıştık, o, Gerry Bron'u tanıyordu ve biz de onun şarkılarını öğrenip çalıyorduk" dedi. Mason ise: "ve aynı zamanda umut etmeyi de keşfettik " diye ekliyordu. Waters: "Şarkılar çok ilginçti, örneğin bir tanesinin adı sabah gülünü gördün mü idi, parça ya bir Çaykovski prelüdünden alınmıştı ya da o prelüdün aynısıydı". Grup ismini sırasıyla T-Set, Meggadeaths ve Abdabs olarak değiştirdi, ve isim bir süre Abdabs olarak kaldı, kendilerini Rhytm and Blues çalan bir grup olarak tanımlıyorlardı, çoğunluğu mimari öğrencisiydi ve grubun ilk kadrosu şu isimlerden oluşuyordu:

Roger Waters-lead vocal
Richard Wright-Rhytm gitar
Nick Mason-Davul
Clive Metcalf-Bass
Keith Nable ve **Juliette Gale**-Back vocal

Peki niye birdenbire Rhythm&Blues çalmaya karar verdiler, bu soruyu Waters şöyle cevaplıyor; "Bu tarz çaldığınızda kendinizi tanımlamanız daha kolay oluyor, fazla pratiğe gerek yok, yalnızca temel kuralları çalıyorsunuz" Clive ise "Ben bu türü tercih ediyorum çünkü müzikal olarak daha ilginç". Galiba Clive Rhythm & Blues'la Rock'ı karşılaştırıyordu, bu noktada Roger daha kesin sözler söylüyordu "Rock fazla anlatıma gitmeden sadece ritmle belirlenen bir türdür, Rhythm and Blues'da ise bu ritmler temel olarak zaten vardır". Anladığınız gibi grup o zamanlar bütünüyle Caz sempatizanıydı, peki bu türler arasında bir benzerlik var mıydı diye sorduğunuzda şu cevabı alıyordunuz; Keith "Blues, Modern Caz'ın sadece ilkel bir şeklidir".

Evet onlar böyle düşünürken dünya 1965 yılında Abdabs için henüz hazır değildi ve grup böylece dağıldı, şarkıcı Juliette Gale Rick Wright ile evlendi ve grup Wright, Mason ve Waters çevresinde yeniden kuruldu. Gruba caz gitaristi Bob Close katıldı, Waters ayrıca eski okul arkadaşı Syd Barrrett'ı da gruba dâhil etti. Syd biraz çılgındı ve o zamanlar Acid diye bilinen uyuşturucudan kullanıyordu, bir gün Pink Floyd ismi birdenbire aklına geliverdi, gazeteciler uzun zaman bu ismin nereden geldiğini araştırdılar, sonunda Pink Anderson ve Floyd Council isimli Georgia'lı iki caz gitaristinin ilk isimlerinin birleştirilmesinden oluşturulduğunu buldular, Syd'de bu müzisyenlerin bir plağı vardı. Waters o günleri şöyle anlatıyor "Gruba Syd ve Close isimli iki gitarist katıldı, Close okula benden iki yıl sonra geldi, Syd ise resim eğitimi için sanat okuluna kaydoldu, daha önce Rick ve Nick'in oturdukları dairede beraber oturmaya başladık. Bob'un gelişiyle bir enstrümanı ilk defa adam gibi çalan birine kavuştuk, ben de lead gitarı bırakıp önce ritm gitara sonra da bass'a geçtim".

Bob Close daha çok geleneksel cazdan hoşlanıyordu, Syd ise Rolling Stones'dan, mistisizmden, seksten, ve uyuşturucudan hoşlanıyordu, Bob Close bu koşullar altında gruptan ayrıldı. Pink Floyd ilk gösterisini 1965'in sonlarında Londra Palace Gate'de Countdown Club'de yaptı, Waters "Akşam 8'den sabah 1'e kadar çaldık, sadece 20 dakika ara verdik ve 15'er pound kazandık, grubumuzun adı Pink Floyd'du... ... ... "

1966

1966'da Essex üniversitesinde bir konser verdiler, Waters: "medya bizimle ilgilenmeye başlamıştı, biz de bir sakatın eline bir kamera vererek tekerlekli sandalyesini ittik ve bütün Londra'yı gezdirerek onun gözünden şehri görüntüledik, bu film biz çalarken arkamızda oynatıldı. Ayrıca 12 bar çalmayı bıraktık ve bir akor seçip devam ettik, sonrada nereye gittiğini gözledik". İfadeye dikkat ediyorsunuz değil mi, akoru seçip nereye gittiğini seyrediyorlar, o denli duygularıyla çalıyorlar ki, bir süre sonra neyin geleceğini bile bilmiyorlar. Grup böyle böyle bir underground (yeraltı) grubu olarak tanınmaya başladı.

SPONTANEOUS UNDERGROUND

"Kendiliğinden yeraltı" diye çevirebileceğimiz bu terim her Pazar öğleden sonra Marquee kulüpte düzenlenen underground grupların katıldığı bir konserin adıydı. Bu organizasyonu yapan kişi ise Steve Stollman adında bir plak şirketi sahibiydi. Spontaneous underground Şubat 1966'dan itibaren düzenlenmeye başlandı, istersenız ilk gün davetiyesini okuyalım: Orada kimler olacak? Şairler, pop şarkıcıları, Amerikalılar, homoseksüeller (çünkü nüfusun %10'unu oluşturuyorlar) 20 tane hödük, caz müzisyenleri, heykeltıraşlar, politikacılar ve davet edildiğini iddia eden birkaç kız... ... ...

Program saat 16. 30'da başladı, herkese eğlenceden başka bir şey verilmeyeceğine söz verildi ve Edwardian, Victorian giysiler, maskeler serbest bırakıldı, yüz ve vücut makyajı da serbestti. Seyirciler kendi eğlencelerini yaratıyorlardı ve bir süre sonra sokaktan buldukları her şeyi içeri taşımaya başladılar; paçavralar, atılmış kartpostal kutuları, makaslar, posterler, artık kâğıtlar vb. Etraf çok bohem bir görünüşteydi, herkes son derece renkli kıyafetlerle gelmişti, aynı kıyafetler caddede büyük sansasyon yaratırdı, insanlar oraya geldikleri için kendilerini özel olarak garipleştiriyorlardı aslında ve bu, underground modasının başlangıç noktasıydı. Program Johnny Byrne ve Spike Hawkins'le başladı, sonra Donovan sahne aldı, beyaz sutyenli kızlar bir Bach prelüdü çaldılar, Mal Dean jam session yaptı, sonra da Pink Floyd, Louie Louie ve Roadrunner'ın alışılmadık derecede gürültülü versiyonlarını çaldılar, müziklerinde bir yandan da elektronik feedback'ler kullanıyorlardı. Bu konserin ne yazık ki, hiçbir kaydı yok, tek bildiğimiz grubun Marquee konserinin tarihi, o da 13 Mart 1966, öyle ki, bilette bile grubun adı yok. Grup o sıralarda herkesin duyduğu en gürültücü gruptu, ayrıca en garip gruptu ve şüphesiz en hippi gruptu, böylece herkes onlara underground grup damgasını yapıştırıverdi. Tabii pek de haksız sayılmazlardı...

27 MART
Spontaneus Underground-Marquee Club, London

Pink Floyd yarım saattir aynı parçayı çalıyordu, kırmızı ve mavi ışıklar yanıp sönüyordu, dansçılar asidin de etkisiyle kendilerinden geçmişlerdi. Acid Londra'da 1965'ten beri bol miktarda bulunuyordu ve Londra'ya ilk defa Michael Hollingshead tarafından getirilmişti. Psychedelic müzik, psychedelic kullanımından çıkmıştır ve Pink Floyd olayında gruptan sadece Syd bu uyuştu-

rucudan kullanırdı. (Psychedelic=halüsinasyon yaratıcı uyuşturucu). Pink Floyd'un profesyonel kariyeri şu konserle başladı. Rick Wright: "Marquee'de özel bir konserde çalıyorduk, orada Peter Jenner ve Andrew King isimli menajerlerle tanıştık, Palace Garden'daki Kilise salonunda başladık, işler geliştiğinde daha sonra UFO adını alacak yere taşındık". Roger Waters ise Peter Jenner'le tanışmasını şöyle anlatıyor "Belki de Marquee'deki en garip olaylardan biri Jenner'in oraya gelmesiydi, ama o ve King bize yaklaşıp şöyle dediler; "Siz çocuklar Beatles'dan bile daha büyük olabilirsiniz "biz onlara garip garip baktık ama şöyle dediler "sizinle daha sonra görüşeceğiz". Peter Jenner, Joe Boyd, John Hopkins, Ron Atkins ve Alan Beckett DNA prodüksiyon isimli bir organizasyon işletiyorlardı. Bu isimlerden ilk üçü Pink Floyd'un kariyerinde çok önemli bir rol oynamışlardır. DNA pek bilinmeyen bağımsız bir plak şirketiydi, ilk plakları Floyd'la da çalmış olan AMM isimli grubun albümüydü. DNA daha sonra Steve Lacy ile çalıştı ama bu albüm hiçbir zaman piyasaya çıkmadı. Bu sırada DNA bu tarz plak projelerinde biraz daha ticari olmanın gerekliliğini anladı ve iyi bir rock grubu aramaya başladı. John Hopkins'in sevgilisi Kate Helicser New York'tan yeni dönmüştü ve bir arkadaşının grubunun-Velvet Underground-bandını getirmişti, bu bantlar ve anlattıkları DNA'yı New York'a gidip Velvet Underground'a albüm teklif etmeye itti ama daha sonra yakın yerlerde bir grup aramaya başladılar, bu grup Pink Floyd oldu. Pete Jenner sonunda Pink Floyd'un menajerliğini aldı, Joe Boyd ilk albümün prodüktörlüğünü yaptı, John Hopkins ise gecelerin organizasyonunu üstlendi, önce Londra Free School ışık ses çalışması, sonra UFO. London Free School Nothing Hill Gate'de kurulmuş bir kendi kendine yardım organizasyonunun prototip topluluğuydu. İlk çalışmalarından birisi Işık-Ses çalışmasıydı, Peter Jenner'de bu topluluğun

bir üyesiydi ve evlere topluluğun tanıtımını yapıyordu. Rick Wright: "Çok özel bir zamandı. O ilk günler bizim için gerçek deneyimlerle doluydu, sürekli öğreniyor ve ne yapmaya çalıştığımızı anlıyorduk. Her gece tamamıyla yeni şeyler yapıyorduk ve hiçbirimiz bir diğerinin ne tepki vereceğini bilmiyorduk, bu Pink Floyd'un şekillenmesiydi."

O dönemde Nick Mason ve Roger Waters'ın etkilendikleri müzikler merak konusuydu., örneğin Interstellar Overdrive'da Velvet Underground'dan etkilendikleri söyleniyordu, bu iddialara Nick Mason "Onları çok fazla dinlemedik ki " cevabını veriyor, Roger Waters ise "Love şarkısından bir çentik vardı öyle mi? Onların ilk albümlerindeki şarkıları hatırlamıyorum bile...". Nick "O gruplardan hiçbirini doğru dürüst dinlemedim, bir parça dinlerdiniz ve onun orijinal R&B olduğunu görürdünüz, Amerikan grupları hakkında tüm bildiğimiz buydu". Roger "Sadece isimleri bilirdik ", Nick; "bir karışıklık vardı, insanlar gelip batı yakası gruplarından, Jefferson Airplane ve Sopwith Camel'dan söz ediyorlardı, sözü edilen grupların yarısı fındık fıstık grubuydu ", Roger "diğer yarısı ise country-blues gruplarıydı". Nick; "Biz Love isimli şarkıyı dinlememiştik, Peter Jenner dinliyordu. Bizim dinlediğimiz gruplar Cream, Who, Hendrix'di".

Peki R&B'dan nasıl uzaklaştılar; Roger; "Bilmiyorum, sanırım sadece bıktık ", Nick "Syd bir sürü şarkı yazdı, nedenlerden biri buydu ", Roger; "Doğru. Syd yeni şarkılar yazınca eskileri repertuardan çıkardık, ama Road Runner ile Gimmie a break'i uzun yıllar sakladık". Nick "Ama aslında Bob Close gruptan ayrıldığında eski parçalardan kurtulma zamanı da gelmişti". Roger; "çünkü onları daha fazla çalamazdık".

Pink Floyd bir akşam Free School'da çalarken, iki Amerikalı, Toni ve Joel Brown yanlarında bir slayt makinesi getirdiler, grup müzik yaparken arkalarında göste-

rilen resimler herkesi hayran bıraktı, bunu daha önce hiç kimse yapmamıştı, en azından Britanya'da. Nick "Işık gösterisi değişik etkileşimlere neden oldu, böylece biz de bir projektör aldık. Başlangıçta yukarda yanıp sönen ışıklar eşliğinde müzik yapan birkaç kişi vardı, ama ışıklar yetersizdi, çünkü kimsenin güçlü lambaları yoktu, fikir yavaş yavaş gelişti, önce balans iyi yapıldı, sonra daha küçük mekânlar seçilmeye başlandı, ışık böylece daha yoğunlaştı, daha sonra ışıkla müzik arasındaki uyum düzenlendi".

O günlerde Pink Floyd'un ışık gösterileri çok ünlüydü (hâlâ öyle değil mi?). Sanırım gelişim dikkatinizi çekiyor, daha sonra ayrıntılı değineceğiz ama, yeri gelmişken vurgulayarak geçelim, çünkü bu nokta grubun kişiliğinin belirmeye başladığı andır. Her grup gibi Pink Floyd'da gökten zembille inmedi, gerek gösteri düzenleri gerekse fikirsel gelişimleri yıllar içinde ortaya çıktı. O iki Amerikalının slayt makinesi getirmesi grubun bugünkü gösterilerinin temelini oluşturur, ayrıca Bob Close'un ayrılışı grubun üzerindeki R&B baskısını kaldırmıştır, Syd'in aşırı özgür fikirleri de bunun üstüne eklenince grup taa o zaman toplumunun çok ötesine geçmeye aday olduğunu göstermişti, o sıralar kendileri de bunun farkında değillerdi, ama yavaş yavaş müziğin bir bütün olduğunu görüyorlardı, o bütünün içinde ışık, sözler (en önemlisi), müzik, tüm bunların birbiri içinde dengesi, daha sonraki yıllarda ise müziğin içeriğiyle arka planda devam eden gösterinin içeriğinin uyumu vardı ve hiçbiri birbirinden daha az önemli değildi, işte Pink Floyd'u bu hale getiren ve belki de dünyanın en önemli düşünce grubu yapan şey de tüm bunlardı.

O sıralar International Times (uluslararası zamanlar) isimli Britanya'nın ilk underground dergisi çıkmaya hazırlanıyordu. Derginin birçok muhabire ve yayın kuruluna ihtiyacı vardı, bu da kısa dönemli alınan 400 pound-

luk borçla aşıldı. Derginin açılması Pink Floyd'un konser verdiği bir partiyle kutlandı...

11 EKİM 1966 Roundhouse

Roundhouse o sıralar bomboştu, ilk olarak motor döküm atölyesi amacıyla yapılmıştı, zamanla kullanılmaz hale geldi ve boş bırakıldı. Tek girişi iki kişinin bile geçemeyeceği genişlikteydi, çok küçüktü ve ısıtma yoktu, ışıklandırma kötüydü ve yalnızca iki tuvalet vardı, derginin açılış partisi işte bu mekânda yapıldı. Konsere 2500 kişi katıldı ve bu kalabalık büyük bir trafik karışıklığı yarattı, gece 2:30'da insanlar hala içeri girmeye çalışıyordu. Partide ne yer gösterici, ne de başka herhangi bir görevli vardı, olan tek görevli her nasılsa doktordu. İnsanlar kaftanlar, üçüncü göz şeklinde elbiseler, goril kostümleri gibi her türlü çılgın şeyi giymişti. Paul Mc Cartney partiye bir Arap kıyafetinde geldi, onu ya da Jane Asher'ı kimsenin tanımasını istemiyordu. Amerikalı şair Kenneth Rexroth daha sonra San Francisco Chronicle'da kendisini Titanik'te hissettiğini yazacaktı. Ona göre sahneden gelen garip sesler amatör bir grubun eseriydi ve polisin bu partiye neden izin verdiğini anlayamıyordu, çünkü yangın tehlikesi vardı! Bu parti Pink Floyd'un böylesine büyük bir seyirci kitlesi önündeki ilk konseriydi, Roundhouse'daki mümkün enerji herhangi bir evdeki kadardı.

Joel ve Toni'nin projektörü bu yüzden bayağı ilgi çekti. International Times dergisi grubu şöyle tanıttı; Pink Floyd, psychedelic pop grubu, geri beslemeli soundlarıyla garip şeyler yaptılar, projeksiyon yüzlerinde oynadı, spot ışıkları davullarla birlikte hareket etti. Bu seyircinin bir ışık gösterisini ilk seyredişiydi, bu yüzden birçok insan ışığın oynaşıp durması karşısında hayranlığını gizleyemedi. Konserde Floyd bazı alışılmış olmayan teknikler kullandı, örneğin gitarı bir metal sigara çakmağıyla çaldı-

lar ve birçok özel geri besleme sesleri çıkardılar. Sonunda Interstellar Overdrive'ın sonlarında bir patlama gerçekleştirdiler ve hemen sonra hayranları tarafından sarıldılar, herkes Pink Floyd'a 2,5 pound fazla, yani 15 pound ödemişti çünkü onların ışık gösterileri vardı.

Parti gerek International Times gerekse Pink Floyd için basında yer almak için önemli bir fırsat doğurdu. Melody Maker'dan Nick Jones şöyle yazdı "Floyd'un biraz daha fazla kendi parçalarını yazmaya ihtiyacı var, eğer elektronik üstünlüklerini melodik ve lirik bestelerle desteklerlerse-R&B'dan uzaklaşırlarsa-yakın gelecekte onları çok iyi sonuçlar bekliyor". Jones ne kadar iyi görmüş değil mi, şimdi biz yıllar ötesinden baktığımızda Pink Floyd'un bu söylenenleri gerçekleştirdiğini görebiliyoruz, ama o günlerde grubun o noktadan bu noktaya gelmesi için gerekli çabayı nasıl gösterebildiğini kendimizi onların yerine koyarak düşünürsek, bunun ne denli önemli bir başarı olduğunu fark edebiliriz. Bu noktada hemen Türk gruplarına söylemek istediğimiz küçük bir ayrıntı var; yıllardan beri benzer önerileri birçok gruba yaptık, ne yazık ki, pek dinleyen çıkmadı, sonuç olarak her grup kendi düşünsel gelişimini sağlamalı ve bunu mümkün olduğunca müziğine yansıtarak herkesin anlayacağı bir dilde! Kitlelere ulaştırmalıdır, show (gösteri, bugünlerde show da diyorlar ama Türkçesi bu) unsuru sonra gelir ve önde gibi görünse de ana fikri satmak için kullanılan bir araçtır ve öyle olmak zorundadır, hele bizim gibi ülkelerde sanatçıların halkı uyarmak, uyandırmak ve bilinçlendirmek gibi zor ama önemli görevleri vardır ve ne pahasına olursa olsun bunu yapmak zorundadırlar.

Parti aynı zamanda Sunday Times'ta da yer aldı. Grubun ulusal bir gazetedeki ilk röportajı da böylece yayımlandı; "Yeni magazin dergisi International Times'ın açılışında Pink Floyd isimli bir pop grubu da çaldı, arka-

larındaki ekranda parıltılı renkli gölgeler oynuyordu, her şey son derece "psychedelic'ti". Aynı röportajda Andrew King bakın ne diyor "Kendimize psychedelic demiyoruz, ama bunu ret de etmiyoruz, kabul de etmiyoruz, isteyen kendisi için istediği sloganı seçebilir". Grubun basçısı 22 yaşındaki mimarlık öğrencisi Roger Waters biraz daha farklı düşünüyor; "Tamamen anarşik bir müzik, ama demek istediğim bunun kolektif bir anarşi olduğu. Psychedelia (halüsinasyon)'nın amacının tamamen gerçekleşmesi için bu kesinlikle gereklidir. Ama LSD kullanıyorsanız olay tamamen kim olduğunuza bağlıdır, bizim müziğimiz sizi çığlık çığlığa korkulara ya da çığlık çığlığa coşkulara sürükleyebilir, biz dinleyicimizin dans etmesini engelliyoruz, orada durup ağızlarını açarak bizi dinliyorlar "

21 EKİM 1966 London Free School

Floyd'un ünü hızla büyüyordu, 21 Ocak'ta grubun yeni bir konseri vardı. Roger; "Tatile gittik ve döndüğümüzde bir konser verdik, ilk çaldığımızda orada 20 kişi vardı, ikinci hafta 100, sonraki hafta 400 kişi vardı, sonraki haftalarda içeri girilemiyordu. O günler UFO'nun başlangıç günleriydi, Tottenham Court Road'daki Blarney Club cuma geceleri UFO adıyla çalışıyordu ve biz hâlâ batı yakası gruplarını dinlememiştik".

31 EKİM 1966

Pink Floyd Peter Jenner ve Andrew King'le nihayet bir sözleşme imzaladı. Yaptıkları ilk şey 1000 pound değerinde birkaç amfi almaktı ama ne yazık ki, alır almaz her şey çalındı, Peter Asher grubu ilk gününden beri tanıyordu, bu nedenle yenilerini alana dek onlara birkaç amfiyi ödünç olarak verdi. Jenner ve King grubu bir özel stüdyoya soktular ve kayıtları plak şirketlerinde dolaştır-

maya başladılar. Doğal olarak bu kayıtların kalitesi çok kötüydü ve bu ikili iş yerine tavsiye aldılar, tavsiyeyi yapan Joe Boyd'du ve biraz daha fazla para harcayıp doğru dürüst bir bant yapmalarını istemişti.

5 KASIM 1966 Wilton Hall, Buckinghamshire

Joel ve Toni Brown Milbrook'a geri döndüler ve giderken tüm cihazlarını da götürdüler, böylece Floyd'un ışık gösterisi Jack Bracellin'in ellerine kalmıştı. Jack Free School'da kendi ışık gösterisini yapmış ve kendi çıplaklar kolonisini kurmuş birisiydi. Jack daha sonra ışık gösterilerini UFO'da yaptı ve sonra da Happening 44 isimli kendi underground kulübünü açtı.

18 KASIM 1966 Hornsey Sanat Okulu, London

Bu konser harika bir ışık ses gösterisine dönüştü ve Floyd için çok önemli bir konser oldu. Rick Wright; "bu konserlerden sonra artık herkes özel projektörler ve özel aletlerle ses ve ışık gösterileri yapmak istiyordu. Ama biz asla diğer grupların yaptığını yapmadık, hala bir rock'n roll grubu olmaktan çok uzaktık, yani onların başarılı dediği cinsten". Her neyse ışık gösterisi gittikçe gelişti ve grubun en gerekli parçası haline geldi. Artık ışık şefliğine 17 yaşındaki Joe Gannon gelmişti. Gannon grubun kaba saba slayt projeksiyonunu Floyd'un soundunu destekleyen bilimsel ve artistik bir sisteme çevirdi. Joe o günlerde efektlerin nasıl geliştiğini şöyle anlatıyor; "Kendi müzik fikrime göre slaytları tasarladım, ışıklar ritmik olarak çalışıyordu, ben sadece küçük düğmelerle farklı renk dalgaları yaratıyordum". Floyd artık müziğiyle karıştırılabilecek doğru aletler olmasını istiyordu. Joe bu işi üzerine aldı ve görsel ve sessel efektler arasında doğrudan bir bağlantı yaratmaya başladı. Slaytlar yerine film kullanmayı hayal ediyordu, filmi grubun arkasındaki ekranda

oynatmak istiyordu. Dual efekt üretimi eskisinden çok daha etkileyiciydi.

19 KASIM 1966 Canterbury, Kent

Bu, Pink Floyd'un Londra dışındaki ilk gösterisiydi ve konser Canterbury'de büyük ilgi gördü. Grup sahnede renkli ışıkları yansıtan tişörtler giymişti ve yarı karanlıkta yanıp sönen ışıklarla birlikte grubun arkasında 3 metre yüksekliğinde bir Buda heykeli vardı. Filtre edilmiş rengârenk ışıklar modern bir sanat gösterisine neden oluyorlardı. Bu garip ışık ve ses karmaşası ilginç sonuçlara neden oldu. Rick bu konser için şöyle diyor; "Tamamıyla kendiliğindendi, biz sadece amfileri açtık ve müziği düşündük, gerisi kendiliğinden gelişti, ama hâlâ yapmak istediğimiz şeyden çok uzaktık ve geliştirmek zorundaydık. Grubumuzun üyeleri arasında diğer gruplara oranla daha fazla ambiyans vardı, biz aslında bir caz grubu gibi çalıyorduk çünkü doğru sesi bulmak için birlikte çalışmak zorundaydık, müziği birlikte düşünürdük. Çoğu konserimiz kendiliğindendi ve provasızdı, her şey sahneye çıktığımızda oluşuyordu. İçimizden gelen müziği duyuyorduk, enstrümanlar bizim bir parçamız haline gelmişti, ışıklara, slaytlara bakar ve onların bizim üstümüzde yarattığı etkiyi seyircide de yaratmasını ümit ederdik.

Biz yeni bir gruptuk, insanlar bizi duyduğunda durur ve öylece dinlerlerdi, bizim istediğimiz şey ise onların bizim gibi müziğin bir parçası olarak dans etmeleriydi".

29 KASIM 1966 Free School, London

Free School'da son resmi konserlerini verdiler. Konserlerinin büyük kısmı doğaçlamaya dayalıydı. Syd yeni aletleriyle çok ilginç seslere ulaştı. Gösteri görsel olarak pek maceracı değildi, grubun arkasında sadece 3 projektör vardı ve renkler oldukça statikti.

3 ARALIK 1966 Roundhouse, London

Bu gösterinin adı "Psychodelia Ian Smith'e karşı " idi. Konsere girişte herkesin kendi coşturucu maddesini getirmesi isteniyordu ve mutsuzluğa ve yıkıntıya neden olduğu için alkole izin verilmiyordu.

12 ARALIK 1966, Royal Albert Hall, London

Grup bu denli büyük bir salonda ilk konserini yardım amacıyla verdi. Floyd her zaman batı yakası underground grupları Jefferson Airplane ve Grateful Dead gibi bu tarz yardım konserlerine çıkmaya çok istekli oldu, ancak grup üyeleri hiçbir zaman underground toplumun aktif üyeleri olmadılar. Bir yandan da amaçlarını paylaşmadıkları hiçbir yardım konserine de çıkmadılar.

22 ARALIK 1966 Marquee Club, London

Floyd Spontaneous Underground'dan beri ilk defa Marquee Club'e döndü, Marquee birçok Britanyalı grubun kariyerinde önemli bir gelişme noktasıdır, Who, Rolling Stones, Yardbirds gibi gruplar her zaman ilk konserlerini bu kulüpte vermişlerdir. Pink Floyd UFO günlerinden bu yana çok sevilen bir grup haline gelmişti, ancak grubun konserleri bütün geceyi dışarıda geçiren gençler içindi, çünkü gece yarısından sonra sahne alıyorlardı. Resmi Marquee konserleri ise Londra'da çoğu yer gibi 23'de bitiyordu (hâlâ öyledir, saat 23'de hemen bütün hayat durur), böylece Floyd konserleri Marquee'de 5 hafta boyunca sürdü. O sıralar birçok underground dergi gibi International Times'ta maddi problemler içindeydi, parası olduğu zamanlar çalışanlarına haftada8-10 pound gibi komik ücretler ödüyorlardı, bu derginin editörlerinden UFO'nun çalıştırıcısı John Hopkins para problemini çözmek için bir dans salonunu (blarney club) kiraladı ve buranın adını UFO Club koyarak Pink Floyd'u kulü-

bün devamlı konser veren grubu haline getirdi, kulüp 23 Aralık'ta açılışını yaptı.

23 ARALIK 1966 UFO Club, London

Zigzag dergisi Nick Mason'a Ufo'nun onun için ne anlama geldiğini sordu "O yaşlarda her şey daha pembe geliyor, ama ortada bir gerçek var, insanlar oraya geliyorlardı, bir sürü insan orada tek bir grup olsa bile oraya gelip bir şeyler yapıyorlardı". UFO bir yandan da underground dünyasının buluşma yeri haline geldi, bütün anlaşmalar, organizasyonlar, toplantılar ve sosyal etkinlikler orada yapılıyordu. İlk günlerde UFO'da herkes herkesi tanıyordu, sonra gittikçe daha fazla insan orayı duymaya başladı, onlar da geldi ve fazla sorun çıkmadan asimile edildiler. UFO'nun en önemli özelliği de gece 23'te hala tamamen bomboş olmasıydı. International Times dergisinin bütün elemanları UFO'da çalışıyordu, sahnede, kapıda, yiyecekte ve seste, yani işler gayet iyi gidiyordu.

Kapıdan girdiğinizde inanılmaz bir sıcak yüzünüze çarpıyordu, sonra da duvarlarda gezen ışık demetlerini görüyordunuz. Arka odalar her zaman doluydu, özellikle uyuşturucu ve ilaç araştırması yapan sivil toplum örgütlerinin ya da polisin elemanları burada yerlerini alıyorlardı. Nick "Geriye bakınca her şey çok garip geliyor, açıklaması çok zor. Underground insanlara bir şeyler ifade ediyordu ama bu gerçekte ne olduğunu anlatmıyordu. Underground, grupların, şairlerin, hokkabazların ve her çeşit sanatın bir karışımıydı. UFO ve Pink Floyd bir sene içinde öyle bir hal aldı ki, Beatles üyeleri oraya gelip sahne üstünde oturup bütün gece Floyd'u dinledikleri halde kimse imza dahi istememişti (abartma değildir). UFO dinleyicisi gittikçe daha fazla sadece müzikle ilgilenir olmuştu, artık çoğu zaman sadece oturuyor ve müzik dinliyorlardı, bu da onları dünyanın en zor dinleyicisi

haline getiriyordu, artık The Doors dâhil olmak üzere birçok grup Floyd'dan etkilenir olmuştu, ayrıca psychedelic müzikte çevresiyle birlikte gelişen, yani Londra'da gelişen bir müzikti, Bu müzik anarşik, masum ve kendini ciddiye almayan bir müzik türüydü. Mason "biz bir çeşit underground evinin grubu olmuştuk, nedeni de UFO'ydu. Başlangıçta ışık gösterileri düzenledik. Sonra her şey kendiliğinden gelişti, demek istediğim hiçbir şey yönlendirilmedi, politika ya da planlama yoktu, her şey sadece oldu". Ne kadar alçakgönüllü gibi görünüyor değil mi? Grup üyeleri bu tavırlarını hala sürdürüyorlar, bu güne dek yaptıklarını sanki onlar yapmamışlar gibi davranıyorlar. Aslında haklılar, gerçekten hiçbir planlama yoktu, çünkü yaptıkları müzik, daha önce de belirttiğimiz ve ileride bu konu üstünde daha detaylı duracağımız gibi, tamamen onların bireysel ve grupsal düşünsel gelişimleri ile buna bağlı olarak topluma ve dünyaya bakış açılarının gelişiminin sonucudur, onları sürekli kılan da budur zaten. Roger "O sıralar etrafta uyuşturucudan başka bir şey yoktu, hiç kimsenin hiçbir şey hakkında herhangi bir şey hatırladığını sanmıyorum, ama o günleri yaşayan bizler ve UFO'daki insanlar için unutulmaz olan şey Interstellar Overdrive'dır". Jenner parça hakkında şunları söylüyor "Syd'e adını hatırlamadığım bir Arthur Lee şarkısından söz ettim ve ana temayı mırıldandım, Syd gitarını kaptı ve beni izlemeye başladı, biraz sonra Interstellar Overdrive ortaya çıkmıştı". UFO'da Roger ve Syd genellikle garip ses efektleriyle süslü bas partileriyle yarım saat süren bir açılış yaparlardı, Rock'un serbest formlarıyla süren müzikte Nick'in melodik davulu o garip seslerin içinde oldukça garip kaçardı. Rick'in orgu ise geride hayalet benzeri sesler çıkarıyordu. Nick "Teknik olarak yaptığımızın underground müzikle ilgisi yoktu, en azından bizim için, bizimki rock çalmanın başka bir yoluydu sadece. Fazla güç kullanılıyordu ve sonun-

da melodiyi kaybediyordunuz ama aslında melodinin asla ölmediğini sonra anlıyordunuz". Grup bu tarzını Piper at the gates of dawn, Arnold Layne ve Astronomy Domine'de sürdürdü.

31 ARALIK 1966 Roundhouse, London

Pink Floyd WHO'nun alt grubu olarak sahne aldı. Konser ticari olarak finanse edilen ilk underground etkinliğiydi (yani artık underground değildi), Roundhouse her zamanki gibi buz gibiydi, ayrıca konser bir grup halk tarafından boykot edilmişti çünkü, organizatörler yerüstündendi. Yine de konser çok başarılı geçti.

1965-1966

Evet, Pink Floyd'un kuruluşundan 1967'ye dek geçen ayrıntılı öyküsünü okudunuz. Sizlere grubun yaklaşık 2 yıllık gelişimini günü gününe anlatmaya çalıştım. Gördüğünüz gibi grup elemanları tek tek gayet iyi müzisyenler ama müzik bilgilerini sürekli çalışarak ve bir şeyler yaratmaya uğraşarak geliştiriyorlar.

Bu arada bol bol okuyorlar, ama müziği önceleri sırf laf olsun diye yapıyorlar, kendilerinden daha iyi müzisyenlerin etkisiyle R&B seviyor ve çalıyorlar, sırf hoşlarına gitti diye ışık gösterileri yapmaya başlıyorlar, bol bol uyuşturucu alıyorlar. Bu uyuşturucu ya da uyarıcıların içinde bugünlerde Türkiye'de de pek moda olan Ecstasy'de var, onun dışında özellikle Syd LSD içiyor, ilk zamanlarda uyuşturucu zihni tek bir noktaya topladığı ve konsantrasyonu artırdığı için müzikal gelişimlerine yoğun katkısı oluyor ve grubun ismini duyurmasının nedenlerinden biri haline geliyor. Ancak, zaman içinde özellikle Syd üzerinde yıkıcı etkisini gösterecek ve onun gruptan kopmasına neden olacaktır, diğerleri onun kadar kullanmadığı ve iradelerine hâkim oldukları için

uçurumun kıyısından dönüyorlar. Aslında Syd'in uyuşturucuyu bu denli fazla kullanması biraz da hepimizin başındaki dertten dolayı, yani yaşadığı dünyanın ona dar gelmesi, onu tatmin edecek unsurların toplumların genel düzey düşüklüğü nedeniyle bulunmaması ve en önemlisi sanatçının yaşadığı dünyayla, kurduğu hayal dünyasıyla, sonuçta yaşadığı evrenle, toplumun yaşadığı gerçekliğin birbirine taban tabana zıt olması. Syd'in üretkenliğinin bir nedeni bunlarsa, yıkılışının da en önemli nedeni yine bunlardır, kısacası Syd'in açmazı buydu ve aslında hiçbir çıkış noktası yani kurtuluşu yoktu (Grubun bunu açıkladığı bir söz var ki, zamanı gelince söyleyeceğiz). Evet Pink Floyd müzikte yeni oluşumların yeni yeni başladığı, toplumsal serbestliğin filiz verdiği ve her türlü yeniliğe açık olduğu bir ortamda ortaya çıktı ve bundan yararlanmasını da bildi. Daha önce de belirttiğimiz gibi uyuşturucunun etkisiyle ortaya çıkan doğaçlama bir müzik ve iki arkadaşın getirdiği projektör onların müziğinin temelini oluşturdu, her şey bir tesadüf eseriydi ama o güne dek hiç yapılmamıştı, bunu bilen grup elemanları kendilerini sürekli aşmaya çalışarak bugünlere geldiler. İki yıllık çalışmaları onlara underground dünyasında önemli bir yer edinmelerini sağladı ve aşağıdaki sayfalarda açıklayacağımız gibi 1967 senesi onlara ilk albümlerini getirdi.

3. BÖLÜM

PIPER AT THE GATES OF DAWN-1967

Floyd 1966'daki yaz tatillerinden döndüğünde ne menajerleri ne de hay-ranları vardı. Ama 1967'ye girildiğinde arkalarında önemli bir dinleyici kitlesi vardı, aynı yıl "Tonight lets make love in London "isimli filmin müziklerini yaptılar ve bu filmde göründüler, ayrıca Uluslar topluluğu enstitüsü için yapılacak bir konsere çağrıldılar. 1967 tam anlamıyla grubun kendini bulduğu yıl oldu. Profesyonel oldular (yani underground dünyasından koptular), yılın çoğunu turnede geçirdiler, birleşik devletlere konsere gittiler, iki liste başı 45'liği yaptılar ve çok beğenilen ilk albümlerini çıkardılar. Son olarak 1967 herkesin gözünün önünde Syd'in gittikçe kötüleştiği yıl oldu. 1967'yi böylece özetledikten sonra şimdi gün gün olayları aktarmaya geçebiliriz.

5 OCAK 1967, Marquee, London

Tony Hall konserden sonra şöyle yazdı; "Harika ve inanılmaz şekilde heyecan verici. Ama böyle çok da iyi olmayan müzisyenlerin elinde serbest formun tehlikelerini düşünmekten kendimi alamıyorum". Waters; "En çok istediğimiz şey seyircinin tam katılımı, sadece ışıkların üstümüzde olmasını istemiyoruz, dinleyicinin de gözlerini üstümüzde istiyoruz, dinleyici tepkilerini kendiliğinden verebilmeli ve normal bir müzik dinlermiş gibi basitçe dans etmemeli (çaktırmadan çok iddialı). Önümüzde iki yol vardı, biri ışık ve sesle yaratılan basit yanılsamalar, diğeri ise tam bir illüstrasyon, birini seçecektik". Mason; "Projeksiyondan gösterdiğimiz slaytlarla problemimiz şuydu, kimse müziği dinlemiyordu, dinleseler oldukça iyi olduğunu göreceklerdi, biz de düşündük ve bizim için soundun en az görsel efektler kadar önemli olduğunu gördük. Plak işinin ortaya çıkmasına çok sevindik. Bu işe fazla bir para yoktu ama unutmayın o kadar zaman beş para kazanmamıştık ve yine de müziği bırakmadık, benim için ün daha önemliydi, diğerlerini bilmiyorum".

16 OCAK 1967, ICA Dover Street

Konserden sonra grupla dinleyiciler arasında tartışma çıktı.

17 OCAK 1967, Uluslar topluluğu Enstitüsü

Christopher Hunt; "Yaptıkları şey hoşuma gidiyor, genellikle oda müziği dinlerim ama sanırım Pink Floyd normal pop müzikten çok farklı bir yerde, aslında diğer pop grupları beni hiç ilgilendirmiyor.

27 OCAK 1967, UFO Club, London

Rick; "UFO'da çalmaya başladığımızda müzik yapmak için çok güzel bir yerdi, ama Londra dışına çıktığı-

mızda bu hiç kimseyi ilgilendirmiyordu, üstümüze şişe yağdırıyorlardı.

28 OCAK 1967, Essex Üniversitesi

Rick; "buradaki konserde birisi yanıp sönen bir ışık sistemi yaptı ve aynı zamanda bir de film gösterisi yaptı".

1 ŞUBAT 1967

Pink Floyd profesyonel oldu. Nick; "Bir mimar için müşteri bulmanın en iyi yolu gösteri işidir. Her zaman yarım milyon poundu olup ta evini yaptırmak için bunu bana verecek birilerini arayıp duruyorum. "

18 ŞUBAT 1967, California Balo Salonu, Bedfordshire

Zigzag; "O günlerde konserler gerçekten ürkütücü müydü?

Nick; "Hayır, kesinlikle değil, rahatsız ediliyorduk ama hiç korkmadık. Gidip çalıyorduk. "

Roger; "Bu salon balkondan üzerimize biraların fışkırtıldığı salonlardan biriydi".

24 ŞUBAT 1967, Ricky-Tick Club, Windsor

"Ama çok zor bir durumdaydık, çünkü konserde birçok şeyi kulüplerde çaldığımızdan daha iyi çalabiliyorduk".

27 ŞUBAT 1967

Arnold Layne'in kaydı Chelsea'da Sound Techniques stüdyolarında yapıldı. Roger; "O sıralar Syd bir sürü şarkı yazıyordu, Joe Boyd onları dinliyordu, sonra da stüdyoya giriyorduk".

10 MART 1967, *UFO Club, London*

Rick; "Underground artık overgrounddu (yeraltı-yerüstü), ve underground gruplar iyi para kazanıyorlardı. Glasgow'da bile bize benzeyen bir grup çalabilecek iyi bir yer bulabiliyordu. Olayları değiştiren UFO'ydu. Bize benzeyen gruplar ve tüm hippi felsefesi bu olaya bağlanmıştı. Pop artık geride kalmaya başlamıştı, çünkü insanlar daha iyi şeyler istiyorlardı. Bu yüzden pop bile gittikçe iyileşmeye başladı (ifadeye bakın, birilerine duyurulur), artık dinleyiciler müzisyenlerden enstrümanlarını çalabilmelerini istiyorlar (tabii popta). Şimdi bakıyorum da pop gittikçe iyileşecek, çünkü standartlar yükseldi ve aşağıya çekilmesi imkânsız (kim demiş?)."

11 MART 1967

İlk 45'lik Arnold Layne çıktı. Aynı akşam grup Canterbury'de çaldı.

Arnold Layne Record Mirror'a 22 Nisan 1967'de 20. sıradan girdi ve hemen sonra listeden çıktı. Nick; "Fazla bir para almadık çünkü paramız 6'ya bölünüyordu, dördümüze ve iki menajere. Kendi aletlerimizi satın aldık, ücretimiz hâlâ çok düşüktü, ama Arnold Layne birkaç pound getirmeliydi. Aslında Arnold Layne'in ilk 45'liğimiz olmasını istemiyorduk, aklımıza gelen ilk ikisini kaydettik ve plak şirketine gönderdik, üstüne atladılar ve plağı çıkardılar, sonradan fikrimizi değiştirdik ve plağı durdurmaya çalıştık ama başaramadık, neyse o kadar önemli değil. O günlerdeki çılgınlığımızı açıklamak mümkün değil. Ne olup bitiyor pek farkında değildik ama rock'n roll yıldızları olmak istediğimizi biliyorduk, plak yapmak istiyorduk ve Arnold Layne'in harika olacağını düşünmüştük".

Plak birçok insan tarafından yapılmış en iyi parça olarak kabul edildi. Arnold Layne'de Joe Boyd yapımcılık yaptı, parça 27 Şubat 1967'de Chelsea'daki Sound Technicques stüdyosunda kaydedildi.

Joe Boyd "Aslında Polydor'la anlaşmıştık ama onların ajanı masterı EMI'ye satmalarının daha akıllıca olacağını söylemiş (hala EMI'ye bağlılar). Bu kesinlikle doğruydu, EMI'den 5000 poundluk bir teklif aldılar, bu Polydor'unkinden 1500 pound daha azdı ama dağıtım oranı daha yüksekti. Ama grup EMI'nin gözüne girdiği ve başarılı olduğu için EMI fiyatı onları mutlu edecek şekilde yükseltti. O sıralar yani Ocak 1967'de birçok büyük plak şirketi ve özellikle EMI bağımsız prodüktörlerle çalışmaya pek sıcak bakmıyorlardı.

Arnold Layne bağımsız olarak hazırlanmıştı ama şirketlerin personel politikası nedeniyle prodüksiyon elimden uçup gitti. Olan aslında basitti, EMI diyordu ki, "biz size 5000 pound veriyoruz, karşılığında stüdyolarımızı, prodüktörlerimizi ve her şeyi kullanmalarını istiyoruz, özetle çalışmalarıma nazikçe teşekkür ediyorlar, görüşürüz diyorlardı. O sıralar bunun için mücadele etmedim. Aslında her şey gruba bağlıydı, onlar beni plak prodüktörleri olarak görmeyi yeterince istiyorlarsa beni EMI'ye satabilirlerdi. Ama o sıralar çok incitici bir şey oldu ve Norman Smith grubun plak prodüktörü oldu, bir anda gerçeği kavradım, Floyd gidip EMI'nin parası ve stüdyo zamanı için büyük bir anlaşma yapmıştı. Ama sonuç olarak grup soundunu bulmuştu ve bence Piper at the gates of dawn harika bir albüm ve prodüktörlüğü de çok iyi yapılmış".

Waters; "5000 pound karşılığında beş yıllık bir anlaşma yaptık, aptalca bir anlaşmaydı, EMI'ye gittik, anlaşmaya imzayı attık, bize prodüktörümüzün Norman Smith olacağı söylendi, her şey çok hoştu".

Norman işini çok iyi yapıyordu buna kuşku yok, ancak kimse plaktan memnun değildi, çünkü Floyd'un canlı performansıyla plak kayıtları arasında büyük fark vardı. EMI ne satın aldığının farkında değildi, çünkü Psychedelic Müzik birilerinin uyuşturucu alıyor olması

demekti. News of the World bile UFO'da çektiği bir fotoğrafta öpüşen iki gencin ilaç yüzünden şeytanın esiri olduklarını söylemişti. Bu yüzden EMI basına şöyle bir bildiri sundu; "Pink Floyd pyschedelic pop sözünden insanların ne anladığını bilmemektedir ve dinleyicilerde halüsinasyon yaratıcı efektler ortaya çıkarmaya çalışmamaktadır". Yani EMI, grubu temiz, modern bir pop grubu olarak sunmaya çalışmaktadır, hâlbuki o sıralar Syd sahnenin önünde durup bütün gece aynı akoru çalmaya başlamıştı bile... Artık Syd'in şarkıları tamamıyla ilaç deneylerinin sonuçlarını yansıtıyordu, artık onların içinde sanat yoktu. Böylece Arnold Layne çıktığı zaman sansasyona neden oldu. Roger; "Arnold Layne bir elbise fetişisti hakkında bir şarkıdır, aslında bu gerçek bir öykü. Syd ve benim annelerimiz aynı çamaşırhaneye giderlerdi, adına Arnold dediğimiz adam da gelip habire kadın çamaşırı çalardı, asla yakalayamadılar, bir süre sonra da yok oldu". Nick; "Belki de bu işi bırakıp banka soymaya karar vermiştir". Syd; "Ben sadece yazdım, Arnold Layne'in güzel bir isim olduğunu düşündüm, üstelik müziğe de çok güzel oturdu. Şarkıyı yazdığım sıralar Cambridge'deydim. Arnold sadece kadın çamaşırları çalardı, bunu bir sürü insan yapıyor". Plak basının hoşuna gitti, birçoğu da sözleri çok sempatik buldu. Roger; "Bazıları şarkıyı açık saçık bulunca çok üzüldüm. Bu şarkı gerçek ve gerçek bir hikâyeye dayanıyor, şarkı normal pop grupları gibi aşk, bebeğim ve dürtmek sözcüklerinin toplandığı bir sözler topluluğu değil. Eğer grupta herkes şarkıdan hoşlanmasaydı zaten yapmazdık, eğer insanların kötü davranışlarının değişik şekillerini anlatan şarkılar yazamayacaksak bu işte olmamamız daha doğru olur (İşte bilinçlenme başlangıcı)". Bu arada Londra'daki birçok korsan radyo istasyonu parçayı çalmadı.

Rick; "Parça sadece sözleri nedeniyle yasaklanmadı, onlar aslında bize ve bizim ayakta kalmamıza karşılar

(emin olun başardılar!)". Roger; "Hadi yüzleşelim, korsan radyolar Arnold'dan çok daha müstehcen şarkılar çalıyorlar. Aslında sadece Radyo London parçayı yasakladı, BBC ve diğerleri çaldılar, bence bu sadece bir politika meselesi, bize karşı falan değiller". Syd; "Bu sadece bir iş, bizi kişisel olarak etkilemez".

Grup Mart ayı boyunca Britanya'nın çeşitli yerlerinde konserlere çıktı. Nisan'da İrlanda'daydılar.

7 NİSAN 1967, Belfast, İrlanda

Nick; "Birçok kişi daha önce hiç duymadıkları şarkılardan hoşlandılar, ama bir kısmı hem sıkıldı hem de hiçbir şey anlayamadı. Biz seksi bir grup değiliz, sahnede bir oraya bir oraya koşmuyoruz, hayranlarımız bile bizi seksi bulmaz. Bazen konserden sonra kızlar yanımıza gelip nazikçe bizimle konuşmaya çalışırlar, bunun iyi mi kötü mü olduğunu bilmiyorum ama başka bir şey yapmak istemiyorum".

Roger; "Bizim müziğimiz ışık ve sesten oluşur. Başka bir imaj istemiyoruz. 2 yıl önce bir blues grubuyduk sonra aniden sıradan müzik yapmayı bıraktık ve doğaçlama müziğe döndük. Bu bize büyük bir özgürlük getirdi".

Rick; "Eğer konserde senden hoşlanmazlarsa, bunu sana doğrudan gösterirler. Belfast'ın nasıl olacağını çok merak ediyorduk, ama dinleyici gerçekten çıldırdı, çok şaşırmıştık "

15 NİSAN 1967, Brighton, Sussex,
Brighton Festivali

Tutucu Daily Express gazetesi Pink Floyd'un festivalde görünmesini pek hoş karşılamamıştı". Bazılarına göre Floyd'un müziği LSD'nin görsel etkileriyle eşitlik göstermektedir. Çalışmaları hayranları ve tanıtımcıları tarafından Psychedelic (halüsinasyon yapıcı) olarak tanımlanmaktadır".

29 NİSAN 1967, Alexandra Palace, London

Birleşik Devletler'de San Francisco ve Central Park'taki benzerlerine eş, tüm underground gruplarının katıldığı 14 Hour Technicolour Dream isimli bir yardım konseri yapıldı. International Times polis tarafından toplatıldı, dergiler 6 ton tuttu, personelin özel adres defterlerine kadar toplandı. Bu, hesaplanmış bir kapatma operasyonuydu ve başka hangi kuruluş olursa olsun kapanırdı ama dergi dayandı, tüm kayıtları elinden alınmıştı, kimse kime ne kadar ödeme yapıldığını ve ne kadar yapılacağını bilmiyordu, polis telefon rehberlerini bile götürmüştü. Personel işe sıfırdan başladı, abonelerin onları arayacağını ve adreslerini vereceklerini umdular. Polis editöre yeniden dergiyi çıkarttıkları taktirde yine toplayacaklarını söyledi. Technicolor Dream konseri işte bu paranoya içinde organize edildi. Konsere 41 grup katıldı ve ertesi sabaha kadar sürdü, 10.000 kişi geldi ve konserde akıllarını kaybettiler. Yoko Ono bazı şiirler okudu, Purple Gang sahne aldı ve herkes nazikçe dans etti, Arthur Brown'ın Crazy World grubu büyük dikkat çekti, daha sonra sahneye çıkan Soft Machine harika bir konser verdi. Sonra, kalabalık arasında bir hareket oldu ve herkes dev doğu kapısına bakmaya başladı, bu büyülü anda Pink Floyd gelmişti... Müzikleri tüyler ürpertici, görkemli ve soğukkanlıydı. Herkes ellerini yanındakine vermişti, Pink belki o kadar iyi değildi ama o anda kalabalığın hislerine seslenmeyi bilmişti. Syd'in gözleri çaldığı notalar gibi ışıklara takılıp kalmıştı. Sonra enerjinin yeniden doğumu gerçekleşti.

30 NİSAN 1967, Yorkshire

O günlerdeki Floyd'un sahne performansını düşlemek çok zor ama şoke edici olduğu kesin. Müzikleri insanları çıldırtan serbest doğaçlamaya dayanıyordu. Roger;

"Seyirciyi istediğimiz hale getirmek çok zor değil, seyretmesi çok hoş, neye benzediğini anlatamam. Çaldığımız şeyi ikinci kez çalmamız imkânsız, 45 dakikalık bölümde genellikle 6-7 parça çalarız. Bazısı 12 dakika sürer ama devamlı çalamazsınız, dinleyici bunu istemez çünkü onları eğlendirmek zorundasınız, sahnede müzisyenler için gerekli olmayan şey ne istedikleridir, böylece biz de ilk yarıda istediğimizi çalar, sonra dinleyicinin istediğine döneriz. Bizim için en önemli şey görsel olabilmektir, seyirciler içinse eğlenmek. Zaten insanlar sıkılırsa kendimizi çok kötü hissediyoruz, dinleyicinin daima sizinle olması gerekir. UFO'da insanlar Arnold Layne'den çok sıkılıyorlar çünkü o şarkı artık bir pop şarkısı oldu, bazıları bizi yalnızca o şarkıyla tanıyor".

12 MAYIS 1967, Games for May, Queen Elizabeth Hall

Floyd için çok önemli bir konserdi. Grup konserin hem kendisi hem de dinleyiciler için müzikal ve görsel bir araştırma olmasını istedi. Yeni parçalar yazılmıştı ve 4 yollu stereo kasetlere hazırlanmıştı, görsel olarak ise grubun ışıkçıları şu ana dek yaptıkları en büyük gösteriye hazırlanıyordu.

Ne yazık ki, ışık efektlerini duvarlara çarptırmalarına izin verilmedi, ama salonun içi de yeterli oldu. O günlerde herhangi bir grubun yarım saatten fazla çalması mümkün değildi ama Uluslar topluluğu enstitüsündeki başarıdan sonra Christopher Hunt riske girmeye karar verdi ve bu konseri solo vermelerini sağladı. O günlerde bu, duyulmamış bir fikirdi. Grup sabah salona geldi ve prova yaptı, prova saatlerce sürdü ve konser saati geldiğinde grup hâlâ ne yapacağını bilmiyordu. "Sahneye çıktık ve doğaçlama yapmaya başladık, çok iyi bir stereo ses sistemimiz vardı, ses tüm salonu dolaşıyordu, böylece dinleyiciye ürpertici bir efekt yapıyordu ve müziğimizin etra-

fını sarıyordu ve tabii ışık efektlerinden de yararlanmaya çalışıyorduk, ne yazık ki, bunların hepsi dinleyicinin sahnenin önünde oturmasından başka bir şeye yaramadı, çünkü birçok şeyi ilk defa deniyorduk, aslında hepsini denemeyi aynı güne sıkıştırmamalıydık. Her şeyin nasıl gideceğini önceden bilmek çok önemli, böylece her şeyi kontrol altında tutabiliyorsunuz. Öğrendiğimiz bir diğer şey de fikirlerimizin müzikal kapasitelerimizden çok daha ilerde olduğuydu. O konserde çok fazla hata yaptık, ama aynı zamanda çok şey öğrendik. Her şeyden önce 3 senedir yaptığımız şeyin artık kabul edildiğini anladık, bu yılın Şubat'ına kadar her şey normaldi, o tarihten sonra profesyonel olmaya karar verdik ve kaos başladı, yine de beklemeye değmişti. Dinleyici bizi benimsemişti, biz kimseyi eğitmek istemiyorduk ama fikirlerimiz gittikçe daha geniş kitlelerce benimsenmeye başladı".

Syd Games for May isimli harika bir parça yazdı, daha sonra isim See Emily Play olarak değiştirildi. EMI Britanya'daki ilk quadrophonic sistemi kurdu. Işık gösterisi bir harikaydı ve dinleyici büyülenmişti, sonuçta çok başarılı bir konser verdiler. Konserden memnun olmayan tek grup salon yöneticileriydi, çünkü ışık gösterisi için kullanılan milyonlarca baloncuk ortalığı mahvetmişti. Siz grubun fazla tatmin olmamasına bakmayın, konser herkes için harikaydı....

2 HAZİRAN 1967, UFO

Yazın gelmesiyle birlikte herkes Syd'deki değişikliği fark etmeye başladı. Joe Boyd Syd için şöyle diyor; "Syd'le gerçekten ilgileniyordum ve onun bu hale gelmesi çok üzücü. Eski günleri hatırlıyorum da. "2 ay UFO'da çalmamışlardı, sonra 2 Haziran 1967'de yeniden çalmak için geldiler, çok kalabalıktı, tek bir giriş vardı, herkesin burnunun dibinden geçerek içeri girmeniz gerekiyordu, Syd son olarak girdi, daha önceleri onu gördüğünüzde

gözlerinin fel fecir okuduğunu görürdünüz, o gün Syd'i gördüğümde Merhaba Syd dedim, durup bana öylece baktı, gözlerinin içine baktım, hiçbir hayat belirtisi yoktu, bu benim için öyle büyük bir üzüntüydü ki, anlatamam". Joe'nun hatırladığı UFO o zamanlar çok modaydı, orada Pink Floyd'u, Hendrix'i, Yardbirds'ü dinleyebilirdiniz. Roger; "Her neyse, belki de Syd sahnedeydi ama biz kesinlikle onsuz çaldık, o sadece öylece durdu ve baktı, sonra birdenbire onsuz başarabildiğimizi fark ettik". Nick; "Ama bu konuda aylarca hiçbir şey yapmadık".

16 HAZİRAN 1967, See Emily Play çıktı.

Waters; "bir 45'lik kaydettiğinizde, topluma ilk plaktan bugüne ne kadar ilerlediğinizi göstermek gibi bir kaygınız olmuyor, her şeyden önce plak şirketini memnun etmeniz gerekiyor, memnun olmazlarsa plağı çıkarmıyorlar çünkü". Emily grubun en başarılı 45'liğiydi, Record Mirror'a 8 Temmuz 1967'de girdi ve 7 hafta listede kaldı, 6. sıraya yükseldi, bu BBC'nin Top of the pops programında çıkmaları ve eğlence dünyasıyla ilişkiye geçmeleri demekti. Waters; "Hayranlarımız bile ne yaptığımızı anlamadı, biz temel olarak bir pop grubuyduk, ama sahnede ışık ve renk oyunları kullandığımız için birçok insan bizim birtakım şeytani mesajlar verdiğimize inanıyordu, zaten ışık gösterileri yüzünden yüzümüzü de doğru dürüst göremiyorlardı, önemli olan şey şuydu, ne istiyorsak onu yapıyorduk, bütün radyoları dinliyorduk ama aslında diğer grupların ne yaptığı bizi hiç ilgilendirmiyordu, hele listeler çok komikti çünkü Engelbert Humperdinck satın alan bir insan tipini düşleyemiyordum bile, tabii böyle bir tip varsa. "

Floyd Temmuz ayını yine turne ve TV çekimleriyle geçirdi, 28 Temmuz konserinde UFO'da ilk kez sahne alan Fairport Convention ön grup olarak çıktı.

5 AĞUSTOS 1967, Piper at the Gates of Dawn, çıktı (ilk albüm)

Britanya yayımı - Columbia SCX6157, 5-08-1967
ABD yayımı - Tower
Parçalar - Astronomy Domine (Barrett)
Lucifer Sam (Barrett)
Mothilda Mother (Barrett)
Flaming (Barrett)
Pow R. Toc H.
(Barrett-Waters-Wright-Mason)
Take up thy Stethoscope and Walk
(Waters)
Interstellar Overdrive
(Barrett-Waters-Wright-Mason)
The Gnome (Barrett)
Chapter 24 a (Barrett)
Scarecrow (Barrett)
Bike (Barrett)

Albümün arka kapak tasarımını Barrett hazırladı ve adını da Kenneth Graham'ın bir çocuk romanının-Wind in the Willows-bir bölümünden aldı. Albüm Britanya listelerinde 6. sıraya kadar yükseldi ve 7 hafta boyunca Top 20'de kaldı. Birçok UFO müdavimi albümün grubun soundunu tam olarak yansıtmadığı düşüncesindeydi. Waters; "Dinleyiciler bizden kesinlikle nefret ettiler, o günlerde bile çok asiydik, See Emily Play hoş bir parçaydı ama canımız çalmak istemiyordu, o zaman da dinleyiciler bizi şişe yağmuruna tutuyorlardı". Mason; "Yaratıcı olduğumuzu düşünmekten hoşlanıyorduk, kendi şarkılarımızı yazıyorduk ve ne başkasının bestesini ne de Amerikan demo disklerinin kayıtlarını kullanıyorduk. Albümümüz henüz kimsenin duymadığı Floyd'un bir parçasıydı". Waters; "Hatta bunları biz bile duymamıştık". Syd; "Her şey kafamızın içinden geliyordu, eğer

sahnede iyi çalarsak sanırım birçok kişi çaldığımız şeyin sadece gürültü olmadığını anlıyordu".

21 EYLÜL 1967, Worthing, Sussex

Mason; "Artık tam zamanlı bir ışıkçı aramaya başlamıştık, ışıkçı grubun elemanlarından biri olmalıydı. Bugüne dek slaydlar amatörce kullanılıyordu, ama artık gelişmişti ve uçuşumuz temel olarak doğaçlama elektronik sahnelere dayanıyordu. Psychedelic müziği yaparken dikkatli olmak zorundasınız, aslında biz kendimizi ya da müziğimizi bu isimle tanımlamıyoruz, bize bu sıfatı yakıştıranlar dinleyicilerimizdir. Aslında psychedelic sözcüğünün tam bir tanımı bile yok". Evet, Floyd ülke içindeki turneye devam etti, listeye giren parçaları yüzünden birçok insan onları seyretmeye geldi ama hayal kırıklığına uğradı, çünkü grup büyük bir inatla liste parçalarını çalmıyordu onun yerine aynı parçaların doğaçlamalarını yapıyordu. Waters problemi şöyle açıklıyor; "Birçok uygunsuz mekânda çalıyoruz, bir gün kendi konserimizi organize etmeyi umuyoruz. Müziğimizi seviyoruz, arkamızdan bizi iten tek güç bu. Adımız, tarzımız, ve her konserimize gelen büyük bir hayran kitlemiz var, ama çaldığımız yerlerdeki atmosfer berbat, söylemeye çalıştığım şey çaldığımız yerlerdeki çevrenin bize hiç uymadığı. Aletlerimizle de sorunumuz var çünkü çalışmak için bile PA (Power amplifier=güç amfisi) alamıyoruz, çünkü çok gürültülü çalıyoruz. Syd harika sözler yazıyor ama ne yazık ki, kimse duyamıyor. Bu yüzden kulüplerde ve balo salonlarında çalmayı durdurduk, artık büyük bir sirk çadırı gibi bir tente istiyoruz, ayrıca 40 metre genişliğinde 15 metre yüksekliğinde bir ekran istiyoruz, bunun üstünde film ve slayd gösterileri yapacağız. Belki çok genç bir grubuz ama deneyimliyiz, sorunları mümkün olduğunca çözmeye çalışıyoruz, bizim parçalarımızı şu

anda stüdyodaki gibi çalmak olanaksız, o yüzden bunu denemeye gerek görmüyoruz".

Gördüğünüz gibi grup 2 yıl içinde gerçekten yoğun bir gelişme gösteriyor ve en azından ne istediğini biliyor, müzikteki fikir gelişmeleri yavaş yavaş gerçekleşecek ama gösteri unsurunun bugünkü tasarımı o zamandan çizilmiş durumda.

Floyd Eylül ve Ekim aylarını içinde California'nın da yer aldığı konser turnesinde geçirdi.

2 KASIM 1967

Floyd 67'nin sonunda Birleşik Devletler'e gitti, turne 8 gün sürdü ama tam bir felaketti, çünkü Syd aklını tamamen kaybetmişti. En kötü gün de Pat Boone Show'a çıkan Syd'in röportaj sırasında tamamen bomboş bakışlarla öylece oturduğu gündü. Tam bu noktada Andrew King turneyi kesti ve grup Britanya'ya döndü.

Floyd Britanya'ya dönüşünde Jimi Hendrix'in başını çektiği bir turneye çıktı. Sahne süreleri 17 dakikaydı ama turne sırasında sorunlar gittikçe büyüdü. Syd ya ortadan kayboluyor ya da sahnede olması gerekirken otobüste oturuyordu, ya da sahneye çıkıp gece boyunca aynı akoru çalıp boş boş seyircilere bakıyordu.

18 KASIM 1967

Apples and Oranges/Paint Box, çıktı.

Columbia DB 8310

Floyd bu 45'liği de hiç canlı olarak çalmadı. Wright bunu şöyle açıklıyor; "Konserlerde hiçbirimiz bu parçaları çalmaya istekli olmadık, çünkü o sadece üç dakikalık bir müzik. Bizim bu şekilde kaydedip hiç çalmadığımız o kadar çok parçamız var ki. Biz hiçbir zaman sahneye çıkıp 3 dakikalık bir parça çalıp sonra yine bir parça daha çalmayı sevmedik. Grubun geleneği her zaman sürekli çalmak ve doğaçlama yapmak olmuştur".

Bu plak listelere hiç girmedi, Syd'in buna tepkisi grubun genel bakışını da yansıtıyor kuşkusuz; "Tüm yaptığımız sevdiğimiz parçanın kaydını yapmak, insanlar parçadan hoşlanmıyorlarsa almazlar olur biter".

2 ARALIK 1967

Bu tarihe dek süren ve tüm Britanya'yı kapsayan turne sonunda bitti ama grup ta bitip tükenmişti. Pete Jenner "4 kişiyi bu akli durumda tutmanız imkânsız, hele onlar mimar ve sanatçı iseler. Onlar sadece bir stüdyo grubu da değiller çünkü insanları kendilerini seyretmeye itiyorlar, gördüğünüz gibi albümleri hem burada hem Amerika'da kabul gördü ve bu daha başlangıç".

22 ARALIK 1967

Yılın sonuna gelindiğinde grup Olympia'da (Londra'da) Hendrix, Move ve Soft Machine'le birlikte konser verdi. Konser genelde iyi değildi çünkü salon çok büyüktü. Syd çok kötü bir günündeydi, konserin çoğunda eli yana sarkık vaziyette dikildi, grup elinden gelenin en iyisini çalmaya çalıştı. Bu konser Floyd'un Syd'le birlikte verdiği son büyük konser oldu.

Piper at the Gates of Dawn-Yorumlar

Nick Mason; "Biz de herkes gibi başladık, R&B klasikleri çalıyorduk, ama Syd rotamızı değiştirdiğinde, yeni yönümüz bana çok daha uygundu, çünkü R&B'dan nefret ederdim, ben bir caz tutkunuydum, piyano eğitimi almıştım. Syd'le birlikte her şey daha fazla doğaçlama hale geldi, artık benim klasik duygularımı yayabileceğim bol bol alan vardı. EMI bizi Norman Smith'e vermişti, tartışma yoktu, asıl prodüktörümüz Joe Boyd ise her şeyin dışında kalmıştı. Norman soundumuzu klasik bir rock grubu sounduna benzetmek istiyordu ama sanırım Joe

Syd'in kafasına girmişti, sonuçta albümün kaydı için 3 ay harcadık, bu o günler için çok uzun bir süreydi, gruplar albümlerini genellikle bir haftada çıkarırlardı. Ancak Beatles Sgt Pepper için stüdyoda fazla zaman harcayınca EMI'de albüm kaydının bu kadar sürebileceğini kabul etmiş. Beatles yan stüdyoda kayıt yaparken gidip onlarla tanıştık, kraliyet ailesiyle tanışmak gibi bir şeydi".

Richard Wright; "UFO kulüpteki hippiler bize bayılıyor ama Londra dışındaki insanlar bizden nefret ediyorlardı. Kafamıza her şeyi atıyorlardı, belki de gerçekten çok kötüydük".

Peter Jenner; "Norman harika bir prodüktördü, Syd'in çok güzel pop şarkıları yazabildiğini fark etmişti. Canlı çaldıklarımızı kayda soksaydık tek bir albüm bile satamazdık. Buna en iyi örnek Interstellar Overdrive'dır. Grup şarkıyı iki kere çaldı, kayıtların birisi diğerinin üzerine alındı, böylece iki kayıt teke indirildi, neden dersiniz, sanki sound yeterince garip değil miydi?"

Serdar Öktem; Kısaca yorumları okudunuz. Sizin de anladığınız gibi grup albümde farklı, konserde farklı çalıyor, ayrıca anlaşılan parçalar albümde biraz daha ticarileştirilmiş, grup elemanları bundan son derece rahatsız ve kendilerini iyi anlatamamaktan yakınıyorlar, en iyi soundu konserlerde elde ettiklerini söylüyorlar, gerçekten de öyle, neden mi? Pink Floyd müziğini caz temelleri üzerine kurmuş, konserlerinde doğaçlamaya yoğunlukla başvuran, müziği hissettiklerini öne alarak çalan bir grup. Hepsinin sanatsal yönleri ağırlıkta, böyle olunca insanların kendileri hakkında ne hissettiği onları pek ilgilendirmiyor, ancak bir yerde çok sevilip, öbür tarafta dışlanmak şaşırtıyor onları, bu da Londra dışındaki insanlara yönelik daha az karmaşık bir müzik yapmaya götürüyor Floyd'u. Böylece albümlerdeki Floyd ile konserlerdeki

Floyd gibi iki karakterli bir grup ortaya çıkıyor. Ancak bu durum fazla uzun sürmeyecek, birkaç yıl sonra kitabın ilerleyen sayfalarında da göreceğiniz gibi gerek dinleyicinin onlara alışması, gerek onların gittikçe bilinçlenerek felsefeyi müziğe iyice sokmaları ve müziklerini özellikle Syd'in ayrılmasından sonra biraz daha anlaşılır hale getirmeleri onları tüm dünyaya tanıtıp sevdirdi. Gelelim albüme, bugünlerden bakıp 1967'nin albümünü değerlendirmek imkânsız, çünkü şu anki zevklerimize o yılların müziklerinin uyması çok zor, yani eleştiriyi yaparken kesinlikle o günlerin koşullarını göz önüne almamız gerekmekte. Bir düşünün, 1967'nin en gelişmiş! müziği Beatles'ın. Amerika'da birtakım underground grupları olsa da henüz hiçbiri kitlelere ulaşabilmiş değildi. O günlerdeki durumu bugünün Türkiye'si ile karşılaştırabiliriz aslında. Bildiğiniz gibi ülkemizde de birtakım rock grupları var, çoğu müziklerini İngilizce yapıyor ve yine çoğu birçok yabancı grubun kopyası niteliğinde. Peki, özgün olanları yok mu? Az olsa da var elbette, ama bu var oluş sonucu değiştirmiyor, hemen hepsi popülistliğin batağına sürüklenmiş, gittikçe avamlaşan bir toplumun içinde kaybolup gitmeye mahkûmlar. Bunun neden ve sonuçlarını bu kitabın ilerleyen sayfalarında bulacaksınız, şimdilik söz edilmesi gereken şey, hem bugünkü Türk Rock gruplarının hem de o günkü Pink Floyd'un toplumların genel ortalamasının şu ya da bu nedenle üstünde olması nedeniyle kendilerini kabul ettirmelerinin imkânsız gibi bir şey olduğu. İşte Pink Floyd yine de tarihsel kültürü çok güçlü olan, sanayileşmesini çoktan tamamlamış, dünyanın en zengin ülkelerinden birinde yetiştiği için önemli bir avantajla yola çıktı, en büyük sorunu İngiliz toplumunun tutuculuğu ve uyuşturucuya olan tepkisiydi. Yine o sıralar dünyanın en büyük sorunlarından birisi Vietnam'dı ve bu savaşa karşı gittikçe güçlenen ve kendisini hippilikle ifade eden 68 kuşağı hareketi tüm

toplumlarda ses getiriyordu. Sistem dünyada uygulanmaya konmuştu ve kendi deşarj noktalarını yavaş yavaş seçiyordu, bu noktaların biri hippilerse bir diğeri de Pink Floyd'du, çünkü unutulmaması gereken şey şudur; hiçbir kurum, kuruluş ya da kişi sistemi delmeye yönelik bir hareket yapamaz, ancak sistem kendi kendini eleştirterek toplumların rahatlamalarını sağlar (ayrıntılar için biraz bekleyeceksiniz).

Piper at the Gates of Dawn çıktığında Britanya ve Amerika'da ilgi gördü, çünkü farklıydı, garip giysili dört genç o günlerin en uçuk müziklerinden birini yapıyordu, üstelik müziklerini anlamak çok zordu, birçoğu için bu müzik, yoğun bir gürültüden öte bir şey değildi ama artık müzik dünyasında Pink Floyd vardı ve o günlerden bugünlere süren bir büyük maratonda dünyamızı aydınlatmaya başlamışlardı bile... ... ...

1966'nın sonunda Floyd Londra'nın alt kültürünün bir parçasıydı, 1967'nin sonunda ise grup pop yıldızlarının arasına girmişti. Artık iki 45'liği ve bir albümü vardı, hepsi de listelerde başarı göstermişti. Ancak bu arada grubun tartışmasız lideri Syd Barrett aklını kaybetti. Önceleri kimse emin olamadı, çünkü bir rock yıldızının garip davranması çok doğaldı. Ancak sahnede durup kalması ve gitarından tek bir akorun çıkıp durması herkesin zorunlu olarak Syd'in halini anlamasına yetti. Kimi LSD'yi suçladı kimi ise onun derin bir güvensizlik içinde yaşadığını söyledi. Neden ne olursa olsun Syd'in durumu Floyd'u büyük bir belirsizliğe sürükledi.

4. BÖLÜM

A SAUCERFUL OF SECRETS-1968

27 OCAK 1968

Barrett ve Waters Cambrigde'i terk ettiğinde Dave Gilmour müzik yapmaya devam etti ve Jokers Wild isimli grubu kurdu. Roger ona ulaşıp Floyd'a beşinci olarak katılmasını söylediğinde bu grupta çalıyor ve iyi para kazanıyordu. O günden Şubat'ın sonuna kadar Dave grupla prova yaptı ve basına Şubat'ın sonunda tanıtıldı. Resmi açıklama şöyleydi "Floyd yeni enstrümanlar keşfetmek ve sounduna ek deneyim boyutları katmak için beşinci elemanı almıştır". Gerçek neden ise Syd'i şarkı sözü yazarı olarak tutmaktı çünkü artık kimse onunla çalmak istemiyordu. Syd, Pink'in Brian Wilson'ı olmuştu (Beach Boys). Dave Gilmour ise durumdan memnundu, fazla bekletmeden evet cevabını verdi. Nick'e Gilmour'un şarkı yazabildiği için mi alındığı sorulduğunda şöyle diyor; "Hayır, onu aldık çünkü şarkı söyleyebiliyor ve aşırı ihtiyacımız olan gitar çalmayı iyi biliyordu, ayrıca birlikte

olabileceğimiz biri olduğunu düşünmüştük, çünkü iyi müzisyenlikten önce birlikte yaşayıp yaşayamadığımıza bakarız, hâlâ devam edebilmemizin nedeni de bu zaten, biz birlikte yaşayabiliyoruz". Dave Gilmour'a Syd'in yerini doldurmakta zorluk çekip çekmediği sorulduğunda şöyle diyor; "Kesinlikle. Bence bilinen bir gruba gelen kim olursa olsun, üstelik diğerinin izini sürmek zorundaysa, başarması oldukça zordur. Floyd'un gösterileri bana çok garip gelirdi, ama gruba girdikten sonra o kadar garip gelmedi".

16 ŞUBAT 1968, ICI Fibres Club

Artık Syd'le ilgili her şey gittikçe kötüye gidiyordu. Bugünlerde onun davranışları bir efsaneye dönüştü ama, o sıralar grubu tahrip ediyordu. Nick; "Sarsılmaya başlamıştık, Syd'siz başarabileceğimizi sanmıyorduk, ancak Syd iyice manyaklaşmıştı".

Roger; "Syd çok garip bir kişiliğe büründü, onun hasta olup olmadığını bile söyleyemiyorduk, tüm bildiğim hem işini hem yaşamını mahvettiği. Sonuçta bir grupta çalışabilme yeteneğini kaybetti". Nick; "Anlaşılan tüm eğilimi bizi yıkmaya yönelmişti".

2 MART 1968, Syd ayrılıyor...

Son 45'liklerinin listelere bile girememesi üzerine Floyd fiyatını düşürdü. 250 poundluk fiyat 135 pounda düştü. Floyd'un dört elemanı ile Andrew King ve Peter Jenner'in sahibi olduğu Blackhill Enterprises isimli menajerlik şirketinin her zaman 7-9 bin pound civarında borcu olurdu.

Peter Jenner büyük Britanya sanat konseyinden bu parayı alabilmek için başvurdu ama başaramadı. Zigzag magazin bu paranın neden gerekli olduğunu sordu; Nick; "Kimsenin bildiğini sanmıyorum, belki de bir film ya da gösteri için, ama asıl neden mali durumun sürdü-

rülebilmesiydi galiba. Çok fazla borçluyduk ve Blackhill borcumuzun en büyük nedeniydi".

Roger; "Haftanın sonunda tüm paramız bitecekti ve artık insanlar gittikçe daha erkenden kulüpten ayrılmaya başlamışlardı, çekler gittikçe kabarıyordu, kimseye ödeyecek doğru dürüst para yoktu, kim önce gelirse o parasını alabiliyordu ama hesapta yeterli para yoktu."

Sanat konseyi başvurusu 5000 pound değerindeydi ve tüm sorunlar bununla bitmiyordu, Syd Saucerful of Secrets kayıtları sırasında gruptan ayrılmıştı, bu da Peter ile Andrew'u derinden etkiledi ve grubun menajerliğini bıraktılar, çünkü Syd'siz Floyd'un bir şey yapabileceğine inanmıyorlardı. Ayrıca Syd'in grubun patlama yapması için başka planları da vardı, gruba iki kişi daha almak istiyordu, birisi banço diğeri ise saksafon çalacaktı, ama Floyd'un diğer elemanları Syd'in ayrılmasını istediler ve tüm planlar suya düştü, aslında kendileri bile Syd'siz ne yapacaklarını bilemiyorlardı, gruba adını veren Syd'di, bütün parçaları ve şarkı sözlerini yazan da oydu. Roger; "See Emily Play ve Arnold Layne Syd'in şarkıları ve kimin ne çaldığı da önemli değil, çünkü bunlar son derece güçlü şarkılardı ve yapabilecek fazla bir şey yoktu, Syd her şeyi yapıyordu zaten... Artık bir şeyler yapabileceğimizi sanmıyordum ancak gruptan ayrılması gerektiğini ona nerede söyleyeceğimiz önemli bir sorundu çünkü bir yazar olarak ona saygımız vardı ancak sahne performansı sıfırlanmıştı, hiçbirimizin anlamadığı bir sürü çalışma yapıyordu."

Dave Gilmour 1975'te bu konuda şunları söylüyor; "Syd'in ayrılmasından hemen önce grup, tam anlamıyla olanaksız bir durumdaydı, kimse onlara konser verdirmek istemiyordu, Floyd 67 yazındaki başarıdan sonra bir taş gibi düşmüştü, verdikleri konserlerde de salonlar bomboştu, çünkü çok kötülerdi, böylece bana gruba girmemi, Syd'i çıkartacaklarını söylediler".

Nick; "Noel'de uzun süre düşündük ve Dave'le temas kurduk, parçaları ona öğretmeye başladık, beş parça vardı ama Syd birdenbire yeni parçalarla geldi ama kimse yeni parçaları bir türlü öğrenemedi".

Roger; "Orada bir saat boyunca durdum ve Syd'in her defasında değiştire değiştire Have you got it yet? isimli parçayı bize anlatmasını dinledim ama bir türlü onu izlemeyi başaramadım. Son ve en büyük toplantımız Ladbroke yolunda oldu, Syd'e grubun bir elemanı olarak kalmasını ve parayı paylaşmaya devam etmesini istediğimizi ama artık konserlere çıkamayacağını ve Brian Wilson gibi şarkı yazıp, kayıtlara gelmesini tercih ettiğimizi söyledim, öğleden sonra artık onu bunun iyi bir fikir olduğuna ikna etmiştik ancak bir saat sonra fikrini tamamen değiştirdiğini gördük. Eve gitti, ben de Peter'la Andrew'a gittim ve bu sefer işe yaramazsa sonumuzun geldiğini anlattım, bir süre onu yalnız bırakmaları gerektiğini söyledim ama, yine de ona gittiler ve kafasını bin bir yalanla doldurdular, onları ortaklığın bozulması toplantısı hariç bir daha görmedik".

12 NİSAN 1968
it would be so nice/ Julia Dream yayınlandı

Nick; "Bu 45'lik berbattı, o dönemde yönümüzü tayin edemiyorduk, hit 45'likler yapmaya zorlanıyorduk, önemli bir şeyler yapabilmek için böyle bir başlangıç yapmak zorundaydık. Bir uzunçalarda ne istiyorsak onu yapabilmemiz mümkündü. Son 45'lik Apples and Oranges ticariydi ama yalnızca iki seferde kaydetmiştik. Daha uzun süreli kayıtları tercih ediyorduk".

Roger; "Görünen oydu ki, konserler listelerde parçalarınızın olmasına bağlıydı, yine de it would be so nice'tan hiç hoşlanmadım. 45'likler o kadar gerekli değil ancak uzunçalarda en iyi performansımıza ulaşabiliyoruz.

Nick; "Biz bir rock'n roll grubuyduk ve eğer bir rock'n

roll grubuysanız bir numara olmak istediğiniz bir plağınız var demektir ancak bunu çaldırabilmek için birtakım ödünler vermeniz gerekir. Bize de böyle oldu, parçamız BBC'de çalınmıyordu çünkü şarkı Evening Standard isimli gazeteyi yerden yere vuruyordu".

Bu arada Evening Standard'ta şöyle bir ilan çıktı; "Eğer Pink Floyd isimli grubun plağını aldıysanız orada Evening Standard'dan söz edildiğini duyacaksınız ama bu parçayı dinlemek istemiyorsanız BBC'yi dinleyin" (Nasıl işbirliği ama!). BBC yetkilileri de bazı prodüktörlerin gazetenin ismi parçada yer aldığı sürece parçanın çalınmayacağını söylediklerini bildiriyordu. Sonuçta Floyd stüdyoya girdi ve BBC için özel sansürlü kayıtlar yaptı. Daily Standard yeni bir ilan verdi "Dükkânlardan aldığınız plaklar değiştirilmemiştir".

MAYIS 1968

Mayıs ayında Floyd Committee isimli ilk film müziğini yaptı ve Roma uluslararası pop festivalinin de dâhil olduğu Avrupa turnesine çıktı.

21 HAZİRAN 1968, A SAUCERFUL OF SECRETS

Prodüktör	: Norman Smith
Kayıt	: EMI Stüdyoları, Abbey Road
Britanya Yayını	: Columbia SCX6258, 29 Haziran 1968
ABD Yayını	: Tower
Parçalar	: Let there be more light (Waters) Remember a day (Wright) Set the controls for the heart of the sun (Waters) Corporal Clegg (Waters) A Saucerful of secrets (Waters-Wright-Mason-Gilmour) See-Saw (Wright) Jugband Blues (Barrett)

Saucerful of Secrets tam bir geçiş albümüydü, albümün 3 parçasını Syd Barrett, 4 parçasını ise Gilmour çalmıştı, Pink Floyd'un kısa dönem birlikte olan 5 elemanlı hali ne yazık ki kayıtlara hiç yansımadı. David Gilmour sonraları albümü şöyle yorumluyor; "Yeni bir başlangıç yapmak zorundaydık, albüm yola yeniden çıkmanın bir yoluydu, böylece yeniden yapılanmayı başlatmış oluyorduk".

Roger; "Albümle aynı ismi taşıyan parça bizim ikinci nefesimiz oldu, bütün albümü bitirdik, şirket bizden ilk albümün bir devamını istiyordu ama biz daha uzun parçalar yapmak istiyorduk, böylece albümün son yirmi dakikası ne istersek yapmak üzere bize verildi".

Albüm gruba yepyeni bir güven vermişti çünkü Syd'siz yaptıkları ilk çalışmaydı ve başarabileceklerini anlamalarına yetmişti. Wright; "Bizim müziği oluşturabilmemiz için birçok yol var, örneğin stüdyoya kafamızda hiçbir şey olmadan gireriz, oturup bir şeyler yazmak zorunda olduğumuzu biliriz, sonra birisi bakın aklımda şöyle bir şey var der ve çalmaya başlarız, hiçbir şeyden bir parça yaratırız. Saucerful of secrets'da bunlardan biri, bir diğer örnek ise bunun tam tersi, yani birimiz bitmiş bir parçayla gelir ve şunu, şunu yapacağız der, parça böylece çıkmış olur".

Syd gruptayken sözleri kalpten söylerdi, parçanın orta kısmı ise serbest form tarzında olurdu, bu çalışma şekli grubun diğer üyelerini rahatsız ederdi ama şarkıların gücü nedeniyle söylenecek fazla bir şey olmazdı.

Albümden Jugband Blues isimli parça enformasyon bürosu tarafından filme alındı ve ABD ile Kanada'da gösterime girdi.

Syd Barrett bu sıralarda EMI stüdyolarındaki resepsiyonda grubun kalan üyelerinin onu kayda davet etmesi umuduyla elinde gitarıyla günlerce bekledi ve büyük bir olasılıkla Remember a day için ona bir ayrıcalık tanındı (Bunları yazarken bile içim acıyor, böyle büyük bir sanat-

çının bu hale düşmesi çok acı, lütfen okurken kendinizi onun yerine koyun, ya onun çektiği acı?).

29 HAZİRAN 1968, Hyde Park

Pink Floyd bir rock grubunun katıldığı şimdiye dek düzenlenmiş ilk konseri verdi Hyde Park'ta. Aynı konserde Jethro Tull ve Roy Harper'da sahne aldı. Konser iki milletvekilinin yardımıyla Blackhill Enterprises tarafından düzenlenmişti. Çalışma bakanlığı sözcüsü konserden önce şöyle diyordu; "En ufak bir yanlışlık olacak diye ödümüz kopuyor, kraliyet parklarında bunun gibi barbarlıklar yeterince oluyor zaten".

Bu da Floyd'un cevabı; "Bizim müziğimiz yeterince yatıştırıcı. Eğer arkamızda herhangi bir pislik kalacaksa bu bizim yüzümüzden olmayacaktır".

4 TEMMUZ 1968, ABD turnesi

Turne Ağustos'un ortasına kadar planlanmıştı ancak sonradan 3 hafta uzatıldı. Chicago konserleri sırasında Gilmour'un gitarı çalındı.

A Saucerful of Secrets-Yorumlar

Peter Jenner- İkinci albüm için Syd'in şarkıları getirmesini beklemek korkunç bir stresti. Herkes onu bekliyor o ise hiçbir şey yapmıyordu. Jugband Blues çok üzüntülü bir şarkıydı, sinir sistemi harap olmuş birini anlatıyordu. Syd'in yazdığı son Floyd şarkısı ise Vegetable Man'di ama hiçbir zaman yayınlanmadı, ancak kayıtları yapıldı. Syd parçayı benim evimde yazdı, sadece onun ne giydiğini anlatan bir şarkıydı. Çok rahatsız ediciydi, Roger parçayı albümden çıkardı, çünkü çok karamsardı.

Rick Wright- Albümle aynı ismi taşıyan parçayı duyunca Norman, bunu yapamazsınız çok uzun, üç dakikalık parça yapmalısınız dedi. Biz de ona prodüktörlüğü

yapmak istemiyorsan çek git o zaman dedik. Sanırım yerinde bir davranıştı ve aynı nedenden dolayı See Emily Play'i konserde asla çalmadık.

David Gilmour- Roger ve Nick'in albümün kapağını herhangi bir müzikal formda yapmaktansa mimari bir diyagram oluşturmayı düşündüklerini anımsıyorum. Kapak müziğin güzelliğinden değil de duygulardan oluşan bir öyküyle ortaya çıkacaktı, böyle de oldu. Yıllar sonra bize hâlâ kapağın kendilerinde uyandırdığı duyguları yazan insanların gönderdiği mektuplar geliyor.

Serdar Öktem- Albüm baştan aşağı dikkat çekici, kapağından parçalara kadar her şeyde grubun büyük özeni göze çarpıyor. Corporal Clegg tam bir Beatles uyarlaması, albümle aynı adı taşıyan parça Floyd'un gelecek günlerinin habercisi olması açısından çok önemli ancak, Set The Controls for the Heart of The Sun kesinlikle albümün en iyi parçası ve üzerinden yıllar geçse de bugün bile, zevkle dinlenebilen Floyd'un en önemli parçalarından biri.

Evet, işte 1968'de böyle geçti. Grup yılın başından itibaren önemli bir çöküşe girdi, yılın sonunda ise çıkış trendi yeniden başladı. Dikkat ettiyseniz ikisinin de nedeni aynı, Syd'in çöküşü grubu çökertmiş, Gilmour'un gelişi ise grubu yeniden yükseltmeye başlamıştı. Floyd'un temel problemi bir underground grubu olmaktan çıkması ve artık iş dünyasının bir parçası olmaya başlamasıydı. Grubun bu yeni dünyaya girişi çok hassas bir kişiliği olan Syd'i derinden etkiledi, o sadece para ya da ün kazanmak için müzik yapmaya dayanamıyordu, zaten fazlasıyla kullandığı uyuşturucu böylece onu daha fazla etkilemeye başladı. Artık arkalarında plak şirketi vardı ve grup birçok konuda onların dediklerini yapmak zorundaydı. Şimdi bir düşünelim, eğer underground dünyasından kopmasaydı-ki albüm çıktığı andan itibaren böyle bir

şansı yoktu-Floyd BBC'nin ve Evening Standard'ın şantajlarına boyun eğer miydi dersiniz? Tabii yaşananların son derece normal gelişmeler olduğunu da belirtmeden geçemeyiz, çünkü her grup albüm yapmak ve müziğini kitlelere ulaştırmak ister, bu, işin doğasında vardır, ama aynı işin doğasında para, ticaret gibi son derece can alıcı kavramlar da vardır ki, bu kavramlar grubun bir diğer albümünde yeterince işlendi. Ancak biraz evvel belirttiğimiz gibi Syd yaşadığı hassas ve kendine özgü dünyadan çıkamadı, gittikçe kendi içine kapandı ve gruba zarar vermeye başladı, konserlerde durup kalması, aynı akor üstünde saatlerce çalması, hiç konuşmamaya başlaması onu dünyadan iyice kopardı, Floyd'un aldığı karar acımasız görünse de başka hiçbir çare yoktu, bir anlamda the Wall'da anlatılan Pink'in Syd olabileceğini de göz önüne almalıyız.

Bu noktada Syd'e yeniden dönme sözü vererek biraz Gilmour'dan bahsedelim. Daha önce de söz ettiğimiz gibi Gilmour her şeyden önce çok iyi bir gitaristti, grubun diğer üyeleri gibi Cambridge'liydi, uyuşturucu gibi alışkanlıkları yoktu ve çok iyi bir sanatsal görüşü vardı.

Gruba girmesinden itibaren uzun yıllar hiç kimse başarılı olacağına inanmadı ve her zaman gözler Syd'i aradı, kimse grubun Syd'siz bir şeyler yapabileceğine inanmıyordu, ama bence grup Syd'le bir şey yapamazdı ve Gilmour son derece iyi bir seçimdi, belli ki üzerinde çok düşünülmüştü. Syd'in gerçeklerinin müzik dünyasının gerçekleriyle bağdaşması düşünülemezdi bile, evet gruba ismini veren oydu, yıllar boyunca grubu sırtında taşıyanda oydu ama Pink Floyd'u bizim dinlediğimiz konuma getiren, en çok değer verdiğimiz düşünsel müziğe ulaştıran Gilmour ve grubun diğer üyeleridir. Bir kişiyi efsaneleştirirken diğerlerinin hakkını yememek gerekir diye düşünüyorum. Şimdi hazır olun Pink Floyd efsanesi asıl şimdi başlıyor, geldik 1969'a... . .

5. BÖLÜM

UMMAGUMMA-1969

Ocak-Şubat ve Mart ayları bütünüyle turnede geçti. Durdurulamayacak yükseliş sonunda başla-mıştı.

14 NİSAN 1969, Royal Festival Hall, London

Grup temel olarak bu konserden memnundu ve bir grup olarak önemli bir adım attıklarını düşünüyorlardı, iki yıl önceki Queen Elizabeth konseri yapmak istediklerini gerçekleştirdikleri ilk etkinlikti, ancak zaman geçmişti ve artık yapmak istedikleri müzikte de değişikliğe gitmişlerdi. Grup artık her şeyi büyük bir özenle hazırlamaya başlamıştı. Bu konserde salon içinde 6 yerine 4 kolon vardı ve büyük olasılıkla dinleyiciler kolonlar arasındaki sound farklılıklarını anlayamamışlardı. Floyd artık her şeyin daha büyüğünü ve teknik açıdan mükemmelini istiyordu, böylece doğru yola gireceğine inanıyordu. İşte bu ilke Floyd'un bugünkü sahne performansının da temellerini oluşturuyordu.

10 TEMMUZ 1969

BBC Pink Floyd'un müziğini aya iniş programı sırasında kullandı. Grup aynı zamanda Hollanda turnesine başladı.

TEMMUZ 1969, More çıktı.

Floyd More filminin müziklerini albüm olarak piyasaya çıkardı.

Britanya çıkışı	: Columbia SCX6346
ABD çıkışı	: TowerSW11198
Parçalar	: Cirrus Minor (Waters)
	Nile Song (Waters)
	Crying Song (Waters)
	Up the Khyber (Mason, Wright)
	Green is the Colour (Waters)
	Cymbaline (Waters)
	Party Sequence (Pink Floyd)
	Main Theme (Pink Floyd)
	Ibiza Bar (Pink Floyd)
	More Blues (Pink Floyd)
	Quicksilver (Pink Floyd)
	A Spanish Piece (Gilmour)
	Dramatic Theme (Pink Floyd)

Albüm More filminin müziklerinden oluşuyordu. More'u Barbet Schroeder yönetmiş, Jet Films prodüktörlüğünü yapmış, başrollerinde de Mimsi Farmer ve Klaus Grunberg oynamıştı. Gilmour; "Daha önce hiç film müziği yapmamıştık ama bize çok para teklif ettiler. Başlangıçtan bitişe her şeyi 8 gün içinde yazdık".

26 TEMMUZ 1969 Royal Albert Hall, London

Bu konser Britanya turnesinin son durağıydı. Derek Jewell konseri şöyle tanımlıyor; "Floyd'un dört elemanı sesleri, gitarları, davulları, orgları, vibrafonları, trombon,

timpani ve gonglarını elektronikle ve stereofonik efektlerle birbirine karıştırıp kolonlardan tüm salona yaydılar. Sahnede odun kestiler, birisi sahnede goril kıyafetiyle dolaştı ve finalde bir top tüm salonu kaplayan pembe bir duman bombası patlattı".

Floyd Eylül ve Ekim'i Avrupa turnesinde geçirdi. 25 Ekim'de Paris Festivaline katıldı ve aynı gün yeni albüm piyasaya çıktı.

25 EKİM 1969, UMMAGUMMA, çıktı

Canlı kayıt yapılan parçaların prodüktörlüğünü Pink Floyd, stüdyo kayıtlarının prodüktörlüğünü ise Norman Smith yaptı. Canlı kayıtlar Birmingham'da Mother's Club'da ve Manchester'da college of Commerce'de Haziran 1969'da yapıldı.

Britanya çıkışı : Harvest SHDW 1/2, 25 Ekim 1969
ABD çıkışı : Capitol STBB 388, Kasım 1969
Parçalar Live 1 : Astronomy Domine (Barrett)
Careful with that axe, Eugene (Pink Floyd)
Live 2 : Set the controls for the heart of the sun (Waters)
A saucerful of secrets (Pink Floyd)
a) Something Else
b) Syncopated Pandemonium
c) Storm Signal
d) Celestial Voices
Stüdyo 3 : Sysphus (1-2-3-4) (Wright)
Grantchester Meadows (Waters)
Several Species of Small Furry Animals
Gathered Together in a Cave and Grooving with a pict (Waters)

Stüdyo 4 : The Narrow Way (1-2-3) (Gilmour)
The Grand Vizier's garden party
1-Entrance
2-Entertainment
3-Exit (Mason)

Evet işte yeni albüm. Birçok kişi albümü Floyd'un Dark Side of The Moon'a kadar olan en büyük başarısı olarak tanımlar ama Gilmour bunu reddediyor; "benim için bu yalnızca bir deneydi, bence çok kötü kaydedilmişti, stüdyo bölümü daha iyi olabilirdi, yeniden yapmayı düşünüyoruz". Aslında David'in tavrı grubun o günden beri koruduğu davranışların ilk görüntüleri. Yaptıkları hiçbir şeyi çok fazla beğenmiyorlar. ama bunu kapris için yapmıyorlar, gerçekten bir türlü tatmin olamıyorlar, çünkü her yaratıcı insan gibi onlar da müziklerini her dinlediklerinde biraz daha gelişmiş olduklarından yapacak yeni şeyler olduğunu görüyor ya da hatalarını fark ediyorlar. Hatta zamanla yaptıklarını diğer insanların neden beğendiğini bile anlamayacak hale gelecekler.

ARALIK 1969, Octopus-Golden Hair (Syd Barrett)

Syd'in 45'liği piyasaya çıktı. Syd'e Octopus'un nasıl ortaya çıktığı sorulduğunda şu cevabı verdi "Dikkat etmedim. Bir 45'lik yapmanın iyi bir fikir olduğunu sanmıyorum ama oldu bir kere. Bunu yapabilmek için uzun zaman harcadım, gruptan ayrıldığımdan beri çalışıyorum, ama galiba işe yarar bir şeyler çıktı".

Ummagumma-Yorumlar

Nick Mason- Bu kesinlikle bir grup albümü değildi. Canlı parçaların soundunun çoktan modası geçmişti, biz albümü yapılandırmak için yeni yollar arıyorduk ama EMI o günlerde son derece dar kafalıydı, hala beyaz pal-

tolu heriflerce yönetiliyordu, kendi bantlarımı bile montajlamama izin vermemişlerdi".

David Gilmour- "Daha önce hiç söz yazmamıştım, stüdyoya gidip çalmaya başlar ve çıkardım. Bir gün Roger'a benim için birkaç söz yazmasını söyledim, o da bana "hayır "dedi".

Serdar Öktem- Ummagumma 1969'da çıkan bir double albüm, ayrıca bir de geçiş albümü özelliği taşıyor. Albümün yarısı canlı kayıtlardan diğer yarısı ise bireysel solo parçalarından oluşmuş. Albümde yer alan bir diğer ilk ise Floyd'un delilik üstüne yaptığı ilk parçayı yani Careful with that axe, Eugene'i içeriyor olması, albümün en ilginç parçası ise "Küçük kürklü hayvanların bazı türleri birlikte bir mağarada saklanıyorlar ve bir domuzla büyüyorlar" isimli parçasıydı. Siz yine grup elemanlarının sözlerine aldırmayın, albüm gerçekten Floyd'un en büyük başarılarından biridir.

1969 yılı gördüğünüz gibi olaysız geçti, David'in gelişi ve grupla sağladığı uyum kusursuzdu, Syd iyice gruptan kopmuştu kalan elemanlar ise yavaş yavaş gelen ünün mutluluğunu yaşıyordu. Müzikleri gittikçe gelişmeye ve değişmeye başlamıştı, şimdi Roger'ın hadi gösteri yapalım felsefesi ile David'in hadi müzik yapalım felsefesi birleşmiş, geleceğin Pink Floyd'unu adım adım oluşturmaya başlamışlardı. Bu gerçekten de Floyd'un özüdür, yani gösteri ve müzik. Grup müziğini daha önce de belirttiğimiz gibi sahne gösterisine büyük önem veriyordu ve gün geçtikçe bunu geliştiriyordu, böylece zaten üstün yetenekli oldukları müzikle gösterileri birleşince yepyeni bir sound ve gösteri biçimi ortaya çıkmaya başladı. Böylece Floyd 1969 yılının tümünü turnede ve stüdyoda geçirdi, hem More filminin müzikleri hem de Ummagumma aynı yıl çıktı. Gilmour çok iyi bir gitaristti ve son derece ağır-

başlı bir yaşamı vardı, grubu onun gitarı ve davranışları derinden etkiledi, artık grup müzik için müzik yapmaya, para ve ün onlar için önemini kaybetmeye başladı (tabii bunların gittikçe arttığını da unutmamalıyız), yine de hiçbir zaman şımarmadılar ve gördükleri ilgiye cevap olarak hep daha iyi müzik ve felsefe üretmeye özen gösterdiler, bunda Gilmour'ın payını unutmamak gerek sanırım.

6. BÖLÜM

ATOM HEART MOTHER-1970

OCAK 1970-Zabriskie Point (film müziği) çıktı.

ABD çıkışı	: MGM SE-4668ST, Ocak 1970
Britanya çıkışı	: MGM 2315002, Mart 1970
Parçalar (Pink Floyd)	: Heart Beat, Pig Meat Crumbling Land Come in number 51, Your time is up
Yönetmen	: Michaelangelo Antonioni
Yapımcı	: Carlo Ponti for MGM
Başrol	: Mark Frechette, Daria Halprin

Albümde ayrıca Kaleidoscop, Grateful Dead, Patti Page, Youngbloods, Jerry Garcia, Roscoe Holcomb ve John Fahey'in de parçaları vardı.

Dave Gilmour; "Antoni-oni için Zabriskie Point'i yaptık, aslında onun kulla-nacağından fazla şey yaz-dık. Bugün bile, yazdığımız şeylerin çoğunu kullansaydı daha iyi olurdu diye düşünüyorum".

Rick Wright; "Film işi çok zor, gece gündüz 20 dakikalık müzik yapmak için iki hafta boyunca çalıştık. Ama oldukça tatmin edici bir işti ve yaptığımızdan çok hoşlandık". Diğer yandan Waters ve Mason Zigzag dergisine yaptıkları açıklamada olaya daha gerçekçi yaklaşıyorlar: Roger; "Roma'ya gittik ve bir otele yerleştik. Her gün öğleden sonra 16:30'da kalkıyorduk, bara gidip 19:00'a

kadar orada kalıyorduk, sonra lokantaya gidip 2 saat boyunca yiyip içiyorduk".

Nick; "Yemeğe genellikle kızarmış koyun bacağı ile başlardım, sonra dil balığı yerdim arkasından da krep suzet gelirdi".

Roger; "Çalışmaya 21:00 civarında başlardık, stüdyo yürüyerek 5 dakikalık uzaklıktaydı, her şeyi 5 günde bitirmiş olmalıyız, çünkü zaten yapacak fazla bir şey yoktu (ben filmin müziğini biliyorum, emin olun yalan söylüyor). Antonioni oradaydı ve iyi iş çıkardık, ama o sadece dinledi ve gitti, sonunda yapılanların yalnızca üç parçasını kullandı".

Gilmour; "Parçalardan biri Careful with that Axe'in yeni yorumuydu, diğeri bir çeşit country parçaydı, Antonioni herhangi bir Amerikalı gruptan çok daha iyisini alabilirdi ama bizimkini seçti, bence bu çok garip".

Aynı dönemde Floyd'dan Rollo isimli çizgi filmin müziklerini yapmaları istenir, ama iş gerçekleşmez, nedenini Roger açıklıyor; "Bu iş için para ödemediler, pilot film için eski parçalardan birkaçını verdik, ama filmin yapımcıları böyle giderse maliyetin çok yükseleceğini fark ettiler. O günlerde insanlar paralarını Amerikalılar gibi geri almak istiyorlardı. Amerikalılar boktan bir Johnny Wonder'ı satabiliyorlardı ve insanlar oturup seyrediyordu, böylece sponsorlar da işi satın alıyorlardı, öyleyse neden Rollo için para ödesinlerdi ki? Kaliteli bir şey için kimse bir bok ödemiyordu".

Nick; "Bu olay bize çizgi film olarak bile neleri kabul edebileceğimizi gösterdi. Her zaman iyi giden bir şeyleri engelleyen bir şey çıkardı".

OCAK 1970, Madcap Laughs by Syd Barrett

Britanya çıkışı	: Harvest SHVL 765
Prodüktör	: David Gilmour ve Roger Waters
Parçalar	: Terrapin

No good trying
Love You
No Man's Land
Dark Globe
Here I go
Octopus
Golden Hair
Long Gone
She took a long cold look
Feel
If it's in you
Late Night

Syd Barrett albüm için bakın ne diyor; "Yapıldıktan çok sonra yayınlanmasına rağmen albümden hoşlandım, insanların dinlediği her şeyi kendim çalmak istedim. Tempolar ve moodlar[1] birbirine karşılık veriyordu, umarım sound bir şeye benziyordur. Eve bir tane aldım ama artık fazla dinlemiyorum". Başka bir röportajda ise şöyle diyor; "Albüm için çok konuşuldu ama fazlasıyla onaylanmış bir mood'u yok. Temel olarak akustik gitar var ve başka da bir enstrüman yok zaten. Oldukça hoş ama bu albümün benim son halimi yansıttığı söylenemez, başka bir şeye devam etmeden önce sonraki albümün kaydını yapmak istiyorum, zaten şu anda onu yazıyorum. Bu albümü bir araya getirinceye kadar bir yıl geçti, aslında oldukça yavaş hareket etmişim".

7 ŞUBAT 1970, Royal Albert Hall, London

Nick Mason 1972'de o günlerdeki Pink Floyd müziği için şöyle diyor; "Bence en önemli şey konser salonları arasında taşınıp durmaktı. Bir salona girmek, dinleyiciyi rahat ettirmek, ses düzeninin doğru çalışmasını ummak, her şeyi ayarlamak çok hoştu. Bence en iyi geceler bir-

1 Mood=Ruhsal durum)

likteliğin dev duygusunun ortaya çıktığı ve dinleyicinin yıldızlara bakar gibi değil de işin içindeki personel gibi olaya katıldığı gecelerdi".

Floyd Şubat ve Mart aylarını Britanya turnesinde geçirdikten sonra Mayısta Amerika turnesine çıkar. New Orleans'ta 4000 watt'lık güç amfisi sistemi ve iki davul seti, 12 kolon, bir elektrikli org, 5 eko ünitesi, mikrofonlar ve birkaç mil uzunluğunda kablo çalındı. Çalınan aletlerin değeri 40.000 dolardan fazlaydı. Nick; "Amerika'ya turneye gideceğimize evde otursaydık daha iyiydi, bu olaydan sonra daha evcilleştik ve daha fazla yaşlandık".

6 HAZİRAN 1970, Extravaganza 70
Music and Fashion Festival. Olympia, London

Konser Syd'in gruptan ayrılışından beri halk karşısına ilk çıkışıydı. Basta Gilmour, davulda ise Jerry Shirley yer aldı. Syd konseri Terrapin'le açtı, sesi kötüydü ancak son derece güçlü bir gitar soundu kullandı. Bunu Gigolo Aunt ve Effervescing Elephant izledi. 4. ve son parçası Octopus'tu ve harika bir solo yaptı, final aniden geldi ve Syd yayılan alkışlara "teşekkür ederim" dedi ve çıktı.

27 HAZİRAN 1970, Bath Festival, Somerset

Atom Heart Mother'ın prömiyeri yapıldı, böylece Floyd yeni bir alışkanlığın ilk adımını atıyordu, bundan böyle her albüm çıkışında, grup turneye çıktığında bir sonraki albümün parçalarını dinleyiciye çalmaya başladı. Bu da onların albüm satışından ne kadar emin olduklarını göstermesi açısından oldukça önemli bir noktadır.

28 HAZİRAN 1970, Avrupa turnesi başladı

İlk konser Hollanda pop festivalindeydi ve turne Temmuz boyunca sürecekti. Bu turnenin bir ayağı da Londra'daydı ve 18 Temmuz'da Hyde Park'ta Floyd bir

bedava konser verdi. Konsere 20000 kişi geldi. Konserin en önemli olayı Rick Wright'ın org solosundan sonra oldu. Solo bittiğinde bir çocuğun ağladığı duyuldu. Herkes çocuğu ararken gerçek anlaşıldı, ağlama müziğin bir parçasıydı ve teypten geliyordu... ... .

EYLÜL-EKİM 1970, ABD Atom Heart Mother turnesi

Amerika turnesindeki tüm konserler quadrophonic stereo sistemle gerçekleştirildi. İngiltere'de Floyd her konserde 2000 pound zarar ediyordu, buradaki sisteme göre burada daha fazla zarar etmesi gerekirdi. Nick, Floyd'un mali durumu hakkında şöyle diyor; "Bu yıl belirli bir mali bağımsızlığa ulaştık. Grup hâlâ para kazanamıyor ama borçları ödemek için de savaş vermiyoruz. Bu mali bağımsızlığa geçen sene bir ara ulaştık, en azından kazancımız masraflarımızı karşılıyor artık".

10 EKİM 1970, ATOM HEART MOTHER, çıktı.

Britanya çıkışı : Harvest SHVL 781, 10 Ekim 1970
ABD çıkışı : Harvest SKAO 382, Ekim 1970
Prodüktör : Pink Floyd
Kayıt : EMI Stüdyoları, Abbey Road, Londra
Parçalar : Atom Heart Mother
(Pink Floyd ve Geesin)
a) Father's Shout
b) Breast Milky
c) Mother Fore
d) Funky Dung
e) Mind your throats please
f) Remergence
If (Waters)
Summer 68 (Wright)
Fat old sun (Gilmour)
Alan's Psychedelic Breakfast

(Pink Floyd)
a) Rise and Shine
b) Sunny side up
c) Morning glory

Albümde Pink Floyd'a John Aldiss korosu eşlik etti. Nick Mason bir röportajda albümden memnun olduğunu ve dinleyebildiğini! söylüyor. Bir de Saucerful of Secrets'i dinleyebiliyormuş (tabii röportaj o yıllarda yapılmış). Nick; "Dinleyicimizle yaptığımız birkaç uzlaşı denemesi feci sonuçlandı. Bizim ilk 45'liklerimiz listelere girmek için yapılmışlardı, ama o zamandan beri asla özel bir yol çizmedik, örneğin biz aslında elektronik efektlerimizle tanınıyoruz ama birkaç aydır büyük olasılıkla grubun farklı bir yüzüyle karşı karşıyasınız. Atom Heart Mother bizim son albümümüz ve bir sonun başlangıcı. Grup olarak en çok sevdiğimiz şey ne yaptığımızı tamamıyla kontrol altında tutmamızdır, öyle ki, hiçbir özrümüz olmasın ve yanlış giden hiçbir şey için plak şirketini suçlamayalım. Bu yüzden Amerika turnesine çıkmak zorunda olduğumuz için albümün aceleye geldiğini söylemekten gocunmuyorum. Albüm teknik olarak daha iyi olabilirdi, özellikle albümle aynı adı taşıyan parça aceleye geldi, genel olarak stüdyoya planlı olarak gitmeyiz ama albüm hakkında bir fikrimiz vardır. Pratik olarak ilk nota sonucu belirleyen notadır, parça hakkında daha sonra uzun uzadıya düşünürüz".

Pink Floyd üyeleri Atom Heart Mother parçasıyla ilgili birçok röportaj yaptılar. Sorular daha çok parçanın nereden çıktığı ile ilgiliydi. Gilmour "Atom Heart Mother nefesliler ve koro için düşünülmemişti, parça bir Western temasıyla başladı, aslında adı biz John Peel'in programını izleyene kadar Atom Heart Mother'da değildi, bir akşam gazetesi almıştık, orada kalbinin üstüne çocuğunu koymuş bir kadının öyküsü vardı". Nick; "Her şey atomik

bir kalp makinesiyle hayata bağlanmış hamile bir kadının gazete manşetine çıkmasıyla başladı. Dünyanın annesini ya da dünyanın kalbini düşünmek istiyorsan ineklerle başlık arasındaki bağlantıyı da görürsün". Gilmour; "Parçayı canlı olarak 13 defa çaldık, artık İngiltere'de bir daha çalacağımızı sanmıyorum. Çok garip, Leonard Bernstein Amerika konserlerimizden birine geldi, Atom Heart Mother'dan sıkıldı ama konserin geri kalanını çok beğendi".

Nick; "Birçok insan sürekli olarak bize yeni yönler arıyor, aslında bizim düzenli bir gidişimiz yok, nedense insanlar müziğimizi sürekli olarak tanımlamaya çalışıyorlar, buna ne gerek var anlamıyorum. Ben koro ve orkestraya aşık değilim, konserlerde bunu birkaç kere kullandık, müziğe sadece kaos eklendi, ayrıca bu, sizi sınırlandırıyor, çünkü her zaman onları düşünmek zorunda kalıyorsunuz. Galiba orkestrasyon için farklı yollar bulacağız, öyle ki, bize daha fazla özgürlük sağlasın. Atom Heart Mother yalnızca bir müzik parçası, çok güçlü bir teması yok, İncil'in müzikle anlatımı hiç değil".

Dave Gilmour ise Atom Heart Mother'ın yeni bir yön olmaktan çok bir deney olduğunu düşünüyor. "Sorun şuydu, grubun kayıtlarını önce yapmıştık, nefesliler ve koro sonradan kaydedildi. Galiba bazı ritmler ve senkoplar pek doğru değil".

Nick Mason bunun özel bir egzersiz olduğunu söylüyor. "Tam olarak başarılı değildi ama sanırım bazı insanlar bizim koro ve orkestrayla birleşmemizden korktular, aslında sadece iyi bir fikirdi, o kadar..."

Albüm grubun plağın bütün bir yüzünde tek bir konu işledikleri ilk çalışmaydı, Nick; "Böyle yapmak için kendimizi programlamamıştık, ama her şeyi anlatabilmemiz için en azından bir yüze ihtiyacımız olduğu ortaya çıktı. Aynısını yeniden yapmak istiyoruz, belki çok başarılı değildi ama çok eğiticiydi.

Albümün diğer dikkat çekici parçası ise Alan's Psychedelic Breakfast'tı. Nick; "Oldukça ilginç bir parça, ses efektleri parçanın en güçlü yanları".

Roger: "Oldukça fantastik bir çalışma yapmışız, değil mi?"

Nick: "Doğru, ama fikir fantastikti çünkü telaş yüzünden istediğimiz olmadı".

Dave: "Bu parça asla anlatmak istediği yere ulaşamadı. Demek istediği **nasıl olması gerektiğiydi.** Parça rastgele birleştirilmişti, aslında şimdiye dek yaptığımız en rastgele çalışmaydı".

Serdar Öktem; "Emin olun her röportajda aynı şeyleri söyleyecekler, asla hiçbir şeyi beğenmeyecekler ama artık fazla abartmaya başladılar. Daha önce defalarca yazıldı, sizin de bildiğiniz gibi parça Floyd'un ses mühendisi Alan Parson'ın kahvaltısını anlatıyor ve Floyd'un en düzeyli çalışmalarından biri".

14 KASIM 1970, Konser

Astronomy Domine ve Careful with that axe, Eugene üzerine.....

Nick; "İki parçayı da çalmayı seviyoruz, insanlarda onlarla bağlantılı şeyler dinlemeyi seviyoruz, ama önemli olan yeni şeyler yapabilmek. Bu düşünceyle bir daha çalamayacağımız şekilde Umma Gumma'yı yaptık, başkalarının olduğu kadar kendi iyiliğimiz için de yeni şeyler yapmaya başlamalıyız. Her zaman daha büyük konserler ve daha büyük şeyler planladık, ama daha bu yıl mali olarak dengeyi bulduk, bundan sonra kendimize daha uygun organizasyonları gerçekleştirebileceğiz. Canlı olarak çalmak ruh için çok yararlı".

BARRETT, çıktı.

Britanya çıkışı	: Harvest SHSP 4007, Kasım 1970
Prodüktör	: David Gilmour, Richard Wright
Kayıt	: EMI stüdyoları
Personel	: Syd Barrett, Jerry Shirley, David Gilmour, Richard Wright, Vic Saywell, Willey Wilson
Parçalar	: Baby Lemonade Love Song Dominoes It is obvious Rats Maisie Gigolo Aunt Waving my arms in the air/ I never lied to you Wined and Dined Wolfpack Effervescing Elephant

Syd; "İçinde her çeşit şey var, bu sadece işi yaparken ne hissettiğime bağlı, önemli olan ise bir öncekinden daha iyi olup olmadığı. Stüdyo müzisyenleri kullanmadık, insanlar Madcap'taki gibi istediğimi yapabilmem için bana özgürlük sağlayarak büyük yardımda bulundular".

Gördüğünüz gibi Floyd Syd'i hiç bırakmayarak ve her türlü çalışmasında ona destek vererek büyük yardımlarda bulundu, belki de bu bir günah çıkarmaydı, çünkü Syd'den sonra Floyd büyük bir gelişme gösterdi ve bir anlamda biri küçülürken diğeri gittikçe büyüdü, bu yüzden de ilişkileri tamamıyla kopuncaya kadar grup Syd'e desteğini hiç esirgemedi.

22 ARALIK 1970, *Sheffield City Hall, Yorkshire*

Nick: "Sıkıntıdan ölmek üzereydik ama bu bize yeni projemizi hazırlamamız için temel kazandırdı. Birkaç tane garip konser verdik. Roger artık çalışmamamız gerektiği kanaatindeydi. Yapmak zorunda olduğumuz tek şey kendimizi birlikte olmaya zorlamaktı, çünkü insanlar bize sürekli olarak şunu yap, bunu yap, yola çıkıyorsunuz, albümü tanıtın, diyorlar biz ise durmaya ve biraz stok yapmaya çalışıyorduk".

Atom Heart Mother, Yorumlar

Floyd albümde avangart kulaklarına uygun olarak ilk yüzün tamamını kaplayan parçayı Ron Geesin'le birlikte yaptı, daha önce de açıkladığımız gibi albümün adı bir gazete manşetinden alınmıştı ve artık grup kendi prodüktörlüğünü kendi yapıyordu.

Nick Mason; "Bu bir stüdyo albümüydü ama ilginç bir fikirden yola çıkılmıştı, Ron Geesin'le çalışıyorduk ve bir orkestra ile Roger Aldiss korosu bize eşlik ediyordu, Roger ve ben Ron'la iyi arkadaş olmuştuk. Ron bizim kayıtlar sırasında ucuz hileler yaptığımızı düşünüyordu ve bize iki kayıt cihazıyla nasıl sonsuz eko elde edebileceğimizi öğretti, bu bizim daha sonra kullanacaklarımıza çok yakın bir teknikti. Parçada tempo bir alçalıp bir yükseliyordu ve 20 dakika süren parça bu şekilde zikzaklarla devam ediyordu. Arka yüzdeki Alan's Psychedelic Breakfast ise bir başka harika fikirdi, ocak ateşi parlıyor, sular kaynıyordu, albümde bunlar pek hissedilmiyor ama konseri çok güzeldi".

Dave Gilmour; "Atom Heart Mother'ı da Ummagumma gibi bir şeye doğru bir adım olarak hissettik. Şimdi her ikisinin de karanlıkta ahmakça şeyler yapmak olduğunu düşünüyorum".

Serdar Öktem; "Tabii her olayı bulunduğu zaman içinde değerlendirmek gerekir. Floyd elemanlarını okudunuz, tavırları hiç değişmiyor, bir şeyler yapıyorlar, üzerinden biraz zaman geçince yaptıkları hiçbir şeyi beğenmiyorlar, albümün üzerinde durulması gereken iki parçası var, hem ilk yüzü oluşturan parça hem de Alan'ın kahvaltısı, soundları, efektleri ve düzenlemeleriyle ideal psychedelic parçalar, hem o gün hem bugün zevkle dinlenebiliyor, albüm gerçekten zamanının çok ötesinde. Albüm aynı zamanda Floyd'un orkestra ve koroyla yaptığı ilk çalışma, gerçi ifadelerinden anlaşıldığı gibi grup orkestradan pek memnun değil ama, benzer çalışmaları daha sonraki albümlerinde de deneyecekler ve başarı grafikleri gittikçe yükselerek yepyeni bir ekolün daha yaratıcısı olma şerefine erişecekler.

1970 yılında Pink Floyd'un iki ve Syd'in de iki albümü çıktı, bunlarla birlikte değinmemiz gereken şey 65'lerden 70'lere dünyanın durumu ve bunun grubu etkileme şekli, isterseniz önce ilk albümden başlayalım yani **Zabriskie Point**'ten. Film Türkiye'de gösterilmedi, ancak TRT bu filmi satın aldı ve bu satırların yazarı Zabriskie Point'in çevirmenliğini yaptı. Seyretmeyenler için özetlersek film bir üniversitede başlıyor, marksist üniversite öğrencileri arasında yaşanan uzun süreli bir politik tartışma ve Floyd'un müziği damaklarımızda nefis bir tat bırakmışken olay birdenbire bir çöldeki toplu seks alemlerine dönüyor ve film sonuna kadar bu minval üzerinde devam ediyor. Filmin çevirisi bu şekilde yapıldı ve seslendirildi, üzerinden uzun yıllar geçmesine rağmen Zabriskie Point TRT denetiminden geçemediği için gösterim fırsatı bulunamadı. Atom Heart Mother'dan daha önce yorumlar bölümünde söz etmiştik. Albüm Floyd'un uçuşa geçmeden önceki son çalışmalarından biri, grup bu albümle birlikte senfonik müziğe adım atıyor ancak Psychedelic'ten

de kopmuyor, grubu felsefik anlamda bu albümle birlikte incelemeye başlayabiliriz, çünkü gördüğümüz kadarıyla ilk defa dünya olaylarıyla ilgileniyor ve bir arkadaşlarını simgeleştirerek parçalarında soyut kavramlara yer vermeye başlıyor, işte Pink Floyd kavramı ve felsefesi de böylece yavaş yavaş yerine oturuyor. Floyd bu arada biraz da vicdan azabının etkisiyle olsa gerek Syd'e maddi manevi büyük destek veriyor, onun da bu desteği boşa çıkardığı söylenemez.

Sevgili okuyucu, bugünlerde globalleşme adıyla bilinen yeni dünya düzeninin temeli 2. dünya savaşından hemen sonra yapılan **Yalta Konferansı**'nda atılmıştı. Ayrıntılarına kitabın sonraki bölümlerinde yavaş yavaş değineceğimiz **Globalleşme** süreci bu kitabın temel dayanaklarından birini oluşturuyor, çünkü rock müziğin yaygınlaşması ve bir tepki müziği olarak ortaya çıkışı tamamen bu süreçle ilgilidir. Yalta konferansına ABD, SSCB ve Büyük Krallık katıldı. ABD savaştan sonra Avrupa'dan çekilmek ve herkesin kendi başının çaresine bakmasını, ayrıca SSCB'nin Uzakdoğu savaşına katılmasını istiyordu. Britanya sadece kendi nüfuz bölgelerindeki problemlerin çözülmesini istiyordu, Sovyetler ise kendi ekonomik kalkınmalarını sağlamak, Çarlık Rusya'sının Uzakdoğu savaşında uğradığı kayıpları geri almak ve Almanya'nın olası saldırısına karşı korunmak istiyordu. Konferans birbirinden bu denli uzak isteklerle dolu bu üç ülkenin birçok konuda anlaşmasıyla sonuçlandı. Bu anlaşmanın en önemli sonucu Almanya'nın ve Berlin'in 3 işgal bölgesine ayrılacak olması ve Almanya'nın 20 milyar dolar tamirat parası ödeyecek olmasına karar verilmesidir. Yalta konferansının sonunda artık işbirliği dönemi sona ermiş ve rekabet dönemi başlamıştır. Konferansın ve daha sonra, 1947 yılında ortaya atılan Truman doktriniyle Marshall planının sonucu olarak dünya nüfuz bölgelerine ayrıldı. Truman doktrini ile ABD, Yunanistan ve

Türkiye'ye Sovyet tehdidi altında olmaları nedeniyle mali yardım yapmaya başladı, Marshall planı ise Sovyetlerin dünyadaki komünist hareketleri kışkırtmaya başlaması üzerine ortaya çıktı ve ABD'nin Avrupa'ya büyük mali yardımını öngördü, bunun karşısına ise SSCB'den **Molotof planı** çıktı ve SSCB uydu ülkeleriyle ekonomik işbirliği anlaşmaları yaptı. 1949'da Federal Almanya'nın kurulması üzerine Sovyetler de Demokratik Almanya Cumhuriyeti'ni kurdu, böylece dünya resmen ikiye bölünmüş oldu. Bu bölünmenin pratik sonuçları **"bahçeler teorisi"** ile açıklanır; buna göre SSCB ve ABD kendi arka bahçelerindeki ülkeler üzerinde nüfuzlarını kullanır ve buralarda uygulayacakları politikalara diğer kutup fazla bir ses çıkarmaz.

İşte dünyadaki bu gelişmelerden sonra Sovyetler Doğu Avrupa'da gücünü gittikçe artırdı ve Avrupa için önemli bir tehdit haline geldi, bunun üzerine ABD uzun süredir uyguladığı inziva politikasını bir kenara bırakarak "bölgesel ve ortak anlaşmalara katılma" kararı aldı, bu karara **Vandenberg kararı** dendi ve ABD bu kararla birlikte NATO'yu oluşturmanında ilk adımını atmış oldu. Bundan sonraki huzursuzluk Kore'de çıktı. Kore'nin güneyi ABD'nin kuzeyi ise Sovyetlerin egemenlik bölgesiydi, Sovyetler Çin'de komünistlerin iktidara gelmesiyle birlikte ABD'yi uzak doğudan atmaya karar verdi ve güney Kore'ye saldırdı, ancak karşılarında müttefik kuvvetleri buldular, savaş 3 yıl sürdü ve Stalin'in ölmesiyle sonuçlandı, sınırlar yine eskisi gibi kaldı, galiba olan yine ölen binlerce askere oldu, ABD bölgeden çıkmayacağını göstermiş oldu. Aynı dönemde Fransa eski sömürgesi Vietnam'a yeniden yerleşmeye kalktı, ancak karşısında Ho Chi Minh liderliğindeki komünistleri buldu, onlara Sovyetler ve Çin destek veriyordu, Kore savaşından sonra bu destek somut bir hal aldı ve Fransa'nın başı çete savaşlarıyla iyice derde girdi. Sonuçta Cenevre'de yapı-

lan konferansla Fransa, Vietnam, Laos ve Kamboçya'dan çekilmeyi kabul etti, Vietnam 17. enlemden ikiye bölündü, kuzey Ho Chi Minh'e bırakıldı, güneyde ise ayrı bir Vietnam devleti kuruldu, işte bu yeni devlet ABD'nin başını çok ağrıtacak olan devletti... Uzak Doğu'da sorunların soğuması üzerine gerginlik Orta Doğu'ya sıçradı, Sovyetler büyük bir hızla Orta Doğu'ya karışmaya başladılar, onların bu hareketi Batı'yı yine harekete geçirdi ve ABD başkanı Eisenhower kongreye başvurarak şu konularda kendisine yetki verilmesini istedi; **a)** Bağımsızlığını korumak için ekonomik kalkınma çabası içine giren Orta Doğu ülkelerine ekonomik yardım yapmak. **b)** Bunlardan isteyen ülkelere askeri yardım yapmak. **c)** Bu ülkelerin istemeleri şartıyla "milletlerarası komünizmin kontrolü altında bulunan bir ülkeden gelecek açık silahlı saldırılar karşısında" Amerikan silahlı kuvvetlerinin kullanılması. Eisenhower bu amaçla kongreden kendisine her yıl 200 milyon dolar harcama yetkisi verilmesini istedi. Kongre ve Temsilciler Meclisi bu istekleri kabul etti, böylece ABD'nin dünya jandarmalığı devri başlamış oldu. Bu doktrini kabul eden devletler arasına Türkiye'nin de katılmasıyla Türkiye Sovyet tehdidi altına yeniden giriyor ve 1950'lerin sonlarında ABD Türkiye'de füze üsleri kurmaya başlıyordu.

Mayıs 1954'te Sovyet yayılmacılığına karşı Batı Birliğini öngören bir başka önemli grubun daha kuruluşu gündeme geldi. Yüksek finans çevreleri ve teknokratlardan oluşan **Bilderberg Grubu** o günden itibaren uluslara egemen oldular. Olayın ayrıntılarına daha sonra gireceğiz, ayrıca Bilderberg grubuyla ilgili geniş bilgiyi 24. bölümde bulacaksınız.

Dikkat ederseniz ikinci dünya savaşından sonra ortaya çıkan soğuk savaşın sonucunda ABD ve SSCB dünyanın neresinde sorun çıkarsa orada varlıklarını gösterdiler ve o bölgeleri ya biri ya diğeri ele geçirdi. Bu olgu aslında

Yalta konferansında ortaya çıkan gizli pazarlığın sonucuydu, artık iki kutbun dışında bir dünya düşünülemez hale gelmişti, her iki taraf da ideolojisini silah zoruyla ya da ticari yoldan dünyaya kabul ettirme peşine düşmüştü, kim nüfuz bölgesini daha çok geliştirirse o daha fazla para kazanacaktı çünkü... Sovyetler komünizmi ihraç etmeye çalışırken, ABD'de hem Avrupa ülkelerine hem de gelişmesini tamamlayamamış ülkelere kültür ihraç etmeye başladı. Bu ihraç, o günden bugüne filmlerle, müzikle, yiyecek içecek kültürüyle ve yaşam felsefesiyle yürütülmeye çalışıldı, tabii çok başarılı olduğunu söylemeye ihtiyaç yok!

1960'lara geldiğimizde **"sistem"** tüm dengelerini kurmuş ve kurallarını tespit etmişti, artık kendisini yıkmaya yönelik hiçbir şeye izin vermeyecekti, sermaye batı dünyasında toplanmış, dünya ticaretini ellerinde tutan Yahudiler büyük soykırımdan kurtulabilenlerle ABD güdümünde İsrail devletini kurmuşlardı, dolayısıyla ticari güç Yahudiler aracılığıyla ABD'nin eline geçmişti. (Sakın eleştiri olarak algılamayın, sadece bir saptama- ben asla Yahudiler kötüdür, şeytanın ta kendisi onlar diye düşünenlerden değilim. Onlar da tıpkı bizim gibi insan, ve burada Yahudi denilince sözü edilen şey din değil, ulustur. Ve o ulusun tıpkı Amerika'da eğitim alamadıklarından mecburen müzik ve spora yönelip orada yüksek başarı gösteren siyahlar gibi, toplumdan dışlandıkça ticarete yönelip, orada başarı göstermesi ilginç bir tesadüf değil mi sizce de?) **Marshall Planı** ve **Truman doktrini** ile ABD dünyadaki tüm devletlere kredi ya da hibe yoluyla askeri malzeme ve para yardımı yapmaya başlamıştı. Bunun doğal sonucu tabii ki yardım verilen ülkelerin ABD güdümüne girmeleriydi ki, öyle de oldu. Örneğin Türkiye'de Kayseri'deki uçak fabrikası Amerikalıların tavsiyeleriyle (!) düdüklü tencere fabrikasına dönüştürüldü. Diğer taraftan SSCB de yoğun ideolojik baskı ve

gerekirse şiddet kullanarak doğu Avrupa'da ve daha sonra Küba'da egemenliğini kurdu. Türkiye 1950'de ilk dış borcunu aldı ve böylece borç-enflasyon-devalüasyon-borç kısır döngüsüne adımını atmış oldu. İşte tüm bu politik gelişmelerle dünya 1960'lara girdi. Bu sıralarda Britanya'da garip bir grup ortaya çıktı, Beatles. Günün koşullarına göre garip davranışları ve garip bir müzikleri vardı. Müzikleri Rock'n roll'dan daha farklıydı, R&B'dan etkilenmişti ve Rock'n Roll kalıpları da kullanıyorlardı, grup üyeleri uyuşturucu kullanıyordu. Anne babalar Beatles'a büyük tepki gösterdiler, ne var ki çocukları öyle düşünmüyordu ve Beatles bir anda tüm dünyanın sevgilisi oluverdi. Birkaç yıl sonra yine aynı ülkeden Rolling Stones, Yardbirds, Cream, ortaya çıkmaya başlayacak, onların hemen arkasından da Pink Floyd çıkacaktı. Dünya 1800'lerden beri hiç bitmeyen savaşlardan kurtulmuştu, toplumlar sanayi devrimlerini tamamlamış, yoğun bir üretim sürecine girmişlerdi, gerek Avrupa gerekse ABD'de demokrasi yerine oturmuş ve devletler toplumlarını sanayi sonrası toplumun refah düzeyine çıkarmayı başarmışlardı. Artık savaş onlardan uzaktaydı, zaten kendi topraklarına yakın yerlerde savaşa izin vermeyecek tüm yapıları kurmuşlardı, bu durumda kapitalist devletlerin varlıklarını ve zenginliklerini koruyabilmeleri için-ve tabii karşı tarafta SSCB'nin de-dünyanın başka yerlerinde yeni savaşlara ihtiyaçları vardı, işin ilginci iki kutuplu dünyadaki iki kutup, barışı koruyabilmek için silahlanıyorlar, sonra da bol bol silahsızlanma görüşmeleri yapıyorlardı-Salt I, Salt II, Salt III gibi-. İşte bu koşullar altında Kuzey Vietnam güneye karışmaya başladı, bunu fırsat bilen ABD Güney Vietnam'ı askerle savunmaya başladı, bu da 1973'e dek sürecek berbat bir savaşa neden oldu. Savaşın sonucunda ABD Vietnam'dan kaçmak zorunda kaldı, Amerikan gençliği Vietnam politikasına karşı ayaklandı, gençler

askere gitmeyi reddetti, başarısızlık 1968'de Sovyetlerin Çekoslovakya'yı işgaline neden oldu, ABD büyük bir prestij kaybına uğradı, yüzbinlerce asker öldü, binlerce asker tutsak kalarak işkencelerden geçti, bazıları ülkesine ya hiç dönemedi ya da yıllarca sonra dönüp bir de suçlu muamelesi gördü ve toplumdan dışlandı. Özet olarak bu savaş hem ABD-Avrupa ilişkilerini gerginleştirdi hem de Sovyetler'in güçlenmesine neden oldu, yarattığı toplumsal dalgalanmalar da cabası. Vietnam ABD'de gençliğin önemli bir bölümünün komünler halinde uyuşturucu ile iç içe bir yaşama dönmesine neden oldu. **Hippilik** bir yaşam felsefesi haline geldi ve hepinizin bildiği sloganları -savaşma seviş- tüm dünyayı sardı. Bu felsefenin getirdiği savaş karşıtı düşünce gelişimi 1969'da Woodstock festivalinin yapılmasına yol açtı, Hint felsefesi kendine önemli bir toplumsal taban buldu. Batı dünyasında uzun yıllardır belki de ilk kez kitleler sistemi değiştirme girişiminde bulundular -izin verilmedi tabii-.

Bu eylemlerin Avrupa'daki uzantıları ise Fransa'da geniş öğrenci hareketlerine, Britanya'da ise **Rock** müziğin doğuşuna neden oldu. O yıllarda 20'li yaşlarında olan gençlik dünyada oluşturulmaya çalışılan düzene karşı tavırlarını rock müzik yaparak ya da dinleyerek koydu. Daha sonraları o döneme 68 kuşağı, ortaya konulan tavra da **68 ruhu** denecekti (bazıları nane ruhu da diyor). Böylece Rock müzik sanayii sonrası toplumunun sert müziği olmakla beraber, bütün bu olaylar sonucunda dünya düzeninde var olan bütün yanlışları sorgulamayı, insanı insan yapan değerleri savunmayı, barış için yaşamayı öğretmeyi kendisine ilke edindi. Şiddete her zaman karşı çıktı. İkinci dünya savaşı sonrası dünya işte böyleydi, 60'lardan 70'lere uzanan bir periyodda ortaya çıkıp yaşamını hala sürdürebilen grupların elemanları, dikkat ederseniz hep ikinci dünya savaşı yıllarında doğan müzisyenlerden kurulu, onların yaptığı müzik ve yazdıkları

sözler hep dünyanın bozuk düzenine yönelik eleştiri ve çözümlerle dolu ve hâlâ geçerliliklerini koruyorlar. John Lennon hayatı boyunca bunu yapmaya uğraştı ve bu uğurda da öldürüldü, ama Imagine bugün barışçı insanlığın marşı olma özelliğini hala koruyor ve sanırım daha uzun süre de koruyacak. Ama Imagine'in barışçı özelliklerinin altında gizlediği bir alt anlam da var. Sözleri okuyup bir düşünün ne olabilir o? Parçanın tam Türkçe çevirisini notlar (22. bölüm) bölümünde bulacaksınız. Kalıcı olmanın önkoşulu insanın yaşadığı dünyayı iyi tanıyıp, doğru çözümler üretmesi değil mi zaten?

Bir soru; Sizce 68 kuşağı ve Lennon'la Floyd gerçekten var oldu mu?

7. BÖLÜM

1971-MEDDLE

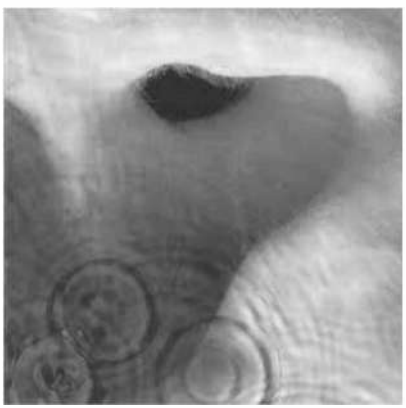

Pink Floyd Ocak ayı boyunca sürekli olarak yeni albümün kayıtlarını yaptı, 17 Ocak'ta Round-house'da bir konser verildi. Rick; "Çok eğlen-dik, çok başarılı değildi, ama iyiydi, sonradan çok şeyi değiştirdik" dedi.

Şubat ayı Britanya'nın çeşitli yerle-rinde konserlerle geçti, 20 Şubat'tan itibaren kısa bir Avrupa turnesi başladı, bu turne Almanya konserlerini kapsıyordu. Mart ayında grup tekrar kayda girdi, Mart ve Nisan ayları kayıtlarla geçti. Mayıs ayında eski single'ların toplandığı albüm "Relics" çıktı.

RELICS, 1971

EMI Starline SRS 5071

Parçalar : Arnold Layne,
Interstellar Overdrive
See Emily Play
Remember A Day

Paintbox
Julia Dream
Careful With That Axe, Eugene
Cirrus Minor
The Nile Song
Biding My Time
Bike

Albüm kapağı Nick Mason tarafından hazırlandı.

Mayıs ayının geri kalan günleri yine stüdyoda geçti, bir yandan da Britanya içindeki konserler devam etti. Haziran ayında yeni bir Avrupa turnesi başladı. Düsseldorf, Berlin, Lyon, Paris, Roma, Milano, Amsterdam (Bedava), Viyana konser programı içindeydi. Temmuz ayının bir bölümü Morgan Stüdyolarında geçti, 1 Ağustos'ta Japonya, 13 Ağustos'ta Melbourne, 15 Ağustos'ta Sydney'de, 17 Ağustos'ta Hong Kong'ta konserler verdi Floyd ve 19 Ağustos'ta Britanya'ya döndü, 4 gün sonra yeniden stüdyoya girdi, Ekim ayına kadar bütün günler kayıt ve Avrupa'nın çeşitli ülkelerinde verilen konserlerle geçti. Ekim Kasım ayları ise ABD turnesine sahne oldu. Artık yeni albüm hazırdı.

KASIM 1971, MEDDLE çıktı.

Prodüktör	: Pink Floyd
Kayıt	: Air Stüdyoları, Emi Stüdyoları, Abbey Stüdyoları, Morgan Südyoları
Kayıt Tarihi	: Ocak 1971-Kasım 1971
Britanya Çıkışı	: HARVEST SHVL 795, Kasım 1971
ABD çıkışı	: HARVEST SMAS 832, Kasım 1971
Parçalar 1. Yüz	: One of these days
	A Pillow of Winds
	Fearless
	San Tropez
	Seamus
2. Yüz	: Echoes

Dave Gilmour; "Temel olarak şimdiye kadarki en tembel grubuzdur. Diğer gruplar kayıt zamanımızı nasıl harcadığımızı gördükçe deli oluyorlardı. Ocak'ta stüdyoda her şeyi bitirdik, sonra bazı şeyleri değiştirdik. İşte o andan sonra ne albümün adının ne olacağını ne de soundun neye benzeyeceğini bilebildik, ta albüm bitene dek. Roger bir Binson eko ünitesiyle bas çaldı ve o günleri anımsatması için parçanın adı one of these days konuldu".

Nick Mason 1972 röportajında bu parçayı Floyd'un nasıl şarkı yazdığını anlatabilmek amacıyla kullanıyor; "Örneğin Dave evde kaydetmiş olduğu "A" parçasıyla gelsin. Gitarları, belki davulu ve vokalleri kaydetmiştir. San Tropez örneğinde Roger parçayı tamamlamış olarak geldi. Neredeyse üzerinde değiştirilecek hiçbir şey yoktu. Tek sorun akorları öğrenmekti".

Dave; "Seamus eğlenceliydi ama onu albüme koyup koymamak gerektiği konusunda tereddütlüyüm, çünkü herkese bize geldiği gibi eğlenceli gelmeyebilir".

Echoes A. I. R. stüdyolarında kaydedildi. Dave; "Çoğunu EMI'de hallettik sonra yüzlerce küçük yeni fikirle süsledik".

Nick; "Stüdyoyu Ocak için kapatmıştık, girdik ve çaldık, her an birisinin yeni bir fikri geliyordu ve parçayı değiştiriyorduk. Ocak ayının sonuna geldiğimizde parçayı dinledik ve yavaş yavaş birtakım eklemeler yaptık".

Grubun yaptığı şeylerden biri de bir anahtara karar vermekti, sonra diğerleri yokken biri bu anahtar üzerinden çalışma yapıyordu. Sonra hep beraber eklemeler yapıyorlardı.

Nick; "Echoes'un yapılışı Atom Heart Mother'a benzer. Albüm olarak da Meddle ile Atom Heart Mother arasında benzerlikler vardır, bir önceki olmadan Meddle'ı yapabileceğimizi hiç sanmıyorum. Pink Floyd çeşnisini oluşturmak için birçok şey var ama asıl tehlikelisi Pink Floyd klişelerinin oluşumu. Bir tanesi yavaş 4 tempoya

bir çeşit yapışıp kalma eğilimi, diğeri ise bir melodi hattı çizmek ve onu öldüresiye kamçılamak. Önce onu yavaşça ve sakin çalmak, sonra daha sert çalmak ve daha sonra iyice sertleştirerek çalmak, öyle ki Meddle ve Atom Heart Mother'daki düzeye gelebilsin, koro ve orkestrayla biraz daha affedilir hale geliyor, çünkü orkestra için güzel bir yapısı var, nefesliler için ekstra fırsatlar tanıyor ve daha karmaşık hatlar içeriyor. Echoes sahnede çalınmak için ideal bir parça".

ARALIK 1971

Grup aralık ayının ilk yarısını 13-21 Aralık arasında gerçekleşecek Fransa turnesi için prova yaparak geçirdi.

Meddle, Yorumlar

David Gilmour-Sonradan bir araya getireceğimiz bir sürü demo yaptık ve ilk defa olmak üzere işe yaradı. Bu albüm çok açıkça Dark Side of the Moon'un habercisiydi. İlk defa odak noktamızı saptamıştık.

Nick Mason-Kayda başlamak için çok zaman harcadık. Evlerde konuştuğumuz ama asla bitiremediğimiz çalışmayı yaptık. Fikir, değişik moodlarda gidip gelen devamlı bir müzik parçası yaratmak ve bununla bir albüm yapmaktı.

Rick Wright-Stüdyoda piyano çalıyordum, Roger demişti ki; "Şu notayı doğru mikrofona tutmak sonra da Leslie'ye (Leslie Rick'in hareketli hoparlörlerinin adı) çevirmek mümkün olur mu acaba?" Böyle başladı. Floyd'un en iyi parçalarının ortaya çıkışı işte bu sözle gerçekleşti.

Serdar Öktem-Çok haklı. **Meddle** Atom Heart Mother'dan başlayan çizginin devamı. İlk defa bu albümle birlikte grup tek bir tona dayalı tek bir konuyu anlatan albüm yapma fikrini benimsemeye başlıyor. Sound

orkestra kullanımıyla efektlerin birleşiminden oluşuyor ve bu insanın üstünde gerçekten inanılmaz bir etki bırakıyor. İlk yüzdeki **Fearless** bugün hâlâ maçlarda dinlediğimiz ünlü futbol marşını oluşturdu. İkinci yüzün tamamını kaplayan **Echoes** ise gerçek bir müzik şöleni. İşte bu parça Dark Side'ın habercisi ve Floyd'un gerçek soundunun ilk örneği, yani Senfonik Rock'ın. Sonuçta Meddle ilk gerçek Pink Floyd albümü oldu. Temposu, duyguları ve stili grubun çok hoşlandığı bir düzeydeydi.

1971 yılı Floyd için inanılmaz yoğunlukta geçti. Grup senenin başından sonuna dek tüm dünyayı kapsayan yorucu turnelere çıktı, her fırsat bulduklarında stüdyoya kayda girdiler ve bu kayıt süreleri toplam 4 ayı buldu. Bu albümden itibaren grubun kayıt süresi gittikçe uzayacak ve 2 yıla varan süreleri bulacaktı. Bunda bir yandan yavaş çalışmalarının etkisi, diğer yandan da tatmin olamamalarından kaynaklanan sürekli değişikliklere gitme güdüsünün etkisi vardı. Daha önce de belirttiğimiz gibi dünyada gelişen olaylar insanları politize ettikçe Rock müziğin düşünsel gelişimine de yol açılmış oldu, böylece Floyd bir yandan hiç durmadan müziğini geliştirirken bir yandan da kafasını geliştiriyordu. Bu durum grubun sözlerine yansıyordu ve dünyaya bakış açıları gittikçe daha gerçekçi olmaya başlıyordu. Artık insanları, yönetim biçimlerini, ilişkileri, karakterleri sorgulamaya başladılar, bu sorgulama ilk önce belki de Syd'den dolayı müzik dünyasıyla başlayacaktı. Onlar artık birer Rock yıldızıydılar, tüm dünyada tanınıyorlardı, ama bundan pek memnun oldukları söylenemez. Çünkü sisteme dahil olmak istemiyorlardı ama sistemden de kaçamıyorlardı, bu onları çok rahatsız ediyordu. Dolayısıyla sistemi özellikle müzik dünyasındaki para tuzaklarını sorgulamaya başladılar. Bundan sonraki bölümlerde bu sorgulamayı onlarla birlikte biz de yapacağız, bakalım sistemden ne kadar saklanabileceğiz?

8. BÖLÜM

Obscured By Clouds-1972

OCAK 1972, *Kings College Cellar, Cambridge*

Syd Barrett Eddie "Gitar" Burns'ün konserinde misafir müzisyen olarak sahneye çıktı. Parçaları hiç bilmiyordu ama çaldı. Sahnenin gerisinde ve gölgede kalmayı tercih etti, bu Pink Floyd'dan ayrıldığından beri sahnede ilk görünüşüydü. Konserden sonra yapılan röportajda 3. solo albümü için parça yazdığını söyledi.

20 OCAK 1972, *Dome -Brighton*

Pink Floyd'un Britanya turnesi başladı. Nick o dönemdeki durum hakkında şunları söyledi; "Olanlar hakkında baskı altında değilim. Şu sıralar harika bir şeyler yazıyoruz, çok mutluyum. Set the controls ve Careful with that Axe isimli parçalara bir şeyler eklenebilir belki ama artık eskidiler bile. Dinleyicilerin bazıları eski parçalardan sıkıldılar, bazısı onlarla çocukluğuna dönüyor, bazısı Psychedelic altın çağlarına dönüyor ya da her şeyi dinlemek istiyor. Bunlar bir şey dinlemek istediklerini kanıtlıyor ama bizim için pek geçerli değil. Floyd Britanya'da

çok fazla turne yapmıyor çünkü aynı şeyleri sürekli çalmak istemiyoruz".

17, 18, 19, 20 ŞUBAT *1972, Rainbow Theatre-London*

Bu konserler Pink Floyd'un kariyerinde çok önemli bir dönüm noktası oluşturuyor. Grup konserlerde geçmiş klasiklerine ek olarak Dark Side of the Moon'un prömiyerini yaptı. Bu yeni parça grubun müziğindeki değişimi dinleyiciye gösterdi. Parça günlük yaşamın korkuları ve problemlerine dikkat çekiyordu. Grup konserde 9 ton ağırlığında alet kullandı ve 12.000 kişiye seslendi, 4 konserin de bütün biletleri satılmıştı. Financial Times şu yorumu getirdi: "Herhangi biri görsel ve sessel saldırıya uğrasaydı bir facia olurdu. Floyd pop müziğin en önemli öncülerinden biri". Konserlerin korsan kayıtları yine Rainbow tiyatrosunda yapıldı ve profesyonel bir bakışla 120.000 kopya satıldı, birçok insan bunun Floyd'un sonraki albümü olduğunu düşünüyordu. Rick Wright albümlerinin sahnede çalınmasının ne kadar zor olduğunu şöyle açıklıyor; "Çok zorlanıyorduk, örneğin Britanya turnesinde Alan's Psychedelic Breakfast'ı çalmaya çalıştık ama yürümedi ve biz de vazgeçmek zorunda kaldık. Hiçbirimiz bunu yapmaktan hoşlanmadık, zaten bu parçayı albüme koymak ta istememiştik. Dürüst olmak gerekirse kötü bir parça". Pink Floyd'un Birleşik Devletler'de yapacak daha çok işi vardı. Nick; "Örneğin Amerika'da çok çalışmalıyız, istediği fiyatı alabilen hâlâ çok az grup var. Fiyatımızı isteyebilmek için gücümüzü ne şekilde kullanmaya karar verdiğimiz önemli. Öncelikle maksimum fiyatı isteyebiliriz ya da önceliği alınabilecek en iyi salonu istemeye verebiliriz, böylece çok daha fazla insana ulaşabiliriz çünkü. Örneğin Fransa bizim için büyük bir problem, orada son derece popüleriz ve çalmaktan hoşlanıyoruz, ama konser verecek yer alamıyoruz. Uzun süredir Fransa'da konser vermediğimiz tam olarak

doğru değil, sadece konser verecek salon bulamıyoruz. Fransız dinleyiciler iyi yerleri tahrip etme eğilimindeler, bu yüzden rock'n roll gruplarına salon vermiyorlar, biz de uygun olmayan yerlerde konser vermiyoruz".

ŞUBAT 1972, ***Cambridge Corn Exchange, Cambridge***

Syd Barrett'ın yeni grubu Stars ilk konserlerini Skin Alley'de verdi. Syd mikrofondan oldukça uzak duruyordu, bu yüzden sözleri anlamak çok zordu. Konsere Octopus'un slow versiyonuyla başladı ve bir sürü insan salonu terk etti, sonunda yalnızca 30 kişi kaldı, Syd konsere sonuna kadar devam etti, konser ancak Syd'in sağ parmağı çok kötü kanamaya başladığında sona erdi. Grup Syd Barrett, Twink ve Jack Monk'tan oluşuyordu. Stars birkaç gün sonra bir konser daha verdi ama daha sonra hazır olmadıkları gerekçesiyle Essex Üniversitesindeki konserlerini iptal ettiler. Stars Syd'in Floyd'dan beri konser verdiği tek gruptu, grubu davulcu Twink bir araya getirmişti. Konserlerinin pek de başarılı olmamasında kötü anfi sistemini ve onun kötü miksajını sorumlu tutuyorlardı. Gerçekten de Syd vokalleri hiç duymadan söylemişti, gitarlar kayıptı, seyirci kaçışının önemli bir nedeni de buydu zaten. Buna rağmen tüm prova ve konserlerin canlı kayıtları yapıldı.

3-16 Mart'ta Floyd Japonya turnesine çıktı.
17-18 Mart'ta Avustralya'da bir konser verdiler.

Grup yeni albümün kayıtlarına Chateau d'Hierouville'de Fransa'da Şubat ayında başladı, Mart ayında bir hafta ve Nisan'da birkaç gün kayıt yapıldı, sonra 9 Nisan'da ABD turnesi başladı. Turne Mayıs ayına kadar sürdü, Mayıs'ta Batı Almanya ve Hollanda konserleri verildi.

3 TEMMUZ 1972 OBSCURED BY CLOUDS çıktı

La Vallee filminin müzikleri.

Prodüktör	:	Pink Floyd
Kayıt	:	Chateau d'Hierouville, Fransa
Britanya çıkışı	:	Harvest SHSP 4020, 3 Haziran 1972
ABD çıkışı	:	Harvest ST11078, Haziran 1972
Parçalar 1. yüz	:	Obscured by Clouds (Waters, Gilmour)
		When You are in (Pink Floyd)
		Burning Bridges (Wright, Waters)
		The Gold it's in the... . (Waters, Gilmour)
		Wot's... . uh the deal (Waters, Gilmour)
		Mudmen (Wright, Gilmour)
2. yüz	:	Childhood's End (Gilmour)
		Free Four (Waters)
		Stay (Wright, Waters)
		Absolutely Curtains (Pink Floyd)

Müzik La Vallee filmi için yazıldı, filmi Barbet Schroeder yönetti, grup aynı yönetmenle daha önce de More filminde çalışmıştı. Gilmour; "Tüm albümlerde ama özellikle film müziklerinde aramızda büyük kavgalar çıkar. Kimimiz sadece şarkı yapmaktan yanadır, kimimiz ise her şeyi tek bir konu etrafında çevirmemiz gerektiğini düşünür. Roger bütün albümü bir konu üzerine yapmayı savunur, buna fikir albümü de diyebilirsiniz" (Concept albüm).

1-24 HAZİRAN 1972

Pink Floyd EMI'nin Abbey Road stüdyolarında öğlenden gece yarısına kadar yeni albümün kayıtlarını yapmaya başladı.

EYLÜL 1972, *Edinburg Theatre*

"Pink Floyd Live at Pompei" Edinburg tiyatrosunda gösterildi. Nick; "Bu filmin bir bale kadar uzun bir öyküsü var". Roger; "Hiç te kötü bir film değil, son versiyonunu New York'ta seyrettim. Aslında biz sadece bir amfi tiyatroda çaldık, top of the pop bizi Vezüv'ün çevresinde gezerken çekti, sonra da Londra'da stüdyoda birkaç gün çekim yaptılar. Sanırım Pink Floyd bu işten hoşlandı, çünkü bayağı bir film çekimi gibiydi".

Pink Floyd Temmuz ve Ağustos aylarının tamamını tatilde geçirdi. Eylül ayı ise ABD ve Kanada turnesine sahne oldu. Ekim ayında yeniden stüdyoya girdiler. Kasımda Roland Petit için bir bale müziği yaptılar.

20-26 KASIM 1972

Pink Floyd Roland Petit'ye yaptıkları müziğin provalarına Marsilya'da başladılar. Nick; "Uzun süre çalışmaya başlayamadık, sayısız tartışmalara girdik, bir sürü toplantı yaptık ve sanırım sonunda bir öykü çizgisi bulmayı başardık. Fikir Roland Petit'indi. Bale aslında biraz olsun filme benzer, ne kadar fazla bilgi alırsan müziği yazman o kadar kolay olur, zaten işin en zor kısmı başlamaktır". Balenin ana fikri Marcel Proust'un "Geçmiş Şeylerin Hatıraları" isimli eserinden alınmış. Nick; "Ama hiç kimse hiçbir şey okumadı, en kötümüz David'di, yalnızca 18 sayfa okuyabildi". Roger; "Swann's Way isimli ikinci bölümü okudum, sonuna geldiğimde dedim ki; Siktir et, daha fazla hiçbir şey okuyamam, benim için çok yavaş ilerliyor". Ama bir süre sonra öykü değiştirildi. Roland Petit Floyd'un, Zinakist'in ve Carmen'in parçalarıyla yeni bir prodüksiyon yapmaya girişti. Ama bale bir türlü yapılamadı. Roger; "Bale asla gerçekleşmedi, önce Proust yüzünden, sonra Alaaddin, sonra başka bir şey. Ama bir gün harika bir öğle yemeği yedik. Yemekte

Nureyev, Roland Petit, Roman Polanski ve bazı film yapımcıları vardı. Başrolünde Nureyev'in oynayacağı, müziklerini bizim yapacağımız, Roland'ın koreografisini yapacağı, Polanski'nin yöneteceği bir film yapmaktan söz ettik, harika bir şakaydı, çünkü kimsenin yapılacak şey hakkında en ufak bir fikri bile yoktu. Sonunda o kadar sarhoş olduk ki, Polanski bir porno film yapmamızı önerdi, bunun üzerine Nick'le ben arabaya atlayıp kaçtık. Biz gittikten sonra kim bilir neler oldu".

25 KASIM 1972

Pink Floyd Live at Pompei filmi Rainbow tiyatrosunda özel bir gösterim yapacaktı, ama son dakikada Rainbow tiyatrosunun sahibi Rank Organizasyon anlaşmaya göre kendileriyle yarışıyor görünen herhangi bir olayın yapılamayacağını söyleyerek gösterimi iptal etti. Pink Floyd Live at Pompei filmini Adrian Maben yönetmişti. Grup bu filmde Echoes I-II, One of these days, Set the control for the Heart of the sun, Careful with that axe, Eugene ve A Saucerful of Secrets isimli parçaları çalmıştı.

Grup bu tarihten itibaren yılın sonuna kadar Toulouse, Roiters, Paris, Caen, Brüksel, Lille, Nancy, Zürih ve Lion'u kapsayan bir turneye çıktı.

1972

1972 tam anlamıyla Pink Floyd'un yılıydı. Grup yılın tamamını turnede ve kayıtta geçirdi. Turneler Britanya, Avrupa, ABD ve Kanada'ya yapıldı. Ama o güne dek olanların en ilginci Japonya ve Avustralya konserleriydi ki, bunlar grup için ilkler arasında yerini alıyordu. Floyd 1972'de Obscured by Clouds isimli soundtrack albümü yaptı, Roland Petit ile yapacakları bale müzikleri ise öncelikle grubun okuma tembelliğinden dolayı yarım kaldı. Bu tembellik genel anlamda alınmamalı, sanırız eser

kendilerine çok ağır geldi. Bir başka önemli olay **Pompei** konseriydi. Bunun için grup Yunanistan'a gitti ve TV çekimi için bir amfi tiyatroda konser verdi. Görüntüler son derece zengin tarihi mekânlarda alındı, grup Vezüv'de yürütüldü, heykeller ve duvar resimleriyle görüntü inanılmaz bir zenginliğe erişti. Bu konserin bandı büyük bir tesadüfle TRT arşivlerinde tarafımdan bulundu ve gerek Dönence'de gerek başka programlar adı altında defalarca yayınladım. Bence konser doyulmaz bir müzik ziyafetiydi. Yılın kalan kısmını Floyd bir sonraki albümün kayıtlarında geçirdi. Grup elemanları aralarında yeni bir tartışmaya başladılar 1972 yılında. Bundan böyle gerek film müziklerini gerekse albümleri tek bir ton ve tek bir konu etrafında yapmayı düşünüyorlardı. Atom Heart Mother ve Meddle'da aslında bu yöntemin provalarını yapmışlardı, ancak bu sefer konu ciddi bir şekilde gündeme geldi ve grup ikiye ayrıldı. Kimi bu şekli kimi tek tek parça yapmayı öneriyordu. Ancak anladığımız kadarıyla biraz daha öne çıkan Waters ve belki de Wright'ın etkisiyle Floyd, bu yeni tarza geçmeye başladı. Bunun ilk örneği Dark Side of the Moon oldu. 1972 yılının bir başka yeniliği ise Floyd'un bundan sonraki yıllarda sürekli olarak uygulayacağı konser yöntemiydi. Grup bundan böyle konserlerde bir sonra çıkaracağı albümün parçalarını çalmaya başladı. Konserlerdeki korsan kayıtlardan da asla korkmadı. Zaten birçok korsan kayıt yapıldı ama bunlar albüm satışını etkilemedi.

1972 yılında Pink Floyd artık tüm dünyanın tanıdığı ve sevdiği bir gruptu. 1968 kuşağı ürünlerini yavaş yavaş vermeye başlıyordu, bu ürünlerin hepsi sisteme karşı olmasına rağmen, bir kısmı bu karşılığın ancak sistem içinde kalmakla mümkün olabileceğini görüyordu. Pink Floyd'da işte bunlardan biriydi...

9. BÖLÜM

DARK SIDE OF THE MOON-1973

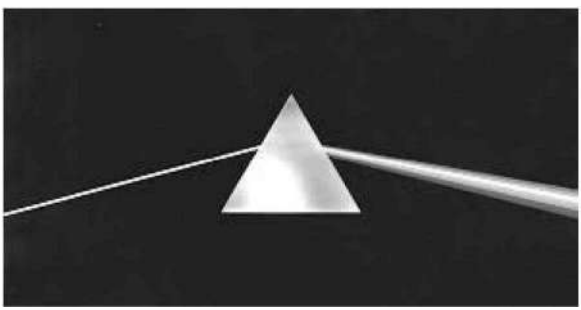

Ocak 1973'te Pink Floyd Dark Side of the Moon'un kayıtları için EMI stüdyolarına girdi. Aynı ay bir önceki yıl yarım kalan Roland Petit projesi için Floyd Paris'e gitti. Çünkü proje gerçekleşmemiş olsa bile grup bir süre Fransa'da konuyla ilgili çalışmıştı. Petit grubun önceki materyalleri ile bir koreografi hazırladı, böylece bale Ocak 13-14 ve Şubat 3-4 1973 tarihlerinde gösteriye başladı.

4 Mart 1973'te Pink Floyd'un Dark Side of the Moon ABD ve Kanada turnesi başladı. Konserler; Detroit, St. Louis, Chicago, Cincinnati, Kent Eyalet Üniversitesi, Toronto, Montreal, Boston, Philadelphia, NewYork, Waterbury, Providence, Charlotte, Virginia, Güney Carolina ve Atlanta'yı kapsıyordu.

Mart 1973, *DARK SIDE OF THE MOON çıktı.*

Kayıt	: Haziran 1972-Ocak 1973 EMI stüdyoları, Abbey Road, Londra
Personel	: David Gilmour (Vokaller, gitarlar, VCS3)

Nick Mason
(Percussion, Tape efektleri)
Richard Wright
(Keyboardlar, Vokaller, VCS3)
Roger Waters (Bass gitar, vokaller,
VCS3, tape efektler)
Doris Troy, Leslie Duncan, Liza Strike,
Barry St. John (geri vokaller)
Dick Parry (Saksofon)
Alan Parsons (Mühendis)
Storm Thorgerson (Kapak tasarımı)

Britanya çıkışı : Mart 1973, Harvest SHVL 804
ABD çıkışı : Mart 1973, Harvest SMAS11163
Parçalar 1. yüz: Speak to me (Mason)
Breathe (Waters, Gilmour, Wright)
On the Run (Gilmour, Waters)
Time (Pink Floyd)
Great gig in the Sky (Wright)
2. yüz : Money (Waters)
Us and Them (Waters, Wright)
Any colour you like
(Gilmour, Mason, Wright)
Brain Damage (Waters)
Eclipse (Waters)

Pink Floyd albümdeki parçaları genel olarak hep birlikte yaptı, ancak sözlerin tümü Roger Waters tarafından yazıldı. Roger; "Çabuk olmak zorundaydık, çünkü turne başlayacaktı, bir şeyler yapmak için yalnızca 6 haftamız vardı. Batı Hampstead'te bir yere gittik, orada birçok parçayı kısa zamanda bir araya getirdik, henüz hiçbir söz hazır değildi. Nicky'nin mutfağında bir toplantı yaptık".

Nick; "İşe albümün ne hakkında olması gerektiğiyle başladık ve yaşamımızdaki stresler ve gerilimleri ele almaya karar verdik". Gilmour; "Prova odasında oturduk...

ve Roger insanları deli eden her şeyle ilintili olsun diyen fikriyle içeri girdi... "Rick: "Bu albüme de her albüm gibi yaklaştık, tek fark bu albümün bir düşünce albümü olmasına karar vermemizdi.

Albüm çılgınlık hakkındaydı, bir kişinin korkuları üstüneydi, iş dünyası üstüneydi..."

Albüm bir basın toplantısı ile tanıtıldı ama bu toplantıda Pink Floyd bulunmadı, kendilerine neden diye sorulduğunda şöyle dediler: Roger; "Nick, Dave ve ben bunun sapıkça olacağını düşündük ve durdurmaya çalıştık, onlar bunu reddedince biz de gitmeyi reddettik. Bence çok acıklıydı".

Nick; "Amaç quadrophonic miksle yapılacak bir sunumdu, bunun iyi bir fikir olduğunu düşünmüştüm. Ama quadrophonic miks yoktu, stereo vardı, o da berbattı".

Roger; "Quadrophonic miksle birinci sınıf bir sunuş olacaktı. Quadrophonic miks yapacak zamanımız yoktu, o yüzden bunu yapamazsınız dedik. Ama EMI bir şeyler yapmak istiyordu, böylece devam ettiler. Bu aptallıktı, her şey çok acıklıydı. Bunun çok kötü bir fikir olduğunu ve yapmak istemediğimizi söyledik. Ama onları durduramadık".

Albüm çok başarılıydı, hem Britanya hem ABD listelerine birinci sıradan girdi ve yıllarca bir numarada kaldı. Gilmour ABD'de bir röportajda şöyle dedi; "Evet, fena değil, değil mi? Daha önce asla 40 numaradan yukarı çıkamamıştık, buna rağmen hâlâ eski albümler satılmaya devam ediyor. Bunun bir değişiklik yapacağını sanmıyorum, şimdiye dek en büyük salonlarda bile bilet satışı sorunumuz olmadı. Şu anda Santa Monica'da iki geceyi tamamen satmış durumdayız, yani bu albümün neyi değiştireceğini hala anlayabilmiş değilim".

Ama albüm çok şey değiştirdi, çıktığı an 8 milyon sattı ve önceki albümlerin de büyük miktarlarda satılmasına

neden oldu. Pink Floyd üyeleri birdenbire kendilerini inanılmaz derecede zengin olmuş olarak buldular.

Nick; "Bence albüm bittiği an herkes bunun yaptığımız en iyi şey olduğunu düşündü. ama biz Meddle'dan 5 kez ve Atom Heart Mother'dan 8 kez iyi olduğunu düşünmüyoruz. Sanırım doğru zamanda doğru yerde çıkmış olması sorunun cevabıdır".

Roger; "Dark Side of the Moon çok önemli bir noktaydı çünkü tüm rüyalarımız gerçekleşti".

Nick; "Dark Side'dan sonra önemli olan nokta kolayca kırılabileceğimizdi, belki de bunu taşıyabileceğimiz konusunda biraz sinirliydik".

Roger; "7'liler çevresinde dönen bir ton vardı ve biliyordum ki, parça para hakkında olacaktı, çünkü ton bunu getiriyordu. Yazmaya başladığımda parçanın çıkması çok kolay oldu. Sık sık en iyi fikirlerin en açık olanlar olduğunu düşünürüm, bu yüzden de money iyi bir parça oldu".

Gilmour: "Sözlerin mümkün olduğunca basit ve doğrudan olmasına çalıştık. Yazarken anlaşılmaz olacaklarını biliyorduk. Hâlâ insanların "para" hakkında düşündüklerini yazan mektuplar alıyoruz. Us and them aslında Zabriskie Point filmi için yazılmıştı, sonunda parçayı kullanabildik".

18-19 MAYIS 1973, *Earl's Court Sergi Salonu*

Konser Floyd'un eski şarkılarıyla açıldı. Sonra **Dark Side** kendi bütünlüğü içinde çalındı. Sahne kule ateşleriyle sarıldı ve spot ışıkları göğü uçak bulmak amacıyla taradı.

Sonunda bir uçak göründü, bir spotu takip ederek dinleyicilerin üstüne doğru alçaldı ve sahneye çarptı ve bir ateş topu gibi patladı. Dinleyiciler büyük bir panik yaşadılar. 10 dakika süren yoğun alkıştan sonra grup bis parçası olarak one of these days'i çaldı. Dinleyiciler salo-

nu ışıkların arkasından terk ettiler ve çoğu gökte bir şeyler aradı...

Haziran 1973 Floyd'un ABD turnesi ile geçti.

Ekim 1973'te grup yeniden stüdyoya girdi, bu arada Almanya ve Avusturya'da konserler verdi.

4 KASIM 1973, *Rainbow Tiyatrosu, Londra*

Floyd Robert Wyatt için bir yardım konseri verdi. Soft Machine'ın davulcusu olan Wyatt pencereden düşerek felç olmuştu. Açılışta Soft Machine küçük bir konser verdi, sonra Floyd sahne aldı, ama önce Floyd'un aletleri sahneye taşınmaya başlandı. Earl's Court'taki setin benzeri hazırlandı. 4 model uçak balkondan alevler saçarak düştü ve üzerine projeksiyonla ayın bir resmi düşürülmüş bir balon dinleyiciler üzerinde uçuruldu. Konser sahnenin üzerine asılmış dev bir ayna topunun binlerce parça halindeki ışığı dinleyicilerin üzerine göndermesiyle sonuçlandı. Robert Wyatt geceden 10.000 pound aldı.

Kasım ayının kalan günleri grubun stüdyo kayıtlarıyla geçti.

Grup müzikal olmayan enstrümanlarla deneyler yapıyordu ve sadece objelerin seslerinden oluşan bir albüm yapmayı düşünüyordu. Gilmour; "Bir şarap şişesini boynundan tutup ona vurursanız bir ses alırsınız, bir de suyla doldurup aynı şeyi yaparsınız bu sefer farklı bir ses alırsınız. Böylece çeşitli sesler için lastik bantlar, aerosol spreyler, farklı uzunlukta seloteypler kullandık".

Floyd bu yolla üç parça kaydetti, ve bunları sonraki albümde kullanmaya karar verdiler.

Roger, "Bir albümü müzikal olmayan elementlerle yapma fikri oldukça verimsiz bir girişimdi, O zamanlar iyi bir fikir gibi görünmüştü, ama hiçbir zaman bir araya getiremedik".

Aralık 1973 yine kayıtla geçti.

ARALIK 1973, A NICE PAIR çıktı.

Britanya çıkışı	: Harvest SHDW 403
ABD çıkışı	: Tower SABB 11257

Piper at the gates of dawn ile A Saucerful of Secrets'in ucuz fiyatla birlikte paketlenip çiftli olarak çıkartılmasıyla oluştu.

Dark Side of the Moon-Yorumlar

Nick Mason-Dark Side Eclipse adı verilen bir diziyle başladı. Albümün çoğu konserler için yapılan provalarda ortaya çıktı ve biz onu Londra Rainbow'da çaldık, sonra da 1972 Amerika konserlerinde açılış olarak kullandık. Fikir seyahat ya da para gibi gerçek yaşamın baskıları hakkında yaptığımız tartışmalar sırasında gelişti, ama Roger konuyu delilikle ilişkili bir meditasyona doğru genişletti. Bütün seslerin ve soundun bağlantıları çok iyi yapılmıştı.

İlk Synthesizer'ı yani DC3'ü ortaya çıkarmıştık. Kayıt uzun sürdü ama yüklü değildi. Bir grup olarak gerçekten çok iyi çalıştık. Ama bu başarıyı ortaya çıkaran şey sadece müzik değildi. EMI ve Capitol Amerika'da çok şey yaptılar, ilk defa tanıtım için para koydular ve her şey değişti.

David Gilmour-Bu albümde benim için en büyük farklılık albümü kayıttan önce canlı çalmamızdı. Elbette bunu yapmamak gerekir çünkü korsana neden olur, ama sonuçta stüdyoya girdiğimizde bütün parçaları biliyorduk, bu yüzden kayıt harika gitti, doğal bir duygu yakaladık, ayrıca paketleme çok iyiydi. Müzik, fikir, kapak hepsi birlikte oldu. Bana göre ilk defa harika sözler üzerine müzik yapmıştık. Diğerleri tatmin ediciydi ya da kötü

değildi. Dark Side'da ise Roger kimsenin söz yazmasını istemediğine karar vermişti.

Serdar Öktem-Parçaların tematik bir fikirle birbirine bağlanışıyla Floyd tapınılacak bir grup olmaktan çıkıp rock tarihinin köşe taşlarından biri oldu. Quadrophonic miksajı Alan Parsons yaptı ve albüm dev bir başarı kazandı, bu başarı inanılmaz bir şekilde hâlâ sürüyor, bilindiği kadarıyla Dark Side 28 milyon civarında satış rakamına ulaştı. Evet albüm gerçekten Floyd'un en iyi çalışmalarından biri, grubun düşünsel ve müzikal anlamda en üst düzeyde olduğu anlardan birinde yapılmış, bunun üstüne EMI'nin desteği de eklenince hem tarihin en çok satan albümü unvanını hem de Billboard listelerinde tarihte en uzun kalan albüm ve en uzun süre 1 numarada kalan albüm unvanlarını eline geçirdi. Albümün detaylarına daha sonra girmek üzere isterseniz şimdi basında Dark Side nasıl yer almış biraz ona bakalım.

Basında Dark Side of the Moon

12 Nisan 1994 Atlanta Constitution

"Pink Floyd'un Dark Side of the Moon'u ABD satışlarında 13 milyona ulaşarak ABD müzik tarihinin en çok satan 4. albümü oldu, Britanya kökenli gruplar arasında ise en çok satan albüm. Dark Side 1973 tarihinde çıktı ve Money ve Time isimli parçaları da içeriyordu. Albüm ayrıca kasa sesleri ya da alarm saatinin çalışı gibi birçok özel ses efektini de içeriyor. Albüm dünya çapında 25 milyon kopya sattı".

11 Nisan 1994 News-Herald-Dark Side of the Moon hala Yörüngede

"Pink Floyd fanları grubun 1987'den beri yaptığı ilk konser turnesiyle birlikte bu sene ikinci bir şeyi daha kutluyor. Dark Side of the Moon ABD müzik tarihinde

en çok satılan 4. albüm oldu. Grubun 40 şehri kapsayan Kuzey Amerika turnesi bu ay Miami'den başlıyor".

1973-Ayın Karanlık Yüzü

Evet, gelecek 1973'te başladı Pink Floyd için. Dark Side her şeyden önce Eclipse etrafında oluşturulmuş bir albümdür, yani albümün asıl temel taşı Eclipse'tir. Albüm çıktığı andan itibaren büyük ilgi gördü ve Billboard'ın 200 albümlük ünlü listesinde 15 yıl boyunca kaldı, bunun yaklaşık 180 haftası yani 3,5 yılı boyunca 1 numarada kaldı. Bu inanılmaz ve kırılamayacak bir rekordur. Günümüzün dünyasında hiçbir albümün bu denli kalıcı olması mümkün değildir. Dark Side, üzerinde çok konuşulması gereken bir albüm, her şeyden önce bu albümün önemi daha önce belirttiğimiz gibi bir konsept yani bir düşünce albümü olmasındandır.

Uzun süren tartışmalardan sonra grup bundan böyle genelde dünya sorunlarına özelde ise insan sorunlarına eğilen albümler yapmaya karar verdi, artık tek bir konu ve tek bir tonun etrafında dönen müzik yapılacaktı. Dark Side'da bu konu insanların üzerindeki baskılardı. Grubun genel karakteri bu albümde kendini sonuna kadar gösterdi, yaklaşık bütün albüm sembollere dayanıyordu ve Floyd soyut anlatıma doğru büyük bir hızla ilerliyordu. Ayrıca Dick Parry'nin de doyulmaz saksafon sololarından bahsetmeden geçemeyeceğiz. Parry albümün soundunda önemli değişikliklere neden olmuş.

Breathe (soluk)'ta insanın hayatı boyunca yaşadığı her şeyin onun yaşamını oluşturacağını anlatıyor Floyd ve albüme giriş yapıyor.

Time (zaman) 'da zamanın çok değerli olduğunu, insanın çeşitli bahanelerle zamanını harcayarak hayatını geçirmemesi gerektiğini anlatıyor. Öyle ki, bir gün kaybettiğin zamanları geri almak için ne kadar uğraşsan da boş olduğunu görürsün.

Sonra **Money (para)** geliyor, insanlara paranın ne kadar vazgeçilmez ama ne kadar olmaması gereken bir şey olduğu anlatılmaya çalışılmış.

Sırada **Us and them (biz ve onlar)** var, bizlerin yani sıradan insanların daha büyük güçlerin elinde birer piyon olduğu anlatılmış.

Sonraki parça **Brain Damage (beyin hasarı),** Hayatın insanı gittikçe delirttiğini ve insanın kendi içine kapanıp kendini kendinin içine hapsettiğini ve dışarıyla ilişkilerini kestiğini anlatıyor. Bildiğiniz gibi bu konunun iyice açılmış şekli daha sonra The Wall'da işlenecek.

Şimdi albümün anahtar parçası var, **Eclipse (tutulma)**. Albüm bu parçanın çevresinde kurulu, parça aynı zamanda Floyd'un genel anlamda yaşama bakışını simgeliyor. Bir insanın bütün hayatının ışıkta uyum içinde olduğunu ancak havanın kararmasıyla yaşamın hiç te uyumlu bir bütünlük olmadığının anlaşıldığını, yani görünenin aslında görünmeyen tarafından her zaman gölgelendiğini anlatıyor. Albümün sonu ise çok ilginç, tam her şey bitti sanırken, düştüğünüz o büyük karamsarlıktan kurtulmaya çalışırken bir ses duyuluyor; **Aslında ayın karanlık yüzü yoktur, çünkü her tarafı karanlıktır.**

Sanırım siz de fark ettiniz, Floyd bu albümde müzikal anlatımın gücünün yanına söz anlatımının gücünü ekliyor. Şarkılarını şiire dayandırmaya başlıyorlar ve şiirlerini artık simgelerle, sembollerle donatmaya başlıyorlar ve sistemi sorgulamaya yöneliyorlar. Grubun isyanı sonunda dışa vuruluyor ve Floyd bu albümle birlikte bütün resmi değerlere karşı çıkmaya başlıyor. Sistemin insanın yaşamını mahvettiğine inanıyorlar, bundan böyle her albüm insan üzerine ve sistemin yarattığı sorunlar üzerine yapılacaktır. Daha önce sistemin kuruluşunu tarihsel olarak anlatmaya çalışmıştık, daha sonra sistemin temeli Bilderberg'den de bahsedeceğiz, böylece globalleşme dedikleri şey ne menem bir şeymiş somut olarak görebileceğiz.

İşin doğrusu yaşam bence de tıpkı Floyd'un gördüğü gibi, etrafta gördüğümüz tüm iyilik ve güzellikler birçok kötülüğü saklıyor. Zamanın ve paranın delirttiği bizler bu iki kavramın baskısı altında ve biz bir köle hayatı yaşıyoruz. Sistem bizi dişlilerinin arasına sıkıştırmış kendi çarklarını döndürebilmek için bizden sadece almak istiyor, verdiği tek şey ise bir sürü ruh hastalığı, rekabetin dayattığı inanılmaz bir hayat yarışı ve sonuç olarak yılgın, mutsuz milyarlarca insan. Ayın karanlık yüzünde görüp göreceğimiz bunlar işte, gerçek özgürlük ise ne yazık ki, ulaşamayacağımız denli uzak göklerin derinliklerinde kaldı. Bu kitap size Pink Floyd'u tanıtıyor belki ama, bir kere olsun ayın diğer yüzüne de bakmanızı sağlayabilirse ne mutlu, kim bilir orada belki siz bir ışık bulabilirsiniz!. ... He he he he he he ...

Ama, ama şimdi de size içrek anlamdan söz etmek istiyorum biraz. Pink Floyd evet bu albümle düşünsel albümü tam olarak oturttu ve evet bu albüm sistemin dişlilerini ilk kez olarak anlatıyor ama bu dünyasal yan, yani görünen yüz, bir de albümün aslında anlattığı içrek anlam var. Daha önceki satırlarda yüzeysel olarak değinmiştim albüm insanla ilgili. Zaten bundan sonraki dağılana kadar bütün albümler bu yönde ilerleyecek. Ama Dark Side bu tarzın belki de ilk tepesi, doruğunu ise The Wall oluşturacak elbette. Bakın ilk şarkı Breathe' de insanın yaşadıklarının onun yaşamını oluşturacağı anlatılıyor demiştik. Son sözü dengelersen kendini koşarsın erken ölüme diyor. Yani yaşamımızı iyilerin ve kötülerin, ışığın ve karanlığın bir dengesi içinde sürdürmeli ama her zaman ışığa yürümeliyiz. Dünyasal güçler, düşmanlıklar, nefretler, kinler, para, makam, hırs hepsi bu dünyaya ait, diyor ki Pink Floyd bütün bunlarla yaşa ama dengeni ayın karanlık yüzünde bul. Beynini yükseltmeye çalış. Ve en sonunda Eclipse parçasında ne ilginçtir ki, İsa'nın insanlara verdiği en önemli mesaja paralel bir me-

saj iletiyor. İsa dünyasal bütün bağlarınızı koparın, bütün ilişkilerinizi, bütün maddi bağlarınızı koparın, bana öyle gelin demiştir. Eclipse bütün albümün özetini işte bu şekilde veriyor, bu dünyada ne yaşarsan yaşa diyor, hepsi burada kalmaya mahkum ve aslında hepsi bir bütünün uyumlu parçaları, biri olmazsa diğeri olmaz, sadece sen bu dünyada bir yüzünü görüyorsun, öbür yüzünü görmek içinse yapman gereken tek şey, ayın karanlık yüzüne bakmak ama aslında ayın her yanı karanlık, yani, bu dünya bir hayal gerçek olan ise orada bir yerde.....

10. BÖLÜM

WISH YOU WERE HERE-1975

Ocak, Şubat ve Mart ayları grubun yeni albümü için yaptığı stüdyo kayıtlarıyla geçti. Nisan ayında ABD turnesi yapıldı. Mayıs'ta yine kayda girildi. Mayıs'ın ortalarında Syd, Harrods mağazasında kocaman bir ayı Yogi kravatıyla görüldü.

5 HAZİRAN 1975, EMI stüdyoları

Floyd Wish you were here kayıtları için yeniden yarım gün stüdyoya girdi. Andrew King stüdyoya girdiğinde kel kafalı, şişman bir adam gördü. King; "Aman tanrım bu Syd, sen nasıl bu hale geldin? "Syd; "Mutfakta koca bir buzdolabım var, sürekli domuz pirzolası yiyorum" dedi.

Syd kayıtlar sırasında oralarda dolaştı ve Floyd işine devam etti. Parçalar defalarca çalınıyordu. Sonunda bir kere daha çalalım mı diye sorduklarında Syd sessizliğini bozdu ve "Ne gerek var? Daha önce parçayı duydunuz ya" dedi.

6 Haziran'da Floyd ikinci ABD turnesine çıktı. Turne Haziran boyunca sürdü.

5 TEMMUZ 1975, *Knebworth Festival, Hertfordshire*

Floyd karanlık oluncaya kadar bekledi ve sonra sahneye çıktı. İki kamufle edilmiş Spitfire uçurdular. Kendi güç amfilerini getirmişlerdi, bunu 2, 5 Kw'lık sahne güç amfisi istasyonuyla birleştirdiler. Kuleleri dinleyicileri çepeçevre saracak bir şekilde yerleştirdiler, ses düzeni harikaydı. Birinci bölümde Wish you were here, ikinci bölümde ise Dark Side of the Moon çalındı. Konserde dev dairesel ekran yine kullanıldı, ses efektlerine görsel efektler eşlik ediyordu. Bis parçası yine Echoes'du. Konser herkes tarafından çok beğenildi.

Temmuz ayı boyunca Pink Floyd yeni albümünün kayıtlarını yapmaya devam etti.

15 EYLÜL 1975, WISH YOU WERE HERE, çıktı.

Prodüktör		: Pink Floyd
Kayıt		: Ocak-Temmuz 1975EMI stüdyoları, Abbey Road, Londra
Britanya çıkışı		: Harvest SHVL 814, 15 Eylül 1975
ABD çıkışı		: Columbia PC 33453, Eylül 1975
Parçalar	1. yüz	: Shine on you crazy diamond-Part 1
		Welcome to the Machine
		Have a Cigar
	2. yüz	: Wish you were here
		Shine on you crazy diamond-Part 2

Waters; "Ocak 1975'te stüdyoya girdiğimizde kayda başladık, her şey çok deneysel ve acı vericiydi, herkes son derece sıkılmış görünüyordu. Birkaç hafta boyunca ortaya çıkan genel görünüşe bakmayarak devam ettik, sonra her şey kafalara oturmaya başladı. Tek yolun orada ne olursa olsun albümü bitirmeye çalışmak olduğunu hissediyordum, hiç kimse diğerinin gözlerinin içine bakamıyordu, her şey çok mekanikti. Böylece henüz yapmadığımız diğer iki parçayı değiştirmeyi önerdim. Shine

on'un birinci ve ikinci bölümleri ve kaydettiğimiz diğer parçalar arasında bağlantı kurmaya çalışırken her zaman düştüğümüz duruma geldik ve böylece diğer üç parça ortaya çıktı".

Nick; "Akılsal olarak tam anlamıyla hastaydık. Her şeyi bir araya getirebildiğimizde tamamıyla bitmiş bir durumdaydık".

Roger; "Yaşam herkes için baskı ve acı doluydu... tabii benim için de... "

Nick; "Stüdyoda geçen zamanlar korkunçtu, bunun nedeni sadece grupta olanlar değildi, stüdyo dışında olan şeyler de vardı".

Gilmour; "Birkaç gün içinde altyapıları tamamladık ama işin iyi gitmediği duygusuna kapılmıştık. Ne yazık ki, hiç kimse kaydı tam olarak anlayamadı, yeniden çaldığımızda birinin monitörlerden parçaların üstüne eko verdiğini keşfettik. Bu efektler tom-tomlar, gitarlar ve keyboard'dı, ancak efektleri tutmanın olanağı yoktu, yani yeniden çalmak zorundaydık. Önce Shine on'un altyapısını çaldık, başlangıçta gitar soloları vardı, sonra da parça saksafon soloyla devam ediyordu, parça albümün tüm bir yüzünü kapsayacak şekilde 20 dakika sürüyordu. Parça üzerinde çalıştıkça, onu tüm albüme yaymaya karar verdik ve yeni parçaları bu yapı üzerine kurduk".

Roger; "Shine on benim sınırlarımı aşıyordu, şarkıyı söylerken kendimi çok güvensiz hissettim". Roger parçayı Roy Harper'ın söylemesini ister ancak grubun da "hayır sen söyle" demelerini bekler. Grubun diğer elemanları bu fikri "harika bir fikir" sözleriyle karşılarlar. Roger hem güvensizdir ama hem de çok bozulmuştur. Roy Harper şarkıyı hiç de fena söylemez, bir şarkının onu söyleyene bu kadar uyduğunun çok az görülmüş bir şey olacağı fikrine varırlar, Roger parçada düzeltmesi gereken sadece bir iki ufak tefek şey olduğunu söyledi.

Roger; "Shine On'un birinci bölümü için provalara başladık, daha önce yazdığımız birçok şeyi çalıyorduk. Echoes da böyle ortaya çıkmıştı, Shine on you crazy diamond da tamamen aynı tarzda yazıldı, hepimizin aklına birçok garip müzikal fikir geliyordu. İlk olarak, ana fikir Dave'den geldi, albümde duyduğunuz ilk gürültülü gitar soloları başlangıç noktasıydı, bu noktadan hareketle yaptığımız çalışma sonucunda Shine on'un diğer bölümleri ortaya çıktı. Çok garipti, sözler yazılmıştı ve aslında Syd'le ilgiliydi, geri kalan her şey başka bir şey anlatabilirdi ama neden sözleri Syd hakkında yazmaya başladım, bunu bilmiyorum. Sanırım Dave'in solosu ve onun hüzünlü soundu beni oraya götürdü. Aslında Syd'in durumunun grubun genel durumunun bir sembolü olması Wish you were here kayıtlarının başlamasından çok önceydi. Bence dünya çok, çok berbat bir yer, kendimi bazen geriye bakarken buluyorum. Syd'e çok üzülüyorum, sanırım Syd yıllardır onun ve bizim hakkımızda yazılanlar yüzünden tehdit altındaydı. Elbette o çok önemliydi, grup Syd olmadan asla başlayamazdı çünkü her şeyi yazan oydu. Onsuz hiçbir şey olmazdı ama diğer yandan onunla da yürüyemezdi. Rock'n Roll tarihinde Syd önemli olabilir ya da olmayabilir ama Pink Floyd için insanların düşündüklerinden çok daha önemli. Kendimi yıllarca onun tehdidi altında hissettim. Ama o Wish you were here kayıtlarına geldiğinde karşımda iri, şişman, kel, delirmiş bir insan buldum ve gözyaşlarımı tutamadım. Shine on tamamıyla Syd hakkında değil, Syd bir şeye tutkun olan bazı insanların yok oluşunun en uç noktalarından birinin sembolüdür, çünkü onlar modern yaşamın üzüntüleriyle ancak böyle başa çıkabiliyorlar. Sanırım bu konuda fazla bir şey bilmeden gazete ve dergilere yazı yazan insanlara gerçeği göstermek için yapılacak çok şey var, çünkü Rock'n Roll'un tarihini onlar yazıyor.

Dave'in gitar solosu çok üzücüydü, sanırım o günler çok hüzünlü günlerdi. Hiçbir şey iyiye gitmiyordu, gittikçe kötüleşiyordu, 70'ler uğursuz bir on yılı beraberinde getirdi. Tanrı bilir 80'ler nasıl olacak? Yeni albüm çok zordu, albümde yapılan her şeyde çok zorlanıyorduk, Shine on kaydının ilk 6 haftası sonunda daha sonra eklenecek saksafon solo hariç ortada hiçbir şey yoktu, hepimiz kendimizi olayın dışında hissediyorduk, yaptığımız şey ağır ve mekanikti. Yine de kendimize rağmen bir şeyler yapmayı başardık. Öncelikle kayıtlar sırasında çok heyecan verici olduğu için bir düşünceden ötekine atlamaya başladık, bir şeyleri iyi yapmak için savaş vermek durumunda kalıyorduk. Aslında istediğimiz noktaya gelebilmek için çok enerji harcıyorduk. İkinci Amerika turnesinden sonra albümü bitirirken, artık hiç yaratıcı enerjim kalmamıştı, son iki hafta tam anlamıyla mücadeleydi".

Rick "Shine on'un Syd hakkında olduğunu nasıl anladınız? Ayrıldığından beri onu doğru dürüst görmüyorduk bile, ayrıca onun günlerinden çok daha farklı bir gruptuk artık. Tanrıya şükür aynı değiliz, evet o günlerde modaydık ama bence çok geliştik, özellikle canlı konserlerde. O harika bir şarkı yazarıydı, Piper'da mükemmeldi ama herhangi bir müziği yapmak için yanlış bir durumdaydı. Herkesin ismini sürdürmesini isterim ama o yıllardır hiçbir şey yazmıyor, yaptığı iki solo albüm gittiği yolu gösterdi, ilki ikincisinden daha iyiydi ve o zamandan beri kimse onunla stüdyoya girmiyor".

Roger "Welcome to the machine medya içinde olan herkes hakkındadır. Şimdiye dek teyp devrini vokallerde kullandığımız ilk şarkı bu. Kayıt için teybi yarım devirde çalıştırıp kaydettik, sonra miksajda yeniden normal devirde okuduk".

Gilmour "Synthesiser tonunun tamamını kayıtta tutmak çok zordu. Zaten kayıttan önce ve sonra dinlerseniz kayıpların ne kadar çok olduğunu görürsünüz. Ben sy-

nthesiser'dan doğrudan amfiye giden sesten hoşlanırım, bu yolla yine de bir miktar kayıp olur. Böylece D.I. kullanmaya karar verdik, çünkü bu şekilde kayıpların artmasını engellersiniz".

Roger "Shine on bir başlangıç noktasıydı, sonra genelde yaşamın baskılarına özelde ise rock'n roll'a yenilen birisi için shine on'a ek olarak bir şeyler yazmak istedim. "by the way, which one is Pink" gerçek bir deneyden ortaya çıktı, biz bunu hep bir şaka olarak yaptık, ama gazeteciler ve halk tarafından bize en çok sorulan soru bu oldu. Have a Cigar'ın tüm nota ve sözlerini diğerlerine çalmadan önce yazmıştım, welcome to the machine için de aynı şey geçerli. Ama Dark Side çoğunlukla ortak çalışmamız sonucu gerçekleşti. Aylar boyunca bir odada otururduk, farklı sözleri masaya yatırır ve onları nasıl dizeceğimizi ve bağlantıları nasıl sağlayacağımızı kararlaştırırdık. Önceleri bir fikir albümü değildi sonradan o tarafa doğru yönlendirdik. Birçok kişi Have a Cigar'ı benim söyleyemeyeceğimi düşünüyordu, hatta ben bile. Şarkı hakkında pek emin değildim, sesimin tonunun şarkı için uygun olmadığını biliyordum ve Roy Harper'da diğer stüdyoda kendi albümünü hazırlıyordu, arkadaşımızdı ve onun bu işi yapabileceğini düşünüyorduk".

Gilmour "Have a cigar'da gitar ve keyboard kullandım, sonradan ekstra gitarlarda çaldım ama bir seferde temel gitarları çaldım".

Roger "Wish you were here sözlerin tümünün önceden yazıldığı ilk albümdür. Daha önce böyle bir şey hiç olmamıştı. Bir parça kâğıtta birkaç kuple ve birkaç çift söz vardı, sonra Have a Cigar ortaya çıktı. Planımızı değiştirdiğimizde büyük bir toplantı yaptık, nelerin olmadığını ve niçin olmadığını konuştuk. Dave diğer iki şarkıyı yapmak istediğini açıkça belirtiyordu".

Albüm kayıtları sırasında ünlü kemancı Stephane Grappelly aşağıda Yehudi Menuhin'le bir albüm hazır-

lıyordu. Floyd ona çalması için öneri götürmeyi düşünür. Sonuçta Grappelly Wish you were here parçasının sonunda duyduğunuz keman soloyu çalar ve 300 poundunu alır!

Eylül-Ekim 1975'te Floyd albümün quadrophonic miksajı için yeniden stüdyoya girer.

Wish You Were Here-Yorumlar

David Gilmour-Dark Side'dan sonra tam anlamıyla çamura bata çıka yürüyorduk. Sonraki albümün daha müzikal olmasını istiyorduk çünkü o parçaların bazıları sözlerinin yalnızca aracılarıydı. 1974'te Kings Cross'taki penceresiz berbat prova odasında çalışıp, sonraki iki albümü bir araya getirmeye çalışıyorduk. 3 tane uzun parça vardı, bunları ben yapmak istiyordum ancak Roger "hayır, Shine on'u al ve parçayı ikiye böl, elindeki malzemeyi aynı konu etrafında çevir" dedi, o haklıydı bense haksız.

Richard Wright-Bütün albüm Dave'in baştaki gitar solosundan yola çıktı, çok güzel bir soloydu. Sonuçta bence albüm bizim en iyi albümümüz oldu, çünkü en renklisi ve en duygusalıydı. Shine on'un sözleri Syd için yazılmıştı. Stüdyoya yürüyerek gelmiştim, Roger masada miksaj yapıyordu, sonra onun yanında oturan şişman, kel bir adam gördüm. Bunu garipsemedim çünkü o günlerde insanların bizi merak edip gelmesi normaldi. Sonra Roger "bu adam kim bilmiyorsun değil mi?" dedi. "Bu Syd". Büyük bir şoktu, çünkü onu 6 yıldır hiç görmemiştim. Ayağa kalktı, dişlerini fırçaladı, yeniden oturdu ve "Pekâlâ gitarı ne zaman çalacağım" dedi. Tabii yanında gitarını getirmemişti. Biz ise "Üzgünüz Syd, gitarların işi bitti", dedik... ... . .

Nick Mason-Kaydı en zor olan albüm oldu. Roger gittikçe tersleşiyordu, hepimiz yaşlanıyorduk, çocuklarımız vardı. İnsanlar stüdyoya geç geliyorlardı, çünkü oradan

hep nefret etmiştik. Davulları yazmakta üzerimde büyük bir baskı vardı, ama bence albüm gerçekten güzel oldu.

Serdar Öktem-Wish you were here ağıtsal bir albüm ve insanı kara kara düşünmeye zorluyor. 1975'te Roger Syd'i gerçekten özlemiştir, çünkü müzik sanayii onu ellerinden almıştır bunu "aklıma gelmişken sorayım, içlerinden hangisi Pink" sözleriyle yeterince dile getiriyorlar zaten. Albüm ayrıca Gilmour'un büyük gitar yeteneğini ve şarkı yazma becerisini ortaya koyması açısından da ilginç özellikler taşıyor.

1975

Geldik 70'lerin ortasına. Floyd artık underground günlerinin çok uzağında, profesyonel bir grup olarak yılı turneler ve kayıtlar arasında gidip gelerek geçirdi. Syd'i belki hiç unutmamışlardı ama artık onunla yaptıkları müzikten gerçekten çok farklı bir müzik yapıyorlardı. Albümleri elinizdeyse ya da tek tek alıp dinlemeyi tercih ederseniz bu karşılaştırmayı yaparak dinlemenizi öneririm. Hangisi daha iyi müzikti, bunun cevabını vermek gerçekten güç. Başlangıçtan beri bireysel gelişimlerinden, müzikal gelişimlerinden ve dünyanın yaşadığı olaylardan nasıl etkilendiklerinden söz ediyoruz. Bu olaylara paralel olarak müzikleri ve işledikleri konular da değişim gösteriyor tabii.

Ama 1970 öncesi müzikleri mi daha güzel ve etkileyici 70 sonrası mı, bu tamamen dinleyiciye kalmış. Benim fikrim ise kitabın sonunda geniş olarak yer alacak. Şimdi tekrar 1975'e gelelim, siz yine de grubun kayıtlar sırasında çok zorlandıkları, mahvoldukları teranelerine aldırmayın. Her zaman olduğu gibi biraz abartıyorlar. Bence de albüm grubun şimdiye kadar yaptıkları en iyi albümlerden biri, bu memnuniyetsizlikleri de ince eleyip sık dokumalarından geliyor, albümü bir nakış gibi işliyorlar,

her notasını tekrar tekrar gözden geçiriyorlar ve iyice tatmin olduktan sonra kaydediyorlar, yine de bir süre sonra beğenmiyorlar. Albüm tamamıyla olmasa bile kısmen Syd'le ilgili, Syd'le ilgili olmayan kısımları ise yine onun içine düştüğü bunalımı sorgulamaya yönelik. Albümün ana temasını oluşturan **Parılda çılgın elmas** isimli parça Syd'in uyuşturucu öncesi, sırasındaki ve sonraki günlerini büyük bir açıklıkla anlatıyor. Uyuşturucu etkisindeki Syd'in neler yaşadığını bizlere gösteriyorlar, bir yandan da onun ressamlık yönünün gücünü öğreniyoruz, keşke resimlerini görebilseydik. Bundan sonraki iki parça herhangi bir rock müzisyeninin başına gelenleri anlatıyor. Müzisyen profesyonel olduktan sonra artık bir sanayii'nin dişlilerinden biridir. Onun kurallarından dışarı çıkması söz konusu değildir, buna dayanamayanlar dişliler arasında ezilir gider. Müzik sanayii'nde her şeyin satılık olduğunu, ruhlarını satan müzisyenlerin makinenin parçası olarak çözülüp gittiklerini bizlerin gözüne sokuyorlar. Son parça -wish you were here-albümün en duygusal parçası. Waters'ın Syd'e olan bütün özlemini dile getiriyor. Roger onsuz olmanın bütün acısını satırlara dökmüş. Syd'e bütün olanlardan bir anlamda kendini de sorumlu tutuyor, yılların ardından kazandıkları hiçbir şey olmadığını ve onun her şeyden çok yanında olmasını istediğini büyük bir hüzünle anlatıyor bize.

Evet Floyd sistemle çatışmasını bu albümde açıkça ortaya koymuş. Ne kadar çatışırsan çatış sistemin dışına çıkamayacağını, onu eleştirmenin bile onun isteklerine boyun eğmenin bir parçası olduğunu bize çok çeşitli simgelerle anlatıyorlar. Floyd böylece simgeler dünyasına yaptığı girişi büyük iddialarla sürdürüyor, bunda grup ve birey olarak çektikleri acıların büyük etkisi var, bir yandan da gerçekten müzik sanayii'nin insanı ne hale getirdiğini gözleriyle görmüş insanların olgunluğunu seziyorum onlarda.

Siz okuyucuları bu yoğun hüznü doyasıya yaşamaya davet ediyorum. Yok olan arkadaşlarımızı keşke hepimiz bu denli yoğun anabilsek, üstelik suçu bireysel zayıflıklarda aramayıp, bireylerin bütün davranışlarının düzenden geldiğini ve global! dünyanın insanlar arasındaki uzaklıkları azaltıp, insanın kendine olan uzaklığını erişilmez boyutlara yükselttiğini herkese başarıyla gösterebilsek. Haydi kulağınızın iki yanına iki kabin yerleştirin, sesi sonuna kadar dayayın ve elinize de sözleri alıp, biraz Pink uçuşuna çıkın, zaten başka katkı maddesine ihtiyacınız olmayacak, gözyaşlarınızı da boşuna saklamayın.

Burada Pink Floyd öznesine Syd'i ve onun öz yaşamını almış olsa da, temelde insanı anlatıyor. İnsanın maddi dünyanın isteklerine tabi olduğunu, bunun aslında karanlıkla bir olduğunu söylüyorlar.

Gizeme çok çabuk ulaştın, olanaksızı istedin
Parılda çılgın elmas
Gecenin gölgeleri tehdit etti seni, ve ışığa boğuldun

Şu sözlere bir bakın. Burada insanın gizeme (sırra) ulaştığı zaman gecenin gölgelerinden kurtularak ışığa ulaşabileceğini söylüyor aslında. Ün senin gözünü boyasa da, şaşaalı yaşam ve para aslında karanlıktır diyor. Sırra erdiğinde ise ışığa kavuşacaksın.

Yeni katmanlar ekle kabuğuna ve ben de katılacağım sana

Bakın ne diyor, yeni katmanlar ekle, yani yeni bilgilere ulaş. Seni ışığa götürecek olan bilgidir. Maddi alem ne kadar göz alıcı olsa da ışığa kavuştuğumuzda parıldayabiliriz, işte bu bizim başımızı göğe erdirendir. İnanın sözleri çok derin tekrar tekrar okuduğunuzda Pink Floyd'un aslında insanların beynine nereden girip, nereye varmak istedikleri ortaya çıkmaya başlıyor. Zaten sanıyorum bu yüzden bu kadar ketumlar, biz dedik alabilen alabildiği kadar alsın anlamında……

11. BÖLÜM

ANIMALS 1976-1977

1 NİSAN 1976

1 Nisan'da Dave'in evine hırsız girdi ve 600 poundluk gitarını koleksiyonunun içinden çaldı.

Dave Gilmour ele alıp prodüktörlüğünü yaptığı ilk grup olan Unicorn'la 1973'te bir arkadaşının düğününde tanıştı. Onları kendi stüdyosuna götürdü ve 20 demo kaydetti, sonra da onların ilk albümlerinin prodüktörlüğünü yaptı. "Bir prodüktör olmak için özel bir isteğim yoktu. Ama yaptıktan sonra bu işten hoşlandım. Bu iş biraz da kırıcı, çünkü camın öteki tarafında oturuyorsunuz ve tek bir parti bile çalamıyorsunuz. Bir prodüktör olarak dinleyicinin kafasında resimler yaratmaya çalışıyorum, ama doğal olarak resimleri herkes farklı algılıyor. Unicorn'un besteci ve klavyecisi Ken Baker beyninde gördüğü resimleri şarkı olarak ortaya çıkarıyor, bu şarkıyı ben dinlediğimde ortaya iki farklı şey çıkıyor. Ama benim görevim kayda grubun demek istediklerini dökmek. Camın öbür tarafında olmak insana başka bir perspektiften başka bir bakış açısı kazandırıyor".

2 AĞUSTOS 1976

Pink Floyd'un eski yol menajeri Peter Watts henüz 30 yaşındayken Londra'daki evinde ölü bulundu. Onu eski karısı ve ortağı buldu. Oda kapısı kilitliydi, cesedin yanında bir şırınga ve Çin eroini bulundu. Floyd'dan bir tartışma sonrası ayrılmış ve Amerika'ya yerleşmişti. Orada eroin bağımlısı oldu, ikinci karısını terk ettikten sonra yeniden Britanya'ya dönmüştü.

2 ARALIK 1976

Bir grup fotoğrafçı ve filmci Battersea enerji santralında sabahın erken saatlerinde toplanarak helyum gazıyla doldurulmuş dev bir pembe domuz balonunun resimlerini çekmeye başladılar. Domuz, Zeplinleri de yapan Alman firması tarafından yapıldı. Domuzun resimleri bir sonraki albümde kullanılacaktı.

3 ARALIK 1976

Bir grup fotoğrafçı 40 ayak büyüklüğünde bir domuzun resmini çekmek için yeniden bir araya geldi. Fotoğrafçılar işlerini korka korka yaparken, tutucu iplerden biri koptu ve domuz kontrolden çıktı. İlk rapor bir pilottan geldi, sonra bir polis helikopteri domuzu Londra semalarından almak üzere gönderildi. Sivil havacılık yetkilileri aracılığıyla tüm pilotlara alarm verildi. Radarlar bir süre sonra domuzu kaybettiler, sonunda domuz Kent'te yere indi.

1977

19 OCAK 1977

Roger "Yıllardır defalarca bırakma noktasına geldik, yapmadığımıza çok memnunum, çünkü albümden hoşlandım, çalmayı özlemiştim".

Animals Battersea enerji istasyonunda basına çalındı. Gürültü yüzünden sadece birkaç kişi doğru dürüst dinleyebildi.

20 ve 21 Ocak günlerinde Animals, BBC ve Capital radyoda çalındı.

23 OCAK 1977, ANIMALS, çıktı.

Prodüktör	:	Pink Floyd
Kayıt	:	Britannia Row Stüdyoları, Londra
Britanya çıkışı	:	Harvest SHVL 815, 23 Ocak 1977
ABD çıkışı	:	Columbia JC 34474, 23 Ocak 1974
Personel	:	Roger Waters (bas, vokaller)
		David Gilmour (Gitar)
		Richard Wright (Keyboard)
		Nick Mason (Davul)
Parçalar 1. yüz	:	Pigs on the wing, part 1
		Dogs
2. yüz		Pigs (three different ones)
		Sheep
		Pigs on the wing, part 2

Pigs on the wing part 1'in asıl adı you gotta be crazy'ydi, ancak albüm için yeniden yazıldı. Köpek seslerini almak için bir Vocoder ses synthesiser'ı kullanıldı. Köpek havlamaları ve inlemelerini Waters'ın aynı şekilde işlediği vokalleri izliyordu. Sheep parçasının asıl adı ise Raving and Drooling'ti, o da isim değiştirmiş haliyle karşımıza çıktı.

Ocak'ın geri kalan günleri ve Şubat ayları Floyd'un Avrupa turnesiyle geçti. Mart ayı Britanya turnesine çıkıldı, Nisan, Mayıs, Haziran, Temmuz aylarında ise ABD ve Kanada turneleri aralıksız devam etti.

30 AĞUSTOS 1977

Reuter haber merkezi Rodos adasında Rick Wright ile Pink Floyd'un tatil için bir villasının bulunduğu küçük Lindos adasının polis şefinin kavga ettiğini duyurdu. Rick Wright ve çocuklarının özel öğretmeni Profesör Michael Smith hakkında dava açıldı. Polis komşuların gürültüden şikâyeti üzerine partiyi soruşturmaya gitmişti. Smith çıkan tartışmada tutuklandı, Rick ve karısı Julia ise polise ne olduğunu öğrenmek için gittiler. Bu sırada polis şefi onu ve karısını silahla tehdit etti, karısını itekledi ve Rick'in suratına vurdu. Rick'in dudağı patladı. Polis şefi soruşturma için geri çağrıldı.

Animals-Yorumlar

Nick Mason-Albüm grup duygusuna yeniden dönüşü yaşattı bize, kayıtlar oldukça başarılıydı. Kayıtları kendi stüdyomuzda yaptık. Roger'ın bir sürü fikri vardı, ama o Dave'i engelliyor ve onu aşağı itmeye çalışıyordu.

Richard Wright-Animals'taki halimden hiç hoşnut değilim. İyi çaldığımı düşünüyorum ancak pek yaratıcı olamadım, çünkü evliliğimle ilgili önemli sorunlarım vardı. Bu benim şarkı yazma konusunda bloke oluşumun başlangıcıydı.

David Gilmour- Animals'ta müzikal gücümün doruğuna çıktım. Roger sözlerin yazarı ve motivasyon sağlayıcıydı.

Serdar Öktem-Albüm Floyd'un müzikal içeriği zayıf ancak konsepti güçlü albümlerinden biri olarak kabul edilir. Waters pek ortaya çıkmasa da liderliğini pekiştirmiştir. Waters bu albümde ağırlığını hissettirmiş bile olsa sizin de fark ettiğiniz gibi iki parça isimleri değiştirilmiş eski parçalardır. Bu albümle birlikte ortaya çıkan bir di-

ğer yenilik te Waters ve Gilmour'un Animals'la birlikte başlayan çatışmalarıdır. Her ikisi de albümlerde etkin olmak istiyor, prodüksiyon gelirlerini ve telif haklarını paylaşmak istiyorlardı. Bu yıllarda Waters'ın daha etkin olduğunu, hatta Gilmour'u mümkün olduğunca ezmeye çalıştığını görüyoruz.

1977

1976 Floyd için oldukça hareketsiz geçer, ama 1977 yine turnelerle ve kayıt günleriyle doludur. Grubun ilk defa bir albümden tatmin olduğunu görürüz, ama bu albümden biz tatmin olmadık. Çünkü Floyd Animals'ta konseptini geliştirmiş olsa bile Meddle'dan bu yana alıştığımız müzikal derinlikten uzak kalmış.

Floyd Animals'ta insanları domuzlar, köpekler ve koyunlar olarak üçe ayırmış. Köpekler de Floyd, bir kalleşi anlatıyor. Bu kalleş para için anasını bile satan, alt sınıftan üst sınıfa tırmanmaya uğraşan, ancak yaşamı boyunca ne yaparsa yapsın bunu asla başaramayacak bir kişidir. Yıllar geçtiğinde ulaştığı noktanın bir hiç olduğunu gördüğünde, yapayalnız kaldığını görecektir. Toplumlarda kısa vadede böyle dalkavuklar, başkalarının arkasından dolap çevirenler her zaman kazançlı çıkarlar, ancak zaman içinde bu tip kişilerin kendi tükürüklerinde boğulmaları kesindir.

Üçüncü parça domuzlar (üç ayrı kişi) ismini taşıyor. Parça da domuzlara benzetilen insan tipleri üçe ayrılıyor. Birinci tip zenginlerin peşinde onlara yaltaklanarak gezen, aslında onlar tarafından yönetilen, ama ağlanacak haline gülen bir tiptir. İkincisi, orta sınıftan, duygularını saklayan, belki de biraz sinsi bir kişidir, ama o da ağlanacak haline gülmektedir. Üçüncü de Floyd bu sefer de dünyanın tepesindeki yöneticilere sataşıyor. Beyaz saraydaki adamı bir fareye benzetiyor, ne kadar tüm insanları

yönetmeye çalışsa da aslında onu da kullananlar vardır, ve o da ağlanacak haline gülmektedir.

Gelelim Koyunlar'a. Koyunlar adı üstünde başkaları tarafından güdülen insanları simgeliyor. Koyunların en önemli tehlikesi, var olan kötü olayları görmezden gelmeleri, bunların karşısına çıkmaya emir olmadıkça cesaret bulamamaları, sonuçta kötülüklerin onlarla birlikte herkesi sarıp sarmalaması. Floyd parçanın sonunda köpeklerin sonunu söyleyip koyunlara olgunlaşmanın erdemini öğretiyor; yolun dışına çıkın.

Böylece son parçaya geldiğimizde aslında en tehlikeli kesimin domuzlar olduğunu, koyunların yönetildiğini, köpeklerin aslında korunmaya muhtaç olduğunu ve domuzların herkes için büyük bir tehlike olduğunu öğreniyoruz.

Evet, Floyd Animals'ta insanları büyük bir duyarlılıkla sınıflamış. Parçaların sözlerini dikkatlice okuduğunuzda çevrenizdeki herkesi, belki de kendinizi bile bu sınıflardan birine sokmanız mümkün. Floyd sistemle kavgasını bu parçada da sürdürmekte. Domuzlarda beyaz sarayla ilgili bölüm grubun ne denli büyük bir bilgi birikimini, son derece basit görünen ama derinliği o denli fazla olan sözcüklerle anlatabildiğini gösteriyor bize. Grup sistemin özünü o denli iyi kavramış ki, başkanın bile daha büyük bir yönetimin esiri olduğunu büyük bir çıplaklıkla gözler önüne sermeyi başarıyor. İnsanları bu sınıflara ayrılmaya zorlayan da aslında yine aynı sistem, çünkü insanların arasındaki zayıflıklar, birbirini yemeler, alt sınıf-üst sınıf çelişkileri ve bunların doğurduğu hırslar sistemi sürekli olarak güçlendiriyor. Hatta Pink Floyd'un sistematik ve yıkıcı eleştirileri bile sistemi güçlendirmeye yarayan öğeler, zaten sistem izin vermese onu hiç kimse eleştiremez, ya da sınırlarını çizdiği boyutlarda eleştirebilir, ancak hiç kimse sistemin özünü yıkmaya çalışamaz. Nedenini ve

geniş açıklamaları okumak için kitabın sonunu beklemek durumundasınız.

Sonuçta burada anlatılan insan, insani özellikler ve bir albüm önce insanın maddiyata düşkünlüğü anlatılmıştı. Burada insan karakterleri irdeleniyor ve bir sonraki albüm insanı ele almayı tamamlıyor. Dark Side'dan beri süregelen süreç The Wall'da taçlanacak. Demek ki concept albüm aslında çok önceden başlayan ve bilinçli olarak yürütülen birçok albümden oluşan bir yapı. Bu yapıya elbette solo albüm Pros and Cons of hitch hiking, Final Cut, momentary lapse of reason ve division bell de elbette dahil. O zaman karşımızda çok muhteşem bir senfoni var demektir. İnsan Senfonisi. Bu senfoninin en önemli bölümlerinden birine geldi öyleyse sıra.

12. BÖLÜM

The Wall 1978-1979

OCAK 1978

Nick Mason Bri-tanyalı Punk grubu The Damned'in ikinci albümünün prodük-törlüğünü yaptı. Albüm Floyd'un stüdyosu Row'da kaydedildi ve adı Music for pleasure oldu. Bu arada David Gilmour'da solo albümünün kayıtlarını yapıyordu, Britanya'daki vergi problemleri yüzünden kayıtları Fransa'da alınıyordu. Floyd standartlarına göre son derece hızlı bir çalışma oldu, 4 haftada albümün her şeyi hazırlanmıştı.

10 OCAK 1978

Rick Wright solo albümünün çalışmalarına başladı, o da aynı nedenlerden dolayı Gilmour'la aynı stüdyoyu paylaşıyordu. Wright çalışmalarını 14 Şubat'ta bitirdi.

25 MAYIS 1978, David Gilmour solo, çıktı.

Prodüktör	: David Gilmour
Kayıt	: Sper Bear Stüdyoları, Fransa
Personel	: David Gilmour (Keyboard, gitar, vokal)

Rick Wells (Bas, vokal)
Willie Wilson (davul, percussion)
Britanya çıkışı : 25 Mayıs 1978, Harvest SHVL 817
Parçalar : Mihalis
There's no way out of here
Cry from the Street
So far away
Short and Sweet
Raise my rent
Definitely
I can't breathe anymore

Gilmour albümün çıkışından sonra yapılan söyleşide Pink Floyd'da geçen yıllarıyla ilgili olarak şunları söylüyor; "10 yıldır grubun içindeyim, artık yaşamımın tamamını kaplamayacak. Birçok kişi için grubu ve grubun müziği her şey demektir, ama bu yanlış. Tabii ki gruptan ayrılma gibi bir niyetim yok, hepimiz istedikçe ve bir şeylerin iyi gittiğini hissettikçe bunu durdurmanın gereği yok". Albümde Gilmour'la birlikte çalan elemanların ikisiyle de Floyd öncesi günlerde değişik gruplarda çalmış.

Wright'ın solosunda ise karısı Juliette ona yardımcı oldu. Juliette Gale daha önce Floyd'a vokal yapıyordu, sonra AA grubuna dahil oldu, bu grup sonraları Ab Dabs adıyla tanındı.

1979

1 HAZİRAN 1979

Pink Floyd 1977'den beri yazdıkları yeni albümleri **handed over'**ın EMI adına yakında çıkacağını bildirdiler. Albüm sonradan The Wall adını alacaktı. Bu sıralarda kimse albümün ikili mi üçlü mü olacağını bilmiyordu.

16 KASIM 1979

Another Brick in the Wall part II piyasaya çıktı. Britanya 'da 5 günde 340. 000 adet satıldı. Bir haftada 1 numaraya yükseldi ve Ocak 1980'de Britanya'daki satışı bir milyonu geçtiği için Platin plak ile ödüllendirildi. The Wall albümünden alınan bu şarkının nakarat bölümlerindeki koro partileri Islington Green okulundaki öğrenciler tarafından söylendi. Parçanın eğitim karşıtı tavrı basın tarafından pek de hoş karşılanmadı.

30 KASIM 1979 THE WALL, çıktı.

Prodüktör : David Gilmour, Roger Waters, Bob Ezrin
Dünya yayımı : 30 Kasım 1979, Harvest SHDW 411, Double albüm Mühendis,
yrd. Prodüktör : James Guthrie
Parçalar 1. yüz : in the flesh? (Waters)
the thin ice (Waters)
another brick in the wall, pt 1 (Waters)
happiest days of our lives (Waters)
another brick in the wall, pt 2 (Waters)
mother (Waters)
2. yüz : goodbye blue sky (Waters)
empty spaces (Waters)
young lust (Gilmour, Waters)
one of my turns (Waters)
don't leave me now (Waters)
another brick in the wall, pt 3 (Waters)
goodbye cruel world (Waters)
3. yüz hey you (Waters)
is there anybody out there? (Waters)

		nobody home (Waters)
		vera (Waters)
		bring the boys back home (Waters)
		comfortambly numb (Waters)
	4. yüz	the show must go on (Waters)
		in the flesh (Waters)
		run like hell (Gilmour, Waters)
		waiting for the worms (Waters)
		stop (Waters)
		the trial (Waters, Ezrin)
		outside the wall (Waters)
Geri vokaller	:	Bruce Johnston, Toni Tennille, Joe Chemay, John Joyce, Stan Farber, Jim Haas ve Islington Gren okulu müzik sınıfı öğrencileri, Londra.
Kayıt	:	Nisan-Kasım 1979 Super Bear Stüdyoları, Miravel, Fransa CBS stüdyoları, New York Producers Workshop, Los Angeles
Albüm Maliyeti	:	700.000 Amerikan Doları

Albüm umulmadık derecede büyük bir ticari başarı gösterdi. EMI yalnızca Britanya'da 4 haftada 600.000 set sattı. Ocak sonunda Britanya satışı 8.45 pound üzerinden 1.200.000 kopyaydı.

Basın, bu günlerde çocukların söylediği Another brick in the wall, pt 2'nin nakaratı "eğitime ihtiyacımız yok" sözlerinin gerçekleşmesiyle oldukça başarılı günler yaşadı. Önceden karşı çıktıkları cümlenin büyük bir popülarite kazanmasına neden olan olay şuydu; Islington Green (1) okulunun Genel Eğitim sertifikası sınavına giren 800 öğrencisinden yalnızca 2'si A- level'ı ve yalnızca 22'si O-level'ı geçebilmişti! (2). Sağ kanattaki gazete Daily Mail okulun müdiresi Bayan Maden'ın bir resmini yayınlaya-

rak 60'larda genç komünist partinin üyesi olduğunu yazdı. 1975'te Bayan Maden müdire olduğunda Londra'nın en genç yöneticisi unvanını kazanmıştı. Bunlar sağcı gazetenin saldırısı için yeterli nedenleri oluşturuyordu.

Bu olaylar olurken basın, bu seferde pound multi milyoneri Floyd'un çocuklara okudukları şarkı için para ödemediğini, hatta çocuklara birer bedava plak bile vermediklerini öğrendi ve bu sefer de bunu diline doladı. Ancak anlaşıldı ki, grupla okul arasında yapılan anlaşma para ödemek yerine okula yakın olan Pink Floyd stüdyosunun 23 öğrencinin bedava kullanımına verilmesi şeklindeydi. 13-15 yaşlarındaki bu çocuklar elektronik müzik okuyorlardı.

1) Islington Green Okulu Londra'nın doğusundaki Islington semtinde. Semt benim de Londra'da ilk oturduğum semttir. Hackney'den sonra Londra'nın en geri kalmış bölgelerinden biridir. Fakir İngilizler ile, Türkler ve siyahlar çoğunlukla bu semtte oturur. Çocukların başarısızlığı daha çok semtin niteliğinde aranmalıdır. Çünkü Britanya eğitim sisteminin yapısı gereği daha geri semtlerin eğitimi sosyal düzeyleriyle doğru orantılıdır (Bizde de yapılmak istenen bu mu!?).

2) Britanya eğitim sisteminde bizdeki eski okul bitirme sınavlarına benzer şekilde genel eğitim sertifikası sınavları yapılır. Öğrenciler O düzeyi (level) derslerine girerek sene sonunda bunların sınavlarını verirler. Daha sonra biraz daha üst düzeyde dersler olan A level dersleri gelir ve bunların sınavları çok daha zordur. Örneğin Oxford'a girmek isteyen bir öğrenciden ortalaması en az B olan 5 A level sınavı ve ortalaması yine en az B olan 9 O level sınavı vermesi istenir. Bu beş A level dersi Matematik, Fizik, Kimya, Tarih ve Edebiyat olmalıdır, sorular daha çok yorumlama amacıyla sorulur. Böyle bir düzende doğaldır ki, eğitimi en iyi olan okulların öğrencileri üst düzeylerde notlar alabilmekte, bunlar da doğal olarak zen-

ginlerin çocukları olmaktadır (Geldik mi gene sisteme ve onun korunma metotlarına).

Çocukların öğretmeni Alan Redshaw çocuklar için stüdyo çalışmasının çok yararlı olacağını düşünmüştü, bu yüzden bedava stüdyo isteğinde bulundu, çünkü o ve çocuklar Requiem for a sinking block of flats isimli kaydetmek istedikleri bir parça yapmışlardı. Roger bir süre sonra çocuklara verilmek üzere bedava plak organize etti. Bunun üzerine İç Londra eğitim yetkilisi muhafazakâr Patricia Kirwin çocukların kullanıldığını düşünerek bir soruşturma başlattı.

12 ARALIK 1979

Nick Mason caz bestecisi Carla Bley'le bir solo albüm çalışmasına başladı. Albümde gitarist Chris Spedding'te yer aldı.

The Wall-Yorumlar

David Gilmour- The Wall konsept olarak harika bir albüm. Her zaman izole edilmiş bir insan haline gelen kişinin Roger olduğunu düşündüm. Ona hiçbir şey yapmayan insanlara karşı öfkeliydi. Roger gittikçe daha fazla onur kazanıyordu. Albümün kitapçığında Comfortambly Numb'ın müziklerinin bana ve Roger'a ait olduğu yazılıdır, bu yanlış. Sözler ona ait, müzik ise benim. Bu şekilde içimde kalan o kadar çok şey var ki. Nick The Wall'da genel olarak çok çalıştı ve iyi çaldı, ama Mother'da hiçbir şey yapmadı, ben de Jeff Porcaro'yu kiraladım. Bunun üzerine Roger benim fikirlerime her zaman yaptığını yaptı, mandalladı, ve düşünmeye başladı, Nick gerçekten gerekli mi diye?

Güney Fransa'da Rick'in oturduğu yerde stüdyomuz vardı. Kalanlar 20 mil ilerde ev kiralamıştık. Gece eve giderken Rick'e, "al stüdyo senin, ne istersen yap, bir şeyler

yaz, solo yap, gece senin" diyorduk. Orada kaldığımız o kadar ay boyunca Rick hiçbir şey yapmadı. Herhangi bir şey çalma yeteneğinden yoksundu.

Nick Mason- Kayıtlar çok gergindi, çünkü Roger gittikçe çıldırıyordu. Kayıt sırasında Rick'le iyice ters düştü. Rick'in doğal bir stili vardı ama bu parçaları kolayca çalamadı. Sorun şuydu, herkes kim ne yaptı ve kim ne kadar onur kazandı derdindeydi. Konuşmalarda bile Roger'la Dave beni itip işi ikili olarak sürdürmeyi istiyorlardı. Ama albümde gerçek olan şu ki, ikisi bütün albümü sırtlarında taşıdı. Rick işe yaramıyordu ve ben de çok fazla yardımcı olamadım.

Richard Wright- Roger bütün albümü kaydetmiş olarak geldi, herkes albümü potansiyel olarak çok iyi ama müzikal olarak zayıf buldu. Bob, Dave ve ben albümü biraz olsun ilginç hale getirmek için epey çalıştık. Ama Roger'ın egosu gittikçe büyüyordu. Benim hiçbir şey yapmama izin vermedi. Sonra kaydın sonlarına doğru hepimiz tatildeyken Roger'dan hemen gelmemi isteyen bir telefon aldım. Yaptığımız grup toplantısında Roger benden gruptan ayrılmamı istedi. Önce reddettim, o zaman Roger kalktı ve eğer albüm bittikten sonra ayrılmayı kabul etmezsem, bantları da yanına alıp çekip gideceğini söyledi. Bu albümü yapmamak dev borçlarımızı ödeyememek demekti. Ben de ayrılmayı kabul ettim. Bakacak iki çocuğum vardı, ama şimdi hata yaptığımı düşünüyorum. Bu Roger'ın blöfüydü, ama o adamla bir daha asla çalışmak istemedim.

Serdar Öktem- Gördünüz, the Wall için bir dönemin sonunun başlangıcı diyebiliriz. Syd sonrası Floyd'daki iktidar savaşı grubu sonunda bu noktaya getirdi. Roger'ın müzikal yetenekleri onu grup içinde bir terör havası estirmeye zorluyordu belki de. Zamanla Roger

Pink Floyd'u tek bir adamın grubu gibi görmeye başladı, kendisinin. Roger'ın Floyd için hazırladığı Pro's and Con's of isimli çalışma grup toplantısında reddedildi. Bizim gördüğümüz kadarıyla David'in gerçek bir müzik dehası, Roger'ın ise gerçek bir söz yazma yeteneği vardı. Ama bunu hiçbir zaman ortak bir potada eritmeye uğraşmadılar. Grubun bütün onurunu kapmaya uğraşıyorlardı. Ortaya çıkan bu büyük kavga elbette sonunda grubun dağılmasına yol açacaktı, kendileri farkına varmasalar da Floyd ve benzeri grupların kendi içlerindeki çekişmelerden önce müzik dinleyicisine ve hatta müzik tarihine karşı borçları vardır, bu borçlarını ise darmadağınık kalarak ödeyemezler, neyse ki Floyd şu ya da bu nedenle bunun farkına vardı da biz bu önemli düşün adamlarından mahrum kalmadık.

1979

Önce önemli bir yanlışı düzeltelim, the Wall'ın genellikle eğitim karşıtı bir albüm olduğu düşünülür, hâlbuki hiç ilgisi yoktur. The Wall grubun yıllardan beri süregelen tavrının son noktasıdır. Floyd özellikle Atom Heart Mother'dan itibaren doğrudan kişilerin problemleriyle uğraştı. Bu problemler aslında her zaman yönetimlerin insanları sürüklemesiyle ortaya çıkmıştı. Dark Side'da insan beyninin içlerine sızmayı denediler, zamanın, paranın insana neler yaptığını anlattılar, wish you were here ve animals aslında aynı serinin devamlarıdır. Wall'a geldiğimizde bu sefer doğumundan itibaren bir kişiyi izlemeye başlıyoruz. Pink adını verdikleri kahramanımıza Floyd, daha doğumunda yaşamın ne kadar zor olduğunu, ayakta kalabilmek için pençelerini kullanması gerektiğini hatırlatıveriyorlar. Arkasından hemen Waters'ın büyük acısı yılların derinliklerinden beynimize işliyor; babası arkasında sadece bir resim bırakarak savaşa gider,

bu Pink'in (aslında Waters'ın) çevresinde örülmeye başlanan ilk tuğladır. Sonra yaşantısının en mutlu günleri anlatılıyor! Çocukların en mutlu günlerinin geçmesi gereken okulda karakter zayıflıklarından kaynaklanan nedenlerden öğretmenler çocukları ezerek tatmin oluyorlar. Geliyoruz duvardaki diğer tuğlaya, okuldaki öğretmenler çocukları aşağılıyor ve aslında doğru dürüst bir eğitim de vermiyorlar, bu yüzden hem aşağılanıp hem de eğitilmemek istemiyor çocuklar. Bu olaylar sonucunda Pink'in çevresine ikinci tuğla örülür. Pink'in annesi babanın yokluğu nedeniyle çocuğuna hem anne hem baba olmuştur, bu büyük bir sevgiyi dolayısıyla yoğun bir baskıyı getirir. Artık Pink'in yaşamının her anını annesi denetlemektedir. Bu denetim onun bütün hayatının en büyük problemlerinden biri olacaktır. Pink bu yoğun baskıdan bunalmış, artık ergenlik çağlarına geldiği halde özgür kalamamaktan dolayı bir tuğlayla daha tanışmıştır. Pink artık genç bir insandır, geçmişi yorumlamakta ve babasının savaşta ölmesinden dolayı duyduğu acıyı artık mavi gökleri görmeyi reddederek dile getirmektedir. Pink yavaş yavaş toplumdan kopmaktadır, etrafında ördüğü duvarların içine başkalarının girmesini istememektedir ve artık onun için önemli olan kalan birkaç zayıf noktayı nasıl dolduracağıdır. Annesinin yoğun sevgisi ve babasız geçen çocukluk Pink'in evliliğinin başarısız olmasına da neden olmuştur, kendisini ispatlamak için bir fahişeye ihtiyaç duymaktadır.

O artık bir rock yıldızıdır, bütün sorunlarının üstüne bir de yıldızlık sorunları eklenmiştir. Burada Floyd wish you were here'i somutlaştırıyor. Çocukluğundan gelen problemleriyle yaşayan insanların bir de ünlü olduklarında ne kadar zayıfladıklarını gözümüze sokmakta ve buna yol açan sisteme başkaldırılarını en tepe noktalarda gezdirmektedirler.

Pink aslında çocukluğundan beri yalnız ve içine kapa-

nıktır, ünlü olduktan sonra bütün insanlardan kopmuş, tek dayanağı karısı kalmıştır. Karısı onu aldatmıştır, buna rağmen kendisini terk etmesini istememektedir, çünkü terk ederse insanlarla olan son bağlantısının da kopacağını bilmektedir. Pink bütün yaşadıklarından sonra artık duvarlarını kapamak üzeredir, uyuşturucular bile ona bir çare olamamaktadır. Artık aklını ve kendisini dünyadan ayırmaktadır, sonunda son tuğlayı da yerine koymuştur. Pink duvarın gerisinden insanlara seslenmekte, bir anlamda onların yanında olmak istemektedir, ancak bunun için büyük bir yardıma gereksinmesi vardır. Ne yazık ki, duvarın dışındakiler ne kadar isterlerse istesinler ona ulaşamazlar. Pink kendi beyninin ve odasının içinde yaşamakta, televizyondan başka hiçbir şeyle ilgilenmemektedir. Gene de karısını aramakta ancak bütün çabaları boşa çıkmaktadır. Pink özeleştirisini yapmakta, kendi içine girmeye çalışmaktadır, çocukluğunu hatırlamakta ve beyninin içinden dışarı çıkmaya çalışmaktadır, ancak o denli büyük bir uyuşukluğa girmiştir ki, bu artık ona keyif bile vermektedir. Pink'in konseri vardır ve o konsere çıkmak zorundadır. Pink insanlardan kopmuş haliyle anne ve babasından yardım ister, konsere çıkacak hali yoktur. Ama müzik dünyasının, yani sistemin bir kuralı vardır; **gösteri devam etmeli.** Rock yıldızı ruhunu sisteme satmıştır, durumu ne olursa olsun gösteriye çıkmak zorundadır. Konser salonunda ibnelerin, Yahudi ve zencilerin olması istenmemektedir. Toplumun bu uç tabakalarının suç unsurunun temel taşları olduğu vurgulanmakta ve oradan çıkmaları istenmektedir. Deliler gibi koşmalısın parçasında Pink'e annesinden kaçmak için sürekli olarak kaçması tavsiye edilmektedir, ne kadar kaçarsa kurtulma olasılığı o kadar yükselecektir. Pink bu aşamada duvarın dışındakilere mesajlar veriyor, hâlâ kendisine ulaşamayacaklarını ancak soyutlanmış yaşamının hemen kenarından onu izlemelerini istiyor. Pink

solucanları beklemektedir. Burada solucanlardan kasıt her şeyi kemiren bu hayvanların şehirdeki tüm pislikleri temizlemelerinin istenmesi olabilir. Aynı solucanların yine Yahudileri, zencileri, eşcinselleri yok etmesi istenmektedir. Bu koşullar sağlandığında, bir anlamda sistem ehlileştirildiğinde, Pink belki de kurtuluşa yakınlaşacaktır. Britanya'nın güçlü olması için de pislikler ve azınlıklar ortadan yok edilmelidir. Dur isimli parçada Pink artık uzun süren yalnızlığından ve dışlanmışlığından kurtulmak istemektedir, ona giydirilmiş olan üniformayı, yani rock yıldızlığını üzerinden atmak, insanların içine karışmayı istemektedir (Syd'e olan yoğun özlem tekrarlanıyor). Geldik mahkemeye. Pink solucanların mahkemesinde yargılanacaktır. Mahkemede Pink'in dünyadan kopmasına neden olan insanlar, öğretmeni, karısı ve annesi tanık olarak dinlenir. Pink onlarla yeniden karşılaşmaktan korkmaktadır, çünkü hiçbiri ona karşı olan davranışlarını değiştirmemişlerdir, Pink'in suçu ise insanüstü duygular hissetmektir, bu nedenlerle Pink'e yasanın öngördüğü en büyük ceza verilir, her ne kadar çocukların bu hale gelmesine en büyük sebep aileler olsa bile insanın duvarlarını yıkmasının tek çaresi diğer insanlarla karşılaşmasıdır, ancak bu yolla kişi kendi kişiliğini koruyabilir, yani ceza Pink'in etrafındaki duvarların yıkılışı olacaktır, böylece en büyük korkusuyla karşı karşıya kalacak ve insanlarla baş etmeyi öğrenecektir.

Son parçaya geldiğimizde duvarın dışında Pink'in gerçek dostlarının ve sanatçıların beklediğini görüyoruz. Onlar, Pink dışarı çıktığında kendine gelmesi için ona her türlü yardımı yapacaklar, ancak dikkatli olmaları gerekiyor çünkü Floyd son cümlede gene yapacağını yapmış, Pink gibi bir hasta ruhun her an onlara zarar verebileceğini söyleyerek bitirmiş albümü.

Evet Wall'ı mümkün olduğunca yorumlamaya çalıştım. Aslında albüme konacak parçalar çok daha fazlaydı,

bazı parçalar iyi olmadıkları gerekçesiyle atıldı ve böylece üçlü bir albüm yerine ikili albüm piyasaya çıktı, atılan parçalar ise bir sonraki albümü oluşturacaktı!

Her ne kadar Wall'ın müziğine zayıf dense de bence albüm Floyd'un hem söz hem de müzik açısından ulaştığı üst noktalardan biridir. Albüm büyük bir konu bütünlüğüne sahip, Floyd yıllardan beri ulaşmak istediği yere ulaşmayı başarmış, aslında bunu yaratan Waters'ı takdir etmemek elde değil. Bir insanın doğumundan kurtuluşuna dek yaşadığı her detayı sadece simgelerle anlatmayı başarabilmiş, üstelik bu denli soyut bir anlatımı görsel olarak ta destekleyebilmiş çok büyük bir grup Floyd. Müzik inanılmaz bir bütünlük içinde, tek bir tona oturmuş çok farklı armoniler ortaya doyumsuz bir senfoni çıkarıyor. Onların ulaştığı bu müzikal güce dünyada çok az müzisyen ulaşabilmiştir. Çünkü şiiri bu denli soyut, simgesel yazabilenler şair, müziği bu denli şiirsel yazabilenler müzisyen olur. Floyd her iki unsuru birleştirebildiği için dünyada tek grup olma özelliğini tam 30 yıldır koruyabilmiş birkaç gruptan biri.

Wall'da Floyd her şeyden önce toplumsal kurumlara ve Britanya toplumunun yetiştirdiği insan tiplerine karşı çıkıp, bunları yerden yere vuruyor. Artık Floyd'un karşısına aldığı gruplar sadece kapitali ellerinde tutan, sistemi oluşturan yapılanmalar değildir, çünkü Floyd sistemi toplumun oluşturduğunun farkına varmıştır. Öyleyse aslında karşı çıkılıp yıkılacak olan sistem değil toplumdur. Toplum ilkokuldan başlayarak bireyi sistemin özüne yönelik olarak biçimlendirmekte, yalnızca maddi gücü yüksek ve seçkin tabakaların çocukları çok iyi eğitim görebilmekte, orta sınıf ve işçi ailelerinin çocukları iyi bir eğitim şansına hiç bir zaman kavuşamamaktadırlar. Aileler genellikle çocuklarına karşı baskıcı ve güvensiz bir tutum sergilerler. Tüm bu olgular bireyleri toplumun koyunları haline getirir, böylece sistem kendini korumuş olur.

Eğitim düzeyi düşürülmüş ve kozmopolit toplumlarda suç oranı yüksektir. Floyd'un belirli azınlıklara şiddetli karşı çıkışının bir nedeni de bu. Britanya toplumunda var olan siyahlar, Pakistanlılar, Hintliler, ve benzerleri bir yandan iyi eğitim alamamakta bir yandan da suçun temel öğelerini oluşturmaktadırlar. Tabii bu insanlar aynı zamanda toplumun bütün alt düzey işlerinde çalışmaktadırlar (zaten o yüzden eğitimleri engellenmektedir, bu da gayrı resmi bir ırkçı devlet yapısı oluşturur). Floyd bunların toplumdan temizlenmesini ya da topluma eşit bireyler olarak kazandırılmasını istemektedir aslında.

Grubun karşı çıkışı yoğun olarak yaşadığı kurumların yıkılışı da ancak insanların bu kurumlara karşı korkmadan dikilişi ve yüz yüze gelmesiyle mümkündür. Bu, anarşist bir tavır gibi görünse de dünya üzerindeki hemen her toplumun bulması gereken doğru yol işte bu toplumsal karşı çıkıştır, ancak bu yolla bireyler arasında hak edilmiş bir eşitlik sağlanabilir.

Bu noktada geçen yıl Roger Waters'ın verdiği İstanbul konserinden önce bir yazı yayımlamıştım. Bu yazıyı da buraya alarak albümün önde görülen anlamının arkasında duran içrek anlamını da anlatmak isterim. Hadi bir göz atalım The Wall'un altta yatan anlamına....

Bildiğiniz gibi Pink Floyd' un The Wall albümü 1979'da çıktı ve Pink Floyd'un en güçlü albümü olarak kabul edilmese de en ses getiren albümü oldu. Albümün ardından yapılan The Wall Konseri ve Alan Parker'ın yönetip, Bob Geldof'un oynadığı The Wall filmi dünyada ciddi anlamda ilgi gördü.

Benim bu yazıda anlatmayı deneyeceğim görüş, albümün şimdiye dek pek sözü edilmeyen bir yönü. Bilirsiniz bazen bir film, bir kitap, bir albüm önde görülen yanıyla bir şey anlatır, ama aslında geride sadece anlayanlara anlatılan, biraz kapalı bir anlatım ve demek istenen başka bir yön vardır o eserde. Buna ezoterik ya da içrek an-

lam denir. Pink Floyd'un her albümü böyledir aslında, Animals bunun çok iyi bir örneğidir, insanların kişiliklerini değerlendirir, Dark side of the Moon zirvesidir üstü örtülü anlatımın. The Wall ise gerçekten en iyi örneklerinden biridir.

Şimdi konuyu kısaca hatırlatalım. Kahraman Pink'in babası 2. dünya savaşında pilottur ve savaş sırasında ölür. (Tıpkı Roger Waters'ın babası gibi). Annesi aşırı koruyucu ve sevgi dolu bir kadındır ama tek ebeveyn olması Pink'in üzerinde baskı kurmasına neden olur, Pink okula gittiğinde aynı baskıyı bu sefer öğretmenlerinden görür. Sanki hayatındaki herkes onun düşüncelerini ve hayatını kısıtlamak ve yönlendirmek için vardır. Böylece gittikçe içine kapanmaya başlar. Büyük bir rock yıldızı olur ama gittikçe etrafından kopmaktadır. Karısıyla ilişkisinin başarısızlığı ve karısının onu aldatması bardağı taşıran son damladır. Artık çevresine duvarlar ören ve dış dünyayla iletişimini kesen bir insandır. Bu arada albüm beyazlar dışındakileri, homoseksüelleri, Yahudileri yani bütün ötekileri dışlayan ırkçı grupları, bu kendini kapatışın unsurları olarak da gösterir. Gene burada toplumun her kesiminden uzaklaşma, sadece kendisiyle birlikte olma anlatımı var. Ve etrafına ördüğü duvarların içinde tamamen yalnız kalan Pink sevdiklerinin kendine yaklaşma-sına da izin vermez. Bu aslında İsa'nın "kardeşinizden, karınızdan, anne babanızdan nefret edip öyle gelin' demesine bir gönderme. Burada kastedilen elbette gerçek anlamda nefret değil, herkesten uzaklaşıp kendi özünüzü bulun sonra benim öğretime gelin demek. Ya da Mevlana'nın ne olursan ol yine gel deyişindeki anlam var burada. Albümün sonunda kurtlar mahkemesi Pink'i yargılar ve duvarları yıkarak sevdiklerine kavuşma cezası verir ve albüm bu şekilde noktalanır.

Tıpkı Avatar filmi gibi bu albümün, filminin, konserlerin de bir ikinci anlamı var aslında. Albümün içinde bir

söz geçiyor dikkat ederseniz, sen sadece duvardaki bir tuğlasın. Ve başka bir söz; bana düşünce kontrolü uygulama.

Buradaki insanların çevresine duvarların örülmesi benzetmesi, kişinin kendi içine dönmesi, kendisiyle bir bütün olmasını anlatıyor aslında, ya da kendini tanıma yolculuğuna çıkışını. Bunu yapabilmek için çevresindeki insanların iyi ya da kötü etkilerinden uzaklaşmalı, tamamen yalnızlaşmalı ve kendi içine çekilerek, kendi mağarasına girerek, orada kendi derinliklerinde kendini bulmalı. Ancak kendini kendi aynasında değerlendirerek (filmde Pink'in bütün vücudunu ve kafasını traş ederek tamamen kel kalması şeklinde görüyoruz bunu, kendini aynada eleştirerek, kendisiyle yüzleşiyor yani), kendini tüm yönleriyle tanıdıktan sonra tekrar kendi kurduğu duvarları yıkıp, yeniden ve yeni kimliğiyle insanların arasına karışabilir. Böylece kendi yolculuğunu o insanların içinden bu yolculuğa çıkmaya hazır olanlara da yaptırma, onlara rehber olma şansını yakalar. Ve o da kendisinden önce bu yolculuğu yapan tüm diğerleri gibi onlarla eşit ve pürüzsüz bir tuğla olmuştur böylece, duvarı oluşturan bütün tuğlalar eşit düzeyde yontulur ve pürüzsüz hale getirilerek düzgün bir yüzey elde edilir. Yani eşit oranda tekamül etmiş ruhlar, bir sonraki yolculuklarına çıkabilmek için gerekli hazırlığı tamamlamış olarak, tıpkı Jonathan Livingstone'un ya da Avatar'daki Jake'in yaptığı gibi bir sonraki aleme geçmeye hazırdır artık. Pink bu tekamülü gerçekleştirdiği ya da gerçekleştirmeye hazır olduğu anda, bilgi ve yol ona açılmakta, yani duvarlar yıkılmakta, daha önce uzaklaşmış olduğu tüm sevdikleri onu orada beklemektedir, çünkü aslında hiç gitmemişlerdir, ama Pink artık yeni bir olgunluk seviyesine çıkmıştır, kâmil insan seviyesine...

Yani Pink Floyd bize The Wall'da zirvesine vardığı ama Atom Heart Mother'dan beri bütün albümlerde

anlattığı tek bir konuya odaklanmakta albümlerinde. İnsanın "İnsan" olma yolculuğuna. Nasıl insan oluruz sorusunun cevabı derinlemesine dinlendiğinde Pink Floyd albümlerinde bulunabilir kanatindeyim.

Naçizane olarak belirttim, albümü ve filmi ve İstanbul konserini bir de bu açıdan görmenizi dilerim.

1980-1981

OCAK 1980

Pink Floyd Chappell uluslararası müzik yayıncılıkla uzun süreli dünya çapında bir yönetim ve yayıncılık işbirliği anlaşması imzaladı. Rakamlar halka açıklanmamış olsa da o ana dek yapılmış en pahalı yayıncılık anlaşması olduğu biliniyor. Chappell'ın üstüne aldığı yük 5 yıllık periyod içinde 3,5 milyon pound dolayındaydı. Anlaşma yapılmış albümleri de kapsıyordu, tabii bunun içinde hala ABD listelerinde varlığını sürdüren Dark Side'da vardı.

19 OCAK 1980, BBC

BBC radyo one programında bir söyleşiye katılan Waters Floyd'un Haziran'da Wembley Arena'da bir hafta çalacağını söyledi. Grup The Wall gösterisinin doğası gereği sadece Los Angeles, New York ve Londra'da konserler vermeyi kabul etmişti. Bir olasılık ise Wembley konserlerinden sonra bir Britanya turnesiydi. Böylece Floyd Haziran'ın 9-18 günleri arasında Wembley konserlerini ilan etmiş oldu. Waters "10 gün konser vereceğiz ama sahne kuruluşu ve provalar için bundan çok daha fazlasına ihtiyacımız var. Kaç konser yapılacağını bilmiyorum ve şu anda bilet rezervasyonu konusunda hiç bir şey söyleyemem". Bundan sonraki sürpriz grubun tanıtımcısı Harvey Goldsmith'ten geldi. Harvey Floyd'un konser planları ile ilgili hiçbir çalışma yapmadıklarını söyledi.

24 OCAK 1980

Albümün ve 45'liğin bir numaraya çıkıp büyük satış rakamlarına ulaşması Amerikan basınında herkesin bu olaya atlamasına neden oldu. 3 Philadelphia radyo istasyonu ABD konserlerine giriş bileti için çeşitli yarışmalar düzenledi.

7-11 ŞUBAT 1980

The Wall konserlerinin prömiyeri Los Angeles'ta yapıldı. Gösteri sırasında 31 ayak yüksekliğinde, 160 ayak genişliğinde bir duvar, 420 mukavva tuğladan yapıldı. Duvar grupla seyirci arasına kuruldu, öyle ki bir süre sonra seyirci Floyd'u göremez oldu. Gösterinin tepe noktası duvarın yıkılış anıydı. Gösteri ayrıca albüm kapağının da tasarımı yapan Gerald Scarfe tarafından yapılan bir animasyon film gösterisiyle desteklendi.

16 ŞUBAT 1980

Dave Gilmour Another Brick in the Wall part II hakkında şunları söyledi "45'liklerimizden birinin listelerde son görünüşünden beri uzun zaman geçti. Bu parça bizim bir numaramız olmasa bile son derece mutluyuz. Grup birleşik krallıkta 45'lik çıkarmayalı 11 yıl olmuştu".

24-28 ŞUBAT 1980

Wall gösterisi New York Nassau Coliseum'da yapıldı. Bu konser grubun dünya turnesinin de sonu oldu, çünkü vergi problemleri nedeniyle grup 5 Nisan'dan sonra Britanya'ya girmeye cesaret edemedi ve Santa Monica bulvarındaki Tropicana motor otele yerleşti.

22 MART 1980

Dark Side of the Moon Amerikan listelerinde en uzun kalan albüm unvanını aldı. 303 haftadır yani piyasaya

çıktığından beri Top 100'de yer alıyordu ve düşme gibi bir eğilimde göstermiyordu.

MART 1980

Albümün kazandığı büyük başarı üzerine her yerde bolca çalınıyordu. Bir DJ olan Steve Becker Empty Spaces parçasından hemen önce gizlenmiş bir mesaj buldu. Bu mesaj "tebrikler" diyordu ve Becker'a göre Syd'e bir gönderme yapıyordu. Bu yoruma Pink Floyd hiçbir yanıt vermedi... ... . !

4-9 AĞUSTOS 1980, Earls Court, Londra

The Wall Britanya'da ilk kez çalındı. Amerika konserlerinde olduğu gibi Floyd burada da 4 kişilik bir grupla desteklendi. Bunlar; Basta Andy Bown, davulda Willie Wilson, keyboardda Peter Wood ve gitarda Snowy White'dı.

1981

13-20 ŞUBAT 1981, Dortmund, Almanya

Almanya ve Haziran'daki Londra konserlerinde Thin Lizzy'yle anlaşan Snowy White'ın yerini Andy Roberts aldı.

MART 1981

Pink Floyd mali müşavirlik şirketi Norton Warburg'u düzensizlik ve katakulli yapmak iddiasıyla mahkemeye verdi. Şirket grubun 3,3 milyon poundluk parasıyla giriştiği yatırımlarda 1 milyon pound batırmıştı. Mahkemeye verilmesi üzerine başkan Andrew Warburg İspanya'ya kaçtı.

MAYIS 1981, Fictitious Sports, çıktı.

Prodüktör	: Nick Mason-Carla Bley
Müzik	: Carla Bley
Parçalar	: Can't get my motor to start
	I was wrong
	Siam
	Hot River
	Boo to you too
	do ya?
	Werwin
	I'm a mineralist

Albümün önemli isimlerinden biri basları çalan Steve Swallow'du. Albüm Nick Mason'ın ilk solo projesidir ancak tamamen Carla Bley albümüne dönüşmüştür, sonradan ortaya çıkan gerçek, Nick'in isminin geniş bir kabul sağlanması için kullanılması olmuştur.

13-17 HAZİRAN 1981, Earls Court, Londra

Wall konseri planlanan bir filmin çekimi için de olanak sağladı. Grupla birlikte çalan 4 müzisyenin de son konseri oldu.

23 KASIM 1981, A COLLECTION OF GREAT DANCE SONG, çıktı.

Prodüktör	: Pink Floyd, Bob Ezrin, James Guthrie
Britanya çıkışı	: 23 Kasım 1981, Harvest SHVL 822
Parçalar	: One of these days
	Money
	Sheep
	Shine on you crazy diamond
	wish you were here
	Another brick in the wall, pt 2

Albüm öyle düşünülmemiş olsa da Floyd'un Greatest Hits'i oldu. Money kontrat zorlamasıyla farklı bir düzenlemeyle çıktı. Shine on yine farklıydı. Hem iki bölüm bir araya getirilmiş, hem de 1974 turnesindeki şekliyle çalınmıştı. Albüm kapağı Storm Thorgerson tarafından hazırlandı.

ARALIK 1981

EMI son anda bir Pink Floyd 45'liği çıkarmaktan vazgeçti.

13. BÖLÜM

THE WALL (FİLM) -1982

14 TEMMUZ 1982, Empire Theatre, Londra

The Wall'un filminin dünya prömiyeri yapıldı. Prömiyer'e Roger Waters, David Gilmour, Nick Mason, Gerald Scarfe, Bob Geldof (filmde Pink rolünü oynadı), Paula Yates, Pete Townshend, James Hunt, Sting, Roger Taylor katıldı. Rick Wright'ın tatilde olduğu söylendi. Nick "Filmi çok sevdim, bence Alan Parker harikaydı".

Bazıları ise filmi aşırı gerçekçi buldu. Roger Waters ise filmi şöyle yorumluyor "Hayatımın en cesaret kırıcı, sinir bozucu devresiydi, tabii müstakbel boşanmam hariç. Asla böyle bir şey yapmam ama, eğer filmi ben çekseydim, şimdikinden çok daha dingin yapardım. bu Parker'ın yapıtından hoşlanma nedenlerimden biri zaten. Çizgilerini kalın çizgilerle çekiyor, seyircinin sıkılıp sıkılmayacağıyla çok ilgilenmiyor. Bu da bizi çok rahatlatıyor çünkü bir

şeyleri anlatabilmek için çok şey istiyoruz. Filmde rock'n roll konserleriyle savaş arasında karşılaştırmalar yapmak istedim. Böyle büyük olayların içinde yer alan insanlar kötü bir şekilde tehdit edilmekten, gürültü çıkarmaktan hoşlanır gibi görünürler, ancak bunlar filmde çok az yer aldı. Metin uzun bir süre rock'n roll seyircisinin bir bomba olduğu imajı üzerine kuruluydu. Onlar her dakika severler, alkışlarlar ve parçalara katılırlar. Fikir olarak hoş olsa da bunu filme yansıtmak aptallık gibi göründü". Bob Geldof "Parker Waters'tan stüdyoya gelmemesini istedi. O geldiğinde her şey gerginleşiyor, atmosfer hırçınlaşıyor ve çocuksu suçlamalarla doluyordu".

Alan Parker "Roger 6 haftalığına tatile çıktı. O dönemde vizyonumu geliştirme fırsatı buldum ve filmi tamamıyla özgürce yapabildim. Bunu yapmalıydım, Roger'ın arkasındaki adam olamazdım. Filmi bitirdiğimde asıl zorluk başladı. Günde 14 saat çalışarak 60 günde filmi bitirmiştim ve bu film benim filmimdi. Sonra Roger geri geldi ve içinde bulunduğum zorluğu gözden geçirmek zorunda kaldım. Film çok mutlu bir deneyim olmadı. Birbiriyle çatışan birçok ego vardı, her biri filmde bir yer bulmak için savaş veriyordu. Eğer üç tane megalomanyağı bir odaya koyarsanız etrafa kıvılcımlar saçılır, ama sonunda galiba iyi bir iş yaptık".

Roger Waters "Parker kendi piramidinin tepesinde oturmaya alışmış, ben de benimkinin. İkimiz de kendi yolumuzdan gitmeye alışmış insanlarız".

1980-1981-1982

Albümün 1979 sonunda çıkışından beri Pink Floyd için çok ilginç bir dönem başladı. Her şeyden önce Waters'ın grup içindeki ağırlığı kendini iyice gösterdi, ancak grup içindeki arkadaşlık yok oldu. Waters'ın megalomanisi Rick'in gruptan ayrılışıyla sonuçlandı. Ama Wall büyük bir ticari başarı kazandı, üstelik albüm asla ticari olarak

nitelendirilemez. The Wall 20 milyon adet sattı ve bu grafik içinde Rick'in ayrılışı kaybolup gitti, en azından öyle göründü. Floyd albümden sonra çok fazla konser vermedi, çünkü artık 54 Tırlık bir alet ve sahne taşıma filosuyla 125 personele ihtiyaçları oluyordu. Sahnenin kuruluşu bile bir ay sürüyordu. Dolayısıyla büyük merkezlerde uzun süreli gösteriler yapmayı tercih ettiler.

Sonuçta hem albüm hem konserler büyük başarı kazandı, Floyd dünyanın her yerinde popüler oldu, birçok ülkede the Wall yasaklandı, bu da albümün daha fazla satmasına neden oldu. Daha önce de söz ettiğimiz gibi grup bu albümle düşünsel olarak tepe noktaya ulaştı. The Wall yapılmış ve belki de yapılacak en önemli konsept albümü olma özelliğini kazandı. Üstüne üstlük albümde anlatılanların bir de filminin yapılması olayı iyice büyüttü. Film Cannes film festivalinde büyük başarı kazandı. Bu denli soyut bir anlatımı filmde yine son derece simgesel bir dille anlatmak seyredenlerde büyük şok etkileri yarattı ve konuyu iyice anlaşılmaz kıldı. Bu anlaşılmazlığın üstüne grubun konuyla ilgili sessizliği binince The Wall albüm ve film olarak çok çeşitli yorumlara hedef oldu. Yorumların en gerçekçisi, daha doğrusu haklı olanı albümde anlatılanların kısmen de olsa Waters'ın hayatından alınmış olmasıydı. Aslında kısmen değil tamamen onun hayatından alınmıştı, albümün pek bilinmeyen bir diğer fonksiyonu ise yine satır aralarında olsa da Syd'e olan özlemin ve onun çöküşünün dile getirilmesiydi. Bir anlamda şöyle de düşünebiliriz, Waters ve Floyd'un diğer elemanları müzik dünyasından ve sistemden kendilerini koruyabilmek amacıyla onların bütün pisliklerini ve hatta kendi beyinsel arızalarını ortaya döküyorlar ki, filmdeki Pink'in (aslında gerçekte birçok müzisyenin) haline düşmesinler. Bu da onlara özgü bir kaçış yolu.

14. BÖLÜM

FINAL CUT-1983

20 MART 1983

Roger Waters Britanya Film ve TV Akademisi ödülünü en iyi film şarkısı dalında Another Brick in the Wall ile kazandı.

21 MART 1983, FINAL CUT, çıktı.

Prodüktör	:	Roger Waters, James Guthrie, Michael Kamen
Britanya çıkışı	:	21 Mart 1983, Harvest SHPF 1983
Mühendis	:	James Guthrie, Andy Jackson
Kayıt	:	Temmuz-Aralık 1982 Mayfair, Abbey Road, Olympic, Audio Int., RAK, Hookend, Billiard Room stüdyoları
Müzik ve Sözler	:	Roger Waters
Personel	:	Roger Waters (bas, vokal) Nick Mason (davul) David Gilmour (Gitar, vokal)

Michael Kamen (Piano)
Andy Bown (Org)
Ray Cooper (Percussion)
Andy Newmark (davul,two suns on the sunset)
Raphael Ravenscroft (Tenor Saksofon)
Ulusal Filarmoni orkestrası (Şef-Michael Kamen)

Parçalar : The Post War Dreams
Your Possible Pasts
One of the Few
Hero's Return
The Gunner's Dream
Paranoid Eyes
Get Your Filthy Hands off my Desert
The Fletcher Memorial Home
Southampton Dock
The Final Cut
Not Now John
Two Suns in the Sunset

Albümün alt başlığı olan A Requiem for the post war dream Roger Waters'ın babası Eric Fletcher Waters'a ithaf edilmiş.

Rick Wright'ın yokluğu birçok kişinin onun The Wall filminin yapımı sırasında gruptan ayrıldığını düşünmesine neden oldu. Onun yerini alan iki müzisyen -Michael ve Andy- grupla daha önce de çalışmıştı. Wright'ın gidiş nedenleri hiçbir zaman açıklıkla belirtilmedi. Albüm Holophonic tekniğiyle kaydedilmiş henüz ikinci albümdü. Örneğin ikinci yüzün başında duyduğunuz bomba önünüzden geçer, başınızın içinden geçerek arkanızda patlar. Final Cut (son darbe), Britanya'nın Falkland ada-

larını işgalinden yoğunlukla etkilenmiş ve insan anlamında savaşın yüksek maliyetini eleştiren bir albümdür.

Roger "Bir dükkândaydım ve orada duran bir kadın vardı, aniden bana "babanız nerede öldürüldü?" diye sordu. Çok şaşırmıştım. Sonra "Babam savaşta öldürüldü" dedim. Birisi ona Final Cut'ı hediye etmiş, o da her şeyi dinledikten sonra çok acıklı olduğunu düşünmüş. Aslında bu onu gözyaşlarına boğdu. O zaman şöyle düşündüm; Bu kadarı yeter, Amerikalılar almazsa almasın, hiç sorun değil.

Albümden 4 parçanın-Final Cut, Gunner's Dream, Not now John ve Fletcher Memorial Home-video tanıtım filmleri yapıldı. Senaryoları Waters yazdı, yönetmenliği ise kayınbiraderi Willie Christie yaptı. Filmde Roger'ın yüzü kısa ve yarı gölgeli olarak görünüyordu. Anlaşılan Floyd'un diğer üyelerinin bu projede pek bir katkısı yoktu.

NİSAN 1983

EMI albümden iki parçayı Not now John ve Heroes Return parts I, II'yi 45'lik olarak piyasaya çıkardı.

Final Cut-Yorumlar

David Gilmour- Roger'a dedim ki, madem bu şarkılar The Wall için iyi değildi, şimdi niye iyi? Hayatımın en iğrenç günlerini yaşıyordum. Roger Rick'i atmıştı, Nick pek ortalıkta gözükmüyordu ve Roger şimdi de benimle uğraşmaya başlamıştı. Berbat bir deneyimdi.

Serdar Öktem- Albüm aslında Roger'ın Pink Floyd etiketi altında yaptığı bir solo çalışma. Bu nedenle birçok eksiği söz konusu. Parçalar Wall için yazılmış ancak beğenilmediği için grubun kalan elemanları tarafından reddedilmişti. Sonunda Waters ve Gilmour düeti haline geldi, aralarında geçen uzun süreli tartışmalardan sonra

ise Gilmour prodüksiyon karlarından tamamen vazgeçti. Albümdeki eksiklik her şeyden önce daha önce sözünü ettiğimiz grup içi arkadaşlığın kalmamasından ileri geldi. Artık belirgin bir grup ruhu kalmamıştı, bu da albümün yapısına olduğu gibi yansıdı. Rick'in Roger'ın oklarına hedef olma nedenini de burada arayabiliriz. Final Cut'ın parçalarının reddedilmesi grubun en sessiz üyesinin dişlenmesine neden olmuş olabilir. Bütün bu olumsuz koşullara rağmen Final Cut 1983'te 1 numaraya çıkmayı başardı.

1983

Final Cut zaten The Wall'ın bir bölümüydü, dolayısıyla bu albümün onun devamı olduğunu söylersek tamamıyla doğru bir ifade kullanmış oluruz. Final Cut bütünüyle savaş üzerine kurulmuş bir albüm. İlk parça **savaş sonrası rüyası** ismini taşıyor. Bir amaç uğruna ölenlerin boşuna mı öldüğünü soruyor o zamanki başbakan Thatcher'a. Savaş sonrasında sanayii üretimi başarılı olsaydı, politikacılar laf üretmeyip, istihdam yaratıcı işlere yatırım yapabilselerdi, halkı oyalamak için orada burada savaş çıkarmalarına gerek kalmayacaktı. Parçada Floyd sistemin sorgusunu doğrudan yapmanın önemli sinyallerini veriyor. Sonra **olası geçmişlerin** var sırada. Floyd parçada geçmişimizden yine yönetimleri sorumlu tutuyor. Toplumları sorunsuz yönetebilmek için din olgusunun kullanıldığını, başkalarının koyduğu kuralların insanlara iyi ve kötü (ya da günah ve sevap) olarak öğretildiğini anlatıyor. Geçmişimizin bize bağlı olmadığını, geçmişimizden itibaren aslında her birimizin geleceğinin belirlendiğini öğreniyoruz parçada (yerden göğe haklılar) **Birkaçından biri,** sadece birkaç insanın sürekli şanslı olabildiğini ve bunu başarabilmek için yapılması gerekenleri halka öğretmesi gerektiğini söylüyor. Geliyoruz

böylece **Kahramanın dönüşüne,** parçada yeni kuşakların savaşı yaşamadıkları için nankörlük ettiklerini, savaş zamanında yaşanan bütün o acıları, ölümü artık anlamadıklarını anlatıyor Floyd. Toplumların getirildiği konumların savaşta ölen topçuların boşuna öldükleri sonucuna varmamıza neden oluyor. Parça hemen arkasından gelen **topçunun rüyasına** bağlanıyor; topçu savaşta ölmüştür, ölümünden sonra yukarlardan cenazesine gelenleri seyreder. O aslında düşman toprağında yatmaktadır, tüm insanlar için korkmadan yaşayacakları, sadece yeterince yiyecek ve barınak olan bir yer istemektedir. Artık kimsenin ölmemesini istemektedir ve yöneticilerin halkın içinden çıkan bu isteğe artık kulak vermesini ister. **Paranoyak gözler**, bize yöneticilerin vaatlerine inanan askerlerin ya da halkın, sonunda düştükleri hayal kırıklığıyla, bambaşka kişiliklere büründüklerini ve kendilerini koruyabilmek endişesiyle aslında gittikçe daha fazla batağa saplandıklarını anlatır. **Çek o pis ellerini ıssızlığımdan** emperyalist bütün güçlere, yani Sovyetler'e, İsrail'e ve Britanya'ya yoğun bir yüklenme içinde. Canları istediği için istedikleri yere girmelerini asla kabullenemiyor Floyd, ya da Waters. **Fletcher anıt evi** doğrudan Waters'ın babasına gönderme yapıyor. Waters babasının acısını öyle yoğun yaşamış ki, onu anıtlaştırıyor. Bu öyle bir anıt ki, dünyanın bütün zorbalarını ve kralları bu anıt evine tıkıp, her gün kendilerine bakıp övünebilmeleri için fırsat tanınmasını istiyor. Aslında onların bombalarla ve insan hayatıyla (özellikle babasınınkiyle) oynayan kocaman çocuklar olduklarını haykırıyor yüzlerine. Hepsini bu eve tıktıktan sonra artık son çözümün geldiğini fısıldıyor bize, acaba bu son çözüm ne ola ki? Sırada **Southampton Rıhtımı** var, savaştan dönenlerin yanında birçok dönmeyen de var, kimse savaşın bittiğine sevinemiyor, ancak kazanılan bütün gücün artık yitirildiğini biliyorlar, çünkü herkes kendilerine vurulacak son

darbenin farkındadır. **Son Darbe** savaştan dönen askerin içine düştüğü ruh halini anlatmakta. O artık kendini gizleyen başka biridir, kendi duvarının arkasında yaşamaktadır, bu noktada gerçek kişiliğini gösterirse herhangi birisinin kendisiyle beraber olup olmayacağını merak ediyor. İnsanlara o denli güvensiz ki, kendini dürüstçe anlatırsa öyküsünün Rolling Stone'a satılacağından son derece emin.

Yaşadığı tüm bu olayların sonucunda intihar etmek üzere hazırlığını yapıyor, ama ne yazık ki, kendisine indireceği son darbe yine engelleniyor, dış dünyadan gelen bir ses var, telefon çalıyor. Sonraki parça **Şimdi değil John** adını taşıyor, önemli olan tek şey ülkeler arasındaki yarışmalardır. İnsanlara ne olduğu, ya da kültürün hiçbir önemi yoktur günümüz dünyasında. Önemli olan tek şey güçtür, gücümüzü herkese zorla kabul ettirmemiz gerekir, ne kadar başarı kazanırsak o kadar güçlü olduğumuzu hissederiz, bu yüzden insani değerlerin bir değeri yoktur günümüz dünyasında. Bunlardan bahsetmenin de bir anlamı yoktur, gidip şu yandaki ülkeyi istila edelim, hadi, hadiii... . Geldik son parçaya, yani **Gün Batımında İki Güneş**'e. Savaşçı döndükten sonra yaptığı bir araba gezisinde tüm hayatını gözden geçiriyor, ülkesinin gidişatından son derece endişeli, çünkü bu gidişle büyük bir soykırım geleceğini hissediyor. Ama savaşlardan çıkan bu asker, sonunda bir trafik kazasına yeniliyor. Ölürken sisteme son isyanını haykırıyor, ne yaparlarsa yapsınlar, ne kadar güç elde ederlerse etsinler, ne kadar zengin olurlarsa olsunlar, gerçek olan tek bir şey var, o da. HEPİMİZİN EŞİT OLDUĞU.

Evet Waters albümde tam anlamıyla bir destan yazmış. Önce müziğe bir göz atalım, karşımızda yine bir konsept albüm var. Fikir birliği müzikte de kendini gösteriyor, albüm boyunca son derece zengin bir baladlar dizisi bizi çepeçevre sarmalıyor. Vokaller ve sololar büyük

bir ustalıkla birleşip, homojenize olmuş, müziğe ne kadar zayıf dersek diyelim, bunu Floyd'a göre ekiyle birlikte değerlendirmeniz yerinde olur sanıyorum. Dünyanın sadece ve sadece iktidar için döndüğünü, gücün herkesi avucunun içine aldığını söylüyor. Tüm savaşların, tüm acıların, tüm ölümlerin yalnızca güç ve para elde etmek için yapıldığının farkında olmanın büyük acısını çekiyor. Final Cut baştan aşağı büyük bir isyanı yansıtmış. Floyd'un sisteme karşı eleştirilerinin en acımasız fakat en haklı olduğu albüm bu. Çünkü sistemin bütün içyüzünü ortaya döküyor, üstelik bunu son derece edebi, simgesel, ancak açık bir dille yapıyor. İktidarı elinde tutan güçler toplumları yönetebilmek için ellerindeki bütün olanakları kullanıyorlar. Toplumları dinle, savaşla oyalayarak güçlerini elde tutmaya çabalıyorlar. Aslında yöneticileri yöneten güç, yani sistem, makro boyutlarda iktidarı elinde tutuyor ve bu iktidar asla demokratik yollardan el değiştirmiyor, bu tamamen aile bağlarıyla (ailenin simgelediği başka şeyler de olabilir, şirket bağları gibi) el değiştiren yeni çağın yeni krallık sistemi. Sistem öyle kurulmuş ki, dünya üzerindeki her savaş, her ölüm, her ekmek satın alma, her oy onların ceplerine para olarak giriyor. Bu olgu tek tek bireylerin hatta örgütlerin mücadelesini geçersiz kılıyor, dünya üzerindeki herkesi sistemin piyonları olarak yaşamaya zorluyor. Bizler ne kadar acı çekersek çekelim, ne kadar dünyayı düzeltmeye uğraşırsak uğraşalım, güzel günler asla gelmeyecek, çünkü dünyayı yöneten güç güzellik değil paradır.

15. BÖLÜM

BİR EFSANENİN SONU 1984-1985-1986

13 ŞUBAT 1983

Gilmour'un yeni albümünden ilk 45'lik Blue Light piyasaya çıktı, arka yüzde ise Cruise vardı. Video clip Storm Thorgerson tarafından yönetildi.

5 MART 1984, ABOUT FACE, çıktı.

David Gilmour solo çalışma.

Prodüktör	: Bob Ezrin, David Gilmour
Britanya Çıkışı	: Harvest SHSP 24-0079-1
Sözler Ve Müzikler	: David Gilmour, Love on the air ve All lovers are deranged hariç= Pete Towshend
Parçalar	: Until we sleep Murder Love on the air Blue Light Out of the blue All lovers are deranged You know I'm right Cruise Let's get metaphysical Near the end
Personel	: David Gilmour (Gitar, vokal) Jeff Porcaro (Davul ve Percussion) Pino Palladino (bas) Ian Kewley (Org, piyano) National Philarmony Orchestra

Albümde ayrıca Bob Ezrin, Ray Cooper, Jon Lord gibi birçok ünlü müzisyen de çaldı.

Gilmour Pete Townshend'a üç akor götürdü, Pete bunlara söz yazdı, üç parçanın ikisi kullanıldı biri ise David'in hayatına uyumsuz olduğu için kullanılmadı.

12 MART 1984

Rick Wright ilk solo albümü için Dave Harris'le çalışmalara başladı. Confusion ve Eyes of a Gypsy isimli parçaların oluşturduğu ilk 45'lik yayınlandı.

30 MART 1984

David Gilmour'un grubu Channel 4'da iki parça çaldı.

31 MART 1984

David Gilmour'un About Face turnesi Dublin'de National Stadyumda başladı. Turne Nisan ayı boyunca sürdü.

9 NİSAN 1984, ZEE (IDENTITY), çıktı.

Rick Wright solo çalışma.

Prodüktör	: Richard Wright ve Dave Harris
Britanya çıkışı	: Harvest SHSP 24 01 01 1
Müzik	: Wright ve Harris
Sözler	: Harris
Parçalar	: Confusion
	Voices
	Private Person
	Strange Rhythm
	Cuts like a Diamond
	By Touching
	How do you do it
	Seems we were dreaming

Wright'la aynı günde Waters'ın da 45'liği çıktı.

Parçalar 5. 01 am ve 4. 30 am isimlerini taşıyordu.

28-30 NİSAN 1984, Hammersmith Odeon, Londra

David Gilmour'un turnesi devam ediyor. Konserlerin her birinde Roy Harper Gilmour'la birlikte düet yaptı. Ayın 30'undaki konsere Mason ve Wright'da katıldı ve Gilmour'la birlikte çaldılar. Konserlerin video kasetleri Amerika'da piyasaya çıkarıldı. Ticari kaygılar nedeniyle Avrupa'da piyasaya verilmedi.

1 MAYIS 1984, Odeon, Birmingham

Gilmour'un konseri zayıf tanıtım ve basında yer alan havanın belirsizliğiyle ilgili haberler yüzünden başarısızlığa uğradı. Konseri yalnızca 200 kişi izledi.

8 MAYIS 1984, PROS AND CONS OF HITCH HIKING, çıktı.

Roger Waters solo çalışma

Prodüktör	: Roger Waters ve Michael Kamen
Britanya çıkışı	: Harvest SHVL 24 01 05 1
Sözler ve Müzikler	: Roger Waters
Parçalar	: 4. 30 am (Apparently they were travelling abroad) 4. 33 am (Running Shoes) 4. 37 am (Arabs with knives and west German skies) 4. 39 am (for the first time today pt 2) 4. 41 am (Sexual Revolution) 4. 47 am (the remains of our love) 4. 50 am (go fishing) 4.56 am (for the first time today pt1) 4. 58 am (Dunroamin, Duncarin, Dunlivin) 5. 01 am (pros and cons of hitch hiking)

5. 06 am (every strangers eyes)
5. 11 am (the moment of clarity)

Personel : Eric Clapton (lead gitar)
Andy Bown (Hammond org ve 12 telli gitar)
Ray Cooper (Percussion)
Michael Kamen (Piyano)
Andy Newmark (davul)
David Sanborn (Tenor saksafon)
Roger Waters (bas, ritm ve vokaller)
National Philarmonic Orchestra

Albüm Roger'ın ikinci karısı Carolyne'e ithaf edildi. Parçaların başlıklarında belirtilen saatler gecenin belirli bir zamanındaki rüyayı anlatıyor. Eric Clapton'ın bu albümde çalması herkes için büyük sürpriz olmuş. Kayıtlara geldiğinde Roger'a şöyle demiş "Bak, sadece benden ne istediğini söyle, ben de deneyeyim, eğer yapamazsam bırakır giderim". Hiç yapamaz olur mu, albüm gerçekten onun sayesinde yepyeni bir ruh kazanmış ve Gilmour'un Waters'ın yanındaki yokluğunu unutturmuş. Clapton'ın nefis gitar soloları Pros and Cons'u Waters'ın en iyi albümlerinden biri haline getirmiş.

9 MAYIS 1984

Gilmour'un turnesinin kuzey Amerika ayağı Kanada Quebec şehrinde başladı. Turne Kanada ve ABD'de Mayıs, Haziran ve Temmuz ayları boyunca sürdü.

16 TEMMUZ 1984, New York

About Face turnesinin son gününde Waters'ın turnesi Stockholm'de başladı. Birinci bölümde Floyd parçalarının en iyileri ve ikinci bölümde Pros and Cons çalındı. Eric Clapton turnede Waters'la birlikte çaldı. Waters'ın

turnesi Temmuz, Ağustos ayları boyunca sürdü. Ağustos ayında turnenin Kanada ve ABD ayağı başladı.

20 KASIM 1984

David Gilmour MTV'nin Gitar Devleri ismi altında desteklediği konserde New Jersey, Capitol tiyatrosunda çaldı. Bu konserlerde Tony Iommi, Dave Edmunds gibi diğer büyük gitar devleri de vardı. Gilmour konserde Murder isimli parçayı çaldı.

1985

18 MART 1985

Waters'ın Pros and Cons turnesinin ikinci ayağında Eric Clapton ve Tim Renwick'in yerlerini, Jay Stapley ve Andy Fairweather aldı. Turnenin bu ayağında Hey You'nun yerini Another Brick in the Wall aldı.

Turne tüm Mart ve Nisan'da devam etti. 28 Mart konseri bütün ABD'ye canlı olarak yayınlandı. Bu yayın ilk defa olmak üzere Holophonic sistemle yapıldı.

13 TEMMUZ 1985

David Gilmour Bryan Ferry'nin bir parçası olarak Wembley Stadyumundaki Live Aid konserine çıktı. Gilmour ayrıca aynı konserin finalinde herkesin katıldığı Feed the World isimli parçayı en yakın mikrofona 5 metre uzaktan söyledi.

19 AĞUSTOS 1985, PROFILES, çıktı.

Prodüktör	:	Nick Mason ve Rick Fenn
Britanya çıkışı	:	Harvest MAF 1
Mühendis	:	Rick Fenn ve Nick Griffiths
Müzik	:	Nick Mason ve Rick Fenn
Parçalar	:	Malta
		Lie for a lie

Rhoda
Profiles pt 1 ve 2
Israel
And the address
Mumbo Jumbo
Zip Code
Black Ice
At the end of the day
Profiles pt 3

Albümde David Gilmour'da bir parçada vokal yaptı. Lie for a lie ve Israel hariç bütün parçalar enstrümantaldi. Nick, Dave'in şarkı söylemesini şu şekilde anlatıyor "Onun vokal yanını seviyorum, son albümlerde yeterince yer alamadı. Onun özel bir kalitesi var, onunla çalışmak çok hoş. Harika bir davranış biçimi var, son derece profesyonelce. Asla ben şarkıcıyım, her şeyi ben bilirim demiyor. Her zaman ne istiyorsun, böyle rahat hissediyor musun, başka bir şey denememi ister misin? sorularıyla karşılaşıyorum. Kesinlikle harika".

EYLÜL 1985

Nick albümü tanıtmak amacıyla 4 günlük bir Britanya gezisine çıktı. Hemen arkasından Lie for lie ve And the Address'ın yer -aldığı 45'lik piyasaya çıktı. Ayrıca Mason'ın müzikal ve araba yarışı kariyerinin yer aldığı Life Could be a dream isimli 27 dakikalık bir film hazırlandı.

EKİM 1985

Pete Townshend tarafından kurulan Deep End isimli grup The Tube programına çıktı. Programda Gilmour gitar çaldı.

1-2 KASIM 1985

Deep End Brixton Academy'de iki konser verdi. Bilet satışının azlığı nedeniyle son konser iptal edildi.

1986

23 OCAK 1986

Deep End'in son konseri Midem müzik fuarında yapıldı. Fransız televizyonu konseri yayınladı.

EKİM 1986, WHEN THE WIND BLOWS, çıktı.

Prodüktör	: Roger Waters
Britanya çıkışı	: Virgin V2406
İkinci Yüz Parçalar	: Russian Missile
	Towers of Faith
	Hilda's Dream
	American Bomber
	The Anderson Shelter
	British Submarine
	The Attack
	The Fall Out
	Hilda's Hair
	Folded Flags

Raymond Briggs'in eserinden uyarlanan filmin müzikleri. Roger Waters albümü daha sonra grubu olacak olan Bleeding Hearts'la seslendirmiş. Birinci yüzde David Bowie ve birçok başka sanatçı yer almış, ikinci yüz ise Waters'a ait.

11 KASIM 1986, ROGER WATERS AYRILDI.

Pink Floyd basına bir nüshayla durumu açıkladı; Roger Waters Aralık 1985'te gruptan ayrıldı, ancak grubun diğer elemanları dağılmak niyetinde değillerdi. Gilmour, Wright, Mason ve prodüktör Bob Ezrin yeni bir albümün

kayıtlarına başlamışlardı. Gilmour "Pink Floyd her zaman 4 üyenin yetenekleri üzerine kurulmuştur. Doğal olarak Roger'ın sanatsal katılımını özleyeceğiz, ama geçmişte olduğu gibi birlikte çalışmaya devam edeceğiz. Son zamanlarda Roger'ın grubun "yaratıcı olabilmek için çok güç harcaması gerektiği" hakkındaki iddialarına çok şaşırdık. Üçümüz yeni malzemelerden büyük heyecan duyuyoruz ve yakında çıkacak olan albümle birlikte olayı kamuoyunun yargısına bırakıyoruz".

1984-1986

Pink Floyd tarihinin en önemli olayı sonunda patlak verdi ve Waters gruptan ayrıldı, ancak bu ayrılış son derece sessiz oldu ve yaklaşık bir yıl sonra açıklandı. Asıl gürültü önümüzdeki yıl kopacak. Floyd'la Waters arasındaki kavga gerçekten oldukça sert geçecektir. Gördüğünüz gibi herhangi bir grupta elemanlardan biri ne zaman kendini her şey olarak görmeye başlarsa o zaman o grubun sonu gelmiş demektir. Waters ne yazık ki Syd'in ayrılışından itibaren yavaş yavaş kendini Floyd'un lideri yerine koymaya, sonra da sadece kendi dediklerinin yapılmasını istemeye başladı. Bu davranış, giderek diğerlerini küçük görmeye yöneldi. Müzik tarihinin bu belki de en büyük grubu bence bir kişinin kaprisleri yüzünden dağıldı. Dağılmadan sonra verilen ürünlere bakarsanız haklı olduğumu anlarsınız. Gerek Waters'ın gerekse Floyd'un albümlerinde birbirlerinin eksiklikleri Floyd albümlerinde hiç olmayan bir somutlukla göze çarpıyor. Aynı dönemlere rastgelen albümleri arka arkaya dinlediğinizde her iki tarafın müzikal ve şiirsel gelişimlerini eşit oranlarda sürdürdüklerini ancak her iki albümü topladığımızda ortaya gerçek bir Floyd albümü çıktığını görüyoruz. Ne yazık ki, artık bu lüksten yoksunuz.

16. BÖLÜM

A MOMENTARY LAPSE OF REASON-1987

8 ŞUBAT 1987

Nick Mason Frankfurt'ta Michael Mantler Project'le birlikte bir konsere çıktı. Konser Alman televizyonundan yayınlandı ve daha sonra Live albüm olarak piyasaya çıktı.

15 ŞUBAT 1987

David Gilmour Londra Town and Country Club'ta kötüye kullanılmış çocuklar için açılan telefonla danışma servisi yararına verilen konseri çıktı.

6 NİSAN 1987

Roger Waters'ın avukatları durumu belirten bir bülten yayınladılar; "Roger Waters The Wall ve Dark Side of the Moon albümlerinin ana söz yazarı ve prodüktörüydü, aynı zamanda da baş solistti ve yaratıcı gücü oluşturuyordu. Pink Floyd'un diğer elemanlarıyla çıkan tartışmada Pink Floyd'un geçmişte kullanılan sahne efektlerini de içeren tüm isim ve kar hakları sorununun çözümü için

mahkemede dava açılmasına karar verilmiştir. Buna karşı çıkan basına rağmen Waters iddialarından vazgeçmemiştir. Bundan böyle Waters, Gilmour ve Mason'la Pink Floyd adı altında hiçbir plak kaydı ve konser yapmayacaktır". Waters "Bir yıl kadar önce bir arkadaşım bana tek yargının halktan gelebilecek yargı olduğunu söylemişti. Yasa ahlaki değerlerle ilgilenmiyor, hâlbuki isim bir çeşit menkuldür. Halk dönüp demelidir ki; Hayır, bu Pink Floyd değil, onun anlamı bundan çok daha fazladır, bu bir seçim hakkı da değildir. Profesyonelce Pink Floyd olarak onları öldürebilseydim eğer, eminin çok mutlu olurdum".

11 MAYIS 1987

Waters Radio Waves'ın edit versiyonunu ve yeni albüm için hazırlanıp albümde kullanılmayan Going to Live in L. A. isimli parçayı 45'lik olarak çıkardı.

28 MAYIS 1987, BEYOND THE WILDWOOD, çıktı.
a tribute to Syd Barrett-Syd Barrett anısına

1. Yüz	: No good trying (Mock Turtles)
	Octopus (Plasticland)
	Arnold Layne (SS-20)
	Matilda Mother (Paul Roland)
	She took o long cold look (Fit and Limo)
	Long Gone (The Shamen)
	If the sun don't shine (Opal)
2. Yüz	Baby Lemonade (The Ashes in the Morning)
	Wolfpack (The Lobster Quadrille)
	Golden Hair (The Paint Set)
	No man's Land(Tropicana Fishtank)
	Apples and Oranges
	(The T. V. Personalities)

Two of a kind (The Soup Dragons)
Scream thy last scream (The Green Telescope)

Syd'in gerek Floyd gerekse solo kariyerine ait bestelerinin farklı versiyonlarının yer aldığı bir albümdü bu. İçinde hiç çıkmayan parçalar da vardı. Albümü oluşturan Alan Duffy tüm grupların onlara büyük ilhamlar veren Syd için bir şeyler yapmak istediklerini söyledi.

15 HAZİRAN 1987, RADIO KAOS, çıktı.

Roger Waters solo çalışma.

Prodüktör	:	Ian Ritchie ve Roger Waters, *Nick Griffiths
Britanya çıkışı	:	EMI KAOS 1
Söz ve Müzik	:	Roger Waters
Parçalar	:	Radio Waves Who needs information Me or him * The Powers that be * Sunset Strip Home Four Minutes The Tide is Turning
Personel	:	Roger Waters (bas, gitar, vokal) Andy Fairweather-Low (Electric Gitar) Jay Stapley (electric gitar) Mel Collins (Saksofonlar, nefesliler) Ian Ritchie (Davul programı, piyano) Graham Broad (Davul, percussion) Matt Irwing (Hammond org)

Waters "Radyo sadece bir araç, benim ilgi alanım dünyanın iki faktör tarafından yönetilmesiyle ilgili. Bunlardan biri **Pazar Güçleri**, hepimiz diğeriyle örneğin transistörlü radyo satmakta yarışırız. Bazımız başarılı olur, bazımız başarısız, sonuçta Japonlar ya da Almanlarla yarıştığımız düşünülürse işin sonunda her şey iyiye gidecektir. Bu albümde yer alan diğer ilgi alanı liderlerimizin zamanını seçmenleri eğlendirmek ve dış ve iç politikayla harcamakla geçirmesidir. Eğer seçmenleri güldürürseniz oylarını da alırsınız, ben buna Soap Opera Ülkesi diyorum".

29 HAZİRAN 1987

Norton Warburg'un başkanı Andrew Warburg İspanya dönüşünde yanlış muhasebe ve düzenbazlıktan 3 yıl hapse mahkûm oldu.

14 AĞUSTOS 1987

Waters'ın Radio Kaos turnesi Rhode adasında başladı. Konser boyunca DJ Jim Ladd her şarkıyı bir radyo gösterisinin parçası olarak sundu. Konserde Roger'a yeni grubu Bleeding Hearts Band eşlik etti. Konserde Radio Kaos parçalarının yanında, Floyd parçalarından pek çoğu ile Pros and Cons'tan parçalar da yer aldı. Waters'ın turnesi Ağustos ve Eylül aylarında devam etti.

7 EYLÜL 1987, A MOMENTARY LAPSE OF REASON, çıktı.

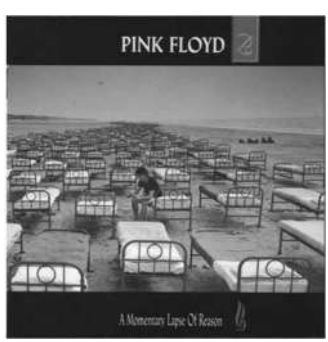

Prodüktör	: Bob Ezrin ve David Gilmour
Britanya çıkışı	: EMI EMD 1003
Parçalar	: Signs of Life (Gilmour-Ezrin) Learning to Fly (Gilmour-Moore-Ezrin-Carin) Dogs of War (Gilmour-Moore) One Slip (Gilmour-Manzarena) On the Turning Away (Gilmour-Moore) Yet another movie (Gilmour-Leonard) Round and around (Gilmour) A New Machine pt 1 (Gilmour) Terminal Frost (Gilmour) A New Machine pt 2 (Gilmour) Sorrow (Gilmour)
Personel	: David Gilmour (gitar, vokal, keyboard) Nick Mason (davul, ses efektleri) Richard Wright (piano, vokal, Hammond org) Bob Ezrin (keyboard, percussion) Tony Levin (bas) Jim Keltner (davul) Steve Forman (percussion) Jon Cairn (keyboard) Tom Scott(alto-soprano saksofon) Scott Page (tenor saksofon) Carmine Appice (davul) Pat Leonard (synthesizers) Bill Payne (Hammond org) Michael Landau (gitar) John Halliwell (saksofon)

Roger Waters albüm hakkında şunları söyledi "Güzel bir panayır bozması"

Eylül'ün 9'unda Floyd'un Kuzey Amerika turnesi başladı, Eylül boyunca Waters ve Floyd Kanada ve ABD turnesinde ayrı ayrı konserler vermeye devam ettiler. 29 Eylül'de Waters'ın turnesin birinci ayağı bitti, Floyd devam etti. 4 Kasım'da Waters'ın ikinci ayak turnesi başladı. Kasım ayı boyunca yine her iki rakip turneye devam ettiler.

16 KASIM 1987

EMI Radio Kaos'tan ikinci 45'liği çıkardı. Tide is Turning ve Money'nin yalancı canlı versiyonundan oluşan 45'lik Waters'ın ev stüdyosunda kaydedildi.

7 ARALIK 1987

Momentary lapse of reason'dan ikinci 45'lik çıktı. On the turning away ve Run like hell. Her iki parça da 5 Kasım Atlanta konserinde kaydedilmişti.

23 ARALIK 1987, ANLAŞMA

Roger Waters ve David Gilmour Pink Floyd ismi üzerine yaptıkları yasal kavgayı durduran bir anlaşma imzaladılar. Gilmour ve şirket ismi kullanma izni aldılar, ancak Waters'a uçan domuz gibi markalar için telif ödemeyi kabul ettiler. Waters Wall konseptinin haklarını muhafaza etti.

Gilmour "Büyük bir küfürleşmeye, mahkemeye ya da bu çeşit bir şeye girmek istemedim. Sadece hayatımı devam ettirmek istiyorum. Hala Roger'ı üzecek ne yaptığımı anlamakta zorlanıyorum. Benim de Nick'in de hayatı onunki gibiydi, Pink Floyd'un çalışmalarında ikimiz de yeterince yardımcı olduk. O Pink Floyd'un tüm yaptıklarını açıklamaya çalıştı; kim hangi oranda ne yaptı, kim kesinlikle neydi ve miksaja kim ne katkıda bulundu. Bu tamamıyla sonuçsuz bir çalışmaydı. Gerçek şu ki, bu be-

nim kariyerimdi ama bunu durdurmak gibi bir isteğim de yoktu. Bununla birlikte yaşamayı kabul ettim".

Diğer yandan Roger Waters, Pink Floyd isminin emekli olması gerektiğini düşünüyordu "Ne kadar haklı olduğum anlaşılacak, etrafta dolaşıp bir albüm yaptılar, ama işi neredeyse 20 kişi yapmış, sanırım albümü yazmak için 6-7 kişi uğraşmış, kim bilir işe dahil olan kaç kişi daha vardı. Sonunda birileri şöyle diyecek "Rodgers ile Hammerstein'ın müzikalinden hoşlandım ama ne yazık ki, ikisi de öldüler", neyse boş verin, daha önce yaptıklarımızı çalmak için bir grup kurabiliriz, sound eskisine benzeyebilir. Yaptıkları işte bu ve teknik olarak kötü değil. Sözlerde iş yok ve sanki bir fabrika ürününe benziyor, bu onların düşüncelerini yansıtmıyor, benim düşüncelerimi reprodüksiyon yapıyorlar ama bunu da beceremiyorlar". Waters eski en iyi arkadaşı Mason hakkında hayal kırıklığına uğramış. "Bana telefonda senin haklı olduğuna inanıyorum ama Gilmour'la devam edeceğim, seninle aynı fikirde olsam bile bu özeldir, kamu gözünde onu destekleyeceğim, çünkü seninle bir geleceğim yok, çünkü sen durmak istiyorsun. O yürümek istiyor ve ben de öyle, dedi. Çok üzücüydü, ama en azından bunu bana söyleyecek cesareti vardı. Ben de, peki, madem böyle inanıyorsun, dedim".

A Momentary Lapse of Reason-Aklın Geçici Yokluğu-Yorumlar

David Gilmour-Hem Rick hem de Nick başlangıçta çalma yetenekleri açısından paralize durumdaydılar. Zaten her ikisi de bu albümde doğru dürüst çalmadılar. Bence onlar Roger tarafından tahrip edildiler. Nick bir parçada birkaç tom tom çaldı, ama diğer parçalarda başka davulcular kullanmak zorunda kaldım. Rick birkaç küçük partisyon çaldı. Çoğunda keyboard'u ben çaldım ve o çalmış gibi yaptı. Kayıt temel olarak benim tarafım-

dan yapıldı. Şu ana dek yapılmış en iyi Floyd albümü olduğunu sanmıyorum, ama yapabildiğimin en iyisini yapmaya çalıştım.

Nick Mason-Dave şarkılarla birlikte geldiğinde büyük bir baskı altındaydı ve ona yapılacak her türlü yardımı kabul etmeye hazırdı. Gemideki kayıtlar özellikle çok eğlenceliydi ama sonra Amerika'ya gittik ve her şeyi çabuk çabuk yapmaya çalışan stüdyo müzisyenleri kiraladık. Bu benim kendime alarm vermem için yeterli oldu. Yeniden kendimi genç hissettim. Bir ara baktım ki, Roger bütün onuru kendinde topluyor, bari ben mimarlığa döneyim diye düşünmüştüm.

Rick Wright-Grubun üyesi değildim. Yıllardır birlikte çalmamıştık. Kayıt için bana ödeme yapıldı. Albümden telif aldım, ama Nick ve Dave kadar değil.

Serdar Öktem-Waters'ın sarsıntısı ve moral çöküntüsü hâlâ sürüyor. Her şeyden önce Nick ve Rick ifadelerden de anlaşıldığı üzere olaydan çok etkilenmişler, sonuçta albüm Floyd ismi altında yapılan bir Gilmour solosu olmuş. Ama dikkat edilmesi gereken şey bence Gilmour'un grup ruhuna ne kadar büyük bir saygısı olduğu gerçeği. Aynı albümü kendi solosu olarak ta çıkarabileceği halde, o Nick ve Rick'i asla dışarda bırakmayı düşünmeyerek Floyd ismi altında albümü çıkardı ve maddi ve manevi her türlü kazancı da paylaştı. En azından buna büyük saygı duymak gerekiyor sanırım.

1987

1987 yılı çok hareketli geçti. Yılın en önemli olayı tabii ki Waters-Gilmour tartışması ve bunun bir sonuca ulaşmasıydı. Ama bu ne büyük bir nefretmiş ki, Waters bu anlaşmadan sonra bile grubu sürekli olarak kötülemeyi kendine vazife edindi. Onlarla bütün ilişkilerini

kesti (1987 ve günümüze kadar), diğer üyeler gerekirse Genesis benzeri birbirimize destek verelim deseler de karşı taraf bunu asla kabul etmiyor. Waters'ın bu nefretinin nedenini hâlâ bilemiyoruz, birtakım yorumlar yapsak ta grubun genel huyu gereği olayları açıkça bilmiyoruz. Aslında grubun bayağı fazla konuştuğunu bu kitapta yaşıyorsunuz ancak yine de temel konularda kendilerini çok fazla açmıyorlar. Waters'a kızgınlığımızın temelinde işte bu gizli kapaklı davranışlar yatıyor. Ne oldu ki, Waters gruptan ayrıldı, Dark Side'da, Wish you were here'de, üstelik onlardan çok daha zor olan ilk albümlerde Wright çalabildi de, müzikal anlamda o ana dek yapılan bütün albümlerden daha zayıf-Pink Floyd düzeyine göre-olan The Wall'da mı çalamadı? Buna inanmamız imkânsız. Eğer önceden de çalamıyorsa Floyd gibi bir grupta ne işi vardı, çalıyorsa ona bu muamele neden reva görüldü? Bence tek neden Waters'ın diktatoryasını kurma gayretlerinin ilk aşamalarından biri olmasıdır. Burada bir yanlış anlaşılma olmasın, Waters'ın sanatsal yeteneklerine bir itirazımız yok, üstelik Floyd'un parçalarının yıllarca önemli bir yükü onun üstüne kalmış, yine de yanıldığı önemli bir nokta var. Waters büyük bir olasılıkla şöyle düşündü, madem yükün çoğu benim üstümde öyleyse ben Floyd'um, ben Floyd'sam o zaman onuru ve parayı niye onlarla paylaşayım? En büyük yanılgı buydu ve zaman bunu ispat etti zaten. Çünkü grubun tüm üyeleri yaratıcı kişilerdi ve Floyd'un soundunu bu birlik ruhu oluşturuyordu. Waters'ın sonraki albümlerinde sound hatta kişilik eksikliği işte bu yüzden ortaya çıktı. Aynı durum Floyd için de geçerliydi ama zamanla bu sorunu aşmayı başardılar, bu da ancak son albümde gerçekleşebildi.

1987 yılı üç albüm birden gördü. Hem Waters hem Pink Floyd, ABD ve Kanada turnelerine çıktılar, yılın çoğu bu turnelerle geçti. Gördük ki, dinleyicinin Floyd'a büyük bir güveni var. Floyd'un dünya turnesi o güne dek

yapılmış en uzun ve en başarılı turne oldu. 4 yıl sürdü, 5, 5 milyon insan toplam olarak 200 konser izledi. Özellikle Venedik'teki San Marko Meydanı konseri büyük yankı yarattı.

Momentary Lapse of Reason ve bu albümün dünya turnesindeki kayıtlarından oluşturulmuş Delicate Sound of Thunder çiftli albümü 11 milyon satışa ulaştı ve bu satış Floyd albümlerinin toplam satış adedini **140 milyona** çıkardı. Konser kayıtlarından yapılmış bu albümün bir diğer özelliği ise dünya dışında çalınmış ilk rock albümü olmasıdır. Kasım 1988'de Sovyet-Fransız soyuz-7 aracında albüm çalındı.

17. BÖLÜM

DELICATE SOUND OF THUNDER 1988-1989

23-24 OCAK 1988, Auckland, Yeni Zelanda

Pink Floyd'un tarihindeki ilk Yeni Zelanda konseri.

27-31 OCAK 1988, Sydney, Avustralya

Konserden önce 12 metre uzunluğunda bir uçan domuz semalarda göründü. Ayın 29'unda EMI kısa bir süre sonra Pink Floyd'un Birleşik Krallık turnesinin farklı bir şekilde başlayacağını anons etti. Londra'da Parlamento yakınındaki bir Thames nehri vapurunda grup bir basın partisi verdi. Vapurun hemen yakınında dev bir uçan yatak duruyordu. Burada ve Britanya'nın her tarafında binlerce pembe balon Floyd yazacak şekilde havaya salındı.

ŞUBAT 1988

Şubat'ın başında Syd Barrett'ın Peel Session isimli 12'lik single'ı çıktı. Single'da Terrapin, Gigolo Aunt, Effervescing Elephant, Two of a Kind ve Baby Lemonade parçaları yer aldı. Single'da Gilmour bas çalmış.

1-4 ŞUBAT 1988, Sydney, Avustralya

Sydney konserlerinin birinden sonra Floyd, yerel bir gece kulübüne giderek ödünç enstrümanlarla jam session yaptı. 7-8 Şubat'ta Brisbane, 11 Şubat'ta ise Adelaide konserleri yapıldı.

13-17 ŞUBAT 1988, Melbourne, Avustralya

Melbourne'de kaldıkları sürece Gilmour ve turne grubu, **The Fishermen** adıyla Mason ve Wright olmaksızın Corner Hotel'de iki konser verdiler. İlk gösteride blues gitaristi Roy Buchanan gruba katıldı. 24 Şubat'ta son Avustralya konseri Perth'de yapıldı.

Mart'ta Japonya turnesi başladı. 2-6 Mart Tokyo, 8-9 Mart Osaka, 11 Mart Nagoya konserleri gerçekleştirildi.

Nisan'da ABD turnesi başladı. Los Angeles, Denver, Sacramento, Oakland, Phoenix,

Irwing, Orlando, 4 Mayıs'ta Raleigh, 6-8 Mayıs'ta Foxboro, 11 Mayıs'ta Montreal (Kanada), 13'ünde Toronto (Kanada), 15-16'sında Philadelphia, 18 Mayıs'ta Cedar Falls, 20'sinde Madison, 21-22'sinde Chicago konserleri yapıldı.

23 Mayıs 1988'de EMI Momentary Lapse of Reason'dan üçüncü 45'liği çıkardı. 45'likte one slip ve dogs of war isimli parçalar yer aldı.

ABD turnesi Mayıs'ın sonuna dek devam etti

31 MAYIS 1988

Radio Kaos, PMI, MVS KAOS, Yönetmen:Willie Smax

Radio Waves, Sunset Strip, Four Minutes, The Tide is Turning parçalarının yer aldığı video EP çıktı.

Floyd turnesi 1 Haziran'da Washington DC konseriyle devam etti. 3-4 Haziran'da East Rutherford konseriyle turne sona erdi. 10 Haziran'da grup Avrupa'ya ha-

reket etti. Avrupa turnesi Fransa'da Nantes'da başladı. Rotterdam, Berlin, Mannheim, Hannover, Dortmund,

Viyana, Münih, Torino, Modena, Roma, Grenoble, Nis, Barcelona, Madrid, Montpellier,

Basel, Lille, Kopenhag, Oslo, Wembley-Londra, Manchester, Cleveland, Aubern Hills ve 19-23 Ağustos'ta New York konserleriyle turne son buldu.

16 HAZİRAN, Berlin

Pink Floyd Berlin duvarının batı yakasında çalarken 2000 Doğu Alman diğer taraftan konseri dinledi. Bazı dinleyiciler duvarın öteki tarafına geçmek istediği için birkaç kişi tutuklandı.

21-22 HAZİRAN 1988

Pink Floyd Versailles sarayında çalan ilk grup unvanını aldı. Konser filme alındı. Birkaç kişi konserden sonra grubun yeniden sahneye çıkarak yapılan ateş gösterisini izlediğini gördü. 24 Haziran'da Channel 4 televizyonu Versailles konserinden sonra grup üyeleriyle yapılmış röportajı yayınladı.

8-9 TEMMUZ 1988, Modena, İtalya

Konserlerden önce Gilmour ve Mason 163.000 pound değerinde birer Ferrari F 40 aldılar. 200 mil (yaklaşık 360 km) hızıyla dünyanın en hızlı arabası olan F40 yaklaşık 10 ayda yapılabiliyordu. Mason'ın araba tutkusu herkesçe bilinir. Ama arabalarından bazılarını öğrenmek ister misiniz? Cevabınız evetse sıkı durun; Koleksiyonda birkaç Maserati, birkaç Jaguar, birkaç Ferrari, Ferrari 250GTO (10 milyon dolar değerinde, dünyada yalnızca 40 adet var) ve babasından kalan bir Bentley var!

17 EKİM 1988, OPEL

EMI CDP 7 91206 2

Prodüktör : Çeşitli prodüktörler

Parçalar : Opel
Clowns and Jugglers (Octopus)
Rats
Golden Hair
Dally Rocker
Word Song
Wined and Dined
Swan Lee
Birdie Hop
Let's Spilt
Lanky pt 1
Would'nt you miss me
Milky Way
Golden Hair

Syd Barrett demolarının ve daha önce çıkmayan parçaların bir karışımı.

27 EKİM 1988

Syd Barrett'ın üvey kardeşi Paul Breem BBC'de bir röportaja çıktı. Syd'in yaşadığını, iyi olduğunu ve Cambridge'de yaşadığını onayladı. Pink Floyd'un diğer üyeleriyle hiçbir ilişkisi olmadığını, 60'larda yaşanan olayları unutmayı ve kötü deneyimler olarak değerlendirmeyi tercih ettiğini söyledi. Syd'in mutlu olup olmadığı sorulduğunda evet mutlu diye cevap verdi. Artık müzikle hiç uğraşmadığını ve öncelikle resim olmak üzere yeni ilgi alanları olduğunu belirtti.

21 KASIM 1988, DELICATE SOUND OF THUNDER, çıktı.

Prodüktör	: David Gilmour
Dünya Yayımı	: EMI CDS 91 480 2 (CD)
Parçalar	: Shine on you crazy diamond
	Learning to fly
	Yet another movie
	Round and around
	Sorrow
	The dogs of war
	On the turning away
	One of these days
	Time
	Wish you were here
	Us and them
	Money
	Another brick in the wall pt 2
	Comfortambly numb
	Run like hell
Kayıt	: New York konserleri (Ağustos)

Pink Floyd için alışılmadık bir şey yapıldı ve albüm Versailles konserinden alınan görüntülerle televizyonda tanıtıldı. Video ise birkaç ay sonra yayınlandı. Gilmour "Gerçekten hoşuma gitti. Bazı eleştiriler aldık, diyorlardı ki, kayıt fazla iyi, dolayısıyla stüdyoda çok çalışılmış. Hâlbuki stüdyoda kayda hiç dokunmadık, sadece miksajı yaptık. Albümde hiçbir üst kayıt ya da değiştirme yok. Tamamen canlı olarak kaydedilmiş ve bence gerçekten çok çok iyi oldu. "Albümün sanat yönetmenliğini yine Storm Thorgerson yaptı. Albüm kapağı Floyd'un konserlerinin ışıkla sesin evliliği olduğu bilinciyle hazırlanmış. Bay ışığın bay sesle birleşiminin simgesi gerçekten kapakta bütün canlılığıyla kendini göstermiş. Fotoğraflar İspanya'da çekilmiş.

Çok sonra Gilmour şöyle diyor "Momentary Lapse turnesinin başında davulu Gary Wallis çalıyordu çünkü Nick çalamıyordu. Keyboard'da ise Jon Carin vardı çünkü o Rick Wright'tan daha iyi bir Rick Wright'tı. İlk üç aylık ayağın sonunda Nick ve Rick harika çalmaya başladılar. Bu turne onları yeniden işlevsel müzisyenler haline getirmişti, ya da benim bunu başardığımı da söyleyebilirsiniz".

26 KASIM 1988

Pink Floyd uzayda çalınan ilk müzik gurubu unvanını almıştı. David Gilmour ve Nick Mason bu olayı izlemek üzere Baykonur uzay üssüne gittiler. Mason "Oradaki şeylerden birini gördüğünüzde ne kadar sıra dışı olduğunu anlıyorsunuz". Her ikisi de bu olaydan çok etkilendiler. Roketin kalkışı sırasındaki sesin gelecekteki Floyd albümlerinden birinde kullanılabileceğini düşündüler. Görevlerinin sonunda dünyaya dönen kozmonotlar ise albümü araçta bıraktılar, belki de dış uzaydan gelen birileri dinlemekten hoşlanır diye.

1989

ŞUBAT 1989

EMI Roger Waters'ın yeni albümü **Amused to Death'**in kendi şirketlerinin adıyla çıkacağını belirtti. 1990 başlarında çıkarılacağını söyledikleri yeni albümün Waters'ın daha önce kaydedilenleri beğenmemesi nedeniyle, ya yeniden kaydedileceğini ya da tamamen yeni bir projeye geçileceğini vurguladı.

19 MART 1989

David ve Nick bir Ford Granada ile Wimbledon stadında yapılan "Demolition Derby" isimli bir araba yarışına katıldılar. Yarışın geliri Nordoff-Robbins Müzik Tedavisi yararına bağışlandı.

NİSAN 1989

Gerald Scarfe'ın Waters'ın yeni albümünün kapağını hazırladığı yolunda söylentiler çıktı.

27 NİSAN 1989

David Gilmour, Eric Clapton, Mark Knopfler, Phil Collins ve Brown kardeşler Doğa Tarihi Müzesinin Red Balloon salonunda bir konser verdiler. Konser Akciğer Vakfı yararına yapıldı.

9-10 MAYIS 1989

Pink Floyd yeni bir Avrupa turnesinin arifesinde Londra liman bölgesinde yaptığı bir provayla anıları tazeledi. Grup ayrıca turneyi tanıtmak için bir basın konferansı düzenledi. 12 Mayıs'ta Gilmour provalarını dinleyen izleyicilerden özür dileyerek kendilerini içeri alamayacaklarını, herkesi ertesi gün beklediklerini söyledi. 13 Mayıs'ta Avrupa turnesi Belçika'dan başladı. Verona, Monza, Livorno, Cava Di'Tirreni (Italya), Yunanistan konserleri mayıs ayı boyunca gerçekleştirildi.

3-7 HAZİRAN 1989, Moskova, SSCB

Mason turne sonrası şöyle diyor "Son turnede başarılıydık belki ama, aslında bu önceden olanaksızdı. Bu sefer normal olarak gidemeyeceğimiz şehirlere gittik. Yani problem şuydu ki, bizim turnelerimiz için Avrupa ve Amerika koşulları uygundu, özellikle Rusya'ya gidişimiz normal olarak mümkün değildi. Bu işten çok hoşlandım, umarım bundan sonra da benzer konserleri yapabiliriz.

Daha önce çalma olanağı bulamadığımız, ya da zaman bulamadığımız yerlerde konserler vermeyi çok istiyorum. Rusya konseri tam anlamıyla heyecan vericiydi, çünkü o insanlar bizi hiç görmemişler ve gösterinin gelişimini takip edememişlerdi. Hâlbuki Amerikalılar yıl-

lardan beri gösterideki her gelişimi fark etmişlerdi. Her gösteride yaklaşık olarak ne bulacaklarını biliyorlardı".

5 HAZİRAN 1989, Delicate Sound of Thunder

Picture Music International MVN 991 1863 (video)
Yönetmen : Wayne Isham

Video aynı isimli albümün kaydedildiği yerlerde ses ve görüntü olarak kaydedildi. Yalnızca bazı parçalarda farklılıklar vardı. Versailles konserinin de görüntüleri yer aldı. İşin başında bir konser filmi yapmayı düşündük ve Atlanta konserini çektik. Ama konserde pek iyi çalamadık ve filmi rafa kaldırdık. Hem Dark Side'da hem de Wish you were here'de aynı tarz çalışmalar yapmayı reddetmiştik. Sonra ilerde geçmişte neye benzediğimizi görmek isteyebileceğimizi düşündük, bu yüzden yapabildiğimizin en iyisini yapıp bir konser filmi yapmaya karar verdik".

Ve yaptılar da. Her parçaya saatlerce montaj zamanı harcadılar ve sonunda insanların bir plak gibi satın alabilecekleri bir çalışma çıkardılar.

Floyd Haziran boyunca Avrupa turnesine devam etti.

14 TEMMUZ 1989

Bütün Fransa Bastil baskınının 200. yıldönümünü kutlarken yeni bir operanın sahnelenmesinin durduruluşunu yalnızca birkaç kişi fark edebildi. Operanın librettosunu Etienne Roda-Gil, müziğini ise Roger Waters yazmıştı. Bu iki ismin arkadaşı Philippe Constantine Haziran 1992'de şöyle diyor "Roger solo albümlerinden biri için çalışıyordu, ama operayı yazabilmek için bütün kaydı durdurdu. Yaklaşık 9 ay sonra iki saat kırk dakikalık bir demo teyp doldurmuştu. Metin tamamen Fransızca olarak yazılıp Waters'a verilmişti. Başbakan'dan Kültür Bakanı'na kadar herkes kaydı dinledi, Tepkiler sıcaktan

da öteydi. Sonra Roger'la beraber operayı sahnelemeyi düşünmeye başladık. Bir benzerini o, Berlin'de yapmıştı. Maliyeti çıkardığımızda 5 milyon poundu bulduğunu gördük ve bunu iki yüzüncü yıl vakfından istedik. Birkaç organizasyon maliyete katılmak istedi, ancak başarılı olamayacağımızı anlayınca projeyi kaldırdık. 6 ay kadar önce Roger'ı Los Angeles'a giderken havaalanında gördüm, bana 5 yıldır bir tek gece bile operayı düşünmeden uyumadığını ve muhakkak başaracağımızı söyledi".

15 TEMMUZ 1989, Venedik, İtalya

Bu belki de Pink Floyd'un kariyerindeki en tartışmalı konserdi. Yerel protestolara rağmen St. Marco meydanının karşısındaki lagünde konser vermelerine izin verildi. Sonuçta konseri 200.000 kişi izledi. Konser ayın 13'ünde binaların aşırı vibrasyondan yıkılacağı iddiası nedeniyle neredeyse iptal ediliyordu. Eleştirileri engellemek için Floyd konseri azaltılmış bir sesle verdi, yine de konserden sonra binaların zarar gördüğüne ilişkin iddialar sürdü gitti.

Grup hayranları arkalarında ordunun temizlemek zorunda bırakıldığı 300 tonluk bir çöp yığını bırakarak meydandan ayrıldılar. 7 saatlik bir toplantıdan sonra şehir otoriteleri şehir halkından verilen rahatsızlık nedeniyle özür dilediler ve bir daha asla benzer bir konsere izin verilmeyeceğini belirttiler. Bunun üstüne Venedik kültür komitesi kıdemli üyesi Silvan Ceccarelli istifa etti ve şu açıklamayı yaptı "Gitmek zorunda olduğumu hissediyorum, çünkü bu konseri teşvik eden insanlardan biriyim ben". Konseyin geri kalanı ise tüm itirazlara rağmen bir süre sonra şehri ad-hoc yönetimine bırakarak istifa etti. İtalyan posta servisi olayın pulunu çıkarmayı planlamasına rağmen tartışmalar nedeniyle projeyi iptal etti. Konseri ise 23 ülkeden 100 milyon kişi televizyon-

larından seyretti. Bu ülkelerin içinde Türkiye'de vardı, biz konseri canlı yayınlamadık, ancak Eurovision kanalıyla canlı olarak kaydedip daha sonra programlarımızda kullandık ve birkaç kez de konserin tamamını yayınlama şansına eriştik. Gilmour "Konser çok eğlenceliydi, ama sinir bozucuydu. Konserin canlı olarak yayınlanması bizim de çok titiz olmamızı gerektiriyordu. Şehir yetkilileri tüm hizmetleri sağlayacakları sözünü vermişlerdi, yani güvenlik, yiyecek ve tuvalet hizmetleri. Ancak bunların hiçbiri yapılmadı, sonra da olan her şeyden bizi sorumlu tutup, suçladılar".

18 TEMMUZ 1989, Marsilya, Fransa

Turnenin başlamasından bu yana geçen 22 ayda Floyd 5,5 milyon insana 199 konser vermişti. Turne aslında 11 haftalık olarak planlanmıştı ancak ilk biletlerin satışından itibaren üredikçe üredi.

EYLÜL 1989

Roger Waters, Gilmour ve Mason'ı mahkemeye verdi. 1987'de yapılan anlaşmaya göre Floyd konserlerde büyük şişme domuzun her kullanılışında Waters'a 800 dolar ödeyecekti. İddia şuydu ki, Floyd o zamandan beri bu parayı ödememişti.

11 EKİM 1989, Barbican, Londra

Eski Jethro Tull klavyecisi David Palmer Genesis, Jethro Tull ve Pink Floyd parçalarının klasik stilde yeni düzenlemelerinin çalındığı bir konser düzenledi. Konseri yine kendisinin yönetimindeki Kraliyet Flarmoni pop orkestrası verdi. Gecenin geliri **Çocukları İşkenceden Koruma Ulusal Derneği'**ne verildi.

1988-1989

Bu iki yıl yoğun bir turne programıyla geçti. Ama en büyük yararı Nick ve Rick'in yeniden kazanılması olmuştur. Waters'ın grubun moralini ne denli bozduğunun farkına vardınız sanırım. Öyle bir moral bozukluğuydu ki bu, iki büyük müzisyen tam bir felçle hiçbir şey çalamaz olmuşlardı. Gilmour'un onların üstüne fazla düşmeyen, sabırlı yaklaşımı sonunda başarıyı ve belki de Floyd'un yeniden doğuşunu sağladı. Avrupa turnesi büyük başarı getirdi ve Floyd tüm dünyaya yeniden seslenebilme şansını yakaladı. Üstelik uzayda çalınan ilk grup olma unvanını da elde ederek.

1970-1990

Daha önce ikinci dünya savaşından başlayarak 1970'e dek süren dönemin elimizden geldiğince gelişmelerini aktarmıştık. Öncelikle şunu vurgulamakta yarar var, bu kitap asla yakın tarihin yorumlamasını yapma iddiasında değildir, sadece rock müziğin ortaya çıkış nedenlerinin dünya politikasından ve yönetiminden soyutlanamayacağını ve sistemin her anlamda bir bütün olduğunu vurgulamaya çalışmak amacını taşıyoruz (Fazla bilgi için kaynakça bölümüne bakınız) .

1970'lerden itibaren dünya, ikinci dünya savaşından beri ektiklerini biçmeye başladı. Savaştan sonra daha önce de yazdığımız gibi soğuk savaş gündeme gelmişti, böylece her iki paktın ülkeleri yoğun olarak silahlanmaya başladı. Bu silahlanma özellikle nükleer alanda oldu ve tüm dünya büyük bir tehlike altına girdi. Nükleer silahlarla yapılacak herhangi bir saldırıda, anında otomatik saldırı sistemleri karşı taraftan devreye girecek ve saldırıyı karşı tarafa yönlendirecek şekilde hazırlanmışlardı. Böylece insanlığın yok olma tehlikesi baş gösterdi ve ancak o zaman dünyanın büyük devletleri uyanarak yumuşama politikalarına yöneldiler. Tabii yıllar süren gerilimden do-

layı dünyanın dört bir yanına milyarlarca dolarlık silah satıp ceplerini doldurduktan sonra. 1970'lerin birkaç tane önemli olayı var, bunlar; SALT I-II anlaşmaları, Watergate skandalı, Eşik anlaşması, Sovyetlerin Afganistan'ı işgali, Kıbrıs Savaşı ve Helsinki Deklarasyonu ile petrol krizi. Stratejik silahların sınırlandırılması görüşmelerinin kısaltılmışı olan SALT anlaşmalarının ilkinde Füze savar füzelerle, Saldırgan denilen kıtalararası füzeler konusunda yapılan tartışmalar 26 Mayıs 1972'de yapılan anlaşmayla noktalanmıştır. Böylece dünya iki süper gücün yarattığı büyük gerilimden kendini kurtarmış ve gerçekten önemli bir yumuşama sağlanmıştır. Anlaşmadan sonra taraflar tam ve genel bir silahsızlanmaya doğru adımlar atmaktaki kararlılıklarını vurgulamışlardır. SALT I'in hemen ardından Saldırgan stratejik silahların da sınırlandırılması için SALT II görüşmeleri başladı. Görüşmeler 21 Kasım 1972 günü Cenevre'de başladı, ancak bu görüşmeler pek de kolay geçmedi. Görüşmelerde ABD ve SSCB arasında eşitlik ilkesinin korunması kabul edildi, bu eşitlik silahların vurucu güçlerinin eşitliği anlamına geliyordu, ama teknolojik farklılıklar nedeniyle eşitliği ölçmek mümkün değildi. Böylece görüşmeler gittikçe uzadı, uzamanın diğer nedenleri ise Arap-Israil savaşı ve Watergate skandalıydı. Görüşmeler sürerken Nixon ile Brejnev arasında gerçekleşen 1974 Moskova zirvesi yapılmış ve zirvede her iki lider silahların sınırlandırılması ve yumuşamanın devam etmesi niyetlerini vurgulamışlardır. Zirvenin en önemli kararı ise **Eşik anlaşması**nın imzalanmasıydı. Bu anlaşmaya göre yeraltında 150 kilotondan daha güçlü nükleer silah denemesi yasaklandı ve denemelerin tamamen durdurulması yönünde de görüşmelerin sürdürülmesi kararına varıldı. Moskova zirvesinden sonra Watergate skandalı nedeniyle Nixon istifa etmek zorunda kaldı. Watergate Demokrat partinin genel merkezinin bulunduğu binadır (Yani Civangate, İskigate, İlksangate

gibi birtakım kapısal skandallar bazılarının uydurmasıdır). 1973 yılında 5 kişinin bu binaya dinleme aletleri koyarken yakalanması üzerine, binada daha birçok dinleme cihazının bulunduğu ortaya çıktı. Bu olaylardan Nixon'ın da haberi olduğu ve Demokratların seçim taktiklerini öğrenmek amacını güttüğü anlaşıldı. Böylece aradan geçen bir yıldan sonra başkan istifa etti ve yerine Gerald Ford geçti.

Görüşmeleri Ford ve sonra da Carter yürüttü ve aradan geçen yedi yıldan sonra 18 Haziran 1979'da Carter ve Brejnev SALT II anlaşmalarını Viyana'da imzaladı. Anlaşmaya göre kıtalararası füzeler, stratejik füzeler, stratejik bombardıman uçakları sayısal olarak sınırlanıyordu. Bu çok olumlu gelişme ne yazık ki, yürürlüğe giremedi çünkü 1979 Aralığında SSCB Afganistan'ı işgal etti ve ABD anlaşmayı rafa kaldırdı. Çünkü bu işgal bahçeler anlaşmasına uymuyor ve Orta Doğu'da önemli denge değişikliklerine neden oluyordu. İşe bu yüzden birdenbire kahraman! Afgan direnişçileri ortaya çıkıverip, gelişmiş silahlarıyla SSCB askerini oraya girdiğine pişman ettiler. 70'lerin bir diğer olayı Helsinki deklarasyonuydu, deklarasyon 1 Ağustos 1975 tarihinde 35 ülke tarafından imzalandı ve Avrupa'da güvenliğin sağlanabilmesi için NATO ve VARŞOVA paktı gibi askeri oluşumların ve üslerin kaldırılması, yabancı kuvvetlerin kendi milli sınırlarına çekilmesi, Nükleer silahlardan arındırılmış bölgeler kurulması, Avrupa'nın mevcut sınırlarının bütün devletlerce tanınması, her iki Almanya'nın silahsızlandırılması ve bir Avrupa konferansının toplanması maddelerini içerdi.

1970'lerin diğer önemli olayı petrol kriziydi. Tüm dünyada petrol fiyatlarının ani yükselişiyle dünya ekonomisi yeniden batma noktasına geldi ve tüm dikkatler petrol bölgelerine kaydı. Bu tarihten sonra petrol bölgelerinin ülkeleri iki kutuplu dünyanın kutup başlarının egemenli-

ğine girdi. Artık yeni bir enerji kaynağı bulununcaya dek petrol dünyayı parmağının ucunda oynatan en önemli güç olacaktı. Bundan böyle sistem ayaklarının üstünde durabilmek için petrol ülkelerini sömürmeye başlayacaktı.

1974'te yapılan Kıbrıs barış harekâtı Türkiye'nin sisteme karşı çıkışının hazin öyküsüdür. Ne yazık ki, dünya haklıyla haksızı bizim anladığımız anlamda ayırmaya yanaşmıyor. Türkiye o dönemde adada yapılan haksızlıklara dayanamayacak hale gelmiş ve batının tüm tepkisine rağmen harekâtı başarıyla gerçekleştirmiştir. Sonuçta tarihinin en sert ambargolarından biriyle karşılaşarak günümüze kadar ulaşan ağır bir bedeli ödemeye başlamıştır. Daha önceki sayfalarda sistemin deşarj noktalarından ve karşı çıkışın olanaksızlığından söz etmiştik. Türkiye bunun en önemli örneğidir, bugün uluslararası platformda sürekli haksız bulunması, ödünler vermeye zorlanması, KKTC'nin tanınmaması, sistemin kurallarına uymayı reddedişinden ileri gelmektedir. Bedel ödenecektir, kaybedilmeyen şey ise sanırım ondan da değerli olan, ulusal onurdur.

1970'lerde Türkiye'nin başındaki asıl önemli bela elbette ki, sinyalleri gittikçe artan iç savaş tehlikesiydi. Kamplaşan ülkede herkes birbirini suçluyor, silahlı çatışmalar tüm ülkeyi kasıp kavuruyordu. Peki bu kavgayı kim engelleyebilirdi, elbette siyasiler. Ama onlar yıllarca kavgayı kışkırtmaktan öte hiçbir şey yapmadılar ve Türkiye'yi büyük bir kaosa sürüklenmekten kurtaramadılar. Sonuç büyük bir fiyaskoydu. 1980 yılına gelindiğinde bir görüşe göre Sistem (adına böyle demeseler de), diğerine göre olayların görünen yanı, yani askerler yönetime el koyarak rehabilite etmeye giriştiler. Çünkü darbeyi eğer sistemin baskısı yaptırdıysa nedeni 60 milyonluk dev bir pazarın kaybolduğunu gördükleri içindir. Ülkede oluşturulmak istenen insan biçimi her iki koşulda da-ister içerden ister dışardan kaynaklansın-boyun eğici,

paradan ve tüketimden başka bir şey düşünmeyen, kültürsüz bir tiptir.

Böylece eğitim politikaları bu düşünceyle yönlendirildi, tevhid-i tedrisat-eğitimin birliği-ilkesi bozuldu, sonuçta ülkemiz günümüzde yeniden herkesin bir tarafa çektiği, üstelik artık yalnızca belirli bir taraftan gelme açıkça düzeni yıkma istekleri ciddi boyutlara ulaşmış bir ülke halini almış ve Türkiye yeniden 70'lerdeki kaostan beş beter karışıklığa düşmüştür. 1984'ten itibaren yaygınlaşan PKK terörü ülkenin içinde bulunduğu zayıflıktan yararlanarak dal budak sarmış ve bir yandan da ülkenin değerli aydınlarının canını alırken, bir yandan da masum halkın kanına girmeye başlamış ve terörden de daha kötü bir sorun olan göçün gitgide hızlanmasına neden olmuştur. Türkiye darbelerle varılan noktanın acısını ne yazık ki, yaşayarak öğrenmek zorunda kalan talihsiz ülkeler sınıfına dahil olmuştur. Bütün bu sorunlar ülkenin sisteme dahil olma çabalarını geciktirmiş, birçok alanda da çapsız politikacıların varlığı özellikle demokratikleşme alanındaki gecikmeler şeklinde ortaya çıkmış ve dünyadan soyutlanmaya başlayan bir ülke görünümü ağırlık kazanmaya başlamıştır. Bütün bu olanlar dünyada globalleşmenin artık yerine oturduğu, sistemin beğenelim beğenmeyelim dünya yönetimine egemen olduğu yıllarda olmaktadır!

80-90 arası 10 yıl gerçekten tüm dünyada son derece hareketli geçti. Önce 1980'de Iran-Irak savaşı patlak verdi. Saddam önemli oranda kara ve hava silah üstünlüğüne sahipti, bu nedenle olsa gerek İran'a savaş ilan etti, ancak İran'ın en önemli avantajı insan sayısının fazlalığıydı, bu üstünlüğünü kullanan İran savaşta dengeyi sağladı. Irak son çare olarak kimyasal silahlara başvurdu ama sonuca varamayınca olan o kadar insanın ölüp, o kadar paranın boşa harcandığına oldu ve her iki ülke ekonomisi savaştan dolayı çöküntüye uğradı. Karlı çıkanlar ise bu ülke-

lere silah satan batı bloku ile Sovyetler ve Türkiye'dir. Neden mi Türkiye, Türkiye savaş boyunca her iki ülkeye karşı tarafsızlığını korumuş ve bu ülkelerle ticaretini büyük miktarlara ulaştırmayı bilmiştir. Savaşın sonunda İran'ın devrim ihracı hayalleri suya düşmüş, ancak Irak özellikle Batı ülkelerinin desteğiyle büyük oranlarda silahlanmaya girişerek yeni bir tehlikeyi oluşturmaya başlamıştır.

1985'te SSCB'de Gorbacov iktidara geldi. Gorbacov silahlanma yarışının, sonunda kendi aleyhine döneceğini ve halkını sefalete düşüreceğini biliyordu, tek çaresi rafa kaldırılmış silahsızlanma görüşmelerini yeniden başlatmaktı. Bu amaçla devlette personel değişikliğine gitti, Sovyet rejiminin tam bir sosyalist yönetim olmayıp, aslında totaliter bir rejim olduğunu söylüyordu. Partideki kendi gücünü artırmak, bunun karşılığında ise partinin etkisini kamu yaşamında azaltmaya gitmek ilk başvurduğu yöntemler oldu. Böylece Glasnost ve Perestroyka terimleri dünya siyasi sözlüğüne girdi. Sonuçta Gorbacov halkın da büyük desteğiyle son derece geniş yetkilerle devlet başkanlığını ele geçirdi. Bundan sonra ekonomik reformlarına başladı, hemen arkasından yapılan ABD temaslarında Reagan ve Gorbi orta ve kısa menzilli füzelerin ortadan kaldırılması konusunda anlaştılar. 1988 başında Gorbacov Afganistan'dan çekileceklerini açıkladı. 1989 yılında Bush-Gorbacov buluşması Malta'da gerçekleşmiş ve sonuç bildirisinde soğuk savaşın kesin olarak bittiği açıklanmıştır. Bundan sonra Varşova paktı resmen ortadan kalkmıştır. Avrupa'da doğu bloğunu oluşturan tüm devletler bağımsızlıklarını alarak demokratik rejimler kurmaya başlamışlardır. Sovyet cumhuriyetlerinde milliyetçilik hareketleri genişlemiş ve önce Estonya, Letonya ve Litvanya olmak üzere sırayla Cumhuriyetler bağımsızlıklarını ilan etmişlerdir.

Tabii bu da sonuçta yeni bölgesel savaşların çıkmasına neden olacaktır. 1989 Temmuz'unda Doğu Alman hükümetinin halka turistik çıkış vizesi vermeye başlamasıyla ülkeden çıkış yapan Doğu Alman vatandaşları gittikleri ülkelerdeki Batı Alman elçiliklerine sığınmaya başladılar, sığınmalar her elçilikte binleri bulmaya başlamıştı. Böylece bu ülke vatandaşlarına Batı Almanya'ya geçiş izni verildi, sayı kısa sürede 45.000'e ulaştı. Artık Doğu Almanya içinde yoğun halk ayaklanmaları görülmeye başlamıştı, sayıları 100 binleri bulan halk kitleleri yeni kurulan sosyal demokrat hareketin önderliğinde gösteriler yapıyordu. Artık dönülmez yolun başına girilmişti...

...

Sistem kendini artık bütün dünyada kabul ettirdi. 1990 yılına geldiğimizde dünyada ABD'nin büyük yönetim gücünün ve karşı konulmaz sermayesinin egemenliğini her alanda ilan ettiğini görüyoruz. Öyle ki, koca bir bloğu yıkacak ve dünyanın istediği yerine müdahale edip, hak iddia edecek güce ulaştığını görüyoruz. Bu büyük kapital özellikle özelleştirmeler yoluyla dünyanın her yöresindeki şirketleri doğrudan ya da dolaylı olarak ele geçirmeyi başardı, bu, dünyanın birçok ülkesinin ekonomisi üzerinde söz hakkına sahip olması daha doğrusu o ülkelerin yönetimleri üzerinde yaptırım gücü bulunması anlamına geliyordu.

18. BÖLÜM

LIVE in BERLIN-1990-1991-1992-1993

Amsterdam'ın merkezinde bir Hollandalı Haarlemmstraat 44 numarada Pink Floyd Coffee Shop isimli bir kafe açtı. Cafede sürekli Floyd müziği çalıyordu, dekor Floyd'dan esinlenilerek yapılmıştı. Sürekli olarak Floyd videoları gösteriliyordu, müşteriler isterlerse Wish You Were Here T-Shirtlerini satın alabiliyorlardı.

2 ŞUBAT 1990

David Palmer Pink Floyd parçalarının orkestral yorumlarından oluşan konserlerini Avrupa ve Amerika'daki yerel orkestralarla verdikten sonra Royal Festival Hall'da konseri yineledi.

11 MART 1990

Klasik kemancı Christopher Warren-Green David Gilmour'un tekne evindeki stüdyoda onunla bir kayıt yaptı. Kayıt daha sonra albüm ve video olarak piyasaya çıkarıldı.

10 NİSAN 1990

Gilmour ve karısı Ginger Gilmour 14 yıllık evlilikten sonra ayrılmaya karar verdiler. 4 çocukları vardı. Her zaman bekar kalmayı tercih etmiş olan Syd'in ayrılışından beri bütün Floyd üyeleri boşanma tecrübesini böylece yaşamış oldular.

19 NİSAN 1990

Gilmour BBC 2'deki bir TV programına birçok diğer müzisyenle birlikte çıktı. Gilmour programda bir arka-

daşı tarafından yazıldığı! söylenen Another Brick in the Wall'dan birkaç riff çaldı. Aynı gün Waters Berlin'de bir basın toplantısı yaparak burada yaz aylarında Wall'u seslendireceğini açıkladı. Çünkü daha önce Berlin duvarı yıkılırsa bu konseri gerçekleştireceği sözünü vermişti. Ayrıca diğer benzer yerlerin de sözünü ederek aynı konserlerin benzer durumlarda verileceğini söyledi. Bu yerler; New York Wall Street, Gobi Çölü, Grand Canyon ve Moskova Kızıl Meydan!

3 MAYIS 1990

Gilmour Surrey'de Catherine Whell otelinde küçük bir konser verdi. Gilmour önceden beri anons edilmeyen ya da başka bir isim altında yapılan küçük gecelerde bu tür sürprizler yapmayı alışkanlık haline getirmişti. Bazen diğer ünlü arkadaşları da kendisine eşlik ederdi.

23 MAYIS 1990

Nick Mason ikinci eşi Annette Lynton ile evlendi.

27-28 HAZİRAN 1990

Pink Floyd yeniden provaya başladı. Misafir saksafoncu Candy Dulfer sadece iki şarkı için iki gün boyunca grupla birlikte çalıştı. Sonra grup için çok genç ve tecrübesiz olduğunu ama çok eğlendiğini söyledi, ancak sadece yemeklerde ve çay molalarında.

30 HAZİRAN 1990, Knebworth Festival, Knebworth

Live Aid'den bu yana düzenlenen en büyük yardım konserine 125.000 kişi katıldı. Konser Nordoff-Robbins Müzik tedavisi ve BPI Brit sahne sanatları okulu yararına yapıldı. Pink Floyd'un son grup olarak sahne aldığı konsere, Tears for Fears, Status Quo, Cliff Richard and the Shadows, Robert Plant-Jimmy Page, Phil Collins, Genesis,

Eric Clapton, Dire Straits, Elton John, Paul Mc Cartney katıldı. Floyd'un bölümü Storm Thorgerson tarafından 20 dakikalık bir film haline getirildi. Gilmour "Harika bir gün geçirdik, oraya akşamüstü 5'te ulaştık ve bizden önce yer alan bütün gösterileri seyrettik. Sahneye çıktığımızda hava çok güzeldi ve kararmıştı, yağmur yeniden yağmaya başladığında her şey ışıklarımız ve lazerlerimize iyice uyumlu hale gelmiş oldu. Şarkılarımızı konserden birkaç hafta önce seçmiştik, ama günün sonunda, hava koşulları da göz önüne alındığında Comfortambly Numb'ın son derece uygun olduğu ortaya çıktı". Ağır yağmur yüzünden Floyd'un kendi cebinden 60.000 pound ödeyerek gerçekleştireceği ateş gösterisi yapılamadı. Konser tüm dünya televizyonlarına canlı olarak ulaştırıldı ve birçok ülkede naklen yayınlandı. Konserden alınan en iyi parçalardan oluşan çiftli bir albüm daha sonra piyasaya çıkarıldı.

11 TEMMUZ 1990

Channel 4 televizyonu Waters'ın Berlin'de yapacağı konserin tanıtımlarını yayınlamaya başladı. Konser Felaketzedelere Yardım Vakfı yararına yapılacaktı. Waters konser hakkında hiçbir yorum yapmıyordu.

18 TEMMUZ 1990

Provalar sırasında Waters grubuna daha önce hiç çalınmamış yeni bir şarkıyla özellikle Gunners Dream'i çalıştırdı.

21 TEMMUZ 1990, Postdamer Platz, Berlin

Waters konseri önceden tarafsız bölge olan doğu ve batı Berlin arasında kalan bölgede verdi. Daha önce de belirttiğimiz gibi konser Felaketzedelere Yardım Vakfı yararına verildi. Vakfın amacı 20. yüzyıl boyunca ya-

pılan savaşlarda kaybedilen her yaşam için 5 pound tasarruf etmekti. İki dünya savaşında yaşamını kaybetmiş 100 milyon insanın her biri için 5 pound ayrılacak ve bu para değerlendirilerek (500 milyon) felaketzedelerin kullanımına sunulacaktı. Vakfı eski bir pilot olan Leonard Cheshire kurmuştu. Konserde Waters ve grubu Bleeding Hearts Band'e birçok ünlü şarkıcı eşlik etti. Bunlar; Bryan Adams, Paul Carrack, Tim Curry, Thomas Dolby, Marianne Faithfull, Albert Finney, James Galway, Jerry Hall, The Hooters, Cyndy Lauper, Ute Lemper, Joni Mitchell, Paddy Moloney, Van Morrison, Sinead O'Connor ve Scorpions'tı. Ayrıca Sovyet Ordusu Askeri Orkestrası, Doğu Berlin Radyo Orkestrası ve Korosu da konsere katıldı. Tüm orkestralar Michael Kamen tarafından yönetildi. Kamen hem Waters'la Berlin'de hem de Pink Floyd'la Knebworth'de konser veren tek kişidir. Konser parçaları albümle aynı sırayı ve isimleri taşıyordu. Outside the Wall'ın yerini Tide is Turning almıştı ve bis parçası olarak çalınıyordu. Thin Ice ile Mother konserin bitiminden bir saat sonra kameralar ve teypler ve çok arzulu birkaç seyirci için tekrarlandı.

180.000 bilet satıldı, ancak en az 120.000 kişi de bariyerleri aşarak konsere girdi, bunlardan bir kısmı da bilet alma şansı bulunmayan kızgın Doğu Alman'lardı. Waters "Dünyada The Wall'un benim çalışmam olduğunu ve her zaman öyle kalacağını anlayan birkaç tane daha insanın olduğunu bilmek oldukça güzel bir duygu. Hala seyircilerin çoğu albümün Pink Floyd'un olduğunu sanıyor". Gilmour aynı gece Wembley'de Madonna'nın gösterisini seyrediyordu. Sinead O'Connor'un Waters'ın Sinead hariç herkes harikaydı sözlerine tepkisi şöyle oldu "Aman Tanrım. Bu kadar kendine dönük, profesyonellikten uzak, koca kafalı ve mutsuz biriyle hiç tanışmamıştım".

6 AĞUSTOS 1990

Knebworth festivalinin albümü ile konserin üçüncü bölümünün videosu çıktı. İlk iki bölümün videolarında Pink Floyd görünmüyordu.

17 EYLÜL 1990, The Wall Live in Berlin (Video) çıktı

Yönetmen	: Roger Waters
Dünya Yayımı	: Mercury 846 611-2 (CD) Channel 5 Music Video CFM 2648 (video)
Prodüktör	: Nick Griffiths ve Roger Waters

Parçalar albümle aynı, ancak Outside the Wall'un yerini Tide is Turning almış ve What shall we do now ile Show must go on parçaları çıkarılmış.

TV yayınında bazı üst kayıtlara ve yeniden kayıtlara rastlandı. Ayrıca yayınla resmi olarak piyasaya çıkan film versiyonları arasında fark olduğu görüldü. Video'da yayından farklı olarak bazı kostüm provaları ile çeşitli konser görüntüleri yer aldı.

21 EYLÜL 1990

New York ve Los Angeles galerilerinde ve Londra'da Christie Müzayede evinde 300 parça açık artırmayla satıldı. 1-252 no'lu parça Wall filminin animasyon parçalarından oluşuyordu ve 119.990 pounda satıldı. Satışların toplam geliri zaten 122.830 pound tutuyordu. Yalnızca 34 parça satılmamıştı, 23 parça ise 1000 poundluk engeli geçmişti.

12 ARALIK 1990

Q dergisi ilk ödül törenini yaptı, törene Mason karısı Annette ile katıldı, tören Londra'da Ronnie Scott kulüpte yapıldı. Gilmour ödül jürisinin üyesiydi. Kategoriler

en iyi şarkı yazarı (kazanan-Prince), en iyi prodüktör (Paul Oakanfold, Steve Osbourne), En iyi stüdyo albümü (Beach Boys'un Pet Sounds'u) dallarındaydı. Diğer ödülleri Q okuyucularının oyları belirledi. Bunların arasında Pink Floyd'un kazandığı en iyi canlı gösteri (best live act) ödülü de vardı.

1991

ŞUBAT 1991

Gilmour Royal Albert Hall'daki Eric Clapton konserlerinden birini izlemeye gitti.

1 ŞUBAT 1991

Londra'da Hackney Empire salonunda Gilmour'ın da üyesi olduğu yıldızlar topluluğu Rock-A-Baby Band pediyatrik tıp araştırmaları vakfı yararına bir konser verdi.

13 HAZİRAN 1991

Roger Waters Berlin konseri nedeniyle Londra Arena'da üçüncü Uluslararası Rock ödüllerinde yılın medya olayı ödülünü aldı.

25-30 HAZİRAN 1991

Marsilya'da Roland Petit Balesi 70 dakikalık bir programla Pink Floyd müziği eşliğinde dans etti. 1972 gösterisinin tersine bu sefer Floyd sahneye çıkmadı, bu yüzden müzik banttan kullanıldı.

18 EKİM 1991

Roger Waters İspanya Sevilla'da Gitar Efsaneleri festivalinde sahne aldı. Waters "Değişik alanlarda birçok harika gitarcı vardı orada. O sırada Jeff Beck'le yeni albüm için çalışmaya başlamıştım, onun ne kadar sıra dışı

biri olduğunu söylemeliyim, gitarıyla yapabildiklerine inanamazsınız. Onun festivalde olmaması büyük utanç, kesinlikle olmalıydı. O gitaristlerin gitaristidir".

29 EKİM 1991

Meksika'daki 2500 millik yarışta Floyd menajeri Steve O'Rourke Gilmour'la paylaştığı arabayla bir kaza yaptı. Kazayı Gilmour hafif yaralarla atlattı ancak O'Rourke'un bacağı kırıldı. Yarış 50'lerde başlamıştı, ama ölümcül kazalar nedeniyle durdurulmuştu. Yarışa Mason'da Gilmour çifti gibi C tipinde bir Jaguarla katıldı.

28 ARALIK 1991

Amnesty International's Big 30 isimli program Central televizyonun Nottingham stüdyolarında kaydedildi. Gilmour programa müzik direktörü olarak katıldı. On the turning away'de lead vokal yaptı, Hendrix'in Hey Joe isimli parçasını çaldı. Yayın Floyd hayranlarını son derece kızdırdı, çünkü Gilmour'un gitar soloları birkaç defa reklam nedeniyle kesildi, program daha sonra kesintisiz olarak videoda piyasaya çıktı.

1992

15 OCAK 1992

Roger Waters 17 yıllık evlilikten sonra ikinci karısı Carolyne'den ayrı yaşamaya başlamıştı. Los Angeles'ta bir lokantada yalnız başına yemek yerken Pricilla Philips'le tanıştı. Birkaç hafta sonra çift Londra'da birlikte yaşamaya başlamışlardı.

NİSAN 1992

Atlantic Plak şirketinden Tim Sommer Syd'in ailesine giderek Syd yeniden plak yaparsa 75.000 pound ödeyebileceklerini söyledi. Üstelik materyalin kalitesi ve içeriği

ne olursa olsun. Kayıt cihazlarını Syd'in evine getirebileceklerini de ekledi. Barrett ailesi teklifi nazikçe reddetti. Syd'in aklını karıştıracak her şeyden uzak durduklarını ve durumundaki gelişimin buna bağlı olduğunu söylediler.

1 NİSAN 1992

Los Angeles Universal Anfitiyatroda Waters doğal rezervleri koruma derneği yararına bir konser verdi. Kendisine Don Henley'nin grubu eşlik etti.

13 NİSAN 1992, La Carrera Panamericana

Picture Music International MVN 991 345 3 (video)
Yönetmen ve Prodüktör : Ian McArthur
Müzik Yönetmeni : David Gilmour

Tüm yeni Parçaların Müzik ve Sözleri
David Gilmour ya da Gilmour, Mason, Wright

Parçalar	: Run like hell
	Pan am shuffle
	Yet another movie
	Sorrow
	Signs of life
	Country theme
	Mexico 78
	Big theme
	Run like hell
	One slip
	Small theme
	Pan am shuffle
	Carrera slow blues
Müzisyenler	: David Gilmour
	Nick Mason
	Rick Wright
	Jon Carin

Guy Pratt
Gary Wallis
Tim Renwick

Video televizyon versiyonundan biraz daha farklıydı, birkaç sahne eklenmişti ve bazı parçalar farklı yerlerde çekilmişti.

27 NİSAN 1992

Nick Mason akşamı Est isimli Londra restoranında şef olarak çalışarak geçirdi.

27 MAYIS 1992

Last Show on Earth isimli ekoloji programında Gilmour'un yaptığı müzikler çalındı. Bir tanesi Afrika iç savaşı tartışmasının arka planında çalındı. Diğeri ise Tuna nehri balıkçılarının katlettiği yunuslar nedeniyle yapılmıştı.

TEMMUZ 1992

Waters'ın Berlin konserinin üzerinden geçen iki yıldan sonra 5 milyon poundluk hedefin onda birinden azına ulaşılabildiği savlandı. Vakıf yöneticileri 100.000 poundluk bir bölümün Bangladesh'e yardım olarak gönderildiğini, 170.000 pound'un ise Alman vergi yetkilileri tarafından alıkonulduğunu açıkladılar.

18 TEMMUZ 1992

Gary Wallis yeni Floyd albümünün ilk sinyallerini verdi; "Bir-iki ay önce 5 şarkı kaydettik, ama grup bir araya gelemedi ve birbirlerini motive edemediler. Artık yaşlanıyorlar. Stüdyoda aylar geçirmek, sonra da 2-3 yıllık turnelere çıkmak istemiyorlar. Kişisel yaşamları daha önemli, aslında benim de öyle. Eğer böyle bir turneye karar verirlerse ben orada olamayacağım".

24 AĞUSTOS 1992

Roger Waters Columbia ile yeni bir anlaşma imzalayarak yeni albümünün 45'liğini çıkardı.

What god wants pt 1 (video edit)
What god wants pt 3
What god wants pt 1 (albüm versiyonu)
12" ve CD
Columbia 658 139 5

BBC bu single'ı yayından çıkarınca Roger Waters'ın tepkisi çok sert oldu. Çünkü radyo Birleşik Krallık'ın en çok genç dinleyiciye sahip olan radyosuydu. Waters; "Radyo one bir ulusal kuruluştur ve tek ulusal radyo kuruluşudur. Savaş sonrası Britanya'sında popüler müzik alanındaki en önemli 10 müzisyeni alırsanız ben bunlardan biriyim. Bu çok önemli plağı piyasaya çıkarmışım. Şimdi dürüst olalım, soundu fazla övmek istemiyorum, ama çok iyi. Jeff Beck albümde gitar çalıyor. O, müzik mirasımızın yaşayan çok önemli bir hazinesidir. Son derece zeki ve önemli bir yazar ve çok önemli bir gitarist Jeff Beck. Ama bu g... t de... ri radyolarında bu parçaları çalmıyorlar. Çalmıyorlar çünkü bunun iyi olmayacağını biliyorlar. Bunun Erasure ve Janet si...m Jackson kadar iyi olmadığını biliyorlar. Britanya halkının bunu dinlememesi gerektiğini biliyorlar. Kanım tepeme çıkıyor. Önü arkasına çevrilmiş bir beyzbol şapkası takan 17 yaşında biri değilseniz, bunu bilmek istemiyorlar" (ne kadar haklı bir bilseniz, değineceğiz).

7 EYLÜL 1992, Amused to Death çıktı.

Roger Waters solo çalışma.

Prodüktör	: Patrick Leonard ve Roger Waters
Dünya Yayımı	: COLUMBIA COL 4 68761 2
Tüm sözler ve müzikler	: Roger Waters

Parçalar : the ballad of Bill Hubbard
what god wants pt I
perfect sense pt I
perfect sense pt II
the bravery of being out of range
late home tonight pt I
late home tonight pt II
too much rope
what god wants pt II
what god wants pt III
watching tv
three wishes
it's a miracle
amused to death

Müzisyenler : Roger Waters
(vokaller, bas, 12 telli gitar, akustik gitar)
Patrick Leonard (keyboard)
Jeff Beck (gitar)
Andy Fairweather, Geoff Whitehorn, Steve Lukather, Tim Pierce, Rick DiFonso, Bruce Gaitsch (gitarlar)
B. J: Cole (Pedal stell gitar)
John Bundrick (Hammond org)
Randy Jackson, James Johnson, John Pierce (bas)
John Patitucci (electric upright, bas)
Graham Broad, Deny Fongheiser, Jeff Porcaro (davullar)
Luis Conte (percussion)
Brian Macleod (hi-hat)

Steve Sidwell (korno)
National Philarmonic Orchestra-Şef-Michael Kamen
London Welsh Corale-Şef-Kenneth Bowen

Albüm uzun süredir bekleniyordu. Aynı isimle ilk söz edilişi Eylül 1988'e rastlar. Waters "Albüm bizim televizyonla ilişkilerimiz hakkında. Ben bunu iki uçlu bir kılıç olarak görüyorum, TV bizi ya tahrip eder ya da bizi korur. Bizim MTV'yi seyrettiğimizde yalanı görürüz ve hepsi budur zaten. Albüm Pink Floyd'un olsaydı 10 milyon satardım. Pink Floyd çizgisini aşmak, insanların kim olduğumu, işimin ne olduğunu ve geçmişte ne yaptığımı anlamaları çok zordur".

Albüm kraliyet eski 8. tüfekli piyade Birliği'nden Alf Razzell'in sesiyle açılıyor (bu birlikte Waters'ın babası görev yapmıştı). Razzell albümün ithaf edildiği arkadaşı er William Hubbard'ın 1917'deki ölümünü açıklıyor. Waters "Alf Razzell'e beni çeken şey, onun 74 yıl önce kimsenin olmayan topraklarda (no man's land) arkadaşını terk etmek zorunda kalmasından sonra anılarıyla yaşamını sürdürmesinin arkasındaki insancıllıktır".

Albüm Q-sound sistemi kullanılarak kaydedildi, ancak tekniği nedeniyle her türlü stereo sistemde çalışır durumdadır. Sistem iki hoparlörün ortasında oturmak şartıyla, farklı frekans düzeylerindeki gecikmeler yoluyla, sesin önünüzden gelmiyor hissini vermesine rağmen, çevredeki herhangi bir yerden geliyor gibi duyumsanmasıdır.

Yılın sonunda Columbia albümün tamamen analog versiyonunu 12'' olarak yayınladı. Sette ayrıca sözler ve fotoğraflar da vardı.

11 EKİM 1992

The Chelsea Arts Balosu Albert Hall'da AIDS araştırmaları yararına yapıldı. Gilmour bir grup toplayarak baloya katıldı. Vokalistlerin içinde Sam Brown'da vardı. Gruba balonun geç saatlerinde Mason ve Wright'da katıldı. Onlarla çalınan birkaç parçadan sonra yerlerini Tom Jones'a bıraktılar. Son olarak Gilmour doğaçlama gitar sololarıyla göz doldurdu.

9 KASIM 1992, Shine on

8 CD'lik kutu seti, EMI 7 80557 2

Albümler : A Saucerful of Secrets
Dark Side of the Moon
Meddle
Wish You Were Here
The Wall
Momentary Lapse of Reason
ayrıca Floyd'un ilk 5 45'liğini içeren bedava bir CD.

Kutu geniş anlamda müzik basınında, özellikle Floyd dinleyicileri arasında yoğun eleştirilere maruz kaldı. Çünkü herkes mono ya da quadrophonic miksli daha önce yayınlanmayan parçaları, canlı kayıtları, film müziklerini bekliyordu. Daha önce bütün albümlerin bulunduğu 100 poundluk seti zaten herkes almıştı. Bunun ondan farkı bir kitapçığın ve birkaç 45'liğin bulunuşuydu. Ayrıca birçok insan için setin içeriğinden çok paketlenmesi dikkat çekiciydi. 8 CD yan yana yer almıştı, her birinin sırtında bir prizma logosu vardı, ayrıca her CD yeni bir sanat çalışmasını barındırıyordu.

23 KASIM 1992

Amused to Death albümünün ikinci 45'liği The Bravery of Being out of Range, What god wants to pt I

ve Perfect Sense pt I'le birlikte CD single olarak piyasaya çıktı. Ama 7" kaset versiyonu planları suya düştü.

1993

ŞUBAT 1993

David Gilmour bir söyleşide yeni bir albüm üzerine çalıştıklarını söyledi. "Albümü bu yıl çıkarabileceğimizden emin değilim. Noel'den önce bitmesini umuyorum. Henüz üçümüz Nick'in stüdyosunda iki hafta geçirdik, sadece jam yaptık, yeni fikirleri ortaya koyduk. Bu albümün bütün fikirlerimizin birleştiği bir albüm olacağını umuyorum. Biz oturduk ve daha önce kullandığımız bütün fikirleri kaldırıp attık".

Albüm çalışmaları sırasında grup nehir evindeki stüdyoda çevredeki garip seslerden çok rahatsız oldular. Yapılan soruşturmada korsan kayıt yapmaya çalışan biri yakalandı. Adam suyun altından yapılan provaları kaydediyordu.

Q dergisi Sir Andrew Lloyd Webber'den özür dilemeye zorlandı. Kasım 1992 sayısında yapılan bir röportajda Roger Waters, Webber'in eseri Phantom of the Opera'nın introsunun yapı ve nota açısından Echoes'la aynı dönemin ürünü olup çalıntı olduğunu ima etmişti. Webber ise bu müziğin kendisinin bestelediği 1971 tarihli Gumshoe filminden alındığını söyledi. Ancak özür Meddle'ın aynı yıl çıktığı bilindiğinden geçersiz kaldı.

23 ŞUBAT 1993

Channel 4 televizyonunda Without Arts isimli sanat belgeseli programının ilk iki bölümü Art of Tripping adıyla yayınlandı. Program sanatçıların kullandığı zihni açan ilaçların etkisiyle ilgiliydi. Programı Storm Thorgerson yönetti. Müzik David Gilmour tarafından yapıldı.

24 MART 1993

Dark Side of the Moon'un çıkışının 20. yılı özel basım CD versiyonuyla tescillendi (EMI 7 81479 2). Digital olarak remaster edilmiş albüm prizma ve ışık huzmeleriyle tasarlandı ve içinde 5 adet sanatsal kart ile yeni bir kitapçık barındırdı. Nick "Hiç şüphesiz ki, bu albüm son 20 yılın 20 ya da 40 büyük albümünün tümünden daha iyi. İnsanların hoşlanmasının belli nedenleri var. Doğru fikirdi, ve doğru sounddu. Ayrıca kapak sanatı başarılıydı. Her şey bir araya geldi, aslında oldukça garip bir kombinasyon oldu".

26 NİSAN 1993, Crazy Diamond-Complete Syd Barrett

EMI CDS 7 81412 2 (3 CD kutu seti)
Syd hayranlarının isteği üzerine...

Madcap Laughs	Octopus
	it's no good trying
	love you (take 1)
	love you (take 3)
	she took a long cold look at me
	golden hair
Barrett	baby lemonade
	waving my arms in the air
	i never lied to you
	love song
	dominoes
	it is obvious (take 2)
Opel	gigolo aunt
	it is obvious (take 3)
	it is obvious (take 5)
	clowns&jugglers
	late night
	effervescing elephant

Albüm ayrıca 24 sayfalık bir kitapçık içeriyor.

HAZİRAN 1993

Aircraft Illustrated isimli dergi 300. sayısını David Gilmour ve onun uçak koleksiyonundan biri olan bir jetle katılımıyla kutladı. Gilmour "Nick aramızda uçan ilk kişiydi, benim de bunu yapmaktan hoşlanabileceğimi söyledi. Bunun çok zor olduğunu düşündüm. Gerçekten uçmaya başlayıncaya kadar bunun sadece birkaç kişinin işi olduğunu düşünürsünüz, ama deneyince araba kullanmak gibi bir şey olduğunu anlarsınız". Sonuçta Gilmour çift motorlu uçaklar ve helikopter, ticari uçaklar ve jetler için geçerli pilot lisansı aldı.

28 TEMMUZ 1993

Roger Waters Priscilla Phillips ile evlendi. Düğün pastası York düşesinin bir armağanıydı.

18 EYLÜL 1993

Pink Floyd, Genesis, Eric Clapton ve Queen üyeleriyle birlikte Sussex'te Cowdray Parkında üst tabakaya bir konser verdi. Konser Kral Edward VII hastanesi yararınaydı.

EKİM 1993

Roger Waters Amused to Death albümünün hedef satış olan 2 milyonun ancak yarısını satması üzerine turneye çıkmaktan vazgeçti.

1 ARALIK 1993

Pink Floyd Londra'da bir basın toplantısı düzenleyerek 1994 turnesinin programını açıkladı. Saksafoncu ya da geri vokalist adı anons edilmedi, ancak diğer personel 1987-1990 turnelerinin aynıydı.

17 ARALIK 1993

Bağımsız Pink Floyd ve Roger Waters dergisi Amazing Pudding 60. ve son sayısını 10 yıldan sonra ilk kez yayınladı.

Live in Berlin, 1990-1993

90'lı yıllarda dünyada çok önemli gelişmeler kaydedilmeye başlandı. Sistem yıllardan beri yaptığı çalışmaların karşılıklarını almaya başladı. Bunlardan birisi Avrupa Birliği adı altında Avrupa devletlerinin tek bir ülke çatısı altına girerek yeni bir devlet yapısıyla örgütlenmesidir ki, tahmin edeceğiniz gibi ana gayesi bütün mal ve hizmetlerin sınır gözetmeksizin serbestçe dolaşabilmesine olanak tanınmasıdır. Böylece birlik içinde üretilen bütün ürünler bir anda yüz milyonlara ulaşan kitlelere sunulma şansına kavuştu. Ayrıca siyasal anlamda da dünyanın küreselleşme sürecinde Avrupa'nın temel güçlerden biri olarak ABD ve Rusya'nın karşısında varlık gösterebilmesi için böyle bir birlik ve onun getirdiği güç olmazsa olmaz koşullardan biriydi. Tabii barışsever Avrupa'nın! içinde bunlar organize edilirken dünyanın diğer bölgelerinde savaşlar sürüyordu. Bu savaşlarda kullanılan silahlar da ne tesadüftür ki genelde Avrupa, ya da bölgesine göre Rus kökenliydi! İşte bu sıralarda Avrupa'nın göbeğinde büyük değişimler yaşanmaya başlandı. Batı birliğinin büyük baskıları, ambargoları sonucunda SSCB sistemi çökmeye başladı, ilk göstergelerden biri Berlin duvarının yıkılmasıydı. Duvar yıkılırken iki Almanya'nın birleşmesi hareketi başladı ve SSCB'nin en önemli kalesi olan Doğu Almanya tarihe karışarak kendini tam anlamıyla batıya teslim etti. Bu olaylardan hemen önce yapılan Berlin The Wall konseri işte bütün bu simgeleri içinde taşıması nedeniyle gerçekten tarihsel anlamı büyük bir olay olarak gerçekleşti. Albümün daha önce sıradan insanlarca pek anlaşılamamış içeriği de böylece başka şeyleri simgele-

yerek te olsa anlaşılmış oldu (2014 yılında albümün içrek anlamının hâlâ anlaşılamamış olduğunu düşünüyorum). Peki, duvarların yıkılışı kötü mü oldu? Buna evet diyemeyeceğiz, çünkü doğu Almanya ve bütünüyle doğu blokunda yıllardır büyük baskılara maruz kalan halk ilk defa nefes alma fırsatına kavuştu. Bu nasıl bir nefestir o tartışma konusu ama hiç olmazsa üzerlerindeki baskı kalktı. İkinci Dünya savaşından bu yana Doğu Blok'unda uygulanan sistemlerin gerçek sosyalizm olduğunu söyleyebilmek çok güç. Bu ülkelerde tam bir totaliter baskı rejimi uygulanıyordu. Sovyet sistemini bu noktaya iten neden ise elbette rejimi koruma duygusudur. Çünkü gerek dini, gerek ulusal kışkırtmalar hiçbir zaman durmayacağı için bütün kapıları kapatıp, kendi insanlarını da sadece ülke içinde bırakarak yabancı etkilerden mümkün olduğunca uzak tutmaya çalıştılar, başaramadılar çünkü ne kadar kapatırsanız kapatın eğer ekonomik açıdan dünyayı yönetecek denli güçlü değilseniz sisteminizin içine sızmalar her zaman olacaktır. Sovyetler birçok halktan ve dinden oluşmuş ülkelerinde bütün insanların karnını doyuracak bir sistem kurmayı başaramadı, eğer başarsaydı bugün kimse bağımsızlığını ilan etme sevdasında olmayacaktı, dolayısıyla boşu boşuna milyonlarca insan ölmeyecekti. Sosyalizmi en iyi uygulayan ülkelerden biri bağımsızlığını her zaman korumuş olan Yugoslavya'dır. Ne yazık ki, bu ülkede rejimi tek bir insan korumakta ve yaşatmaktaymış, Tito. Tito öldükten sonra ülke bir süre konsey tarafından yönetildi ancak ülkenin yapısı tek bir insanın egemenliğine dayandığından çok kısa zamanda parçalandı ve günümüzün büyük acılarından biri Avrupa'nın en olmadık yerlerinden birinde yaşanmaya başladı. Bir gün önce kapı komşusu olan kişiler birbirlerini öldürmeye ve tecavüz etmeye başladılar. O günden bu yana savaşı engelleyebilmek için çeneden başka bir şey yapılmadı, çünkü egemen devletlerin ülkelerinde demokrasi bütün

kurumlarıyla işlediği için yabancı topraklarda kaybedilecek tek bir canın hesabı ağır biçimde sorulacaktı.

Öncelikle bu nedenle Batı bugün Bosna'ya müdahale edemiyor ve sayıca ve silahça zayıf olan Boşnaklar gitgide yok oluyorlar. (bu yazının yazıldığı tarihte). Yugoslavya ordusunun bütün gücünü elinde bulunduran Sırplar ise doğal olarak büyük ilerlemeler kaydediyorlar. Korkumuz odur ki, bu savaş bittiğinde Sırplar önce Hırvatistan sonra da Makedonya ve Kosova bölgelerine de saldırıya geçecekler. Çünkü bunu engelleyecek silahlı güçler yoktur Avrupa'da. Ne yazık ki, konuşa konuşa ve anlamsız uzunlukta süreler vererek te savaşlar durdurulamıyor. Peki, Avrupa halkı bu savaşa duyarsız mı? Kesinlikle hayır. Biz ülkemizde ne kadar Bosna savaşıyla ilgileniyorsak onlar da ilgileniyor ve üzülüyorlar. Yine de herkes önce can sonra canan demek zorunda.

Geçtiğimiz dört yıl içinde Waters'ın gerçekten dinlenmeye değer son albümü Amused to death çıktı. Her ne kadar istendiği kadar satamayıp 1 milyonlar düzeyinde kaldıysa da Waters'ın müzikalitesi ve Jeff Beck'in gitarı albüme doyulmaz tatlar kazandırmış. Waters bir açıdan haklı, albüm Pink Floyd adını taşısaydı satış on milyonları bulurdu. Bunun kanıtını Floyd'un son albümünde gördük zaten. Amused to Death son derece başarılı bir albüm, ama Floyd elemanlarının eksikliği albümün her anında kendini gösteriyor. Müzik yapmak sadece yazılmış notaları çalmak değildir, Waters'ın en büyük hatası da buydu galiba, uzun zamandan beri kendisini Pink Floyd olarak gördüğü için yazdığı müziklerin onuru ve parasını grupla paylaşmak istemedi. Hâlbuki Floyd ruhunu içinde yaşatmayan müzisyenlerin Floyd müziğini yeterince duyarlılıkla çalamayacakları açık. Bu da Waters albümlerinin eksikliğini açıklıyor zaten.

19. BÖLÜM

1994-DIVISION BELL (AYRIM ÇANI)

OCAK 1994

Storm Thorgerson yeni konserler için arka projeksiyonda oynatılacak 7 yeni filmin çekimleriyle uğraştı. Biri daha sonra High Hopes parçasında kullanılacak olan filmdi. Film Cambridge çevresinde çekildi. Filmde St. Johns ve Clare College'de çekilen 1960'ların öğrencileri gibi giyinenlerin yer aldığı sahnelerde vardı. Diğer sahneler Ely'da çekildi.

ŞUBAT 1994

Pink Floyd yeni turne için provalara başladı. Prova yeri Palm Springs'teki bir uçak hangarıydı.

6 ŞUBAT 1994

BBC TV Merkezinde gerçekleştirilen **Bop for Bosnia** gecesi Chris Jagger tarafından organize edildi. Biletler 75

pound'dan satıldı. Gilmour konserde Leo Sayer, Dave Stewart, Simon Kirke ve John Newey'le beraber çaldı. Konser video'ya kaydedildi, ancak yayın yapılmadı.

MART 1994

Pink Floyd'un yeni albümü dünyanın en büyük hava gemisiyle tanıtılıyordu. Gemi kış aylarında jet akıntılarına karşı uçarak kıtadan kıtaya uçabilen ilk gemi olarak kayıtlara geçmişti. Diğer bir tanıtım gemisi de Avrupa'daydı. Britanya'da hava gemisi White Waltham'dan Maidenhead uçuş sahasına kadar uçtu.

21 MART 1994

Pink Floyd'un hava gemisi Battersea nükleer enerji istasyonunun üzerinden geçti.

25 MART 1994

Bilim kurgu komedisi The Hitchhiker's Guide to the Galaxy'nin yazarı Douglas Adams yeni Floyd albümünde kendisine teşekkür edilmesinin nedenini hayranlara açıkladı: "Dave Gilmour bana albüm ismi aradıklarını söyledi. Ben de önerdim, ama sonunda benimkilerden birini kullanacaklarını sanmıyordum. Benim önerim albümün adının Division Bell olması. Tabii ki başlığı kafadan atmadım. Bu deyime sözlerden birinde rastladım. Aslında orada bir öykü var. Kraliyet Coğrafya Derneğinde Çevre Soruşturma Ajansına yardım için (EIA) bir konuşmam vardı. Nick ve Dave'de gelmişlerdi. Sonra hep beraber yemeğe çıktık. Dave albüm ismiyle çok meşguldü, ertesi sabah ismi bulmuş olmak zorundaydılar ve hiç kimse ne olması gerektiğini bilemiyordu. Ben, Tamam size bir isim bulacağım ama bu size 5000 pounda patlar, EIA için, dedim. Dave "tamam ismi söyle de bakarız" dedi. Böylece ben Division Bell'i önerdim. Dave "Hmmm, iyi, işe yarar. Kapak tasarımına da uyuyor. Evet, tamam. Division

Bell koyalım" dedi. Dave sonra kısa bir not düştü "Ekim ayında Earls Court'ta verilecek olan konser EIA'ya yardım amacıyla yapılacaktır". Anlaşılan Gilmour Adams'a önemli bir ders vermiş.

30 MART 1994, DIVISION BELL, çıktı.

Prodüktör : Bob Ezrin-David Gilmour
Dünya Yayımı : EMI 8 28984 2
Kayıt : Astoria Kayıt stüdyosu-Londra
Brittania Row stüdyoları-Londra
Abbey Road stüdyoları-Londra
Metropolis stüdyoları
Creek kayıt stüdyoları
Orkestra Düzenlemeleri: Michael Kamen
Parçalar : Cluster one (Wright, Gilmour)
What do you want from me
(müzik-Gilmour, Wright)
(söz-Gilmour, Samson)
Poles apart (müzik-Gilmour)
(söz-Gilmour, Samson, Laird-Clowes)
Marooned (Wright, Gilmour)
A Great day for Freedom
(müzik-Gilmour)
(söz-Gilmour, Samson)
Wearing the inside out
(müzik-Wright)
(söz-Moore)
Take it back (müzik-Gilmour, Ezrin)
(söz-Gilmour, Samson, Laird-Clowes)
Coming back to life (Gilmour)
Keep talking (müzik-Gilmour, Wright)

(söz-Gilmour, Samson)
Lost for words (müzik-Gilmour)
(söz-Gilmour, Samson)
High Hopes (müzik-Gilmour)
(söz-Gilmour, Samson)

Personel : David Gilmour
(gitar, vokal, bass, keyboardlar, programlama)
Nick Mason (davul, percussion)
Richard Wright (keyboard, vokal)
Jon Carin (programlama ve ek keyboardlar)
Guy Pratt (bass)
Gary Wallis (percussion ve programlanmış percussion)
Tim Renwick (gitarlar)
Dick Parry (tenor saksofon)
Bob Ezrin (keyboardlar ve percussion)
Sam Brown, Durga McBroom, Carol Kenyon, Jackie Sheridan, Rebecca Leigh-White
(geri vokaller)

Storm Thorgerson'ın kapak tasarımı ön ve arka kapaklarda farklı formatlarda resimlerden oluşmuş. Kafalar ağaçtan, perçinlerden ya da yumuşak metalden oluşturulmuş. Fotoğraflar ise günün farklı saatlerinde, farklı ışık koşullarında çekilmiş.

Sözlere yardımcı yazar olarak katılan Polly Samson Gilmour'un kız arkadaşı. Gilmour onun katılımını şöyle özetliyor "Fransa'ya söz yazmayı denemek için gitmiştim, Polly'de benimle geldi. Bana cesaret verdi ve benim sözleri yazmak için masanın başında oturmamı sağladı, sonra gittikçe daha fazla işin içine girdi ve fikirlerini vermeye başladı. Gerçekle yüzleşmem gerekiyordu, o hari-

ka bir yardımcıydı. Sanatsal bir projede sevdiğiniz biriyle çalışmak çok eğlenceli. Bu albümde ayrıca Nick ve Rick çalmaları gereken her şeyi çaldılar. Bu yüzden albümün soundu çok daha fazla Pink Floyd, hem de Wish you were here'den bu yana. İkisi de Momentary Lapse of reason'da yeterince çalmamışlardı (Bu da biraz evvel bahsettiğim ruh eksikliğinin Gilmour'un ağzından söylenişi. Hiç olmazsa o bunu itiraf edebiliyor. Darısı Waters'ın başına). Bence ikisi de Roger tarafından tahrip edilmişlerdi. Nick birkaç tom-tom çalmış, gerisinde başka davulcular kullanmak zorunda kalmıştım. Rick sadece birkaç küçük parti çaldı. Geri kalan keyboardları ben çaldım. Albüm temel olarak benim ve başka insanların kayıtlarından oluşturuldu". Mason "Amerika'ya gittik ve müzisyen kiraladık, hiçbiri parçaları pat diye çıkartamıyordu, bu benim için yeterli alarm oldu. Bu albüme üçümüz birlikte 15 gün boyunca sadece rastgele çalarak başladık. Guy Pratt'de bu jam-session'lara katıldı".

Albümün piyasaya çıkışı Floyd'un Miami, Florida'daki 1994 turnesini açış konserine rastladı. Grup 1987-89 turnesinin aynıydı, tabii gruba geri dönen saksafoncu Dick Parry, yeni geri vokalistler Sam Brown ve Claudia Fontaine hariç.

Konserde yer alan parçalar sırasıyla şöyleydi: **Astronomy Domine, Learning to Fly, What do you want from me, take it back, lost for words, sorrow, great day for freedom, keep talking, one of these days, shine on you crazy diamond (1-5), breathe, time, breathe (reprise), high hopes, wish you were here, another brick in the wall (2), the great gig in the sky, us and them, money, comfortably numb, hey you, run like hell.**

Gösteride kullanılan Copper Vapour lazerleri daha önce hiç kullanılmamıştı, bu ışık sistemi öyle güçlü ki, Federal Havacılık Yetkilileri her konserden önce hava trafiğini kazalara engel olabilmek amacıyla kapatıyorlar-

dı. Her konserde grubun ve personelin aileleri ile bağlantı kurabilmeleri için 21 telefon hattı açılıyordu. Işık sistemi Apple Macintosh bilgisayarları ile yönetiliyordu.

Floyd Nisan ayı boyunca Amerika turnesini sürdürdü.

MAYIS 1994

Record Collector isimli dergide Syd Barrett'ın ilk gitarı olduğu iddia edilen bir gitar 5000 pounda satışa çıktı. 1963 model Harmony Sovereign akustik bir gitardı ve Piper at tha Gates of Dawn'da kullanıldığı söyleniyordu dergide. Gitarın önceki sahibi Syd'in Egerton Court'taki ev arkadaşı bir kadındı. Floyd'un ilk başarılarından sonra gitar öğrenmeye başlamış, Syd'de ona bu gitarı hediye etmiş. Bu gitarı 1994'ün başında 900 pounda satmış.

3 MAYIS 1994

EMI Syd'in üç albümünü birden CD olarak piyasaya çıkardı. Madcap Laughs, Barrett ve Opel.

Mayıs ayında Floyd'un ABD turnesi devam etti. 14 Mayıs'ta bir polis memuru karısını tutukladığı bir seyircinin silahını çekmesi üzerine adamı karnından vurdu.

16 MAYIS 1994

Pink Floyd Division Bell albümünü tanıtmak için bir single çıkardı. Take it Back ve Astronomy Domine yer alıyordu bu single'da. Astronomy Domine Syd'in anısına seçilmişti, çünkü hâlâ grup için "ilham kaynağıydı".

HAZİRAN 1994

Roger Waters The Wall'ın sahne adaptasyonunu hazırladığını söyledi. Wall'ın sahne için yazımının çok uzun süreceğini belirtti Waters, "çünkü bu Pink'in öyküsünün çok detaylarına inmek anlamına gelir". Haziran ayı da ABD ve Kanada turneleriyle geçti.

15 TEMMUZ 1994

Dinleyici 1975'ten beri ilk defa Dark Side of the Moon'un tamamını dinleme fırsatını buldu. Dark Side konserin bütün ikinci yarısını kaplıyordu.

Turnenin Amerika ayağı yeni bir gişe rekoruna damgasını vurdu. 1989'daki Rolling Stones rekorunu 5 milyon geçerek 103 milyon dolara fırladı. 18 Temmuz'daki konserden sonra malzeme bir Boeing 747'ye yüklenerek sonraki konser için Avrupa'ya yollandı.

22 TEMMUZ 1994, Lisbon-Portekiz

Grubun Avrupa turnesi Volkswagen tarafından sponse edildi. Golf'ün çok satan bir modelinin sınırlı sayıda bir miktarı Pink Floyd adıyla üretildi. Bunlar 30 adet, sol el direksiyonlu, 2 litrelik Cabriolet tipindeydi ve 17000 pounda satılıyordu. Almanya'da Britanya için yapılan otomobiller ise 1.8 litrelik tiplerdi.

25 TEMMUZ 1994, San Sebastian-Ispanya

Konser günü MTV grup üyeleriyle sahne arkasında röportaj yaptı. Gilmour'a tüm sahne tasarımından albüm miksajına kadar her şeyle ilgilenmesinin bir kontrol çılgınlığına dönüşüp dönüşmediği sorulduğunda; "Ben bir kontrol çılgını değilim, sanmıyorum, ama bir şeylerin kusursuz gitmesinden hoşlanıyorum, sonuçta ben biraz mükemmeliyetçi oldum. Ama kendimi grubun kontrol çılgını gibi de görmüyorum" dedi.

Bu arada EMI'nin video bölümü Picture Music International Delicate Sound of Thunder'ın CD Video formatında bir versiyonunu çıkardı (PMCD 49 12752), albümün içinde discografide vardı. Aynı dönemde EMI A Saucerful of Secrets (EMI 8 29751 2), Dark Side of the Moon (EMI 8 29752 2), Wish you were here (EMI 8 29750 2) ve Animals (EMI 8 29748 2) 'ın yeniden basımlarını piyasaya çıkardı. Her albüm tüm şarkı sözlerini içeriyordu.

26 TEMMUZ 1994

Rick Wright'ın muhasebecisi Martin Stainton'ın kız arkadaşı polise onun kaybolduğunu bildirdi. Bu arada Wright 1.47 ile 6 milyon pound arasında bir paranın kaybolduğunu ve bunun soruşturulması gerektiğini bildirdi. Wright'ın avukatları Stainton'ın tüm bireysel ve iş hesaplarına el koydular.

29 TEMMUZ 1994

David Gilmour Polly Samson'la Marylebone'da evlendi. Resepsiyonda Bob Geldof ve Jeff Beck'te yer aldılar.

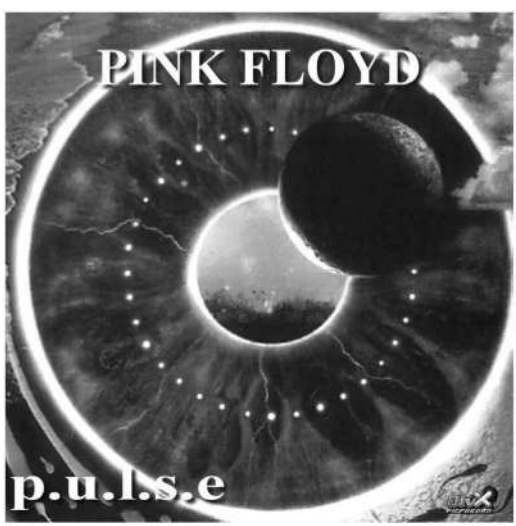

1 AĞUSTOS 1994

Yeniden mikslenmiş ve paketlenmiş Meddle CD'si piyasaya çıkarıldı
(EMI 8 29749 2).

Pink Floyd Temmuz ve Ağustos aylarının bu olaylar dışında kalan zamanını da Barselona, Chantilly, Köln, Münih, Basel, Montpellier, Bordo, Hockenheim, Hanover,

Viyana, Berlin, Gelsenkirchen, Kopenhag, Gothenburg, Oslo şehirlerini kapsayan Avrupa turnesini sürdürdü.

27 AĞUSTOS 1994

İsviçre'ye vardıklarında Floyd'un şef ses mühendisi Andrew Jackson bagajında bulunan 5 gram Marihuana nedeniyle tutuklandı. Grup konserin onsuz yapılamayacağını söyledi ve 850 pound kefaletle serbest bırakılmasını sağladılar.

7 EYLÜL 1994, Prag, Çekoslovakya

115.000 kişilik kalabalığın içinde bulunan başkan Vaclav Havel, grubun ilk Çekoslovakya konserinden sonra Floyd elemanlarını yemeğe götürdü. Gece boyunca David Gilmour'la konuştu.

Eylül-Ekim ayları boyunca Floyd'un Avrupa turnesi sürdü. Bu arada İstanbul konseri de planlanmıştı, ancak 5 Nisan 1994 kararları nedeniyle maliyetlerin aniden fırlaması nedeniyle konser yapılamadı. 12 Ekim konseri ise tribünlerin çökmesi ve 1200 seyircinin yaralanması nedeniyle başlangıçtan hemen birkaç dakika önce iptal edildi. Konser 17 Ekim'de tekrar edildi.

Pink Floyd konserleri Kasım 1994'te Almanya'da, sonra Avustralya ve Yeni Zelanda'da sürdü.

20. BÖLÜM

PULSE

EMI EMCD 1078

EMI 1995 yılında grubun Division Bell konserlerinin kayıtlarından oluşan Pulse (Nabız) isimli albümü çıkardı. Kayıtların hangi şehirlerdeki konserlerden alındığı belirtilmemiş. Daha çok dünya turnesi konserlerini kaçıranlar için düzenlenmiş bir havası var albümün. Albüm hakkındaki geniş yorumu basın bölümünde bulacaksınız. Ancak en önemli özelliği grubun en başından bugüne tam bir tarihçesini ortaya koyabilmesidir. Division Bell'in ve 90'lı yılların ayrıntılı yorumlarını biraz sonra okuyacaksınız, onun için Pulse'un kısa bir değerlendirmesini burada vermekte yarar görüyorum. Albüm aslında bir toplama albüm, dolayısıyla eleştirilecek fazla bir yanı yok. Ancak bir bölüm sonra sizin de okuyacağınız gibi gerek bu albüm, gerek Division Bell albümü, gerekse geçen seneki turne basından son derece sert eleştiriler aldı. Pulse toplama bir çalışma ve bir konser albümü olduğu için fikirsel bir birliktelik beklemek son derece yanlış olur, dolayısıyla bu konudaki eleştirilere katılmıyorum.

Dolayısıyla bu albüme ticari açıdan bakıldığını söylemekte yarar var. Dünyada yeni bir Pink Floyd rüzgârı eserken bundan yararlanılmak istenmiş, ideal bakış açısından bakıldığında ticari bir albüm çıkarmak son derece ters gelse de, hiçbir grup ya da kuruluşun tarihsel bir albüm çıkararak geçmişten günümüze yapıtlarını bir konser serisinde ve bir albümde toplaması yanlış olmasa gerek.

Division Bell-Yorumlar

Nick Mason-Albümde Meddle'dan çok daha fazla duygu var. Birlikte 15 gün boyunca sadece rastgele çaldık ve sonunda ortaya bir grup albümü çıktı. İki haftada 40'dan fazla fikri attık. Sadece bunlardan bile bir albüm çıkabilirdi.

Rick Wright-Albümde yazdım, şarkı söyledim. Bence sonuncusundan çok daha iyi bir albüm. Çok daha fazla Floyd ruhu taşıyor. Sanırım daha ileri gidebilirdik ama şu anda bir grup olarak iş görüyoruz. Davulları sadece Nick çaldı, ve benim Hammond orgum birçok parçada yer aldı.

David Gilmour-Bu albümde hem Nick hem de Rick tüm parçaları çaldılar. Bu yüzden sound Wish you were here'dan beri ilk defa bu albümde Pink Floyd duygusu taşıyor. Konu iletişimsizlik üstüne kurulu, ama biz hiç kimsenin kafasını bununla doldurmak istemiyoruz. Hâlâ buradayız, bu çok daha yansıtıcı bir albüm.

Serdar Öktem-Albümü öncelikle elemanlar açısından ele almaya çalışalım. David Gilmour liderliği aldıktan sonra kendini bulmuş gibi görünüyor. Onun dağıtıcı değil de toparlayıcı kişiliği diğer iki kişiyi oldukça etkilemiş ve Floyd yeniden 70'lerdeki grup ruhuna sahip olabilmiş. Her şeyden önce Rick Wright yeniden müziğe ve gruba kazandırılmış. 1987'de Rick maaşlı eleman olarak gruba katılmış ve ilk dönemlerde çalmakta oldukça zorlanmıştı. Aradan geçen yıllarda Waters'ın yarattığı tahribatı Gilmour büyük bir sabırla çözdü ve Wright son albümde başından sonuna dek çalabilecek cesareti toplayabildi. Kulağa ne kadar garip geliyor değil mi, Richard Wright gibi bir müzisyenin yıllardır sahneye çıkamadığından ve Momentary Lapse of Reason turnesinde çalamadığından söz ediyoruz. Abartılı gelse de söz ettiğimiz grup Pink

Floyd. O grupla birlikte müzik yapmak son derece fazla müzik bilgisine sahip olmaktan çok, analitik bir kafa yapısına da sahip olmayı gerektiriyor. Wright örneğinde olduğu gibi kendine güvensizliğin gelişmesi öncelikle motivasyon kaybına, sonra da müzikal yetersizliğe neden oluyor. Grup üyelerinin de sözünü ettiği gibi Waters'ın yoğun baskıları ve sanki Dark Side, Wish you were here, Meddle gibi son derece zor albümlerde çalan o değilmiş gibi çalamıyorsun suçlamaları Wright'ı yoğun bir kendine güvensizliğe götürmüş, neyse ki, Gilmour tüm bu sorunları dostluğun her yolunu deneyerek yok etmeyi bilmiş. Bob Ezrin de bu albümle birlikte yeniden gruba dönmüş. Gilmour'ın karısı Polly Samson ise yardımcı söz yazarı olarak gruba yeni bir hava katacağa benziyor. Bu konuda eleştirdiğim tek nokta Samson'ın grubu yeterince tanımaması, hatta Floyd'un sözlerini yazabilecek soyut bir düşünce yapısına sahip olamaması. Çünkü soyut düşünceye ulaşabilmek belirli birikimleri ve sentezleri gerek müzikte gerekse beyinde oluşturabildikten sonra mümkün. Zaten Division Bell'de hemen hissedilen şey bazı şarkılarda grubun genel olarak daha somut sözlere mahkûm olmuş olması. Dolayısıyla anladığım kadarıyla eleştirilerin temel dayanak noktası da bu. Ama bazı şarkılarda belli ki Gilmour devrede ve istenen düzey tutturulmuş. Floyd oluşturduğu bu yapıyla sizin de dikkatini çektiğinden emin olduğum bir şekilde yeniden grup ruhuna dönmüş, böylece tek kişinin diktasından çıkmanın seremonisini Floyd, Division Bell'le yapıyor. Basın bölümünde okuyacağınız gibi albüme yapılan eleştiriler çok sert, bunların çoğuna katılmıyorum. Şurası bir gerçek ki, Floyd grup ruhunun getirdiği şevkle yepyeni bir concept albüm çıkarmış ortaya, konu yine insan ve iletişimsizlik. Çünkü onlar yıllardır beynimize vura vura belirtseler bile bizler birbirimizle iletişim kurmamak için direndikçe direniyoruz. Birbiriyle anlaşamamayı değil de anlaş-

mamayı en büyük amaçları edinmiş dünya insanlarının dolu olduğu böyle bir gezegende Floyd'a yapacak fazla iş kalmıyor tabii ki. Yaşları 70 bile olsa sistemin her türlü pisliğini, bunun insanlara nasıl bulaştığını ve insanların neden bu hale geldiğini anlatıp durmaya devam edecekler. Onun için herkes ne şekilde eleştirirse eleştirsin Floyd'un büyüklüğü ondan daha önemli bir grup yeryüzüne düşene dek sürüp gidecek. Tabii gelirse...

Yine de biz albümün ve turnenin en önemli noktasını bir kere daha vurgulayalım. Bizi de onları da en çok sevindiren olay yeniden üçlü olarak yani grup olarak müzik yapabiliyor olmaları. Biz hiç fark etmesek te onlar aralarında yaşadıkları neredeyse 15 yılı bulan kopukluktan sonra yeniden grup ve arkadaşlık ruhuna sahip olabilmelerini büyük bir zafer sayıyorlar, gerçekten de öyle. Division Bell'i ve konser albümü Pulse'u sadece bu açıdan değerlendirmek bile bu çalışmaların ne denli eşsiz olduğunu kanıtlıyor zaten.

Division Bell-Sözler

Daha önce de belirtildiği gibi albüm bütünüyle iletişimsizlik üstüne kurulu. Her parçada orijinal konseptin tüm ağırlığıyla üzerimize çöktüğünü hissediyoruz. İlk parça **What do you want from me** ve iki insanın iletişimsizliğinin ilk kanıtını oluşturuyor. Sözleri kadınlar kendilerine, erkekler de kendilerine yontabilirler. Parça boyunca aslında birlikte yaşamanın (evliliğin) sonunda gelip dayandığı acı nokta anlatılıyor sanırım. Çünkü bir beraberlikte ne yazık ki, her birey diğerinin üstünde tahakkümünü kurmak için elinden geleni yapıyor, bireysel özgürlükler aynı evde yaşayan çiftler için geçersiz. Ancak madalyonun öbür yüzünde karşılıklı olarak yoğun bir tatminsizlik sürecine eş ne yaparsa yapsın girilecek olması var. Dilerdik ki, eşler birbirlerini özgür bıraksın, herkes bireysel yaşamını özgürce yaşasın, sonra da

bireysel zenginlikler eşleri zenginleştirsin. "Ne istiyorsun benden" büyük bir bunalmışlığın simgesi. Ama son satırda ilginç bir cümle var, ışığa dön diyor, işte burada iki kişinin anlaşmazlığından başka bir noktaya gidecek olmanın haberi var.

Sırada **Poles Apart** var. Parça hem müzikalitesi hem sözleri ile büyüleyici. Ayrıca Shine on you crazy diamond'ın devamı, yani Syd Barrett'a yeni bir ağıtla karşı karşıyayız. Parçada beni en çok kıskandıran şey, bir insana duyulan sevginin bu denli büyük olabilmesi. Bir insanı o denli çok seviyorsunuz ki, aradan geçen 20 yıldan sonra onun için yeni bir ağıt yakıyorsunuz. Bu denli çok sevilmeyi gerçekten çok isterdim. Anlaşılan Pink Floyd bu kadar yıldan sonra bile Syd'in başına gelenlerden kendisini sorumlu tutuyor, tutmasa bile sorumluluk duyuyor. Üstelik parçada büyük bir umutsuzluk gizli, çünkü grup arkadaşlarının yaşam kıvılcımının sönmesini bir türlü kabullenemiyor. Syd'e kendisi için her şeyin bu kadar kötü gideceğini ve Floyd için iyi gideceğini düşünüp düşünmediğini soruyorlar. Sorarken de onun halinin kendilerine acı verdiğini hiç saklamıyorlar. Keşke onun altın çocuk olduğunu ona hiç çaktırmasalardı.

Sonra **Özgürlük için büyük gün** geliyor. Parça, Floyd'un sisteme karşı çıkışının en çarpıcı örneklerinden biri. Berlin duvarının yıkılışının simgesel eşliğinde dünyanın değişen sistemini eleştiriyorlar. Duvarın yıkılışından büyük umutları olanları aptallar olarak değerlendiriyorlar ve yıkılıştan sonra herkesin vaatlerin boşluğunu anladığını belirtiyorlar. Demokrasinin beşiği olanların kanlı ellerini yıkarken dünyanın yeni düzeninden pişman olsalar bile artık yapacak bir şeylerinin kalmadığını, acıyı ise halkın çektiğini anlatmaya çalışıyorlar. Ve günümüzde, bu şarkının yazılmasından yıllar sonra bakın ülkemizin ve Orta Doğu'nun içine düştüğü içler acısı duruma. Bugüne kadar her ne istedilerse emperyalist ülkeler

Orta Doğu'dan, bugün artık tam tersine yöneliyorlar. Ve önceki durumda bu çileyi sivil halk çekerken, bugünkü durumda bu çileyi sivil halk çekiyor. Ne ilginç değil mi? halklar üzerinde oyunlar yüksek siyaset üzerinden oynanıyor, toplum mühendislikleri yapılıyor bölgenin her yerinde ve kimsenin söz söylemeye hakkı yok. Tek kutup tekrar iki kutup olmaya çalışıyor ve bunu engelleme yolunda yine sokaktaki insan ölüyor. O kadar...

Wearing the inside out (ters yüz edilmiş) yine bir insanın kendisini dünyadan soyutlamasına giriyor. Yine de parçada az da olsa bir umut var. Kendisiyle bile iletişim kuramayan birisi sonunda bir başkasının duygularını seslendirme gücünü kendisinde buluyor. Parçanın sonunda ise insanoğluna lanet sözleri var. İnsanoğlu kendi yarattığı cehennemden çıkmak için, hiçbir motivasyonu olmadan, olayları doğal seyrine bırakmış görünüyor

Take it back yine ikili ilişkiler dünyasının derinliklerine götürüyor bizi. Yine eşlerden birisinin diğerini ne kadar zorlayıp, kendisi için bir köle haline getirmesini, daha doğrusu acımadan ilişkiyi nasıl eskittiğini büyük ibretler alarak okuyoruz. Parçada herkes kendisinden ve çevresinden bir şeyler bulabilir.

Geliyoruz **Coming back to life"**a. Parçada yapayalnız birisi var ve bu parça da Kurtların Mahkemesinin bir devamı niteliğinde. Yapayalnız birisi sevgilisini yaşamla bağlantı noktası olarak görüyor, o, onun geçmişiyle bağlarını kesmek ve yaşama geri dönmek için tek yolu.

Aslında coming back to life yine sisteme çatan bir parça. Ancak parçanın bu yanı ustaca satır aralarına gizlenmiş, dünyanın yeni düzeninin tehlikeli ve insanlar için zararlı olduğunu, ancak buna karşı koymanın kişilerin gücünü aştığını, hiçbir çarenin kalmadığını söylüyor. Yine de bir umut var ve parçanın sonunda kahramanımız umuda doğru (belki de umutsuz) yolculuğuna çıkıyor.

Şimdi parçanın içrek (ezoterik) anlamına bir bakalım. Parça bir kişiye hitap ediyor gibi görünse de aslında kişinin kendi beyni içinde yaptığı içe dönük yolculuğunun sonunda vardığı noktayı anlatıyor. Evet doğru Kurtların mahkemesi'nin tam anlamıyla devamı, artık geçmişi öldürmek zorunda insan, geçmişiyle bağlarını bütünüyle koparmak zorunda ki içsel yolculuğunda ilerleyebilsin, kişinin (insanın) insan olabilme yolculuğunda ışığa doğru yürümek için geçmişindeki bütün engellerden içsel olarak kurtulması gerektiği anlatılıyor, ailesi ve kendisi dahil. Buradaki kişi sonunda geçmişini öldürmenin ve ışığa (nura) giden yolculuğa başlamanın yolunu buluyor. Albüm burada varmak istediği noktaya ulaşmış.

Sonraki parça **Keep Talking**. Floyd parçayı insanın konuşmayı öğrendiği devirden almış. Ama o zamandan beri de insanlar arasındaki iletişimsizliğin sürdüğünü anlatıyor bizlere. Hâlbuki bireyler ya da toplumlar arasında anlayışı sürdürmenin ve iletişim kurabilmenin tek yolu konuşmayı sürdürmekten geçiyor. İnsanlar birbirini anlamak için konuşmayı sürdürmedikleri için gittikçe zayıf düşüyorlar, yeter ki konuşsunlar, tüm sorunların çözülebileceğini görecekler (ama yapmıyorlar).

Lost for Words gerçekten umutsuz bir şarkı, belki de en gerçekçi olanı (tabii bana göre). Floyd yine dünyanın içinde bulunduğu sistemin güvensizliğinden dem vuruyor. Sistem sonuçta dünyayı o hale getirecek ki, insanlar güvenlikten tamamen yoksun bir halde, birbirlerine düşman olarak yaşayacak. Çünkü sistem insanlar arasına düşmanlık fitnesini sokmaktan büyük çıkarlar ummaktadır. İnsanların arasına giren düşmanlık, sonuçta bireyler ya da gruplar arasındaki iletişimi yok ediyor ve geçmişi ne kadar unutmak isterlerse istesinler, artık aralarındaki köprüler yıkıldığı için bir daha iletişim kurmak neredeyse imkânsız hale geliyor. Sistem sonunda dünyadaki herkesi birbirine düşman etmeyi başarmıştır.

Son parça **High Hopes (Yüksek Umutlar),** parça insanlığın gençliği ile yaşamı gerçekten tanımaya başladığı yılları karşılaştırarak başlıyor. İnsanların gençken gerçek olmayan düşleri vardır, her zaman umutludurlar ve her gün dünyayı yeniden kurtarabilirler. Ancak yaşamın pisliğini gördükten sonra anlarlar umutlarının boşa kürek çekmekten ibaret olduğunu. Gençken her şey insana güzel görünürdü, yaşlanınca çirkin göründüğü gibi. İnsanlar beyinlerinde ne denli geçmişi yaşayıp o günleri özlerlerse özlesinler, daima ölüme doğru ilerlemek zorundadırlar. Aslında ne denli yaşlanırlarsa yaşlansınlar hep bir umutları (boş) vardır gençlikte yaşanan (algılanan) güzelliklere ulaşabilmenin.

Aslında şarkıda insanın hırslarını, tutkularını bırakamamasından da söz ediyor. Hâlâ yeni hırslar arıyor ve bu yüzden de yaşama tekrar ve tekrar geri dönüyoruz. Halbuki hırslarımızı, tutkularımızı, maddi şeylere olan düşkünlüklerimizi attığımızda saf yaşamın sonsuzluğuna bu dünyaya geri dönmek zorunda kalmadan sadece sevgiden oluşan dünyaya ulaşabileceğiz. O dünya bu yaşadığımız maddi dünya olmayacak ama yaşamın aslı orada, ona ulaşmak için yapmamız gereken fedakarlık ise burada.

Evet, sözler böyle. Kitabın sonunda tam çevirilerini okuyacaksınız. O zaman siz de kendi tecrübeleriniz ve algılarınız eşliğinde kendinize göre yorumlayabilirsiniz. Aslında Floyd bu albümde, tüm eleştirilerin aksine globalleşmenin ya da daha doğru bir deyimle sistemin son derece acımasız eleştirilerine giriyor. İletişimsizliğin suçlusu olarak sistemi görüyor ve albümün sonunda yine her zamanki karamsarlığına gömülüyor (haklı olarak). Sistemin yıkılışı ya da bize yaptıklarını en aza indirgemenin temel yolunun da onu dinlememekten geçtiğini yani aramızdaki düşmanlıkları yok edebilmek için birbirimizle iletişim kurmak zorunda olduğumuzu defalarca kafamıza çakıyor.

Albüm grubun tüm albümlerinin bir devamı niteliğinde. Simgesel anlatımlar yoğunlukla kullanılmış. Grup kendisini yeterince güçlü hissediyor ki, insan boyutunu yine sistemle bütünleştirmeyi tercih etmiş.

Ama sistem terimi kafanızı karıştırmasın. Biz bütün Pink Floyd albümlerinde sistemin varlığını somut olarak görüyoruz bu gerçekten de maddi anlamıyla kapitalist ya da emperyalist sistem evet ama sistem sözcüğünün başka bir anlamı daha var Pink Floyd yazınında. Bütün albümlerde makine derken, iletişimden, beyinden, yargılamalardan söz ederken aslında Pink Floyd, insanın manevi yolculuğunu ve kendi içindeki kendine karşı, hırslarına, tutkularına, insani yapısına karşı verdiği mücadelesini ve bu kısır döngüden yani her doğuşunda belki, tekrar tekrar aynı maddi zevklere kapılıp bir türlü gerçek yoluna girememesini anlatmaya çalışıyor. Ve bu yola girmesi için gereken yolları insanlığa gösteriyor. Sözlerinin bu kadar soyut, bu kadar çift anlamlı olmasının ve röportajlarında kendilerini açmamalarının asıl nedeni işte bu, çünkü onlar insanların sezilerine, bilinçaltlarına ulaşmaya, insanlığı açıktan değil, bilinçaltından uyandırmaya çalışıyorlar. İşte o yüzden iki hoparlörün arasına oturup sesi de sonuna kadar açtığınızda kendinizi bir anda başka bir dünyada buluveriyorsunuz.

Division Bell (Ayrım Çanı) tüm eleştirilerin aksine grubun en cesur albümlerinden biri. Ayrıca sözler şu ana dek hiç olmadığı kadar simgesel ve güçlü. Müzik albüm boyunca yüksek yoğunlukta sürüyor ve tonalite açısından 25 yılın tüm tecrübesini taşıyor. Son zamanlarda gruba globalleşti, sistemle bütünleşti eleştirilerini getirenlere en güzel cevap sanırım yine albümün sözleri olacaktır. Ayrıca turnenin ve albümün bu denli başarılı olmasının nedeni de ortaya çıkıyor. Arkasından çıkan Pulse için de aynı şeyler geçerli. Sizden sözleri iyice okumanızı ve parçaları tek tek sözleri izleyerek dinlemenizi rica ediyorum.

O zaman anlamlar yerine oturacak ve eminim dinlediğiniz şeyden daha tatmin olmuş bir şekilde setinizi kapatabileceksiniz. Bu umutsuz dünyada ufkunuzun ötesinde biraz umut görüyorsanız, bırakın derim, hemen gidip kendi karanlığınıza gömülün, belki o karanlığın içinde bir ışık bulup çıkartabilirsiniz. İşte o zaman nasıl kara deliklerden kaçabilen ışık zamanla onu bir beyaz cüceye dönüştürüyorsa, bizler de sistemin hayatlarımıza getirdiği karanlığı delmeye başlayabilecek gücü içimizde bulabiliriz. Bu güçler birleşip 5 milyar olduğunda ise dünyaya barış gelecektir emin olun (ya da olmayın bence). Çünkü olasılıklar içinde olması olası en yüksek olasılık, olasılıkların içinde en kötü olanıdır. Ne demişler, umut fakirin ekmeği, ye mehmet ye. Bir de Tevfik Fikret'in ünlü sözü var; **Yiyin efendiler yiyin /Öksürünceye, tıksırıncaya, patlayıncaya kadar yeyin**, ama bu sözün konumuzla alakası yok....!

Peki ya gelecekte?

Evet, gelecekteki Floyd hakkında bu kitabın kaleme alındığı dönemlerde (Aralık 1994-Ocak 1996-ekler kitabın yeni baskısı için Şubat 1997'de ve kitabın yeni versiyonu için 2014 Temmuz ayında yapıldı) her şeyden önce birtakım dedikodular vardı; EMI'nin tüm Syd Barrett kayıtlarını içeren bir kutu seti çıkaracağı söyleniyor. Bu sette Scream Thy Last Scream ve Vegetable Man isimli hiç çıkmamış iki parçanın da yer alacağı söyleniyor. Ayrıca tüm Pink Floyd albümleri yeniden masterlanıp paketlenerek sırayla piyasaya verilecek. Floyd hayranları ise grubun BBC kayıtları da dahil olmak üzere tüm canlı kayıtlarının albümler halinde piyasaya çıkarılmasını istiyorlar.

Roger Waters'ın 1987'den beri çıkarılacağı söylenen Live albümünün ise çıkamayacağı belli oldu. Waters daha çok şiir yazmayla ilgileniyor gibi gözüküyor, yine dedikodulara göre 1995 yılında konser turnesine çıkacağı

söylendi, ancak bu satırların yazıldığı ana dek bu konuda sağlıklı bir bilgi alınabilmiş değil.

Syd, ya da ailesinin ona seslendiği asıl adıyla Roger, bu yıllarda Cambridge'deki evinde hala sessiz bir yaşam sürüyor. Onu üzen şey ise düşüncesiz hayranlarının onu ziyaret edip sürekli olarak geçmişi hatırlatmaları.

2014'ten geçmişe ve geleceğe bakış

KAYBETTİKLERİMİZ....

SYD

Syd 2001'de Wouldn't you Miss Me adlı best of'u yayınlanmamış iki şarkı ile beraber piyasaya sürdü. 2003'te ise kendisini ve Pink Floyd'un ilk yıllarını konu alan The Pink Floyd and Syd Barret Story adlı DVD yayınlanmıştır. 2004'te The Radio One Sessions isimli toplama albüm çıktı.

Ne yazık ki 7 Temmuz 2006 yılında Cambridge'deki evinde pankreas kanseri nedeniyle hayatını kaybetti.

2010 yılında An Introduction to Syd Barret albümü çıktı. Bu albümde ilk kez olarak solo parçalarıyla Pink Floyd'da yaptığı müziklerin ilk kez olarak birleştirildiğini görüyoruz.

STORM THORGERSON

Müzik yaşamı boyunca Pink Floyd'un bütün kapak tasarımlarını yapan Storm Thorgerson 18 Nisan 2013'te aramızdan ayrıldı.

RICK

Ne yazık ki Rick'i kaybettik. 15 Eylül 2008 günü açıklanmayan bir kanser nedeniyle aramızdan ayrıldı. Ve onun ölümü Pink Floyd'un birleşmesi umutlarını da yok etti. Çok ama çok üzgünüz, bu sessiz, sade, tatlı kişiliğe ışığa yolculuğunda huzur diliyoruz.

Yine de küçük bir sevinç te taşıyoruz içimizde. Çünkü 2014 Ekim'inde Pink Floyd yeni albümünü çıkarıyor. Ve albümde Rick Wright'ın ölmeden önce yaptığı kayıtlar olacak. Bu büyük bir müjde, kitap sizlerin eline ne zaman ulaşır bilemiyorum. Ancak yeni albüm bizler için yeni bir umut anlamına geliyor. Tekrar hoş geldin Pink Floyd, sensiz olmuyor.

1990....

1990'lı yıllar dünyanın tam anlamıyla yeniden yapılanmasının temel yıllarıdır yalnız şu bir gerçek ki, yaşadığımız bu yıllar tarihin bugüne dek en hızlı yaşanan yılları olmakta. 1945'ten itibaren iki kutuplu olarak ayrılan dünya, 1990'dan itibaren komünizmin yıkılışıyla (yıkılmış gibi görünmesiyle), kapitalizmin narin! ellerine terkedildi, ama bu sahte görüntü çok uzun sürmedi ve bugünlerde Rusya'nın hızla Sovyetler Birliği'nin siyasal yelpazedeki yerini almaya koyulduğu su yüzüne çıkmaya baş-

ladı. Her şeyden önce Sovyetlerin dağılışı dünyanın her yerinde, özellikle Avrupa'daki eski Sovyet uydularında milliyetçilik akımlarının güçlenmesine ve sonuç olarak yerel savaşların dünyanın her yanına yayılmasına neden oldu. Dünyada bugün önemli olan tek enerji kaynağı bildiğiniz gibi petrol. Yani petrolü olan ülkeler bir yandan her türlü zenginliği ellerine alırlarken, bir yandan da büyük bir tehlikenin içinde bulunuyorlar, çünkü petrolü ele geçirmek isteyen ülkelerin tehdidi altına giriyorlar, böyle bir tehlike anında sadık koruyucuları ABD hemen dizlerinin dibinde tüm silahlarıyla jandarmalık görevlerini yerine getiriyor, tabii bedeli karşılığında. Bu bedel ülkenin tüm kontrolünden ibaret küçük bir şey oluyor genelde... Irak'ın Kuveyt'i işgali sırasında bu örneği en can alıcı haliyle yaşadık. Arap petrolünün kontrolünü Araplara bırakmamaya kesinlikle kararlı olan ABD, Irak'ın haksız işgaline (bu, gerçek ama, ah bir de çifte standart olmasa) tüm gücüyle karşı koydu ve Irak ambargosunu kendi kontrolündeki Birleşmiş Milletler aracılığıyla uygulamaya başladı. Savaş sonucunda savaş masrafları tamamıyla Irak ve Kuveyt'in üzerine yıkıldı. Bu masraf öyle büyük ki, Irak insanlarının gelecek birkaç kuşağını ipotek altına aldı bile. Aynı şey Kuveyt içinde geçerli. Gerçi Kuveyt son derece zengin bir ülke, ona bu borç fazla dokunmaz ama, sonuç olarak ABD istediğini çift taraflı olarak aldı. Hem Irak'ın bütün siyasal ve mali kontrolünü eline geçirdi (herhalde o sırada Saddam rejimini devirme gücünü bulamadı), Irak'ın resmen ikiye bölünüp Kuzey'de yine kendi kontrolündeki bir Kürt devletinin kurulma aşamasına gelmesine neden oldu (bu da Kerkük ve Musul petrolleri demektir), Irak içinde resmen asker bulundurarak tüm Ortadoğu'nun kontrolünü en yakından denetleme fırsatını yakaladı, hem de Kuveyt petrollerini eline geçirerek dünyanın en zengin petrol yataklarından birinin üzerine bağdaş kurup oturdu. Bundan fazlası da ballı bö-

rek zaten... Şunu unutmayalım son 15 yılda Türkiye'nin de içine düştüğü durumdan belli olduğu üzere dünya üzerinde her şey artık para üstünde dönüyor. Başka hiçbir şeyin değeri kalmadı (tabii bu, toplumsal yaşamı oturmuş toplumlarda hissedilmez), dolayısıyla savaşların tümünün nedeni ekonomiktir. Irak'ın Kuveyt'i işgal etmesi de, ABD'nin buna karşı çıkması da karşılıklı çıkar çatışmalarından kaynaklanıyor. Çıkar çatışmalarının sonucunda galibi yine ekonomik gücü fazla olan belirliyor. Bugün biz istediğimiz kadar çekiç gücün ülkemizden gitmesi için bağıralım, bu olanaksızdır. İktidarda bırakın muhafazakârları, isterse komünistler olsun çekiç gücün yerinde kalması için izin vermeye mecburdur, neden mi, 1950'li yılların başında Türkiye ilk dış borcunu ABD'den almıştır da ondan.

Zaman içinde Türkiye borcu borçla kapatmış, yoğun faiz yükü altında ezilmiş, sonra hiç gereği olmayan zamanlarda bile-1980-1994 arası-sırf refah içinde yaşamak için borcunu iki katına çıkarmayı bile göze alabilmiştir. Sonuç, çalışmayan, çalışmadan para gelmesini düşleyen, üretmeyen bir toplum. Bu dönemlerin nedenli niçinli bazı özelliklerini kitabın sonunda vermeye çalışacağız, bir miktar tekrara düşsek te biraz pekiştirmenin zararı yoktur sanırım. Neyse, yukarıda kabaca anlatmaya çalıştığım parasal nedenlerden dolayı Türkiye ABD'ye tabii ki göbeğinden bağlıdır ve onun aslında, her dediğini yapmak zorundadır. Bu arada 90'lı yıllarda Ortadoğu'ya yerleşen ABD'nin yine aynı yıllarda ve ondan çok öncesinde Suudi Arabistan'la kurduğu yakın ilişkiler sırasında bile bu ülkelerdeki şeriat düzenlerini değiştirmek yolunda çaba sarf etmediğini de vurgulamak isteriz. Aynı ABD birçok başka ülkede demokrasi havarisi kesiliyor ya, bir kere hatırlatalım dedik. Bu arada bu satırlarınh yazıldığı tarihten bu günlere geldiğimizde Iak bir kez daha ABD tarafından işgal edildi. Saddam yakalanıp idam edildi

Irak Şii, Sünni, Kürt olarak üçe bölündü. Kuzeyde İsrail ve ABD destekli bir Kürt devleti fiilen işlemeye başladı. Kısacası böl-yönet politikası her zamanki gibi işlevini sürdürüyor ve bütün çıkar grupları, kendi idealleri için mi başka ellerin mi idealleri için çalıştıklarını bilerek ya da bilmeyerek bir büyük ağabeye hizmet ediyorlar. Ve son zamanlarda Türkiye'ye de gelen Fukishima'nın sözlerine bakarsak, ABD Orta Doğu'ya bulaşmıyor, uzaktan yönlendiriyor ama buradaki devletleri, ne yazık ki Türkiye'de dahil birbirine düşmeleri için teşvik ediyor. Ve tarihte ilk kez petrol ihracına başlıyor. Bunlar ilginç gelişmeler ve ne yazık ki dünyanın dengeleri tekrar değişmeye başladı ve bu nedenle sınırların da yeniden çizilmesi zorunlu hale geliyor. Bakalım Türkiye bu savaş ortamının sonunda kendisini nasıl bir dünyada bulacak göreceğiz? Ama geleceğin aydınlık olduğunu söylemek gittikçe imkansızlaşıyor.

Evet gelelim 90'lı yılların kanayan bir başka yarasına yani Bosna'ya. Bosna'da gerçek anlamda bir kıyım yaşanıyor, Sırplar belli ölçülerde gerileseler bile yaptıkları zulüm gerçekten altından kalkamayacakları büyük bir suç oluşturuyor. Üstelik saldırdıkları halk silahsız, çünkü kendini savunamasın diye her türlü ambargo Bosna-Hersek'e uygulanıyor, saldırgan Sırplara değil. Yukardaki sözler gerçek ve benim de inandığım bu. Ancak, bu sözleri neredeyse 4 yıldır sürekli dinliyorsunuz, okuyorsunuz, kendiniz söylüyorsunuz ve en önemlisi gayet haklı olarak bu sorunu çözmediği için Batı'ya saldırıyorsunuz. Tito'nun ölümünden sonra ilk yıllar Başkanlık konseyiyle yönetilen Yugoslavya'da zamanla milliyetçilik hareketleri baş göstermiş ve savaşın ilk kıvılcımları böylece atılmıştı. Peki önce Yugoslavya, sonra Balkanlar, sonra da Ortadoğu'yu sarması kaçınılmaz olan böyle bir savaş başından neden engellenmedi acaba? Mesele madem Müslümanlık- Hristiyanlık meselesiydi, o zaman ABD

Kuveyt'i niye Bosna'da kaybetmek istemediği askerlerinin hayatını hiç düşünmeden canla başla savundu? Avrupa bütünüyle Kuveyt'in işgaline karşı çıkarken ve bu konuda ekonomik ve siyasi bütün gücünü kullanmaktan çekinmezken, acaba neden Bosna'daki katliamı durdurmak için bir sürü saçma sapan laf kalabalığıyla vakit geçirdi dersiniz? Sanırım yeni dünya düzenini incelerken bu tür sorular karşımıza sık sık çıkıyor ve mantıklı bir cevap ta bulamıyoruz, ama bulmak, araştırmak ve mantık dizisine oturtmak zorundayız. Kimse bunun bir din savaşı olduğunu söylemesin çünkü ilgisi yok, olayı bu yöne çekenler de bunun elbette ki farkında ama ne yazık ki, herkes her olayı iç siyasette kullanmaya bayıldığı için koskoca bir savaş Türkiye'nin iç politika malzemesi olmaktan kurtulamıyor. Biraz evvel mantık dizisinden söz ettim. Her olayın kendi içinde bir mantık zinciri bulunur. Hani, mantığın girmediği yer askerliktir, derler ya, yanlış. Orada da kendine özgü bir mantık zinciri kurulmuştur ve kendi içinde kesinlikle mantıklıdır, mantıksız olan bizim sivil hayatımızdaki yaşantımızı ve mantığımızı bu yapıya uydurmaya kalkışmamızdır, işte Bosna'da ya da dünyanın herhangi bir yerindeki bir olayın mantık zinciri de bu düşünceyle kurulmalıdır bence. Her şeyden önce Bosna'da petrol yok! yani para yok, öyleyse kimsenin hayatını tehlikeye atmaya değmez. Çünkü Batı, yani hem ABD hem Avrupa ülkeleri ciddi biçimde kamuoyu kontrolünde yaşayan ülkeler. Her ne kadar sistem kendini her zaman korumaya özen gösterirse de, sistemin özüne dokunmayan tüm eylemler kamuoyu kontrolünde gerçekleşirler. Bosna'da çıkan savaşta Batı'lı ülkelerden bir tek askerin bile burnu kanasa (gerçi birkaç askerin kanadı ama doğrudan bir müdahale sırasında değil), o ülkelerin hiçbirinde ne hükümet kalır, ne parlamento.

Dolayısıyla en azından bu açıdan hükümetler müdahalede bulunmaya korkmaktadırlar. Peki Batı basını

olayların farkında değil mi? Elbette farkında ve gerek Le Monde, gerek Guardian'da bu konuda tamamıyla bizim ülkemizdeki görüşlerle örtüşen makaleler yayınlanmış ve hükümetlerden harekete geçmeleri istenmiştir. Ama şuna emin olun ki, aynı gazeteler ortaya çıkacak aşırı kanlı sonuçlardan yine aynı hükümetleri sorumlu tutacaklar ve tozu dumana katacaklardır. Bir diğer ama önemli hem de çok önemli neden ise daha önce sizlere bahsettiğimiz bahçeler teorisinin gereği Batı'nın bu bölgeye Rusya'nın izni olmadan müdahale etmesinin olanaksızlığıdır. Çünkü bölge Rusya'nın arka bahçesidir ve görünen odur ki, Rusya Sırbistan'ın büyük Sırbistan hayallerine yeşil ışığı çoktan yakmıştır, bir olasılık da Rusya'nın bölgede şu anda bilmediğimiz bir takım çıkarlarının olduğudur. Bugünlerde Batı ülkeleri bu söylediklerimizi doğrulayan bir şekilde Rusya'yı ikna etmeye ve Sırbistan'ın görüşme masasına oturmasını sağlatmaya çalışmaktadır. Söylediklerimiz acı da olsa gerçeğin koparılamaz parçalarıdır, daha önce de söylediğimiz gibi bu savaş uzun süredir eski Osmanlı topraklarında birlikte yaşamakta olan iki milletin, birlikten, yani çıkarların ortak kullanımı zorunluluğundan koptuktan sonra birdenbire milli duygularını hatırlayıp! toprak paylaşımı savaşına kalkışmaları sonucunda ortaya çıkmıştır. Doğal olarak daha fazla toprak sahibi olan daha zengin olacak ve egemenliğini daha kolay kurabilecektir. İnsanın daha önce aklınız neredeydi diyesi geliyor. Yukarıda belirtildiği üzere mesele din meselesinin çok üzerindedir ve oraya çekilmesinin bir anlamı da yoktur. Her zaman sorulan bir diğer soruyu sormanın zamanı da geldi geçiyor sanırım; Madem olay bir din meselesidir, neden sadece laik Türkiye olaya sahip çıkıyor da, resmi olarak Müslüman olan ülkeler seslerini kısıp oturuyorlar?

Cevapları basit, birincisi Müslüman ülkelerin hemen hepsi aşiret yönetimleriyle ya da hanedan yönetimle-

riyle yönetiliyorlar, tüm güç, para ve iktidar bu ortaçağ soytarılarının elinde, onların ipleri ise ABD'nin elinde. Hanedanların parası İsviçre ve ABD bankalarında ve güya Allah adına, gerçekte kendi dünyasal zevkleri adına ülkelerinin ve insanlarının enselerinde boza pişiriyorlar. Doğaldır ki, bu ülkelerden dünya politikasında etkili olmalarını ya da kendi adlarına karar vermelerini beklemek safdillik olacaktır. Sanırım mantık dizisini kurduk; paran varsa ülken korunur, petrolün varsa ülken korunur, tarihsel bağlarla bağlı olduğun ülkenin arka bahçesindeysen ülken korunur, yoksa ayvayı yedin sarıkız. Sakın bu satırları okurken dalga geçtiğimi zannetmeyin, kişisel olarak bu satırların yazarı çaresizliğin acısını çekiyor, yapabilecek hiçbir şeyin olmadığını görüyor ve dünya gerçeklerini anlamanın tüm mutsuzluğunu benliğinde hissediyor ve bunu sizlerle paylaşmanın yollarını arıyor, bir anlamda mutsuzluğumun darısı sizin de başınıza diyorum. (Temmuz 1995)

1996 yılı eki

Not: Yukarıda okuduğunuz satırlar okuduğunuz tarihte yazıldı. Dünyadaki son değişimlerle şu günlerde yani Ekim'in başlarında yeni koşullar söz konusu. Bunlardan biri ve en önemlisi 1996 ABD başkanlık seçimleri nedeniyle ABD'nin Bosna'da harekete geçip çözüm yolunda önemli adımlar atmaya başlamasıdır. Sizin de anladığınız gibi ortada yine önemli bir çıkar var, ABD başkanlığı. Bu nedenle Bosna'ya uygulanan ambargo resmen kaldırılmamış ancak el altından silah verilmesi sağlanmış, bir yandan da Sırplara karşı hava akınları gerçekleştirilmiştir.

Böylece Boşnaklar ile Hırvatlar birleşerek Sırplara karşı saldırıya geçmişlerdir. Şu günlerde savaş bitmemiş olsa da daha eşit koşullarda sürmekte ve hiç olmazsa masa başında savaşın sona erdirilebilmesi için bir şans

doğmaktadır. Tabii acı olan tüm dünya kamuoyunun işin ucunda insanlık değil çıkar olduğunun farkında olması, ama elinden hiçbir şey gelmemesidir. ...

Nota Not-Şubat 1997-

Sevgili okuyucu yukarıda okuduğunuz satırların yazılışının üzerinden 1, 5 yıl zaman geçti. Bosna'da tam da düşündüğümüz gibi bir barış gerçekleşti, Clinton Amerika seçimlerini kazandı, şu sıralarda ise nedense birdenbire Hırvatlar ufak ufak Müslümanların üzerine saldırmaya başladı. Ne yazık ki, günümüzde hâlâ din, ülkelerin kaderleriyle oynamaya devam ediyor. Sanırım John Lennon dini olmayan bir dünya isterken yerden göğe haklıydı, hiç olmazsa savaşların bir kısmı bu sayede yaşanmazdı. Bir kısım ülkeler ekonomik güçleri ellerinde tuttukları için kendi dinlerini diğerlerinin dininden üstün tutmaz ve bu nedenle aynı ulusun insanları birbirlerine saldırmaya başlamazdı. Çok merak ediyorum yan yana yaşayan insanların, aynı kültüre ve eğitime sahip insanların arasında ne olmaktadır ki, birdenbire en azılı düşman kesilivermektedirler birbirlerine. Cevap uluslararası çıkar hesaplarında olduğu kadar, o ülkelerin yöneticilerinin hesaplarında da yatmaktadır. Bakın ülkemize, bugüne dek hiçbir zaman sorun olmamış olan ibadet, başörtüsü gibi konularda yapay sorunlar yaratılmış, sonra da Müslümanlar baskı görüyor denilerek halk birbirine düşürülmeye başlanmıştır. Halkın arasına sen Müslümansın, sen değilsin, sen böyle davranacaksın, davranmayanı döveceksin diye nifak sokulursa işte böyle olur, yavaş yavaş gelişen düşmanlık sonuçta toplumu iç savaşa götürür, bu da en çok darbe yanlılarıyla, ülkede teokratik bir düzen kurup, ulusu ümmete çevirip koyun gibi gütme meraklılarının ekmeğine yağ sürer. Bu topraklarda gördüğümüz kadarıyla en büyük

baskı Müslüman olmayanlara ve Alevilere uygulanmaktadır. Herkes çıkıp halkın %99'u Müslüman demekte tüm Müslümanları mezhep farkı gözetmeksizin aynı kefeye koymakta ve Sünni-Hanefi mezhebinin inancını tüm toplumun inancı yerine koymaya çalışmaktadır. Hâlbuki Alevi mezhebi bugün 25-30 milyonluk kitlesiyle nüfusun neredeyse yarısını oluşturmakta ve onların Cem evinde gerçekleştirdikleri ibadet yok sayılmaktadır. Diyanet tam bir Sünni-Hanefi teşkilatı olarak çalışmakta, Alevi kesimi yok saymaktadır. Tüm bu yapay sorunlar sonuçta halkı bölmekte ve bizler-onlar ikilemini kafalara sokmaktadır. Tabii ki bu gidişin sonu büyük bir iç kavgadır ve zamanında bu gerilim durdurulmazsa Türkiye büyük çalkantıların içine yuvarlatılmak istenmektedir. Aslında laik bir Cumhuriyet olan ülkemizde demokrasi hepimizin dini inancını ya da inançsızlığını güvenceye almış ve inancı devrimlerin kuralları ve laiklik ilkesi gereğince vicdanlarımızın içine hapsetmiştir. Bir insan hem Türk hem dinsiz, ya da Alevi olabilir, ya da Sünni Müslüman, Hristiyan, Yahudi olabilir. Her inancın sahibi kendi ibadetini kendi mekânında yapıp, başkalarının inançlarına karışmaz ve bunu günlük yaşamına sokmazsa ortada sorun kalmaz, tabii sorun isteyenler epey üzülürler. Lütfen ülkemizi bu oyunlara alet etmeyin bayanlar baylar, sonuçlarından siz de mutlu olmayacaksınız emin olun, sonra söylemedi demeyin, gene geliyorlar...

Ve 2014

Bakın yukarıdaki yorumları 1997 yılında yapmışım. Ben çok mu akıllıyım? Çok mu zekiyim? Kahin miyim? Yoo. O zaman dediklerim bugün uygulamasıyla günlük hayatımızda yaşadıklarımız olmuş değil mi? buradan çıkacak sonuç şu galiba. Türkiye'de asla bir şey değişmiyor.

Orta Doğu bataklığı her zamanki gibi. Ama Atatürk'ün kurduğu dış politikanın terk edilmesi ne yazık ki Türkiye'yi de o bataklığa çekmiş durumda. Umarım düşündüklerimiz olmasın, umarım herkes aklını başına alsın da Türkiye'nin başı daha fazla derde girmesin diyorum.

Bu elbette bir siyaset kitabı değil, ben de siyasi yorumcu değilim sadece Pink Floyd'un yaptığı müziğin hangi ortalama dünya koşullarında oluştuğunu ve o dünyanın koşullarını az çok yazmaya çalışıyorum. Artık günümüzde bir Pink Floyd yok, onun yakınına yaklaşan bir grup ta yok. Tam böyle derken Pink Floyd'dan yeni albümün çıkacağını öğrendik ve umarım albüm grubun tarihine yakışan özellikler taşır. Ve bize yine insanlığın geldiği noktayı göstermeyi başarırlar, ismi ise bu anlamda umut verici. Endless River (Sonsuz Nehir). Bana çok manidar geldi isim.

21. BÖLÜM

ENDLESS RIVER (SONSUZ NEHİR)

10 KASIM 2014, ENDLESS RIVER, çıktı.

Prodüktör	:	David Gilmour, Phil Manzarena, Youth, Andy Jackson 1993 kayıtları
prodüktör	:	Bob Ezrin, David Gilmour
Dünya Yayımı	:	8256462113337
Kayıt	:	Astoria Kayıt stüdyosu-Londra Brittania Row stüdyoları-Londra Abbey Road stüdyoları-Londra Medina stüdyoları Olympic stüdyoları
Parçalar		
Side 1	:	Things left unsaid- (Wright, Gilmour)

		It's what we do
		(Gilmour, Wright)
		Ebb and Flow
		(Wright, Gilmour)
Side 2	:	Sum (Gilmour, Wright, Mason)
		Skins
		(Gilmour, Wright, Mason)
		Unsung
		(Richard Wright)
		Anısına
		(David Gilmour)
Side 3	:	The Lost Art of Conversation
		(Richard Wright)
		On noodle Street
		(Gilmour, Wright)
		Night Light
		(Gilmour, Wright)
		Allons-y
		(David Gilmour)
		Talking Hawking
		(Gilmour, Wright)
Side 4	:	Calling
		(David Gilmour, Anthony Moore)
		Eyes to Pearls
		(David Gilmour)
		Surfacing
		(David Gilmour)
		Louder than Words
		(David Gilmour, Polly Samson)
Personel	**:**	David Gilmour
		(Gitar, vokal, Bass gitar
		VCS3 synthesizer, Ebow gitar,
		percussion Hammond org,
		keyboardlar)
Nick Mason		(davul, percussion, gong)

	Richard Wright (Hammond Org, keyboards, electric piyano, Farfisa Org, Piyano, synthesizer, Fender Rhodes, Royal Albert Hall pipe org,)
Bob Ezrin	(Keyboards, Bass gitar)
Damon Iddins	(ek keyboardlar)
Andy Jackson	(Bass gitar, Efektler)
Youth	(Efektler)
Gilad Atzmon	(Tenor saksofon, Klarnet)
Guy Pratt	(Bass gitar)
Jon Carin	(synthesizers)
Durga McBroom	(Geri vokaller)
Louise Marshall	(Geri vokaller)
Sarah Brown	(Geri vokaller)
Stephen Hawking	(Elektronik ses örneği)
Anthony Moore	(Keyboardlar)

Ön kapak tasarımı Ahmed Emad Eldin
Ağaç İllustrasyonu Storm Studioları

Albüm 10 Kasım 2014'te bu kitabın ilk baskısının çıktığı aynı günde ikili uzunçalar, DVD, CD ve BluRay olarak çıktı. Kapak tasarımını 18 yaşında bir Mısırlı genç yaptı ancak bu konuya daha sonra değineceğiz. Albümün heer parçasında Richard Wright var. yani bütün hayıtlar o ölmeden önce gerçekleştirilmiş. Peki neden bu kadar beklenmiş çıkması için. O bir muamma.

Bir parça hariç albüm tamamen enstrümantal ve içinde Türkçe başlığı olan (Anısına) bir parça da bulunuyor. Parça Richard Wright anısına yapılmış. Albümün tamamen sözsüz olması, kapak tasarımı gerçekten çok ilginç. Bunlar aslında okurun yorumlarına bırakılacak konular ancak bir iki açıklama yapmadan geçmek olmaz. Albüm

Pink Floyd'un gerçek vedası. Sonradan Waters'ın ve Gilmour'un eski kavgalarından dolayı pişmanlık açıklamaları ve grubun kalan üç üyesinin birleşerek turneye çıkacağı haberleri geldi ama henüz bu konuda bir gelişme yok. grubun bildiğiniz gibi birlikte son turnesi 2005 yılında gerçekleşti.

Endless River grubun felsefik tarihçesinin gerçek bir özeti. Elbette 1970'ten beri albümlerinde oluşturdukları gerek söz gerek müzikle anlatıma sundukları sembolizma bu albümde tamamen duygulara hitap eden bir müziğe dönüşmüş durumda. Grup bence, felsefik olarak demek istediğini albümün kapağında yeterince anlatıyor. Ve geriye sadece tek bir şarkı sözü kalıyor. O da yine zaten albümün kapağına ve içeriğine gönderme yapıyor. Louder Than Words- Sözcüklerden daha yüksek sesli- gerçekten anlatmak istediğinizi sözcüklerle anlatmak yerine sembollerle anlattığınızda insanların doğrudan aklına, sezgisine hitap edebildiğiniz için, bilginin doğrudan insanın içine doğmasına, düşüncesinde ortaya çıkmasına yardım etmiş oluyorsunuz. Okuduğumuz her şeyi yanlış yorumlayabiliriz ya da kendimize göre yorumlarız, hele okuduklarımız çeviriyse hatalar zinciri çevirmenin kaleminden başlar ve her çeviride anlam saparak sonunda ilk anlatılan anlamdan çok başka bir noktaya ulaşır. O yüzden genel anlamda, ister şekiller çizerek, ister müzikle anlatarak, ister heykel yontarak anlatılan sembolizma gerçek hedefini bulacaktır, yani aklımızı. Pink Floyd bunca yıl demek istediklerini sözcüklerin ardına gizleyerek ve hep demek isteyerek, hiçbir röportajda şarkı sözlerine kendilerince anlam yüklemeyerek hep sembolizmanın ya da gerçek bilginin içimize doğmasını sağlamaya çalıştı ve son albümde belki de veda ederken her şeyi ama her şeyi müziğe döktüler ve müthiş bir kapak tasarımına. Müziği bu gözle lütfen üst üste dinleyin ve gözlerinizi kapatın, kendinizi bütünüyle anlatıma verin ve hissetme-

ye çalışın. Herkes kendince hissedecek ama sanırım herkes ortak bir noktaya vardığını hissedecek, kendi kişisel yolculuğunda bulunduğu noktaya. Pink Floyd işte bunun için çok değerli, işte bunun için onlar gibi başka bir grubun ne gelmesi mümkün ne onlara yaklaşabilen bir grup mümkün. Onlar kişisel yolculuklarımızın tümünün gitmesi gereken noktaya elimizden tutup bizi götürmek isteyen elçiler. Onlar ışık taşıyıcıları. Bildiğiniz gibi yıllar içinde ışığı taşıyan eller değişebilir ama taşınan ışık hiçbir zaman değişmez. İşte bu nedenle albümün kapağında bulutların üzerinde kürek çeken bir kayıkçı görüyorsunuz. Ve albümü Mısırlı bir genç tasarlamış. Bu genç 18 yaşında, bu yaşta bu aydınlığa ulaşabilmiş mi kuşkuluyum ancak kapağın Antik Mısır'dan ve Thoth'un kayığından geldiğini söylemek hiç yanlış değil emin olun. Thoth albümde kayığı bulutların üstünde götürüyor altında dünya var, kayığın gittiği nokta ise tek, orası ışığın kaynağı. Kendinizi ölü olarak Thoth'un kayığında Maat'ın tüyü ile kalbinizin ağırlığını tarttırmaya giderken hayal edin lütfen. Kalbiniz tüyden hafifse ışığa doğru gitmeye hak kazanırsınız. Bu kadarla bırakalım ve herkesin kendi ışığını kendi yolculuğunun sonunda bineceği kayığında bulmasını dileyelim. Pink Floyd bu albümde sembolizmasının doruğuna ulaştı ve albümü her dinleşiyimde gözlerimin yaşarması bundan olsa gerek ve elbette Richard Wright'ın dehasını bir kez daha anıyorum.

Son söz şöyle;

Belki şehirlerde yaşayan insanların hiçbir şey için çok zamanları yok, ama düşünmek, içsel benliğinize ulaşmak zamana bağlı değil ve zaman her ne kadar yaşadığımız evrenin 4. boyutu olarak fiziksel bir gerçeklik olsa da, aslında yok. O zaman insan makineleşmiş dünyada, kişiliğini boza boza başarılı olmaya çalışsa da zamansız bir evrende sadece düşünceleriyle kendi içine dönerek bü-

tün savaşlardan uzaklaşıp evrensel kimliğine doğru yol alabilir.

İşte kısacası Pink Floyd benim görüşüme göre, müzik hayatı boyunca bize sadece ama sadece insanın bu evrendeki, zamandan ve mekandan bağımsız tekamül yolculuğunu anlatmaya çalıştı.

22. BÖLÜM

NOTLAR

Bu bölüm 21 bölümde okuduğunuz Pink Floyd'la ilgili birtakım kavramlara açıklık getirmek ve o dönemdeki müzik anlayışı ile bu anlayışın nasıl geliştiğini biraz daha açmak için oluşturuldu. Kitabın bütünündeki anlatım Floyd'un yanı sıra Batı uygarlığının hangi noktada olduğunu ve niçin o noktada olduğunu, dünya yönetiminin yıllar boyunca nasıl geliştiğini kısaca ve iddiasız olarak anlatmaya çalışıyor, dolayısıyla okuduklarınızı kendi çaplarının dışında global açıdan değerlendirmeniz daha doğru olacaktır kanaatindeyim.

Floyd'un Büyüsü

Bu büyük başarının temeli neydi? Pink Floyd sanata ve gizeme, sanatsızlığın ve içi boş mesajların ticari kültür olduğu bir çağda ulaştı. Dark Side of the Moon onlara ün ve imajı güçlendiren bir çeşit simya kökü getirdi. Pink Floyd aslında simyacı değildi. Onlar kent halkı için normal de değillerdi. Onlar insandı, kolayca yaralanabilirlerdi ve zekâları ve orta sınıf geçmişlerine rağmen kendilerini birçok pop yıldızı gibi büyük bir ünün baskısı altında buldular. Eğlence için yaptıkları Arnold Layne hit olup, sonraki yıllarda hızla yayılınca önce uyuşturucular ve sonra da rekabet defalarca grubu yok olma tehlikesiyle baş başa bıraktı. Ama tamamen Floyd'a özel olarak kişisel yaratıcılık platformu ve müzikal deneyimler her türlü ihtiyacın önüne geçti. Pink Floyd 1968'de, 1987'de ve 1994'te kendi kendisiyle çok sert kavgalar yaptı. Tüm bu kavga ve savaşların ardından grubun müzik yapma ihtiyacı her şeyin önüne geçti. Roger Waters gerçekten çok başarılı bir söz yazarı ve besteciydi ve grubun tüm felsefik yükü onun

sırtındaydı. Bu yükten sıkıldı, biraz da kendini Floyd, diğerlerini ise gereksiz gördü ve gruptan ayrıldı, ancak onun bile ummadığı bir şey oldu ve kalan üçlü yollarına devam etmeye karar verdi. Başlangıçtan beri Floyd parçalarının arkasında önde verilenden farklı bir mesaj gizliydi. Bu o günden bugüne değişmeden sürdü, ayrıca ilk zamanlardaki ilkel ışık gösterileri zaman içinde yerini teknolojinin tüm olanaklarının kullanıldığı sanat eserlerine bıraktı. Grup concept albümler yapmaya başladığından beri konularını müzik sanayiinin pislikleri ve insan ilişkilerinin bozukluğu oluşturdu. Ayrıca şakalar, evet şakalar grubun şarkı sözlerinin birçok noktasında karşımıza çıktı. 1968 yılı albümü A Saucerful of Secrets'in sonunda Syd şöyle soruyordu: "Rüya tam olarak nedir... şaka tam olarak nedir?". Hem şaka hem de rüya manik Floyd miks-lerinin bir karışımıydı. Zaten Dark Side'da aynı şekilde bitmiyor muydu? "Ayın karanlık yüzü yoktur... çünkü ayın her tarafı karanlıktır... ha ha ha ha ha... "

Sallanan 60'lar (60'larda Batı'nın durumu)

Pink Floyd elbette ki, uçmayı öğrenmeden önce birçok keşfe çıktı ve popüler müziğin birçok örneğini denedi ve birçok etkiyi benliğinde hissetti. Bu dönemlerden birinde 1965 yılında bir partide Rhythm and blues'u keşfettiler. O yıllarda dünyayı Rolling Stones ve Beatles kasıp kavuruyordu, bu dönemde Waters, Mason ve Wright ilk defa olarak okulda karşılaştılar. Aynı dönemde dünyada savaş vardı (her zaman olduğu gibi), uzayın keşfi başlamıştı, sanayii devrimi patlamıştı ve en önemlisi ve aslında bütün bu saydıklarımızın sonucu seks devrimi bütün boyutlarıyla yaşanıyordu (Batı'da). Amerika'da Vietnam savaşına karşı tepkiler tüm gençliği kapsayacak denli gelişmişti ve rock müziğin çağı kimse farkına varmasa da başlıyordu. Batı'da yumuşak uyuşturucuların kullanımı anlayışla karşılanıyordu, ama gizemli bir yeni güç ortaya çıktı, bu-

nun adı Lysergic Acid Diethylamide yani LSD'ydi. LSD aklın tüm bariyerlerini yıkıyor ve varlığa yeni bakışlar getiriyordu. İşte bütün bu oluşumlar ve yumuşak ya da ağır ilaçlar hippie'ler arasında yaşam alanı bulmuştu, ayrıca şiir, Zen budizmi, jazz ve doğal birliktelik onların yaşam felsefesini oluşturuyordu. Hippieler'in yoğun barış yanlılığı onlara zamanla Çiçek Çocuğu denmesine neden oldu. Çünkü hippieler bu yolla alternatif bir toplum oluşturma gayretine girdiler. Amaç savaşı, sosyal kısıtlamaları ve cinsel tabuları yıkmaktı, mutluluğa özgürlük, sevgi ve barışla ulaşacaklarını düşünüyorlardı. (1) Hippie rüyası böylece tüm dünyaya Beatles'tan, film yıldızlarına, sanatçılara ve politikacılara kadar herkes tarafından yayıldı.

Londra hippieleri Kings Road, Nothing Hill ve Hampstead'de bulunuyorlardı. Bu gelişmeler sürerken Britanya hâlâ masum pop müzikle vakit geçiriyordu. Herkes şarkıcıların başarısını top 20 listesiyle değerlendiriyor. Şarkıcılar ve gruplar tüm gün kayıt yapıyor, gece kulüplerde çalıyor, sonra da sabaha kadar bir barda içiyorlardı. Yeni fikirler ve yeni soundlar hep Amerika'dan geliyordu. O sıralarda Britanya'da yıldız olan sanatçıların tümü dans etmekten, içmekten ve gece kulüplerinde dedikodu yapmaktan hoşlanıyorlardı. Pop dünyasına Byrds, Bob Dylan gibi sanatçıların girmesiyle Britanya'da Avantgarde pop denilen yeni bir kavram ortaya çıktı. Artık Britanya'da da müziğin yeni gelişimlere, deneylere, karmaşık aranjmanlara, alışılmadık konulara ihtiyacı vardı. Bu noktada mimarlık okuyan üç öğrenci ortaya çıkarak yukarıda sözü edilen deneylere büyük bir cesaretle giriştiler. Pink Floyd işte böyle bir ortamda doğum sancıları çekmeye başladı.

Psychedelic-

Bu kitapta geçen en önemli kavramlardan biri. Daha önce kısaca anlamını açıklamaya çalışmıştık, ancak söz-

cüğün özellikle 60'lardaki önemini göz önüne alarak bir kere daha tekrarlamakta yarar görüyoruz. **Psyche** sözcüğünün anlamı akıl ya da ruh'tur. Yunanca'dan gelen **Delos** ise görünürlük anlamını taşır. Yani Psychedelic sözcüğü aklın görünürlüğü, ya da ruhun görünmesi, açılması anlamlarına gelmektedir. Bu kelime ilk defa yazar Aldous Huxley'in LSD'yle yaşadığı kendi deneyimlerinden sonra yine kendisi tarafından ortaya atılmıştır, ancak hâlâ geniş anlamda anlaşılabilmiş bir deyim değildir. Londra pop müzik çevresinde sözcüğün ilk kullanılışı 1966'nın sonlarında olmuştur. Müzik gazetecisi Bob Dawbarn Ekim ayında yeni bir sözcük olarak **psychedelic k**elimesini anons etmiştir.

Dawbarn Melody Maker'da şöyle yazıyor: "Psychedelia... biliyorum söylemesi zor ama bu sözcüğü not edin, çünkü İrlanda düğünlerindeki punchlar gibi bütün kulüplerde yayılmaya başlaması çok yakındır".

Aynı günlerde birçok ünlü isim yeni deyimin anlamını açıklamaya çalışan yazılar yayınladı. Hollies'den Graham Nash şöyle yazıyor: "İlaç kullanmadan LSD tripini yaratmaya çalışmak".

Bu arada New York Pink Floyd'un Londra'da yaşadığına benzeyen deneyimleri kendi açısından yaşamaktaydı.

Lennon'ın Düşleri....

John Lennon ilk bölümlerde de belirttiğimiz gibi tam bir barış savaşçısıydı. Savaşçıydı, çünkü bu dünyada barışa savaşmadan ulaşılamayacağını biliyordu. Onun bir diğer özelliği de sistemin yapısını çok iyi tanımış ender insanlardan biri olmasıydı. Hatası ise sistemi bilmesine rağmen onu yıkmayı öngören eylemlerde elebaşılığı yapması, üstelik dünya çapında etkili olmasıydı, sonunu da bu getirdi zaten. Şimdi daha önce verdiğimiz sözü tutalım ve sizlere Imagine parçasının sözlerini verelim, yaşam boyu hayat ideali yapılacak değerde sözler oldu-

ğunu yeniden hatırlatmaya gerek yok sanırım, kişisel olarak ben aşağıda okuduğunuz satırlar doğrultusunda yaşamını kurmuş bir insanım, böylece bir taşla iki kuş vuracak ve çok rafine bir şekilde hippie felsefesini de vermiş olacağız:

DÜŞLE-IMAGINE

Düşle cennetin olmadığını
Kolaydır eğer denersen
Cehennem yok altımızda
Üstümüzdeki yalnızca gökyüzü
Düşle tüm insanların
Bugün için yaşadığını
Düşle ülkelerin olmadığını
O kadar da zor değil bu
Hiçbir şey ölmeye ya da öldürmeye değmez
ve din de yok
Düşle tüm insanların
Barış içinde yaşadığını
Bir hayalci olduğumu söyleyebilirsin
Ama tek (hayalci) ben değilim
Umarım bir gün sen de bize katılırsın
ve bir bütün olur dünya
Düşle malın mülkün olmadığını
Merak ediyorum yapabilir misin (düşleyebilir misin)?
Açgözlülüğe ya da açlığa gerek yok
İnsanlığın kardeşliği (önemli olan)
Düşle tüm insanların
Tüm dünyayı paylaştığını
Bir hayalci olduğumu söyleyebilirsin
Ama tek (hayalci) ben değilim
Umarım bir gün sen de bize katılırsın
ve bir bütün olur dünya.

İKİNCİ KISIM

BASINDA PINK FLOYD

23. BÖLÜM

Başlarken... ... .

Sevgili okuyucu, bu kısımda sizlere basında Floyd hakkında çıkmış yazılar, röportajlar ya da yorumlardan oluşturduğum bir demet sunuyorum. Birinci kısımda okuduğunuz birçok olayın tekrarını bu kısımda bulabilirsiniz. Ancak yazıları ve makaleleri ya da röportajları kesmek istemediğim için, biraz da pekiştirme düşüncesiyle bunlara dokunmadım. Affola... ...

Makaleler ya da röportajlar geçmişten günümüze doğru yazılmıştır. Dolayısıyla rakamlar, tarihler, bilgiler o günün koşullarını içerir.

S. Ö.

INVISIBLE TOUCH
(Görülmeyen Dokunuş)

Momentary Lapse of Reason

New Jersey'de Giants stadının tam ortasında duruyorum ve garip şeyler oluyor. Dev dairesel ekran sahnenin ortasında duruyor ve Storm Thorgerson'ın yönettiği filmler oynuyor o ekranda. Signs of life boyunca Cambridge Grantchester Meadows'da çekilen bir filmde bir adam nehir boyunca bir bota biniyordu. Sonra **on the run**'da aynı adam bir hastane odasına hapsedilmişti. Yatağı yavaşça motorlu uçan bir makineye dönüşüyordu. Adam yatakta korkuyla hareketsiz yatıyor, yatak rüyada gibi koridorlar boyunca hız kazanıyor sonra da soğuk gökyüzüne doğru havalanıp gidiyordu.

Bu imaj bombardımanı aslında yalnızca büyük oranlı yeterliliklerin ve yönsüz sansasyonların gösterisindeki bir faktördü. **Learning to fly** süresince sahnede kürklü bir kartal figürü uçup durdu. Dev uçan domuz, Animals gösterilerini hatırlattı ve 55000 kişilik kalabalık **Echoes** da coştu.

Sahneyi Paul Staples tasarlamış. Bu, bana keşfedilmemiş gezegene ilk defa inen uzay gemisini hatırlattı. Üç tane duman püskürtücü, 4 dev ışık yolu, yüzlerce hareket edebilen ışık ise aksesuarları oluşturuyordu. Bunlar temel olarak bölmeler diye bilinir ve dev robotik makinelere benzerler, aşağı, yukarı, karşıya ve geriye hareket ederler. Birdenbire yerden 3 bireysel kafayla, hareket edebilen mekanik kolları ve kendi lazer bankaları olan cihazlar fırladı. Bunlar kalem kalınlığında ışık demetlerini etrafa yaydılar. Sahnenin bu hali New Jersey dışından da olduğu gibi seyredilebildi.

Sahnenin arkasında yer alan yüksek teknoloji ürünü bir keyboard, vurmalı çalgılar ve amfi sistemi rock'un en

önemli sanat grubunu ağırlıyordu. Enstrümanların arkasında ise 11 kişilik müzisyen grubu yer alıyor, ayrıca 3 geri vokalist var. Garry Wallis vurma çalgılarını kırmızı ve yeşil floresanlı bagetlerle çalıyor. Scott Page ise Shine on ve Money saksafon sololarında hiperaktif bir performans sergiliyor. Gerisi ise doğal olarak durağan, hem görsel alanda hem de gösterinin geri kalan bölümünde.

Giants stadı Newark havaalanına 25 kilometre kadar uzaklıkta ve en yoğun uçuş yollarından birinde bulunuyor. Her 4 dakikada bir kalkan ve inen uçaklar stadın çok yakın üstünden geçiyorlar. Bu uçaklar bir süre sonra gösterinin parçaları olarak görülmeye başladılar. Dikkati çeken bir diğer nokta da çoğu grubun stadyumlarda çalmaktan korktukları ve küçük konserleri tercih ettikleri bir ortamda Floyd'un gösterisinin büyük bir sempatiyle karşılanmasıydı. Dinleyiciler içinden hiç kimse uzaklarda yer alan grubu görmek için özel gayretler sarf etmedi, çünkü yakınlarındaki ekranlardan tüm detayları görebiliyorlardı.

Ses sistemi Quadrophonic'ti ve önde iki kule, yanlarda destek hoparlörleri ve stadyumun gerisinde hoparlörler vardı. Anlayacağınız gösteri tam anlamıyla akıl patlatıcıydı.

Gilmour "Bu Floyd'un en iyi turnesi, 100'den fazla yerde çaldık ve çalışırken en mutlu olduğum turne oldu. Roger'la aynı anda en fazla 55 konser vermiştik. Sonunda Roger s...idi. Ayrıca gösterilerin teyplerini dinledim ve size bir şey söyleyeyim, şu andaki grup tüm önceki Floyd gruplarının içinde en iyi live gruptur".

Amerikan ayağının sonunda bir parti verildi. Partiye 100 kişi katıldı. Her birine momentary lapse of reason turnesinin anısına birer platin albüm ve CD verildi. Gilmour büfe ve bar arasında turneye katılan insanların başarılarını kutlamak için duruyordu.

42 yaşında bile orta yaşına göre ince haliyle ve mavi gözleriyle Gilmour kadınların çoğu tarafından seksi bu-

lunuyor. Ancak bu onun kişiliği üzerinde hiçbir kötü etki yapmıyor. Konuşması son derece uyanık, rock'n roll jargonu kullanmıyor ve gösteri işinde yaygın klişelerden de uzak.

Bu gece aylarca fedakârca gruba hizmet edenlerin gecesi. Bir kamyon sürücüsü Gilmour'ın elini hararetle sıkıyor ve gece için ona teşekkür ediyor. Kadın kamyon şoförü Donna, gülümseyerek aynı şeyi yapıyor. Birisi Gilmour'ın iki çocuğuyla birlikte resmini çekmek istiyor. Gilmour birkaç bardak lager bira içip, hepsini nazikçe konuk ediyor.

Her neyse, Gilmour'a göre bu turne The Wall'dan daha pahalıya geldi, bazı yerlerde maliyet 3-4 milyon dolara ulaşıyor. Günlük giderler bile diğer turnelerden daha maliyetli. Waters ise bu arada hâlâ Pink Floyd ismini yasal yollardan engellemeye çalışıyor. Geçen yıl Q'ya Dark Side of the Moon'un grubun sonu olduğunu söylemişti. "Bir kere çatladı mı artık her şey bitmiş demektir". "Öyleyse niye devam etti" diyor Gilmour bu söze cevap olarak. "Ne olursa olsun bu durumda bir şey göremiyorum. Demek istediği Wall'ın bitmiş bir gruptan çıktığı mı? Ya Wish You Were Here albümü? Hayır hiç anlamıyorum".

Gilmour'ın, 1983'te Final Cut'ın çıkışından sonra 1985 yılında Waters gruptan ayrılınca, kendilerini kötü hisseden arkadaşlarını yeniden çağırması büyük sürpriz oldu. Dark Side'ın fenomenal başarısı şüphesiz bazı şeyleri gündeme getirdi. Gilmour "1972 ile 1973 arasında radikal bir değişim deneyimi yaşadık. Eskiden olduğumuz gibi bir tapınma grubu olduğunuzda, insanlar gösterilerinize partiye gelir gibi gelmiyorlar. Arena biletlerini toptan sattık ama sondaki alkışlar hariç dinleyicide gördüğümüz tek şey kesin bir sessizlikti. Hiçbir şey yapamıyorduk, Dark Side çıkıp, Money ABD'de hit olunca her şey değişti. 1973 Amerika turnesinde dinleyicinin değiştiğini

anladık. O zamandan beri bu fark korunuyor. Roger öndeki gürültücü seyirciden çok rahatsız olurdu. Onlarla ilişkimiz olduğunu düşünmezdi bile, çünkü onlar parti için oraya geliyorlardı, bağırıyor, çığlık atıyorlardı ve iyi zaman geçiriyorlardı. Amerika'da olmanın yolu buydu ama. ... ."

Dark Side bir rock fenomenidir. Şu anda 19 milyon adet satmış durumda (bu satırlar yazılırken 50 milyonu geçmişti-2014) ve 1988' de hâlâ Amerikan listelerinde duruyordu. Gilmour "iyi bir albüm" diyor. "Neden bu kadar uzun zamandır listelerde, bunu o kadar çok düşündüm ki. Sadece iyi olduğu için olamaz, bence hâlâ modern bir soundu var, hâlâ ayakta duruyor. Yaptığımız şey çağının ötesinde bir şey olmuş. Ama The Wall daha fazla sattı. Bir double albüm olarak 11 milyon. Dolar bazında bakarsanız Wall, Dark Side'dan daha fazla kazandı" (2014 itibarıyla değil). Grup daha sonraki yıllarda gezegenin ticari açıdan en başarılı grubu ilan edilecekti. Ne Gilmour ne de Mason bunu hiçbir zaman kabul etmediler. İnanılmaz ama 70'lerdeki bu büyük ticari başarıya rağmen grup parasal sıkıntı içindeydi. Norton Warburg mali yönetim şirketine güvenmişlerdi. Şirketin sahibi Andrew Warburg büyük miktarlardaki parayı onların adına yüzen lokanta işine yatırdı. Ne yazık ki, Warburg'un anlaşmaları yasa dışıydı ve para yatırdığı şirketler iflas etti. Gilmour "Kolayca iflas etmiştik. Kaybedilen şey sadece para değildi, ödenmesi gereken vergi planları da altüst olmuştu.

O kadar paradan sorumlu durumdaydık ve sadece kaybettiğimiz değil hiç almadığımız paraları da ödemek zorundaydık. Onların eline paramızı vermemiz büyük bir hataydı. Parayı ceplerine koydular ve onunla ne yaptıklarını bize rapor ettiler. Bunu bir daha asla yapmam. O günden beri her çeki kendimiz imzalıyoruz.

Grubun aniden çok başarılı bir albüm yapması gereği ortaya çıkmıştı. Bu anda The Wall projesi gündeme geldi

ve Waters, Wright'ın gruptan ayrılması gerektiği konusunda baskı yapmaya başladı. Wright "Roger ve ben devam edemedik. Gruptan çıkmamı istedi, grubu bitirmeye uğraşıyordu. Ya terk et ya da yazdığım her şeyi alır giderim dedi. Paradan yana çok korkmuştuk ve Wall çıkmasaydı çok kötü duruma düşerdik. Eminim ki, blöftü, ama diğer yandan adam benimle çalışmak istemiyorsa, ben de onunla çalışmam, grupta kalmak için neden yoktu".

Waters, Wright'ın gidişini grup kararı olarak yorumluyor. "Herkes bunu benim kişisel kaprisim olarak gördü, tamamıyla saçmalık". Ve, Wall albümünün çıkışından sonra Wright gruptan ayrıldı. Wright 42 yaşında sessiz, fotoğraf çektirip, röportaj yapmaktan nefret ediyor. Karşıdan dostça davransa da oldukça sinirli bir tip. Onunla partiden sonra yaşadığı kötü günler hakkında konuşuyoruz. Kurucusu olduğu gruptan çıkarılması onu kötü düşüncelere sevk etmiş. Identity isimli bir solo albüm çıkardıktan sonra Yunanistan'daki evine yerleşmiş. Karısından boşanmış ancak 18 ay önce bir Yunanlı kadınla yeniden evlenmiş. Müzikten emekli olmuş, yüzlerce bitiremediğim çalışmam var diyor. 45 ayak bir tekne alarak yelken kullanmaya başlamış...

Gilmour ve Mason Momentary Lapse of Reason albümü çalışmalarına başladıktan sonra onu yeniden gruba davet ettiler. "Nick ve Dave, Roger'la davalıydılar. Avukatım kendimi davadan korumam gerektiğini söyledi. Bu sefer tamamen katılmamak gerekiyordu "Peki maaşlı mı olacaktı? "Ne kazandığımı söylemeyeceğim, ama her gösteriden ücret alıyorum ve albüm satışından yüzde alıyorum, ayrıca satılan her üründen yüzdem var, yani maaşım yok. Dave'le beraber *hadi nasıl gidiyor, bir görelim* dedik. Gayet iyi gidiyor. Gelecekte yazacağım her şeyi de Dave'e götüreceğim, çünkü yeni bir Floyd albümü olacağından eminim, eğer Dave yazdıklarımı beğenirse, Floyd

bunları kullanır. Gruba katılmamın en iyi yolu yazmayı sürdürmektir".

1979'a dönersek, The Wall'u kimin yazıp kimin yazmadığı en önemli sorundu. Waters müziklerin çoğunu ve sözlerin tümünü yazmıştı. Gilmour ve Bob Ezrin ise yardımcı prodüktörlük yaptılar. Sonuçta Wall asla tamamıyla Waters albümü olmadı.

"Bunu kategorik olarak reddediyorum. Biliyorum Roger böyle söylüyor ve birçok insan böyle düşünüyor ama Wall kesinlikle bir Waters albümü değil. Albümü Roger yapmış olsaydı, hiçbir yerde iyi olarak tanımlanmazdı. Roger eleştirileri kabul ediyordu, biz ise eleştiriler yeterince iyi olmadıkça bir şeyleri görmezden geliyorduk".

The Wall, Dark Side'ın başarısını yineledi. 19 Ocak 1980'de Amerikan listelerinde bir numaraya çıktı, pozisyonunu 3 Mayıs'a kadar korudu. Another Brick in the Wall Part II 45'liği Britanya ve Amerika'da listelerin tepesine yerleşti. Floyd'un geleneği gereğince albüm rock'ta görülmüş en önemli sahne gösterilerinden birine de sahne oldu. Gösterinin birinci bölümü boyunca 160 ayak uzunluğunda 30 ayak yüksekliğinde bir duvar grupla seyirci arasına-sahnenin önüne-örüldü. Aradan sonra ikinci bölüm başında ise duvar tahrip edildi. The Wall sahne gösterisinde bir hile yapıldı; grup üyeleri sahneye gelmeden önce onların yüz maskelerini takmış dublörler sahneye çıktı. Wright'ın gözlemi şöyle: "Kendimizi sahnede asla yıldız olarak satmadık.

Sahnenin yıldızı ışıklandırmadır. Her zaman böyle oldu. İnsanlar müzik dinlemeye ve gösteriyi seyretmeye geliyorlar, bu yüzden kimse Roger'ı özlemedi. Bazı insanlar albümü eleştirdiler ama turnede onu kimse özlemedi. Hayranlarımızdan hiçbiri hiçbir şey söylemedi".

The Wall gösterisi Londra, New York, Los Angeles ve Dortmund'da yalnızca 29 kere yapılabildi. Gilmour ve

Waters, Gilmour'ın prodüksiyon kredilerinden ismini çekmesiyle sonuçlanan bir sürü tartışma yaptılar. Mason "O günler korkunçtu. Roger defalarca tehdit etti ve her şeyi üzerine almak istedi. Eğer bir albüm daha yaparsak her şey farklı olacak. O günler korkutucuydu. Söylenen bazı şeyler gerçekten merhametsizdi. Onur kırıcıydı".

Daha önce grubun bittiğine ilişkin bir düşünceniz olmuş muydu?

Mason "Evet, düşünmüştüm, üstelik Roger'la aynı zamanda. Gerçekten bizimle çalışmayı bitirmek isteseydi, yapabileceği en iyi şey grupta kalmak olurdu. Daha önce David yeterli malzeme yazdığında bir kriz çıkmıştı, Roger onları yıllarca kullanmamış ve çalışmaya hazır değilim demişti".

Ama Gilmour'ın aklında Waters'ın geleceğinin riskli olduğu vardı, grubun değil. "82-83'te Roger "Hadi şunu kaldıralım" dedi. Ben hayır dedim. Roger ise "O zaman ben de giderim" dedi. Ben "yazık, ama yaparsan, bu senin tercihin olacak, ne istersen yap ama biz devam edeceğiz" dedim. Ona bizim her zaman devam edeceğimizi söyledim. O ise "siz asla bir arada olamazsınız" dedi.

Böylece Final Cut'ın çıkışından sonra Mason ve Gilmour kendi yollarında yürümeye başladılar. Gilmour 1978'de çıkardığı David Gilmour'la solo kariyerine başlamıştı. 1984'te Roy Harper, Steve Winwood ve Jeff Porcaro'yla beraber yaptığı About Face onun ikinci albümü oldu. Albümün turnesi ve albüm deneyimi onun müzisyen olarak otoritesinin ve şarkıcı olarak kapasitesinin Pink Floyd liderliğine yeteceğinin işaretlerini verdi. Ayrıca bu sıralarda başka gruplarda gitarist olarak ta çalıştı. "Müzik yapmayı seviyorum ve ufuklarımı genişletmeden uzun yıllar geçirdiğimi düşünüyorum. Diğer insanların yaptıklarını dinlemek ve işin içinde yer almamak tehlikeli ve aptalca. Günümüzün büyük müzisyenlerince bu tür şeyleri paylaşmak üzere davet edildiyseniz

bunu reddetmek için çılgın olmalısınız. Stüdyo'da farklı teknikleri öğrenmek ve başkalarının nasıl çalıştığını görmek bile bakışınızı genişletiyor, bir şeyleri yapmak için yeni yollar öğreniyorsunuz. Paul McCartney ile no more lonely nights'ı yapmak harikaydı. Paul piyano çaldı, ben gitar solo yaptım ve bang!

Sonra 2006'da on an island albümünü çıkardı. Ve Live in Gdansk 2006 konseri Rick Wright'ın çıktığı son konser oldu.

Gilmour kadar doğurgan olmasa da Mason, asla Pink Floyd mitinin başarısının getirdiği izolasyona girmedi. Onun yan projelerinden biri Damned'ın ikinci albümünün prodüktörlüğüydü. "Çok ilginçti. Bana bunu yapıp yapmayacağımı sordular, oldukça hoşlandım. Sorun grubun neredeyse dağılmak üzere olmasındaydı. Tüm malzemeyi yazan Brian James kaydı farklı yollardan yapmak istiyordu, diğerleri ise ona karşıydı. Bütün bunlarla uğraşmak hoşuma gitti".

Mason sıra dışı bir karakter. Şu anda Pink Floyd'un kuruluşundan beri kalan tek eleman durumunda. Grubun Giants stadındaki ikinci gecesinde soyunma odalarının olduğu bölgede dolaşıp duruyordu. Turnede ona sarışın bomba kız arkadaşı Nettie ve eski eşinden olma iki kızı, Chloe (17) ve Holy (13) (1988'de) eşlik ediyordu. Mason Fictitious Sport isimli ilk solo albümünü 1981'de çıkardı, sonra Profiles isimli ikinci albüm geldi. Floyd'dan ayrı olduğu dönemlerde bir hobisiyle daha ilgilenmek fırsatını buldu; Mason tanınan bir araba yarışçısı.

Araçları kar amacıyla satın almıyor, onlarla yarışıyor. Bu arada 30 ya da daha fazla aracının değeri, uzay roketleri kadar olmasa da önemli miktarlara ulaşıyor. Örneğin sadece 1962 model Ferrari GTO 1,2 milyon pound değerinde (1995 senesi rakamlarıyla bu, 84 milyar TL ediyor). "Ferrari Le Mans için yapıldı, ama şehirde de sürebiliyorsunuz. Ben kullanıyorum, sigortası çok fazla değil"!.

Arabalar kendi paralarını çıkarıyor zaten. Mason'ın bu iş için kurduğu Ten-Tenths isimli şirket Grand Prix yarışlarının araçları ve sürücülerinin çoğunu sağlıyor.

Gilmour Ginger'la 13 yıldır evli (1988'de. Daha sonra boşandılar). 2, 6, 8, 12 yaşlarında (1988'de) 4 çocuğu var. O da hızlı araba kullanmaya meraklı. Yarışlar dışında ise BMW kullanıyor. Mason'la ortak aldıkları bir de uçakları ve özel uçak ehliyetleri var.

Bu iki insan grupta geçirdikleri 20 yıldan sonra hâlâ çok iyi arkadaşlar ve iş dışında birçok ortak ilgi alanına sahipler. Ancak Waters'ın ayrılışından sonra birbirlerine daha çok bağlanmışlar. Waters grubu hiçbir zaman terk etmeyeceğini söylemiş sonra da Final Cut sırasında tartışmalar yaşanmış ve grubun müzikal birlikteliği sona ermiş.

Gilmour kendisi ve Mason'ın devam edeceğini açıklamasına rağmen, Waters Floyd'un menajeri Steve O'Rourke'la anlaşmasına son vererek, Amerika ve Britanya'daki grubun plak şirketlerine birer yazıyla bu ismin kullanılamayacağını bildirdi. 1986'da O'Rourke Waters'ı hukuksuz işten çıkarma ve eski teliflerin ödenmemesi nedenleriyle mahkemeye verdi ve Pink Floyd ismini kullanmamalarını istedi. Waters'a göre sorun, Pink Floyd isminin varlığının kime ait olduğuydu? Bu yasal bir olaydı ve mahkemeye gidip savaşmak gerekiyordu.

Gülünç olan, grubun 3 üyesinin birçok platin plağa sahip olması ve gerçek Floyd olmasa da grubun dünya çapında bir turneyi kolayca gerçekleştirebilmesiydi. Bir kişinin ayrılmış olmasından dolayı sorun bir türlü çözülemiyordu. Gilmour "Aralık 1987'de bir belge imzaladık. Ben, Nick ve Roger konuyu tartışarak hallettik, Roger susup uzaklaşmayı kabul etti ve üçümüz de bunu imzaladık. Ama hâlâ onun bakış açısından alışverişi halletmeye çalışıyoruz. Anlaşmanın bizim tarafımızda yer alan kısmını açıklamaya yetkili değilim. Temel olarak ona bir

şeyler vermeye hazırız, çünkü olayın sürüp gitmesini ve mahkemeye düşmesini istemiyoruz. 2 ya da 3 pahalı danışman ve avukat tutarsanız 3-4 saat içinde 4-5000 pound harcarsınız. Hele mahkemeye giderseniz bu tutar milyonları bulur".

Peki Roger neden böyle davranıyor?

"Hiç anlamıyorum. Kendi kariyerini çok kötü hırpalıyor. O zamanı ve enerjiyi bizi becermek için harcamasaydı, şimdi çok daha güçlü bir pozisyonda olurdu. Sanırım basının gözünde tüm sempatisini kaybetti, tabii halkın gözünde de. Konserlerde bunun kanıtlarını görüyoruz. İnsanlar s... tir git Roger ya da Roger'da kim? T-Shirt'leri giyiyorlar. Bu sadece bir ego, bir megalomani. Yıllar içinde gittikçe büyüdü. Belli bir noktaya kadar kontrol altında tutulabiliyordu".

Roger ise kendi tarafından Momentary Lapse of Reason'ı değerlendiriyor: "Çok kolay ama oldukça akıllı bir sahtekârlık".

Bu sözlere Gilmour'ın tepkisi çok sert oldu. Peki bu tarz yorumlar yaralayıcı olmuyor mu? Gilmour "Elbette yaralıyor. Şarlatanca konuşmak insanı yararsız hale getirir. Rick ve Nick için 20 yıldır bir işe yaramıyorlar diyor. Ben bu sözlerle gruba girdim. Grupların neye benzediğini bilirsiniz, bir süre katlanıyorsunuz, ben sonunda bağışıklık kazandım.

Bana asla şarkı yazamadığımı söyleyemez. Çünkü bu tanım beni anlatmaz. Ben iki tane solo albüm yaptım. Ayrıca Wall albümündeki en popüler şarkı, Comfortably Numb, benim. Bu şarkının her notasını yazdım. Sözleri yazmadım ama sözler her şey değildir".

Peki Radio KAOS hakkında ne düşünüyorsunuz?

Gilmour "Bir yüzünü dinledim, Tide is Turning'i sonra radyoda duydum ve hoşlandım. Diğer yüzü dinlemedim. Benim damak tadıma uygun bir albüm değil, tamamıyla makinelerle yapılmış. Ama ben peşin hükümlü biriyim, aslında bu soruyu bana sormamalısınız".

Pink Floyd'un 1987'de dönüşüyle eşsiz öykü de geri döndü. Hiç kimse Waters'ın eski gruptaki öncülük önemini karşılaştırmadı ama Peter Gabriel'ın Genesis'ten ayrılışında olduğu gibi, Waters'ın ayrılışı da Mason ve Gilmour'ı dürterek sonuçta daha iyi bir albüm yapmalarına neden oldu.

Belki de diyor Gilmour "ama negatif enerji bu albümün yapımının başlarında bizi paralize etti, günün yarısını avukatlarla konuşarak geçiriyorduk. Bilmiyorum, ama bu, dengeyi bozuyordu".

Mason "Bence yanlış! Günün sonunda zamanı kesinlikle boşa harcamış oluyorduk".

Gilmour "Hâlâ bu turneyi yapıyoruz ve hâlâ bir albüm çıkarabiliyoruz. Bence her şey olabildiğince iyi".

Mason "Roger'ın davranışının arkasındaki bazı nedenleri anlıyorum (Mason Waters'ın en yakın arkadaşıydı, hâlâ çocuklarından birinin vaftiz babası). Bizim çalışmamızı engellemek için yapmaya çalıştıklarının hiçbir yararı yok. Duygularının neden kırıldığını biliyorum, buna müstahak olduğunu da sanmıyorum. Roger'ın yaşamında kendi yolundan dönmesini sağlayacak birkaç olay oldu ve bunlar onu çok şaşırttı. Onsuz yapamayacağımıza gerçekten inandı, her şeyi yaptığına inandı. Bir şeye inanmış olan insanlarla anlaşmakta her zaman sorun yaşarsınız".

Gilmour "Bize verdiği zararı boş verin, kendi işini daha iyi yapabilirdi. Bu enerjiyi kendi kariyerine harcamalıydı".

Ama onun da sizin gibi mali sorunları yok muydu?

Gilmour "Evet vardı, ama hepimizden iyi durumdaydı, çünkü basım teliflerinden en çok o pay alıyordu. Ama sanırım solo kariyeri ona bu kazancı sağlamaktan çok uzak".

Pink Floyd turnesi Ağustos'un ilk haftası Britanya'ya ulaşıyor. Britanya'lı hayranların yeni grubu kabul edip etmeyecekleri merak ediliyor. Wembley stadındaki iki gösterinin biletleri tükendi, ancak Manchester konseri iptal edilebilir. Avrupa konserlerinden sonra tüm malzeme Amerika'ya gidecek, uçuş masraflarını karşılamak için son konser ABD'de yapılacak. New York'ta turnenin bitim konserlerinde 12 gecede 280.000 kişiye çalacaklar.

Pink Floyd'u yeniden kurmak başlı başına bir başarı. İnsanlar Pink Floyd'dan Waters'sız kadrosuyla eskisi gibi başarılı olmalarını bekliyorlar. Nitekim menajerleri Steve O'Rourke turnede hiçbir mali yatırım yapılmadığını söylüyor.

Gilmour "Nick ve ben her şeyi bir araya getirmek için büyük paralar harcadık. Ama bu yıl sona erdiğinde bu bize emniyet payı sağlayacak. Mahkeme maliyetleriyle fazla ilgilenmemize gerek olmamalı ve diğer albüm maliyetini de düşünmemeliyiz. Bağımsız olabilmek çok güzel".

Genellikle Gilmour çelikten sinirlere sahip biri olarak görülüyor "Duygusal kararlarımı verebilecek ve bundan korkmayacak kapasitedeyim".

Ne gibi?

"Diğer insanlar, mahkemeler. Düşme korkusu. Bu şekilde hiçbir şeye başlayamazsınız, önce kırılmalısınız".

PINK FLOYD

Earls Court Exhibition Centre

Önümde anne baba ve Division Bell T-Shirt'i giymiş iki çocuktan oluşan bir aile vardı, ellerini kaldırdılar ve hep birlikte sallamaya başladılar. Hem de herkesten çok daha önce. Tanıdık bir synth vızıldamaya başladı ve Gilmour krizantemleri andıran mavi bir ışıkta Shine on you crazy diamond'ın melankolik 4 notalı girişine başladı. Grup koro için hafifledi, Nick Mason'ın davulları, sonra Wright'ın orgazm dalgalarını andıran Hammond'ı duyulmaya başladı, işte o zaman uçtuk. İşte bu her zaman duymak istediğiniz Floyd'du, ta ki Mass Karaoke korosu cehennemden çıkıp gelinceye değin.

Gösterinin ilk yarısı Momentary Lapse of Reason ve Division Bell albümlerinden alınan materyalle yapılmış, grup bu soundla son derece mutlu görünüyor. Gilmour sonsuz gitar sololarında ilk zamanlardaki başarılarının boş olmadığını kanıtlıyor. Ancak müzik bu gösterinin ancak yarısını oluşturuyor. Müziğin dışında sürekli olarak görsel efektlerin içinde kayboluyorsunuz. Filmler sahnenin arkasındaki dairesel ekranda projekte ediliyor, sembolik imajlarla dolu ve lazer ışıkları karanlığı deliyor. Işıklar patlıyor ve çiçekler, saatler, gözler olarak enfes bir ritmle ölüyor ve bizi Floydian bir dünyaya götürüyor. Sonra hepsi birlikte ışık ve sesin dev bir tankından oluşan bir elektrikli balık olarak yeniden patlıyor, bu geziye çıkmayan insanlar için tam bir seyahat.

Floyd konserin ilk yarısını Meddle'dan one of these days ile kapatıyor, bense bir epilepsi içinde korkuyorum. Işığın yanıp sönmesi dakikalarca devam ediyor, Gilmour'ın kalabalığın üzerine barbarca gönderdiği feedbackler gibi ışık bizi dövülmüş gibi yapıyor. Aniden bütün ışıklar yanıyor ve akli terörümüz uzak bir anı olarak kalıyor. 15 dakika sonra Gilmour yine başlıyor.

Pink Floyd'un evrensel başarısının kazancı nedir? Onlar kişiye dayanmayan, garip, anonim bir tapınılma kazandılar. Floyd düşünüldüğünde akla gelen imajlar, kişiler değildir, duvarlar, prizmalar, domuzlar ve nükleer reaktörlerdir. Onlar yıllardır gayet zekice 3-4 ana konu etrafında dönüp durdular-Yalnızlık, modern yaşamın siniri, delilik-yani tüm kumar, ipuçlarını ve tombalayı birleştirmek zorundaydı, onlar bir şeyleri çok derin yapılandırdılar. Bu şekilde Floyd tüm insanlara bir şeyler verebildi. Elbette onların gerçekten bilge kişiler olduklarını biliyorum, ama ben her zaman olduğu gibi yine safdillik yapıyorum. Pink Floyd uzun zaman önce nostalji oldu, sadece belli dönemde çocukluğunu yaşamışlar için değil, bütün yetişkinler için de.

Gösteriye dönelim. İkinci bölüm tamamen şarapsal Floyd'a ayrılmış. Wish you were here, Dark Side of the Moon ve the Wall. Dark Side'ın neredeyse tamamı çalınıyor, çoğu parça Floyd'un 1974 turnesinden görüntüler eşliğinde seslendiriliyor.

Creshendo'da 50 ayak boyunda bir model uçak arenanın arkasından gelip sahneye büyük bir gürültüyle çarpıyor. Daha sonra 2 dev uçan domuz sahnenin diğer yanından çıkıyor. Gülünç mü? Kesinlikle ama, sapına kadar Floyd. Great gig in the Sky'da 3 geri vokalist ışık huzmesinin altında durduklarında rock müziğin en büyük vokal anlarından birini yaşıyoruz.

Artık hepimiz **aşırı yüklenmiş olarak keyifli bir uyuşukluk içindeyiz** (comfortambly numb, overload). Bu inanılmaz bir bis. Ağlamış olmalıyım. Hepimiz tek olduk-grup, Floyd'çular ve güneşin altındaki her şey-Bu korkutucu görüntüyü itiraf etmezseniz kabalık edersiniz. Floyd'un tumturaklı programı yüzünden yabancılaşsanız ya da onların esindirmelerine garip bir şekilde bağlı olsanız bile, bu gösterinin çoğu stadyum rock konserinin davranışının çok ötesinde olduğunu inkâr edemezsiniz.

Bu gece hem anlamsız hem çok derindi. Floyd'un 20. yy sonlarının gezgini olduğu gibi bir düşünceniz olsa bile kesin olan şey onların hâlâ korkutucu şekilde mükemmel olduklarıdır.

INSTANT GUIDE TO FLOYD

-Floyd 1 Şubat 1967'de profesyonel oldu.

-Pink Floyd ışık ve sesin bir koordinasyonudur.

-Elemanlar 1965'in başlarında birlikte çalmaya başladı.

-Roger ve Nick Londra'da mimari okudular.

-Rick Hammersmith sanat koleji öğrencisiydi, ayrıca boş zamanlarında müzik dersleri alıyordu.

- Syd ise güney Londra'da Camberwell sanat kolejinde okuyordu.

-Aylar sonra grup sahnede ışık oyunları kullanmaya karar verdi.

-İlk 45'lik Arnold Layne

-Rick evde oturup dinlenmeyi ve Beethoven dinlemeyi sever.

-Roger yaklaşık 1.85 m. Kahverengi saç, yeşil göz
Syd yaklaşık 1.75 m. Siyah saç, yeşil göz
Nick yaklaşık 1.75 m. Kahverengi saç, yeşil göz
Rick yaklaşık 1.75 m. kahverengi saç, mavi göz
David yaklaşık 1.83 m. Artık beyazlamış saç mavi göz

-Roger bir bilim kurgu hayranı

-Hepsi at binmeyi seviyor.

-Roger ışık ve renk kullandıkları için bazıları tarafından şeytani mesajlar taşıyoruz diye suçlanıyoruz, diyor.

-Nick'in davul idolü Cream'in Ginger Baker'ı.

-Nick film senaryosu yazmayı seviyor.

-Bazı Floyd şarkıları yarım saat sürüyor.

-Syd kalpten bir çingene olduğunu söylüyor.

FREAKING OUT WITH THE PINK FLOYD - NICK JONES

Sinirli sinirli lead gitarist Syd Barrett'ın Londra West End'in ortasındaki Cambridge Circus'taki evinin kapısına ayaklarımın ucuna basa basa geldim. Ön kapı mora boyanmıştı. Acaba neden tehlike parası almadım ki? Bu gezinin bütün masrafları ödenmiyor muydu? Syd yataktan kalktı ve bakışlarını bana dikti. Pink Floyd işte bu odada ayna karşısında Arnold Layne provalarını yaptı, kız arkadaşı o sırada bir fincan kahve getiriyordu. Aslında Arnold Layne'i görünür hale getirmekten çok uzağız. Barrett'a o yarı uykuluyken birkaç soru yönelttim; Syd neden böyle berbat, açık saçık, ahlaksız bir şarkı yazdın? Syd boş boş baktı "Sadece yazdım, Arnold Layne'in iyi bir isim olduğunu düşündüm, zaten daha önce bestelemiş olduğum müziğe de çok iyi uyuyordu". Ama dedim, Radyo Londra'nın oldukça haklı bir gerekçeyle ahlak dışı diyerek yasakladığı doğru değil mi? Syd "Şarkıyı yazdığımda Cambridge'teydim. Basçımız Rob'tan -moonshine washing line-sözlerini almıştım, çünkü onun evinin arka bahçesinde dev bir çamaşır ipi vardı. Ben de Arnold'ın böyle bir hobisi olabileceğini düşündüm. Arnold Layne kadın çamaşırlarını çalmaya meraklı biri. Aslında bunu birçok insan yapar, hadi gerçekle yüz yüze gelmenin zamanı. Bunda ahlaksız olacak hiçbir şey yok. Ama bizden hoşlananlar hoşlanmayanlardan fazla olsaydı, underground dünyası bizi dışlardı". Rick geldi ve şöyle dedi; "Bence plak sözleri yüzünden yasaklanmadı çünkü orada konu edilecek bir şey yok, bize grup olarak ve kapladığımız yer nedeniyle karşı oldukları için yasaklıyorlar". Syd ekliyor "Bu bizi kişisel olarak etkilemez". Biraz sonra Roger ve Nick'te bize katılıyor. Belki onlar şeytani insanlardı diye düşünüyorum. Roger ciddi ciddi hadi yüzleşelim diyor "Korsan radyolar plağı üst üste çalıyorlar. Aslında sadece Radyo Londra parçayı yasakladı,

BBC ve başka herkes çalıyor. Bence bu sadece farklı politikalardan kaynaklanıyor, kimse bize karşı değil".

Syd teybe yeni Pink Floyd albümlerinden birini koyuyor. Yavaş yavaş belki de hatalı olduğumu düşünüyorum, grup hiç te öyle herkesin söylediği gibi garip değil.

Hadi gidip biraz içelim diyorlar. İçmek mi? Tabii hippiler içmez olur mu? Ama az sonra pubda kendimizi bira içerken buluyoruz. Sonra bir daha bir daha. Sonra da EMI stüdyolarına gidiyoruz. Oldukça normal bir olay. Ne bir ışık, ne de abartı. Sadece sıkı bir çalışma var. Nick "Bizler grubun yaratıcı parçaları olmaktan hoşlanıyoruz, biz kendi şarkılarımızı yazıyoruz, başka insanların parçalarını ya da Amerikan demolarını kopya etmiyoruz. Albümümüz daha önce duyulmamış Pink Floyd parçalarından oluşuyor tabii ki. Sahnede iyi çalarsak bence çoğu insan müziğimizin sadece gürültü olmadığını anlıyor. Çoğu dinleyici iyi bir konsere tepki veriyor. Bu psychedelic grupla yapılan röportaj bayağı eğlenceli bir deneyimdi. Çünkü son derece normal insanlardı.

PINK AND PERKY

Soru- Turnedeki monoton yaşamla nasıl başa çıkıyorsunuz?

Nick Mason- Turne çok eğlenceli, karım ve iki çocuğumla seyahat ediyorum. Çok kolay gerçekten birinci sınıf.

Soru- Bagajların gelmesini beklerken zaman nasıl geçiyor?

Nick Mason- Bagajlara yardım etmek isteyen çok insan var. Grup ve çalışan personel hep aynı. Eski arkadaşlarla beraberiz.

Soru- İçinizden hanginiz her şeyin "iş" yanıyla ilgileniyor?

David Gilmour- Herhangi birimizin bu işle uğraştığını sanmıyorum ama bazı işleri öğrenmek zorundaydık, çünkü geçmişte bazı yanlış kararlar almıştık. Ama başlangıçta herkes s... lir. Hâlâ hata yapanlar var. Ancak kendi anlaşmalarınızı yaparsanız yeterince uzun yaşarsınız.

Soru- Avrupa turnesine Volkswagen sponsor olmamış mıydı?

David Gilmour- Bu konuyu bilmiyorum. Bize küçük bir tanıtım için yardım ettiler. Bunu başkasına sormalısınız.

Soru- Eski Floyd albümlerini dinlediğinizde ne hissediyorsunuz?

Nick Mason- Bazen bir yanlışlık olur ve şöyle düşünürsünüz; Aman Tanrım bu korkunç. Ama gerçekçi olursanız bunların 20 yıl önce olduğunu unutmazsınız.

David Gilmour- Onları sık sık dinlemiyorum. Ama hepsi geçmişteydi. Onlar her zaman çok eğlenceli.

Soru- Division Bell kayıtları önceki albümlerden zor muydu?

Nick Mason- Bence birçok yönden daha kolaydı. Belki de bunu David'e sormak daha hassas olur. .

David Gilmour- Bir yıl boyunca çok fazla çalıştık.

Soru- Albümün adını nereden buldunuz?

Nick Mason- Bunu Hitchiker's guide to the galaxy'nin yazarı Douglas Adams buldu. O, bizim arkadaşımız ve biz kullanabileceğimiz bir isim bulursa onun seçimini tercih etmeyi kabul ettik. Bir gece yemek yiyorduk, Douglas Division Bell ismiyle geldi, isim Parlamento'da çalan çanı temsil ediyordu. Bu bize iletişim hakkındaki albümle bağdaşık geldi.

Soru- Pink Floyd'un 30. yılını ne zaman kutlayacaksınız?

Nick Mason- 1965'ten beri çalışıyoruz ama 1967'de profesyonel olduk. Sanırım 1997'de ilk 45'lik Arnold Layne'ın yıldönümünde.

David Gilmour- Beni ilgilendirmiyor. Grupla benim 30. yılım 1998'de. Yani o zamana dek bekleyeceğim.

Soru- Pink Floyd'un 50. yıldönümünü düşleyebiliyor musunuz?

Richard Wright- 70 yaşındayken sahnede olmayı düşünmek çok zor. Diğer yandan, olursa hiç te fena olmaz.

Soru- Nick Ocak'ta 50. yaş gününü nasıl kutladın?

Nick Mason- Oxford yakınında bir lokantada büyük bir yemek verdim. Orada aşçılık kursu almıştım. 30 kişi için yemek yaptık. Rick, Dave ve menajerimiz dahil.

Soru- Richard 1980'de Floyd'dan ayrıldığında müziği bırakmaya hazır mıydın?

Richard Wright- Hayır, hep çalışmaya niyetliydim. Bıraktım ve grubu seyrettim. Roger ayrılınca Nick ve Dave "gel bak bakalım çalabilecek misin" dediler. Çaldım ve hemen sonra yine birlikte çalışmaya başladık.

Soru- Her zaman çaldın mı?

Richard Wright- Stüdyoda hiçbir şey yapmadım. Britanya'yı terk ettiğimde hayatımın kişisel bölümü iyi değildi, çünkü evlenmiştim ve evlilik yürümüyordu.

Soru- Nick, Roger'ın ayrılışı zor oldu mu, çünkü senin arkadaşındı?

Nick Mason- Bu konuda kalbim kırık değil. Çok tartıştık ve arkadaşlığımızı bitirdik. Utanç verici ama kaçınılmazdı.

Soru- Yeniden birleşme şansı yok ha?

Nick Mason- Bu hayranlarımızın rüyalarını doldurabilir. Beatles gibi, ama grubun eski versiyonuna dönmesi için bir yol olduğunu sanmıyorum.

Soru- Syd Shine on kayıtlarına geldiğinde onun son halini nasıl buldun?

Richard Wright- Fikrim yok. Neden geldiğini bilmiyorum. Biraz konuştuk, ama o... biliyorsun... konuşulması zor biriydi. Sonra çekti gitti. Annesiyle Cambridge'te yaşıyor. Sık sık onunla temasa geçmek istediğimizde, annesi bunun onun için iyi olmayacağını söyledi, çünkü bu ona olanları hatırlatıyormuş.

MENAJERİN ÖYKÜSÜ-PETE JENNER

Onları 1966'da Marquee'de ilk kez gördüğümü hatırlıyorum, büyülenmiştim, çünkü müziğin nereden geldiğini bir türlü anlayamamıştım. Temel olarak Louie Louie veya Bo Didley parçaları gibi ama garip kesmelerle yüklü bluesdu. Blues soloları yapmıyorlardı. Bazen gitar bazen klavye öndeydi, bazen de her ikisi, ama kesinlikle nerede olduklarını bilemiyordunuz. Bir çeşit psychedelic ızgaraydı.

O an bu hippy işini Joe Boyd'la yapmak istedim, fikir avangart bir şeyler ortaya koymaktı. Sonra böyle bir için bir pop grubuna ihtiyacımız olduğunun farkına vardım, çünkü albümleri onlar satabiliyorlardı. Onlar bağlantı kurabileceğim çocuklardı, orta sınıf insanlardı. Onlardan önce Eric Clapton'la biraz zaman geçirmiştim, hiç te kolay değildi. Floyd'un tüm elemanlarının konforlu geçmişleri vardı. Bir yüzme havuzları olan Nick Mason'ın ailesinden çok etkilendiğimi hatırlıyorum. Ne o ne de diğerleri parayı önemsemiyorlardı ve para sıkıntısı olmayan insanlarla iş yapmak çok kolaydır. Ve tüm orta sınıf çocuklar gibi onlar da kadınları tarafından yönlendiriliyorlardı. Özellikle Roger. Jude'un etkisi altında, Roger parasını kaçırmaya başladı. Karısı Carolyn'le her şey Amerikan rock hikâyelerine döndü, helikopterler, dadılar ve güney Fransa.

Onlara kendi malzemelerinden bir şeyler yapmalarını söyledim. Ayrıca Andrew King ve ben grubun ilk ışık gösterisini yaptık. Yerel ışık düğmeleriyle yapıldığı için aslında çok sevimsizdi. Onları tanıdığımda hiç biri ilaç kullanmıyordu, tabii Syd hariç-o da sadece duman altı oluyordu. Sonra Summer of Love'dan itibaren acid'e ilgi duymaya başladı ve dinsel işlere girdi. Diğerleri çok düz insanlardı. Daha çok half-pint bitter (yarım ölçü bira - bir İngiliz bira ölçüsü-) içerlerdi (uyuşturucudan çok). Syd'le iyi geçinmemin nedeni birlikte duman kullanmamızdı. Rick arada bir alırdı ama Roger ve Nick hiç yaklaşmadılar. Syd tam bir sanatçıydı, diğer ikisi ise mimarlık okuyordu, bence bu, olaylara bakışın önemli bir yoluydu.

Syd'le ilgili en güçlü anım Earlham caddesindeki evinde gitarıyla oturuşudur, elinde şarkılarının kitabı vardı, kitap farklı renk daireleriyle yapılmış resimlerle sunuluyordu. Ben Syd'in sınırsız hayranıydım. Syd'in çevresinde olduğunuzda onun şarkı yazmasını seyredersiniz, notalar kâğıda dökülüveriyor. Bütün o şarkıları iki yıllık sürede yazdı.

Roger'la her konuda konuşabilirsiniz. O tartışılabilir bir insandır, grupta en az arkadaşlık yaptığım kişidir, ama bir iş adamı olarak saygı duyulacak birisidir. O Syd'i gruptan çıkartma cesaretini gösterebilmiştir, çünkü Syd grupta kalırsa birlikte daha fazla devam edemeyeceklerini fark etti. Roger Syd'e çok değer verirdi ve arkadaşını gruptan attığı için her zaman suçluluk duydu.

Rick en güçlü müzisyendi, diğerlerine bütün armonileri verirdi ama güçlü bir karaktere sahip değildi, çok kırılgandı, çok çekingendi, özel bir kişiydi. Ün, onun için taşınması çok zor bir olguydu.

Grupla 1966 yazında çalışmaya başladık, Noel'de Melody Maker'da çift sayfa yer aldılar. Bir plak bile çıkarmadan Nick Cohn tarafından büyük bir gelecek vaad ettikleri söylendi. İş anlamında inanılmayacak kadar ko-

lay gelişti her şey. Onları UFO kulüpten biliyordum, çanlar onlar için çalıyordu.

En iyi hatırladığım konser, Alexandra Palace'taki 24 Hour Technicolor Dream konseriydi. Aynı gece Hollanda'dan gelmiştik, minibüsü ben kullanıyordum, Syd'de ben de acid almıştık. Grup Palace'ta şafakta çaldı, ışıklar bir camın arkasından geliyordu ve benim için psychedelic çağın en yüksek noktası olmuştu.

Grubun geri kalanı Syd'siz yapabileceğimize inanmıyorsun değil mi dediler, evet inanmıyordum. Onları Roger'la birlikte düşünemiyordum ve Dave'i de tanımıyordum. Onu Jimmy Hendrix'i iyi çalabilen iyi bir gitarist olarak tanıyordum. Fikir Roger'ın şarkıları yazıp söylemesiydi ve bu beni gülmekten kırdı geçirdi, çünkü lider olarak Rick'in üzerine para yatırırdım. Ama şimdi tamamıyla yanıldığım için mutlu olduğumu itiraf etmeliyim.

Andrew ve ben Floyd tarafından her zaman önemsendik. Orijinal olarak 6 yollu bir ortaklığımız vardı ve onlar bu konuda asla soru sormadılar (kuşkulanmadılar). İnanılmayacak derecede namuslu insanlardır. Floyd'un yıllık telif çekleri birçok defa ailemi açlıktan kurtardı.

NO MAN'S LAND
(Syd 'in arkadaşları onu anlatıyor)

David Gilmour-Floyd See Emily Play'in kayıtlarını yaparken oralardaydım. Syd hâlâ fonksiyonel bir müzisyendi, ama daha önce tanıdığım insan değildi. Size öylece bakardı. Bulunduğu yerde değildi.

Rick Wright-Bir cuma günü BBC için kayda girmemiz gerekiyordu. Syd gelmedi. Kimse onu bulamadı. Bütün hafta sonu kayboldu, Pazartesi günü ortaya çıktığında tamamen başka biriydi.

June Bolan- (Blackhill Enterprises sekreteri, Marc Bolan'ın karısı) Onun bütün acid triplerini gözden geçir-

dim. Sabah 5'te Hollanda parkından çamurla kaplanmış olarak gelir, evimin çevresinde dolaşırdı, sonra da polis onu gözaltına alırdı. Hollanda parkındaki gençlik yurduna giderdi, harap olmuş bir halde çıkar ve benim evime dek yürürdü.

John Marsh- (Floyd'un ışıkçısı) Bir süre Cromwell Road'da oturdu, tuvalette acid bulunurdu, dünyayı acid misyonerliğine çevirmeye çalışırdı. Onu görmeye gittiğinizde bilirdiniz ki, bir fincan çay içemeyeceksiniz ya da musluktan içmedikçe bir bardak su alamazsınız, çünkü evdeki her şey sivri uçludur (Uyuşturucu kullanmak amacıyla).

P. J. -Syd'in acid triplerinde gezdiği 101 Cromwell Road katastrofik bir daireydi. Kedilerimizden birini alıp ona bile acid vermişti. Syd'i Cromwell Road'dan Thorgerson ve Powell'la birlikte yaşadığı South Kensington'a taşınmaya zorladığımızdan kısa bir süre sonra neler olduğunu fark ettik ama artık çok geçti.

June Bolan-Syd'in Floyd'la verdiği son büyük Britanya konserlerinden biri Ally Pally'deki Technicolor Dream'di. Önce Syd'i bulamadık sonra onu soyunma odasında bulduk, uçmuştu. Sürekli olarak ona Syd, bana bak ben June, diyordum. Roger Waters ve ben onu kaldırdık ve sahneye taşıdık. Boynuna beyaz stratocester'ı geçirdik, sahnede yürüdü, dinleyici ona bakıyordu çünkü onu seviyorlardı. Grup çalmaya başladı, Syd öylece duruyordu, aklının ötesine geçmişti. 3 kişi çaldılar, sanırım 4 şarkı falan sonra onu indirdik ve onu yalnız bıraktık.

Nick Mason-Syd ilk olarak 67 baharındaki Amerika turnesinde çıldırdı. Çoğu zaman nerede olduğunu bilmiyordu. Los Angeles'ta gitarını tonsuz bıraktı ve tellere rastgele vurmaya başladı, bize bile garip gelen sesler

çıkarıyordu. Bir başka sefer kafasına bir kutu Brylcreem döktü, çünkü kıvırcık saçlarından hoşlanmıyordu.

John Marsh-Birisi grubu klasik Hollywood yıldızlarının evlerini görme turuna çıkardı. Syd çevrede başıboş gezindi durdu, çekinmeksizin ve fal taşı gibi açılmış gözlerle. Sonra da Las Vegas'ta olmanın çok güzel olduğunu söyledi.

Jonathan Meades (Yazar) -67'nin sonlarında Syd Barrett ve birkaç kişi Egerton Court'ta yaşıyordu. Güney Kensington metro istasyonuna bir blok uzaklıkta. Oraya ya Syd grubu yeni terk ettiğinde ya da terk etmek üzereyken gittim. Syd partide iyice çılgınlaşmıştı, ondan kimsenin hoşlanmadığı izlenimini edindim. Korkunç gürültü vardı. Bu da ne, dedim, arkadaşım bunun Syd'in en berbat triplerinden biri olduğunu söyledi. Onu bir çamaşır dolabına kapattık.

Richard Wright-Biz 68'in başlarında Richmond'daki dairede birlikte yaşamayı bıraktık. 5 kişilik grup fikri yürümüyordu ama hiçbirimiz bunu ona söyleyemiyordu. Sonunda ben konserlerde çalmak için evden çıkarken ona sigara almaya gittiğimi söylemeye başladım. Berbattı.

Jenny Fabian (Groupie yazarı) -Syd çok güzeldi, sadece onun yanında şarkı söyleyebiliyordum, hiçbir şey daha başarılı olamazdı. O beni atıncaya kadar 2-3 hafta ona takılıyordum. Yıllar sonra onu yeniden buldum, Earls Court'ta bir odada yaşıyordu. Köşedeki bir minderde oturuyordu ve bütün yer döşemesini farklı renklere-kırmızı ve yeşil-boyuyordu. Kettle'da bir yumurta kaynattı ve yedi. Sonra defalarca Beach Boys parçalarını dinledi, hâlbuki onlar beni sıkıntıya sokuyordu. Hâlâ tamamıyla aynıydı, yalnızca artık Syd Barrett'tan daha fazla Syd Barrett'tı.

Nick Mason-Kötü acid, kötü triplere neden olur mu olmaz mı bilmiyorum. Ben başlangıçta tahribat yapan bir şeyler vardı diye düşünüyorum.

PJ-Onda yaratıcılığını etkileyen gizli bir çılgınlık zaten vardı. Acid yaratıcılığı ortaya çıkarıyordu ama daha önemlisi çılgınlığı da ortaya çıkarıyordu ve kişiliğindeki karanlıkları. Yaratıcılık oradaydı, duman altı olmak onun yürümesini sağlıyordu.

Acıklı olan neydi? Tüm yeteneği bu büyük taşkında belirdi, sonra da tamamını yok etti... ... .

DAILY DEPARTURES FROM REALITY (Gerçeklikten Günlük Kaçışlar)

Pink Floyd ve onların tasarım gurusu Storm Thorgerson her zaman çarpık bir vizyonu paylaştılar. Yeni Floyd kutu seti onların uçan domuzlardan sahildeki 800 yatağa dek uzanan ortak çalışmalarını kapsayan bir kitapçığı da içeriyor. Sanat, diyor Martin Aston "yaratma gücünün uçuşudur".

Fazla açıklama yapmaya gerek olmayan resimleri severim ben diyor Hipgnosis'in ününün çimentosu olan Storm Thorgerson "Garip şekilli bir kara delikten temel alan gelecekten gelen bir görüntüyle 30'lu 40'lı yılların nostaljik resimlerinin kurcalandığı Led Zeppelin'in Presence albümündeki fikri anımsıyorum. Benim için Led Zeppelin'in gücünü simgeliyordu, evde veya okulda birkaç saatte bir lanet okuyan insanlara olduğu gibi. Yani tasarım grupla ilintiliydi, henüz çok zayıf ta olsa müzik, kendi resimlerimizi yapmaya neden olmaktadır. Hypgnosis her şeyin mümkün göründüğü Psychedelic çağda ortaya çıktı. Pink Floyd'u küçümseyen Cambridge sosyal çevresinin bir parçası olarak Thorgerson ve ortağı Aubrey Powell'ın ilk işi Floyd'un Saucerful of Secrets

albümüydü, burada bilincin üç farklı boyutunu aynaya yansıttılar, din, uyuşturucu ve Floyd'un müziği. Şimdi Thorgerson ilaç desteğinin yaratıcılığı körüklediği nosyonunun sorumsuzluk olduğunu reddediyor. Gençlikte diyor, ilaçlar, özellikle acid, dünya görüşünüzü şekilleyen araçlardır ama ilaçlardan türemiş özel bir stil yoktu. Çalışırken hiçbir zaman duman altı olmadım. Önceden Pretty Things'te fotoğrafçılık yaptım, orada önceden birer joint alırdık, o zaman basit kontrollerimi bile kaybediyor ve hiç resim yapamıyordum. Bir düşünün "Hey Storm, resimler nasıl adamım? Ama galiba bir şey eksik, bir imaj gibi. Sanırım yukardan bir mesaj geldi".

Diğer yandan Hypgnosis "gerçeklikten günlük kaçışlar" isimli erken dönem rock tasarımlarını yaptı-Nice'in Elegy, Wishbone Ash'in Argus ve Zeppelin'in Houses of the Holybunların arasındaydı-. Sonra 10 cc, UFO, Yes ve Floyd'un 68'den sonraki tüm kapaklarını onlar yaptı. Sonuncusu Floyd'un Shine On isimli kutu setindeki 100 sayfalık kitabın metnini Thorgerson yazdı. "Ben özellikle akıl filmleriyle birlikte kullandığım manzara resimlerinden hoşlanıyorum, ama onları normal sınırlarından uzaklaştırıp manzaraya monte ediyorum. Bu şekilde aklınızı yeniden odaklayabiliyorsunuz. Eğer insan davranışlarının anomalisinden konuşmak istiyorsanız, onu yatak odasından çıkartabilmeli ve çöle koymalısınız".

Thorgerson Gilmour'un Momentary Lapse of Reason albümünden Visions of Empty Beds (boş yatakların görüntüsü) şarkısının sözlerini boş yatakların görüntüsü olarak North Devon'daki Saunton kumsalında gerçeğe dönüştürdü (800 yatakla).

Thorgerson seçtiği metodolojinin ya müzikal mood'un, albüm başlığının, konunun ya da sözlerin görsel olarak dokundurmak şeklinde olduğunu, daima Floyd'un açık sonlu yaklaşımının aynaya tutulduğunu

söylüyor. "Bizim ilişkimiz çok özel. Onlar bizi her zaman sakince teşvik ettiler".

Hypgnosis 1982'de ticari hayattan çekilince Thorgerson yalnızca arada sırada kapak çizdi ve müzisyenlere de biraz uzak davrandı. "Kendi kapaklarını çizmek istiyorlarsa benim gibi birine ihtiyaçları yok". Aynı şekilde plak şirketlerine de bozuktu "Plak şirketleri piçtirler, ayrılmamın nedenlerinden biri de bu.

Olay şu, ben parayla asla ilgilenmedim, bunun anlamını insanlara s... . ir git diyebilme özgürlüğüdür. Bir süre önce Mike Oldfield'le bir tartışmam oldu, kendi sanat çalışmasını yapmaya kalkışıyordu. Gerçekten gülünçtü. Parayı umursamıyorsan senin olmayan kısmını harcamak oldukça kolaydır. Evet sanatın fiyatı nedir ha? Atom Heart Mother çok ucuza maloldu ama Momentary Lapse of Reason'ın kapağıyla bir ev alabilirdiniz. Sanat imgelemlerin uçuşudur ve eğer sanat insanlara bir şey veriyorsa, fiyatını hak ediyor demektir. Sen verirsin ben harcarım".

IS THERE ANYBODY OUT THERE?
(Dışarıda kimse var mı?)

Hava gemileri, patlamalar ve Nasa tarzı lazer teknolojisi, Pink Floyd'un Florida'dan başlayan dünya turnesinde dinleyiciyi mest etti. Oh evet tabii bazı müzisyenler de...

Palm Springs'teki askeri üste haftalar süren çok gizli provaların ardından Pink Floyd 1994 turnesini Florida'dan başlatmaya karar verdi, çünkü bu eyaletin adı Parıldayan Güneş eyaleti olarak bilinirdi. 55000 Pink Floyd hayranı sağanak yağmur altında ıslak köpeklere dönerek gösteriyi izledi. İkinci gelişin tüm avantajlı gişe fırsatına rağmen Floyd havayı kontrol edemedi.

Kalabalık ve bulutlar arasından bir hava gemisi indi. Lazerler sahneye hayatı doğurdu, göğe doğru yeşil çizgi-

ler gönderdi. Beyaz ışınlar sahneyi aydınlattı ve müzisyenler ortaya çıktı.

Dev, çelikten sahnede grup bir futbol takımı büyüklüğündeydi, onların çoğu hâlâ kesinlikle gizemini koruyordu.

Arka projeksiyonlar ve sanat gösterileri için Storm Thorgerson görüntülerden, ateşten, dev domuzlardan ve mahşeri patlamalardan esinlenmişti, yine de Floyd'un gösterisi eski modaydı. Turnenin etrafında dolaşan gizem ve şu an var olduğunu bildiğimiz teknoloji sonucu hologramlar, stadyumun en ucuna dek ulaşan bir gösteri bekliyorsunuz ve biliyorsunuz ki, bunu sadece Floyd yapabilir. Her neyse teknik detaylarla kafamızı fazla yormasak bile, Dark Side ve Wall'ın düşünsel içeriği nerede acaba?

Bunu Roger Waters'a soralım. Floyd'u sınırlarının ötesine taşıyıp, grupla seyirci arasına fiziksel duvarlar ören, Syd'in ayrılışından bu yana grubun fiili liderliğini ve şarkı yazarlığını yapan Roger Waters, bir anda kendini izolasyonun kurbanı durumunda buldu. Waters'ın solo kariyeri 1985'te gruptan ayrılışıyla başladı ve Gilmour ile Mason'a grubu yürütme iznini verdi. Orijinal klavyeci Rick Wright'ın da katılımıyla Momentary Lapse of Reason dolduruldu. Bu Floyd'a 200 konserlik bir turne sağladı ve yaklaşık 60 milyon kişiye seslendi grup.

Floyd'un ikinci Roger'sız albümü Division Bell Britanya'da ilk anda 220.000 sattı. Londra gösterilerinin biletleri birkaç saat içinde tükendi.

Bu gece Floyd'un 94 gösterilerinin açılışı onları köklerine götürdü ve Barrett'ın Astronomy Domine parçasını çaldılar. Ama bu güçlü seslendirişi Syd ancak hayal edebilirdi. Harika bir açılıştı, üstelik yağmur ve genel eziyete rağmen Floyd gösteriye damgasını vurdu. Amerika'nın en büyük statlarından birinde harika bir konser yapılabileceğini kanıtladı, konser Amerika'daki 40 noktayı kap-

sıyor. Öyleyse beyazlatıcıların kalp kontrollerini yapabiliriz.

Gecenin ilk yarısı Division Bell'le açıldı, gökte ışıklar ve lazerler için çok yer vardı. Gilmour'ın gitar soloları göğü bir kılıç gibi yarıyordu. Her ışık değişimi ve lazer ışını genç kalabalıktan yoğun heyecan dalgalarıyla cevap buluyordu, onlar stadyumda en az grup kadar önemliydiler.

Ve 90'ların gerçeğinde bile Floyd hâlâ dramatik, görülmeye değer ve stadyum rock'unu yaşatan en büyük grup. İnkar edilemeyecek gerçek, Floyd'un kendi uzay çağı müziklerinin koşumlarını rock'n roll arenasının teçhizatına vurduklarıdır. Onlar bu sanatın ustalarıdır.

Sound kozmik keyboardlar, kükreyen gitar soloları ve kırık sismik vurmalı çalgılar pasajlarından oluşuyordu. Güven verici bir psychedelia, tehlikesiz bir deneyimdi.

Gilmour yeniden doğan bir gitar kahramanıydı, sahnenin ortasında örümceğin ağı gibi spot ışıklarıyla, harika bir etkilenimle gitar soloları atıyordu. **Gilmour'ın gitarı Pink Floyd'dur.**

Pink Floyd bin yılın dönüşümünde bir gece yarısı evrenin en uzak kıyılarında uzay mekiğinde konser veriyor olabilir. Division Bell 1972 Meddle albümünden one of these days'e yol verdiğinde 2 dev domuz sahnenin yanlarından fırlatıldı, domuzların ışıklı gözleri kalabalığı tarıyordu. Sahnenin önünde kendiliğinden patlamalar oldu ve göğe helezoni dumanlar gönderdi.

Yağmur konserin ikinci yarısında bastırdı. İkinci yarı ekranda düşen ve öylece kalan bir çocuğun görüntüleri eşliğinde Gilmour'ın gitarıyla başladı. Parça Floyd'un kurucusu Syd'e ithaf edilen Shine On You Crazy Diamond'dı. Syd 25 yıl önce gruptan ayrılmış olsa da yıldızlığını hâlâ koruyabilen bir imaj.

İkinci bölüm arka arkaya gelen hit parçalardan oluşuyor. Floyd parçaları Roger'sız çalabileceğini iddia ediyor

sanki. 25 milyon satışa ulaşan (o sırada) Dark Side'dan, Wish you were here'den ve the Wall'dan parçalar birbirini izliyor. Bu albümler Floyd'u Amerika'yla tanıştıran ve milyonlarca satmasına neden olan eserler. Her tanıdık riff eski Hristiyan misyonerlerinin sesleri gibi kulaklarda yankılanıyor ve stadyumda geniş coşkulara neden oluyor. 2,5 saatlik gösteriden sonra cehennemi ateşler stadyumun üzerinde patlamaya başlıyor.

Floyd Miami'nin rüzgârına karşı verdiği konserde The Wall albümü sırasında doğmuş olanları bile kazandı. Pink Floyd gelecek 1000 yıla girerken de yine bizi avlamaya devam edecek.

Pink Floyd'un Cambridge'i

1-The Cam

Cam nehri üstündeki köprü şehre adını vermiş. Cam nehri ayrıca Marillion'ın Garden Partisi'nde olmuş, Cam nehrinde sandal kullanmak eğlenceli olabilir.

2-McGrath Caddesi

The Rex. 50 ve 60'lı yıllarda jazz konserleri için kullanılan sinema/balo salonu. David Gilmour'ın önceki gru-

bu Joker's Wild 964'te burada çalmıştı. 8 Haziran 1969'da Floyd'un ilk büyük Britanya turnesi sırasında grup, Rex'te konser verebilmek için Cambridge'e döndü.

3-Round Church Caddesi

Okula Gilmour'la birlikte giden ve onun ilk grubunda yer alan Clive Welham, daha önce Geoff Mott ve The Mottoes'da Syd Barrett'la beraberdi. Grup yalnızca bir konser verebildi. Union Cellars'da Buddy Holly ve Eddie Cochran parçalarını çaldıkları CND yararına bir konser verdiler. Mott "Syd fena bir ritm gitarist değildi" diyor.

4-Sidney Caddesi

Dorothy Balo salonu-DOT-. Joker's Wild 1965'te 6 ay boyunca 15 günde bir program yaptı. Pink Floyd Londra kökenli olmasına rağmen 17 Şubat 1967'de burada bir konser verdi. Konser ilk 45'liklerinin (Arnold Layne) çıkışından yalnızca bir ay önce verildi. Bugün DOT lokanta, kitap satışı, gece klübü ve büro olarak yaşamına devam ediyor.

5-East Yolu

Cambridge Sanat ve Teknoloji Koleji.

Syd 16 yaşında Eylül 1962'de 2 yıllık sanat diploması kurslarına burada başladı. Kolej arkadaşı John

Gordon Joker's Wild'da Gilmour'la birlikte çaldı. John "Gitarlarımızı okula diğerlerini eğlendirmek için getirirdik ve bazen masalarımızın altına gitarları saklayıp ayaklarımızla çalardık, öğretmen sesin nereden geldiğini anlayamazdı". Sonraki yıl Gilmour Perse okulunu bırakarak A düzeyi modern dil dersleri almak üzere Syd'in okuluna geldi. Öğlen yemekleri sırasında boş sınıflarda Rolling Stones parçaları çalmaya başladılar. 1965'te fotoğrafçı Mick Rock, Pink Floyd Sound'u kolejde çalarlarken görmeye gitti, konser için şunları söyledi; "Konserden sonra Rock ve diğer arkadaşları 183 Hills Road'a Syd'in duman alemine katılmaya gittiler".

6-King's College Chapel (King's koleji kilisesi)

Pink Floyd'un Dark Side of the Moon albümündeki Brain Damage parçasında yer alan **the lunatic on the grass** (manyak çayırda) mısraı, parçanın bestecisi Waters'a göre King's College Chapel'in arkasındaki çimenliği kast eder. "Orada Mayıs Balosunu yaptık, oldukça iyi geçti. Herkes işedi".

7-King's College Cellar (Kiler)

Ocak 1972'de, Syd Barrett kilerde verilen konserde Eddie "Gitar" Burns'ün konuğu olarak sahne aldı. Grup Eddie, Syd, davulda Twink ve basta Jack Monck'tan oluşuyordu. Bu grup Syd'in Floyd sonrası kısa süre bulunduğu Stars'ın temelini oluşturdu. Konserde yapılan söyleşide Syd 3. solo albümünün parçalarını yazdığını söyledi.

8-Market Square

Gilmour'ın Joker Wild'ı 1964'ten 66'ya kadar Market Square'daki Victoria Balo salonunda Çarşamba günleri çaldı.

9-Trinity College

Jonathan King eski çocukların arasında. Everyone's gone to the moon isimli ilk hit'ini yazdığında Trinity'deydi. King Pink'le bağlantıyı 1965'te Gilmour'ın Joker Wild'ı Regent Sound stüdyolarında kayıttayken kurdu. Grup hiçbir zaman çıkmayan Sam ve Dave'in You don't know like I know parçasının cover'ını (yorumunu) yapıyorlardı. Hiç çıkmadı, çünkü orijinali daha önce hit oldu.

10-Wheeler Street

Corn Exchange. Syd Barrett'ın Floyd sonrası grubu Stars ilk konserlerini Şubat 1972'de Corn Exchange'te verdiler. Konsere gelenler çabucak salonu boşalttılar ve geriye yalnızca 30 dayanıklı ruh kaldı. Konser Syd'in sağ parmağında kanama başlayınca bitti. Kalabalık arasında Clive Welham'da davul çalmıştı. "Konser trajikti, Syd beni bile tanıyamadı". 1874 yapısı bu bina 1970'lerin ortasında terkedilince Clash, Sex Pistols, Undertones ve Sham 69 gibi punk gruplarının favori mekanı oldu. Daha sonra bu ünü AC/DC, Queen, Kraftwerk, Thin Lizzy, Status Quo sürdürdü. 1981'de belediye 4 milyon pound harcayarak binayı restore etti ve çok amaçlı bir eğlence merkezine çevirdi. 1988'den beri rock grupları bu salona yeniden davet ediliyor.

11-Earls Street

Syd Barrett'ın okul arkadaşı Storm Thorgerson 60'ların başlarında burada yaşadı. Sonra tasarım şirketi Hypgnosis'i kurdu. Hypgnosis Ummagumma, Dark Side of the Moon, Atom Heart Mother ve Wish you were here albüm kapaklarını yaptı.

12-Mill Street

The Mill. Dave Gilmour ve Syd Barrett'ın 1963'te akustik parçalar çaldıkları Cambridge pub'ı.

13-ABC Regal Theatre, Regent Street

Beatles burada 1963'te iki kere çaldı. Önce 19 Mart'ta Chris Montez/Tommy Roe turnesinde ön grup olarak sonra 26 Kasım'da Peter Jay ve Jaywalkers'a yine ön grup olarak. Syd Kasım konserinin biletini aylar önce almıştı ancak konser zamanında Syd'in okumayı umduğu Camberwell Sanat Koleji'nde mülakatı vardı. Kız arkadaşı Syd'in John Lennon'ı sevdiğini ve konseri kaçırınca neredeyse öleceğini söyledi. Regal şu anda MGM sinema kompleksinin bir parçası.

14-Perne Road

Gilmour'ın ilk grubu Newcomers 61-62 yıllarında burada provalar yaptı. Clive Welham o sıralar Dave'in yeterince iyi olmadığını söylüyor. "Apache'ı çalmak için mücadele ettiğini anımsıyorum".

15-Mill Pond

Mill Pond'daki Anchor (çapa) Cafe Bar, Roger, Storm Thorgerson ve Syd'in sürekli takıldıkları yerdi. Gilmour sonradan gelmeye başladı. Clive Welham "Sandal kiralayabilir, nehir patikalarında yürüyebilir ya da nehirde yüzebilirdiniz". Zaman zaman biri gitarını getirir ve suyun kenarında oturarak şarkı söylerdik". Anchor ayrıca nehir kenarı Jazz klübünün yeriydi. 1962'de Roger Barrett **Syd'**e evrimleşti. Klübün sürekli basçısı Sid "the Beat" Barrett'dı. Patronlar bir süre sonra köşede oturup sessizce jazz jam'lerini dinleyen çocuğa da Barrett dediklerini keşfettiler. Bu yüzden ona Syd lakabını taktılar, "y" koymalarının nedeni karışıklıkları engellemekti.

16-60 Glisson Road

Roger Keith Barrett 6 Ocak 1946'da burada doğdu. Daha sonra adı Syd'e değiştirildi ve Pink Floyd'un lideri oldu.

17-Mill Road

Dave Gilmour 1963'te New York'a taşındığında Cambridge'te bir gitar kahramanı yetişmeye başlıyordu. Gilmour sonra Mill Road'daki bir daireye taşındı. Welham "Kirasını bir hafta ödedim, 1 pounddu. O sırada sadece ben çalışıyordum. Dave'in sahip olduğu tek şey gömleği ve aptal ceketiydi.

18-109 Grantchester Meadows

Gilmour'ın 6 Mart 1946'da doğduğu Cam nehrinin banklarının bulunduğu çayırlık ve cadde.

1963-64 boyunca Gilmour ve davulcu Welham, grupları Joker's Wild ile pratik yaptılar. Four Seasons ve Beach Boys hitlerinin cover'larını çalıyorlardı. Gilmour'ın şarkısı Fat Old Sun bu alanı anlatır (Atom Heart Mother). Çayırlar ayrıca Waters'ın Ummagumma şarkısının da ilham kaynaklarıdır. İlginçtir ki, Ummagumma sözcüğü Rick Wright'ın bir Cambridge deyiminden (s... . k) uyarlaması sonucu çıkmıştır.

19-Hills Road

1950'de 4 yaşındaki Barrett'ın 4 kardeşi vardı. Aile lise yakınındaki 183 no'ya taşındı. 1962 boyunca pazar öğleden sonraları Barrett burada, resim odasında Shadows, Chuck Berry ve Buddy Holly parçalarını çalmaya çalıştı. Sonra ilk grubunu oluşturdu, **The Hollerin' Blues**. Syd'in okul arkadaşı Roger Waters'da gelirdi ama o, çalmaktan çok dinlemeyi yeğlerdi. Yine bu evde Syd, ilk defa Gilmour'la bir jam'de karşılaştı.

Erkek Lisesi. Roger Waters buraya gitti. Eğitim sisteminden ve otoriteden hoşlanmıyordu. Bu okuldaki deneyimleri Another Brick in the Wall parçasında ortaya çıktı. Okul yıllığında şöyle der "Waters hiçbir zaman varolan

potansiyelini kullanmadı. Syd Barrett'da aynı okula gitti, ilgilendiği tek şey sanattı (resim)".

Morley Memorial Junior School. Syd Barrett'ın ilkokulu. 183 Hills Road'dan yalnızca birkaç yarda uzakta. Roger'da aynı okuldan, ama Syd'le o zamanlar arkadaşlıkları yokmuş.

The Perse. Gilmour'ın gittiği özel okul. Ayrıca Bible'ın davulcusu Dave Larkam'da bu okula gitti.

20-Trumpington Road

1962-63 boyunca genellikle toplu olarak dolaşan Syd, sık sık düşünme yürüyüşleri yapmak için botanik bahçelerine gitti. Arkadaşı Tim Francis onun hep gizli bir yanı olduğunu, asla ulaşılamayan bir parçası olduğunu söylüyor.

1966'da 16 yaşındaki Tom Robinson sinir krizi geçirdi ve Douglas House'da tedavi altına alındı.

21-Rock Road

Roger Waters 60'ların başında öğretmen olan annesiyle birlikte burada yaşadı.

NO CAMERAS, NO RECORDERS, NO UMBRELLAS
(Kamera yok, Kayıt cihazı yok, Şemsiye yok)

8 turne otobüsü, 49 TIR, 700 ton çelik, 1200 çay çantası ve 25 kutu patlamış mısırdan hiç söz etmiyoruz... Oh ve yeni albüm Birleşik Krallık'ta 1 numara. Evet, 6 yıldan beri yapılan ilk Pink Floyd gösterisinde her şey eskisi gibi. Hava hariç.

"Miami Plajına hoş geldiniz bayanlar baylar. Her şey göründüğünden daha ucuz. Bu sabah Miami plajında

yüzlerce palmiyenin üstündeki gök gittikçe kararıyor ve yağmur beyaz kumlara, harika manzaralı otellere ve şezlonglarına, yüzme havuzlarına yağıyor".

TV hava durumunda Güney Florida'dan yüklü bulutların geldiği söyleniyor. Bu arada Robbie Stadyumunda Pink Floyd konserinin son hazırlıkları yapılıyor. Floyd 54 konserlik Amerika turnesini Miami'de iklimin olanaklarını değerlendirmek amacıyla açıyor ama galiba hava onların bu isteğini gerçekleştirmesine imkân vermeyecek. Grup yine de 300 adet hoparlörün fişini takacak. Yağmur ya da güneş sözleri biletlerde de yazılmış zaten. Biletlerin alt kısmında ise kamera, kayıt cihazı ve şemsiye getirilmemesi istenmiş. Ne koşul altında olursa olsun gösteri devam edecek sizin anlayacağınız.

Son iki haftadır Gilmour, Mason, Wright ve diğer 8 müzisyen güneşli California'da prova yapıyordu. Gösteride yer alacak bütün efektler ve her şey bir askeri üste meraklı gözlerden uzakta denendi.

Ayrıca yeni albümün şarkılarının provaları yapıldı. Konserlerin başlamasıyla birlikte Division Bell'de ABD'de satılmaya başlandı. Meddle'dan beri her Pink Floyd albümünde olduğu gibi, bir olasılıkla, albümün prensibi iletişimsizlik üzerine kurulmuş. Merakı biraz daha artırmak için olsa gerek grup Gilmour'ın Sunday Times'a konuşması hariç medyayla hiçbir temasta bulunmadı. Ne basın toplantısı ve ne de tanıtım röportajları yaptılar.

Pink Floyd konseri Whitney Houston'dan beri Güney Florida'daki en heyecanlı olay oldu (Karşılaştırdığı isme bakın, ne diyeyim? -S. Ö.).

Division Bell turnesinde 200 personel, 49 TIR (bunların 33'ü sadece çelik taşıdı), 700 ton çelik kullanıldı. Bu malzemeyle sahnenin yapılması 3 gün tutuyor. Sahneyi dikmek 18 saat sürüyor. 60 metre genişliğinde ve 20 metre yüksekliğindeki sahnenin sökülüşü 7 saat tutuyor.

Çelikler ise 2 günde sökülüyor. Ayrıca bir de özel uçak kullanılıyor.

Joe Robbie stadı Wayne Huizenga'ya ait. Video mağazaları zincirinden milyarlarca dolar kazanan biri Huizenga. Ayrıca yerel bir hokey takımına, beyzbol takımına ve ünlü Miami Dolphins futbol takımına sahip. Huizenga Robbie stadının çevresindeki millerce alanın da sahibi ve dünyanın en büyük parkını burada kurmayı düşlüyor.

Öğleden sonra bulutlar kalınlaştı ve yağmur hızlandı. Saat 5 sularında tropik fırtınalardan biri patladı, kimse kafasını dışarı çıkartamıyordu. Joe Robbie'nin dışındaki 55.000 kişi, şu anda küçük birer gölcüğün içinde duran satın aldıkları koltuklarına oturmak için bekliyordu. "Sağanak yağmur başladığında çeşitli opsiyonlar vardı, biri çekip gitmek ve bu sefil olmuş seyirciyi terk etmek, diğeri sahnenin mümkün olduğunca gerisine çekilmek. Ancak arkada toplanırsak tüm grup iyice sıkışacaktı ve iyi müzik yapamayacaktık.

Seyirci ise hâlâ orada ıslak ve perişan oturuyordu. Üçüncüsü boş verip eğlenmek ve gösteriyi yapmak. Eğer öne çıkar ve hoşlandığınızı gösterirseniz, seyirci de daha iyi hisseder ve grubun geri kalanı da rahatlar. Sonuçta aslında seçim şansı yoktu".

Sonunda yarım midye şeklindeki sahnenin koruyuculuğundaki Floyd sahne aldı ve eğlenmeye başladı, birkaç yüz yarda ilerdeki hayranlar ise çok fazla ıslanmıştı. Ama kim takıyordu ki?

Bu Pink Floyd'du, sadece dünyanın en büyük turne grubu değildi, albümleri hala önemli miktarlarda satan ve süper yıldızların en süperinin bile rüyalarında görebileceği miktarlarda satan bir gruptu.

Birleşik Krallık'ta Division Bell altın plağa gitti ve listelerde bir numaraya çıktı. Benzer başarı Birleşik Devletler'de de gerçekleşti. Momentary Lapse of Reason

albümü ve turnesinde 6 yıl önce mali sorunlarını atlatan Gilmour ve Mason, Waters'sız devam edemezler iddialarını da boşa çıkarıp, çok başarılı bir turne gerçekleştirdiler. Üstelik bu ikili onun üstüne çıkıp, ilk lider Syd Barrett'ın başarısını da yakaladılar.

Grup Syd ve Roger'dan büyük olduğunu kanıtladı. Syd ve Roger Floyd'un silinmez parçalarıdır ve onların izleri yeni albümde de hissediliyor. Ama bu gece stadyumda onların gölgelerini herhangi bir şeyle karşılaştırmak mümkün değil.

Turnede 8 aşçı var. Bunlar 220 kişi için akşam yemeği yapıyorlar. 20 somun ekmek, 400 pint (200 litre) süt, 1000 kutu meşrubat, 25 kutu patlamış mısır taşıyorlar.

Gösteriden bir saat önce TV haberleri stadyumdan canlı yayın yapıyorlar. Evet yağmur hâlâ yağıyor, biraz daha hafiflemiş. Hayranlar yağmura aldırmadan 30 poundluk yeni Division Bell T-Shirt'leriyle dalgalanıp duruyorlar. Bunların çoğunu daha önce Floyd'u seyretmiş olması imkânsız olan gençler oluşturuyor.

Joe Robbie stadında gösteriden yarım saat önce yağmur duruyor. Her duruşunda sosisliler ve sodalar satılmaya başlıyor. Stat bu geceki gösteri için özel olarak düzenlenmiş. Uzaklarda kalanların görmeleri için ayarlamalar yapılmış.

Pink Floyd konserinde duyduğunuz, okuduğunuz ya da gördüğünüz her şey yeni gösterinin gerçeğidir. Sahnenin köşelerine yerleştirilmiş lazerler ışınlarını kafaların üzerinden ve bulutlara doğru gönderiyorlar. En parlak ve büyük yeşil ışınlar stadyumun millerce ötesine dek uzanıyor, belki de kıyıdan ve Karayipler'den bile görünüyordur. Ayrıca eski psychedelic tarzda ışık gösterileri de var. Bu gösteriyle konser sürpriz bir şekilde Astronomy Domine'le açılıyor. Yani ilk Floyd albümündeki ilk şarkıyla. Sonra kısa, özel yapılmış bir dizi film artık marka halini almış grubun arkasındaki tanıdık ek-

randa gösterilmeye başlanıyor. Sonunda cehennemden gelen bir çift domuz sahnenin her iki yanından yükseliyor ve konser bombalar ve duman patlamalarıyla sona eriyor.

60'ların sonunda UFO kulüpte-Floyd'un adını ilk duyurduğu yer-ışık gösterileri grubun çaldığı ritme bağlı olarak başlamıştı ve tüm salonu dolaşıyordu. Yıllar sonra, daha büyük gösterilerde benzer ışık gösterileri arenaları kaplıyordu. Bu gece, bu dev futbol stadında, Comfortably Numb boyunca, sahanın ortasındaki dünyanın en büyük ışık topu tüm stadyuma ışık hüzmeleri yolluyor.

Wright "İnsanlar Pink Floyd'dan her zaman farklı, yeni ve daha iyi şeyler bekliyor, bunlar göz önüne geldiğinde yeni fikirleri akılda tutmak gittikçe zorlaşıyor" diyor neredeyse 20 yıl önce. Belki de sahneye Spitfire çarptığında ve uçan yataklar düştüğünde, sahnede duvarlar yıkılıp, Londra üzerinde domuzlar uçtuğunda, Floyd'un gelecekteki görsel efektlerini sormak biraz fazla oluyor.

Aslında Pink Floyd kendi mitinin içine düşmüş olmak gibi bir tehlikede gibi görünüyor. Şarkılar, kuruluş, tüm Pink Floyd artık çok fazla iletişimsizlik içinde değil, gizemli hiyeroglifler ve garip Braille şekilleri CD kapaklarını süslüyor.

Konserin her iki yarısının açılışı yani hem Astronomy Domine hem de Shine on you Crazy Diamond Syd Barrett'a edilen toplu duanın cümleleri gibi.

Arka ekran ise masum bir çocuğun Cambridge kırlarında dolaşmasını gösteriyor. Ve tabii Roger Waters'da anılıyor, sadece Dark Side, Wish you were here ya da The Wall şarkılarıyla değil, Division Bell şarkıları da-a great day for freedom, keep talking, özellikle lost for words-onu çağırıyor sanki. Ton Bruce Springsteen'in Independence Day'inden alınmış.

Yağmur durdu. Kalabalık parmaklarını yeni gösteriye doğru salladı, lazere gözlerini dikti. Herkes her dakika-

yı çok sevdi. Eleştiriler "olağanüstü görsel ve işitsel bir fantezi... ıslak, harika bir gecedeki müzikal yangınlar... Miami Herald".

"Gösteri ipnotize ediciydi, akıl ve duyular için bir ziyafetti. Pink Floyd stadyum rock'unun krallığını sürdürüyor... Boston Globe".

"Akıl, göz ve kulak patlatıcı bir deneyimdi... Atlanta Journal".

Siz s...ler, birlikte asla olamayacaksınız" demiş Waters, Gilmour'a. Bu sözler itici ve ilham verici oldu. "Geçen sefer dünyaya gösterme niyetiyle yola çıktık. Bakın hâlâ buradayız" diyor Gilmour. Gelecek 2 ay Pink Floyd bunu söylemeye ve göstermeye defalarca devam edecek.

WEIGHTY (Ağırlık)

PINK FLOYD-DIVISION BELL

Pink Floyd dünyaya resmi iletişim hakkında ne diyor-ve özellikle kendisine-onların 1987'den beri yaptıkları ilk albüm Floyd'u yeniden altın çağlarına, Wall öncesine ve Roger Waters'la kavgalarının öncesine döndürdü.

Gilmour, Mason ve Wright çalışmaya bir yıl önce birlikte emprovizasyon yaparak başladılar. Wright "Üçümüz birlikte çaldık. Yeniden Floyd'a benzedi".

Albümde Wright 1973 Time parçasından beri ilk lead vokali yaptı. Ayrıca grubun eski saksafoncusu Dick Parry'de Shine On'dan beri ilk defa ortaya çıktı. Aslında Parry'nin bu acil dönüşü orta yaşa gelmiş Floyd'un tüm geçmişini kapsayan bir sembole dönüştü. Dick Parry grupla yaptığı son çalışmadan sonra müziği bırakmış ve Cambridge yakınında bir karavanda yaşamaya başlamıştı. Sonra, geçtiğimiz Noel'de, Gilmour'a yeniden çalmak istediğini belirten bir kart gönderdi ve birkaç gün içinde yeni dünya turnesinin bir parçası olarak kendini stüdyoda buldu.

Bu tamamıyla nostaljik eğlenceli bir ring olabilirdi, ama soundda arkadaki güçlü duygusal izler görünüyordu. Açılıştaki 3 parça bu görüşü kesinlikle destekliyor. Bu marka onların, kesinlikle Pink Floyd. Uvertür Cluster One, anlaşılması güç mırmırlarla zamanın şeref kattığı Pink Floyd meditasyonunu getiriyor.

Kulaklardaki buzlar What do you want from me'de kırılıyor. Tiz ve sinirli, Gilmour dinleyicisine rock yıldızlığını gösteriyor. Dinleyici çok şey istiyor ve Gilmour henüz ne olduğunu bilmiyor. Yeni hayat arkadaşı Polly Samson'ın birçok parçadaki lyrical (sözel) desteği ile Gilmour soruyor "Kanımı istiyor musun? /Gözyaşlarımı istiyor musun? /Bir daha şarkı söyleyemeyinceye dek şarkı söylemeli miyim? /Parmaklarımın derileri sıyrılıncaya dek bu telleri çal. Gilmour gitarıyla ve kızların soul gırtlaklarıyla ağırlığı yüksek bir çalışma yapmış.

Patenti Pink Floyd'a ait melankoli Poles Apart'la dönüş yapıyor. 3 mısralık şarkıda nakarat yok, melodi nadir Floyd hitlerinden birinin oluşmasını sağlıyor. Şimdi uzakta olan bir dostu hedeflemiş, Waters ya da Barrett olabilir, tabii algılamanıza bağlı "Öyleyse neden sana böyle söyledik/Sen her zaman bir altın çocuktun".

Girişteki basitlik sonra yerini düşsel bir panayır meydanına bırakıyor, çıkışta, albüm ilk defa nezaketten uzaklaşıyor. Belki de Gilmour'ın geniş sorumlulukları bazı yerlerde onu yoğunluktan uzaklaşmak zorunda bırakıyor. Her vokal hareketi macera duygusu ve dikkati beraberinde getiriyor. Gitar çalışı beklenen kalıplara çok sık düşüyor, tanımlanabilir ama sivri değil. Poles Apart'ın sonunda enstrümantal Marooned başlıyor ve sonra albüm bir daha asla ilk üç parçanın güçlü ilerleyişini yakalayamıyor.

Kalan parçaların en iyilerinde yani A great day for freedom, wearing the inside out ve high hopes'ta bile

vızlama, gitar sololarını hedefleyen büyük sonlar olarak birden ortaya çıkıyor, sonra duruyor.

Division Bell birçok Pink Floyd anını yeniden ortaya çıkardı. Tematik olarak bu anlar bütünsel ve kişisel olarak barışçılığın boyunduruğundaki Gilmour'ın kibirli tarzını yay gibi fırlatıyorlar. Müzikal olarak, bu tam bir Floyd stili, anımsayanlar ve referans kişilerle yıkanmış olarak.

Keep Talking'in elektronik vuruşları Gilmour'ın iletişimi kesilmiş, denizde boğulurken çıkardığı sesleri anlatıyor (belki eski karısıyla, belki Waters'la). Şarkısı Stephen Hawking'in bilgisayar jenerasyonu konuşma sesiyle söylediği **"imajımızın gücü"** sözüyle kontrast teşkil ediyor. Gizli bir ironi, British Telecom'un satışı için yapılan TV ilan kampanyalarındaki adamın konuşmasına gönderme yapıyor.

High Hopes boyunca kilise çanları çalıyor ve sizi Floyd'un 70'li yıllardaki maceralarına götürüyor.

Wright vakur bir piyano çalıyor ve Gilmour bunu sinirli sorularla yakalıyor. 60'lı yılların kuşağına ne oldu? ... gibi.

A great day for freedom ve Wearing the inside out birçok halat ucunu bir araya getiriyor. "Duvar'ın yıkıldığı gün" sözüyle birkaç konuya belirsizlik yükleniyor: Berlin Duvarı/The Wall albümü/Duvar yıkıldıktan sonra Berlin'deki The Wall konserinde Waters'ın performansı.

Wright ve Anthony Moore'un yazdığı Wearing the inside out'un dünyanın tahrip ettiği bir kahramanı var. Parça Wright'ın çekingen sesiyle Floyd'un Dark Side zamanlarından esintiler alıyor. Ölçülü bir tansiyonu var, asla kararlı değil.

Division Bell'in çoğu Pink Floyd'un özünü belgeliyor. Aslında bu anlamda üç şarkı var.

Lost for Words marka tanımının zararı konusunu sürdürüyor.

Geriye ise Take it Back (halk bakışıyla çok tutulmuş olabilir) ve Coming back to life kalıyor. Büyük rock marşı mı? Eğer bu geçmişten gelen bütünlükse, bu, Pink Floyd'un en uygunsuz (beceriksiz) yoldan kendi gelecekleri için başka birinin geçmişini kullanma hatasının görüntüsüdür.

Division Bell Floyd'çular için yalnızca bir iş olmalıdır, herkes onu dikkatle dinlemelidir. Floyd tekil ve tek bilmece grup kalmayı sürdürüyor. Eğer Pink Floyd tanınmamış bir grup olsaydı ve bu onların ilk albümleri olsaydı, acaba albüme tepkiler nasıl olurdu merak ediyorum.

Phil Sutcliffe

Klasik Rock Grubu Pink Floyd Stadyum Dünyasına Çığlıklarla Kuruldu

Bromsville Herald-Deborah Wilker-1994

Rock dünyası ayağa kalkıyor ve çığlık atıyor "Bana Bakın". Yaşlı dinozorlar yeniden stadyumlara döndüler, hepsinin yeterli tanıtımları yapıldı ve nakit paraları var.

Biz önce Pink Floyd'a sonra da bu yıl konserler verecek olan Eagles, Rolling Stones ve Woodstock'a göz atmalıyız. Pink Floyd'un dönüşü görsel açıdan en zengin olaylardan biri olacak.

Miami Joe Robbie stadyumunda Çarşamba günkü ilk gösteride Floyd, grubun prodüktörleri, sahne yönetmenleri, set düzenleyicileri hâlâ dünya turnesinin provalarını yapıyorlar ve yazın sonunda 200 milyon dolardan fazla gelir bekliyorlar.

Geçmişteki Pink Floyd sunumları gibi bu da lazerler ve uçan cisimlerle sizi etkiliyor. Müzisyenler ikincil derecede ama müzik değil, müzik grubun 60'lı yıllardaki parçalarından oluşturulmuş. Dikkati çeken şey fanların

progressive rock'un öncüsü olan Gilmour, Mason ve Wright'ı beklemeye tahammülleri olmadığı. Geçtiğimiz birkaç hafta içinde biletler bütün şehirlerde tükendi. Birçok genç grubun gişe mücadelesi verdiği şu sıralarda Floyd'un başarısı küçümsenemez.

Yeni albüm Division Bell mağazalara geçen hafta ulaştı. Sony'nin turneye kadar durdurmaya çalışmasına rağmen albüm bir haftadan az bir sürede piyasaya verildi. Albümün ilk kopyaları eleştirmenlere ve radyo istasyonlarına önceden ulaştırıldı. Bu yüzden eğer dinleyici hoşlanmazsa ya da klasik bir gruptan gelen yeniliğe direnç oluşursa, bazı şehirlerde kalan biletlerin satışı durabilirdi.

Grup üyeleri hiçbir röportaja çıkmıyor. Prodüksiyon hakkındaki sorulara cevap vermediği gibi 7 yıldan sonra paradan başka nedenleri olması gereken stadyumlara inme gerekçelerini açıklamıyorlar. Grubun bu kadar uzun süre devam etmesinin ve yeniden su yüzüne çıkmasının ipuçları da ortada yok. Üstelik ne plak şirketinden ne yönetim şirketinden ne de konser şirketinden kimse bundan sonraki Floyd planları hakkında dahi tek kelime etmiyorlar.

Jim Monako "bu soruların hiçbirine cevap veremem diyor" diyor. Monaco konser şirketinin sözcüsü.

Grup üyelerinin araba yarışından fazla bir şeyler yapmak istedikleri ve geçen birkaç yılda milyonlarını harcadıkları söyleniyor. Florida konserlerinin tanıtımcısı Cellar Door şirketlerinin sahibi Jack Boyle "sanırım kalabalığın kükremesini özlediler" diyor. "2-3 yılda bir, bir araya gelirler ve Hey bitmedi, biz hâlâ buradayız, canlı konserler verebiliriz ve çıkmak istiyoruz" derler "ayrıca para acıtmaz".

70'ler boyunca ve 80'lerin başında grup müzikteki en doğurgan gruptu. 60'ların sonundaki psychedelic akımdan sonra 73'teki Dark Side ile Pink Floyd yıldızlığa terfi etti. Albüm düşünsel paketlemesinden, synth manevra-

larına ve çılgın sürrealist efektlerine kadar çok değişikti. Plak alıcıları o ana dek böyle bir şey duymamışlardı. Albüm geçen 21 yılda 30 milyona yakın sattı. Hiçbir plak onun yakınına bile gelemedi. Hâlâ yılda 1 milyon civarında satıyor. Bu albüm grubun sonraki üç albümünün de temel tonunu oluşturmuştur yani Wish you were here, Animals ve The Wall'ın. Ama düşünsel liderleri Waters 1985'te ayrıldığında, spekülatörler sonunda grubun sonunun geldiğini düşündüler.

Kavgalara rağmen Gilmour, Mason ve Wright 1987'de grubu yeniden kurdular ve Momentary Lapse of Reason çıktı, sonra da albümün turnesi yapıldı. Waters grupta hiç olmamış gibiydi. Waters solo kariyerine devam etti ve diğerlerinin Pink Floyd ismini kullanmalarına yasal yollardan karşı çıktı. Waters'ın ayrılması ve varlığının özlenmesine rağmen, onsuz Pink Floyd'un başarısı grup üyelerinin ve hayranların hep bildiği bir şeyi kanıtladı; Bu bir adam ve gitarı, bası, ya da davulu değildir. Kişiler kaybolabilir, önemli olan grubun görülmeye değer olmasıdır-tıpkı turnede olduğu gibi.

Bunu yapmak için 75 personel çelikleri ve ışıkları 60 saatte kuruyorlar. Ülke çapında 3 sahne dolaşıyor. Biri kurulduğunda diğeri sökülüyor ve sonraki konser için hazırlanıyor. Gösteri 51 TIR'la hazırlanıyor. Daha önce hiç kullanılmamış lazer sistemleri de içinde.

Here We Go

Q-Kasım 1994

Yıllar hiçbir şey yapmadan geçtikten sonra, dünyanın en büyük grubu Pink Floyd aniden geri döndü. Şu anda dünya turnesindeler. Acaba bu 30 zorlu yılda hayatta kalmayı nasıl başardılar? Röportajda David'in en sessiz olanları olduğu görüldü... ve Nick'te öyle... ve Rick'te öyle...

Prag şehir merkezinde eski şehrin kenarındaki meydanda genç bir kadın duruyor, sevilen insanların-Anne, Suzie, Darren gibi-isimlerinden oluşan broşlar ve gümüş takılar satıyor. Ancak bugün sabah saatlerinden beri yalnızca Pink Floyd isimleri basıyor. Yan sokağın aşağısında Bailo moda merkezinin ön camında Division Bell'in korkutucu kapağı duruyor ve "Think Pink"-Pembe Düşün-yazısı yer alıyor.

Wenceslas meydanında 2 işportacı albümün çıkartmalarını ve korsan T-Shirtleri satıyorlar. Çekoslovakya'nın başkenti 1989'daki devrime kadar Batı tarzı rock gösterilerinin yabancısıydı, hatta bunlara antipati duyulurdu. Bu gece Pink Floyd Strailov stadında çalıyor. Konserin tüm biletleri bir ay önce tükendi.

Gilmour kimsenin onu tanımamasını umarak Floyd'çulara özgü bir sahiplenmişlikle yürüyor. "Evet birkaç kişi tanıdı, ama ben hızlı hızlı yürüdüm. Size doğru gelen bir grup insan görürseniz durur ve vitrinlere bakarsınız ya da başınızı eğersiniz. Bu yalnız yürümek istediğinizi gösteren otomatik bir cevaptır. Biliyorum ki, farklı bir davranışım olsaydı farklı görünürdüm".

Bu düşünceye bittim. Utangaç rock yıldızının paradoksu, tebdili kıyafet gezen gitar kahramanı, milyon decibellik gizli lider Gilmour'da kendini buluyor. Gilmour'ın ortaya çıkardığı enerjiyle 1993 yılında eski tüfekler Mason, Wright ve Gilmour, Gilmour'ın tekne evindeki stüdyoda Division Bell'i oluşturmak için buluştular ve 6 ay sürecek dünyanın en büyük gösteri turnelerinden birini düşündüler. 150 milyon pound değerindeki turne Amerika ve Avrupa'daki 110 geceden oluşuyor. Gilmour tüm dünyada kendisi ve grubu için söylenen iddialar hakkında hâlâ çekingen davranıyor. Ne televizyon istasyonları ne de basın toplantılarının yapamadığını Q dergisi 7 aylık bir uğraşı sonucunda başardı ve grubun direncini kırdı. Yerel sponsor Volkswagen bile Gilmour'ı razı edememişti.

Grup şu anda tarihlerinin ilginç bir noktasında. Underground dünyasına ilk tanıştırılmalarından 27 yıl sonra Floyd dünyanın en büyük ana akım (mainstream) rock fenomelerinden biri halini aldı. Division Bell yaz boyunca Atlantik'in her iki kıyısında en çok satan listelerinin en üstünde yer aldı. Şu andaki turneleri yarım düzine Avrupa şehrinde katılım rekorları kırdı, Earls Court'ta 14 gece süren Londra konserleri başka bir rekordu, tüm konserlerin tüm biletleri tükendi. Fakat bütün bu heybetin ortasında basit bir kumar var; 3 eski müzisyen-öncelikle çok iyi 3 dost-kendilerini bu destansı dizilerden ve vahşi yıllardan uzak tutarak, evrenselliğe yelken açmışlar.

15. 00

Onlarla birebir karşılaşmak farklılıklarını görmeye yetiyor. Bu yılın ilk zamanlarında Daily Mirror şöyle yazıyordu "Dave sessiz olanı, Nick sessiz olanı ve Rick sessiz olanı" ama aslında bu kadar basit değil.

Nick Mason karmakarışık, uyur görünüşlü ve korkunç nazik. Onun doğrudanlığı takdire şayan. Otel odasında konuşma telefon yüzünden 5. kez kesildiğinde, Nick arabanın altına yatar gibi yattı, elbiseliğin altından telefon kablosunu izledi ve fişinden çekti attı, sonra da "bunu KGB'de öğrendim" diye hafifçe mırıldandı.

Rick Wright biraz gizli, melankolik birisi. Fizyonomisindeki en dikkat çekici şey, dünyaya ait olamayacak denli uzun, yumuşak ve koyu renkli kirpikleri. Göz kırptığında çenesine iki tropikal kelebek oturmuş gibi oluyor.

David Gilmour Adonis kadar yakışıklı. 48 yaşında, nur gibi bir yüzü var, gülüşü geniş ama tehlikeli bir şekilde kalın. Konuşma biçimi hata yapmamaya yönelik olarak eğitilmiş, debdebeyi en aza indirmiş, kendisi hakkında konuşursa rahat edemediğini söylüyor.

Önceki geceyi Vaclav Havel'le geçirdiler (Çek Devlet Başkanı). Gilmour "Harika biri. Bize bürosunu ve sara-

yı gezdirdi, sonra da su kenarındaki bir lokanta da yemek yedik. Çok hoştu. Büyük bir rock'n roll hayranı. Personelinin yarısı rock eleştirmeni gibi görünüyor (anlaşılan uzun saçlılar var sarayda).

Grup turneye müzeleri, sanat galerilerini gezerek başladı. Gilmour "kendinizi böyle küçük şeylere hazırlıyorsunuz, ama yollarda geçen birkaç aydan sonra yalnızca otel odasında oturma eğilimine giriyorsunuz, aşırı yükten biraz olsun kurtulabilmek için.

Prag grubun 82. gösterisi. Amerika'da 5, Avrupa'da 22 yerde 4,5 milyon insana seslendiler. Dinleyicilerinin herhangi bir duygusunu akıllarında tutabiliyorlar mı yoksa kalabalık sadece kocaman bir bulanıklık mı? "Ana farklılık Amerika'da insanların oturması, Avrupa'da ise oturmaması" diyor Mason. "Oturduklarında onlarla ilişki kurmak çok daha kolay. İlk 20 sıra-veya görünenler-ya çok para ödeyenler ya da en çılgın hayranlardan oluşuyor. Gerçekten garip olanları fark ettim, saat 6'da en öne yayılıp, ne kadar ilaç varsa alıyorlar, sonra da çalmaya başladığımızda kalkıyorlar". Wright "Lisbon çok eğlenceliydi, ilk Avrupa konserimizdi ve başlangıçtan itibaren ellerini başlarının üstüne kaldırdılar ve sürekli olarak el çırptılar. 80.000 kişi yanlış ritmle el çırparken çalmayı sürdürmek çok zor".

Ve Floyd canavarı sonunda Prag'a ulaştı. 2 gün sonra Strasbourg'ta olacaklar, sonra da Lyon'da. Grupla buluştuktan hemen sonra şeytanın doğasını merak etmeye başlıyorsunuz. Bu bir gezici sirk mi? Ya da hareketli bir ordu mu? "Mareşal olmak istemiyorum" diyor Gilmour. "Bu rolü paylaşan birkaç tane küçük generalimiz var".

Mason "Ne kadar inanılmaz, birlikte turneye çıktığınız insanlarla bir sürü zamanı politika, sanat, arabalar, müzik, ne olursa konuşmakla harcıyorsunuz. Aynı okula dönmek gibi bir şey".

Ah, evet, diye girdi Polly Samson yani bayan Gilmour (Temmuz 1994'te evlendiler). Kral Dave'in huzurunda Polly, Makyevelist entrikaların kötülük yuvasındaki sızlanmayan bir kraliçe gibi. "Çoğumuz tacın ardındaki güç olduğumuzu düşünürüz" diyor bir bayan turne elemanı "ama Polly'nin gücü taçtadır".

Adrenalini yüksek, çeyrek Çinli, 30'larının başındaki Poly Samson ününü yayıncılıkta yaptı. Ciddi bir kalp kırıklığı yaşadı, Heathcote Williams onu 4 yaşındaki oğlu Charlie'yle bırakıp gitti. Division Bell'in sonunda duyulan ses Charlie'nin.

Poly Samson şarkı sözü yazmaya Gilmour'la çıktığı tatilde cesaret etmiş. Gilmour "Bir şeyler yazmaya başladım ve onun görüşünü sordum, bir yazar ve zeki bir kişi olarak burnunu sokmaya başladı ve ben ona cesaret verdim".

Gilmour/Samson şarkı yazım takımı son albümün 11 şarkısından 7'sini yazdı. İlişkileri ateşli gayretleriyle tüm işe odaklanmıştır. Amaç Floyd'un ciddi yüzünü dünyaya çevirmektir. Iletişimsizlik hakkındaki konusuyla Division Bell, çoğunlukla kalp ısıtıcılı şarkı döngüsündedir. Şarkıların %80'i yeni başlangıçlar, gün ışığı, iyimserliği anlatan baharla ilgilidir. "Dön ve yüzünü ışığa ver", "Yıllar ve tüm üzüntüler benden uzak dursun", "Davulların sesleriyle uyandım", "Sabah güneşi sel gibi akıyor", "Yaşama yeniden dönüyorum", "Onun aşkı bana yağmur gibi yağıyor". "Anın geldiğini biliyordum/ geçmişi öldürmek ve yaşama geri dönmek için".

Son parçaya geldiğinizde, High Hopes'da-Büyük Umutlar, Bing Crosby'nin hit parçasının -lastik ağaçtan bitkileri götürmeye çalışan karıncaları anlatan-cover'ını anımsıyorsunuz. Gilmour "Hiç o açıdan bakmamıştım. Şarkı iyi ve kötü hakkında. Belki de bu noktanın bir kombinasyonudur".

Poles Apart'ta "Gözlerindeki Işık" sözleriyle kastedilen eski meslektaş Syd Barrett olabilir mi acaba?

"Kimbilir "diyor Gilmour, "Sözleri kendileri hakkında konuşmaya bırakmak isterdim".

Polly "İlk mısra Syd, ikincisi Roger hakkında". Müzik sonunda Waters'ın tümoral etkisinden uzaklaşmış. Gilmour ve yardımcısı özgürlüklerini kutluyorlar".

Konuşmalarında Waters'ın gölgesi ana konu olarak duruyor, onun yardımcı gücü, bir yazar olarak yetenekleri, onun mirası.

Wall'ın yapımı sırasında Waters'ın gruptan çıkardığı Wright "Biz başlangıçtan beri asla bir araya gelemedik, mimarlık okulunda bile, ama birbirimize saygı duyduk, ona hâlâ saygı duyuyorum. Ama bana her ters davranışında, ben de ona ters davrandım. Bir örnek; Sanırım grupta bir kır evi olan ilk kişiyim. o zaman Roger sıkı bir sosyalistti, bana artık satıldığımı, bir kapitalist olduğumu söyledi (bu sözler sanırım hepinize bir şeyler hatırlatıyordur, bir takım mücadelelerin başarısızlığa uğraması hep bu şekilcilikler yüzünden değil mi zaten-S. Ö.). Bütün diğer rock yıldızlarının yaptığını yapıyormuşum. Dedim ki; bak Roger, bunu çocuklar için yaptık ve sen de birkaç yıl içinde aynı şeyi yapacaksın. 1,5 yıl sonra o da benzer bir ev satın aldı. Roger'a sen ikiyüzlüsün dedim. O ise "Oh, ben istemedim, karım istedi" dedi.

Gilmour devam ediyor "Roger'ın özlediğimiz özelliği grubu sürükleyişi, odaklaşabilmesi, söz yazma zekâsı, oh bir sürü şey. Ama sanmıyorum ki, herhangi birimiz müziğin ana konu olduğunu söylesin. O harika bir fikir adamı ve söz yazarıydı, hele itici güç olarak. Ama o büyük bir müzisyen değildir".

Bu üç silahşorun herbiri diğeri hakkında soğukkanlı konuşuyor. Wright "David'in arkadaşı olmaktan mutluyum, ama tanıması zor bir insan, ben de öyleyim. Hâlâ

pubta oturup gülüp eğlenen dostlar değiliz, o kadar yakın değiliz. Ama sahnede çok profesyoneliz".

Grubun diğer rock grupları gibi davrandığı bir zaman hiç olmuş mu acaba?

"Oh evet elbette. 68 yazında her yerde groupi'ler vardı. Gelirler, kişisel hizmetkarınız gibi size bakarlar, sizi yıkarlar, sizle yatarlar ve belsoğukluğu bırakıp giderlerdi".

Eşek şakaları? "Binlerce masuma. Bir geceyi anımsıyorum, ses mühendisimize uyku hapı verdik ve onu asansördeki şilteye yatırdık, misafirler otele her gelişlerinde onu orada uyurken buldular ve diğer asansöre geçtiler. Ve Dave bir motorla bir restorana girdi, sonra da çıktı, Amerika'nın garipliği de bu, yemek yiyenlerin birçoğu bu olay hiç olmamış gibi davrandı".

19. 00

Strahov stadyumu Avrupa'nın en büyüğü. Dolduğu zaman 200.000 futbol seyircisi alabiliyor. Şimdi Floyd'un çelik sahnesi onun içine gömülmüş halde ve koltukların yarısı kullanılamaz halde. İçeri girebilecek seyirci sayısı 120.000.

20. 00

David Gilmour'ın, Nick Mason'ın ve Polly Samson'ın ebeveynleri konserde. Bayanlar prefabrik barakanın tek lüksü olan siyah deri kanapede malum dedikodu sezonuna başlamışlar. "Bu bizim misafirperver olmadığımızı göstermez" diyor Wright "Klasik bir sahne arkası ortamı yok".

"Mabet" yazısını işaret ediyor. "Kesinlikle grup içindir. Gösteriden önce bir şey hakkında toplantı yapmak zorundaysanız ya da sadece yalnız kalmak istiyorsanız".

Anne Gilmour 72 yaşında, kıvırcık saçlı, tatlı yüzlü bir rock tutkunu. Bir seferliğine oyunculuk yapmış bir

Cambridge öğretmeni. "David'i Bob Dylan'la ben tanıştırdım" diye övünüyor.

Demek istediğiniz bir kokteyl partide orada durup "Dave gel ve bay Dylan'la tanış, Bay Dylan oğlumla tanıştınız mı gitarist...? mi dediniz?

"Hayır, hayır" diyor David, "O bana Dylan'ın ilk albümünü New York'tan yollamış, o sırada Cambridge'te okuyordum".

Amerika'da çalışan anne ve babasının yokluğundan çok etkilenmiş mi acaba?

Gilmour "Hayır pek değil, başka insanlara öyküdüğümü hatırlamıyorum. Odamdan çıkar publara giderdim ve tanrı biliyor ya harikaydı".

20. 30

Gösteri zamanı, grubun ajandasına göre 30' kaldı. Atmosfer gerginleşti. Güvenlik görevlileri tetikte. Mobil mikrofonlar kulaklara takıldı. Akrabalar ve plak şirketinin adamlarına VIP koltuklarına geçip oturmaları önerildi. Acil durum cankurtaranı hazır bekliyor. Başkan Havel daha avantajlı bir nokta arıyor.

20. 45

"Haydi" diyor Gilmour. Güç Amfilerinden grubun geldiği haberi veriliyor, kalabalık çığlıklar atıyor ve çok sabırsız. David Gilmour sinirli gözüküyor ancak kesinlikle değilim cevabını veriyor.

Sahne arkası, daha doğru bir deyimle sahne altı 15 metre uzunluğunda ve 1,5 metre genişliğinde. Gilmour'ın gitarları-hızlı bir sayımla 14 gibi gözüküyorlar-duvarın kenarına sıralanmışlar.

Sahnenin önündeki 120.000 seyirci gittikçe coşuyor. Bu sadece bir yüzler denizi değil. Hiçbir deniz bu kadar çok çeşitliliği içinde taşıyamaz. Bu seyirci insanı bir

düğün töreninde gibi hissettiriyor. Nick Mason oldukça korkuyor, çünkü sahneye çıkmaya 3 dakika kala Tim Renwick-2. gitarist-hastalanmış.

21. 00

Konser başlıyor. Wright'ın herkesin içine işleyen org solosu ve Gilmour'ın 4 notalı gitar rifleriyle Shine on'un doyumsuz müziği etrafımızı sarıyor. Çekoslovakya'da verilen en büyük müzik konseri ağzına kadar dolu bir sahada gerçekleşiyor. Her yer coşkulu yüzlere sahip dinleyicilerle dolu. Yağmura rağmen seyirci çok mutlu.

Protokol başka bir yerde plastik sandalyelerde oturuyor. Lazerler sahnenin önünde patlamalar yapıyor ve özellikle dev ekrandaki görüntüler Prag'lı seyircilerin yoğun ilgisini çekiyor.

Gilmour High Hopes'u söylerken (Çayır daha yeşildi/ Işık daha parlaktı/ Tat daha tatlıydı), kulağımda bir fısıltı duydum. "Yağmur ıslatıyordu" Bu sözü söyleyen Polly Samson'dı. Şarkıyı yazdığından beri şarkı üstündeki her türlü değişiklik hakkına sahipti. Samson Gilmour'ın onun için yazdığı Coming back to Life'tan sonra ona direnemezdi (Söylediğin şeyler ve etrafımı saran yaptıkların yüzünden). Böylece birlikte oldular.

Sahnede Gilmour, Us and Them'i çalmaya başladı. Konser aslında tam bir Gilmour gösterisi olarak gidiyor. Sesindeki kontrollü tutku, dinleyiciyi Zippo'nun Çek eşdeniklerine uzanmaya itiyor. Acaba Polly şu anda Gilmour'ın ne kadar özel olduğunu düşünüyor mu? "Evet elbette, ama bunu onun bilmesini engelliyorum".

01. 30

Grup Intercontinental oteline partiye katılmak için gitti. Gilmour ise 1,5 kilometre öteye Palace oteline gösterişten uzak bir şekilde döndü. Onun pembe dairesinde

Polly ve Gilmour'ın asistanlığını yapan Polly'nin kardeşi Joe bulunuyor.

Gilmour "Sanırım gayet iyi geçti. Ancak içimde kesinlikle partiye katılma isteği yok. Ama sokakta biraz yürüyebiliriz".

03. 00

Intercontinental'deki parti yavaş yavaş bitiyor. Rick Wright yatağa gitti bile. Arkadaki bebekler, yani Sam, Durga ve Claudia bütün dikkatleri üstlerine topluyorlar. Sam Brown'ın annesi de 60'larda Floyd'un geri vokalistiydi.

Guy Pratt son derece genç bir basçı ve Wright'ın kızı Gala'yla çıkıyor şu sıralarda.

David'e soruyoruz:30 yıldır Floyd'u ayakta tutan şey nedir?

"Eskiden beri yapmaya çalıştığım şey dinlemenin yanında müzik yapmak. Ama artık hoşlanmadığım hiçbir şeyi çalmak zorunda değilim. Yapmaya çalıştığım şey insanları harekete geçirecek müzik yapabilmek. Bu kadar basit". Nick Mason'a son olarak şunu soruyoruz:Nick, rock yıldızları genellikle müziği eğlence için yaptıklarını söylerler. Bu ne çeşit bir eğlencedir?

"Eğlence yanlış sözcük. Müzisyenlerle ilişki kurduğunuzda şuna dikkat etmelisiniz, insanların göstermeye ihtiyaç duyduğu patalojik gereksinimleri var. 50 yaşınıza geldiğinizde artık bu davranışlar bitmiyorsa, ben nefesinizi tutmazdım".

A Permanent Loss of Sense (Duyunun Sürekli Kaybı)

Ira Robbins-Sunday Newsday 03. 04. 1994

Dinozorlar dünya üzerinden adapte olamadıkları için kayboldular. Ya stadyum konserlerini bilselerdi.

Gitarist Syd Barrett 1968'de Pink Floyd'dan kovulduğunda gidişi pragmatik olarak Darwin'ci gerekliliğe bağlandı. Barrett'ın acid çılgını maceracılığı, Pink Floyd'u psychedelic çılgınlığın ve pop hırsının aynı anda grubu bir köşeye atılıverme tehlikesiyle baş başa bıraktı. Basçı ve şarkıcı Roger Waters işi ele aldığında, grubu 60'ların amaçsız hippie triplerinden (katılmıyorum S. Ö.) yüksek amaçlı, yüksek teknoloji maceralarına götürdü, sonra da ortaya odaklanmış vakarlı bir soundu olan Dark Side of the Moon çıktı. Bu albümün başarısı bütün bir 10 yılın momentumunu yükseltti. Ama Waters 80'lerin ortasında gruptan ayrılıp, isim için yasal yollara başvurunca, Pink Floyd sürücüsünü kaybetmiş oldu. Hala bu atalet içindeki birlik anıtı hantalca yürümesini sürdürüyor. Bu yaz düzenlenen stadyum turnesi ve yeni albüm dinleyicinin hafızasını kaybolmuş yaratıcılığa götürüyor.

Floyd'un Waters sonrası ilk stüdyo albümü Momentary Lapse of Reason 1983'ün Final Cut şarkılarının zıplamasına ulaşmadı ama grubu müzik dünyasında tuttu. Division Bell her ne kadar kararlaştırılmış bir ipuçsuzluğa sahipse de bilinen Pink Floyd soundundan biraz çekinmiş, yanlış yola girmiş görüntüsündedir. Division Bell gitarların, keyboardların, geri vokalistlerin ve orkestranın yapışkan bir tabakasıdır. Pasifiğin kuzey batısından gelen gizemli, açıklanamayan elektromanyetik gürültülerin uyandırdığı meraktan hemen sonra sound, eski moda müzikal manevralar ve duygusuz, kaba sözlerle sürüklenerek çamur çukuruna düşüyor.

Albümün en kışkırtıcı şarkısı Take it Back U2 soundunu andırıyor. Coming Back to Life endüstriyel ritmler üzerine kurulmuş country-rock duygusunda bir parça. Ama bu şarkıların hiçbiri prodüksiyonun insanı sıkıntıdan öldüren direncine ulaşamıyor.

Tek bir parça bile Gilmour'ın gitar solosu olmadan geçmiyor. Onun bir gitar kahramanı olduğu kimsenin fikri değil (müzikal evrim evrensel değildir). Belki niyet dikkati Gilmour'ın şikâyete karşı şikâyet fısıltılarından başka bir tarafa çekmekti. Gilmour ve yardımcısı Samson "Bu tehlikeli ama dayanılmaz eski zamanlar" "zor durum" "eziyet edilmiş" "engel olunmuş" ve "tüketilmiş" gibi müzikal olmayan terimler kullanmışlar (Albümün başlığında verilen konu, oy için Avam kamarasının kapısında çalınan zili anlatıyor). Dark Side of the Moon'da para sesi ve kasa sesi kullanılmıştı. High Hopes'un sonunda çalan çanlar ise sanki ölümü haber veriyorlar.[2]

Bell Bottom Blues

Tom Sinclair

1994

Pink Floyd'un kalan üç üyesi 13 milyon satışlı Dark Side of the Moon'un (ABD satışı) telifleriyle krallar gibi yaşayabilirdi, ama hayır, onlar 7 yıldan beri ilk defa bir stüdyo albümü yapmaya kendilerini mecbur hissettiler. Floyd'un 1973 hiti Money sürpriz yaparak insanları yakaladı, yarı ciddi gırgır geçiyordu, ama Division Bell, yani şu anda turnesi tanıtılan albüm, ölümcül bir günahın mahfedici efektleriyle verilen objektif dersidir. Bu anlamsız sözler dizininin tek mantıklı açıklaması hırs olabilir. Albümün şifresinin anlamsızlığı da cabası. Albümde yalnızca iki tane anımsanabilir şarkı var. Take it back ve

2 Bu yazıda belirtilen hiçbir görüşe hiçbir şekilde katıl-mıyorum. Galiba Pink Floyd bu yazarı da işten attı. Yarası olmasa bu denli saldırır mıydı? (S. Ö.)

Lost for words. Diğerleri keyboardlar, garip ses efektleri, bayanlar korosu ve tanrı bize yardım etsin, orkestrayla yüklü önemsiz şarkılar. Hâlâ milyonlarca insan zar zor kazandıkları paraları Division Bell'e yatırmaya niyetliler. Uyarmadı demeyin.

(Yazık hiçbir şey anlamamak zor olmalı, ya da bu denli tarafgir yazmaya zorunlu hissetmek paranı başka yerden alıyorsun imajı yaratıyor-S.Ö.)

Diamond Portuguesers

David Bennun
Pink Floyd-Lisbon Stadyumu

Düşlemeye başlayamazsınız. Bir ya da iki yıl içinde bu turnenin görüntüleri Channel 4'da sabahın ikisinde gösterilecek. Sadece öğrenmek için seyredeceksiniz ve ağzınızın suyu akacak.

Sahnenin ve onun üstünün manzarasından söz ediyorum. Zamandan ve yerden. Çok pahalı ve çok geniş stadyum gösterisinden. Birisi elime turnenin lojistiğini gösteren bazı belgeler verdi, kamyonlar, yol hizmetlileri, yemekler, dondurucular, sahneyi köle gibi çalışarak yapanlar.

Orada olmanız gerektiğinden söz ediyorum.

70.000 Portekizli oradaydı, diğer 70.000 kişi de bir önceki gece oradaydı. Nereye giderlerse gitsinler Pink Floyd'a bunu sağlayan şey nedir, onları her seferinde binlerce kişi izlemeye nasıl gelir? Acaba Antartika'daki penguenleri de orada konser verdiklerinde doldurabilirler miydi?

Ama ben anlıyorum. Bugün Pink Floyd bir marka, bir şifre olabilir. Pink Floyd zamanın ruhunu asla yakalamamış bir grubun hologramı olabilir, ama ben anlıyorum. Anlıyorum çünkü konserin açılışını bence şimdiye kadar yazılmış en mükemmel parça olan Shine on you crazy

diamond'la yaptılar. Grubu görmek zorunda bile değilsiniz. Floyd'un eski dairesel ekranı göğe doğru yükseliyor. Dev ekran 15 metre çapında, spot ışıklarıyla çevrilmiş, Storm Thorgerson'ın alegorik filmi oynuyor.

Storm Thorgerson Floyd'un uzun süreli kapak çizimcisi. Doyumsuz bir sürrealizmde harika biri. O steril fikrin yüksek rahibi. Sigmund ve Emma Freud'un ruhlarının arasındaki birlik noktası. Thorgerson'u kendi öncülü Salvador Dali ve Peter Greenaway'in izlemesi gerekirdi.

Shine On'un ardından grup son iki Floyd albümünden seçmeler çalmaya başladı. Bir tanesi unutulmayacak çirkinlikte, tezahürat olsun diye bile bağırılmayacak nitelikte, aynı ondan iki öncekinde olduğu gibi. Gösterinin neredeyse yarısını kaplayan bu işitsel tutulma yazılmaya değer. Bu bölümde kendinize nasıl hakim olabildiğinizi bilmiyorum. Belki de örgü getirmişsinizdir.

Gilmour Floyd'u yeniden bir rock'n roll grubundan çok bir gösteri grubu olarak kurmuş. Rock'n roll'la ilgili şeyler kaçırılmış. Pink Floyd "Holiday on Ice" la aynı kulvara ait olmuş. Keyifsiz bir uyuşukluğa düştüğümde dünyanın en büyük ayna disko topu ortaya çıkıyor. Sonra dünyanın en büyük elektrikli palmiye ağacına dönüşüyor. Avustralyalı Pink Floyd'la bunun arasındaki fark para. Ve eğer para satın alabiliyorsa, öyleyse ona sahip olalım.

Effective-Pink Floyd- Pulse

Q-Temmuz 1995

Geçen yıl Primal Scream, Give out but don't give up isimli albümleriyle bir numara olmayı bekliyorlardı. Ama amaçlarına ulaşamadılar çünkü albümleri Pink Floyd'un Division Bell'iyle aynı zamanda piyasaya çıkmıştı. Division Bell haftalarca bir numarada kaldı. Buna rağmen Primal Scream kendilerinin bir numara oldu-

ğunu iddia ediyor. Peki bu nasıl oluyor? "Çünkü Pink Floyd sayılmaz (hesaba katılmaz)". Pink Floyd sayılmaz çünkü onlar kendilerini oransal soruşturmalara sokmayan başarıya, mistisizme ve dorukta bir yere sahiptirler. Onlar avangart dünyaya tanıştırılan cılız bir kediyken, hobi için araba yarıştıran besili bir kediye dönüştüler. Onlar Roundhouse'un açılışında bütün gece 15 pounda çalarken şimdi konserlerini Volkswagen sponse ediyor ve konserler Daily Telegraph'ın birinci sayfasından duyuruluyor. Roger Waters ve eski arkadaşları isim için yasa önünde mücadele ederken bile bozguna uğramadı. Aynı Coca Cola gibi Pink Floyd'da uluslararası geçerliliğe sahip.

Pulse, yani Division Bell konserlerinin yeniden mikslenmiş çiftli CD'si Avrupa'da ve Birleşik Krallık'ta Mart-Ekim arasında yapılan konserlerden kaydedilmiş parçalardan oluşuyor. Floyd hiçbir zaman büyük, gösterişli simgelerden-uçan domuzlar, karton duvarlar vb-vazgeçmedi. Pulse'da da (nabız) her kutu yanıp sönen kırmızı LED ışıklarını sunuyor, cesur ziyaretçilere sanki şöyle dedirtiyor; CD okuyucunun üstündeki de ne cehennem öyle?

Ya da eğer albümü satmak için sahte öğelere ihtiyaç duyuyorlarsa müzik çok fazla üstte olamaz. Bu haksızlık. Pulse'un müziği genelde iyi ve sık sık mükemmele ulaşıyor. Ama belirsizliği kendine şiar edinmiş bir grubun karakteristiği olarak, nötr dinleyiciyi şüphelerinden arındıracaktır.

Pink Floyd'un dünya turnesi konserlerine Interstellar Overdrive'la başlayacağı duyulunca birçok kalp hızla çarptı. Bu parça 60'ların radikalizmini yansıtıyor. Ne yazık ki, grup konserlere genellikle Astronomy Domine'le başladı. 2. yarı ise Shine on you crazy diamond'la başlıyor. Shine on harika bir başlangıç, belki de 1975'teki seslendirmelerden çok daha etkili. Shine on'un gitar riffleri

onun neden kolayca rock klasikleri arasına girdiğinin de kanıtı. Gilmour albümde Waters'ın stiline kendinden birçok şey katarak Gabriel/Collins ikilisine rakip oluyor. Syd Barrett ilk Floyd albümünün ilk şarkısı olan Astronomy Domine'le anılıyor. Konserdeki tek Barrett bestesi de yine bu şarkı. Şarkı hâlâ anarşik, sound pek de tekin değil.

Sonra Division Bell'in ilk şarkısı geliyor, What do you want from me? Hırslandırıcı bir şarkı, klasik olmasaydı dinlemesi kolay olurdu. Bunlar partizan olmayan bir dinleyicinin bu ilk albümün geri kalanına alışma sürecindeki duygulardır. Bir şarkı hariç tüm parçalar Waters'ın son iki solo çalışmasını andırıyor. Performans dikkate şayan, ancak materyalin limitleri ortaya çıkıyor. Coming Back to Life belirli bir umudu aşılıyor. Learning to Fly'la Keep Talking ise Houte-Couture'dan farklı duygulara sesleniyor. İlk CD Another Brick in the Wall'ı da içeriyor. Gilmour'ın funky gitar phrase'leri şarkının en iyi bölümü olarak kalmış. Sözlerin aptallığını bile kapatıyor.

"Yıllarca çılgın gibi yaşadım, kesinlikle yıllarca". CD2 bu sözlerle başlıyor, bunlar Dark Side'ın açılış sözleri. Parça burada genel bütünlüğü içinde seslendiriliyor ve çok daha nitelikli. Niçin? Niçin çeyrek yüzyıllık parça kelimesi kelimesine aynı olarak canlı bir CD çalışmasına giriyor?

Tek kelimeyle ticari olduğu için. İnsanlar bunu ihmal ediyorlar ve gidip yine de alıyorlar. Ve canlı kayıt albümler yeni sanatsal riskler taşımadığı için tercihan yayınlanıyorlar, böylece herkes kendisini iyi hissediyor. 1994 seslendirilişindeki teknik çarpıcılık şarkının yorgun, klostrofobik kişiliğini saklayamıyor. Money ve Time albümün ideolojik altyapıları, kesinlikle çok etkili. Kasa sesleri reverblerle olağanüstü riff'lere dönüşmüş. On the run soundu orjinal albümle aynı. Sam Brown Great gig in the sky ve us and them'de çok duygusal. Şarkılar umut-

suzluğa mersiye döşüyorlar. Brain Damage eskisinden de uçuk. Bis parçaları ise wish you were here, comfortambly numb ve run like hell. Ayrıca kaset dinleyicileri kuş sesleri, çan çınlamaları, mırıldanmalar duyacaklar one of these days'de.

Geriye bakarsak "partizan olmayan dinleyici" demiştik. Bu deyim ağdalı gibi görünüyor. Ama canlı kayıt albümler böyle dinleyicilere sahip değildir. Pulse'unda olmayacaktır ya da sonraki büyük şeyi kontrol etme isteği duyan olmayacaktır, merak uyandıran röportajlara kanmayacaktır. Pulse konserde olan kişilerce veya bilet bulamayanlarca alınacaktır. Onlar albümü sevecektir. Aslında harika bir tasarımı var akla hitap eden. Diğerleri albüm haklarını riske atanlardır, aynı sonunda Division Bell'i koltuğundan eden Blur's Parklife'ını alanlar gibi.

Ayrıca grubun geçmişinin külçesi bırakılıyor, bu da bir çeşit tarih. Veya Floyd'un profesyonelliğinin tamamlayıcısı bir CV[3]. Onlar bir zamanlar kırmızı gözlü öğrencilerdi, ışık flaşörleri olarak test tüplerinin kaynadığı yerlerde çalarlardı. Şimdi onlar tapınağın rahipleri, BMW'leri Harley caddesinde farklı çeşit bir nabız için geziyor.

3 (1) CV-Curriculum Vitae-Öz geçmiş

Roger Waters'la The Wall Üzerine Bir Röportaj

-Wall'ı yaratmak için ne kadar çalıştınız?

RW-1977 yazında bir turne sırasında yazmaya başladım. 1978 Temmuz'unda 90 dakikalık bir müzik bandı oluştu. 78 yılı Eylül-Ekim aylarında üzerinde ortak çalışma yapmaya başladık. 79 Nisan-Ekim ayları arasında stüdyoda çalıştık. Oldukça uzun sürdü ama biz zaten yavaş çalışmaya eğilimliyiz.

-Albüm in the Flesh'le başlıyor?

RW-Doğru. Bu isim Pink Floyd in the flesh isimli 77 turnemize dayanıyor. Gösteri sırasında bu parçada hâlâ tamamen gizliliğimizi koruyoruz.

-Sonra Another Brick in the Wall geliyor.

RW-Benim okul dönemim böyleydi, korkunç, iğrenç. Kötü öğretmenler gerçekten çocukları bozabilir ve benim gittiğim okulda da çocuklara gerçekten kötü davrananları vardı.

-Mother'a geçelim. Orada nasıl bir annenin şarkısını söylüyorsunuz?

RW-Olağanüstü koruyucu, herkesi esirgeyici. Benim görüşüme göre bütün anneler için geçerli olan tek bir suçlama olabilir; çocukları çok uzun süre ve çok fazla korumaları, onların üzerine çok düşmeleri. Şarkı, bazı ifadeler uysa da benim annemin portresini oluşturmuyor.

-Daha sonra Young Lust geliyor-genç arzu-yaşamınızda böyle bir dönem var mı?

RW-Evet tabii. Şarkı, okuldan sonra şehirde serserilik etmekten veya porno sinemaların ve seks dükkânlarının önünde takılmaktan söz ediyor. Artık seksle ilgilenilmeye başlanılan ama gerçek bir şeyler yapmaktan hâlâ korkulan devre.

-Sonra one of my tunes... . .

RW-6 yıldır evli olmasına rağmen bir kadınla işi kıvıramayan Pink'in hayatındaki bütün kızgınlığa cevap

oluşturuyor. Gayet kolayca karısından ayrılıyor ve başka bir kızla odasına çıkıyor. Ama bu kızla da bir şey beceremiyor.

-Don't leave me now'da kendini saldırgan, yıkılmış ve korkak hissediyor. Yalnız ve intiharın eşiğinde.

RW-O kadar kötü değil ama yıkıcı bir şarkı. Onu seviyorum.

-Goodbye Cruel World'da ne oluyor?

RW-Kahramanımız bir Amerikan otel odasında oturuyor. Birazcık rahatlamak için televizyonu sembolik olarak parçalıyor. Kendini izolasyonunun gerçekten kendi isteklerine göre olduğuna ikna ediyor. Sembolik olarak çevresi duvarla örülü.

-Hayatının sonraki bölümünde ne olacak?

RW-Hey You şarkısı onun dünyadan yardım çağrısı. Şöyle diyor; Duvar çok yüksekti/Ne kadar uğraştıysa da onu aşamadı ve solucanlar beynini yediler. Burada ilk kez solucanlardan söz ediyorum, onlar yıkımın sembolleri. Çünkü bu her şeyin temel fikri, eğer izole olursan bozulacağını söylüyor. Sonra tekrar yardım istediği son mısraı söylüyorum, ama artık çok geçtir.

-Çünkü hâlâ çevresi duvarla örülü.

RW-Evet, yalnızca kendisi için şarkı söylüyor. Eğer kişi yalnızca kendi kendisiyle konuşuyorsa, yardım çağırmanın anlamı yok. O zaman bu, kendi kendine oynanan bir oyun olur ki, şahsen benim için çok yararlı bir oyun.

-Sonra Nobody Home geliyor...

RW-Burada sadece TV seyretmiyor, karısına da telefon ediyor. Ama o başka birisiyle çıkmış. Sonra odaktaki parça geliyor, Bring the boys back home (çocukları eve geri getir).

-Neden odaktaki?

RW-Çünkü benle en ilgili olanı. Bu çok kısa parçayı seviyorum. Aslında onunla ilgili düşüncelerimi herke-

sin okuması yazık. Ama bu röportajı bütün öykünün çok karmaşık ve yeterince iyi yapılmış olmadığını düşündüğüm için yapıyorum. Aslında okurun her şeyi kavramasını sağlayacak kadar iyi değil.

-Comfortably Numb'da (Keyifli Uyuşukluk) ne oluyor?

RW-Biri kapıya vuruyor ve haydi gitme vakti geldi diyor. Çıkış sırası geldiği için onu almaya geliyorlar. Ama bir şeylerin yolunda olmadığını fark ediyorlar. Bunun için doktor çağırıyorlar. Şarkı araştırmayı sergiliyor.

-Şimdi Pink yine sahnede ama bir faşist gibi davranıyor?

RW-Evet burada gerçekten toplumdaki azınlıklara karşı kötü tavır alıyor. Eşcinselleri, Yahudileri ve siyahları, Britanya ve ABD'de en kolay ayrımsanabilecek azınlıkları oluşturdukları için sayıyorum.

-Waiting for the Worms'da sıra. Pink rüyalar alemindeki yaşamından sonra artık yıkımın eşiğinde.

RW-Şimdi çıkışı sırasında ilaçların etkisini yitirdiği ve gerçek duyguların tekrar ortaya çıktığı noktasına geliniyor. Böylece kendini zıtlaşmış görüyor. Gösteride çekici maddi baskının sembolü olarak kullanıyoruz ve solucanlar da baskı güçlerinin düşünen bölümünü temsil ediyorlar.

-Yani politik sağa karşı bir tavır alış mı söz konusu?

RW-Evet, tamamen. Çünkü eğer solcular kalkıp ta insanları kırıp geçirseydiler bile bu şiddeti hissi olarak sağcıların şiddetinden daha anlayışla karşılardım. Bana sağcılar, şeytani planlar yapmaya daha eğilimliler gibi görünüyor. Ve bu da tamamen duvarın arkasındaki izolasyonun muazzam duygusunun ve kötü muamelenin sonucu. Sonunda Pink kendini mahkeme ediyor ve yaptıkları için kendini suçlu ve kötü buluyor. Kendi seçtiği izolasyonu yıkmaya karar veriyor. Ve gösterinin burasında duvar gerçekten yıkılıyor.

-Son parça outside the wall albümün ana fikrini içeriyor. Dışarda, kendi etrafına ördüğü duvarı yıkmak için hep uğraşmış olan arkadaşları ve diğer insanlar onu bekliyorlar.

RW-Bunu daha kesin olarak açıklamak niyetinde değilim.

-Zaten kendisi konuşuyor. Ama bütün öyküyü bir özetler miydiniz?

RW-Asla... önemli olan her şeyi konuştuk.

NICK MASON ile bir röportaj

Q - AĞUSTOS 1995

Sabah kalktığınızda ilk olarak ne yaparsınız?

Öncelikle yatak personelini kontrol ederim; karımı, ufak çocukları vb. Sonra ajandama not almış olduğum daha önce kararlaştırdığım seks ya da diğer şeyleri yaparım, eğer not yoksa önemi yok.

Gittiğiniz ilk konser hangisiydi?

Sanırım 1956'daki Tommy Steele'di. O benim ilk rock'n roll deneyimimdi ve ondan sonra onu görmek zorunda hissettim kendimi.

Yazmış olmak istediğiniz şarkı hangisidir?

Pratik olarak Dylan'ın yazdığı herhangi bir şey. Herhangi bir parçada onun geniş açısına ulaşmak zorundasınız, örneğin Masters of War akla ilk geleni, öyle ki, hiçbir gösterişe kaçmadan anlamlı bir politik durum ortaya koyma yeteneği var. Ama bana hangi parçada davul çalmak istediğimi sorarsanız, sanırım o parça Cream'den bir tane olurdu, büyük olasılıkla NSU.

Şimdiye kadar aldığınız en iyi tavsiye nedir?

Sanırım Noel Redding en iyisini söyledi; Bir avukat tut, bir de silah al. Ya da bir hata yaparsan daima basçıya ters ters bak.

Kullandığınız en değerli malzeme nedir?

O an kullandığım yarış arabalarından hangisi ise o. O anlardan biri Stirling Moss'un 1960 Nürbürgring yarışını kazandığı Maserati'dir.

Yattığınız son kişi kimdir?

Birinci soruya bakın.

Bob Dylan hakkında ne düşünüyorsunuz?

En önemli şey. Çok iyi iş çıkarıyor, düzensiz davranıyor ve sonra iyi iş çıkarmaya devam ediyor, insanların iyi iş çıkarmak için beklediği şeylerden çok düzensiz davranışlar gösteriyor, çıldırıyor ve patlıyor. Bence onu bu tavır sevdiriyor. Onun şarkıları olmadan yapamam.

Son defa ne zaman ağladınız ve neden?

En küçük oğlum Cary'nin doğumunda sanırım. Mutlu ve rahatlamıştım.

Ebeveyninizden size geçen karakterler nelerdir sizce?

Yüzleştirmeden kaçma yeteneği ve motor sporları sevgisi. Bence bunlar çevreden çok kalıtsal şeyler.

Ün hakkında en büyük destanınız nedir?

Bu soruyu yanlış kişiye soruyorsunuz, çünkü ben ünlü değilim. Ben o durumdan oldukça farklı olan ünlü bir girişimin bir parçasıyım sadece. Ünlü insanların çoğu onları daha iyi hissettiren bir nosyon tarafından yönetiliyor gibi görünmektedir ve onlar daha fazla ün için sürekli olarak uğraş içindedirler. Evet, Pink Floyd bireyleri yok ediyor ve biz henüz yeterince ünlü değiliz! (Bu ünlemi Q koymuş, bir ünlem de benden!).

Sarhoş olduğunuzda ne yapmaktan hoşlanırsınız?

Eski günlerdeki gibi değil, sahnede değilken rom veya Ginger şarabıyla kafa bulurduk. Bu günlerde ben biraz

daha bağırıyorum ve inanılmaz bir şekilde iyi araba kullanıyorum.

Sizi bir filmde kimin oynamasını isterdiniz?
Çok Britanyalı olan birisi, Kenneth More, veya Robert Donat.

Kendinizi tanıtmak için 5 kelime seçin?
Çarpık, İhtiyatlı, Kılıksız, Boş kafalı, Hareketli.

Aklınızda kalan bir parça eleştiri var mı?
Yıllar önce Robin Denselow'un yazdığı bir yazıyı hatırlıyorum. Göreceli olarak zayıf bir gösteri yaptığımızı söylemişti ve ben de onunla aynı fikirdeydim. Herkes şu ya da bu nedenle ileri geri konuşuyordu ama onun gerçekten dinlemiş olduğunu anladığım için çok etkilenmiştim. Diğeri geçen yıldı, Chicago Sun'da çıkmıştı. Canlı bir konser hakkındaydı ve öyle çileden çıkmıştım ki, gazeteciye yazdım. Bizim aşırı kilolu olduğumuzu yazmış, bence bu tamamen konu dışıydı. Aslında söylediklerini geri alan bir mektup aldım ondan, sanırım buna değerdi. En acımasız eleştirinin bile ördeğin arkasından akan su gibi olması beklenir. Ancak hâlâ bazen incitici oluyor.

Tanrı'ya inanıyor musunuz?
Hayır inanmıyorum, inanmış olmayı isterdim. Ama ben Dylan tanrısına inanıyorum.

En uygunsuz karakteristiğiniz nedir?
Belki çok zararlı ama başarısız olduğum şey bir şeyleri birbiriyle karşılaştırmaktır. Ama ben herkese takılan biriyim ve insanların takılmalarımdan ne kadar hoşnutsuz olduklarını itiraf etmelerine bayılırım. Gerekirse mahkemede.

En büyük korkun nedir?
Ölüm. Hiçbir şeyin beni bundan daha fazla alarma geçirebileceğini sanmıyorum.

Hâlâ gerçekleştirmek istediğiniz amaçlarınız var mı?

Zaten yaptığım şeyleri daha iyi yapmak isterdim. Örneğin, daha iyi bir davulcu olmak umurumda olmazdı. Her zaman büyük idealim olan Le Mans'da araba sürdüm, ama dünya spor arabalar şampiyonasında hiç bulunmadım, yani daha iyi bir sürücü olmaktan mutlu olurdum.

Başarısızlıktan korkar mısınız?

Sanırım korkmalıyım, diğer yandan kimse başarı için böyle uzunlukları geçmeye razı olmaz. Kimse bir akranı tarafından alay edilmekten hoşlanmaz ancak bu riske girmelisiniz. Hiçbir şey risksiz değildir, risksiz hiçbir şey kazanılmaz.

Evi asla ne olmadan terk etmezsiniz?

Gazı açık bırakıp bırakmadığımdan emin olmadan.

En iyi erkek ve kadın arkadaşlarınız kimler?

Roger grubu terk ettiğinden beri en iyi erkek arkadaşım olmadı. En iyi kadın arkadaşım ise karımdır. Onun arkadaşlığından zevk alıyorum. Ayrıca herhangi birini söylersem beni öldürür.

Birlikte olmaktan en çok hoşlanacağınız kişi kim olurdu?

Bu bir çeşit Desert Island plakları sorusu; en sevdiğiniz 10 plağı aldınız mı, yoksa biri sizi daha mı iyi gösteriyor? Bu da aynı şey, Noel Edmonds dememin hiçbir anlamı yok, çünkü onunla buluşsam bile bu beni okuyucunun gözünde şirin yapmaz. Hala Aryton Senna ile buluşmaktan büyük zevk alacağımı düşünüyorum. Ve geçmişten gelen iki figür var, Groucho Marx ve Stravinsky. İkisiyle de yemek yemenin nasıl olacağını düşünemiyorum.

Cenazenizde hangi müzik çalmalı?

Hiçbir müziğin çalmasını istemezdim. Aslında cenazemin ertelenmesini isterdim. Ama çok gerekiyorsa Iron Butterfly'ın Inna-Gadda-Da-Vida'sı olabilirdi.

Aynaya baktığınızda, gördüğünüzden hoşlanıyor musunuz?

Hoşlanmıyorum ama onunla yaşamaya alıştım. Bana bakanın bir pop yıldızı olmasını isterdim, ve ben değilim.

Açıklamak istediğiniz bir şey var mı?

Vergi meseleleri yüzünden burada oturmuyorum. İşte gerçeği söyledim, tüm gerçeği ve gerçeğe benzeyen bir şeyi... Bana yardım et Bob.

Basın'da Pink Floyd'u okudunuz. Gördüğünüz gibi son yıllarda çıkan yazılarda özellikle Division Bell sonrasında büyük bir tepki var. Bu tepkinin kaynağı her şeyden önce Floyd'un insanlarda uyandırdığı tanrısal güç. Onlardan her zaman yeri göğü sarsıcı, concept albümler bekleniyor. Hele aradan 7 yıl geçtikten sonra çıkan albümün kusursuz olması bekleniyor, anladığım kadarıyla Floyd bu albümde ağzıyla kuş tutsaydı bile yine de beğendiremeyecekti. Çünkü onlar dünyanın en büyük grubu. Ne yaparlarsa yapsınlar bir öncekinden daha iyi yapmalılar. Hele son albümde bir de aralarına bir kadın girmişse! O zaman vay hallerine ve vur abalıya.

Evet ne yazık ki daha 30'lu yaşlarını süren, grubun geçmişinden tamamen kopuk bir insanın böylesi bir grubun söz yazarlığını yapmaya kalkışması büyük cesaret, hele birileri ona o cesareti vermişse.

Dürüst olmak gerekirse bu satırların yazarı Division Bell'i dinlediğinde yeni bir uçuşa geçmenin hayallerini kurdu. Albümü dinlediğinde ise uçuş yerini uzayda dolaşmaya bıraktı, yani gerçekten çok beğendim. Bu nedenle basında çıkan eleştirilerin çoğuna katılamıyorum.

Yine de bir doğruluk payı vardır diye albümü yeniden ve yeniden dinledim ve yine çok beğendim. Bu yazarlara katıldığım tek nokta Floyd'un artık eski konser düzenini bozup geçmişten günümüze dek var olan bir çok parçayla konser vermeyi tercih etmesi. Bu da grubun düşünsel içeriğini bozuyor ve doğal olarak grubun felsefesini yok ediyor. Floyd son dünya turnesinde büyük başarı kazandı, ancak bu başarı hiçbirimizi tatmin etmedi çünkü grup düşünsel içeriğinden gün geçtikçe uzaklaşıyor. Bunda elemanların yaşlanmalarının ve yorulmalarının da bir payı var mıdır bilmiyoruz yine de onlardan müzikal anlamda değil içerik anlamında çok daha güçlü albümler beklediğimizi bir kere daha kendilerine bildirmek istiyoruz. Tabii bir de Polly Samson'ın grubun bu denli içinde olmasını istemediğimizi bilmelerinde yarar var (neye yarayacaksa... .)

2014 yılı Temmuz ayında grup Ekim ayında yeni albüm çıkaracağını açıkladı. Albümde Polly Samson söz yazarı olarak yine ağırlıklı bir konumda duruyor. Onun aradan geçen yıllarda felsefik anlamda nereden nereye ulaştığını bilemiyorum. Müzik neye benzeyecek bilemiyorum. Ve grup 94'den bugüne 20 senedir albüm yapmadığına göre bu albümün muhteşem ötesi olması gerekir yoksa Pink Floyd, adına büyük leke sürecektir. Nasıl Schumacher'in uzun ara vererek yarışlara dönmesi bir hata olduysa, Pink Floyd'da en az Division Bell tadında bir albüm çıkarmayacaksa hiç dönmesin daha iyi. Umarız bizi yine müthiş deneyimlerle tanıştırırlar. Bakalım göreceğiz...

ÜÇÜNCÜ KISIM

BILDERBERG'İN GİZLİ DÜNYASI

24. BÖLÜM

BILDERBERG DOSYASI

Sevgili okuyucu, kitabın başında Bilderberg'ten ve sistemden söz etmiş, daha sonraki bölümlerde konuyu daha fazla açacağımızı söylemiştik. Globalleşme denilen şey nedir, ne değildir, konuyu somut sözcükler ve verilerle açmak gerekmektedir. Sistemin kuruluşundan bugüne ne gibi gelişmeler yaşandı, Bilderberg, Trilaterale ve Globalleşmenin ayrıntılarını önünüzdeki bölümde bulacaksınız. Ayrıntılar diyerek aslında fazla iddialı bir söz sarf etmiş olmak istemiyorum. Aslında yapmak istediğim şey sadece bu kitabın sınırları dahilinde, dilimin döndüğü ve aklımın erebildiğince yukarıda bahsettiğim konularda sizleri mümkün olduğunca genel bilgilerle donatmak. Yapılan ya da yapılacak hatalar sadece insani hatalardır ve her türlü eleştiriye açıktır, bunların tamamen iyi niyetle yazıldığından kimsenin kuşkusu olmaması gerekir.

Daha önceki bölümlerde sistemin kuruluşunu ve ilk çalışmalarını yansıtmaya çalışmıştık. Bunların arasında hatırlarsanız, SALT I, SALT II görüşmeleri,

Truman Doktrini, Marshall Planı, Bahçeler Teorisi, iki kutuplu dünyanın oluşumunu ve yıkılışını gördünüz. Bu bölümde ise yukarıda saydığım tüm olguların altında yatan gerçek nedenleri ve oluşumları göreceksiniz. Emperyalizm ikinci dünya savaşından sonra kurumsallaştı ve tüm dünya yüzeyine tüm yapılarıyla birlikte yayılmaya başladı. Bu yapıların günümüzdeki adı özelleştirmedir. Globalleşmenin temeli ise ekonomiktir. Globalizm dediğimiz kavram ise özünde paranın dünya sathına yayılarak her türlü iktidarı ele geçirmesi, daha

doğrusu iktidarı belirli birimlerin eline devretmesidir. Şimdi bu konunun detaylarına inebilmek için en temel konuya dönelim yani monarşinin globalleşmesinin en başına, Bilderberg'in kuruluşuna dönelim, bakalım neler olmuş ta bizim haberimiz yokmuş.

BILDERBERG'İN GİZLİ DÜNYASI

Her biri tüm diğerlerini tanıyan 300 kişi Avrupa anakarasının kaderine hükmediyor ve haleflerini kendi çevrelerinden seçiyorlar.

Walter Rathenau Avusturya gazetesi Freie Presse'de 24 Aralık 1912'de bu sözleri yazmıştı. Özel telefon hattıyla bağlantıya sahip olduğu II:Wilhelm'in özel danışmanı olan Rathenau, gerek Kaiser döneminde, gerekse Weimar Cumhuriyeti döneminde Alman politikasında önemli bir yer tutmuştur.

Edmond Fleg, ünlü Yahudi Antolojisi'nde, onun daha 1911'de savaşı ve Almanya'nın yenilgisini öngörmüş olan ender Almanlardan biri olduğunu yazıyor ve şöyle devam ediyor: "Onun ekonomik fikirleri sosyalizme yatkınlık gösteriyorduysa da Marksist maddecilikten alabildiğine uzaktı".

Bu durum, yine de Bolşeviklerin onun kimi fikirlerinden esinlenmesine engel olmamıştır: Rathenau, diye yazıyor Çek devlet memuru ve mühendisi H. Fleisher, Lenin'in onun "zorunlu ekonomik savaş" yöntemini taklit etmekten öte bir iş yapmadığı kanısını taşır; şu nedenle ki, Sovyet hükümeti, değişik merkezlerin organizasyon planlarını doğrudan kendisinden (Rathenau'dan) istemiştir". (La Tribune de Prague, 5 Mart 1921)

"Dünya, gözü kulislere dalmayanların sandıklarından tamamıyla farklı insanlar tarafından yönetiliyor".

Bu satırlar, Coningsby'de Disraeli (1804-1881) tarafından kaleme alınmış. Israil kökenli bir edebiyat eleştirme-

ninin oğlu olan Disraeli Hristiyan vaftizi olmuş, avukat çıkmış ve önceleri yazar olarak tanınmıştır. Britanya yönetici çevrelerini tasvir ettiği "Vivian Grey" adlı siyasal romanı büyük bir başarı kazanmıştı.

Bilderberg'in Gizli Dünyası

19 Nisan 1974'te Megeve'de sıkıyönetim var. Sivil müfettişler ve jandarmalar kentin stratejik noktalarını tutuyor ve ünlü Mont d'Arbois Köşkü'nün etrafını bir güvenlik çemberi kuşatıyor. Ünlü mali tröst Edmond Rotchild'ın bir şirketinin işlettiği lüks dağ oteli olağan olarak Nisan ayının son haftalarında kapanır. Ancak bu yıl kapanmadı. Bu gariplik karşısında sıradan insanlar meraklanıyor:

-Ne oluyor? Savaş kıyafetindeki jandarmaları gördünüz mü?

-Evet, polisler de var. Onlardan siyasal sorunlarla ilgili birini tanıdım.

-Belki de bir büyükelçiler ve bakanlar toplantısı vardır.

-Ama basında sözü hiç edilmedi.

Jean- Geçmek olanaksız. Jandarmalar tarafından kuşatılmış otelin birkaç resmini çekeyim dedim. Köşeyi gözleyen sivil polisler tarafından tartaklandım. Hızla uzaklaştım, aynasızlar makineme el koyacaklardı, o ne hareketlilik öyle.

Evet yukarıda okuduğunuz satırlar bir kurgu değildir, polis ve jandarma toplantının yapılacağı otele Baron Edmond de Rotchild'ın sekreterince verilmiş özel bir giriş belgesine sahip olmayan yabancı hiç kimseyi sokmuyordu. Bu hareketlilik 19, 20, 21 Nisan 1974 tarihleri boyunca sürdü. Güvenlik güçlerinin bu denli farklı davranmasının nedeni sonradan anlaşıldı; çoğunluğu dış ülkelerden gelen birkaç yüz kişi otelde gizli bir toplantı

düzenlemişler. Konferansta 10 Fransız bulundu. Otel sahibi Baron Rotchild'dan başka 5 eski bakan, bir büyükelçi, Fransız Merkez Bankasının eski müdürlerinden biri, bir akademisyen, bir günlük gazete başyazarı ve bir şirket yöneticisi vardı. Bu arada bu toplantının, bu son derece ağzı sıkı örgütün kuruluşundan beri böylesine düzenlenmiş 24. oturum olduğunu öğrendik. 1955'ten beri çeşitli yıllarda gizli toplantılar düzenlenmiş, perdeyi ise Roger Mennevee 1960'lardan başlayarak Les Documents dergisinde araladı. Araştırmalarını 1967 yılında **Dünya Politikasının Dalavereci Özel Danışmanları** başlığı altında Retinger ve Bilderberg grubu üzerine yeni belgeler adıyla yayınladı.

Pierre Virion ise aynı dönemde Saint-Cenere'de, katolik bir yayımcı olan Pierre Lemaire'le birlikte **Yakında Bir Dünya Hükümeti?** başlıklı çarpıcı bir broşür yayınlattı.

O zamandan beri Pierre de Villemarest, Jacques Bordiot ve Yann Moncomble yukarıda sözü edilen yazarların buluşlarını tamamlayıcı yayınlar yaptılar. Ayrıca bazı Amerikan yayınlarında Bilderbergleri anlatan yazılar yayımlandı.

Ama yine de basının büyük kısmı bu buluşlara sessiz kaldı. Bu nedenle de geniş kamuoyu, dünyanın geleceğini saptamak ve uluslar ötesi organizasyonların asal halkaları üzerindeki denetimlerini sıkılaştırmak için periyodik olarak toplanan bir takım politikacı ve finans adamlarının gerçek niyetlerinden habersiz kaldılar.

Bilderberg Grubunun Kuruluşu

Bilderberg grubu Mayıs 1954'te kuruldu. O yıl, yüze yakın bankacı ve öğretim üyesi, politikacı ve uluslararası devlet görevlisi, diplomat ve işadamı, Hollanda Prensi Bernhard'ın daveti üzerine Oosterbeek'te, Hollanda'da Bilderberg otelinde bir araya geldi. Konu Sovyet

Yayılmacılığına Karşı Batı Birliği'ni kurmaktı. O günden sonra organizasyon Bilderberg grubu olarak tanındı.

Toplantı müzakereleri kesinlikle gizli tutuldu ve herhangi bir tutanağa geçirilmedi. Basın bu toplantılara sokulmadı ve zaten salonda elle, makineyle, elektrikle ya da elektronikle herhangi bir kayıt tutma olanağı yoktu.

1976'ya dek başkanlığı en güçlü sanayicilerin dostu diye bilinen Prens Bernhard de Lippe yürüttü. Philippe Bernert bu konuda şöyle diyor: "Prens bunları uluslararası iş dünyasının olağanüstü Bilderberg topluluğu içinde bir araya getiriyordu, buradaki iş terimi en geniş anlamında kullanılmıştır".

Lockeed rüşvet skandalı ve Prens Bernhard'ın "suçunu kabul etmesi" Prens'in Bilderberg grubunun başkanlığından ayrılmak zorunda kalmasıyla sonuçlandı. Aslında gerçek patron David Rockefeller'di ve organizasyon faaliyetlerine tabii ki tüm hızıyla devam etti. Rockefeller Bilderberg'in ilk kurucuları arasındaydı. Diğer kurucular; fikir babası Retinger, London Observer'ın başyazarı FDL Astor, Georges Ball, Pierre Commin, CIA'den Allen Dulles, Senatör Fullbright, Amerikalı devlet adamları Robert Murphy, Dean Acheson, Henry Kissinger, Atom bombasının babası Robert Oppenheimer ve Nelson Rockefeller'di.

David Rockefeller Bilderberg grubunun başına geçtiğinde Trilaterale'yi yeni kurmuştu. Rockefeller bugün Trilaterale ve Bilderberg'in bir üst oluşumu ve hazırlayıcısı olan Dış İlişkiler Konseyi'nin (CFR-Council on Foreign Relations) başkanlığını yürütüyor (Tabii bu konseye sadece Amerikalı üyeler girebiliyor).

Gelelim bu üç gizli kuruluşun arasındaki bağlara. Bilderberg grubu üyelerinin çoğu diğer iki kuruluşa da üyedirler. Rockefeller her üç organizasyonunda başını çekiyor. Bakalım üyeler hangi kuruluşlara üye:

George Bush-ABD Eski Başkanı- (CFR-Trilaterale)
George Ball-Lehmann Brothers Bankası Ortağı- (Bilderberg, Trilaterale, CFR)
Zbigniev Brzezinski-Başkan Carter'ın Danışmanı- (Bilderberg, Trilaterale, CFR)
Hedley Donovan-Time Dergisi Başyazarı- (Bilderberg, Trilaterale, CFR)
Henry Kissinger-ABD Eski Dışişleri Bakanı- (Bilderberg, Trilaterale, CFR)
Robert McNamara-IBRD Müdürü- (Bilderberg, Trilaterale, CFR)
Casper Weinberger-ABD Eski Savunma Bakanı- (Trilaterale, CFR)
Cyrus Sulzberger-New York Times Yazarı- (Bilderberg, CFR)
Giovanni Agnelli-Fiat'ın Patronu- (Bilderberg, Trelaterale)
Piero Bassetti-Lombardia Bölge Hükümeti Başkanı- (Bilderberg, Trilaterale)
Arrigo Levi-La Stampa Müdürü- (Bilderberg, Trilaterale)
Francesco Forte-Torino Üniversitesi Maliye Profesörü- (Bilderberg, Trilaterale)
Otto Wollf von Amerongen-Metalürji Tröstü Başkanı- (Bilderberg, Trilaterale)
Sir Eric Roll-Warburg Bankası Müdürü-Bilderberg, Trilaterale)
Andrew Shonfield-Kraliyet Uluslararası İlişkiler Enstitüsü Müdürü- (Bilderberg, Trilaterale)
Baron Edmond de Rotchild-Bankacı Compaigne Financiere Patronu-(Bilderberg, Trilaterale)
Jacques de Fouchier-Bankacı- (Bilderberg, Trilaterale)
Thierry de Montbrial-Fransız Uluslararası Ilişkiler Enstitüsü Müdürü-(Bilderberg, Trilaterale)
Jean Claude Casanova (Bilderberg, Trilaterale)

Fikir Babası: Joseph Retinger

Bilderberg grubu zengin bir Polonyalının oğlu olan Joseph Retinger'in (1887-1960) kafasından çıkmış. Retinger, Warburg hanedanının, Morgenthaular'ın ve Herbert Lehman'ın dostuydu. Retinger bu yolla 1913'ten 1960'a dek dünya politikasının anahtar kişiliklerinden biri olmuştur. Çok sayıda diplomatik entrikaya karışmıştır. Müttefiklerin Nazi Almanya'sı ve Faşist İtalya'ya karşı zaferini izleyen yıllarda, Retinger mondalizmin Hızır Aleyhisselamı olmuştur. Avrupa Kültür Merkezi Bülteni şöyle yazıyor: "O olmasaydı Avrupa Ekonomik İşbirliği anlaşması, Avrupa hareketi ve Avrupa Kültürü Merkezimiz günyüzü göremezdi. Lahey'de gerçekleşen Avrupa kongresi onun eseri oldu ve buradan Avrupa Konseyi doğdu. Son zamanlarda Atlantik'in kapsanmasına ve birleştirilmesine yönelik olarak Bilderberg Grubunu tasarlamış ve harekete geçirmiş olan da odur" (Biz bültenin yalancısıyız, öyle biline).

Savaştan sonra Retinger Birleşik Avrupa'nın kuruluşu için Avrupa Hareketine dahil olan Belçikalı politikacılar Paul-Henri Spaak ve Paul van Zeeland'la ilişki içindeydi. 1947'de Retinger'i Paris'te başkanlığını van Zeeland'ın yaptığı Avrupa'nın Birliği için Uluslararası Dernek'in içinde buluyoruz. 1948'de ise Retinger Birleşik Avrupa için Konsey'inde katıldığı bir Avrupa kongresi örgütledi.

1954'ten beri yapılan toplantıların bazıları hakkında bilgi toplanabilmiş, şimdi bunların bilinenlerinin nerelerde toplandığına bir bakalım:

Mayıs 1954 - Oosterbeek (Hollanda)
Mart 1955 - Barbizon (Fransa)
Eylül 1955 - Garmisch-Partenkirchen (Almanya)
Mayıs 1956 - Fredensborg (Danimarka)
Şubat 1957 - St. Simons Adası (Georgia, ABD)
Ekim 1957 - Fiuggi (İtalya)

Eylül 1958 - Buxton (İngiltere)
Mayıs 1960 - Burgenstock (İsviçre)
Nisan 1961 - Quebec (Kanada)
18-20 Mayıs 1962 - Saltsjobaden (İsveç)
29-31 Mayıs 1963 - Cannes (Fransa)
20-22 Mart 1964 - Williamsburg (ABD)
2-4 Nisan 1965 - Lac de Come (İtalya)
26-27 Mart 1966 - Wiesbaden (Almanya)
31 Mart-2 Nisan 1967 - Cambridge (İngiltere)
26-28 Nisan 1968 - Mont Tremblant (Kanada)
9-11 Mayıs 1969 - Kopenhag (danimarka)
17-19 Nisan 1970 - Bad Ragaz (İsviçre)
23-25 Nisan 1971 - Woodstock (ABD)
21-23 Nisan 1972 - Knokke (Belçika)
11-13 Mayıs 1973 - Satsjosaden (Isveç)
19-21 Nisan 1974 - Megeve (Fransa)

1976 Konferansı Prens Bernhard'ın görevinden ayrılmasına yol açan Lockeed skandalı nedeniyle iptal edildi.

21-22-23 Nisan 1977 - Torguay (Britanya)

Daily Mirror 4 Nisan 1977'de konferansa katılacakların isimlerini açığa çıkardı. Bunların arasında Rockefeller, Kissinger ve Giscard d'Estaing'te yer alıyordu. Ayrıca Helmut Schmidt (O sırada Almanya Başbakanı), Armatör Niarchos, Agnelli (Fiat Patronu), Birleşik krallık Başbakanı ve Chase Manhattan Bank başkanı da katılanlar arasındaydı. Bir diğer ilginç nokta ise sonraki yıllarda sürekli olarak karşımıza çıkacağı üzere (sonuncusu 1995 için geçerli), bu toplantının da Londra'da yapılacak iki önemli zirveden-G7 ve NATO zirveleri-hemen birkaç gün önce yapılmış olmasıydı.

Bilderberg toplantılarının içeriğinin açıklanması yasaktır, zaten bunun öğrenilmesi de imkânsızdır. Yine de birtakım bilgilerin sızdırılması mümkün olmuştur.

Böylece Bilderberg toplantılarında aşağı yukarı neler konuşulduğunu öğrenmiş bulunuyoruz:

-Uluslararası finans sorunları

-Göç ve göçmenlik özgürlüğü

-Gümrük engeli olmaksızın ürünlerin serbest dolaşımı

-Uluslararası ekonomik birlik

-Ulusal orduların dağıtılmasıyla uluslararası bir polis gücünün kuruluşu

-Uluslararası bir parlamentonun kuruluşu

-Birleşmiş Milletlere ya da her türlü uluslar ötesi yönetime üye devletlerin egemenliğinin sınırlanması.

Gördüğünüz gibi süreç bir Dünya Hükümetinin oluşturulması yönünde işlemektedir. Bunlar CFR üyesi Paul Warburg'un istemlerine uygun hedefler: **"Hoş olsun ya da olmasın, bir dünya hükümetine sahip olacağız. Tek sorun, bunun fetih yoluyla mı, yoksa mutabakat yoluyla mı kurulacağını bilmek"**.....

Sevgili okuyucu, bu noktaya kadar okuduklarınız size genel bir fikir vermiş olmalı. Şimdi okuduklarınızı dünyada olup bitenlerle birleştirmenizi istiyorum. Yani, Avrupa Birliği'nin oluşumu, gümrük duvarlarının kalkması, artık İngilizcenin resmi olmayan fiili resmi dil haline gelmesi, sınırların kalkması, ortak ekonomik ve siyasal politikalar geliştirilmeye başlanması, tüm dünyada birdenbire yaygınlaştırılan özelleştirme çalışmaları (detaylarına daha sonra gireceğiz), globalleşme sözünün gerçek anlamını gizleyecek ama kitlelerin desteğini alacak şekilde halk arasına yaygınlaştırılarak geniş kabul görmesinin sağlanması, ABD'nin Amerika ülkeleriyle girdiği yeni birlik, Rusya'nın yeniden bölgede birlik kurmaya başlaması yukarıda sözünü ettiğimiz başlangıcın sonuçlarıdır. Burada yazmayı atladığımız şeyleri ve biraz evvel belirttiklerimizi şimdi alın kafanızda birleştirin ve böylece globalleşmenin mantığına ilk adımınızı atarak sistemi tanımaya başlayın.

2 Kasım 1971'de Niewe Rotterdamsche Courant'ta yayımlanan bir röportajda Prens Bernhard şunları öneriyor:

-Ulusal hükümetlere süreğen tam yetki tanıyarak parlamenter denetimi gemlemek, bu yetkilerin iki yılda bir yapılacak seçimlerle ve yalnızca hükümetin kendisinin hazırlayacağı rapor çerçevesinde halkın denetimine sunulması, bu da bir kurulun diktatörlüğü demektir.

-Birleşik Avrupa'da egemen olacak babadan oğula geçen bir monarşi kurmak, bunun da iki yılda bir, yine yalnızca rapora dayalı olarak, bir tür Birleşmiş Milletlerin denetimine tabi olması, yani pratik olarak sorumsuz olması.

Prens böylece adaylığını Avrupa tahtına resmen koyuyordu ve bu öneriyle tepkileri ölçmek istiyordu. Ancak Prens bu şekilde kendini mahkûm ettiğini bilmiyordu. Bilderberg onun bu tutumunu affetmedi ve Prensi Lockeed Skandalının içine attı, böylece Prens 1976'da tüm görevlerinden ayrılmak zorunda kaldı.

27-29 Nisan 1979-Viyana (Avusturya)

Bu toplantı David Rockefeller ve arkadaşları tarafından yapıldı. Katılanlar Amerikan dergisi Spotlight tarafından eksiksiz olarak ortaya çıkarıldı.

1979 toplantısına katılanlar arasında bulunan Michel Rochard'ı sanırım hepiniz tanıyorsunuz. O bir sosyalist devrimci ve o sıralar Fransa başkanlığına sosyal demokrat adaydı. Rocard uzun yıllardır esrarlı desteklere sahip bir kişi. Sanırım onun ABD'ye yaptığı çok sayıdaki geziler ve Bilderberg grubuna üyeliği de patronlar ve siyasal kadrolar nezdindeki başarısını açıklayabilir. Bu noktada yine durmakta yarar var. Çünkü okuyucunun şimdi yapması gereken şey, ülkemizden kimlerin ABD'ye sık sık gittiği, ya da orada eğitim gördüğü ve kimlerin iktidarı sürekli olarak kazandığının bağlantısını kurmaya çalışmasıdır. Dikkat ederseniz bu yıl Necmettin Erbakan'da

ABD'ye gitti ve bir türlü açıklanmayan görüşmeler yaptı. Sakın o da Bilderberg'e üye olmasın! Ya da yakın bir zamanda iktidara getirilecek olmasın (Yazı tarihi 1995 yaz ayları).

Ek: Tarih Şubat 1997-Ne kadar haklı olduğumuz görülmüş bulunmakta, durun bakalım başımıza daha neler gelecek. Bir de solculara küçük bir sesleniş; şu emperyalizm, sömürü, ABD uşaklığı gibi ne idüğü belirsiz kavramları bırakın da, halka onun anlayacağı dilden düzenin onları nasıl sömürdüğünü anlatın, bakın sizin söylemlerinizi halk ağzına çevirip aynen söyleyenler % 21 oyla nasıl da iktidara geliverdiler, üstelik aşırma ideoloji ile, ne zaman uyanmayı düşünüyorsunuz?

Ek:Tarih Temmuz 2014- Artık o zamanlardaki haklılık haksızlık kavramlarını bir kenara koyduk. Ne yazık ki, sistem geçtiğimiz 17 yılda yukarıda yazılanların doğruluğunu dünyanın her yanında defalarca kanıtladı. Ülkemiz dünyanın en hareketli bölgelerinden birinde olmasından dolayı bundan payını bol bol aldı. Örnekleri burada uzatmanın gereği yok herkes yaşayacağını yaşadı, göreceğini gördü zaten.

10-12 Mayıs 1985 -Westchester (New York-ABD)

33. konferans Arrowwood de Ryebrook otelinde yapıldı. Katılanları yine Spotlight'ın muhabiri ortaya çıkardı, aşağıda bunlardan bazılarını sayıyoruz:

George Ball, Portekiz eski başbakanı, Brzezinski, Dünya bankası başkanı Clausen, İrlanda Başbakanı Garrett Fitzgerald, Henry Kissinger, Kanada eski başbakanı Trudeau, ünlü Alman sanayici Otto Wolff von Amerungen, David Rockefeller, ayrıca Fransa temsilcileri.

1990'larda Robert Camman Les veritables maitres du monde isimli broşürü büyük başarı kazandı ve Raymond

Barre'yi Trilaterale'ye üye olduğunu itiraf etmek zorunda bıraktı. Bu da hemen tüm ülkelerde politikacıların tamamen Trilaterale ve Bilderberg'in yönetiminde olduğunu gösterdi.

Bilderberg grubu organizasyonunda dış halkayı hem üyeleri hem de seçilmiş ya da paravan davetlileri kapsayan konferans üyeleri oluşturur. İlk iç halka 24 Avrupalı ve 15 Amerikalıdan oluşan Steering Committe (yönetim Kurulu) dir. Amerikalıların çoğu CFR üyesidir. Bu kurulun üyelerinden bazıları daha kapalı bir ikinci iç halkanın Bilderberg Advisory Committee (Danışma Kurulu) nin üyesidir.

Bu kurul hakkında bundan daha fazla bilgi bulunmamaktadır. Yine de yapılan konferansların, konusu bu iki örgüt arasında bilgi ve görüş alışverişi ve ortak karar alımı olan bir parlamentonun oturumlarını oluşturduğu bilinmektedir. Danışma Kurulu Parlamento tarafından seçilmiş bir genel sekreterlik ve Rockefeller bunun yönetimini yürütmekte.

Evet, Bilderberg, Trilaterale ve CFR'nin genel yapılarını ve işleyiş biçimlerini kısaca anlatmaya çalıştım. Bu üç kuruluş bugün sistem dediğimiz yapıyı oluşturmaktadır.

Haziran 1995 toplantısına diğer katılımcılar arasında İsveç Kralı, Avusturya Başbakanı, Nato Genel Sekreteri Lord Carrington, Henry Kissinger, ABD Başkan Danışmanı William Jordan'da vardı. Haziran 1995 toplantısı da G7 toplantısından hemen bir hafta önce yapıldı.

Bu noktada belki bilinmesi ve kabul edilmesi gereken şey şudur; Günümüzde bu yapılar ve toplantıları artık çok daha halka açık bir biçimde ortadadır. Bunların varlığı iyi ya da kötü olduklarını göstermez, bunların yapısının anlatılışı da iyi ya da kötü olduklarını göstermez. Sadece varlar. Bu yapılara üye olan, yöneticiliğini yapanlar insan, ve bu insanlar bu kuruluşlardan başka kuruluşlara da üye olabilirler. Dolayısıyla bu insanları üye oldukları

diğer kuruluşlar nedeniyle suçlamak ve yargılamak bence yanlış bir tavırdır. Kişiyi bulunduğu kurum içindeki faaliyetleri bazında değerlendirmekte yarar vardır.

Bilderberg, Trilaterale, CFR çağımızın etkin kuruluşlarıdır. Elbette bu kuruluşlara sistemin doğası gereği ülkemizden de katılımcılar olacaktır. Bu kişileri de dünya sisteminin içinde bulundukları için suçlamak yerine, bu sistemin içinde her zaman vurguladığım gibi, olabilecek en onurlu şekilde yer almaları için yönlendirmek ve bütün bir ülke olarak sistemin içinde onurumuzla durmanın çok daha mümkün ve doğru olacağını bilmek, sanırız ülkemize çok daha yararlı olacak bir yaklaşımdır.

DÖRDÜNCÜ KISIM
MONARŞİK GLOBALİZM

25. BÖLÜM

MONARŞİK GLOBALİZM

Sevgili okuyucu, bu kitabın sonlarına yaklaştık. Bu kısımda küreselleşmenin boyutlarını ve sonuçlarını son kez tartışıp, artık bu gerçekten insanın içini bayan, kendisini dünya denen koskoca bir hapishanede hissetmesine neden olan bu konuyu kapatmak, en azından yokmuş gibi davranmak istiyorum. Yaşam o denli büyük acılarla yüklü ki, globalleşen dünyanın bu acıların kaynağı olduğunu bilmek bir başka acı ve mutsuzluk, umutsuzluk kaynağı. Ne yazık ki böyle, hâlbuki dünyanın küçülmesi, insanların gitgide birbirine yaklaşması, barış, mutluluk ve birlik düzenine geçiş olmalıydı. Acıdır, bu böyle olmamış, özellikle kendilerine süper güç denilen ülkelerin yüzünden dünya kocaman bir savaş alanına dönüvermiştir. Eğer çok daha büyük bir savaş çıkmaz da dünya üzerindeki medeniyet! ve insanlık yok olmazsa, belki de sonraki kuşaklar bugünleri 3. dünya savaşı yılları olarak anacaklardır. Bizlerin bugünün savaşlarının görünen mantığını bile anlaması olanaksızdır bence, ki altta yatan gerçek nedenleri ancak üzerinden yıllar geçtikten sonra kavrayabiliyoruz, arzu edilen şekillenmeler yapıldıktan sonra.... Galiba en iyisi her bireyin kendi kabuğuna çekilip kendi uğraşlarıyla vakit geçirmesi, ne dersiniz? Acaba mı?!!!

Globalleşmenin anahtarı aslında Rönesans'ın elinde. Batı, Rönesansı yaşadıktan sonra hızla sanatsal ve bilimsel açılımlara yöneldi. Rönesans dünyada üç önemli değişime neden olmuştur: 1-Sanat Üretimi 2-Bilim Üretimi 3-Sanayi Devrimi. Özellikle İtalya'da hareketlenen sanat akımları, yani resim ve heykel önce bu ülkeyi sonra tüm Avrupa ülkelerini bir anda sarıverdi. Sanatsal

açılım doğaldır ki, insanların dünyaya bakışlarını kısa bir zaman parçası içinde (birkaç kuşak) genişletti. Önce engizisyon, sonra kilisenin insanlar üzerindeki bunaltıcı baskısı kalktı. Sanat basit halkın gündelik yaşamına girdi, çünkü ressamlar ve heykeltıraşlar öncelikle kiliseler üzerinde çalışıyorlardı. Dikkat ederseniz bugün hâlâ dillerimizden düşmeyen, dünyanın en önemli sanat yapıtları kabul edilen eserler tamamen bu dönemin eserleridir (Da Vinci-La Jocond (Mona Lisa), Renoir- Üç Kadınlar, Rodin- Düşünen Adam, vb). Aynı dönemde müzikte de dehalar ortaya çıkmaya başladı. Ne kadar ilginçtir, sanki 1450'lerden önce ressam, heykeltıraş, müzisyen yetişmiyordu. Evet yetişmiyordu, çünkü yoğun kilise baskısı sanatı günah olarak görüyor, insanların yetenekleri doğmadan içlerinde ölüyordu. Böylece Mozart, Beethoven gibi dehalar çıktı ve zor koşullar altında olsa da, kralların himayesi altında yaşamaktan başka çareleri olmasa da üretmeye, eserler vermeye başladılar. İtalya'da Leonardo da Vinci, Michelangelo gibi ressam ve heykeltıraş ağırlıklı sanatçılar, Almanya'da ise müzisyen ağırlıklı sanatçılar yetişmesi ilginç bir ayrımdır ve sanırım ayrı bir inceleme konusudur. Bu dönemde bilim adamları gittikçe ortaya çıkmaya, düşüncelerini söylemeye başladılar. Ancak bu fazla abartılmamalıydı, çünkü din yine de insanların yaşamları üzerindeki egemenliğini sürdürüyordu. Galileo Galilei dünyanın döndüğünü ispatladığı halde idam edilmemek için bu düşüncesinden vazgeçmek zorunda kalmıştı.! Ama siz bilime inanmasanız da bilim kendi yatağında yürür, sizin inanmamanız gerçekliği değiştirmez ki. Aradan geçen bir iki yüzyıldan sonra bu sefer de Avrupa'da reform hareketleri başladı. Yani dinde yenilikler. Öncelikle İncil'in farklı yorumlanması ya da yeniden yazılmasıyla ortaya çıkan Protestanlık mezhebi büyük mücadeleler ve kan pahasına yayılmaya başladı. Protestanlık insanların gündelik yaşamlarına faz-

la müdahale etmeyen, yaşamlarında onları daha özgür bırakan kurallar içeriyordu, tabii böylece kendisine küçümsenmeyecek sayıda taraftar topladı. Bu, Katolikliğin ve Ortodoksluğun ipleri bir nebze olsun gevşetmesine neden oldu. Ve Protestanlık başlangıçta Tanrı ile insan arasında bir ruhuban sınıfını kabul etmiyordu ama sonra onlar da bir ruhban sınıfı oluşturdular.

Dünyadaki ilk demokrasi hareketi aslında Amerika'dan geldi. Amerika yaşadığı uzun süren savaşlardan sonra 1776'da Britanya İmparatorluğundan bağımsızlığını kazanmış ve Bağımsızlık bildirgesi ilan edilmiştir. Böylece kölelik kalktı ve insanların eşit doğmuş oldukları bu bildirgeyle hükme bağlandı.

Tam bu sırada aristokrasinin zincirleri kırılmaya başladı ve ilk olaylar Fransa'da patlak verdi. 1789 Fransız Devrimi ümmet toplumlarından ulus toplumuna geçişin doğum sancılarını dünyaya yaşatmaya başladı. Bu arada Fransız devrimi dünyaya Eşitlik, Özgürlük, Kardeşlik gibi tüm dünyada gerçek anlamda her şeyi değiştiren üç büyük kavramı sundu. Bugün insanların eşit olması, düşünce ve vicdan özgürlüğünün tam ve uygulanabilir olması (ifade özgürlüğü) ve insanların tek ve büyük bir yolculuktaki (gerçeği arama) kardeşler oldukları fikri hemen tüm dünyaya yayılmış etik değerlerdir. Elbette yüzyıllardır iktidarı elinde bulunduran aristokrasiyle mücadele etmek kolay olmadı. Devrim önce, her devrimde olduğu gibi, kendi evlatlarını yedi, Napolyon yeniden imparatorluğu, dolayısıyla aristokrasiyi kurdu, yeniden cumhuriyet geldi, bu böylece sürüp gitti ve günümüzde Fransa 5. Cumhuriyeti yaşar oldu (yani birkaç cumhuriyet numarası koyabilmek için birkaç fırın ekmek yemek gerekiyor galiba, öyle kafadan numara koymakla olmuyor). Fransa bu mücadelelerden geçerken ve kan akıtırken, demokrasiyi, hak alma savaşını da farkında olmadan öğreniyordu (buna dikkat).

Sonunda bu ülkede tam laik bir devlet kuruldu. Artık kilise[4] ayrı bir kurum olarak yaşamaya devam etmesine rağmen, devlet yönetimine karışma hakkını kaybetmiş ve devleti halkın arasından seçilmiş temsilciler, halk adına yönetmeye başlamıştı. Böylece temsili demokrasi doğmuş oldu. Ulusçuluk dalgası hızla Avrupa'da bu tarihten sonra yayıldı ve doğaldır ki, yüzlerce yerel savaşa neden oldu. Bunlardan birisi de Osmanlıların topraklarında yaşandı ve Osmanlı İmparatorluğuna bağlı halkların çoğu ulusal kimliklerini ortaya koyarak bağımsızlıklarını ilan ettiler, böylece Yunanistan, Bulgaristan, Mısır, Cezayir, Türkiye gibi yepyeni birçok ülke dünya sahnesinde yerini aldı. Dünya bu uluslaşma sancılarını çekerken gerilim gittikçe arttı ve tarihin en büyük paylaşım savaşlarının birincisi 1914'te başladı. Avrupa'da savaş sürerken Rusya'da Fransa'nın benzeri olaylar yaşanıyordu. Rus işçileri aristokrasiye karşı savaşa kalkıştılar ve 1917 yılında Bolşevik Devrimini gerçekleştirdiler. Bu noktada bir miktar geriye gitmemiz gerekiyor.

4 Kilise, Hristiyan toplumlarında tamamen bağımsız bir kurum olarak işler. Devlet kiliseye herhangi bir yardım yapmaz, kilise görevlileri yani rahip ve rahibeler devlet görevlisi değildir ve kilise daha çok bağışlar ve kendi gelirleri ile ayakta durur. Ayrıca kilise herhangi bir şekilde devletin işleyişine müdahalede bulunamaz ve toplum içindeki farklı dinler, mezhepler ve sınıflar arasında taraf tutamaz. Ruhban okullarından mezun olanlar da kaymakam, vali falan olamazlar. Ayrıca kilise deyimini Katolik, Protestan, Anglikan, Baptist, Ortodoks kiliseleri olarak ayırmakta yarar var. Bunların her biri kendi mezhebinden olanlara seslenir ve onlarla ilgili işleri görür. Herkes kendi mezhebinin gösterdiği kurallara göre yaşayıp yaşamamakta özgürdür, ancak bu, toplumun tamamının tabi olduğu medeni hukuk kurallarına göre yaşamayacaklar demek değildir. Önce medeni hukuk kuralları gelmektedir ve dini kurallar ancak insanın beyninin içinde yaşayabilen ahlaki değerler olarak sınırlanabilmiştir. Ayrıca devlet yukarıda bahsedilen ve bahsedilmeyen tüm mezheplere karşı eşit mesafede durarak toplumsal adaletin bozulmasının önüne geçer. Günümüzün Batı toplumlarının tüm siyasetler üstünde öncelikle korudukları temel kural budur ve vatandaşlar arasında dini, sınıfsal ya da başka herhangi bir eşitsizliğe asla müsaade etmeyen bir toplumsal hukuk yapısına kavuşmuşlardır (Bu, bugünün Batı toplumunda sınıf yoktur ve tamamıyla herkes eşittir demek değildir).

Daha önce demiştik ki, Rönesans'ın en büyük etkisi sanat, bilim ve dolayısıyla sanayileşme alanında oldu. Toplumlar yavaş yavaş kralların güttüğü koyunluktan çıkmaya başladıkça bireysel üretim ve kazanç kapıları açılmaya başladı. Ülkelerin belirli yerlerindeki yerleşim birimleri büyümeye başladı. Halk köylülükten çıkıyor, şehirlere gelerek buralarda yerleşmeye başlıyordu, çünkü şehirlerde daha fazla iş ve daha iyi yaşam koşulları vardı. Tabii bu ilk gelenler için doğru olsa bile sonrakiler için geçersizdi, çünkü kapasitesi dolan bir yerleşim birimine gelen köylü iş bulamıyor, bu onu, önce işsiz sonra serseri ve suçlu haline getiriyordu (anlayacağınız bizim bugün yaşadıklarımızı onlar 1700'lerde yaşıyordu). Şehirde yaşamaya başlayan köylüler yeni yaşam koşullarına ayak uyduramadıklarından lümpenleştiler ve genel kültür yozlaştı, içinde köylü öğeler barındırmaya başladı ve toplumsal kültür büyük ivmelerle inişe geçti. Ancak bu dönemde kilisenin devreden çıkmasıyla bilim gelişmeye başlamış, buharlı makine icat edilmiş, böylece sanayileşmeye ilk adım atılmış oldu. Bundan sonraki aşama fabrikaların kurulması ve üretimle birlikte tüketim kavramının da ortaya çıkışıydı.

Buharlı makine bulunduktan sonra tren yapıldı ve bir noktadan diğerine gidiş yani turizm, ilkel şekliyle başlamış oldu. Trenin ortaya çıkışı çelik üretimi demekti, yani sanayi devriminin temelleri Avrupa toplumuna yavaşça atılmaya başlandı. Çelik fabrikaları Avrupa ve Amerika'da kuruldu, şehirleşme bütün hızıyla devam ediyordu. Fabrikaların sahipleri belirli bir sermaye ile bu işe girmişlerdi, doğallıkla üretip sattıkları maldan azami karı elde edip, artan paralarını yeni iş alanlarına yatırmak istiyorlardı. Aslında o dönemde yeni yeni bilinçli olarak kurulmaya başlanan kapitalizm sermaye birikimi esasına dayanmak zorundaydı.

Dayanak noktası sermaye birikimi olmasaydı devletin büyümesi ve yeni iş alanları açılması olanaksızdı. Bu mantık her ne kadar doğru gibi görünse de sermaye birikimi o fabrikalarda çalışan işçilere mümkün olduğunca az para verilip çok çalıştırılmak esası üzerine oturtulmuştu. Yani maliyeti düşük, satışı yüksek mallar üretilerek aradaki pay sermaye birikimine katılıyordu. Böylece işçilerin sömürülmesi ve hak arama mücadelesi başlamış oldu. Bir yandan sanayileşme bir yandan demokrasi geliştiği için (zaten biri olmadan diğeri olmaz ki), artık toplum kral ve tebaası mantığından çıkmış, işverenler ve işçiler olmak üzere yeni bir sınıflamaya uğramıştı (Emek-Sermaye çelişkisi).

Babası da bir fabrikatör olan Engels işçilerin sömürülmesinden büyük acı duyuyordu ve yakın arkadaşı Karl Marx'ın düşüncelerinin etkisi altında kalmıştı. Bu yüzden Marx'ı finanse etmeye karar verdi ve onun desteğiyle Karl Marx yepyeni bir ideoloji geliştirmeye başladı. Yazdığı kitap Kapital, ideolojisi ise Komünizm'di. Marx şu anda bu kitabın satırları arasında açıklamasını yapmaya gerek olmayan ancak kısaca sınıfsız bir toplum yaratma özlemiyle yepyeni bir teori oluşturmuştu. Bu teoride egemen sınıfı işçiler oluşturuyordu ve toplumun diğer katmanları emeğin değerine göre biçimleniyordu. Sermaye tabana yayılmaya çalışılıyordu ve bireylerin değil herkesin, yani devletindi. Bu, toplumda eşit işi yapanlar eşit para alacaklar ve yaşam güvenceleri olacak, ancak mülkiyet hakkı bulunmayacak anlamına geliyordu. Mülkiyet devlete aitti ve ekonomik gelişmenin bu yoldan sağlanması amaçlanıyordu[5].

Kapital yayınlandığı andan itibaren dünyada kıyametler koptu ve iki kutuplu dünyanın temelleri atılmış oldu.

5 Demokrasinin beşiği Birleşik Krallık'ta bugün hiç kim-senin mülk satın alma hakkı yoktur. Satın alınabilen şey, topra-ğın üstündeki binadır çünkü toprak resmen Kraliçe'ye aittir!

Artık bir yanda sermayeyi biriktirerek toplumsal ilerlemeyi sağlamayı amaçlayan, ancak bu arada insan faktörünü göz ardı eden kapitalizm, öbür yanda ise emeğin en değerli unsur olduğunu öne sürerek işçilerin yönetiminde sınıfsız bir toplum amaçlayan, ancak toplumların geleneksel yapılarını, din ve adet koşullanmalarını göz ardı eden komünizm vardı. Bu iki uç o günden bugüne çekişmelerini sürdürmüş ve her taraf birtakım kazanımlar elde etmekle beraber birtakım kayıplar da vermiştir. Kapitalizme karşıt doktrinin en büyük yararı toplumun en alt tabakasını oluşturan işçilerin hak arama mücadelesini başlatmaları sonucunda sendikalaşma, dolayısıyla sermayenin karşısına birleşmiş bir bilek gücüyle oturmaları sonucunu doğurmuş olmasıdır. Bunun sonucunda da Batı toplumlarında Kapitalizm ile Sosyalizmin karışımından oluşan sosyal toplum modelleri gelişmiştir, bugünlerde aslında gelişmiş toplumların yönetim sistemleri işte bu iki ideolojinin kaynaşmış biçimidir. Neyse biz konumuza dönelim, 1800'lerde gerçekleşen Sanayi Devrimi milliyetçilik hareketlerini de birlikte getirdi ve dolayısıyla paylaşım savaşları başladı demiştik. Dünya, 1. Dünya savaşını yaşarken Rusya'da Bolşevik Devrimi çok kanlı bir şekilde gerçekleşti ve Lenin'in önderliğinde Komünist devlet kuruldu. Çar ailesi Rusya'dan kovuldu ve devrim evlatlarını yemeye başladı, bu isimlerin en önemlisi tabii ki, Troçki'ydi. Aynı yıllarda Emperyalist devletler 1. Dünya savaşının galipleri olarak Osmanlı Devletinin zaaflarından yararlanmış ve Anadolu topraklarını paylaşım anlaşması olan Sevr anlaşmasını Osmanlılara kabul ettirmişlerdi. Ayrıca aynı Kuveyt'te olduğu gibi savaş tazminatı olarak Osmanlılara hatırı sayılır bir fatura çıkarıldı. Ancak Osmanlı tebaalarından biri olan Türkler, Mustafa Kemal önderliğinde ayaklanarak 4 yıl süren bir savaşa kalkıştılar. Ankara'yı başkent seçip, yeni bir meclis kurdular. Bu zorlu savaşta Türklerin karşısında yer alan onca

devlete rağmen Türklerin beş parası yoktu ve yardım almak zorundaydılar. Bu yardımın bir kısmı Rusya'dan, Lenin'den geldi ve savaştan sonra ödenmek üzere alınan borç yeni bir milliyetçi ayaklanmayı taşıdı. Ama çok önemli asıl destek hiç beklenmeyen bir noktadan geldi. İngiliz ve Fransızlardan. Şimdi bakın, Mustafa Kemal *(adı o sırada o olduğu için böyle yazıyorum,* ilk önce güney doğu'daki işgal kuvvetleri olan Fransız ve İtalyanlarla anlaşma yaptı. Bu kuvvetler buradan çekildi ve Ulusal Ordu da aynı şekilde güney doğudan çekilerek Mustafa Kemal Kuvvetlerine katıldı. Ve Fransızlar İstanbul'daki depolardan Mustafa Kemal güçlerine gizlice silah yardımı yapmaya başladılar. Bu silahlar gemilerle İnebolu'ya gidiyor oradan Ankara'ya getiriliyordu. Daha sonra Yunanlara yardımı kesen İngilizler önce gizliden sonra açıktan aynı silah yardımını ulusal kuvvetlere yapmaya başladılar. Böylece güçlenen ve her nedense Ankara'yı kuşatan kuvvetlerin (tıpkı zamanında Galyalıların Roma karşısında yaptığı gibi) 22 gün durmasını fırsat bilip silahlanan ve dinlenen ulusal kuvvetler Sakarya meydan savaşını kazanarak (ki, bu savaş Adapazarında değil Ankara yakınlarındadır, çünkü Sakarya nehri Ankara yakınından geçer.) Çok zor koşullarda geçen yıllardan sonra 1922'de savaş Türklerin zaferiyle sonuçlandı. Sevr anlaşmasını ortadan kaldıran Lozan anlaşması yapıldı ve Türkiye Cumhuriyeti bazı kayıpları olmasına ve Osmanlıların savaş borçlarını üstlenmesine rağmen kendi vatanına sahip, bağımsız ve saygı gören bir devlet olarak ortaya çıktı. Bu öykünün tamamını hepiniz zaten biliyorsunuz, ancak hepimizin pek fazla algılayamadığı bir konu vardır Türkiye'de, o da devrimlerdir. Hepimiz Fransız devrimini, Bolşevik devrimini, Çin Kültür devrimini ve daha nicesini tüm detaylarıyla biliriz de kendi devrimimizi pek fazla anlayamamışızdır, aslında sanırım hiçbir zaman bize devrimlerimiz doğru dürüst öğretilme-

miştir. Her şeyden önce devrim sözcüğü yasaklanmış ve inkılap denilerek kavramların beyinlerde açılımı engellenmiştir. Bu, niçin ve ne adına yapılmıştır, ne yazık ki, bu bilgiden yoksunuz, daha doğrusu bilsek te söylemeye dilimiz varmaz. 1923'ten, yani ülkemizde tam bağımsız, kimseye beş kuruş borcu olmayan, kendi topraklarına sahip Türkiye Cumhuriyetinin kuruluşundan itibaren Mustafa Kemal Atatürk, ülkeyi medeni dünyaya uydurmanın yollarını aramaya başladı. O günlerdeki Türk halkı ümmet toplumundan millete geçişin sancılarını yaşayan ve neler olduğunu pek de anlayamamış bir yapıdaydı. Herkes Mustafa Kemal'in kendisini halife ve padişah ilan edeceğini zannediyordu (İlan etseydi bazıları ne sevinirdi ama...) Halbuki Mustafa Kemal Cumhuriyet ilan etti.

İlk ilkesi **Cumhuriyetçilik** oldu, bu, halkın kendi temsilcilerini seçerek mecliste temsil edilme hakkına kavuşması demekti. Avrupa'da yüzyıllar süren ve çok kan dökülmesine neden olan mücadele, ülkemizde avcumuzun arasına sıkıştırılıvermişti. İşte Mustafa Kemal'in en büyük hatası buydu!. Bırakacaktı insanlar birkaç on yıl daha onun bunun sömürgesi altında yaşasın, sonra nasıl olsa gerçek millet bilinci gelişir ve hakkını almak için başkaldırı başlar, ama Türkiye'de herkes Cumhuriyet'e bakkaldan ekmek alır gibi kavuşmuştu. Tarih bizlere hak mücadelesinin kanlı olması gerektiğini, mücadele edilmeden hakkın alınamayacağını öğretmişti. Mustafa Kemal halk bu çileyi çekmesin istemişti, ama günümüzden geriye doğru baktığımızda ve ülkemizin bugün içinde olduğu durumu gördüğümüzde bunun aslında bir hata! olduğunu anlıyoruz.

3 Mart 1924 tarihinde TBMM Tevhid-i Tedrisat kanununu ilan etti, yani eğitim birliği gerçekleştirildi. Bütün okullar Maarif vekâletine bağlandı. Bundan böyle Türkiye'de yaşayan herkes devletin verdiği ortak eğitimle ve eşit olarak eğitilecekti. Artık Türk halkı da daha kolay

okuma yazma öğrenecek, yani cahil kalmayacaktı. Cahil kalmayan bir halk, her zaman daha bilinçli kararlar verebilen, yöneticilerini aynı özenle seçen, kandırılamayan ve hakkını arayan halktır. Bu yüzden tarih boyunca tüm toplumlarda ve ülkelerde halk mümkün olduğunca cahil bırakılmaya çalışılmış, böylece yönetim kademelerinin egemenliği ve iktidarı pekiştirilmek istenmiştir. Atatürk, dil devrimini yaparken buna da son vermeyi amaçlamıştı. Aynı nedenle Kuran ve ezan Türkçeleştirildi ve dünyanın tüm diğer halkları gibi Türk halkının da dinini kendi dilinden okuyarak anlaması ve bilerek inanması sağlamaya çalışıldı. Ancak yıl 1950'ye geldiğinde Kuran ve ezanın Türkçe okunması yeniden yasaklandı!

Mustafa Kemal Müslümanlığın emrettiği gibi (Müslümanlıkta ruhban sınıfı yoktur, hilafet sonradan uygulanan bir yönetim biçimidir), kulla tanrının arasına kimsenin giremeyeceği gerçeğinden yola çıkarak bir dizi değişiklik öngördü. Bunlar önce sarık, serpuş, cübbe, fes, çarşaf gibi kıyafetlerin giyilmesinin yasaklanması, sonra tekke, zaviye gibi mekânların kaldırılması, en sonra ise hilafetin kaldırılmasıydı. Bu işlemler son derece büyük bir dikkatle ve alıştırılarak gerçekleştirildi ve T.C. devleti anayasasının değiştirilemez ve değiştirilmesi teklif edilemez maddeleri arasına girdiği gibi, Türk ceza yasasına da ihlali halinde ağır cezalar öngörerek girdi. 8 Nisan 1924 tarihinde ise dinsel mahkemeler kaldırıldı. 17 Şubat 1926 tarihinde medeni kanun yürürlüğe girdi. Yani bundan böyle Kuran yasalarına göre insanların kafaları ya da elleri kesilmeyecek, taşlanmayacaklardı. Herkes eşit olarak yargılanıp yasanın öngördüğü cezalara çarptırılacaklardı. Din ise Tanrı ile ona inananın arasında bir iletişim olarak kişinin özeline indirgendi.

26 Aralık 1925'te uluslararası saat ve takvim kabul edildi. 1928'de uluslararası rakamlar kabul edildi. 28 Mayıs 1928'de Türk Vatandaşlığı kanunu kabul edildi.

Sırada en önemli devrim vardı. 10 Nisan 1928 tarihinde devletin dininin İslam olduğu yolundaki anayasa maddesi kaldırılarak laik Türkiye Cumhuriyeti yaşama geçirildi. Bundan böyle batı toplumlarında olduğu gibi Türk toplumunda da devlet halkın dini meselelerine karışmayacak, halk dini ihtiyaçlarını kendisi karşılayacaktı. Bu maddeyle devlet vatandaşının dini inanışına ya da dinsizliğine karışmıyor, herkese eşit muamele gösterilmesini garanti altına alıyordu. Böylece bireyin özel yaşamı da bir anlamda garanti altına alınıyordu. Bu ikinci ilkeydi, **laiklik.**

Atatürk'ün yaptığı bir diğer devrim harf devrimiydi. Yeni harfler 8 Ağustos 1928 tarihinde açıklandı. 1 Kasım'da kabul edilen kanunla Latin harfleri benimsendi, 3 Kasım'dan itibaren ise tüm devlet dairelerinde Türkçe yazılması zorunlu kılındı. Tatbik tarihi en geç 1 Ocak 1929 olarak belirlendi. Okullarda sadece Türkçe eğitim yapılması karara bağlandı ve herkesin Türkçeyi öğrenmesi için millet mektepleri açıldı. Osmanlı devletinde, konuşulan dille yazı dili farklıydı. Yazı dili farsça-arapça karışımı Osmanlıca denilen bir dildi. Mustafa Kemal dil uzmanlarına Türkçe konuşma dilini inceletti ve Latin alfabesi temel alınarak konuşma diline uygun yeni harfler yaratıldı ve hemen bütün halka öğretilmesi için büyük bir eğitim seferberliği başlatıldı. Köy Enstitüleri kuruldu, Hasan Ali Yücel'in büyük katkılarıyla büyük klasikler, felsefe kitapları Türkçe'ye çevrilerek MEB tarafından yayımlandı. Köy Enstitüleri köylü çocuklarını yerinde eğiterek onların kendi köylülerini eğitmeyi ve aydınlanmayı bütün Anadolu'ya yaymayı amaçlıyordu. Ve Köy Enstitüsü mezunları bunu büyük bir başarıyla yerine getirdiler. Ve o zamanlar gerçekten de örneğin Sivas lisesinde senfoni orkestrası vardı. İnsan Çetin Altan'ı anmadan edemiyor, ne kadar da haklıymış değil mi?

Köy Enstitüleri din tacirlerine taviz vermek, o kesimden oy almak için kapatıldı. Peki ne oldu? Oy alınamadı. Çünkü oy asıl kaynağına gider. İmam Hatip okulları ilk kez İsmet İnönü tarafından açıldı, aynı yukarıdaki nedenle. Peki ne oldu? Oy ona gitmedi. Çünkü kaynağına gider. Ve Türkiye 1960'a sürüklendi. 2014'te ne yapılıyor? CHP oy alabilmek için dincilere taviz veriyor. Ne olacak? Bu kitabı okuduğunuzda cevabı almış olacaksınız. Ama ben şimdiden oy kaynağına gider ve siz milyonlarca seçmeni küstürmüş olursunuz diyeyim.

5 Aralık 1934 tarihinde Türk kadınına seçme ve seçilme hakkı verildi. Ama o kadınlar yine bu hakkı savaşarak almadılar. Ne oldu?

21 Haziran 1934 tarihinde Soyadı kanunu kabul edildi.

Bütün bunları yeniden yazmamın nedeni, çoktan unuttuğumuz geçmişimizi yüzeysel de olsa bir kere daha hatırlatmak ve globalleşmenin temellerini ayaklarımızı yere sağlam basarak anlamamızı sağlamak. Dünya üzerinden silinmekte olan bir toplumu, üstelik aristokrasiyi bile doğru dürüst yaşamamış, sanayileşmenin kıyısına bile yaklaşmamış, ümmetlikten kendini yüzyıllar boyunca kurtaramamış bir toplumu, Mustafa Kemal denilen bir tek kişi alıp çağdaş dünyanın tüm değerleriyle donatıyor ve bu toplumu o günkü dünyanın en saygı duyulan toplumlarından biri haline getiriyor, yani imkânsızı başarıyor. Öte yandan emperyalist devletler bir yandan sanayileşmenin tüm nimetlerinden yavaş yavaş yararlanmaya başlamışken, bir yandan da sömürgelerinden elde ettikleri inanılmaz gelirlerle demokrasilerini! sağlamlaştırıyorlardı. Kendi halklarının ihtiyaçlarını sağlayabilmek için yeni sömürgeler elde etmek ve daha çok insanı köle gibi çalıştırmak zorundaydılar. Bu ülkelere bu yüzden emperyalist denmiştir ki, Osmanlı devleti de bunlardan biriyken, önce sanatı günah diye reddetmiş, arkasından sanayileşme adına hiçbir şey yapamamıştır, çünkü top-

lum ulus değil de ümmet olduğu için kimsenin sermaye biriktirip bunu fabrika gibi yatırımlara dönüştürme şansı yoktu, üstelik bilim adamı yetiştirme kapasitesine sahip olmadığı için teknoloji üretimi söz konusu değildi, çünkü eğitim bilimsel değildi, devletin yapısı gereği dışarıdan o günün teknolojisinin transferi de mümkün olmadığından ve her türlü yayın günah kabul edildiğinden, halkı ümmetlikten asla kurtulamadı çünkü eğitim olanağı tanınmıyordu, elbette eğitimsiz halk yöneticilerin işine geldiği için koca bir toplum tek bir kişi ya da hanedanın çıkarları doğrultusunda onlarca yılını geçiriyordu, halkının yarısını oluşturan kadınların eğitilmesi diye bir sorunu ise zaten yoktu. Ayrıca ticaret, var olan küçük sanayii, ya da olduğu kadarıyla bilim tamamen ülkedeki azınlıkların elindeydi ki, onlar da bağımsızlığını ilan edince bu insanların çoğu kendi ülkelerine gitti ve ellerindeki bilgiyi ve sermayeyi de elbette yanlarında götürdüler. Böylece Osmanlılar gün geçtikçe Avrupa toplumundan geri düştü ve matbaa ancak 150 yıl sonra Osmanlı devleti topraklarına girebildi. Girse de ne o zaman, ne sonra, ne şimdi Batı'da basılan kitap sayısıyla buradaki sayı, karşılaştırma kabul etmeyecek boyutlara vardı. Sonuç, doğal olarak bu koca devletin yıkılışıydı, çünkü gelişimden kaçanların sonunun başka türlü olması düşünülemezdi bile. Osmanlı devletinin yerini alan batı ülkeleri gün geçtikçe gelişen sanayileri ile dünyanın birçok bölgesini egemenlikleri altına aldılar, sonra da aralarında dövüşmeye başladılar. Bu arada 20. yüzyılın başında petrol adında yeni bir enerji kaynağı keşfedildi. Bu sayede arabalar yapılmaya ve uzak mesafeler iyice kısalmaya başladı. Otomobilin yapılışı yepyeni birkaç sanayii kesiminin doğmasına neden oldu: Yollar yapıldı ki, yapımları için petrol ürünü zift kullanılmak zorundaydı, yine petrolün işlenmesinden elde edilen lastikler yapıldı ve plastik sanayii doğdu. Artık şehirlerin içi ve arası asfalt yollarla

donanmaya başlamıştı. Petrolün keşfiyle birlikte petrolü olan ülkeler dünya siyaset sahnesinde en önemli yerleri kapmaya başladılar, hâlâ feodaliteyi yaşayanlar ise güçlü devletlerin uydusu olmaktan kurtulamayacaklardı.

Böylece petrolün kontrolü tüm dünyada İngiliz Uluslar Topluluğu (Birleşik Krallık, İrlanda, İzlanda, Kanada, Avustralya'dan ve birkaç küçük ülkeden daha oluşur ve Britanya Kraliçesi onların da kraliçesidir, yani tüm toprakları teoride kraliçeye aittir), ABD ve SSCB'nin eline geçti. Feodal ülkeler işte o günlerde idam fermanlarını imzalamışlardı, petrolleri olduğu için belki zengin olmaktan başka çareleri yoktu, ama halkın uyanışına asla izin verilmeyecekti, çünkü yukarıda belirttiğimiz gibi uyanan toplumlar başka toplumların uydusu olmayı reddederler, hele bir de petrolleri varsa, sanayilerini geliştirip, halklarını bile eğitebilirler. İşte bu yüzden Irak, Kuveyt, İran, Suudi Arabistan gibi ülkeler bir türlü feodal yaşamlarından kurtulamazlar, hanedan yönetimleri bütün ülkeyi sömürüp, din baskısı altında insanlarını esire çevirirler, hâlbuki o hanedanların yaşamları da genellikle büyük devletlerin eline geçmiştir. Bu yüzden dünyanın hiçbir yerinde gelişmiş bir Müslüman ülke bulamazsınız, çünkü reformdan geçmemiş Müslümanlık, aynı reformdan geçmemiş Hristiyanlık gibi üretime ve bilime yönelik olmadığı için ve çoğu dünyasal olayı günah kabul ettiği için toplumların gelişimine izin veremez.

Mustafa Kemal Atatürk işte aynen böyle bir toplumu laik topluma çevirmeyi başarmış, tarihin gördüğü en önemli devlet adamlarından biridir ve hakkında söylenen hiçbir övücü sözcük yeterli bile değildir. Onu eleştirenlere gelince, bence en büyük hataları bugünden geriye doğru bakarak onu eleştirmeye kalkmalarıdır, hâlbuki tarihi yargılarken, olayları yaşandığı günkü koşullarla değerlendirmek en doğru yol olacaktır, yoksa büyük yanılgılara düşülmesi kaçınılmazdır.

1. Dünya Savaşının bitimi, Türkiye Cumhuriyetinin kuruluşu ve Bolşevik Devriminin gerçekleşmesi ile dünya bir süre rahatlamış göründü. Ancak Avrupa'nın göbeğinde bu sefer de yoğun ırkçılık dalgası başlıyordu. Yeterince güçlendiğine inanan Almanya ve Hitler arkasına büyük bir halk desteği alarak yeni bir savaş başlattı. Eski topraklarını almak bahanesiyle Polonya'yı işgal etti ve Avrupa'da savaş patladı. Savaşa tüm Avrupa devletleri katıldı, sonunda Amerika ve Japonya'nın da katılmasıyla dünyanın en yaygın savaşı başladı. Savaş sonunda 40 milyon insan öldü, Nazizm'in bütün vahşeti ortaya çıktı ve sanayinin gelişmesinin dünyayı kötü anlamda nerelere götürebileceğini de herkes gördü, Hiroşima ve Nagazaki'ye atılan atom bombaları etkilerini o günlerden bugünlere sürdürdü ve aynı anda yüzbinlerce kişinin ölümüne neden oldu. Savaş bittiğinde yıkılmış bir Avrupa ve savaşın sınırlarına bile yaklaşamadığı bir ABD vardı. Almanya ise yenilmesine rağmen belki de tarihinin en şanslı dönemine girdi. Çünkü savaş sonrasında yapılan anlaşmalar gereği Almanya resmen işgal bölgesi ilan edildi, Doğu Almanya Sovyetlerin etki alanına girdi Batı Almanya ise ABD, Britanya ve Fransa arasında kontrol bölgeleri olarak paylaşıldı. Almanya'nın asker barındırmasına izin verilmedi. Böylece Almanya pratikte asker beslemediği için bütün gücünü zaten altyapısı var olan sanayiye ayırdı ve günümüzde işgal ordularının ülkeden ayrılışıyla birlikte dünyanın en güçlü devletleri arasında yerini aldı. Evet, 2. Dünya savaşından sonra oluşan yeni koşullar dünyanın iki kutuplu olarak bölünmesine ve sıcak savaşın yerini soğuk savaşa ve yoğun bir silahlanmaya bırakması şeklinde gelişti. Silahlanmanın nedeni her zaman caydırıcılık olarak gösterildiyse de, bu mantıksız neden her zaman doğal sonucu, yani savaşı doğurdu. Daha sonra ise globalleşmenin ilk adımları atılmaya başlandı. Bu konunun ayrıntılarını ve Bilderberg dosyasını

daha önceki bölümlerde okuduğunuz için detaylara girmiyorum.

Bu bölümde Rönesans'tan başlayarak batı toplumunun gelişimini yüzeysel olarak gözlerinizin önüne sermeye çalıştım. Ancak yüzeysel de olsa batı toplumunun dayandığı temeller yukarıda okuduklarınızdır. Şunu unutmayalım ki, demokrasiye çıkan bütün yollar kan ve vahşet doludur. Bugün dünyanın en gelişmiş toplumlarından biri olan İsveç, ülkesinde ve dünyada insan haklarının en başta gelen savunucularından biridir biri olmasına ama, aynı İsveç dünyanın en büyük silah üreticisi ve satıcısı olan ülkelerin de başında gelmektedir ve dünyanın en gelişmiş demokrasilerinden biri aslında başkalarının kanları üzerinde yükselmektedir. Üzerinde güneş batmayan imparatorluk adını almış olan Britanya uzun yıllar sömürgelerinden gelen gelirlerle yaşadı. Sanayileşmeyi yaşamış bile olsa, günümüzde bile bu davranışını sürdürmektedir. Hindistan geçtiğimiz yüzyılda Britanya'dan kopabilmiştir. Hepinizin bildiği gibi Hong Kong ise ancak 1997 yılında Çin'e geri döndü. Daha önceki yüzyıllarda aynı İngiltere, Galler ve İskoçya'yı topraklarına zorla katmış ve Birleşik Krallık böyle kurulmuştur. Sonuç; bütün bu topraklardan gelen önemli miktarlarda gelir, bunların yatırımlara dönüşmesi ve tabii refah ve demokrasi. Bu sefer ortada başka ülkelerin halklarının alın terinin sömürülmesi var. Acı da olsa gerçek budur. 1945'ten beri ise sahneye ABD çıkmıştır. ABD büyük toprakları, büyük yatırım gücü ve insanlarının gerçekten takdire şayan yatırım kafalarıyla çok kısa bir zaman içinde büyüdü. Dünyanın her tarafından değerli bilim, sanat, kültür adamlarını transfer etti. Yavaş yavaş, geliştirdiği bilim ve teknoloji ile dünyanın büyük kısmını etki alanı içine almaya başladı, artık en önemli gelirlerinden birisini bilim satışından elde ediyordu. Dünyanın birçok ülkesine verilen krediler, askeri yardımlar ve borçlar özel-

likle gelişmekte olan ülkeleri ABD'ye tamamen bağımlı hale getirdi. ABD bu politikayı çok uzun zamandır son derece bilinçli olarak uygulamaktadır. Askeri yardımlar ve araç gereç yardımları yedek parça satışının, krediler ise faiziyle geri dönen dolarlar demekti. Bir ülke bir defa borç aldı mı büyük tuzağa düşmüş olmaktadır. Çünkü zaten yatırım yapabilmek için dış krediye ihtiyacı olan bir ülke bu parayı geri nasıl ödeyecektir ki, taşıma suyuyla değirmen dönmez diyen atalarımız boşuna mı söylemiş bu sözü? Krediler doğallıkla zaman içinde büyüyecek, toplum çalışmadan yemeye alışacak ve borçlar yine borçla ödenmeye başlanacaktır. İşte böylece ABD, tüm dünyada bugün adına globalleşme denilen monarşik yönetimi kurmasının temellerini attı. Artık yeni dünyanın büyük sömürge imparatorluğunu ABD kuracaktı ve kurdu da. Bu açıktan değil gizliden yapılan ekonomik ve dolayısıyla siyasi sömürgedir. Dünyanın birçok ülkesi bugün doğrudan ABD'nin yönetimi altına girmiş bulunmaktadır, çünkü aynı ülkelerin ABD'ye büyük miktarlarda borçları vardır, bu borçlar ülke yönetimlerinin açıkça ABD yönetiminin baskısı altına girmesine de neden olmaktadır tabii ki. Sonuçta ABD dünyanın her tarafına önce sinemasıyla *(sinemaya devlet tarafından destekli büyük yatırımlar yapılıyor. Filmler çok büyük bütçeler ve teknik olanaklarla çekiliyor. Ülke dışına ihraç edilen filmler getirdikleri büyük gelirin yanında, asıl görevlerini gittikleri ülkeye soktukları Amerikan kültürüyle yapıyorlar*) girdi. Sinema Amerikan kültürünü, dilini öyle bir yerleştirdi ki, birçok ülkede Amerikan yaşam biçimi dışındaki hayat tarzları eleştirilir hale geldi. Sinemanın ikinci etkisi ve en önemlisi İngilizcenin dünyanın her yanına yayılarak birçok ülkenin neredeyse resmi dili haline gelmesi. Artık bizim ülkemiz de dahil olmak üzere birçok ülke insanı kendi dillerinin yanında İngilizceyi de öğrenmek zorundadır. Başka bir dilin öğrenilmesi, sürekli yabancı ülke filmleri-

nin seyredilmesi doğal olarak insanları kendi kültürlerini önce unutmaya, sonra dışlamaya, sonra da aşağılamaya itiyor. Aslında yabancı bir kültürü baştan aşağı tanımak olanaksız olduğundan, insanların öğrendikleri şeyler son derece yüzeysel kalmakta ve öz kültür değerleri zamanla yıkılmaktadır. İşte yabancı bir ülkenin diğer ülkeyi ele geçirmeye başlamasının ana zamanı o andır. Artık insanların önünde çağdaş! değerler vardır. Yaşam colasız, kotsuz, Amerikan müziksiz çekilmez hale gelir, her an moda olan yeni şeyleri almak, bir an önce eskitip yeniden almak hayatın ana amacıdır. Düşünülmeyen ise, bu işlevleri yerine getiren batı insanının hangi aşamalardan geçerek o noktaya geldikleridir. Sömürgeleri, köleleri, işçilerin sırtından edindikleri sermaye birikimleri de olsa tüketim toplumuna ulaşan batı, bunu gerçekten büyük sancılar çekerek, kan ve gözyaşı dökerek, ama sonunda eşşek gibi çalışarak, üreterek elde etmiştir. Atılan her adımın sonunda elde edilen gelişme bir sonraki kuşağa yansıtılmış, çocuklara gerçekten ciddi bir eğitim verebilmek için devletler her türlü fedakârlığı yapmışlardır. Böylece eğitilmiş insanlar bilim üretmiş, bilim üretildikçe sanayii gelişmiş, sanayii geliştikçe üretim artmış, üretim artınca arz artmış, bu, talebin artışını gerektirmiş, kazanıp artı değer oluşturamayan insanlar alışveriş yapamaz gerçeğinden yola çıkılmış ve çalışanların belirli bir düzeyin üstüne çıkması sağlanmıştır. Böylece alışveriş yani tüketim doğmuştur. Tüketim ekonominin motoru olmuş ve ülkeler dev adımlarla sanayii ötesi toplumuna ulaşmaya yönelmişlerdir. Şunu unutmayalım bu yöneliş 20. yy. boyunca her an demokrasi içinde gerçekleşmiştir. Sistem her şeyden önce kapitalizmi ve onun koruyucusu anlamındaki demokrasiyi korumak üzerine inşa edilmiştir. Bu aşamaların henüz hiçbirinden geçmeyen toplumların sizce demokrasiye ve tüketmeye hakları var mıdır?

Peki böyledir diye demokrasiyi kurmayacak mıyız, ya da daha önceki bölümlerde açıkladığımız gibi globalleşme aslında belirli grupların dünyayı yönetmesidir diye globalleşmeyecek miyiz? Tabii ki hayır. Hem hakkımızı alma mücadelesi vereceğiz ve demokrasiyi kuracağız, hem de ne olursa olsun dünyaya entegre olacağız. Ama bunu yaparken ülkemizin özelliklerini gözönüne almamız (almaları...), insanımızı harcamamamız, özellikle kişisel çıkarlarımız için ülkemizin çıkarlarını feda etmememiz (etmemeleri...) gerekli. Önemli olan en fazla demokrasiyi ve entegrasyondan kaynaklanan en fazla k-kârı alabilmektir. Mustafa Kemal'in çağdaş uygarlığı yakalayacağız sözünün bugünkü yorumu bunu gerektirir ve bu, asla Atatürk'ün izinden çıkmak değil onun izinde yürümektir. Atatürk bundan 80 yıl önce bir enkazdan bir ulus yarattı, ümmet toplumunu millete çevirdi, gözünü sanayii ülkelerine dikti ve daha köylülüğü yaşamamış toplumun önüne hedef olarak çağdaş toplumu, şehir yaşamını, kültürü, bağımsızlığı koydu. Hepsi ulaşılması çok güç değerlerdi ve toplumumuzun en azından bir kısmı, belki de çoğunluğu bu değerlere ulaşamasa da, anladı. Atatürk'ün koyduğu hedeflerden en önemlisi kuşkusuz bağımsızlıktır. Türkiye uzun süre bağımsız bir devlet olarak yaşadı ve dünyanın en saygın devletlerinden biri oldu. Ama ne zaman ilk dış borcunu alıp, Nato'ya girmeye kalkıştı, İşte o andan itibaren kişiliksizleşmeye, dünyada sözünü dinletememeye başladı.

Artık belirli bir paktın üyesi, üstelik dış borcu olan bir ülke olarak çok farklı bir istilaya kapılarını açmak zorundaydı. Türkiye bağımsızlığını aslında 1950'de kaybetti. Atatürk fakir ama onurlu bir ulusu, kendi ayaklarının üstünde kendi koşullarıyla durabilen bir ülkeyi tercih ederdi. Ancak 1950'den sonraki iktidarlar ne yazık ki, ülkemizi olmadık maceralara sürüklemişler ve 1920'den çok daha gerilere götürdükleri Türkiye'yi emperyalist

ulusların para egemenliğine girmek zorunda bırakmışlardır. Emperyalist devletler zamanında silah gücüyle yapamadıklarını ikinci dünya savaşından sonra para gücüyle yapmışlar ve Türkiye ile onun benzeri uluslar ne yazıktır ki, önce dış borç batağına, sonra kültür emperyalizmine, sonra da iç borç batağına saplanmışlar ve gerek ekonomileri gerekse politik konumlarıyla büyük devletlerin uydusu konumuna girmişlerdir. Elbette bugünün dünyasında tam bağımsızlık diye bir şey söz konusu bile değildir. Tüm uluslar, hem ekonomik hem de siyasal açıdan diğerlerine muhtaçtırlar. Ancak Türkiye globalleşen dünyanın koşullarına karşı hazırlıksız yakalanmıştır. Aslında Türkiye'nin yöneticileri bu duruma ülkeyi hazırlamamışlardır. Çağdaş dünyanın ekonomik koşulları yalnızca çalışanların başarılı olmalarını öngörür. Çalışmadan yeni teknolojileri satın alarak hiçbir yere varamazsınız. İtalya'nın telefon teknolojisi bizden eski olabilir ama yeni teknolojiyi kendileri üretecekleri için sonuçta her zaman onlar kazançlı çıkacaktır. Türkiye ise yıllardır tam bir imparatorluk ülkesi edasıyla yan gelip yatmış, sonuçta enflasyon %150'lere dayanıvermiştir (*1995 koşullarında, bugün ise enflasyon % 10 civarında, enflasyon ölçüm araçları arasında hamam tellak ücretleri var, ancak petrol ücretleri yok!)* Ülkemizi 1950'den beri zaten kendilerinin de göğüslerini gererek iddia ettikleri gibi aynı görüşün temsilcileri yönetiyor. O günden bu yana ama hakla, ama seçim yöntemleriyle oynayarak başka hiçbir görüşün ülkeyi yönetmesine imkân vermediler. Ne acıdır ki, hâlâ karşımıza dikilip bilmem kaç gün içinde ekonomiyi düzeltmekten söz ediyorlar. Aslında doğru söylüyorlar, ama onların konuşurken söyledikleri düzeltmek sözcüğünü halkı düzmek şeklinde algıladıklarına hiç kuşku yok. Hem de kimlerin çıkarları uğruna?

Ülkemizin içinde bulunduğu durumdan yöneticileri suçlarken bir adet iğne de kendimize batırsak diyorum.

Türkiye 1980'lere yoğun bir terör baskısıyla girdi. Terörün (hem o zamanki, hem de şimdiki) çıkış nedenlerine, kaynaklarına, iç ve dış tahriklerine girmenin elbette bu kitapta bir anlamı olmadığı gibi, konunun uzmanlarının yanında bir görüş ileri sürmek doğru olmaz kanısındayım. Ancak terörü bir kenara bıraktığımızda Türkiye'de bugünkünden çok daha adil bir seçim sistemi, tevhid-i tedrisat yasasına tam uyan bir eğitim sistemi, tam laik olmasa da adil bir devlet düzeni vardı. Sağdan soldan birçok kişi ve kuruluş uğraşsa da her önüne gelen devleti yıkmaya çalışmıyordu. O günlerde birden bire ülkemiz insanlarının önüne büyük bir fırsat! çıktı. Artık çalışmaya gerek yoktu, işini bilen köşeyi dönecekti. Yükselen değerler, özelleştirme ve globalleşme her yanımızı sarmış, dünyanın ilk on devleti arasındaki yerimizi almıştık. Bu güzel rüya on yıldan fazla sürdü, birçokları yükünü tuttu, bu arada toplumumuz birçok değerini yitirdi. Durumu algılayanlar bölücülük! suçundan içeri girdi. Yeni bir terör dalgası ülkemizi kavurmaya başladı, diğer yandan toplum yeni kutuplaşmalara itilerek bir iç savaş tehlikesi toplumun tepesinde Demokles'in kılıcı gibi tutulmaya başlandı. Atatürkçülük neredeyse suç durumuna getirildi. Aslında Türkiye'nin tek kurtuluşu Atatürk ilkelerini doğru yorumlayıp yaşamına geçirmesinden geçiyor. Çünkü Kemalizm ya da Atatürkçülük, Türkiye dediğimiz kocaman mozaiği birbirine en güzel şekilde entegre eden bir yapıdır. Farklı ulusları Türkiye Cumhuriyeti, farklı dinleri laiklik, farklı kültürleri eşit ve tek eğitim sistemi ile birleştirmiş ve kaynaştırmayı başarmıştır Kemalizm. Günümüzde yükselen değerlerin savunucuları Kemalizm'e karşı bayrak açtılarsa da, Türkiye ya ancak onunla kurtulacak ya da ırkçılık veya şeriatın karanlığına sürüklenecektir. İkinci olasılıkta Atatürk devrimlerine karşı bayrak açanlar yarattıkları canavarın ilk yemi olur gibimize gelse de, ülkemizi koruyacak de-

mokratik örgütlerin bir an önce yeterli örgütsel güçlerle donanarak hukuk içinde etkin konuma geçmelerini diliyoruz.

Evet, bütün olumsuz koşullara rağmen Kemalizm başarmıştır diye bir yargıya varmak sanırız yanlış olmayacaktır. Devletimizi tehdit eden bütün güçlere rağmen Cumhuriyet başlarını nereye çevirmeleri gerektiğini bilen kuşaklar da yetiştirmiştir. Daha doğrusu böyle birçok kuşak yetişmiştir. Kafalarımızı karıştıran tek bir kuşak söz konusudur, o da 1980 sonrası kuşağıdır. Ancak gözlemlerim beni yanıltmıyorsa geçtiğimiz bir iki yıl bu gençlerin de uyanmaya başladıklarını gösteriyor, hem de tüm eğitimsizliklerine karşın... boşuna aklın yolu birdir dememişler. *(bakın bu satırlar 1995'te yazıldı, sonra 2013'te Gezi'yi yaşadık!!!!)*

Kemalizm aslında hem kapitalizme hem komünizme karşı başarılı oldu. Atatürk, ülkesinin sermaye birikiminin olmadığını, sanayii toplumuna ulaşmadığını (hâlâ da ulaşamadı) elbette biliyordu. Öte yandan da yine aslında sanayii toplumuna ulaşmamanın bir sonucu olarak işçi ve işçi sınıfı bilincinin olmadığının da farkındaydı. Ülke en büyük şehirleri de dahil olmak üzere feodalizmin koyu karanlığında yaşıyordu. Yani ne kapitalizm ne de komünizm fiilen bu ülkede kurulamazdı. Komünizmin teorisinin olmasa bile uygulanışının diktatörlükten farksız olduğunu görmüştü sanırım. Böylece paçasını savaştan kurtarır kurtarmaz ülke çapında büyük değişimlere girişti. Ekonomik sistemi kapitalist ile komünist sistemler arasında bir yere oturttu. Buna karma ekonomi dendi. Devlet ülkeye gerekli bütün yatırımları yapıyor, bu arada özel girişim de destekleniyordu. Siyasal sistem ise o günlerin koşulları öyle gerektirdiği için tek partiliydi, ancak Cumhuriyet sağlam temeller üzerine kurulmuştu. Böylece günümüzün meşhur KİT'leri bu koşullar altında doğmuş oldu. Bugün değeri düşük gösterilerek, bel-

ki özellikle zarar ettirilerek ona buna satılmaya çalışılan Devlet Kuruluşları bu halkın döktüğü kanların üzerinde kuruldu ve fakir devletin varını yoğunu harcayarak yaptığı yatırımlarla yıllarca vatandaşlara hizmet verdi. Şimdi düşünelim globalleşme denilen yeni monarşizmin yönetimindeki Türkiye bunları satarken kime satacak? KİT'lerin maddi değerleri çok yüksek, bunları Türkiye'de satın alacak adam, özellikle EBK, THY, TCDD, Demir Çelik Tesisleri gibi kuruluşları alacak kişi ya da kuruluş var gibi gözükmemektedir. Yani temel olarak bunların satışı büyük olasılıkla yabancılara yapılacaktır. Nitekim Petlas'ı İranlılar almak istiyor. *(-du o zaman, sonra aldılar).* Ülkemizin temel ekonomik kuruluşları sayılabilecek bu kuruluşları yabancılara ya da yerli görüntüsü altındaki yabancılara satmanın anlamı ülkeyi satmakla eşdeğer değil midir acaba? İşte globalleşmenin ekonomik boyutu tam olarak budur *(zaten başka bir boyutu yoktur ki).* Ve dediğimiz gibi oldu. Ne yazık ki ülkenin her yanı yabancılara satıldı. Telekom 2 yıllık kârına, son günlerde Milli Piyango 1 yıllık kârına satıldı. Ne güzel alış veriş değil mi? Bugün Yunanistan'ın, Fransa'nın, Britanya'nın, Arjantin'in özelleştirme sonucu şirketleri ve hatta bir kısım toprakları hangi ellere gittiyse Türkiye'ninkiler de oralara gidecektir. Kapitülasyonların çok daha ağırı kapımızdadır ve bir kere başladı mı durdurmanın hiçbir olanağı yoktur. Bu nedenle tüm basında aniden! tü kaka olan Mümtaz Soysal'a sonuna dek destek vermek, bütün toplumsal örgütler ve bireyler olarak arkasında ve yanında yer almak gerekmektedir. Aynı kısım medyada yükselen değerlerin ne denli özenle korunduğuna da dikkatinizi çekerim.

Monarşik globalizm, vahşi kapitalizm, emperyalizm, sistem adı her ne olursa olsun, şunu unutmayalım ki, o kendini yönetenlerin ya da ortaya çıkaranların çıkarlarına hizmet edecektir. Bu kitabı okuyan sizin ya da benim

değil herhalde. Daha önce demiştim ki, sistem hiçbir durumda kendini yıkmaya kalkışanlara meydan vermez, üstelik dünyanın bütün parasal, dolayısıyla siyasal gücünü elinde tuttuğu için, bunu neredeyse siz düşünmeden anlayabilir. Bir tek şeye izin verir, o da toplumun deşarj olmasına olanak tanıyacak kadar eleştiri hakkıdır. Yani yapılacak bir şey olmadığı için oturup keyfimize bakmalıyız!

İşte globalleşmenin bu kitapta özet olarak yer almasının nedeni; bir rock'çu asla boyun eğmez, bir rock'çu özgür bir bireydir, her şeyden önemlisi barışçıdır. Bir rock'çu bir hippie'dir. Her şeyden önemlisi dünyanın gelecekteki siyasal yapısı ve ekonomik yapısının belirlendiği şu günler ve yıllarda bu yapıyı çok iyi çözmüş olması gerekmektedir. Rock'çunun uzun saçları, yırtık kotları, yüzükleri, zincirleri ve küpeleri olabilir, ama aynı zamanda aklı da uzundur. Çünkü toplumun en çok okuyup düşünen kesimleri arasında yer alır, üstelik demokrattır. Hâlbuki globalizmin demokrasiyle yakından uzaktan ilişkisi yoktur, yalnızca izin verilen kesimler siyaset yapabilir ve demokrasi! içinde yer alabilir. Öyleyse bizler, yani tüm demokratlar, rockerlar, sanatçılar, müzisyenler ülkemizi globalleşmeden uzak tutmaya gücümüz yetmese bile bu geçişi onurlu kılabilir, ülkemizin çıkarları doğrultusunda girişimlerde bulunmak üzere yöneticilerimizi zorlayabiliriz. Unutmayalım ki, bir ülkenin kamuoyu o ülkenin en etkin gücüdür, sesini yeterince duyurduğu zaman o ülkede her şeyi yapacak ve yaptıracak güce kamuoyu sahiptir. Ve bizler kamuoyu gücünü yavaş yavaş anlamaya başlayan halkımıza bu gerçekleri yazarak, çizerek, konuşarak, şarkı söyleyerek, kahvelerde anlatarak ulaşmalıyız. İşte bu yüzden bu satırların yazarı neredeyse 20 yıldır Türkçe müzik yapmanın öneminden dem vurur ve yapılan bütün panellerde, toplantılarda ve sohbetlerde neredeyse dışlanmalara uğrardı. Sonunda

halkından kopuk bir yarı aydın tabakasının (bu örnekte rock'çuların), halkın nerelere sürüklenmesine neden olduğu canlı olarak gözümüzün önünde sürüp gidiyor *(bu örnekte Türk Pop Müziği denen ürünün! geldiği boyutlar var)*. Elbette bu ayrı bir tartışma konusu ama yine de konumuza doğrudan bir örnek olduğu için vermek durumundayım. İşte Pink Floyd bu nedenle önemli, bu nedenle dünyada benzeri olmayan bir grup olma özelliğini koruyor. Onu gelecek bölümde işleyeceğimizi söyleyerek bu bölüme son noktamızı koyalım. Bizler şarkılarımızda gerek simgesel gerek somut örneklemelerle dünyamızı ve Türkiye'mizi halkımıza anlatmalıyız. Bu bizlerin ana görevidir. Globalizmin tüm dünyayı sardığı bu yıllarda ülkemizin gümrük birliğine girişi ve özelleştirme bunun ülkemizle ilgili ilk uzantılarıdır. Normal bir Batı ülkesinde gümrük birliğine girilecekse gerekli yasal düzenlemeler yapılır, halka isteyip istemediği sorulur. Sonra bütün şartlar yerine getirilince, özellikle o ülkenin halkının isteklerinden oluşan ve özelliklerinden kaynaklanan bir pazarlık paketiyle masaya oturulur ve birliğe yapılan pazarlıklar sonucunda ülkenin çıkarları zarar görmeyecekse girilir. Ne yazık ki, her zaman olduğu gibi bizim ülkemizde kimse konuyu halka sorma gereği duymamış, olay halka zaten doğru dürüst anlatılmamıştır. Çünkü yöneticilerin kafasındaki şablon bellidir; halk anlamaz. Ve her zaman olduğu gibi binlerce gereksiz tartışma başlamış, toplum yine girilecek diyenlerle girilmeyecek diyenler arasında ikiye bölünmüş ve kimse ne olduğunu anlamamıştır.

Bu şekilde de birliğe girilecektir, sonuçta ise ülkemizin ne denli çok zarar gördüğünü, vermemiz gerekmeyen ödünlerin verildiğini öğrenip kahrolacağız. Bütün bunlar örgütsüz toplum yapımızdan gelmektedir. Her ülke layık olduğu iktidarı taşır derler, acaba bu ülke halkı yıllardır kendisini yöneten bu iktidarlara layık mı? Bir

de halkımız sağduyuludur, her zaman ne istediğini bilerek seçimini yapar, oyunu bir terazi dengesiyle dağıtır derler. Peki halkımız bu denli sağduyulu da bu iktidarlar sadece haksız seçim sistemleri yüzünden mi ortaya çıkıyorlar, bunda o çok sağduyulu! halkın hiç payı yok mu?

Şubat 1997 Eki:

Evet, tarih inanılmaz bir hızla akıyor, şundan 1,5 sene önce yazdıklarımız tarih oldu bile. Gördünüz Gümrük Birliği'ne girdik, yoksa o mu bize? Zamanında yapılmayan onurlu anlaşmaların bizlere nelere mal olduğunu şu günlerde siz bu kitabı okuyanlar yaşıyorsunuz. Türkiye Yeşil pasaportlu suçlular cenneti olarak anılarak Avrupa Birliği'ne... girer! Artık 3 yıl önce medeniyetin uğramadığı Doğu Avrupa ülkeleri bile iyi kötü birer demokrasi kurmuş olarak Avrupa Birliği'ne girmeyi garantilediler, biz ise adamların kıçında yağ çekip duruyoruz, ne olur bizi de alın diye. Şöyle bir hayal kursak; insanımıza hiç işkence yapmasaydık, her yazı yazanı işimize gelmiyor diye içeri atmasaydık, telif hakları yasası, insan hakları evrensel beyannamesi gibi herkesin hassas olup ta bizim de altına imzamızı attığımız tüm anlaşmalara sadece halkımızın layık olduğu düşüncesiyle uysaydık, paraları cebellezi edenlerle devlet koruması altında kaçakçılık yapanları içeri atsaydık, acaba o Avrupalı kendiliğinden bize teklif getirmez miydi, ne olur gelin de siz de aramıza katılın diye, malum büyük bir pazarız ya... Hani belki bu sayede insanımız daha mutlu olur, daha çok çalışır ama daha çok kazanır, hatta bilimde bile bir şeyler yapmaya başlardı, ama ne gerek var böyle şeylere değil mi, önemli olan laikliği siyasallaştıralım da mı saklayalım, yoksa siyasallaştırmadan mı saklayalım, hatta turşusunu bile kurarak tuzlayabiliriz de saklayabiliriz, belki bir gün işimize yarar, askerler gelirse demokrasi ve laiklik nutukları çekmek lazım ne de olsa, bakın biz demokrasi getiri-

yorduk, ama onlar engelledi diye, ne de olsa dün dündür bugün de bugün, zaten ayın karanlık yüzü yoktur....

2014 yılındayız, Avrupa Birliği'ne girmek gibi bir umudumuz yok!!!!

Geldik bu bölümün de sonuna. Kitabımızda başlangıçtan bu yana birtakım kavramlara açıklık getirmeye uğraştım. Bunlardan birisi globalleşme, diğeri ise sanattır. Sanat önümüzdeki bölümde açıklanmaya uğraşılacak. Son olarak bir de kısaca monarşiye değinelim. Bildiğiniz gibi ilk çağlardan bu yana toplumlar halktan üstün oldukları iddia edilen birtakım mavi kanlılarca yönetilmiştir. Bu insanlar kendilerine aristokrat demişler ve toplumların iliğini kemiğini sömürmüşlerdir. Monarşi her şeyden önce her ülkede babadan oğula geçen bir sistem olma özelliğini korur. Sonuçta örneğin Osmanlı'da Osmanoğulları, Britanya'da bugün hâlâ devam eden kraliyet ailesi, Rusya'da Romanov'lar yüzyıllarca ülke yönetimlerinde etkili ve yetkili olmuşlardır. Kitabın adının monarşik globalizm olmasının nedeni de budur. Artık dünyanın globalleşme (küreselleşme) adı altında yepyeni ama çok büyük bir monarşizme doğru gittiğini görmemek için kör olmak gerekmektedir. Altyapıları ikinci dünya savaşının hemen sonrasından beri hazırlanmakta olan yeni monarşizm kendini Bilderberg ve Trilaterale grupları olarak göstermekte, aslında tüm devletlerin üstünde birkaç şirket grubunun oluşturduğu gizli bir yönetim sistemi olarak ortaya çıkmaktadır. Yeni monarşizmde yöneticiler kendilerini göstermemekte ve birçok ülkeyi (ABD dahil) ellerinde oynattıkları kuklalar yoluyla yönetmektedirler. Artık bütün parasal güç ellerinde olduğu için birçok ülkenin ekonomisini ellerinde tutmaktalar. Böylece siyasal gücü de ellerinde tuttuklarından ipleri çıkarları neredeyse oraya doğru yönlendirmekte beis görmemekteler. Bu nedenle petrol boru hattında dün Türkiye'nin istediği olurken, birdenbire çıkan bir ka-

rarla Rusya'nın isteği gerçekleşivermiştir! Üstelik alınan bu kararlarda petrolün sahibi Azerbaycan'ın söz hakkı neredeyse yoktur. Artık ABD bu ülkenin petrolünü dünyaya istediği fiyattan satacak, petrol deposu Azerbaycan ise petrol zengini olamayacak, ağzına bir avuç bal çalınarak dibi tam anlamıyla oyulacaktır. Ne yazık ki, artık hepimiz belirli bir grubun yönetiminde yaşayan kuklalara çevriliyoruz. Avrupa Birliği bu gidişi kendi lehine çevirmek üzere kuruluyor. Bir düşünün, Britanya'nın can düşmanı tarih boyunca Fransa'dır. Aynı zamanda Fransa'nın can düşmanı her zaman Almanya olmuştur. Kuzeyde İskandinav ülkeleri yüzyıllarca güneydeki Frenkler ve Germen'lerle mücadele etmiştir. Şimdi ne olmuştur da bu düşman kardeşler aynı çatıyı paylaşmaya can atmaktadırlar. İstedikleri kadar G7 içinde olsalar da biliyorlar ki, ABD dünya yönetimine en güçlü adaydır ve bu yolda son adımları atmaktadır. Bu yüzden güçlerini, sınırlarını, bayraklarını, ekonomilerini birleştirerek bu deve karşı durmak zorunda hissetmektedirler. Böylece hiç olmazsa ABD ve Japonya'dan sonra üçüncü bir yönetim birimi olarak dünyanın paylaşımından pay almak istemektedirler. (Bugün Japonya yerine artık Çin var ama onun küresel bir güç olmasına olası gözüyle bakılmıyor).

Şimdiden bir kehanette bulunmanın yanlış olacağını düşünüyorum. Ancak ABD küreselleşmiş dünyanın liderliğini alamadığı taktirde, Avrupa'da birdenbire nedeni belirsiz savaşlar çıkıverir gibi geliyor bana. Zamanla göreceğimize inansam da, yine dünyanın gittikçe büyüyen kutuplaşmalara ve büyük paylaşım savaşına doğru kaydığını düşünüyorum. Böyle açık bir savaşın çıkışı elbette dünyayı kaosa götürecek ve taş taş üstünde kalmayacaktır. Globalleşme ancak ve ancak diğer iki kutbun üçüncünün yönetimini kabul ettiğinde gerçekleşecek ve dünya tek bir hanedan, aile, şirket ya da her neyse onun yönetimi altına girdiğinde göreceli bir barışa ve huzura

kavuşacaktır. Çünkü monarşizm elbette ki, insanlarını gerçek özgürlüklerinde bırakmayarak, birtakım sanal gerçeklikler yaratacaktır. İşte o zaman belki de bilimkurgu öykülerindeki dünyaya ulaşacağız. Bunun da hoş bir duygu uyandırmadığını belirtmeden geçemeyeceğim.

Evet, bilim geliştikçe dünya ileri gidiyor, uzaya çıkıyor, hastalıkların çaresi bulunuyor. Yoktan bir insan oluşturmanın yolu bulundu bile. Önümüzdeki yüzyılda istenen boy ve yapıda, istenen tipte, istenen beyin gücünde ve istenen konuda uzman bir insan yapmak mümkün olabilecek belki de. Ancak bilimin bu inanılmaz gelişimi ne yazık ki bireyleri özgürleştireceğine daha fazla zincirler içine sokuyor, ne yazık ki, kendimizi gittikçe daha büyük bir hapishanenin, monarşik globalizmin kafesleri içine sokuyoruz, ya da sokuyorlar da görsek te sesimizi çıkaramıyoruz. Bu kocaman global şirketin basit birer piyonu olarak, arada bir gökyüzünde özgürce kanat çırpan kuşları görüp neden benim kanatlarım rüzgâr almıyor diye hayıflanıp duruyoruz, ama galiba bir tek şeyi düşünmüyoruz:

Tüm sürü bir olup kanatlarımızı hiç çırptık mı acaba, mavi gökyüzünün ötelerinde yer alan Jonathan Livingstone'a doğru?

BEŞİNCİ KISIM
RÜZGÂRSIZ KANATLAR

26. BÖLÜM

RÜZGÂRSIZ KANATLAR

Sevgili okuyucu, sizlerle bu kitap aracılığıyla kurduğum iletişimin son satırlarındayız. Kitap boyunca bir yandan Pink Floyd'u anlatırken, bir yandan da globalleşme kavramını açmaya uğraştım. Daha önce de defalarca belirttiğim gibi bu konuda asla iddialı değilim. Olası hatalar için son kez özür dilerim. Amaç, nereden bakılırsa bakılsın, müzikle politikanın, daha doğrusu yaşamla politikanın birbirinden asla kopamayacağının anlatılmasıydı. Bunda ne denli başarılı olunduğu tamamen sizlerin yargısına kalmış durumda. Müzik doğaldır ki, yaşamdan ayrılamaz, günlük hayatımızın tüm gerekleri, neden ve sonuçları, tüm ilişkilerimiz, ülkelerimizin yönetim biçimleri, sanata yani bizim konumuz içinde müziğe yansır. Bu yüzden müzikal sınıflandırmayı yaparken rock'un, jazz'ın, çok sesli ve tek sesli müziklerin hangi ülkelerde olabileceği, hangilerinde olamayacağı söylenebilir. Aslında hiçbir ülke birbirinden farklı bir yaşam yaşamaz. Farklar ülkelerin gelişmişlik oranlarından ortaya çıkar, bu da onların sanayileşmeleriyle belirlenir. Sanayii toplumları doğal olarak oldukça iş yoğun bir hayat yaşarlar. Rekabet her alanda yoğundur ve insanlar daha fazla ürettikçe daha fazla kazanacaklarını bildiklerinden daha çok çalışma yolunu tercih etmişlerdir ya da ettirilmişlerdir. Bu oldukça sert yaşam tarzı müzikte de kendini gösterir ve yaşamın hızına ve yoruculuğuna bağlı olarak müzik te gittikçe sertleşme eğilimi gösterir. İşte bu nedenlerle emperyalist ülkeler dediğimiz batı kulübü üyeleri ülkelerde rock en gelişmiş müzik olarak ortaya

çıkmıştır. Son yıllarda dünya ekonomisindeki ağırlığı iyice artan Japonya'ya göz attığımızda aynı olgunun gerçekleştiğini ve sanayileşen Japonya'da gelenekler ne denli baskın olursa olsun rock müziğin kendini gösterdiğini görüyoruz. Batı Rock grupları için en gözde ülkelerinden birisi artık Japonya'dır. Çünkü yaşam kendini insanlara ancak ve ancak sanatla ifade edebilmektedir. Öyleyse geliyoruz sanatçının ve sanatın görevine. Bildiğiniz gibi kısır döngüyü andıran bir soru çıkar her zaman karşımıza; sanat sanat için mi yapılmalı, halk için mi, diye. Bir sanatçı her zaman halkının önünde olmalıdır, bütün toplumlar sanatının ve biliminin gelişmişliği oranında rafine toplum halini alır ve gelişmişlik düzeyleri sanatlarının ve bilimlerinin gelişmişliğiyle doğru orantılı olarak ölçülür. Dolayısıyla sanatçı halkı için sanat yaptığı anda popülistlik batağına düşmüş demektir. Sanatçının anlaşılamaması halkının önünde olmasındandır genelde. Halkıyla eşit düzeyde bir sanatçının sıradan insanlardan ne farkı vardır ki, halkının estetik kaygılarını geliştirebilsin, ya da halkını bir adım ileri attıracak eserleri verebilsin. Tüm bu nedenlerden dolayıdır ki, Batı, Rönesans'ı yaşadığı andan itibaren sanatçılarının ve bilim adamlarının gücüyle ileri doğru dev adımlar atabilmiştir. Evet, her ülkenin kendine özgü geleneksel sanatları olabilir, ama her ülke sanat alanında evrensel değerlere ulaşabilmelidir, bu da gökten zembille inmez, özgürlüklerin tam olması ve sanatçının ürün vermesinden korkulmaması gerekir. O zaman görülecektir ki, sanatçı öz kültüründen edindiği değerleri evrensel değerlerle karıştırarak ürünler vermeye, ülkesini dünyanın saygın ülkeleri arasına sokmaya başlayacaktır. Ne zaman ki, bir ülkede sanat engellenir, içine tükürülür, gereken değer verilmezse, her önüne gelen Picasso'nun yaptıklarını yapabileceğini iddia edebilirse, o zaman anlaşılmalıdır ki, o ülke tarihin yok oluş sayfalarında yer almaya başlamıştır.

Konumuz aslında Aydınlanma. Batı 1000 yıl boyunca Hristiyan Kilisesinin toplumlar üzerinde kurduğu yoğun baskının karanlığını yaşadı. Sonra Batı toplumları ya da ümmeti içinde, ta Antik Mısır'dan gelen ışığa ulaşma çabası ve yolculuğu bu bin yıl boyunca çeşitli kuruluşlar içinde yaşamını gizlice sürdürdü, insanları içten içe aydınlatmayı sürdürdü ve gün geldi kilisenin yarattığı karanlığı yenmeyi başardı. Ve bu olay Ortaçağ'ın sonu olarak bilinir ki Giordano Bruno'nun yakılarak öldürülmesi aslında Aydınlanma'nın başlangıcı olarak kabul edilir. Bruno Rönesans felsefisini biçimlendiren filozoflardan biridir ve onnun ölümüyle Aydınlanma'nın önünde hiçbir şey duramaz hale gelmiştir. Hristiyan kilisesinin yönetimindeki Avrupa toplumlarında düşünmek yasaktı, düşündüğünü ifade etmek idamla sonuçlanıyordu. Ancak insan düşünen hayvansa eğer, düşünür ve düşüncenin önünde durabilecek bir güç yoktur. Sonunda özgür düşünce Rönesans'la birlikte galip geldi ve insanlık Aydınlanma ile tanıştı. Böylece önce sanat sonra bilim insanların yaşamlarına girmeye başladı.

Önce şu noktada anlaşalım, sanatçı sanatı sadece ve sadece kendisi için üretir *(bu benim görüşüm elbette bunun tam tersini düşünen ve yapan sanatçılar da var ve ben onlara da aynı oranda saygı duyuyorum),* bu üretim sanatçının bireysel algılamalarından, duyumlarından, duygularından, etkilenimlerinden ya da topluma söylemek istediklerinden kaynaklanmaktadır. Tüm bunları resimle, müzikle ya da heykelle yansıtır. Gerçek sanatçı her zaman toplumunun önünde olmalıdır ki, onu ileri çekebilsin, bir üst düzeye ulaştırabilsin. Bu yüzden sanatçılar genellikle kendi dönemlerinde anlaşılamazlar, hor görülürler, hatta dışlanırlar. Şu günlerde toplumumuzda bolca bulunan sanatçılar! ise çok iyi anlaşılırlar ama toplumların tarihleri boyunca hatırlananlar işin ilginç tarafı zamanlarında anlaşılamamış olanlardır. Evet biraz önce değindiğimiz

gibi sanatçı sanatını kendisi için üretmelidir, ama bu, sanatçının topluma karşı görevleri yok demek değildir. Kendisi için ortaya koyduğu her ürün toplumunun yemek yemek kadar doğal bir ihtiyacını karşılar. Çünkü, sanatsız bir toplum kurumuş bir ağaca benzer demiş ve ne denli doğru söylemiş bir büyüğümüz.

Pink Floyd belki de dünyanın en şanslı insanlarından oluşmuş. Dünya 1960'larda öyle bir dönemden geçiyordu ki, o dönemde ortaya konan ürünler çok kalıcı olabilme şansını elde ettiler. Batı toplumunda sanayii ötesi topluma geçilmeye başlanmış, savaş yaraları sarılmış, refah toplumuna ulaşılmış ve seks devrimi yaşanmıştı. Yani popülasyonun önemli bir kısmı üretime yönelmiş ve dünyayı daha iyi kavramaya başlamıştı. Tabii bu arada iletişim devrimini unutmamak gerek. Bu devrim sayesinde insanlar dünyanın herhangi bir köşesindeki herhangi bir olayı anında öğrenmeye başladılar. Bu da herkesi kafasını ülkesinden kaldırıp dünyaya bakmaya yöneltti. Çünkü dünyayı yorumlayabilen sıradan insanlar sistemin farkına vardılar ve ardı ardına toplumsal başkaldırılar patlak verdi. Elbette hareketleri başlatanlar toplumların en dinamik kesimi olan gençlerdi. Böylece 68 kuşağı dediğimiz hareket, hippieler ve diğerleri ortaya çıktı. Elbette hepsi sistem tarafından ezildi, ancak tıpkı geçmişteki işçi hareketleri, sendikalaşma ve demokratikleşme kavgaları gibi, toplumlara çok önemli bakış açıları kazandırdılar. Aynı günleri yaşayan müzisyenler de önce müziklerini sertleştirdiler, sonra da o müziklere içerik kazandırdılar. Müzik niye sertleşti? Tabii ki yaşam nedeniyle. Yaşam gittikçe zorlaşmış, işsizlik kapıyı çalar olmuş, sistem toplum üzerindeki görünmeyen baskısını ağırlaştırmıştı. İnsanlar çok çalışıyorlar ve karşılığında da iyi kazanıyorlardı. Toplumda orta sınıf diye bir tabaka oluşmuş ve toplumun önemli bir kesimi bu sınıfa dahil olmuştu. Artık batı toplumu refaha ulaşmıştı, be-

deli ne olursa olsun... İşte bu ortamda çıkan hard rock toplumun bütün kanayan yaralarına parmak basmaya başladı. Aşk şarkılarda yer alsa da artık daha gerçekçiydi (bir de Türkiye'ye uğrasa). Şarkıların diğer konuları ise çok daha toplumsal, hatta tüm dünyayı kapsayacak denli genişti. Pink Floyd böylece zaten sanat eğitimi alan gençlerden oluştuğundan işin ta en başından belirli bir bilinçle hareket etti. Grupta herkesin bireysel müzik yetenekleri önemliydi, ama ortaya çıkan ortak müzik bileşimden daha güçlü oldu. Grup müziklerini her an geliştirmeye uğraşırken bir yandan da o dönem için yepyeni bir ürün olan ışık gösterilerine başladılar. Sonra müziklerine moog ve synthesizer'ı soktular. Aradan geçen birkaç yıldan sonra bu sefer sıra sözlere geldi. Floyd'un zaten ilk zamanlardan beri insanı yerinden hoplatan şarkı sözleri 1970'den sonra tamamen sisteme yönelik eleştiriler ve insanın işlenmesi halini aldı. Artık grubun müziğinde her şey tamamlanmıştı. Sözler, müzik ve gösteri kusursuzdu. Böylece Meddle'la başlayan dönem, Dark Side'la kanatlandı. Bu andan sonra Floyd uçmaya başladı.

Daha önceki bölümlerde değinmiştim, sistem kendine birtakım deşarj alanları bırakmıştır. Bu yolla kendisini toplumun değişik odaklarına eleştirtir. Bu yöntemin iki önemli yararı vardır. Birincisi özeleştiri yerine geçer, ikincisi ve daha önemlisi toplumun değişik odakları sistemi eleştirdiklerini düşünerek birtakım kazanımlar elde etme yolunda adım attıkları beklentisine girerler. Böylece toplumdaki stresleri ortadan kaldırırlar.

Aydınlanmanın yüzyılımızdaki temsilcisi olan internet ise dünyadaki herkesin, dünyadaki her şeyi öğrenmesine ve dönüp kendine bakmasına neden oldu. Artık düşünceyi önlemek, insanları baskılamak bugünün dünyasında imkansız hale gelmiştir. Bu nedenle de baskıcı, faşist, otokratik yönetimlerin dünyada var olma şansları yoktur. Çünkü artık sadece sanatçılar ya da bilim adam-

ları değil, sıradan insanlar da dünyada olan biteni yorumlamaya başladılar. Aslında buna sistemin bir hatası bile diyebiliriz, (mi acaba?) İşte Pink Floyd isteyerek ya da istemeden müzik hayatı boyunca bu deşarj alanlarından biri oldu. Elbette 30 yıldır toplumlara büyük katkılarda bulundu. Bir yandan sistemi eleştirirken o sistemin yarattığı insanları ve ilişki biçimlerini eleştirmeyi de ihmal etmedi. Ve insanlara insan denen kavramı anlattı. Bu özellikleriyle Pink Floyd neredeyse tüm dünyada türünün tek örneği olma özelliğini o günden bugüne korumayı başardı. Dikkat ederseniz dünyada hâlâ revaçta olan müzik 1960'lardan beri varlığını koruyan rock müziktir. Ondan sonra ortaya çıkan tüm akımlar geçici olmuş ve iki-beş senelik dönemler halinde belirip kaybolmuşlardır. Çünkü hiçbiri toplumun genelini rock kadar kavrayamamıştır, her zaman belirli bir grubun ya da dönemin ürünü olmaktan kurtulamamışlardır. Çünkü hiçbiri rock kadar evrensel olma şansına sahip değillerdi. Pink Floyd işte bu açığı yakalayabilmiş, üstelik müzik tarzıyla bunu dengeleyebilmiş ender gruplardan biri, belki de tek grup olmuştur. Müzikte sözler onlarla birlikte önem taşımaya başlamış, insanlar artık kitap okur gibi müziklerin sözlerini dinleyip düşünce boyutlarına yeni açılar katmaya başlamışlardır. Floyd'un sözleri her zaman insanla ilgilidir. Sistemin insanı ezip, yok eden düzeninde insanın halini ve olması gereken insan kavramını gözler önüne sermişlerdir. Özellikle müzik dünyasını yerden yere vurdukları Wish you were here sistemin özünü en kapsamlı şekilde bize vermesi açısından çok önemlidir. Dark Side'da ise zamanın ne kadar değerli olduğu ama kullanamadığımız, paranın bizi ne denli bozduğu, sistemin beynimizde ne gibi hasarlara yol açtığı, aynı zamanda da bu kavramların aslında ne olduğu, önümüzde bir kitabın yaprakları gibi açılır durur. Albümün sonu ise bize kaçacak hiçbir delik olmadığını çok acımasızca hatırlatır.

Animals'ta önümüzde insan kişiliklerini buluruz. Wall ise sistemin rezil ettiği müzisyenin içler acısı halini anlatır bize. Albümün kahramanı Pink aslında batı toplumunda son yıllarda bolca görülen tiplerden biridir. Ama Pink aynı anda kendi içsel mücadelesini veren ve kişisel aydınlanmasını yakaladıktan sonra bunu çevresindekilerle paylaşmak üzere dünyaya açılan insandır da. Final Cut bize savaşı anlatır, Division Bell ise iletişimsizliği. Bunlara daha önce yeterince uzun değindiğimiz için burada sadece özetlemekle yetindim. Floyd müziği doruğunu elbette Dark Side ve Wish you were here'de buldu. En zayıf albümlerden biri Momentary Lapse of Reason olarak kabul edilebilir. Division Bell ise özellikle 4 parçada Floyd'un müziğin doruklarında dolaştığını gösteriyor bize. Hele grup elemanlarının uzun süren bir ayrılıktan sonra yeniden birlikte çaldıklarını düşünürsek albümün değerini anlamış olabiliriz. Floyd son zamanlarda sistemin esiri olmakla daha doğrusu döneklikle suçlanıyor. Hâlbuki Division Bell'in sözleri dikkatle okunduğunda sistemi en sert eleştiren albümlerden birinin Division Bell olduğu görülecektir. Bunun dışında sistemin dışına çıkmanın mümkün olmadığı tezimizi göz önüne alırsak Floyd'un sistemin en kenarlarında yer alarak yaptığı çalışmaların yeterli olduğu sonucuna varabiliriz. Çünkü sanırım ne bizler ne de kendileri ikinci bir John Lennon olmak istemiyorlar, buna gerek te yok.

Gelelim Floyd'un gösterilerine. 70'lerden beri yaptıkları çok özel ışık gösterileri müziklerinin yanında yer alan ikinci bir özellikleri oldu. Bir süre sonra anlatmak istediklerini simgelerle filmlere alarak sahnenin arkasında yer alan dev ekranlarında oynatmaya başladılar. O günden bugüne yanlarından hiç ayırmadıkları bu ekrandan tamamen simgesel görüntüler geçti hep.

Sonraları ışık gösterileri inanılmaz lazer gösterilerine dönüştü ve konserleri lazer gösterileri, uçan domuzlar,

ya da uçan balonlar, ekranda yer alan sürrealist görüntüler, 11 kişilik bir orkestra, tamamen soyut sözler ve insanı başka dünyalara götüren müzikleriyle doyumsuz birer şölene dönüştü. Evet onlar hâlâ yaşıyorlar ve bundan sonraki albümleri sistemin esiri mi, düşmanı mı olduklarını gösterecek olan 2014 yılı albümleri olacak. O zaman artık paraya ihtiyaçları kalmamış bu büyük müzisyenlerin nerede olduklarını öğrenebileceğiz. Bir ara Pink Floyd gerçekten var oldu mu diye sormuştuk. Globalleşip gittikçe kocaman bir bataklığa dönüşen dünyada Pink Floyd 30 yıldır bizi bir dünyadan başka bir dünyaya götürüyor. Böyle bir grubun var olmamış kabul edilmesi mümkün değildir. Onlar birçoğumuzu uyuduğumuz uykudan uyandıran, bizleri gerçeklerin soyut dünyasına sokan, sistemi gerçek boyutlarıyla tanımamızı sağlayan büyük sanatçılardır. Nasıl Atatürk gibi devlet adamları dünyaya çok ender gelirse Pink Floyd gibi bir grup ta müzik dünyasına benzer enderlikte gelir. Onlar eğer müzikten koparlarsa eminim ki, büyük bir boşluk bırakacaklardır ve bu boşluğun yerini doldurmak mümkün gibi görünmemekte. (Yıl 2014, Pink Floyd Ekim ayında yeni albümü çıkarıyor. Richard Wright'ı kaybettik. Umut devam ediyor….)

Toplum her ne kadar geriye giderse gitsin, sesini çıkaran ve düşünen bir grup insan muhakkak vardır. Onlar toplumların en kötü zamanlarında ortaya çıkarlar. Toplumun orta sınıf insanları genellikle düzenin korunmasından yana demokrat kişilerden oluşur. Bu katmanlar aşırı uçlara hiçbir zaman yönelmezler ve dolayısıyla ulusun esenliğinin güvencesini oluştururlar. Ancak toplumumuzun bugün içinde bulunduğu duruma benzer koşullarda ulusun güvencesi olan orta sınıf, sesi soluğu kesilmiş bir halde kalabilir, hatta olaylara seyirci kaldığı bile söylenebilir. Bu sessizliğin tek nedeni yöneticilerin aymazlığına olan inanamayış gibi geliyor bana aslında.

Toplumun sistemin adım adım emrine girişini, şirketlerinin parça bölük satılmasını, inanılmaz bir kültür şokunun tuzağına düşen toplumlarına inanamaz gözlerle bakıyorlar. Ama toplumumuzun önemli bir kesimi inanıyoruz ya da inanmak istiyoruz ki, kanatlarının altında rüzgârın gücünü düşleyip, tavşanı da görmüş olup avının üstüne uçmaya hazırlanan bir kartal gibi rüzgârın çıkmasını bekliyor süzülmek için. Rüzgârsız kanatların bir silkinişle o kocaman kanatlarını devrimlerinin üzerine gerip, onun sağladığı rüzgârla toplumumuzu her türlü tehlikeye atanları silip süpürecekleri gün yakındır. Bizler bu toplumun sanatçıları olarak toplumumuzun sağduyusuna inanıp güvenmek zorundayız. Hadi bakalım rüzgârsız kanatlar, hepiniz kanatlarınızı şişirin, muhtaç olduğunuz kudret beyninizde gizli, onu kullanın. Sistemin bir diğer özelliğinin esneklik olduğunu, kamuoylarının iradesi dışına çıkmanın onların da işine gelmediğini unutmayalım lütfen.

2014 yılında Pink Floyd'un müziklerinin ve sözlerinin değerini gittikçe daha çok anlamış ve kavramış bir halde geçmişe bakıyoruz. Roger Waters The Wall konseriyle ilgili yazımda albümün ezoterik yanını dilim döndüğünce açıklamaya çalıştım. 1973'ten beri ardı ardına gelen Animals, Wish you were here, Dark Side of the Moon, the Wall, Final Cut, Momentary Lapse of Reasons ve Division Bell isimli Pink Floyd albümleri gerçekten de başka bir şey anlatır gibi görünürken, aslında insanı derinlemesine inceleyen ve bu anlamda Kendini Bil ilkesini büyük kitlelere ciddi anlamda benimsetme yolunda önemli bir görevi yerine getirmişlerdir. Pink Floyd bence görevin üstünlüğünü bilerek ve kendi aydınlanmalarını yaşadıktan sonra toplumu aydınlatmak için ellerindeki büyük albüm satışları ve konser verme gücünü kullanan, insanın kendini tanıma yolculuğunda bilinç altına gerek-

li bilgileri müzik yoluyla koyan, çok ama çok önemli bir grup olma niteliğini asla kaybetmeyecektir.

Bu noktada Globalleşmeye bir daha göz atalım mı? Şimdiye dek okuduklarınızdan globalleşmenin bir şirket politikası, devletleri yönetme, enerji kaynaklarını bölüşme kavgası olduğunu gördünüz. Bunlar belki de doğru ama globalleşmenin 1789'dan beri insanlığa taşıdığı bir başka önemli şey var. Aydınlanma! Globalleşme insanlığa aydınlanmayı yayıyor. Evet Amerikan şirketleri dünyayı ele geçiriyor, evet bu doğru. Ama bunun ardından buna ister kültür emperyalizmi deyin ister ekonomik emperyalizm, dünya halklarını saran bir aydınlanmanın yaşandığı da bir gerçek. Atatürk aydınlanmanın en önemli temsilcilerinden biriydi.

İşte halkın gücü, hadi biraz daha gayret, çırpın, çırpın, çırpın, çırpın, oluyor, çırpın... ... ...

SONSÖZ...

Sevgili okuyucu, 2014 yılındayız. Yıllar süren maceradan sonra bazı değişiklikler geçirerek ama sonunda tam haliyle kitap tekrar elinizde. 1995-2014 arası için çok fazla şey yazmadım. Çünkü amaç Pink Floyd'lu bir dünyanın Pink Floyd müzikleriyle harmanlanmış halini anlatmaktı. Aradaki dönemde Pink Floyd olmadığına göre, bize de söyleyecek söz kalmamıştı. Ama eldeki bilgileri her zaman günümüze ve geçtiğimiz 20 yıla uyarlamak zor değil. Globalleşme artık dünyanın bir gerçeği ve bugün artık dünyada karşıt denge güçleri var olsa da bir Amerikan İmparatorluğu'ndan ve liderliğinden söz etmek çok gerçekçi olur. Her zaman vurguladığım gibi bu dünyada dik durabilmek, kafanıza çuval geçirilmemesi için bir yandan taviz verirken bir yandan da ulusal onurunuzun korunması için uğraş vermek zorundasınız. 2014 yılında Pink Floyd aramıza dönüyor, belki önümüzdeki yıllarda bu kitaba bir ek yapmak ve yeniden yayınlamak gerekecek, şu anda bunu bilmiyorum. Ancak az önce de vurguladığım gibi globalleşme; her ne kadar bir güç paylaşımı gibi görünse de, aslında bir yandan da insanlığa aydınlanmayı götüren, insanların tüm inançların ve bilimin üstünde mutlak gerçeğe doğru olan yolculuklarının farkına varmalarını sağlayan bir etken olarak varlığını büyütmekte. Dünyaya doğudan yayılmış olan ancak bugün batının gücüyle etkisini artıran Yoga, Meditasyon ve benzeri bunların eşiti ya da üstü uygulamalar ve insanı bu yola sevk eden oluşumlar, artık insanı kendini tanımaya, önce kendi içindeki aydınlanmayı sonra da çevresindekileri aydınlatmasını sağlamaya yöneltmek için her imkanı kullanmaktadır. Bunlara kitap, video yayınları, bütün ülkelerde gittikçe artan pratik uygulamalara insanları

yöneltme çabaları dahildir. Ve benim için globalleşmenin insanlığa getirdiği en büyük yarar budur. Ve artık sözleri ve müziklerinden farklı bir tat almaya başladığınızı düşündüğüm Pink Floyd ve benzeri grupların sağlamaya çalıştığı insanlığın kardeşliği, birliği ve insanın kendini tanıma yolculuğu felsefesinin amacına ulaşmış olduğunu da memnuniyetle görmemek imkansızdır. Burada konumuz olmamasına rağmen dünyaya özellikle globalleşmenin iyice yayıldığı 2000 yılından itibaren paralel biçimde ya da onun sayesinde yayılan filmleri, dizileri de unutmamamız gerekmekte. Bunların arasında Sanctum, Avatar, Agora, 2012, Kehanet, Ölü Ozanlar Derneği gibi filmler var. Battlestar Galactica, Lost, Fringe gibi diziler var. Özellikle aynı yıllarda giderek büyüyen ve sözlerinde çok ama çok derin anlamlar bulabileceğiniz İskandinav gotik rock grupları var- Evanescence, Epica, Nightwish gibi-. Gittikçe artan sayıda piyasaya çıkan aydınlanma kitapları –mesela Martı- var. Ve daha önce sözünü ettiğimiz internet elbette. İnternet doğrudan globalleşmenin bir ürünüdür ve globalleşmenin asıl amacına hizmet etmektedir. Yani aydınlanmaya. Çünkü tüm dünya artık bilgi toplumu olmaya internet sayesinde gidiyor. Artık aradığımız her bilgiyi internette detaylı şekilde bulabiliyoruz. İnternet yüzünden artık toplumları kapalı halde tutarak yönetmek mümkün değil. Dolayısıyla internet Aydınlanma'nın günümüzdeki yayıcısı, Hani bir söz var, ışık taşıyan eller değişir ama taşınan ışık değişmez diye. İşte bütün kurumların, kitapların, filmlerin çok daha üstün bir güçle internet bugün karanlığa olduğu kadar aydınlığa da hizmet etmekte, belki de en etkili ışık taşıyan ellerden biri olmayı başarmaktadır. Ying ile Yang, İyi ile Kötü, Aydınlık ve Karanlık, dünyada dengede olan bir bütünün iki görünür yanı olan bütün zıt güçler artık 1000 yıllık karanlığı yırtmanın coşkusuyla hep birlikte bütün bu araçlar sayesinde ışığa doğru yürümekte.

Bütün bunlar tek başına Pink Floyd'un başaramayacağı ama toplu olarak her tür insana hitap ederek bütün insanlığı uyandırmayı amaç edinmiş küresel (Global) bir çabanın parçaları. Ve hepsinin tek bir amacı var; insanı insanlık değerleriyle buluşturmak.

İşte size söyleyip durduğum Jonathan Livingston'un kanatları...

DİSKOGRAFİ

Bu bölümde grubun resmi olarak çıkarılmış albümlerinin, 45'liklerinin, videolarının ve kitaplarının tam listesini bulacaksınız, kodlar Büyük Britanya CD versiyonlarına göre verilmiştir. Korsan kayıtlar ya da her ülkede yerel şirketlerce çıkarılmış toplama albümler dikkate alınmamıştır.

Tonite let's all make love in London-
See for Miles SEE CD 258
See for Miles PFVP 2-video

Pink Floyd-London 66 / 67
See for Miles PFVP 1-video
Grubun stüdyoda ya da UFO klüpteki görüntülerinden oluşuyor. Ayrıca 60'lara ait diğer genel görüntüler içeriyor.

Arnold Layne / Candy and a Current Bun
Columbia DB 8156-7 "single-Barrett

See Emily Play / Scarecrow
Columbia DB 8214-7 "single-Barrett

Rock & Roll-The Greatest Years-1967
The Video Collection VC 4058-video
See Emily Play'in tanıtım klibi, Syd yerine Gilmour yer alıyor.

The Piper at the Gates of Dawn
EMI 8 31261 2
Prodüktör-Norman Smith
Tüm parçalar Barrett ve Barrett, Wright, Waters, Mason bestesi

Japon versiyonu-Toshiba / EMI EMS 50104
ABD versiyonu-Tower T 5093 / ST 5093

Apples and Oranges / Paintbox
Columbia DB 8310-7 "single
A-Barrett, B-Wright

Flaming / The Gnome
Tower 378-7 "single

It would be so nice / Julia Dream
Columbia DB 8410-7 "single
A-Wright, B-Waters

A Saucerful of Secrets
EMI 8 2951 2
Prodüktör-Norman Smith
CD versiyonu-EMI CDP 7 46383 2

Point me at the sky / Careful with that axe Eugene
Columbia DB 8511-7 "single
A-Waters, Gilmour
B-Waters, Wright

More
EMI CDP 7 46386 2
Prodüktör-Pink Floyd

Picnic
Harvest SHSS 1 / 2
Syd Barrett'ın Terrapin'i ve Pink Floyd'un bitmeyen kayıtlı Embryo'yu içeriyor.

Ummagumma
EMI 8 31202 2
Prodüktör-Pink Floyd1-2, norman Smith 3-4

Zabriskie Point
EMI CDP 7 94217 2
Orjinal Çıkışı-MGM 2315 002
Birleşik Krallık'ta video olarak bulunması olanaksız.

Atom Heart Mother
EMI 8 31246 2
Prodüktör-Pink Floyd
Orjinal-Harvest SHVL 781
Quadrophonic versiyonu-Harvest Q4SHVL 781

Relics
MFP 50397 (CD'si yok)
EMI CDAX 701290 (Avustralya CD'si) (Avustralya CD'si grubun onayı alınmadan çıkarılmıştır) .

Meddle
EMI 8 29749 2
Orjinal-Harvest SHVL 795
CD-Harvest CDP 7 46034 2

Superstars in Concert
Yönetmen-Peter Clifton
Telstar Video Entertainment TVE 1003-video
Careful with that axe-Eugene, Rock City, Sounds of the city

Obscured by Clouds
EMI CDP 7 46385 2
Prodüktör-Pink Floyd
Orjinal-Harvest SHSP 4020
La Valley filminin müzikleri

Pink Floyd Live at the Pompei
Channel 5 Video CFV 10422-video
Polygram video 0 80730 1-laser disc

Yönetmen-Adrian Meben
Seyircisiz çekilen konserin filmi.

Dark Side of the Moon
EMI 8 29752 2
Prodüktör-Pink Floyd
Orjinal-Harvest SHVL 804
Quadrophonic versiyon-Q4SHVL 804
CD-Harvest CDP 7 446001 2
20. yıl kutlama CD'si-EMI 7 81479 2

Rock Legends
Telstar STAR 2290-CD yok

A Nice Pair
Harvest SHDW 403-CD yok
Piper ve Saucerful'un yeniden paketlenerek double albüm olarak çıkarılmış hali.

Masters of the rock
Harvest 1 C 054-04 299-CD yok

Wish You Were Here
Emı 8 29750 2
Prodüktör-Pink Floyd
Orjinal-Harvest SHVL 814
Quadrophonic versiyon-Harvest Q4SHVL 814
CD-Harvest CDP 7 46035 2

Animals
EMI 8 29748 2
Prodüktör-Pink Floyd
Orjinal-Harvest SHVL 815
CD-Harvest CDP 7 46128 2

Another Brick in the Wall (part 2) / One of my turns
Harvest HAR 5194-7 "single

The Wall
EMI 8 31243 2
Prodüktör-David Gilmour, Bob Ezrin, Roger Waters
Orjinal-Harvest SHDW 411

A Collection of Great Dance Songs
EMI CDP 7 90732 2
Prodüktör-Pink Floyd, David Gilmour, James Guthrie
Orjinal- Harvest SHVL 822

Money (Montajlı versiyon) /Let there be more light
Harvest HAR 5217-7 "single
Son anda EMI tarafından iptal edildi

The Wall
Channel 5 video CFV 08762-video
Polygram video 0 81252 1-laser disc
Senaryo-Roger Waters
Yönetmen-Alan Parker

When the Tigers Broke Free / Bring the Boys Back Home
Harvest HAR 5222-7 "single
Her iki parçada Roger Waters'a ait.

Works
Capitol CDP 7 46478 2-USA
Orjinal-Capitol ST 12276

The Final Cut
EMI 8 31242 2
Prodüktör-Roger Waters, James Guthrie, Michael Kamen
Orjinal-Harvest SHPF 1983

Not Now John (single versiyon) / The Hero's Return-Parts 1-2
Harvest HAR 5224-7 "single
Harvest 12 HAR 5224-12 "single

The Final Cut video EP
Video Music Collection PM 0010
Senaryo-Roger Waters
Yönetmen-Willie Christie

A Momentary Lapse of Reason
EMI CDP 7 48068 2
Prodüktör-Bob Ezrin, David Gilmour

Learning to Fly (montajlı versiyon) / One Slip (montajlı versiyon
Terminal Frost (albüm versiyonu) / Terminal Frost (DYOL versiyonu)
EMI CD EM 26
Dünyanın ilk single CD'si.

On the Turning Away / Run like hell (live versiyon) /on the turning away (live versiyon)
EMI EM 34-7 "
EMI EMP 34 pembe kapak 7 "
EMI 12 EM 12 "
EMI 12 EMP 34 12 " poster kapaklı
EMI CD EM 34-CD

One Slip / Terminal Frost / Dogs of War (live)
EMI EM 52-7 "
EMI EM 52 Pembe kapak 7 "
EMI 12 " EM 52-12 "
EMI 12 EMP 52 12 "poster kapaklı
EMI CD EM 52-CD

Delicate Sound of Thunder
EMI CDS 79 14802
Prodüktör-David Gilmour

Delicate Sound of Thunder
Picture Music International (PMI)
MVN 9911863-video
PMI PLMPB 000981-laser disc
PMI PMCD 4912752-video CD
Yönetmen-Wayne Isham

Knebworth the Album
Polydor 843 921-2

Knebworth The Event Volume 3
Castle Music Pictures CMP 6008-video

A CD Full of Secrets
Westwood One Vol. 10-USA
Tanıtım kopyası yalnızca radyolar için çıktı. Son derece sınırlı yayılımı olduğundan bulunması çok güç.

La Carrera Panamericana
Music Club MC 2134-video
Prodüktör ve Yönetmen-Ian McArthur
Tüm yeni parçalar Gilmour ve Gilmour, Wright ve Mason'a ait.
Parçalar-Run like hell, Pan am shuffle (yeni), yet another movie, sorrow, signs of life, country theme, mexico 78 (yeni), big theme, run like hell, one slip, small theme, pan am shuffle, carrera show blues (yeni) .

Shine On
EMI 7 80557 2
8 CD'lik kutu seti.
Içindekiler-A Saucerful of Secrets, Meddle, Dark Side of the Moon, Wish you were here, Animals, The Wall,

A Momentary Lapse of Reason.
Set ayrıca bir kitap ve Floyd'un Birleşik Krallık'ta ilk dönemlerinde çıkan hediye 5 single'ı da içeriyor.

The Division Bell
EMI 8 28984 2
Prodüktör-Bob Ezrin, David Gilmour

Take it back (albüm versiyonu)/Astronomy Domine, Take it back (montajlı)
EMI 8 81278 7
EMI 8 81278 4-kaset single
EMI 8 81278 2-CD
EMI 8 81427 2-picture CD

Pulse
EMI EMCD 1078
1994 dünya turnesi konser albümü

Endless River
2014
825646213337
Prodüktörler David Gilmour, Phil Manzarena, Youth, Andy Jackson

SOLO ALBÜMLER
SYD BARRETT
-1969- Octopus /Golden Hair-single
-1970- Madcap Laughs
-1970- Barrett
-1974- Syd Barrett
-1987- The Peel Session
-1988- Opel
-1992- Octopus
-1993- Crazy Diamond-The Complete Syd Barrett-3 CD'lik kutu seti

-2001- The Best of Syd Barrett: Wouldn't you miss me?
-2004- The radio One Sessions

DVD
1966- Syd Barrett's first trip-12 dakikalık sessiz film
1968- Tonite Let's All Make Love in London
2003- The Pink Floyd and Syd Barrett Story

DAVID GILMOUR

-Jokers Wild-yalnızca 40-50 kopya tanıdıklar için basıldı.
-David Gilmour
-There's no way out of here /Deafinitely-single
-Blue light /Cruise-single
-Blue light (vocal) / blue light (enstrümantal)
-About Face
-Love on the air / let's get metaphysical-single
-David Gilmour at Hammersmith Odeon-Konserlerin video filmleri, yalnızca ABD'de çıktı. "Ticari ilgi eksikliği " nedeniyle Avrupa'da çıkarılmadı. Sistem- NTSC
-in concert- 2002- 2003
-on an island- 2006
-Remember That Night- 2007- albüm and DVD
-Live in Gdansk- live albüm ve concert DVD- 2008
-Rattle that lock- 2015
-Live at Pompei- 2017

NICK MASON

-Fictitious Sports
-Profiles
-Lie for a lie / and the address-single
-White of the Eye

ROGER WATERS

-Music from the body-video
Yönetmen-Roy Battersby-Bir tıbbi belgesel. Waters anlatıcı.
-Music from the body-filmin müzikleri
Prodüktör-Roger Waters, Ron Geesin
Tüm Parçalar Ron Geesin ve Ron Geesin+Waters, Waters
-5. 01 am / 4. 30 am-single
-The Pros and Cons of Hitch Hiking (1984)
-5. 06 am / 4. 39 am-single
-When the wind blows-video ve CD
Film senaryosu-Raymond Briggs
Yönetmen-Jimmy T. Murakami
-Radio Waves / Going to live in LA-single
-Radio Kaos (1987)
Prodüktör-Ian Ritchie, Roger Waters
-The tide is turning / money (live) -single
-Who needs information / Molly's song-single
Radio Kaos-video
Yönetmen-Willie Smax
-Another Brick in the Wall (part 2) / run like hell (postdamer mix) /another brick in the wall (part 2-full versiyon) -single
-The Wall Live in Berlin-CD-Video
-Tide is turning /nobody home /tide is turning (LP versiyon) -single
-What god wants, part 1 (video montajı) /what god wants, part 1 (albüm versiyon) /what god wants, part 3-single
-Amused to death (1962)
Prodüktör-Patrick Leonard, Roger Waters
-The Bravery of Being out of Range/What god wants, part 1/perfect sense part 1-CD single

-Lost Boys Calling- 1999
-in the flesh live- 2000
-Flickering Flame- 2002
-To Kill The Child/ Leaving Beirut- 2004
-Ça Ira- 2005
-Hello -2007
-The Album Collection- 2011
-Is this life we really want?-2017

RICHARD WRIGHT
-Wet Dream
-Identitiy
-Confusion / Eyes of a Gypsy-single

KİTAPLAR
-Pink Floyd-The Early Years
-The Pink Floyd Songbook
-Dark Side of the Moon-AM64171
-Wish You Were Here-AM64189
-Animals-AM64197
-The Wall-AM64205
-The Final Cut-AM64213
-A Momentary Lapse of Reason-AM68834
-The Division Bell-AM9209
-Pink Floyd-Rick Sanders (1976)
-Le Livre Du Pink Floyd-Alain Dister, Jacques Leblanc, Udo Woehrle (1978)
-Pink Floyd the Wall- (1982) -filmin kitabı
-The Pink Floyd Lyric Book-Roger Waters
-Bricks in the wall-Karl Dallas (1987)
-Saucerful of Secrets-The Pink Floyd Odyssey-Nicholas Schaffner (1991)
-Pink Floyd-William Ruhlmann (1993)
-Pink Floyd Learning to Fly-Chris Welch (1994)
-Crazy Diamond-Syd Barrett&The Dawn of Pink Floyd-Mike Watkinson&Pete Anderson (1991)

Not:Bu kitap yine Stüdyo İmge tarafından Syd Barret ve Pink Floyd'un Düşüşü adıyla çıkarıldı. Sizin de bildiğiniz gibi Floyd'un bir yerlere düştüğü falan yok. Çevirmen **Dawn** sözcüğünü **Down** ile karıştırmış ve düşüşü demiş. Doğrusu **Pink Floyd'un şafağı** ya da **başlangıcı** olacak. Okuyucuya ve çevirmenine duyurulur. Bu kitabın orjinalinin elimde bulunduğunu da belirtmem gerekiyor sanırım. (S. Ö.)

-Mick Rock Photo Sessions-Syd Barrett The Madcap Laughs-Fotoğraf kitabı

-Pink Floyd The Visual Documentary-Miles&Andy Mabbett (1994)

-Pink Floyd Üzerine Analitik Bir Inceleme ve Global Monarşizm-Serdar Öktem (1995)

ŞARKI SÖZLERİ

Çeviri: Serdar Öktem

Sevgili okuyucu,

Bu kitapta bir değişiklik yaptık ve hem kitabı inceltmek hem de daha interaktif bir yaklaşım için bütün şarkı sözlerini aşağıda linkini vereceğim kişisel web siteme aldık. Burada Dark Side of the Moon'dan itibaren olan şarkı sözlerini bulacaksınız.

Önceki albümler ve tüm şarkı sözleri aşağıdaki linkten okunabilir.

Sevgiler

Serdar Öktem

Tüm şarkı sözleri için web sitesi linki:
http://www.serdaroktem.com/lyrics

DARK SIDE OF THE MOON
(AYIN KARANLIK YÜZÜ)

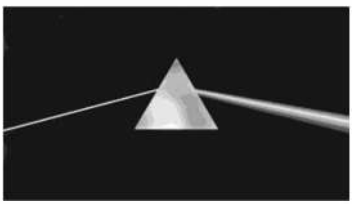

BREATHE (SOLU)

Solu, solu havayı
Korkma umursamaktan
Git ama terk etme beni
Çevrene bak ve kendi toprağını seç
Yaşamın boyunca ve uçabileceğin kadar yüksekte
Ve dağıtacağın gülücükler ve akıtacağın gözyaşları
Ve tüm dokunacakların ve tüm göreceklerin
Yaşayıp yaşayacağın budur işte

Kaç tavşan kaç
Kaz o deliği, güneşi unut
Ve sonunda işin bitince
Sakın oturma şimdi yenisine başlamanın zamanıdır
Yaşamın boyunca ve uçabileceğin kadar yükseklerde
Ama yalnızca gelgitle sürüklenirsen
Ve en büyük dalganın üstünde korursan dengeni
Koşarsın erken bir ölüme doğru

BREATHE

Breathe, breathe in the air
Don't be afraid to care
Leave but don't leave me
Look around and choose your own ground
For long you live and high you fly
And smiles you'll give and tears you'll cry
And all you touch and all you see
Is all your life will ever be

Run rabbit run
Dig that hole, forget the sun

And when at last teh work is done
Don't sit down it's time to start another one
For long you live and high you fly
But only if you ride the tide
And balanced on the biggest wave
You race toward an earl grave

TIME (ZAMAN)

Sıkıcı bir günün saniyelerini bir bir sayarak
Harcayarak geçiriyorsun saatlerini düşünmeksizin
Kendi kentindeki bir karış toprağın üzerinde dolanarak
Yol gösterecek birini ya da bir şeyi bekliyorsun

Bıkkınsın güneşin altında yatmaktan yağmuru seyretmek için evde kalmaktan
Sen gençsin ve yaşam uzun ve bugün öldürecek zamanın var
Ve bir gün arkanda harcadığın bir on yıl bulacaksın
Kimse söylemedi sana ne zaman koşman gerektiğini, kaçırdın başlangıç anını

Ve sen koşuyorsun ve koşuyorsun güneşi yakalamak için, ama o batıyor
Ve arkandan doğmak için hızla dolanıyor
Güneş aynı güneş, ama sen daha yaşlısın
Daha soluksuzsun ve bir gün daha yakınsın ölüme

Her yıl daha da kısalıyor, neredeyse hiç zaman bulamıyorsun
Planlar ya boşa çıkıyor ya da yarım sayfa dolusu karalanmış satırlarda kalıyor
Sessiz bir buhrana tutulup kalmak İngilizlere özgüdür
Zaman geçti, şarkı bitti, söyleyecek bir şeylerim daha olduğunu sanmıştım.

TIME

Ticking way the moments that make up a dull day
You fritter and waste the hours in an off hand way
Kicking around on a piece of ground in your home town
Waiting for someone or something to show you the way

Tired of lying in the sunshine staying home to watch the rain
You are young and life is long and there is time to kill today
And then one day you find ten years have got behind you
No one told you when to run, you missed the starting gun

And you run and you run to catch up with the sun, but it's sinking
And racing around to come up behind you again
The sun is the same in the relative way, but you're older
Shorter of breathe and one day closer to death

Every year is getting shorter, never seem to find the time
Plans that either come to naught or half a page of scribbled lines
Hanging on in quiet desperation is English way
The time is gone the song is over, thought I'd something more to say

BREATHE REPRISE

Evdeyim, evdeyim yine
Burada olmayı seviyorum olabildiğimce
Eve döndüğümde üşümüş ve yorgun
İyi geliyor kemiklerimi ısıtmak ateşin başında
Uzakta, çayırların ötesinde
Ağır ağır çalan demir çan
İnananları dizlerinin üstüne çökmeye çağırıyor
Duymaları için tatlılıkla söylenen sihirli sözleri

BREATHE REPRISE

Home, home again
I like to be here when I can
When I come home cold and tired
It's good to warm my bones beside the fire
Far away across the field
The tolling of the ıron bell
Calls the faithful to their knees
To hear the softy spoken magic spell

MONEY (PARA)

Para, uzaklaş
Daha yüksek maaşlı güzel bir iş bul ve iyi hisset
Para, uçucudur o
Onu iki elinle sımsıkı tut ve istif et
Yeni araba, havyar, 4 yıldızlı gündüz düşleri
Sanırım kendime bir futbol takımı satın alacağım

Para, geri dön
İyiyim Jack çek elini para istifimden
Para, bir şanstır o
Sakın verme bana insanı melek yüzlü yapan o pisliği
İçindeyim birinci sınıf yüksek kalite seyahat setinin
Ve sanırım bir Lear Jet'e ihtiyacım var
Para, bir suçtur o

Eşit olarak paylaşın ama benim pastamdan bir dilim bile almayın
Para, derler ki,
Kaynağıdır günümüzdeki tüm kötülüklerin
Ama maaşınıza zam isterseniz şaşırtıcı olmaz onların
Zırnık koklatmamaları

MONEY

Money, get away
Get a good job with more pay and you're OK
Money it's a gas
Grab that cash with both hands and make a stash
New car, caviar, four star daydream
Think I'll buy me a football team

Money, get back
I'm allright Jack keep your hands off my stack
Money, it's a hit
Don't give me that do goody good bullshit
I'm in the hi-fidelity first class travelling set
And I think I need a Lear Jet

Money, it's a crime
Share it fairly but don't take a slice of my pie
Money, so they say
Is the root of all evil today
But if you ask for a rise it's not surprise that they are
Giving none away

US AND THEM
(BiZ VE ONLAR)

Bizler ve onlar
Ve topu topu, bizler sıradan insanlarız yalnızca
Ben ve sen
Yalnızca tanrı bilir yapmak istediğimizin bu olmadığını

İleri diye haykırdı geriden
ve öldü ilk sıradakiler
Ve General oturdu, ve harita üzerindeki çizgiler
yer değiştirdi bir yandan diğerine
Siyah ve mavi
Ve kim bilebilir neyin ne kimin kim olduğunu
Yukarı ve aşağı
Ve sonunda yalnızca daire ve daire ve daire
Duymadınız mı bunun sözcüklerin savaşı olduğunu?
diye haykırdı posta eri
Dinle evlat, dedi silahlı adam
İçeride senin için bir oda var

Aşağı ve dışarı
Yardımı olamaz ama etrafta ondan çok var
Onunla, onsuz
Ve kim inkâr edebilir savaşın tümüyle bu yüzden olduğunu
Alışılmışın dışında, yoğun bir gün
Aklıma bir şey geldi
Paha biçilmez olduğu için bir dilim ekmek ve çay
Öldü yaşlı adam

US AND THEM

Us and them
And after all, we're only ordinary man
Me and you
God only knows it's not what we would choose to do
Forward he cried from the rear
and the first rank died
And the General sat, and the lines on the map
moved from side to side
Black and blue
And who knows which is which and who is who
Up and down

And in the end it's only round and round and round
Haven't you heard it's a battle of words
the poster bearer cried
Listen son, said the man with the gun
There's room for you inside

Down and out
It can't be helped there's a lot of it about
With, without
And who'll deny it's what the fightning's all about
Out of the way, it's a busy day
I've got things on my mind
For want of the price of a tea and a slice
The old man died

BRAIN DAMAGE
(BEYiN HASARI)

Deli çimlerin üstünde
Deli çimlerin üstünde
Anımsıyor oyunları ve papatya taçlarını ve kahkahaları
Delilerin yollarını sürdürmeleri sağlanmalı

Deli salonda
Deliler benim salonumda
Onların katlanmış yüzleriyle kaplanmış gazeteler yerlerde
Ve her gün gazeteci çocuk yenilerin getiriyor

Ve eğer baraj yıkılırsa zamanından yıllar önce
Ve eğer tepenin üzerinde bir oda yoksa
Ve eğer karanlık tehlikeli önsezilerle patlarsa kafan
Seni ayın karanlık yüzünde göreceğim

Deli kafamın içinde
Deli kafamın içinde

Bıçağı kaldırıyorsun, değişimi sağlıyorsun
Beni yeniden şekillendiriyorsun
aklım başıma gelene dek

Kapıyı kilitliyorsun
Ve anahtarı uzağa fırlatıyorsun
Kafamın içinde biri var ama o ben değilim

Ve eğer bulut yarılırsa, gök gürlerse kulağında
Bağırırsın ve kimse duymaz görünür sesini
Ve eğer çalmaya başladığın grup farklı notalar çalıyorsa
Seni ayın karanlık yüzünde göreceğim

BRAIN DAMAGE

The lunatic is on the grass
The lunatic is on the grass
Remembering games and daisy chains and laughs
Got to keep the loonies on the path

The lunatic is in the hall
The lunatics are in my hall
The paper holds their folded faces to the floor
And every day the paper boy brings more

And if the dam breaks open many years too soon
And if there is no room upon the hill
And if your hear explodes with dark forbodings too
I'll see you on the dark side of the moon

The lunatic is in my head
The lunatic is in my head
You raise the blade, you make the change
You re-arrange me 'til I'm sane

You lock the door
And throw away the key
There's someone in my head but it's not me

And if the cloud bursts, thunder in your ear
You shout and no one seems to hear
And if the band you (re in starts playing different tunes
I'll see you on the dark side of the moon

ECLIPSE (TUTULMA)

Tüm dokundukların
Tüm gördüklerin
Tüm tattıkların
Tüm hissettiklerin
Tüm sevdiklerin
Tüm nefret ettiklerin
Tüm kuşkulandıkların
Tüm korudukların
Tüm verdiklerin
Tüm satın aldıkların
dilendiklerin, ödünç aldıkların, çaldıkların
Tüm yarattıkların
Tüm tahrip ettiklerin
Tüm yaptıkların
Tüm söylediklerin
Tüm yediklerin
Tanıştığın herkes
Tüm küçümsediklerin
Kavga ettiğin herkes
Tüm şu andakilerin
Tüm geçmiştekiler
Tüm gelecektekiler
ve güneşin altındaki her şey uyum içinde
ama güneş örtülmüş (tutulmuş) ay tarafından

Aslında ayın karanlık yüzü yoktur... ... ...
Çünkü her tarafı karanlıktır... ... ...

ECLIPSE

All that you touch
All that you see
All that you taste
All you feel
All that you love
All that you hate
All you distrust
All you save
All that you give
All that you deal
All that you buy
Beg, borrow or steal
All you create
All you destroy
All that you do
All that you say
All that you eat
everyone you meet
All that you slight
everyone you fight
All that is now
All that is gone
All that's to come
and everything under the sun is in tune
but the sun is eclipsed by the moon

WISH YOU WERE HERE
(BURADA OLMANI İSTERDİM)

SHINE ON YOU CRAZY DIAMOND-PART 1
(PARILDA ÇILGIN ELMAS-BÖLÜM 1)

Anımsa gençlik günlerini,
güneş gibi parıldadığın
Parılda çılgın elmas
Şimdi gözlerinde bir bakış var,
gökteki kara delikler gibi
Parılda çılgın elmas
Çocukluğun ve yıldızlığın
çapraz ateşine yakalandın
savruldun çelik meltem ile
Hadi gel sen dalgın gülüşün hedefi, haydi gel sen yabancı
sen efsane, sen şehit ve parılda

Gizeme çok çabuk ulaştın, olanaksızı istedin
Parılda çılgın elmas
Gecenin gölgeleri tehdit etti seni, ve ışığa boğuldun
Parılda çılgın elmas
Bıktırdın pervasız şaşmaz ziyaretlerinle
Sürüklendin çelik meltem ile
Haydi gel sen zapt edilemeyen, sen öngörülü,
haydi gel sen ressam
sen kavalcı, sen mahkûm, ve parılda

SHINE ON YOU CRAZY DIAMOND-PART 1

Remember when you were young,
you shone like the sun
Shine on you crazy diamond
Now there's look in your eyes, like black holes
in the sky

Shine on you crazy diamond
You were caught on the cross-fire of childhood and stardom
blown on the steel breeze
Come on you target for faraway laughter, come on stranger
you legend, you martyr, and shine

You reached for the secret too soon, you cried for the moon
Shine on you crazy diamond.
Threatened by shadows at night, and exposed in the light
Shine on you crazy diamond
Well you wore out your welcome with random precision,
Rode on the steel breeze.
Come on you raver, you seer of visions, come on you painter, you piper, you prisoner, and shine!

WELCOME TO THE MACHINE
(MAKİNEYE HOŞ GELDİN)

Hoş geldin evlat, hoş geldin makineye
Nerelerdeydin? Tamam, biz biliyoruz nerelerde olduğunu
Petrol hattındaydın, zaman öldürüyordun oyuncaklarla ve izcilikle
Anneni cezalandırmak için bir gitar satın aldın
Ve okuldan hoşlanmıyordun, ve biliyordun kimsenin budalası olmadığını
Öyleyse makineye hoş geldin

Hoş geldin evlat, hoşgeldin makineye
Gördüğün düş neydi? Tamam biz söyledik neler düşleyeceğini

Büyük bir yıldız düşledin, sıkı gitar çalardı,
Daima lüks lokantalarda yerdi. Jaguar kullanmayı severdi
Öyleyse hoş geldin makineye

WELCOME TO THE MACHINE

Welcome my son, welcome to the machine
Where have you been? It's allright we know where you've been
You've been in the pipeline, filling in time
provided with toys and "Scouting for Boys "
You bought a guitar to punish your ma,
and you didn't like school, and you know you're nobody's fool
So welcome to the machine

Welcome my son, welcome to the machine
What did you dream? It's allright we told you what to dream
You dreamed of a big star, he played a mean guitar
He always ate in the Steak Bar. He loved to drive in his Jaguar.
So welcome to the machine.

HAVE A CIGAR
(YAK BİR PURO)

Gir içeri, sevgili evlat, yat bir puro
Uzaklara gideceksin, yükseklere uçacaksın
Asla ölmeyeceksin, eğer uğraşırsan başaracaksın sevecekler seni
Evet ben sana daima derin bir saygı besledim, ve bunu tüm içtenliğimle söylüyorum
Orkestra olağanüstü, düşündüğüm gerçekten bu
Oh bu arada, hangisi Pink?
Ve oyunun adını söyledik mi sana, evlat,

biz ona İşin Kaymağını Yemek deriz.

Şoke olduk. Haberini aldık satışın. Bir albüm çıkarmalısın
Borçlusun bunu insanlara. Zor olsa da ses getirmiş olmaktan mutluyuz.
Diğer herkes yeşil, gördün mü listeyi?
İlahi bir başlangıç bu, bir canavara dönüşebilir eğer bir takım olarak çalışabilirsek
Ve oyunun adını söyledik mi sana evlat,
biz ona İşin Kaymağını Yemek deriz.

HAVE A CIGAR

Come in here, dear boy, have a cigar
You (re gonna go far, fly high
You're never gonna die, you're gonna make it if you try they're gonna love you
Well I've always had a deep respect, and I mean that most sincerely
The band is just fantastic, that is really what I think
Oh, by the way which one's Pink?
And did we tell you the name of the game, boy
we call it Riding the Gravy Train.

We're just knocked out. We heard about the sell out.
You gotta get an album out,
You owe it to the people. We're so happy we can hardly count
Everybody else is just green, have you seen the chart?
It's helluva start, it could be made into a monster if we all pull together as a team
And did we tell you the name of the game, boy,
we call it Riding the Gravy Train.

WISH YOU WERE HERE
(BURADA OLMANI İSTERDİM)

Demek ayırt edebileceğini sanıyorsun cenneti
cehennemden, mavi gökleri acıdan
Ayırt edebilir misin yeşil bir tarlayı soğuk çelik
raylardan? Gülüşü bir peçeden?
Ayırt edebileceğini sanıyor musun?

Ve kahramanlarının yerine hayaletleri koymaya mı
zorladılar seni? Sıcak küllerin yerine ağaçları?
Sıcak havanın yerine serin bir meltemi? Donuk
rahatlığın yerine değişimi?
Ve savaşta bir harekâta katılmayı değiştiler mi
kafesteki liderlik rolüne?

Nasıl isterdim, nasıl isterdim burada olmanı
Bizler yalnızca iki yitik ruhuz bir akvaryumda yüzen,
yıllardır.
Aynı eski toprakları aşındırarak. Ne mi bulduk? Aynı
eski korkuları
Keşke burada olsaydın.

WISH YOU WERE HERE

So, so you think you can tell
Heaven from Hell,
Blue skys from pain.
Can you tell a green field
From a cold steel rail?
A smile from a veil?
Do you think you can tell?

And did they get you to trade
Your heros for ghosts?
Hot ashes for trees?
Hot air for a cool breeze?
Cold comfort for change?

And did you exchange
A walk on part in the war
For a lead role in a cage?

How I wish, how I wish you were here.
We're just two lost souls
Swimming in a fish bowl,
Year after year,
Running over the same old ground.
What have we found?
The same old fears.
Wish you were here.

SHINE ON YOU CRAZY DIAMOND-PART II

(PARILDA ÇILGIN ELMAS-BÖLÜM II)

Kimse bilmiyor nerede olduğunu, ne kadar yakında ya da uzakta olduğunu
Parılda çılgın elmas
Yeni katmanlar ekle kabuğuna ve ben de katılacağım sana
Parılda çılgın elmas
Ve güneşleneceğiz dünün zaferinin gölgesinde
ve yelken açacağız çelik meltemde.
Haydi gel evlat, sen kazanan ve kaybeden,
haydi gel gerçeğin ve hayalin madencisi ve parılda!

SHINE ON YOU CRAZY DIAMOND-PART II

Nobody knows where you are, how near or how far
Shine on you crazy diamond
Pile on many more layers and I'll be joining you there
Shine on you crazy diamond
And we'll bask in the shadow of yesterday's triumph, and sail on the steel breeze
Come on you boy child, you winner and loser,
come on you miner for truth and delusion, and shine!

ANIMALS (HAYVANLAR)

PIGS ON THE WING
(UÇAN DOMUZLAR-BÖLÜM 1)

Bana ne olduğu umurunda olmasaydı
Sen de benim umurumda olmazdın
Zikzaklar çizerek geçerdik sıkıntı ve acılardan
Yağmurun arasından göz atarak ara sıra yukarıya
Merak ederek hangi pis heriflerin suçlu olduğunu
Ve bakarak uçan domuzlara

PIGS ON THE WING

If you didn't care what happened to me
And I didn't care for you
We would zig zag our way through the boredom and pain
Occasionally glancing up through the rain
Wondering which of the buggers to blame
And watching for the pigs on the wing

DOGS (KÖPEKLER)

Çılgın olmalısın ve gerçek bir ihtiyacın olmalı
Parmak uçlarının ucunda uyumalısın ve sokağa çıktığında
Gözlerin kapalı ayırt edebilmelisin kolay yiyeceği.
Ve sessizce hareket ettiğinde rüzgârla gözden yitene dek
Saldırmalısın tam zamanında düşünmeksizin

Ve bir süre sonra, onları etkilemeye çalışabilirsin
Örneğin bir kulüp kravatı ve sert bir el sıkış
Gözlerde emin bir bakış ve sahte bir gülümseme

Güvenmeli sana yalan söylediğin insanlar
Böylece sırtlarını sana döndüklerinde
Bıçağı saplamak için bir fırsat geçecek eline

Omuzunun üstünden geriye bakmayı sürdürmelisin
Biliyorsun yaşlandıkça daha da zor olacağını

Ve sonunda, toplanıp güneye uçacaksın
Kafanı kuma gömeceksin
Tıpkı yaşlı kederli bir adam gibi
Yapayalnız ve kanserden ölmekte olan

Ve kontrolü kaybettiğinde, ne ektiysen onu biçeceksin
Ve korku büyüdüğünde, kan pıhtılaşır ve taşa dönüşür
Ve artık çok geçtir kurtulmak için eskiden taşıdığın güçlü imajından
Öyleyse iyi batmalar, aşağı inerken, yalnız başına
Sürüklenerek bir taşla
İtiraf etmeliyim ki, kafam biraz karışık
Bazen bana yalnızca kullanılıyormuşum gibi geliyor
Uyanık kalmalıyım, çabalayıp silkinmeliyim beni saran bu sıkıntıdan
Kendi ayaklarımın üzerinde durmazsam eğer, nasıl bulabilirim yolumu bu labirentin içinde?

Sağır dilsiz ve kör inanmış gibi görünmeyi sürdür
Herkesin kurban edilebileceğine ve kimsenin gerçek dostu olmadığına
Ve yapılması gereken şeyin kazananı dışlamak olduğunu sanıyorsun
Ve her şey güneşin altında gerçekleşti
Ve sen kalpten inanıyorsun herkesin katil olduğuna

Kim acılarla dolu bir evde doğmuş,
Kim hayranlarına tükürmemek üzere eğitildi

Kim eğitimsiz personel tarafından incitildi,,
Kim tasma ve zincire uyum sağladı,
Kime tribünde yer ayrıldı,
Kim sürüsünden ayrıldı,
Kimin evinde yalnızca bir yabancıydı,
Kim sonunda karaya oturdu,
Kim telefonda ölü bulundu,
Kim sürüklendi taşla aşağılara.

DOGS

You gotta be crazy, you gotta have a real need
You gotta sleep on your toes, and when you're on the street
You gotta be able to pick out the easy meat with your eyes closed
And whem moving in silently, down wind and out of sight
You gotta strike when the moment is right without thinking

And after a while, you can work on pourts for style,
Like the club tie and firm handshake
A certain look in the eye and an easy smile
You have to be trusted by the people that you lie to
So that when they turn their backs on you
You'll get the chance to put the knife in

You gotta keep one eye looking over your shoulder
You know it's going to get harder and harder and harder as you get older

And in the end, you'll pack up and fly down south
Hide your head'in the sand
Just another sad old man
All alone and dying of cancer

And when you loose control, you'll reap the harvest you have sown
And as the fear grows, the bad blood shows and turns to stone
And it's too late to loose the weight you used to need to throw around
Sa have a good drown, as you go down, alone
Dragged down by the stone
I gotta admit that I'm a little bit confused
Sometimes it seems to me as if I'm just being used
Gotto stay awake, gotto try and shake off this creeping malaise
If I don't stand my own ground, how can I find my own way out of this maze?

Deaf, dumb and blind you just keep on pretending
That everyone's expendalate and no one has a real friend
And it seems to you the thing to do would be to isolate the winner
And everything's done under the sun
And you believe at heart, everyone's a killer

Who was born in a house full of pain
Who was trained not to spit in the fan
Who was broken by untrained personnel
Who was fitted with collar and chain
Who was given a seat in the stand
Who was breaking away from the pack
Who was only a stranger at home
Who was ground down in the end
Who was found dead on the phone
Who was dragged down by the stone.

PIGS (ÜÇ FARKLI KİŞİ)

Büyük adam, domuz adam, ha ha ne kadar
yapmacıksın sen
Seni kesesi dolgun kodaman, ha ha ne kadar
yapmacıksın sen
Ve elini kalbine koyup her yemin edişinde
Oldukça matraksın (gülünçsün)
Hemen hemen bir soytarısın
Kafan domuz yemliğindeyken
"Eşelemeyi sürdürün" diyorsun
Şişko çenendeki domuz lekesi
Ne bulmayı umuyordun ki?
Domuz ağılına düştüğünde
Oldukça matraksın
Oldukça matraksın
Ama sen gerçekte ağlanacak haldesin

Otobüs durağı, fitneci, ha ha ne kadar yapmacıksın sen
Becerdin yaşlı kocakarıyı, ha ha ne kadar
yapmacıksın sen
Kırık bardağın soğuk ışınlarını yayıyorsun
Oldukça matraksın
Neredeyse ani bir sırıtış kadar değerli.
Çeliğin dokunuşundan hoşlanırsın sen
İncir çekirdeğini bile doldurmaz sözlerin
Ve çok komiksin elindeki tabanca ile
Oldukça matraksın
Oldukça matraksın
Oldukça matraksın (gülünçsün)
Ama aslında ağlanacak haldesin sen

Hey sen, Beyaz Saray,
Ha ha ne kadar yapmacıksın sen
Seni eviyle gurur duyan kasaba faresi,
Ha ha ne kadar yapmacıksın sen

Tepkilerimizi sokağa dökmemizi engellemeye
çalışıyorsun
Neredeyse gerçek bir zevksin sen
Tüm sıkı ağızlar ve korkaklar
Ve kendini kötüye kullanılmış hissediyor musun?
... ...
Şeytani gel gitlerden kurtulmalısın
Ve hepsini içinde saklamalısın
Mary, neredeyse bir zevksin sen
Mary, neredeyse bir zevksin sen
Ama aslında ağlanacak haldesin sen

PIGS (THREE DIFFERENT ONES)

Big man, pig man, ha ha charade you are
You well heeled big wheel, ha ha charade you are
And when your hand is on your heart
You're nearly good laugh
Almost a joker
With your head down in the pig bin
Saying "keep on digging "
Pig stain on your fat chin
What do you hope to find?
When you're down in the pig mine
You're nearly a laugh,
You're nearly a laugh
But your're really a cry

Bus stop, rat bag, ha ha charade you are

You fucked up old hag, ha ha charade you are
You radiate cold shafts of broken glass
You're nearly a good laugh
Almost worth a quick grin
You like the feel of steel
You're not stuff with a hat pin

And good fun with a hand gun
You're nearly a laugh
You're nearly a laugh
You're nearly a laugh
But you're really a cry
Hey you, White House
Ha ha charade you are
You houseproud town mouse
Ha ha charade you are
you're trying to keep our feelings off the street
You're nearly a real treat
All tight lips, and cold feet
And do you feel abused?
... ...
You gotta stem the evil tide
And keep it all on the inside
Mary, you are nearly a treat
Mary, you're nearl a treat
But you're really a cry

SHEEP (KOYUN)

Zararsızca geçirirsin zamanını uzak otlaklarda
Yalnızca hayal meyal farkındasın havadaki belirgin huzursuzluğun
En iyisi dikkatli ol
Etrafta köpekler olabilir
Ürdün'e göz gezdirdim ve gördüm ki,
Hiçbir şey göründüğü gibi değil

Ne elde ediyorsun gerçek olmayan tehlikeleri var sayarak?
Uysal ve sadık, izliyorsun lideri
İyi döşenmiş koridorlardan geçerek çelik vadisine doğru
Neşaşırtıcı
Gözlerindeki ölümcül şokun görünüşü

Şimdi her şey gerçekten göründüğü gibi
Hayır, bu kötü bir rüya değil

Tanrı benim çobanımdır, istemeyeceğim
O beni yere yatırır
Yeşil çayırlardan geçip yolunu gösterdi sessiz suyun
Parlak bıçaklarla ruhumu serbest bıraktı
O beni yükseklerdeki kancalara astı
Kuzu pirzolasına çevirdi beni
İşte o, büyük bir gücü vardı, ve büyük bir açlığı
Günü geldiğinde biz düşkünler
Sessizce düşünerek ve kendimizi adayarak
Ustası olduk karate sanatının
İşte, biz ayaklanacağız bir gün
Ve sonra anasını ağlatacağız o herifçioğullarının

Melerken ve saçmalarken çığlıklarla kesiyorum
boynunu
Dalga dalga yayılarak çıldırmış intikamcılar
Neşe ile yürüyor karanlıktan dışarı bir düşe doğru
Haberleri duydunuz mu?
Köpekler ölmüş
En iyisi evde kalın
Ve size söylenenleri yapın
Çekilin yoldan eğer yaşlanmak istiyorsanız.

SHEEP

Harmlessly passing your time in the grassland away
Only dimlY aware of a certain uneasy in the air
You better watch out
There may be dogs about
I've looked over Jordan, and I have seen
Things are not what they seem

What do you get for pretending the dangers not real
Meek and obedient you follow the leader

Down well trodden corridors, into the valley of steel
What a surprise
A look of terminal shock in your eyes
Now things are really what they seem
No, this is no bad dream

The Lord is my Shepherd, I shall not Want
He makes me down to lie
Through pastures green he leadeth me the silent water by
With brights knives he releaseth my soul
He maketh me to hang on hoogs in high places
He converteth me to lamb cutlets
For lo, he hath great power, and great hunger
When cometh the day we lowly ones
Through quiet reflection, and great dedication
Master the art of karate
Lo, we shall rise up
And then we'll make the buggers eyes water

Bleathing and babbling I fell on his neck with a scream
Wave upon wave of demented avengers
March cheerfully out of obscurity into the dream

Have you heard the news?
The dogs are dead
You better stay home
And do as you're told
Get out of the road if you want to grow old

PIGS ON THE WING-PART TWO
(UÇAN DOMUZLAR-BÖLÜM iKi)

Biliyorsun sana ne olduğunu umursuyorum
Ve beni umursadığını biliyorum
Böylece kendimi yalnız hissetmiyorum
Veya taşın ağırlığını

Şimdi güvenli bir yer buldum
Kemiğimi gömmek için
Ve her budala bile bir köpeğin de eve ihtiyacı olduğunu bilir
Korunabilmek için uçan domuzlardan

PIGS ON THE WING (PART TWO)

You know that I care what happens to you,
And I know that you care for me.
So I don't feel alone,
Or the weight of the stone,
Now that I've found somewhere safe
To bury my bone.
And any fool knows a dog needs a home,
A shelter from pigs on the wing.

THE WALL (DUVAR)

IN THE FLESH (ANA KARNINDA)

Demek sen
Düşündün
Hoşlanabileceğini gösteriye katılmaktan
Hissetmek için karmaşanın ılık heyecanını
O uzay çocuğunun ışıdığı
Söyle bana günışığı var mı senden kaçan bir şey
Bu değil mi görmeyi umduğun?
Eğer öğrenmek istersen soğuk gözlerin ardındakini
Yapman gereken şey yolunu pençelerinle açmaktır içine doğru
Gizlenmenin

IN THE FLESH

So ya
Thought ya
Might like to go to the show
To feel the warm thrill of confusion
That space cadet glow
Tell me is something eluding you sunshine
Is this not what you expected to see?
If you'd like to find out what's behind these cold eyes?
You'll just have to claw your way through the
Disguise

THE THIN ICE (İNCE BUZ)

Anne bebeğini sever
Ve baban da sever seni
Ve deniz sana ılık gelebilir bebek
Ve gök mavi görünebilir
Ama ooooooooh bebek
Oooooh mavi bebek
Oooooh bebek
Eğer buzda kayman gerekirse
Modern yaşamın ince buzunda
Sessiz sitemini arkandan sürükleyerek
Gözyaşlarıyla lekelenmiş bir milyon gözün
Sakın şaşırma, buz çatırdadığında
Ayaklarının altındaki
Kendi derinliğinin ve aklının dışına kay
Korkunla, ardın sıra seni izleyen
Sen tırnaklarını geçirirken ince buza

THE THIN ICE

Mamma loves her baby
And daddy loves you too
And the sea may look warm to you babe

And the sky may look blue
But ooooh babe
Oooooobabe
Oooooo babay blue
If you should go skating
On the thin ice of modern life
Dragging behind you the silent reproach
Of a million tear stained eyes
Don't be surprised, when a crack in the ice
Appears under your feet
You slip out of your depth and out of your mind
With your fear, flowing out behind you
As you claw the thin ice

ANOTHER BRICK IN THE WALL-PART 1
(DUVARDAKİ DİĞER TUĞLA-BÖLÜM 1)

Baba okyanusun ötesine uçtu
Yalnızca bir anı bırakarak
Aile albümünde bir fotoğraf
Baba benim için ne bıraktın bundan başka?
Baba arkanda ne bıraktın benim için?
Hepsi hepsi, yalnızca duvardaki bir tuğlaydı
Hepsi hepsi, yalnızca duvardaki tuğlalardı

ANOTHER BRICK IN THE WALL-PART 1

Daddy's flown across the ocean
Leaving just a memory
A snap-shot in the family album
Daddy what else did you leave for me?
Daddy what d'ya leave behind for me?
All in all it was just a brick in the wall
All in all it was just bricks in the wall

HAPPIEST DAYS OF OUR LIVES
(YAŞAMIMIZIN EN MUTLU GÜNLERi)

Büyüyüp okula giderken
Belirgin öğretmenler vardı
verebildiklerince zarar veren çocuklara
Alay ederek
Yaptığımız her şeyle
Ve her zayıflığı ortaya çıkararak
Her neyse özenle gizlemelerine rağmen çocuklardan
Ama şehirde çok iyi biliniyordu ki,
Gece evlerine döndüklerinde, onların şişman ve
Psikopat karıları çöplüğe çeviriyorlardı
Yaşamlarının her anını

HAPPIEST DAYS OF OUR LIVES

When we grew up and went to school
There were certain teachers who would
Hurt the children anyway they could
By pouring their derision
Upon anything we did
And exposing every weakness
However carefully hidden by the kids
But in the town it was wemm known
When they got home at night, their fat and
Psychopatic wives would thrash them
Every inches of their lives

ANOTHER BRICK IN THE WALL-PART II
(DUVARDAKİ DİĞER TUĞLA-BÖLÜM II)

Eğitime ihtiyacımız yok
Düşünce kontrolüne ihtiyacımız yok
Sınıfta aşağılanmaya da
Öğretmenler çocukları rahat bırakın
Hey, öğretmen, rahat bırak biz çocukları

Hepsi yalnızca duvardaki bir diğer tuğla
Hepsi hepsi duvardaki bir diğer tuğlasınız siz

ANOTHER BRICK IN THE WALL-PART II

We don't need no education
We don't need no thought control
No dark sarcasm in the classroom
Teachers leave the kids alone
Hey teacher, leave us kids alone
All in all it's just another brick in the wall
All in all you're just another brick in the wall

MOTHER (ANNE)

Anne bombayı atacaklar mı dersin?
Anne şarkıdan hoşlanacaklar mı dersin?
Anne hayalarımı parçalamaya çalışacaklar mı dersin?
Anne bir duvar öreyim mi?
Anne başkanlığa adaylığımı koyayım mı?
Anne yöneticilere güvenebilir miyim?
Anne beni cepheye sürerler mi?
Anne gerçekten ölüyor muyum?
Ooooh, bu sadece zaman kaybı mı?

Sus şimdi bebeğim, sakın ağlama
Anne senin tüm kâbuslarını
Gerçeğe dönüştürecek
Anne tüm kendi korkularını sana aşılayacak
Anne seni hep burada tutacak
Kanatlarının altında
Uçmana izin vermeyecek ama belki şarkı söylemene izin verebilir
Anne bebeğini rahat ve sıcak tutacak
Ooooh bebeğim ooooh bebeğim ooooh bebeğim
Elbette annen duvarı örmene yardım edecek

Anne sence o kız bana göre mi?
Anne sence o kız benim için tehlikeli mi?
Anne o kız senin küçük oğlunu paramparça edecek mi?
Ah, anne o kız kalbimi kıracak mı?

Sus şimdi bebeğim, sakın ağlama
Anne senin tüm kız arkadaşlarını denetleyecek
Anne pis birinin yanına yaklaşmasına izin vermeyecek
Anne sen gelinceye dek bekleyecek
Anne her zaman öğrenecek nerede olduğunu
Anne seni sağlıklı ve temiz tutacak
Ooooh bebek ooooh bebek ooooh bebek
Sen her zaman benim bebeğim olacaksın
Anne, bu kadar yüksek olması gerekli miydi bu duvarın?

MOTHER

Mother do you think they'll drop the bomb
Mother do you think they'll like the song
Mother do you think they'll try to break my balls
Mother should I build a wall
Mother should I run for president
Mother should I trust the government
Mother will they put me in the firing line
Mother am I really dying
Ooooh, is it just a waste of time

Hush now baby, don't you cry
Mama's gonna make all of your
Nightmare's come true
Mama's gonna put all of her fears into you
Mama's gonna keep you right here
Under her wing
She won't let you fly but she might let you sing

Mama will keep baby cosy and warm
Ooooh babe Ooooh babe Ooooh babe
Of course mam'll help build the wall

Mother do you think she's good enough for me?
Mother do you think she's dangerous to me?
Mother will she tear your little boy apart?
Ah, mother will she break my heart?

Hush, now baby, don't you cry
Mama's gonna check out all your girl friends for you
Mama won't let anyone dirty get through
Mama's gonna wait up till you come in
Mama will always find out where
You've been
Mama's gonna keep you healthy and clean
Ooooh babe Ooooh babe Ooooh babe
You'll always be a baby to me
Mother, did it need to be so high.

GOODBYE BLUE SKY
(ELVEDA MAVi GÖKYÜZÜ)

Ooooooooh
Gördünüz mü korkmuş birilerini
Bombaların düşüşünü duydunuz mu?
Hiç merak ettiniz mi
Neden sığınaklara kaçıştığımızı?
Cesur yeni bir dünya için verilen sözün
Tutulmadığı ortaya çıktığında, açık mavi gökyüzü altında

Ooooooooh
Gördünüz mü korkmuş birilerini
Bombaların düşüşünü duydunuz mu?
Alevlerin hepsi çoktan yok oldu
Ama acı kolay geçmiyor

Elveda mavi gökyüzü
Elveda mavi gökyüzü
Elveda

GOODBYE BLUE SKY

Oooooh
Did you see the frightened ones
Did you hear the falling bombs
Did you ever wonder
Why we had to run for shelter
When the promise of a brave new world
Unfurled beneath a clear blue sky

Ooooooooh
Did you see the frightened ones
Did you hear the falling bombs
The flames are all long gone
But the pain lingers on
Goodbye blue sky
Goodbye blue sky
Goodbye

EMPTY SPACES (BOŞ YERLER)

Ne kullanacağız doldurmak için
Boş yerleri eskiden beri konuştuğumuz
Kalan son boşlukları nasıl dolduracağım
Duvarı nasıl tamamlayacağım

EMPTY SPACES

What shall we use to fill the empty
Spaces where we used to talk
How shall I fill the final places
How shall I complete the wall

YOUNG LUST (GENÇ ARZU)

Ben yeni çocuğum
Bu şehirde bir yabancıyım
Nerelerde iyi zaman geçirilir
Kim gösterir etrafı bu yabancıya
Ooooooh pis bir kadına ihtiyacım var
Ooooooh pis bir kıza ihtiyacım var
Soğuk bir kadın var mı bu çölde
Kendimi gerçek bir erkek olarak hissetmemi sağlayacak
Al bu rock'n roll kaçkınını
Oooooh bebeğim özgür bırak beni
Oooooh pis bir kadına ihtiyacım var
Oooooh pis bir kıza ihtiyacım var

YOUNG LUST

I am just a new boy
A stranger in this town
Where are all the good times
Who's gonna show this stranger around
Oooooh I need a dirty woman
Oooooh I need a dirty girl
Will some cold woman in this desert land
Make me feel like a real man
Take this rock and roll refugee
Ooooh babe set me free
Ooooh I need a dirty woman
Ooooh I need a dirty girl

ONE OF MY TURNS
(DÖNÜŞÜMLERİMDEN BİRİ)

Günden güne griye dönüşüyor aşk
Ölüm döşeğindeki birinin cildi gibi
Geceden geceye her şey yolundaymış gibi
davranıyoruz

Ama gittikçe yaşlanıyorum ve
Sen gittikçe soğuklaşıyorsun ve
Artık hiçbir şey fazla eğlenceli değil
Ve dönüşümlerimden birinin geldiğini
hissedebiliyorum
Bir jilet kadar soğuk,
Bir sargı bezi kadar sıkı,
Cenaze davulu kadar kuru hissediyorum.
Yatak odasına koş, soldaki bavulun içinde
En sevdiğim baltayı bulacaksın
O kadar korkmuş görünme
Bu yalnızca geçici bir evre
Yalnızca kötü günlerimden biri
TV seyretmek ister misin?
Veya çarşaflar arasına gömülmek?
Veya sessiz çevre yoluna dalıp gitmek?
Yiyecek bir şey ister miydin?
Uçmayı öğrenmek ister miydin?
Beni görmeyi denemek ister miydin?
Polisi çağırmak ister miydin?
Durma zamanımın geldiğini mi düşünüyorsun?
Niye kaçıyorsun benden?

ONE OF MY TURNS

Day after day, love turns gray
Like the skin of a dying man
Night after night, we pretend it's allright
But I have grown older and
You have crown colder and
Nothing is very much fun any more.
And I can feel one of my turns coming on
I feel, cold as a razor blade
Tight as a tourniquet,
Dry as a funeral drum,
Run to the bedroom, in the suitcase on the left

You'll find my fovourite axe
Don't look so frightened
This is just a passing phase
Just one of my bad days
Would you like to watch TV?
Or get between the sheets?
Or contemplate the silent freeway?
Would you like something to eat?
Would you like to learn to fly?
Would you like to see me try?
Would you like to call the cops?
Do you think it's time I stopped?
Why are you running away?

DON'T LEAVE ME NOW
(BENİ ŞİMDİ TERKETME)

Oooooh bebeğim
Şimdi terk etme beni
Yolun sonu olduğunu söyleme
Sana gönderdiğim çiçekleri anımsa
Sana ihtiyacım var bebeğim
Lime lime etmek için seni
Arkadaşlarımın önünde
Oooooh bebeğim
Şimdi terk etme beni
Nasıl gidebilirsin?
Sana nasıl ihtiyacım olduğunu bildiğin halde
Bir Cumartesi gecesi pestilin çıkıncaya kadar dövmek için
Oooooh bebeğim
Şimdi terk etme beni
Bana böyle nasıl davranabilirsin
Benden kaçarak
Sana ihtiyacım var bebeğim

Niye kaçıyorsun benden?
Oooooh bebeğim

DON'T LEAVE ME NOW

Ooooh babe
Don't leave me now
Don't say it's the end of the road
Remember the flowers I sent
I need you babe
To put through the shredder
In front of my friends
Ooooh babe
Don't leave me now
How could you go?
When you know how I need you
To beat to a pulp on a Saturday night
Ooooh babe
Don't leave me now
How can you treat me this way
Running away
I need you babe
Why are you running away?
Ooooh babe

ANOTHER BRICK IN THE WALL- PART III
(DUVARDAKİ BİR DİĞER TUĞLA-BÖLÜM III)

Çevremde silahlara ihtiyacım yok
Beni sakinleştirecek uyuşturuculara ihtiyacım yok
Duvarın üzerindeki yazıyı gördüm
Sakın herhangi bir şeye ihtiyacım olduğunu sanma
Hayır bir şeye ihtiyacım olduğunu sanma
Hepsi hepsi duvardaki tuğlalardı
Hepsi hepsi duvardaki bir diğer tuğlaydın

ANOTHER BRICK IN THE WALL- PART III

I don't need no arms around me
I don't need no drugs to calm me
I have seen the writing on the wall
Don't think I need anything at all
No don't think I need anything at all
All in all it was all just bricks in the wall
All in all you were all just bricks in the wall

GOODBYE CRUEL WORLD
(ELVEDA ACIMASIZ DÜNYA)

Elveda acımasız dünya
Seni bugün terk ediyorum
Elveda
Elveda
Elveda
Elveda siz tüm insanlar
Söyleyebileceğiniz hiçbir şey yok
Değiştirmek için
Kararımı
Elveda

GOODBYE CRUEL WORLD

Goodbye cruel world
I'm leaving you today
Goodbye
Goodbye
Goodbye
Goodbye all you people
There's nothing you can say
To make me change
My mind
Goodbye

HEY YOU (HEY SEN)

Hey sen Dışarda soğuktaki
Gitgide yalnızlaşan, yaşlanan, beni hissedebiliyor musun?
Hey siz! Geçitlerde duranlar
Kaşınan ayaklarınız ve solan gülümseyişlerinizle, beni hissedebiliyor musunuz?
Hey sen! Onların ışığı örtmelerine yardım etme
Teslim olma sakın savaşmadan
Hey sen! Orada kendi başına
Telefonun yanında çırılçıplak oturan bana dokunabiliyor musun?
Hey sen! Kulağını duvara dayamış olan
Çağıracak birini bekleyen bana dokunabiliyor musun?
Hey sen! Taşı taşımama yardım eder misin?
Kalbini aç, eve dönüyorum
Ama bu yalnızca bir hayaldi
Duvar çok yüksekti, seni de gördüğün gibi
Ne kadar uğraştıysak ta özgür olamadı
Ve solucanlar beynini yedi
Hey sen! Dışarda yoldaki
Her söyleneni yapan, bana yardım edebilir misin?
Hey sen! Orada duvarın ötesindeki
Holdeki şişeleri kıran, bana yardım edebilir misin?
Hey sen! Sakın bana hiç umut olmadığını söyleme
Birlikte ayaktayız, bölünürsek yıkılırız

HEY YOU

Hey you! Out there in the cold
Getting lonely, getting old, can you feel me?
Hey you! Standing in the aisles
With itchy feet and fading smiles, can you feel me?
Hey you! Don't help them to bury the light
Don't give in without a fight
Hey you! Out there on your own

Sitting naked by the phone would you touch me?
Hey you! With your ear against the wall
Waiting for someone to call out would you touch me?
Hey you! Would you help me to carry the stone?
Open your heart, I'm coming home
But it was only fantasy
The wall was too high, as you can see
No matter how we tried he could not break free
And the worms ate into his brain
Hey you! Out there on the road
Doing what you're told, can you help me?
Hey you! Out there beyond the wall
Breaking bottles in the hall, can you help me?
Hey you! Don't tell me there's no hope at all
Together we stand, divided we fall

IS THERE ANYBODY OUT THERE?
(DIŞARIDA KİMSE VAR MI?)
Dışarıda kimse var mı?

IS THERE ANYBODY OUT THERE?
Is there anybody out there?

NOBODY HOME (EVDE KİMSE YOK)
İçinde şiirlerim olan küçük siyah bir defterim var
İçinde diş fırçam ve tarağım olan bir çantam var
İyi bir köpek olduğumda bazen bana bir kemik atarlar
Ayakkabılarımı ayaklarımda tutan lastik bantlarım var
Şişmiş morluklar ellerimde
Televizyonumda on üç boktan kanal var, istediğimi seçmem için
Elektrik ışığım var

Ve altıncı hissim var
Şaşırtıcı gözlem gücüm var
Ve bu yüzden biliyorum ki
Sana ulaşmayı denediğimde
Telefonla
Evde kimse olmayacak
Hendrix tarzı doğal permam var
Ve kaçınılmaz yanık gözenekleri
Parmaklarımda nikotin lekeler var
Gümüş bir kaşık var zincirimin ucunda
Cenaze levazımatım olarak büyük bir piyanom var
Vahşi bakan gözlerim var
Uçmak için güçlü bir isteğim var
Ama uçacak bir yerim yok
Ooooh bebeğim telefonu kaldırdığımda
Evde hala kimse yok
Bir çift Gohills[6]* botum var
Ve yok olup giden köklerim var

NOBODY HOME

I've got a little black book with my poems in
I've got a bag with a toothbrush and a comb in
When I'M a good dog thel sometimes throw me a bone in
I got elastic bands keeping my shoes on
Got those swollen hand blues
Got thirteen channels of shit on the TV to choose from
I've got electric light
And I've got second sight
I've got amazing powers of observation
And that is how I know
When I try to get through
On the telephone to you

6 Gohills-Yoksulların giydiği düşük kaliteli bot

There'll be nobody home
I've got the obligatory Hendrix Perm
And the inivitable pinhole burns
All down the front of my favourite satin shirt
I've got nicotine stains on my fingers
I've got a silver spoon on a chain
I've got a grand piano to prop up my mortal remains
I've got wild staring eyes
I've got strong urge to fly
But I've got nowhere to fly to
Ooooh babe when I pick up the phone
There's still nobody home
I've got a pair of Gohills boots
And I've got fading roots

VERA

Burada hiç kimse Vera Lynn'i anımsıyor mu?
Anımsayan var mı nasıl söylediğini
Yeniden buluşacağımızı
Güneşli bir günde
Vera Vera
Ne oldu sana
Burada hiç kimse var mı
Benimle aynı duyguları paylaşan?

VERA

Does anybody here remember Vera Lynn?
Remember how she said that
We would meet again
Some sunny day
Vera!Vera!
Whas has become of you
Does anybody else in here
Feel the way I do?

BRING THE BOYS BACK HOME
(ÇOCUKLARI EVE GERİ GETİRİN)

Çocukları evlerine geri getirin
Çocukları evlerine geri getirin
Çocukları kendi hallerine bırakmayın
Çocukları evlerine geri getirin

BRING THE BOYS BACK HOME

Bring the boys back home
Bring the boys back home
Don't leave the children on their own
Bring the boys back home

COMFORTABLY NUMB
(KEYİFLİ UYUŞUKLUK)

Merhaba
İçeride kimse var mı?
Yalnızca başını salla eğer beni duyuyorsan
Evde kimse var mı?
Hadi ama,
Duyuyorum kendini kötü hissettiğini
Acını dindirebilirim
Ve yeniden ayağa kaldırabilirim seni
Rahatla
Önce biraz bilgiye ihtiyacım var
Yalnızca temel gerçekler
Bana nerenin acıdığını gösterebilir misin?

Azalttığın hiçbir acı yok
Ufukta uzak bir geminin dumanı tütüyor
Sen yalnızca dalgaların içinden geçerek geliyorsun
Dudakların oynuyor ama söylediğin şeyi duyamıyorum
Ben çocukken ateşim çıkmıştı

Ellerim iki balon gibiydi
Şimdi o hissi yeniden duyumsuyorum
Açıklayamam, anlayamazsın da
Ben aslında böyle değilim
Şimdi keyifli bir uyuşukluk içindeyim
Tamam
Yalnızca bir iğne batması
Artık kalmayacak hiçbir aaaah
Ama biraz hasta hissedebilirsin kendini
Ayağa kalkar mısın?
Sanırım işe yarıyor, iyi
Bu senin gösteriyi sürdürmeni sağlayacak
Hadi şimdi gitme zamanı
Azalttığın hiçbir acı yok
Ufukta uzak bir geminin dumanı tütüyor
Sen yalnızca dalgaların içinden geçerek geliyorsun
Dudakların oynuyor ama söylediğin şeyi
duyamıyorum
Ben çocukken
Bir şey ilişmişti
Gözümün ucuna
Dönüp baktım ama kaybolmuştu
Artık tanımlayamıyorum onu
Çocuk büyüdü
Rüya bitti
Ve ben
Keyifli bir uyuşukluk içindeyim

COMFORTABLY NUMB

Hello,
Is there anybody in there
Just nod if you can hear me
Is there anyone at home
Come on now,
I hear you're feeling down

I can ease your pain
And get you on your feet again
Relax
I'll need some information first
Just the basic facts
Can you show me where it hurts?

There's no pain you're receding
A distant ship smoke on the horizon
You're only coming through in waves
Your lips move but I can't hear what you're saying
When I was a child I had a fever
My hands felt just like two balloons
Now I've got that feeling once again
I can't explain, you would not understand
This is not how I am
I have become comfortably numb
O. K.
Just a little pin prick
There'll be no more aaaahh
But you may feel a little sick
Can you stand up?
I do believe it's working, good
That'll keep you going through the show
Come on it's time to go

There's no pain you are receding
A distant ship smoke on the horizon
You're only coming through in waves
Your lips move but I can't hear what you're saying
When I was a child I
I caught a fleeting glimpse
Out of the corner of my eye
I turned to look but it was gone
I can not put my finger on it now
The child is grown

The dream is gone
And I have become
Comfortably numb

THE SHOW MUST GO ON
(GÖSTERI DEVAM ETMELİ)

Oooooh anne ooooh baba
Gösteri devam etmek zorunda mı?
Ooooh baba beni eve götür
Oooooh anne bırak gideyim
Ayakta dikilmek zorunda mıyım?
Spot ışıkları altında vahşi gözlerle
Ne kâbus, neden!
Dönüp kaçmıyorum
Bir hata olmalı
Onlara izin vermemiştim
Ruhumu götürmeleri için
Çok mu yaşlıyım, çok mu geç
Oooooooh anne oooooh baba
Duygular nereye gitti
Ooooooooh anne oooooooh baba
Şarkıları hatırlayabilecek miyim?
Gösteri devam etmeli

THE SHOW MUST GO ON

Oooooh Ma oooooooh Pa
Does the show have to go on
Ooooh Pa take me home
Ooooh Ma let me go
Do I have to stand up
Wild eyed in the spotlight
What a nightmare, why!
Don't I turn and run
There must be some mistake

I didn't mean to let them
Take away my soul
Am I too old, is it too late
Oooooh Ma ooooooh Pa
Where has the feeling one?
Oooooooh Ma ooooooh Pa
Will I remember the songs?
The show must go on

IN THE FLESH
(ANA KARNINDA)

Demek sen
Düşündün ki
Hoşlanabilirsin
Gösteriye gitmekten
Karmaşanın ılık heyecanını hissetmek için
O uzay çocuğunun ışıdığı
Bazı kötü haberlerim var sana güneş ışığı
Pink iyi değil, otelde kaldı
Ve bizleri gönderdiler kendilerini temsilen
Ve bizler ortaya çıkaracağız siz hayranların
Gerçek yüzünü
Bu gece tiyatroda hiç ibne var mı?
Onları duvarın dibine dizin
Spot ışığında biri var
Bana pek sağlıklı gibi gelmiyor
Onu da duvarın dibine dayayın
Şuradaki Yahudi'ye benziyor
Ve oradaki de bir zenci
Kim izin verdi tüm ayak takımının içeri girmesine
Orada biri esrar içiyor ve
Bir diğeri sivilceli
Eğer elimde olsaydı
Kurşuna dizdirirdim hepinizi

IN THE FLESH

So ya
Thought ya
Might like to
Go to the show
To feel the warm thrill of confusion
That space cadet glow
I've got some bad news for you sunshine
Pink isn't well he stayed back at the hotel
And they sent us along as a surrogate band
And we're going to find out where you fans
Really stand
Are there any queers in the theatre tonight
Set'em up against the wall
There's one in the spotlight
He don't look right to me
Get him up against the wall
That one looks Jewish
And that's a coon
Who let all this riff raff into the room
There's one smoking a joint and
Another with spots
If I had my way
I'd have all of you shot

RUN LIKE HELL
(DELİ GİBİ KOŞ)

Sen en iyisi deli gibi koş
Sen en iyisi yüzünü boya
En sevdiğin maskenle
Kilitlenmiş dudakların ve
Perde çekilmiş gözlerinle
Boş gülümsemenle
Ve aç kalbinle

Suçlu geçmişinden yükselip ağzına gelen safrayı hisset
Yıpranmış sinirlerinle
Deniz kabuğu kırıldığında
Ve çekiçler
Kapını aşağı indirdiğinde
Sen en iyisi deli gibi koş
Sen en iyisi bütün gün koş
Ve bütün gece
Ve kirli duygularını gizle
İçinin derinliklerinde. Ve eğer sen
Kız arkadaşını alıp
Bu gece dışarı çıkarsan
En iyisi arabanı park et
Gözden ırak bir yere
Çünkü seni arka koltukta yakalarlarsa
Kızı soyarken
Seni annene gönderirler
Mukavva bir kutu içinde
Sen en iyisi koş.

RUN LIKE HELL

You better run like hell
You better make your face up in
Your favourite disguise
With your button down lips and your
Roller blind eyes
With your empty smile
And your hungry heart
Feel the bile rising from your guilty past
With your nerves in talters
When the cockleshell shattens
And the hammers batter
Down the door
You better run like hell

You better run all day
And run all night
And keep your dirty feelings
Deep inside. And if you
Take your girlfriend
Out tonight
You better part the car
Well out of sight
'Cos if they catch you in the back seat
Trying to pick her locks
They're gonna send you back to mother
In a cardboard box
You better run

WAITING FOR THE WORMS
(SOLUCANLARI BEKLERKEN)

Oooooh artık bana ulaşamazsın
Oooooh ne kadar denersen dene
Elveda zalim dünya artık bitti
Yanımdan geç git
Otururken ben duvarımın ardındaki bir çukurun içinde
Bekliyorum solucanların gelmesini
Burada duvarımın ardındaki mükemmel soyutlanmamda
Bekliyorum solucanların gelmesini
Bekliyorum ağaçların kuru dallarını kesmeyi
Bekliyorum şehrin temizlenmesini
Bekliyorum solucanları izlemeyi
Bekliyorum kara gömleği giymeyi[7]**
Bekliyorum cılız süpürgeotlarını temizlemeyi
Bekliyorum onların pencerelerini paramparça etmeyi
Ve kapılarını tekmelemeyi

7 Kara gömlek-Faşistlerin giydiği gömlek

Bekliyorum son çareyi
Gerginliği güçlendirmek için
Bekliyorum solucanları izlemeyi
Bekliyorum duşları açmayı
Ve fırınları yakmayı
Bekliyorum kraliçeleri ve zencileri
Ve kızılları ve Yahudileri
Bekliyorum solucanları izlemeyi
Görmeyi ister miydin Britanya'nın
Yeniden hüküm sürmesini dostum
Tüm yapacağın solucanları izlemektir
Göndermeyi ister miydin renkli kuzenlerimizi
Yurtlarına dostum
Tek yapman gereken solucanları izlemektir

WAITING FOR THE WORMS

Oooooh you can't reach me now
Oooooh no matter how you try
Goodbye cruel world it's over
Walk on by
Sitting in a bunker here behind my wall
Waiting for the worms to come
In perfect isolation here behind my wall
Waiting for the worms to come
Waiting to cut out the dead wood
Waiting to clean up the city
Waiting to follow the worms
Waiting to put on a blacshirt
Waiting to weed out the weak lings
Waiting to smash in their windows
And kick in their doors
Waiting for the final solution
To strenghten the strain
Waiting to follow the worms
Waiting to turn on the showers

And fire the ovens
Waiting for the queens and coons
And the reds and Jews
Waiting to follow the worms
Would you like to see Britannia
Rule again my friend
All you have to do is follow the worms
Would you like to send our coloured cousins
Home again my friend
All you need to do is follow the worms

STOP (DUR)

Dur
Eve gitmek istiyorum
Şu üniformayı çıkarmak
Ve gösteriyi terk etmek
Ve bu hücrede bekliyorum
Çünkü bilmek zorundayım
Her zaman suçlu muydum ben

STOP

Stop
I wanna go home
Take off this uniform
And leave the show
And I'm waiting in this cell
Because I have to know
Have I been guilty all this time

THE TRIAL

(MAHKEME)

Günaydın saygıdeğer solucan yargıç
Adalet ortaya çıkaracaktır ki
Sizin önünüzde duran tutuklu

Suçüstü yakalanmıştır duygularını açığa vururken
Açığa vururken insan doğasına ait duyguları
Ne ayıp ona
Bu kadarla kalmıyor
Okul müdürünü çağırın

Her zaman söylemiştim onun adam olmayacağını
Sonuç olarak sayın yargıç
Eğer izin verselerdi yoluma gitmeme, ben
Onu döve döve adam ederdim
Ama ellerim bağlıydı
Tanrının cezaları ve sanatçılar
İşlediği cinayetle gitmesine izin verdiler
Bırakın onu bugün pataklayayım

Tavan arasındaki çılgın oyuncaklar ben deliyim
Bilyelerimi alıp götürmüş olmalılar

Davalının karısını çağırın

Seni küçük pislik şimdi boka battın
Umarım fırlatıp atarlar anahtarı
Benimle daha sık konuşmalıydın
Ama hayır illa kendi bildiğini
Okuman gerekiyordu. Hiç yıktığın
Ev oldu mu son zamanlarda?
Yalnızca beş dakika için sayın solucan yargıç
Onu ve beni yalnız bırakın
Bebeğim
Gel annene bebeğim bırak ta seni tutayım
Kollarımda
Saygıdeğer efendim, hiç istemedim onun
Başının belaya girmesini
Neden beni terk etmek zorundaydı
Sayın solucan yargıç, bırakın eve götüreyim onu
Çılgın, gökkuşağının üstünde ben çılgınım
Pencerelerde parmaklıklar

Orada duvarda bir kapı olmalı
İçeri girdiğimde
Çılgın, gökkuşağının üstünde o bir çılgın

Mahkemenin elindeki deliller
Tartışma götürmez, hiç gerek yok
Jürinin odasına çekilmesine
Bunca yıllık yargıçlığım süresince
Daha önce hiç duymadım
Daha fazla hak eden birisini
Yasanın verdiği en ağır cezayı
Onlara acı çektirme yolun
Zarif karına ve annene
Kusmaya zorluyor beni
Ama dostum açığa vurdun
En derin korkunu
Ben de seni mahkûm ediyorum
Benzerlerinin önünde
Duvarı yıkmaya

THE TRIAL

Good morning worm you honour
The crown will plainly show
The prisoner who now stands before you
Was caught red handed showing feelings
Showing feelings of an almost human nature
Shame on him
This will not do
Call the schoolmaster

I always said he'd come to no good
In the end your honour
If they'd let me have my way I could
Have flayed him into shape
But my hands were tied

The bleeding hearts and artists
Let him get away with murder
Let me hammer him today

Crazy toys in the attic I am crazy
They must have taken my marbles away
Call the defendant's wife

You little shit, you're in it now
I hope they throw away the key
You should have talked to me more often
Than you did, but no you had to
Go your own way. Have you broken any
Homes up lately?

Just five minutes worm your honour
Him and me alone
Babe
Come to mother baby let me hold you
In my arms
M'lud I never wanted him to
Get in any trouble
Why'd he ever have to leave me
Worm your honour let me take him alone

Crazy, over the rainbow I am crazy
Bars in the window
There must have been a door there in the wall
When I came in
Crazy, over the rainbow I am crazy

The evidence before the court is
Incontravertable, there's no need for
The jury to retire
In all my years of judging
I have never heard before of
Someone more deserving
The full penalty of law

The way you made them suffer
Your exquisite wife and mother
Fills me with the urge to defecate
But my friend you have revealed your
Deepest fear
I sentence you to be exposed before
Your peers
Tear down the wall.

OUTSIDE THE WALL
(DUVARIN DIŞINDA)

Yalnız başınıza ya da ikişer ikişer
Seni gerçekten seven birileri
Duvarın dışında aşağı yukarı dolaşıyorlar
Bazıları el ele
Bazıları gruplar halinde toplanmış
Kanayan yürekler ve sanatçılar
Yer tutuyorlar
Ve onlar her şeylerini verdiklerinde sana
Bazısı sendeleyip düşüyor her şeye rağmen kolay değil
Çılgın heriflere karşı yüreğini korumak
Duvar

OUTSIDE THE WALL
All alone, or in twos
The ones who really love you
Walk up and down outside the wall
Some hand in hand
Some gathering together in bands
The bleeding hearts and artists
Make their stand
And when they've given you their all
Some stagger and fall after all it's not easy
Banging your heart against some mad bugger's
Wall

FINAL CUT
(SON DARBE)

THE POST WAR DREAM
(SAVAŞ SONRASI RÜYASI)

Gerçeği söyle bana söyle İsa neden
çarmıha gerildi
Baba bunun için mi öldü?
Senin için miydi? Benim için
miydi?
Çok mu fazla TV seyrettim?
Gözlerindeki bir suçlama iması mı?
Eğer boş laf olmasaydı
Gemi yapımında çok başarılı olunduğu
Tersaneler hala açık olurdu Clyde'da[8]*
Ve çok eğlenceli olamazdı onlar için
Altında olmak yükselen güneşin
İntihar eden tüm çocuklarıyla
Ne yaptık biz Maggie ne yaptık?
İngiltere'ye ne yaptık biz?
Bağırmalı mıyız? Çığlık mı atmalıyız?
"Savaş sonrası rüyasına ne oldu? "
Oh Maggie ne yaptık biz?

THE POST WAR DREAM

Tell me true tell me why was Jesus crucified
Is it for this that daddy died?
Was it for you? Was it me?
Did I watch too much TV?
Is that a hint of accusation in your eyes?
If it wasn't for the nips
Being so good at building ships
The yards would still be open on the Clyde

8 Clyde-Iskoçya'da tersaneleriyle ünlü bir ırmak

And it can't be much fun for them
Beneath the rising sun
With all their kids committing suicide
What have we done Maggie what have we done?
Should we shout? Should we scream?
"What happened to the post war dream?"
Oh Maggie what have we done?

YOUR POSSIBLE PASTS
(SENİN OLASI GEÇMİŞLERİN)

Çırpınıyorlar ardında senin olası geçmişlerin
Bazısı parlak gözlü ve çılgın bazısı korkmuş ve kaybolmuş
Hâlâ iktidarda olanlara bir uyarı bu
Olası geleceklerine dikkat etmeleri için
Terk edilmiş yan hatları gelincikler sarmış
Sığır vagonları pusuya yatmış beklemedeler bir sonraki seferi

Beni anımsıyor musun? Eskiden nasıl olduğumuzu?
Sence daha yakın mı olmalıydık?

Kapı ağzında durdu kadın, bir gülümsemenin hayaleti
Gezinirken yüzünde ucuz bir otel simgesi gibi
Soğuk bakışları yalvarıyor yağmurluklu adamlara
Ceplerindeki altın veya sırtlarındaki bıçak için
Biri cesurca yaklaşarak uzattı elini
Dedi ki "Yalnızca bir çocuktum o zaman, şimdi ise sadece bir erkek "

Anımsıyor musun beni? Eskiden nasıl olduğumuzu?
Sence daha yakın mı olmalıydık?

Katı ve dindar tarafından ele geçirildik
Gösterildi bize kendimizi nasıl iyi hissedeceğimiz ve söylendi kötü hissetmemiz

Dillerimiz tutuldu ve dehşete kapılmış halde
öğrendik dua etmeyi
Şimdi duygularımız heyecansız ve ölü toprağı kadar
soğuk
Ve ardımızda sıralanmış bayrakları ve flamaları
Olası geçmişlerimizin, uzanıyorlar çaput ve
paçavralar içinde

Anımsıyor musun beni? Eskiden nasıl olduğumuzu?
Sence daha yakın mı olmalıydık?

YOUR POSSIBLE PASTS

They flutter behind you your possible pasts
Some brighteyed and crazy some frightened and lost
A warning to anyone still in command
Of their possible future to take care
In derelict sidings the poppies entwine
With cattle trucks lying in wait for the next time

Do you remember me? How we used to?
Do you think we should be closer?

She stood in the doorway the ghost of a smile
Haunting her face like a cheap hotel sign
Her colr eyes imploring the men in their macs
For the gold in their bags or the knives in their backs
Stepping up boldly one put out his hand
He said "I was just a child then now I'm only a man "

Do you remember me? How we used to?
Do you think we should be closer?

By the cold and religious we were taken in hand
Shown how to feel good and told to feel bad
Tongue tied and terrified we learned how to pray
Now our feelings run deep and cold as the clay
And strung out behind us the banners and flags

Of our possible pasts lie in tatters and rags
Do you remember me? How we used to?
Do you think we should be closer?

ONE OF THE FEW
(BİRKAÇINDAN BİRİ)

Dört ayak üstüne düşenlerden biri olduğunda
Ne yaparsın iki yakanı bir araya getirmek için?
Öğret
Çıldırt onları, üz onları, iki ile ikiyi toplat onlara
Onları ben yap, onları sen yap, ne yapmalarını istiyorsan onları yaptırt onlara
Güldür onları, ağlat onları, yere ser onları ve öldür.

ONE OF THE FEW

When you're one of the few to land on your feet
What do you do to make ends meet?
Teach
Make them mad, make them sad, make them add two and two
Make them me, make them you, make them do what you want them to
Make them laugh, make them cry, make them lie down and die

THE HERO'S RETURN
(KAHRAMANIN DÖNÜŞÜ)

İsa İsa nedir bu olup bitenler
Adam etmeye çalışmak bu küçük nankörleri
Ben onların yaşındayken tüm ışıklar sönmüştü
Zaman yoktu sızlanmak ve üzülmek için

Ve şimdi bile bir parçam uçuyor üzerinde
Dresden'in bir beş irtifada

Asla anlayamayacak olsalar da ardında
Acı sözlerimin umutsuz anılar yatıyor

Sevgilim sevgilim derin uykuda mısın iyi
Çünkü bu tek an seninle gerçekten konuşabildiğim
Ve bir şey var gizleyip sakladığım
Çok fazla acı veren bir anı
Gün ışığına karşı koyamayacak kadar

Savaştan döndüğümüzde, flamalar ve
Bayraklar asılıydı herkesin kapısında
Dans ettik ve şarkı söyledik caddelerde ve
Kilise çanları çaldı
Ama kalbimdeki yangın
İçin için sürüyor anısı
Topçuların ölüm sözcükleri sahra telefonunun diğer ucundan

THE HERO'S RETURN

Jesus Jesus what it's all about
Trying to clout these little ingrates into shape
When I was their age all the lights went out
There was no time to whine and mope about

And even now part of me flies over
Dresden at angels one five
Though they'll never fathom it behind my
Sarcasm desperate memories lie

Sweetheart sweetheart are you fast asleep good
'Cos that's the only time that I can really talk to you
And there is something that I've locked away
A memory that is too painful
To withstand the light of day

When we came back from the war the banners and
Flags hung on everyone's door

We danced and we sang in the street and
The church bells rang
But burning in my heart
My memory smoulders on
Of the gunners dying words on the intercom

THE GUNNER'S DREAM
(TOPÇUNUN RÜYASI)

Bulutların arasından yüzerek aşağı doğru
Anılar şimdi hızla geliyorlar benimle buluşmaya
Göklerin arasındaki boşlukta
Ve bir köşesinde yabancı bir toprağın
Bir düş gördüm
Bir düş gördüm
Elveda Max
Elveda anne
Törenden sonra sen yavaşça yürürken arabaya
Ve Kasım havasının soğuğunda gümüşi saçları parlarken
Cenaze çanının sesini duyuyorsun
Ve dokunuyorsun yakandaki ipeğe
Ve gözyaşları kabarırken buluşmak için bandonun tesellisiyle
Sen onun narin elini alıyor
Ve tutunuyorsun sımsıkı düşe

Kalacak bir yer
Yeterli yiyecek
Bir yer eski kahramanların ayaklarını sürüyerek güvenlik içinde yürüyebildikleri cadde boyunca
Yüksek sesle konuşabildiğin
Kuşkuların ve korkuların hakkında
Ve başka, hiç kimsenin ortadan kaybolmadığı
Onların standart yayınlarının kapını tekmelediğini hiç işitmediğin

Hattın iki yanında da rahat olabildiğin
Ve manyakların uzaktan kumandalarla bando elemanlarına ateş açmadığı
Ve herkesin yasalara başvurduğu
Ve kimsenin bir daha asla çocuk öldürmediği
Ve kimsenin bir daha asla çocuk öldürmediği

Her gece yeniden
Dolanıp duruyor beynimin içinde
Onun düşü deli ediyor beni
Yabancı bir toprağın bir köşesinde
Topçu uyuyor bu gece
Olan oldu
Onun son sahnesini çıkarıp atamayız
Kulak verin düşüne
Kulak verin

THE GUNNER'S DREAM

Floating down through the clouds
Memories come rushing up to meet me now
In the space between the heavenb
And in the corner of some foreign field
I had a dream
I had a dream
Goodbye max
Goodbye ma
After the service when you're walking slowly to the car
And the silver in her hair shines in the cold november air
You hear the tolling bell
And touch the silk in your lapel
And as the tear drops rise to meet the comfort of the band
You take her frail hand
And hold on to the dream

A place to stay
Enough to eat
Somewhere old heroes shuffle safely down the street
Where you can speak out loud
About your doubts and fears
And what's more no-one ever disappears
You never hear their standard issue kicking in your door
You can relax on both sides of the tracks
And maniacs don't blow holes in bandsmen by remote control
And everyone has recourse to the law
And no-one kills the children anymore
And no-one kills the children anymore

Night after night
Going round and round my brain
His dream is driving me insane
In the corner of some foreign field
The gunner sleeps tonight
What's done is done
We can not just write off his final scene
Take heed of his dream
Take heed

PARANOID EYES
(PARANOYAK GÖZLER)

Kilit vur ağzına izin verme siperinin kayıp düşmesine
Sımsıkı tut kurşun geçirmez maskeni
Ve eğer denerlerse sorularıyla kırıp dökmeyi sakladığın hislerini
Saklanabilirsin, saklanabilirsin, saklanabilirsin
Paranoyak gözlerin ardına

Cesur yüzünü takınır ve yola koyulursun bir kadeh içki için

Sırıtışını yüzüne yerleştirip gelişigüzel yaslanırken bara
Kahkahalarla gülüyorsun dünyanın geri kalan kısmına
Kalabalıktaki diğer çocuklarla
Saklan saklan saklan
Taşlaşmış gözlerin ardına

Kandın onların şan servet ve zafer masallarına
Şimdi sen kaybolup gittin sakin orta yaşın alkol sisinde
Gökteki cennet çok yüksekmiş meğerse
Ve sen saklan saklan saklan
Kahverengi ve uysal gözlerin ardına

PARANOID EYES

Button your lips don't let the shield slip
Take a fresh grip on your bullet proof mask
And if they try to break down your disguise with their questions
You can hide hide hide
Behind paranoid eyes

You put on your brave face and slip over the road for a jar
Fixing your grin as you casually lean on the bar
Laughing too loud at the rest of the world
With the boys in the crowd
You hide hide hide
Behind petrified eyes

You believed in their stories of fame fortuna and glory
Now you're lost in a haze of alcohol soft middle age
Khe pie in the sky turned out to be miles too high
And you hide hide hide
Behind brown and mild eyes

GET YOUR FILTHY HANDS OFF MY DESERT
(ÇEK KİRLİ ELLERİNİ ÇÖLÜMDEN)

Brejnev Afganistan'ı aldı
Begin Beyrut'u
Galtieri İngiliz bayrağını aldı
Ve Maggie bir gün öğle yemeğinden sonra
Bir kruvazörü aldı tüm tayfasıyla birlikte
Görünüşte bayrağı geri vermek zorunda bırakmak için

GET YOUR FILTHY HANDS OFF MY DESERT

Brezhnev took Afghanistan
Begin took Beirut
Galtieri took the Union Jack
And Maggie over lunch one day
Took a cruiser with all hands
Apparently to make him give it back

THE FLETCHER MEMORIAL HOME
(FLETCHER ANIT EVİ)

Tüm aşarı gelişmiş çocuklarınızı alıp götürün bir yere
Ve bir ev yapın onlara kendilerinin olacak küçük bir yer
Fletcher anıt
Evi onulmaz zorbalar ve krallar için

Ve her gün görünebilirler kendilerine
Kapalı devre TV'de
Emin olmaları için hala gerçek olduklarına
Bu tek bağlantıdır onların hissedebildikleri
"Bayanlar ve baylar lütfen selamlayın, Reagan ve Haig
Bay Begin ve dostları Bayan Thatcher ve Paisley
Bay Brejnev ve parti
McCrthy'nin hayaleti

Nixon'ın anıları
Ve şimdi renk katıyor bir grup ismi meçhul Latin
Amerikalı et tüccarının parıltısı"
Onlar bizden kendilerine saygı göstermemizi mi
bekliyorlardı?

Parlatabilirler madalyalarını ve sivriltebilirler
Gülüşlerini, ve eğlendirebilirler kendilerini oyunlar
oynayarak bir süre için
Boom booom bang bang yat yere sen öldün

Güvencededirler soğuk bir cam gözün sabit
bakışında
En sevdikleri oyuncaklarıyla
Onlar iyi kızlar ve oğlanlar olacaklar
Sömürgede yaşayanlar için olan Fletcher anıt evinde
Yaşamın ve bedenlerin tüketicileri

Herkes içeride mi?
İyi zaman geçiriyor musunuz?
Şimdi son çare uygulanabilir.

THE FLETCHER MEMORIAL HOME

Take all your overgrown infants away somewhere
And build them a home e little place of their own
The fletcher memorial
Home for incurable tyrants and kings

And they can appear to themselves every day
On closed circuit TV
To make sure they're still real
It's the only connection they feel
"Ladies and gentlemen please welcole Reagan and
Haig
Mr. Begin and friends Mrs. Thatcher and Paisley
Mr. Brezhnev and parti

The ghost of McCartney
The memories of Nixon
And now adding colour a group of anonymous Latin
American meat packing glitterati "
Did they expect us to treat them with any respect

They can polish their medals and sharpen their
Smiles, and amuse themselves playing games for a
while
Booom booom bang bang lie down you're dead

Safe in permanent gaze of a cold glass eye
With their favourite toys
They'll be good girls and boys
In the fletcher memorial home for colonial
Wasters of life and limb

Is everyone in?
Are you having a nice time?
Now the final solution can be applied.

SOUTHAMPTON DOCK
(SOUTHAMPTON RIHTIMI)

Karaya çıktılar 45'te
Ve kimse konuşmadı ve kimse gülmedi
Hatta çok sayıda boşluk vardı
Toplandılar Cenotaph'da[9]**
Hep birlikte kabul ettiler ellerini kalplerine koyarak
Kınlarına sokmayı kurbanlık bıçaklarını

Ama şimdi

Kadın duruyor üstünde Southampton Rıhtımı'nın
Elinde mendili ile
Ve yazlık robu yapışıyor

9 Cenotaph-Londra'da 1. ve 2. Dünya savaşlarında ölenlerin anısına dikilmiş anıt

Yağmurda ıslanmış vücuduna
Sessiz bir çaresizlik içinde, parmak boğumları
Bembeyaz kesilmiş kaygan dizginlerin üstünde
Cesurca mendilini sallıyor çocukları uğurlarken
yeniden
Ve hala o koyu leke yayılıyor arasında
Kürek kemiklerinin
Suskun bir hatırlatıcısı olarak gelincik tarlaları ve
mezarların
Ve savaş bittiğinde
Tükettik onların yaptıklarını
Ama kalplerimizin en derininde
Hissettik o son darbeyi.

SOUTHAMPTON DOCK
They disembarked in 45
And no one spoke and no one smiled
There were too many spaces in the line
Gathered at the Cenotaph
All agreed with the hand on heart
To sheath the sacrificial knives

But now

She stands upon Southampton Dock
With her handkerchief
And her summer frock clings
To her wet body in the rain
In quiet desperation kunckles
White upon the slippery reins
She bravely waves the boys goodbye again

And still the dark stain spreads between
His shoulder blades
A mute reminder of the poppy fields and graves
And when the fight was over

We spent what they had made
But in the bottom of our hearts
We felt the final cut

THE FINAL CUT
(SON DARBE)

Gözyaşlarıyla lekelenmiş gözlerin balıkgözü
merceklerinin ardından
Zar zor tanımlayabiliyorum bu anın zamandaki
şeklini
Ve açık mavi göklerin yükseklerinde uçmanın çok
uzağındayım
Döne döne aşağıya iniyorum yeryüzünde
saklandığım deliğe

Eğer araba yolu üzerindeki mayınları aşarsan
Ve köpeklerle baş eder ve soğuk elektronik gözü
atlatırsan
Ve eğer delikteki çiftenin arkasına geçmeyi başarırsan
Çevir kilidin şifresini aç gizli bölmeyi
Ve eğer ben içerideysem söylerim sana duvarın
arkasında ne olduğunu

Büyük halüsinasyonlar gören bir çocuk var orada
Kapak kızlarıyla aşk yapan
Yeni bulduğun inancınla uyuyup uyumadığını merak
ediyor
Biri sevebilir mi onu
Veya bu yalnızca çılgın bir rüya mı?

Ve eğer sana karanlık yönümü gösterirsem
Yine de bu gece benimle kalır mısın?
Ve eğer sana kalbimi açarsam
Ve sana zayıf yanımı gösterirsem
Ne yapardın
Öykünü Rolling Stone'a satar mıydın?

Çocukları alıp götürür
Ve beni yalnız bırakır mıydın?
Ve kaygısızca gülümser miydin?
Bana telefonda fısıldadığın gibi
Beni sepetler miydin?
Yoksa beni eve mi götürürdün

Göstermem gerektiği halde çıplak duygularımı
Parçalamam gerektiği halde perdeyi
Tuttum bıçağı titreyen ellerimle
Hazırdım gerçekleştirmeye ama o sırada telefon çaldı
Bir daha asla gösteremedim son darbeyi indirecek yürekliliği

THE FINAL CUT

Through the fish eyed lens of tear stained eyes
I can barely define the shape of this moment in time
And far from flying high in clear blue skies
I'm spiralling down to the hole in the ground where I hide

If you negotiate the minefield in the drive
And beat the dogs and cheat the cold electronic eyes
And if you make it past the shotgun in the hall
Dial the combination open the priesthole
And if I'm in I'll tell you what's behind the wall

There's a kid who had a big hallucination
Making love to girls in magazines
He wonders if you're sleeping with your new found faith
Could anybody love him
Or is it just a crazy dream

And if I show you my dark side
Will you still hold me tonight
And if I open my heart to you

And show you my weak side
What would you do
Would you sell your story to rolling stone
Would you take the children away
And leave me alone
And smile in reassurance
As you whisper down the phone
Would you send me packing
Or would you take me home

Tought I oughta bare my naked feelings
Tought I oughta tear the curtain down
I held the blade in trembling hands
Prepared to make it but just then the phone rang
I never had the nerve to make the final cut

NOT NOW JOHN
(ŞİMDİ DEĞİL JOHN)

Siktir et her şeyi, biz bunlarla sürdürmeliyiz
Yarışmalıyız kurnaz Japon'la
Çok fazla ev var yanan
Ve yeterince ağaç yok
Öyleyse siktir et her şeyi
Biz bunlarla sürdürmeliyiz

Duramam-işimi kaybederim-aklım yitti-silikon
Ne bomba-defol-ödeme günü-yararlan
Bozulmuş-tamir gerekli-büyük altı
Klik klik-tut onu-oh hayır-

Güldür onları, ağlat onları, ara sokaklarda dans ettir onları
Ödet onlara, durdur onları, kendilerini iyi hissettir onlara

Şimdi olmaz John
Sürdürmeliyiz film gösterisini
Hollywood gökkuşağının sonunda bekliyor
Kimin umurunda neyle ilgili olduğu
Çocuklar gittiği sürece
Şimdi olmaz John
Sürdürmeliyiz gösteriyi

Bekle John
Sürdürmeliyiz bunu
Ne olduğunu bilmiyorum
Fakat buraya ... . gibi uyuyor
Vardiyanın sonunda gel
Gidelim ve işeyelim
Ama şimdi olmaz John
Sürdürmeliyim bunu

Dur John
Sanırım iyi bir şeyler oldu
Eskiden kitap okurdum ama... .
Bu haberler olabilir
Veya bir başka pislik
Veya yeniden kullanılabilecek gösteriler

Siktir et her şeyi, biz sürdürmeliyiz bunları
Yarışmalıyız kurnaz Japon'la
Vietnamlılar için endişelenmeye gerek yok
Dize getirmeli Rus ayısını
Neyse, belki Rus ayısı olmayabilir
Belki İsveçliler
Gösterdik Arjantin'e
Hadi şimdi gidip bunları gösterelim
Kendimizi güçlü hissettiriyor
Ve Maggie hoşnut olmaz mıydı?
Nah nah nah nah nah

S'cusi dove il bar
Se para collo pou eine toe bar
S'il vous plait ou est le bar
Oi' lanet olası bar nerede John?

NOT NOW JOHN

Fuck all that we've got to get on with these
Got to compete with wily Japanese
There's too many home fires burning
And not enough trees
So fuck all that
We've got to get on with these

Can't stop-lose job-mind gone-silicon
What bomb-get away-pay day-make hay
Break down-need fix-big six
Clickity click-hold on-oh no-brrring bingo!

Make em laugh, make em cry, make em dance in the aisles
Make em pay, make en stay, make en feel OK

Not now John
We've got to get on with the film show
Hollywood waits at the end of the rainbow
Who cares what it's about
As long as the kids go
Not now John
Got to get on with the show

Hang on John
We've got to get on with this
I don't know what it is
But it fits on here like... ...
Come at the end of the shift
We'll go and get pissed
But not now John

I've got to get on with this

Hold on John
I think there's something good on
I used to read books but... ... .
It could be the news
Or some other abuse
Or it could be reusable shows

Fuck all that we've got to get on with these Got to compete with the wily Japanese
No need to worry about the Vietnamese
Got to bring the Russian bear to his knees
Well, maybe not the Russian bear
Maybe the Swedes
We showed Argentina
Now let's got and show these
Make us feel tough
And wouldn't maggie be pleased
Nah nah nah nah

S'cusi dove il bar
Se para collo pou eine toe bar
S'il vous plait ou est le bar
Oi' where's the fucking bar John!

TWO SUNS IN THE SUNSET
(GÜN BATIMINDAKİ İKİ GÜNEŞ)
Dikiz aynamda güneş batıyor
Batıyor yoldaki köprülerin ardında
Ve düşünüyorum tüm güzel şeyleri
Tamamlamadan bıraktığımız
Ve acısını çekiyorum önsezilerin
Doğrulanan şüphelerin
Soykırımın geleceğine dair

Mantarı tutan paslı tel
Öfkeyi içerde saklıyor
Kopuyor
Ve aniden gün doğuyor yeniden
Güneş doğuda
Gün bitmiş olduğu halde
Gün batımında iki güneş
Hmmmmmmmm
Yoksa insan ırkının sonu mu bu

Frenlerin kilitlendiği andaki gibi
Ve senin büyük bir kamyona doğru kaydığın
Donmuş anları korkularınla uzatıyorsun
Ve asla onların seslerini duymayacaksın
Ve asla onların yüzlerini görmeyeceksin
Bir daha yasalara başvurmayacaksın

Ve ön camın erimesi gibi
Gözyaşlarım buharlaşıyor
Savunma için yalnızca kömür bırakıyor
Sonunda anlıyorum
Seçkinlerin duygularını
Küller ve elmaslar
Düşman ve dost
Sonunda hepimiz eşittik.

TWO SUNS IN THE SUNSET
In my rear view mirror the sun is going down
Sinking behind in the road
And I think of all the good things
That we have left undone
And I suffer premonitions
Confirm suspicions
Of the holocaust to come

The wire that holds the cork

That keeps the anger in
Gives way
And suddenly it's day again
The sun is in the east
Even though the day is done
Two suns in the sunset
Hmmmmmmmm
Could be the human race is run

Like the moment when the brakes lock
And you slide towards the big truck
You stretch the frozen moments with your fear
And you'll never hear their voices
And you'll never see their faces
You have no recourse to the law anymore

And as the windshield melts
My tears evaporate
Leaving only charcoal to defend
Finally I understand
The feelings of the few
Ashes and diamonds
Foe and friend
We were all equal in the end.

A MOMENTARY LAPSE OF REASON (AKLIN GEÇİCİ YOKLUĞU)

LEARNING TO FLY (UÇMAYI ÖĞRENMEK)

Uzaklara doğru siyah bir kurdele
Açılmış, tekrar sarılamayacağı noktaya dek
Hayali bir uçuş rüzgârın silip süpürdüğü meydanda
Ayakta tek başına duruyorum
duyularım sersemlemiş
Ölümcül bir çekim tutuyor beni. Nasıl
Kurtulabilirim bu karşı konulmaz kavrayıştan

Gözlerimi ayıramıyorum gök kubbeden
Dilim tutulmuş, çarpılmış yalnızca yeryüzüne bağlı bir uyumsuzum, ben

Kanatlarımın uçları buz tutuyor
Gereksiz uyarıları, düşündüm düşündüm her şeyi
Tek bir kaptan yok evimin yolunu gösterecek
Yüküm boşaltılmış ve taşa çevrilmişim

Gergin bir ruh bu öğrenen uçmayı
Karaya koşullanmış ama denemeye kararlı
Gözlerimi ayıramıyorum gök kubbeden
Dilim tutulmuş, çarpılmış yalnızca yeryüzüne bağlı bir uyumsuzum, ben

Gezegenden yukarıda, bir kanat ve duacının üstünde
Benim kirli halem, bir buhar şeridi havanın boşluğunda
Bulutların arasından gölgemi uçarken görüyorum
Bir ucuyla sulanan gözlerimin

Sabahın aydınlığında korkutmayan bir düş
Ruhu sürükleyebilir gecenin çatısından içeri doğru

Bununla karşılaştırılabilecek bir başka duygu yok
Canlılığın yitmesi, bir mutluluk hali
Gözlerimi ayıramıyorum gök kubbeden
Dilim tutulmuş, çarpılmış yalnızca yeryüzüne bağlı
bir uyumsuzum, ben

LEARNING TO FLY

Into the distance, a ribbon of black
Stretched to the point of no turning back
A flight of fancy on a wind swept field
Standing alone my senses reeled
A fatal attraction holding me fast. How
Can I escape this irressitable grasp?

Can't keep my eye from the circling sky
Tongue-tied&twisted just an earth-bound misfit, I

Ice is forming on the tips of my wings
Unheeded warnings, I thought I thought of
everything
No navigator to guide my way home
Unladened, empty and turned to stone

A soul tension that's learning to fly
Condition grounded but determined to try
Can't keep my eye from the circling sky
Tongue-tied&twisted just an earth-bound misfit, I

Above the planet on a wing and a prayer
My grubbly halo, a vapour trail in the empty air
Accross the clouds I see my shadow fly
Out of the corner of my watering eye
A dream unthreatened by the morning light

Could blow this soul right through the roof of the night

There's no sensation to compare with this
Suspended animation, a state of bliss
Can't keep my eye from the circling sky
Tongue-tied&twisted just an earth-bound misfit, I

THE DOGS OF WAR
(SAVAŞ KÖPEKLERİ)

Savaş köpekleri ve nefret insanları
Nedensiz. Ayrım yapmayız
Keşifler inkâr edilmek içindir
Geçerliliğimiz et ve kemik
Cehennem açıldı ve satışa çıkarıldı
Toplanın etrafında ve pazarlık edin
Para için, yalan söyleriz ve aldatırız
Ustalarımız bile bilmezler ördüğümüz ağları

Tek bir dünya, bu bir savaş alanı
Tek bir dünya ve biz mahvedeceğiz onu
Tek bir dünya. Tek bir dünya

Görünmez transferler, uzun mesafe görüşmeleri
Mermer salonlardaki sahte kahkahalar
Adımlar atıldı, sessiz bir şamata
Savaş köpeklerinin dizginlerini saldı
Başlamış olanı durduramazsın
İmzaladılar, mühürlediler, teslim ettiler unutuşu
Hepimizin karanlık bir yönü vardır, söylemek gerekirse en azından
Ve ölüm tacirliği hayvanın doğasındandır

Tek bir dünya, bu bir savaş alanı
Tek bir dünya ve biz mahvedeceğiz onu
Tek bir dünya. Tek bir dünya

Savaş köpekleri tartışmazlar
Savaş köpekleri teslim olmayacaklar
Onlar alacak ve siz vereceksiniz
Ve onların yaşayabilmeleri için siz ölmelisiniz
Herhangi bir kapıyı çalabilirsiniz
Ama nereye giderseniz gidin, bileceksiniz ki, onlar sizden önce orada olacaklar
Evet kazananlar kaybedebilir ve bir şeyler değiştirilebilir
Ama ne değiştirirseniz değiştirin biliniz ki köpekler kalır

Tek bir dünya, bu bir savaş alanı
Tek bir dünya ve biz mahvedeceğiz onu
Tek bir dünya. Tek bir dünya

THE DOGS OF WAR

Dogs of war, men of hate
With no cause. We don't discriminate
Discovery is to be disowned
Our currency is flesh and bone
Hell opened up and put on sale
Gather round and haggle
For hard cash, we will lie and deceive
Even our masters don't know the webs we weave

One world, it's a battleground
One world, and we will smash it down
One world... . one world

Invisible transfers, long distance calls
Hollow laughter in marble halls
Steps have been taken, a silent uproar
Has unleashed the dogs of war
You can't stop whas has begun
Signed. sealed, they deliver oblivion

We all have a dark side, to say at least
And dealing in death is the nature of the beast

One world, it's a battleground
One world, and we will smash it down
One world... . one world

The dogs of war don't negotiate
The dogs of war wqon't capitulate
They will take and you will give
And you must die so that they may live
You can knock at any door
But wherever you go, you know they've been there before
Well winners can lose and things get strained
But whatever you change you know the dogs remain

One world, it's a battleground
One world, and we will smash it down
One world... . one world

ONE SLIP
(TEK BİR KAYMA)

Uykusuz bir göz, yorgun odada gezinen
Sırlı bir bakış ve ben yıkımın yolculuğundaydım
Müzik çaldı, çaldı biz dönerken durmaksızın
Hiçbir ima, hiçbir sözcük yoktu onurunu koruyacak onun

Yapacağım, yapacağım diye içini çekti ısrarım üzerine
Ve yelesini silkeledi benim teklifim değerlendirilirken
Sonra arzuda boğulduk, ruhlarımız tutuştu
Öne düşüp yol gösterdim ölülerin yakıldığı yere
Ve düşünmeksizin sonucunu
Boyun eğdim çöküşüme

Tek bir kayma ve düşüyoruz delikten aşağı
Sanki hiç zaman almıyor bu
Aklın bir anlık sapması
Bir yaşamı bir başka yaşama bağlayan
Küçük bir pişmanlık, unutamayacağım
Uyku yok burada bu akşam

Bu aşk mı yoksa aşık olma düşüncesi miydi?
Veya kaderin eli miydi, bir eldiven gibi tıpatıp uymuşu gibi görünen?
Bir an akıp geçti ve tohumlar hemen ekildi
Ardından gözyaşı geldi ve yalnız kalmayı kimse istemedi

Tek bir kayma ve düşüyoruz delikten aşağı
Sanki hiç zaman almıyor bu
Aklın geçici yokluğu
Bir yaşamı başka bir yaşama bağlayan
Tek bir pişmanlık, unutamayacağın hiçbir zaman
Uyku yok burada bu akşam
Tek bir kayma... tek bir kayma... .

ONE SLIP

A restless eye across a weary room
A glazed look and I was on the road to ruin
The music played and played as we whirled without end
No hint, no word her honour to defend

I will, I will she sighed to my request
And then she tossed her mane while my resolve was put to the rest
Then drowned in desire, our souls on fire
I led the way to the funeral pyre
And without a thought of the consequence
I gave in to my decadence

One slip, and down the hole we fall
It seems to take no time at all
A momentary lapse of reason
That binds a life for life
A small regret, you won't forget
There'll be no sleep in here tonight

Was it love, or was it the idea of being in love?
Or was it the hand of fate, that seemed to fit just like a glove?
The moment slipped by and soon the seeds were sown
The year grew late and neither one wanted to remain alone

One silp, and down the hole we fall
It seems to take no time at all
A momentary lapse of reason
That binds a life to a life
The one regret, you will never forget
There'll be no sleep in here tonight
One slip... . one slip... . .

ON THE TURNING AWAY
(YÜZ ÇEVRİLİRKEN)
Yüz çevrilirken
Solgun ve ezilmiş olandan
Ve onların söyledikleri sözcüklerden
Bizim anlayamadığımız
"Olanları kabullenmeyin
Sadece başkalarının acı çektiği bir durum
Yoksa siz de katıldığınızın farkına varacaksınız
Yüz çevirmeye"

Bir günah bu, bir yolunu bulup
Işığın gölgeye dönüşmesi

Ve örtüsünü sermesi
Tüm bildiklerimizin üstüne
Habersiz olarak orduların nasıl geliştiğinden
Güdülerek taş bir kalp tarafından
Farkına varabiliriz tümüyle yalnız olduğumuzun
Mağrur olanın düşünde

Gecenin kanatlarında
Gündüz kımıldanırken
Suskunların birleştiği
Sessiz bir uyumda
Kullanıyorlar sözcükleri, size yabancı
Ve büyüleyici gelen, onlar ateşi yakarlarken
Hisset yeni değişim rüzgârını
Gecenin kanatlarında

Artık yüz çevrilmeyecek
Zayıf ve yorgun olandan
Artık yüz çevrilmeyecek
İçerideki soğukluktan
Tek bir dünya bu hepimizin paylaşması gereken
Yalnızca durup bakmak yeterli değil
Bu sadece bir düş mü olmayacağına dair
Artık yüz çevirmenin

ON THE TURNING AWAY

On the turning away
From the pale and downtrodden
And the words they say
Which we don't understand
"Don't accept that what's happening
Is it just a case of others suffering
Or you'll find that you're joining in
The turning away "

It's a sin that somehow
Light is changing to shadow
And casting it's shroud
Over all we have known
Unaware how the ranks have grown
Driven on by a heart of stone
We could find that we're all alone
In the dream of the proud

On the wings of the night
As the day time is stirring
Where the speechless unite
In a silent accord
Using words you will find are strange
And mesmerised as they light the flame
Feel the new wind of change
On the wings of the night

No more turning away
From the weak and the weary
No more turning away
From the coldness inside
Just a world that we all must share
It's not enough just to stand and stare
Is it only a dream that there'll be
No more turning away?

YET ANOTHER MOVIE
(BİR DİĞER FİLM DAHA)

Bir ses, tek bir ses
Bir öpücük, tek bir öpücük
Bir yüz pencere camının dışında
Peki nasıl gelindi bu noktaya?

Koşan bir adam: Ağlayan bir çocuk
Duyan bir kız, yalan söyleyen bir ses

Kıpkırmızı yanan bir güneş
Boş bir yatağın görüntüsü

Gücün kullanımı, çok haşindi adam
Kız birazdan teslim olacak, daha fazla
dayanamayacak
Kaderin oyunu, yerine getirilmemiş vasiyet
Biri hareketsiz halde yatıyor

Adam güldü ve adam ağladı
Adam savaştı ve öldü
O da aynı diğerleri gibi
O ne en kötüsü, ne de en iyisi

Ve hâlâ bu durmayan mırıldanış
Tahammül ettiğim bu gevezelik
Yüz denizleri, gözler yukarı dikilmiş
Boş perde, ifadesiz bakış

Siyahlar giymiş bir adam, kar beyazı bir at üstünde
Anlamsız bir yaşam sona eriyor
Kırmızı halkalı gözler, gözyaşları hala akıyor
O gözden yiterken batan güneşin içinde

YET ANOTHER MOVIE

One sound, one single sound
One kiss, one single kiss
A face outside the window pane
However did it come to this?

A man who ran, a child who cried
A girl who heard, a voice that lied
The sun that burned a fiery red
The vision of an empty bed

The use of force, he was so though
She'll soon submit, she's had enough

The march of fate, the broken will
Someone is lying very still

He has laughed and he has cried
He has fought and he has died
He's just the same as all the rest
He's not the worst, he's not the best

And still this ceaseless murmuring
The babbling that I brook
The seas of faces, eyes upraised
The empty screen, the vacant look

A man in black on a snow white horse
A pointless life has run its course
The red rimmed eyes, the tears still run
As he fades into the setting sun

A NEW MACHINE
(YENİ BİR MAKİNE) -BÖLÜM I

Ben hep buradaydım
Ben hep bu gözlerin ardından baktım
Sanki bir ömürden daha uzun sürmüş gibi
Bir ömürden daha uzun sürmüş gibi

Bazen beklemekten yorulurum
Bazen burada olmaktan yorulurum
Bu hep böyle mi oldu?
Hiç farklı olabilir miydi?

Hiç beklemekten yoruldun mu?
Hiç orada olmaktan yoruldun mu?
Meraklanma, kimse sonsuza dek yaşamaz
Kimse sonsuz yaşamaz

A NEW MACHINE (PART I)

I have always been here
I have always looked out from behind these eyes
It feels like more than a lifetime
Feel like more than a lifetime

Sometimes I get tired of the waiting
Sometimes I get tired of being in here
Is this the way it has always been?
Could it ever have been different?

Do you ever get tired of the waiting?
Do you ever get tired of being in there?
Don't worry, nobody lives forever
Nobody lives forever

A NEW MACHINE (PART II)
(YENİ BİR MAKİNE-BÖLÜM II)

Hep burada olacağım
Hep bu gözlerin ardından bakacağım
Yalnızca bir ömür boyu
Yalnızca bir ömür boyu
Yalnızca bir ömür boyu

A NEW MACHINE (PART II)

I will always be here
I will always look out from behind these eyes
It's only a lifetime
It's only a lifetime
It's only a lifetime

SORROW
(KEDER)

Büyük bir kederin tatlı kokusu yayılmış yere
Dumandan alevler yükseliyor ve karışıyor kurşuni göğe

Bir adam uzanmış düşlüyor yeşil kırları ve nehirleri
Fakat bir sabaha uyanıyor hiçbir neden yokken
uyanması için

Aklından çıkmıyor anısı yitik bir cennetin
Gençliğindeki ya da düşündeki, tam kesin değil
Zincirlenmiş sonsuza dek ölü bir dünyaya
Bu yeterli değil, bu yeterli değil

Kanı dondu ve dehşete düştü
Dizleri titredi ve yol verdi geceye
Eli güçsüzleşti bu gerçeklik anında
Yürürken sendeledi

Tek bir dünya, tek bir ruh
Zaman geçiyor, nehir akıyor

Ve o konuşuyor yitik aşk ve adanmışlık nehriyle
Ve sessizlik yanıtlıyor bu tatlı çağrıyı
Karanlık ve sıkıntılı akıyor yalnız bir denize doğru
Olacaklara dair tehlikeli bir ima

Durmayan bir rüzgâr var gecede esen
Ve gözlerimde toz var görüşümü körelten
Ve sözcüklerden daha yüksek sesle konuşuyor
suskunluğu
Yerine getirilmemiş vaatlerin

SORROW

The sweet smell of a great sorrow lies over the land
Plumes of smoke rise and merge into the leaden sky
A man lies and dreams of green fields and rivers
But awakes to a morning with no reason for waking

He's haunted by the memory of a lost paradise
In his youth or a dream, he can't be precise
He's chained forever to a world that's departed

It's not enough, it's not enough

His blood has frozen&curdled with fright
His knees have trembled&given way in the night
His hand has weakened at the moment of truth
His step has faltered

One world, one soul
Time pass, the river roll

And he talks to the river of lost love and dedication
And silent replies that swirl invitation
Flow dark and troubled to an oily sea
A grim intimation of what is to be

There's an unceasing wind that blows through this night
And there's dust in my eyes, that blinds my sight
And silence that speaks so much louder than words
Of promises broken

DIVISION BELL
AYRIM ÇANI

WHAT DO YOU WANT FROM ME
(BENDEN NE İSTİYORSUN)

Odada çevrene bakınırken bu gece
Otur yerine ve ışıkları kıs
Kanımı istiyor musun,
gözyaşlarımı istiyor musun?
Ne istiyorsun
Ne istiyorsun benden
Bir daha şarkı söyleyemeyinceye kadar şarkı mı söylemeliyim?
Derisi soyulana dek tellere mi vurayım?

Seni mutlu etmek çok mu zor?
Ne istiyorsun benden?

Sence senin bilmediğin bir şey mi biliyorum?
Ne istiyorsun benden
Sana yanıtlar için söz vermeseydim gider miydin?
Ne istiyorsun benden
Yağmurda ayakta mı dikilmeliyim
Senin için bir papatya tacı yapmamı ister misin?
İhtiyacın olan kişi ben değilim
Ne istiyorsun benden

İstediğin her şeye sahip olabilirsin
Sürüklenebilirsin, rüya görebilirsin, suda bile yürüyebilirsin
İstediğin her şeyi

Gördüğün her şeye sahip olabilirsin
Tüm kontrolü ele geçirmek için ruhunu satabilirsin
İstediğin gerçekten bu değil mi?

Bu gece kendini kaybedebilirsin
İçeri bak orada gizlenecek hiçbir şey yok
Dön ve ışığa çevir yüzünü
Ne istiyorsun benden

WHAT DO YOU WANT FROM ME?

As you look around this room tonight
Settle in your seat and dim the lights
Do you want my blood, do you want my tears
What do you want
What do you want from me
Should I sing until I can't sing any more
Play these strings until my fingers are raw
You're so hard please
What do you want from me

Do you think that I konw something you don't know
What do you want from me
If I don't promise you the answers would you go
What do you want from me
Should I stand out in the rain
Do you want me to make a daisy chain for you
I'm not the one you need
What do you want from me

You can have anything you want
You can drift, you can dream, even walk on water
Anything you want

You can own everything you see
Sell your soul for complete control
Is that really what you need
You can lose yourself this night
See inside there is nothing to hide
Turn and face the light
What do you want from me

POLES APART
(AYRI KUTUPLAR)

Biliyor muydun... ... .
Senin için her şeyin bu kadar kötü gideceğini
Ve anlamış mıydın her şeyin bu kadar iyi olacağını benim için
Niye söyledik sana öyleyse
Her zaman altın çocuk olduğunu
Ve hiç yitirmeyeceğini gözlerindeki o ışığı

Hey sen...
Hiç farkına varmış mıydın neye dönüşeceğinin
Ve anlamış mıydın kaçtığının yalnızca ben olmadığımı
Hep biliyordun da yoksa seni hiç rahatsız etmedi mi?

Körlere yol göstermek ben gözlerindeki çelikten dışarı bakarken

Yağmur yavaş yavaş yağdı, bilinmezliğin tüm damlarının üstüne
Seni düşündüm ve yılları ve geride bıraktığım tüm üzüntüleri
Yoksa sen biliyor muydun... ... .

Hiç düşünmemiştim yitireceğini gözlerindeki o ışığı

POLES APART

Did you konw...
it was all going to go so wrong for you
And did you see it was all going to be so right for me
Why did you see it was all going to be so right for me
Why did we tell you then
You were always the golden boy then
And that you'd never lose that light in your eyes

Hey you... . did you ever realise what you'd become
And did you see that it wasn't only me you were running from
Did you know all the time but it never bothered you anyway
Leading the blind while I stared out the steel in your eyes

The rain fell slow, down on all the roofs of uncertainty
I thought of you and the years and all the sadness fell away from me
And did you know... ... ...

I never thought that you'd lose that light in your eyes

A GREAT DAY FOR FREEDOM (ÖZGÜRLÜK İÇİN BÜYÜK GÜN)

Duvarın yıkıldığı gün
Attılar kilitleri yere
Ve bardaklarımızı kaldırarak, gelen özgürlük için bir çığlık attık

Duvarın yıkıldığı gün
Aptallar gemisi sonunda oturdu karaya
Vaatler geceyi aydınlattı uçan kâğıt güvercinler gibi

Yanımdan ayrıldığını düşledim
Hiçbir sıcaklık, gurur bile kalmadı
Ve bana ihtiyacın olduğu halde
Senin için bir şey yapamayacağım çok açıktı

Şimdi değerini yitiriyor yaşam günden güne
Dostlar ve komşular çekip gittikçe
Ve bir değişim var, pişmanlık duyulsa bile, geri döndürülemez

Şimdi çöl kumları gibi sınırlar yer değiştiriyor
Uluslar kanlı ellerini yıkarken
Sadakatten, tarihten, tonlarında grinin

Davulların sesine uyandım
Müzik çaldı, sabah güneşi içeri aktı
Döndüm ve sana baktım
Ve arta kalan acının dışında her şey kayıp gitti... ... kayıp gitti

A GREAT DAY FOR FREEDOM

On the day the wall come down
They threw the locks onto the ground
And with glasses high we raised a cry for freedom had arrived

On the day the wall come down
The ship of fools had finally run aground
Promises lit up the night like paper doves in flight

I dreamed you had left my side
No warmth, not even pride remained
And even though you needed me
It was clear that I could not do a thing for you

Now life devalues day by day
As friends and neighbours turn away
And there's a change that, even with regret, cannot be undone

Now frontiers shift like desert sands
While nations wash their bloodied hands
Of loyalty, of history, in shades of grey

I woke to the sound of drums
The music played, the morning sun streamed in
I turned and I looked at you
And all but the bitter residue slipped away... . .
slipped away

WEARING THE INSIDE OUT
(TERSYÜZ OLUYORUM)

Sabahtan akşama dek gözden uzak kaldım
Farkında değildim bana ne olduğunun
Henüz sağdım, zorlukla hayatta kalmıştım
Tek bir sözcükle... ... ... yırtmıştım

Bir ses duymayacaksınız
Ağzımdan
Çok zaman harcadım
Tersyüz edilmiş halde
Tenim soğuktur
İnsan dokunuşuna

Bu kanayan kalp
Atmıyor yeterince

Sessizlik yeminini mırıldandım ve şimdi
Sesli düşündüğümde ben bile duyamıyorum
Işıkla söndürüldüm geceyi yakıyorum
Boş bir gülücükle onun karanlığını giyiyorum

Sürünüyorum gerisin geri yaşama
Sinir sistemim tamamen altüst
Tersyüz oluyorum

Ona şimdi bakın
Nedense daha solgun
Ama kendine geliyor
Tıkanmaya başladı
Konuşmayalı çok zaman geçti
Ağzımdan çıkan sözleri pekâlâ duyabilir

Ve bu sözcüklerle ben görebilirim
Net olarak beni saran bulutların arasından
Yalnızca zaman ver ve sonra adımı söyle
Şimdi yeniden kendimizi duyabiliriz

Dayanıyorum
Güne
Tüm bulutlar
Rüzgârla uzaklara sürüklendiğinde
Seninleyim şimdi
Adını söyleyebiliyorum
Şimdi duyabiliyoruz
Yeniden kendimizi

Kıvrılmış bir köşeye
Ama ekran hala titreşiyor
Sonu gelmeyen bir çöp akışı ile
... ... lanetlemek için bu yeri

Rastlantısal görüntüler denizinde
Kendi kendini yok eden hayvan
Bekliyor dalgaların kırılmasını

Duruyor eşikte
Ateşli bir öfkeye kapılmış
Ve cehenneme fırlatılmış o
lanetleyecek bu yeri
Dört bir yana saldırıyor çılgın gibi
Ve ekran titreşiyor
Bekliyor alevlerin sönmesini

WEARING THE INSIDE OUT

From morning to night I stayed out of sight
Didn't recognise I'd become
No more than alive I'd barely survive
In a word... ... . overrun

Won't hear a sound
From my mouth
I've spent too long
On the inside out
My skin is cold
To the human touch
This bleeding heart's
Not beating much

I murmured a vow of silence and now
I don't even hear when I think aloud
Extinguished by light I turn on the night
Wear its darkness with an empy smile

I'm creeping back to life
My nervous system all awry
I'm waring the insid out

Loot at him now
He's palr somhow
But he's coming round
He's starting to choke
It's been so long since he spoke
Well he can have the words right from my mouth

And with these words I can see
Clear through the clouds that covered me
Just give it time then speak my name
Now we can hear ourselves again

I'm holding out
For the day
When all the clouds
Have blown away
I'm with you now
Can speak your name
Now we can hear
Ourselves again

He's curled into the corner
But still the screen isflickering
With and endless stream of garbage to
... . curse the place
In a sea of randon images
The self destruction animal
Waiting for the waves to break

He's standing on the threshold
Caught in fiery anger
And hurled into the furnace he'll
... curse the place
He's torn in all directions
And the screen is flickering
Waiting for the flames to break

TAKE IT BACK
(SÖZÜNÜ GERİ AL)

Sevgisi bir meltem yumuşaklığı ile üzerime yağıyor
Soluk alışını dinliyorum, denizdeki dalgaların sesi gibi
Tümüyle onu düşünüyordum, heyecan ve arzuyla kavrularak
Karanlığa fırlatılıyorduk, dünya yanıyordu

Sözünü geri alabilir, bir gün sözünü geri alabilir

Bu yüzden onu gözlüyorum, ona yalan söylüyorum, yerine getiremeyeceğim sözler veriyorum ona
Sonra onun yükselen kahkahasını duyuyorum, derinlerden yükselen
Ve onu aşkını bana kanıtlaması için zorluyorum, alabileceğim her şeyi alıyorum
Ve sınıra itiyorum onu görmek için sözünde durup durmayacağını

Sözünü geri alabilir, bir gün sözünün geri alabilir

Artık uyarıların farkına vardım, dört bir yandan haykırılan
Onlara aldırmamak kolaydı ve Tanrı biliyor denedim
Bu kandırmacanın tümü, inancımı yalana dönüştürdü
Tehlikeyi göremeyecek ya da yükselen denizi duyamayacak hale gelinceye dek

Sözünü geri alabilir, bir gün sözünü geri alacak

Sözünü geri alabilir, bir gün sözünü geri alacak

Sözünü geri alacak, bir gün sözünü geri alacak

TAKE IT BACK

Her love rains down on me easy as the breeze
I listen to her breathing it sounds like the waves on the sea
I was thinking all about her. burning with rage and desire
We were spinning into darkness, the earth was on fire

She could take it back, she might take it back some day

So I spy on her, I lie to her, I make promises I cannot keep
Then I hear her laughter rising, rising from the deep
And I make her prove her love to me, I take all that I can take
And I push her to the limit to see if she will break

She could take it back, she might take it back some day

Now I have seen the warnings, screaming from all sides
It's easy to ignore them and God knows I've tried
All of this temptation, it turned my faith to lies
Until I couldn't see the danger or hear the rising tide

She could take it back, she will take it back some day

She could take it back, she will take it back some day

She will take it back, she will take it back some day

COMING BACK TO LIFE
(YAŞAMA GERİ DÖNÜYORUM)

Ben yanmış ve kırılmışken neredeydin
Günlerin penceremden kayıp gidişini izlerken
Ben incitilmiş ve çaresizken neredeydin
Çünkü söylediklerin ve yaptıkların sarıp sarmalıyor beni

Sen bir başkasının anlattıklarını can kulağı ile dinlerken
Duyduklarına inanmak için can atarken
Ben dimdik bakıyordum içine doğru parıldayan güneşin

Düşüncelerin ve zamanın içinde kayboldum
Yaşamın tohumları ve değişimin tohumları ekilirken
Dışarıda yağmur karanlık yağdı kopkoyu ve yavaşça
Ben bu tehlikeli ve karşı konulamaz oyunun üzerinde kafa yorarken
Eşsiz bir yolculuğa çıktım sessizliğimiz boyunca
Biliyordum anın geldiğini
Geçmişi öldürmek ve yaşama geri dönmek için

Eşsiz bir yolculuğa çıktım sessizliğimiz boyunca
Biliyordum bekleyişin başladığını
Ve dümdüz yola koyuldum... ...
içine doğru parlayan güneşin

COMING BACK TO LIFE

Where were you when I was burned and broken
While the days slipped by from my window watching
Where were you when I was hurt and I was helpless
Because the things you say and the things you do surround me
While you were hanging yourself on someone else's words
Dying to believe in what you heard
I was staring into the shining sun

Lost in thought and lost in time
While the seeds of life and the seeds of change were planted
Outside the rain fell dark and slow

While I pondered on this dangerous but irresistible pastime
I took a heavenly ride through our silence
I knew the moment had arrived
For killing the past and coming back to life

I took a heavenly ride through our silence
I knew the waiting had begun
And headed straight... ... into the shining sun

KEEP TALKING
(KONUŞMAYI SÜRDÜR)

Milyonlarca yıl boyunca insanoğlu hayvanlar gibi yaşadı
Sonra hayal gücümüzün dizginlerini salıveren bir şey oldu
Konuşmayı öğrendik

Bir sessizlik var beni kuşatan
Doğru düşünebileceğimi zannetmiyorum
Köşede oturacağım
Kimse beni rahatsız etmeyecek
Sanırım şimdi konuşmam gerekiyor
Neden benimle konuşmuyorsun
Şimdi konuşabileceğimi zannetmiyorum
Benimle hiç konuşmuyorsun
Sözcüklerim doğru çıkmayacak
Ne düşünüyorsun
Sesimi boğmak istiyorum
Ne hissediyorsun
Ama zayıflığımı gösteremem
Benimle hiç konuşmuyorsun
Bazen merak ederim
Ne düşünüyorsun
Buradan nereye gidiyoruz
Ne hissediyorsun

Böyle olmak zorunda değil
Tüm yapmamız gereken emin olmaktır konuşmayı sürdürdüğümüzden

Neden benimle konuşmayacaksın
Canım sesimi boğmak istiyor
Benimle hiç konuşmuyorsun
Biliyorsun şu an nefes alamıyorum
Ne düşünüyorsun
Hiçbir yere gitmiyoruz
Ne hissediyorsun
Hiçbir yere gitmiyoruz
Benimle neden konuşmayacaksın
Benimle hiç konuşmuyorsun
Ne düşünüyorsun
Buradan nereye gidiyoruz

Böyle olmak zorunda değil
Tüm yapmamız gereken emin olmaktır konuşmayı sürdürdüğümüzden

KEEP TALKING

For millions of years mankind lived just like animals
Then something happened which unleashed the power of our imagination
We learned to talk

There's a silence surrounding me
I can't seem to think straight
I'll sit in the corner
No one can bother me
I think I should speak now
Why won't you talk to me
I can't seem to speak now
You never talk to me

My words won't come out right
What are you thinking
I feel like I'm drowning
What are you feeling
I'm feeling weak now
Why won't you talk to me
But I can't show my weakness
You never talk to me
I sometimes wonder
What are you thinking
Where do we go from here
What are you feeling

It doesn't have to be like this
All we need to do is make sure we keep talking

Why won't you talk to me

I feel like I'm drowning
You never talk to me
You know I can't breathe now
What are you thinking
We're going nowhere
What are you feeling
We're going nowhere
Why won't you talk to me
You never talk to me
What are you thinking
Where do we go from here

It doesn't have to be like this
All we need to do is make sure we keep talking

LOST FOR WORDS
(SÖZLERDE KAYBOLDUM)

Can sıkıntısı içinde zamanımı geçiriyordum
Bir kazan dolusu kine gömüldüm
İşkence gördüğümü felç geçirdiğimi hissettim
Bunun dışındaki her şeyin bekleyebileceğini düşündüm

Sen düşmanlarınla zamanını harcarken
Kin ateşinin girdabına kapılmış
Hayal tünelinin ötesinde gerçeklik yitip gidiyor
Gecenin içindeki gölgeler gibi

Kendini önlemlere adamanın
Hiç yararı olmayacak
Çünkü sayılabilecek hiç bir güvenlik kalmayacak
Doğru olan kapıdan çıkıp gittiğinde

Karanlığın günlerini soldurduğunu görüyor musun?
Yumruklarınla yerleri dövdüğün doğru mu?
Soyutlanmış bir dünyaya sıkışıp kalmışsın
Asma kapının üzerinde büyürken

Bu yüzden ben kapımı düşmanlarıma açıyorum
Ve mazimizi silip temizleyebilir miyiz diye soruyorum
Ama onlar siktir olup gitmemi söylüyorlar
Kazanamayacağını biliyorsun

LOST FOR WORDS

I was spending my time in the doldrums
I was caught in a cauldron of hate
I felt persecuated and paralysed
I thought that everything else would just wait

While you are wasting your time on your enemies
Engulfed in a fever of spite

Beyond your tunnel vision reality fades
Like shadows into the night

To martyr yourself to caution
Is not going to help at all
Because there'll be no safety in numbers
When the Right One walks out of the door

Can you see your days blighted by darkness?
Is it true you beat your fists on the floor?
Stuck in a world of isolation
While the ivy grows over the door

So I open my door to my enemies
And I ask could we wipe the slate clean
But they tell me to please go fuck myself
You know you just can't win

HIGH HOPES
(YÜKSEK UMUTLAR)

Gençken bu yerin ufkunun ötesinde yaşadık
Cazibelerin ve mucizelerin dünyasında
Düşüncelerimiz durmaksızın ve sınır tanımadan
başıboş geziniyordu
Çalmaya başladı ayrım çanı

Uzun Yol boyunca ve geçitten aşağı doğru
Hala buluşuyorlar mı kanalda?

Adımlarımızı izleyen gürültücü bir bando vardı
Zamanın önündeki koşu alıp götürdü düşlerimizi
Geride bırakarak sayısız küçük yaratığı bizi
bağlamaya çalışan yeryüzüne
Ağır ağır çürüyerek tükenen bir yaşama

Çimler daha yeşildi
Işık daha parlaktı

Dostlarla çevrili
Harika geceler

Geride bıraktığımız köprülerin kızaran korlarının ötesine bakıyoruz
Öte yanın ne kadar yeşil olduğu bir an için gözümüze ilişiyor
İleri doğru atıyoruz adımlarımızı ama düşlerimizde gerisin geri dönüyoruz
Sürüklenerek gücü ile içimizdeki gelgitin

Daha yükseklerde açılmış bayrakla
Düşlenen dünyanın baş döndürücü doruklarına eriştik

Sonsuza dek arzu ve tutkuyla yüklü
Bir açlık var daha doyurulmamış
Yorgun bakışlarımız hala başı boş geziniyor ufukta
Çakılıp kaldığımız halde bu yolun üzerine defalarca

Çimler daha yeşildi
Tatlar daha tatlıydı
Harika geceler
Dostlarla çevrili
Kızaran şafak sisi
Akan su
Sonsuz nehir
Sonsuza dek

HIGH HOPES

Beyond the horizon of the place we lived when we were young
In a world of magnets and miracles
Our thoughts strayed constantly and without boundary
The ringing of the division bell had begun

Along the Long Road and on down the Causeway
Do thel still meet there by the Cut

There was a ragged band that followed in our footsteps
Running before time took our dreams away
Leaving the myriad small creatures trying to tie us to the ground
To a life consumed by slow decay

The grass was greener
The light was brighter
With friends surrounded
The nights of wonder

Looking beyond the embers of bridges glowing behind us
To a glimpse of how green it was on the other side
Steps taken forwards but sleepwalking back again
Dragged by the force of some inner tide

At a higher altitude with flag unfurled
We reached the dizzy heights of that dreamed of world
Encumbered forever by desire and ambition
There's a hunger still unsatisfied
Our weary eyes still stray to the horizon
Though down this road we've been so many times

The grass was greener
The light was brighter
The taste was sweeter
With friend surrounded
The dawn mist glowing
The water flowing
The endless river
Forever and ever

ENDLESS RIVER
SONSUZ NEHIR

LOUDER THAN WORDS
SÖZCÜKLERDEN DAHA GÜÇLÜ

Pislik yapar ve kavga ederiz
Birbirimizi her
gördüğümüzde dalga
geçeriz
Ama yaptığımız şey budur

Birlikte geçen bu zamanlar
Yağmur, güneş ya da fırtınalı bir hava
Yaptığımız şey budur

Yaşamaktan bıkmış usanmış bir nezaketle
Yerlerimizi aldık
Küfredebilirdik ya da ona bakabilirdik
ve ona isim verebilirdik.

Ya da evde ateşin başında kalıp
Şehvete yenik düşebiliriz
Ateşi karıştırarak
Ama biz yolculuk için buradayız

Bu sözcüklerden daha güçlü, yaptığımız şey bu
Sözcüklerden daha güçlü-onun açılış tarzı
Sözcüklerden daha güçlü-kendi bölümümüzün
toplamı
Kalbimizin atışları sözcüklerden daha güçlü
Sözcüklerden daha güçlü

Yaylılar saatler akıp giderken bükülür ve kayarlar
Ve bir çift ayakkabı, senin en sevdiğin Blues
şarkısıritmini kaybedecek

Hadi kendimizi akışa bırakalım
O her nereye giderse gitsin
Biz hayatta olmaktan fazlasıyız

Bu sözcüklerden daha güçlü, yaptığımız şey bu
Sözcüklerden daha güçlü-onun açılış tarzı
Sözcüklerden daha güçlü-kendi bölümümüzün toplamı
Kalbimizin atışları sözcüklerden daha güçlü
Ruh dedikleri bu şey sözcüklerden daha güçlü
Sözcüklerden daha güçlü bir nabız atışıyla işte orada
Sözcüklerden daha güçlü

LOUDER THAN WORDS

We bitch and we fight
Diss each other on sight
But this thing we do

These times together
Rain or shine or stormy weather
This thing we do

With world-weary grace
We've taken our places
We could curse it or nurse it and give it a name

Or stay home by the fire
Felled by desire
Stoking the flame
But we're here for the ride

It's Louder than words this thing that we do
Louder than words – the way it unfurls
It's louder than words – the sum of our parts
The beat of our hearts is louder than words
Louder than words

The strings bend and slide as the hours glide by
An old pair of shoes, your favorite blues, gonna tap out the rhythm

Let's go with the flow
Wherever it goes
We're more than alive

It's Louder than words this thing that we do
Louder than words – the way it unfurls
It's louder than words – the sum of our parts
The beat of our hearts is louder than words
Louder than words – this thing they call soul
It's there with a pulse louder than words
Louder than words

KAYNAKÇA

Pink Floyd **- A visual documentary by Miles**
- Omnibus Press
Pink Floyd - Learning to fly - Chris Welch
Encyclopedia of Pop, Rock and Soul - St. Martin Press
Who is who in Rock'n Roll - NME
Q Dergisi
Music & Media
Rolling Stone
Billboard
Kerrang
Crazy Diamond - Syd Barrett and Dawn of Pink Floyd
- Watkinson&Anderson
Rock Music **- Culture, aesthetics and sociology**
- Peter Wicke
20. yy Siyasi Tarihi - 1. ve 2. Ciltler
- Prof. Dr. Fahir Armaoğlu
Türkiye Tarihi **- Çağdaş Türkiye-Bölüm 4**
- Sina Akşin
Güç Komşuluk - Türkiye-SSCB ilişkileri
- Prof. Dr. Suat Bilge
Söylev **- Mustafa Kemal Atatürk**
Atatürk Devrimi - Prof. Dr. Suna Kili
Tüm Kitapları **- Uğur Mumcu**
Tüm Kitapları - Aziz Nesin
Tüm Albümleri **- Pink Floyd**
Bilderberg'in Gizli Dünyası
Aydınlanma yolunda edindiğim bilgileri bana veren çok değerli bütün kitaplar, bütün insanlar……

FOTOĞRAFLARLA PINK FLOYD TURU

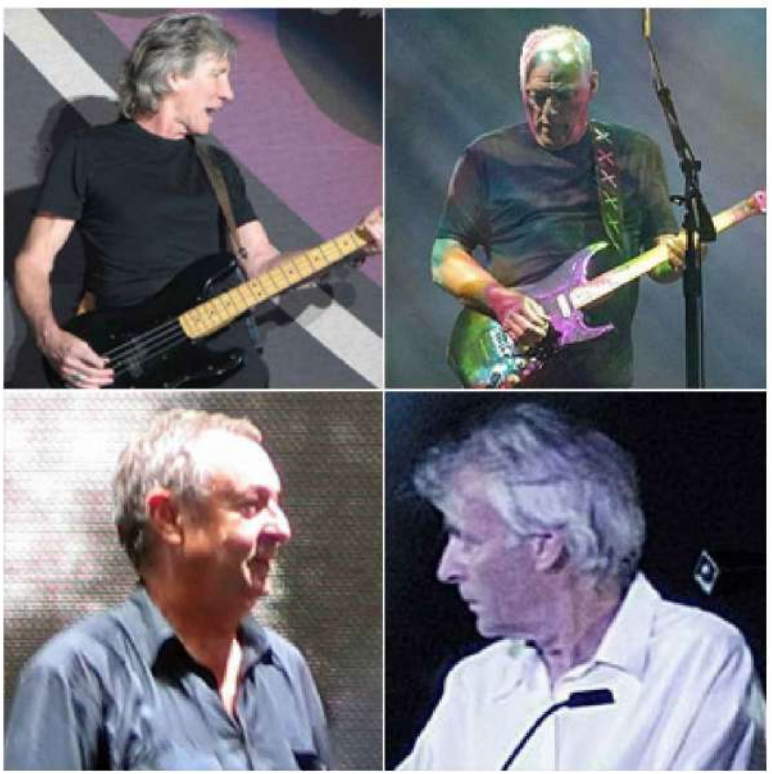

PINK
FLOYD

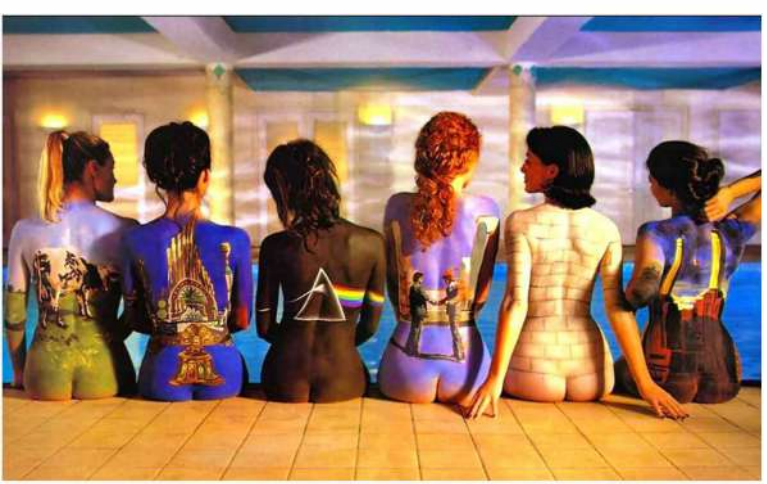

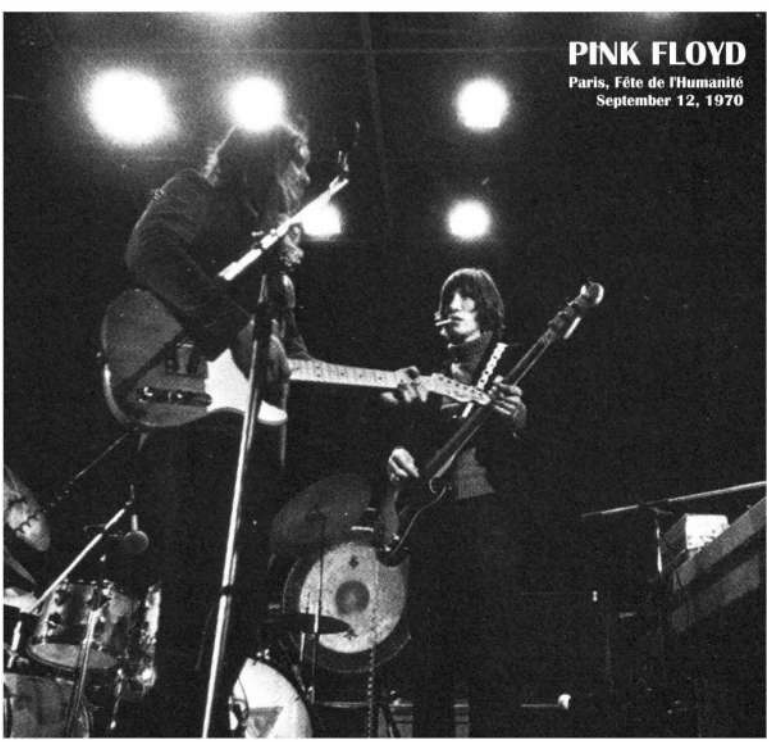
PINK FLOYD
Paris, Fête de l'Humanité
September 12, 1970

EMPIRE POOL, WEMBLEY

HARVEY GOLDSMITH ENTERTAINMENTS
presents

PINK FLOYD

IN CONCERT
THURSDAY, 17 MARCH, 1977
at 8 p.m.

NORTH UPPER TIER

£4.25

TO BE RETAINED See conditions on back

MARCH
17

ENTER AT
NORTH DOOR

ENTRANCE
7

ROW
L

SEAT
76

©2010 JOE PAPEO

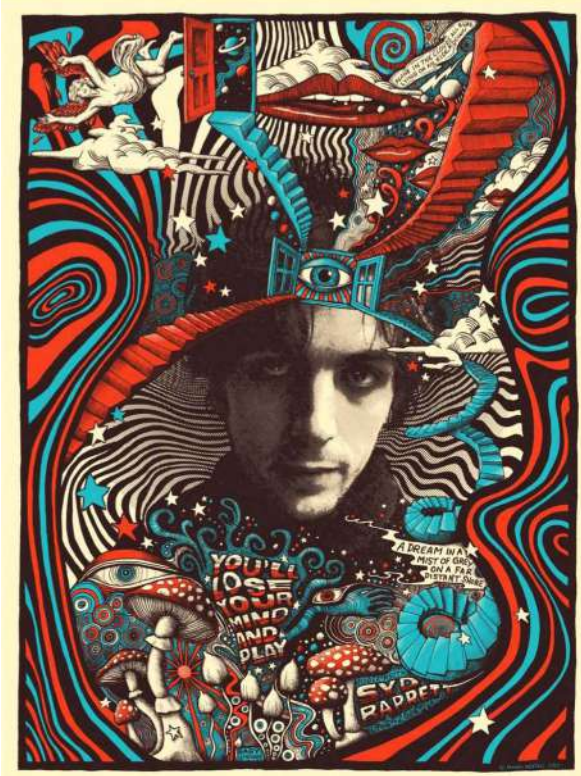
A DREAM IN A
MIST OF GRE
ON A FAR
PLEASANT SHO
YOU'LL
LOSE
YOUR
MIND
AND
PLAY
SYD
BARRET